

Spis treści

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2016–2017

Posiedzenia od 12 do 15 września 2016 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz.U. C 304 z 14.9.2017.

TEKSTY PRZYJĘTE

I Rezolucje, zalecenia i opinie

REZOLUCJE

Parlament Europejski

Wtorek, 13 września 2016 r.

2018/C 204/01	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie polityki spójności i strategii dotyczących badań naukowych i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3) (2015/2278(INI))	2
2018/C 204/02	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej – najlepsze praktyki i działania innowacyjne (2015/2280(INI))	11
2018/C 204/03	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie dochodzenia w sprawie pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym (2016/2090(INI))	21
2018/C 204/04	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie „W kierunku nowej struktury rynku energii” (2015/2322(INI))	23
2018/C 204/05	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie strategii UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia (2016/2058(INI))	35
2018/C 204/06	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie realizacji celu tematycznego „wzmacnianie konkurencyjności MŚP” (art. 9 ust 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) (2015/2282(INI))	49

2018/C 204/07	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu alpejskiego (2015/2324(INI))	57
2018/C 204/08	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie funduszu powierniczego UE dla Afryki: skutki dla rozwoju i pomocy humanitarnej (2015/2341(INI))	68
2018/C 204/09	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie tworzenia na rynku pracy warunków sprzyjających równowadze między życiem zawodowym a prywatnym (2016/2017(INI))	76

Środa, 14 września 2016 r.

2018/C 204/10	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady wdrażającej Umowę zawartą między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa (EUROPÊCHE) z dnia 21 maja 2012 r., zmienioną w dniu 8 maja 2013 r., w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. (2016/2794(RSP))	93
2018/C 204/11	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie niedawnych wydarzeń w Polsce i ich wpływu na prawa podstawowe określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (2016/2774(RSP))	95
2018/C 204/12	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie stosunków między UE a Tunezją w bieżącym kontekście regionalnym (2015/2273(INI))	100
2018/C 204/13	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie dumpingu socjalnego w Unii Europejskiej (2015/2255(INI))	111

Czwartek, 15 września 2016 r.

2018/C 204/14	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie Filipin (2016/2880(RSP))	123
2018/C 204/15	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie Somalii (2016/2881(RSP))	127
2018/C 204/16	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie Zimbabwe (2016/2882(RSP))	132
2018/C 204/17	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie strategicznych celów UE na 17. sesję konferencji stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES), która odbędzie się w Johannesburgu (Republika Południowej Afryki) w dniach od 24 września do 5 października 2016 r. (2016/2664(RSP))	136
2018/C 204/18	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie stosowania dyrektywy o usługach pocztowych (2016/2010(INI))	145
2018/C 204/19	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie dostępu do finansowania dla MŚP i zwiększenia różnorodności finansowania MŚP w ramach unii rynków kapitałowych (2016/2032(INI))	153
2018/C 204/20	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie jak najlepszego wykorzystania potencjału małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w zakresie tworzenia miejsc pracy (2015/2320(INI))	165

2018/C 204/21	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie stosowania dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy („dyrektywa w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy”) (2015/2116(INI))	179
2018/C 204/22	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie działalności, oddziaływania i wartości dodanej Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji w latach 2007–2014 (2015/2284(INI))	195

II Komunikaty

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Parlament Europejski

Wtorek, 13 września 2016 r.

2018/C 204/23	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wniosku o uchylenie immunitetu Istvána Ujhelyiego (2015/2237(IMM))	205
2018/C 204/24	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wniosku Rosaria Crocetty o skorzystanie z przywilejów i immunitetu (2016/2015(IMM))	207
2018/C 204/25	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wniosku o uchylenie immunitetu Sotiriosa Zarianopoulou (2016/2083(IMM))	209

Czwartek, 15 września 2016 r.

2018/C 204/26	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie przyjęcia poprawek do wniosku Komisji (wykładnia art. 61 ust. 2 Regulaminu) (2016/2218(REG))	211
---------------	--	-----

III Akty przygotowawcze

PARLAMENT EUROPEJSKI

Wtorek, 13 września 2016 r.

2018/C 204/27	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Porozumienia w formie wymiany listów między Unią Europejską a Chińską Republiką Ludową na podstawie art. XXIV ust. 6. oraz art. XXVIII Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT) z 1994 r. odnoszącego się do zmian list koncesyjnych Republiki Chorwacji w związku z jej przystąpieniem do Unii Europejskiej (15561/2015 – C8-0158/2016 – 2015/0298(NLE))	212
2018/C 204/28	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Porozumienia w formie wymiany listów między Unią Europejską a Wschodnią Republiką Urugwaju na podstawie art. XXIV ust. 6. oraz art. XXVIII Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT) z 1994 r. odnoszącego się do zmian list koncesyjnych Republiki Chorwacji w związku z jej przystąpieniem do Unii Europejskiej (06870/2016 – C8-0235/2016 – 2016/0058(NLE))	213
2018/C 204/29	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie powołania Lazarosa Stavrou Lazarou na członka Trybunału Obrachunkowego (C8-0190/2016 – 2016/0807(NLE))	214

2018/C 204/30	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie powołania João Alexandre'a Tavaresa Gonçalves de Figueiredo na członka Trybunału Obrachunkowego (C8-0260/2016 – 2016/0809(NLE))	215
2018/C 204/31	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie nominacji Leo Brincata na członka Trybunału Obrachunkowego (C8-0185/2016 – 2016/0806(NLE))	216
2018/C 204/32	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. dotyczące stanowiska Rady w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 471/2009 w sprawie statystyk Wspólnoty dotyczących handlu zagranicznego z państwami trzecimi w odniesieniu do powierzenia Komisji uprawnień delegowanych i wykonawczych do przyjmowania niektórych środków (08536/1/2016 – C8-0226/2016 – 2013/0279(COD))	217
2018/C 204/33	P8_TA(2016)0332 Statystyka dotycząca cen gazu ziemnego i energii elektrycznej ***I Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej statystyki dotyczącej cen gazu ziemnego i energii elektrycznej oraz uchylającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/92/WE dotyczącą wspólnotowej procedury w celu poprawy przejrzystości cen gazu i energii elektrycznej dla końcowych odbiorców przemysłowych (COM(2015)0496 – C8-0357/2015 – 2015/0239(COD)) P8_TC1-COD(2015)0239 Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 września 2016 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/... w sprawie europejskiej statystyki dotyczącej cen gazu ziemnego i energii elektrycznej oraz uchylającej dyrektywę 2008/92/WE	218
Środa, 14 września 2016 r.		
2018/C 204/34	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu do Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób, dotyczącego udziału Republiki Chorwacji w charakterze Umawiającej się strony w następstwie jej przystąpienia do Unii Europejskiej (14381/2013 – C8-0120/2016 – 2013/0321(NLE))	219
2018/C 204/35	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie trójstronnego szczytu społecznego ds. wzrostu i zatrudnienia oraz uchylającej decyzję 2003/174/WE (05820/2014 – C8-0164/2016 – 2013/0361(APP))	220
2018/C 204/36	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie stanowiska Rady przyjętego w pierwszym czytaniu w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej wymagania techniczne mające zastosowanie do statków żeglugi śródlądowej, zmieniającej dyrektywę 2009/100/WE i uchylającej dyrektywę 2006/87/WE (07532/2/2016 – C8-0227/2016 – 2013/0302(COD))	221
2018/C 204/37	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a państwami SADC UPG, z drugiej strony (10107/2016 – C8-0243/2016 – 2016/0005(NLE))	222

2018/C 204/38	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 30 czerwca 2016 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) przez ustanowienie regulacyjnych standardów technicznych w zakresie prezentacji, treści, przeglądu i zmiany dokumentów zawierających kluczowe informacje oraz warunków spełnienia wymogu przekazania takich dokumentów (C(2016)03999 – 2016/2816(DEA))	223
Czwartek, 15 września 2016 r.		
2018/C 204/39	Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie zatwierdzenia mianowania Juliana Kinga na członka Komisji (C8-0339/2016 – 2016/0812(NLE))	225
2018/C 204/40	P8_TA(2016)0352 Dokument podróży do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich ***I Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiego dokumentu podróży do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (COM(2015)0668 – C8-0405/2015 – 2015/0306(COD)) P8_TC1-COD(2015)0306 Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 15 września 2016 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/... w sprawie ustanowienia europejskiego dokumentu podróży do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz uchylającego zalecenie Rady z dnia 30 listopada 1994 r.	226
2018/C 204/41	Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 15 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z ofertą publiczną lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych (COM(2015)0583 – C8-0375/2015 – 2015/0268(COD)) [Poprawka 1, chyba że wskazano inaczej]	227
2018/C 204/42	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady zmieniającej decyzję Rady (UE) 2015/1601 z dnia 22 września 2015 r. ustanawiającą środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji (COM(2016)0171 – C8-0133/2016 – 2016/0089(NLE))	296
2018/C 204/43	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (COM(2016)0071 – C8-0098/2016 – 2016/0043(NLE))	308

Skróty i symbole

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza: drugie czytanie
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza: trzecie czytanie

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki Parlamentu:

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się **wytłuszczonym drukiem i kursywą**. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu **■** lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu **wytłuszczonym drukiem i kursywą** i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2016–2017

Posiedzenia od 12 do 15 września 2016 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz.U. C 304 z 14.9.2017.

TEKSTY PRZYJĘTE

Wtorek, 13 września 2016 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2016)0320

Polityka spójności i strategie dotyczące badań naukowych i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie polityki spójności i strategii dotyczących badań naukowych i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3) (2015/2278(INI))

(2018/C 204/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 4, 162 i 174–178,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006⁽¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczególnych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”⁽⁴⁾,
- uwzględniając Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.

⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1084/2006 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie inteligentnej specjalizacji: tworzenie sieci doskonałości na rzecz skutecznej polityki spójności ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie inwestycji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 lutego 2016 r. zatytułowany „Plan inwestycyjny dla Europy: nowe wytyczne dotyczące łączenia funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z EFIS”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 czerwca 2014 r. zatytułowany „Badania naukowe i innowacje jako źródło ponownego wzrostu gospodarczego” (COM(2014)0339),
- uwzględniając szóste sprawozdanie Komisji w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej z dnia 23 lipca 2014 r. zatytułowane „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 listopada 2014 r. zatytułowany „Plan inwestycyjny dla Europy” (COM(2014)0903),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 grudnia 2015 r. zatytułowany „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” (COM(2015)0639),
- uwzględniając przewodnik opublikowany przez Komisję w 2014 r. zatytułowany „Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes” („Tworzenie synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, programem ramowym »Horyzont 2020« i innymi unijnymi programami w obszarze badań naukowych, innowacji i konkurencyjności”),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 października 2010 r. zatytułowany „Polityka regionalna jako czynnik przyczyniający się do inteligentnego rozwoju w ramach strategii Europa 2020” – (COM(2010)0553),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 września 2013 r. zatytułowany „Mierzenie poziomu innowacyjności w Europie: w kierunku nowego wskaźnika” (COM(2013)0624),
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 4 maja 2012 r. zatytułowaną „Aktywne starzenie się: innowacje – inteligentna opieka zdrowotna – lepsze życie” ⁽⁵⁾,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 30 maja 2013 r. zatytułowaną „Zlikwidować przepaść innowacyjną” ⁽⁶⁾,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 7 października 2014 r. zatytułowaną „Środki wspierające tworzenie ekosystemów sprzyjających zakładaniu nowych przedsiębiorstw sektora zaawansowanych technologii” ⁽⁷⁾,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji opublikowany w 2014 r. zawierający wytyczne dla decydentów i organów wykonawczych zatytułowane „Tworzenie synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, programem ramowym »Horyzont 2020« i innymi unijnymi programami w obszarze badań naukowych, innowacji i konkurencyjności” (SWD(2014)0205),

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 281.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0002.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0308.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 225 z 27.7.2012, s. 46.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 218 z 30.7.2013, s. 12.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 415 z 20.11.2014, s. 5.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając projekt pilotażowy „Polityka spójności i synergie z funduszami przeznaczonymi na badania naukowe i rozwój: »schody do doskonałości«”,
  - uwzględniając działania przygotowawcze Parlamentu Europejskiego w regionie Macedonii Wschodniej i Tracji,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A8-0159/2016),
- A. mając na uwadze, że w obecnych czasach kryzysu gospodarczego, finansowego i społecznego UE musi zintensyfikować swoje wysiłki w celu osiągnięcia inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu;
- B. mając na uwadze, że intensyfikowanie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji to jeden z priorytetów inwestycyjnych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na lata 2014–2020; mając na uwadze, że wsparcie na rzecz innowacji jest znacząco zróżnicowane w UE i poszczególnych państwach członkowskich, w szczególności zaś w zakresie wykorzystania wiedzy i technologii w promowaniu innowacji;
- C. mając na uwadze, że w okresie programowania na lata 2014–2020 państwa członkowskie są po raz pierwszy zobowiązane do opracowania krajowych lub regionalnych strategii inteligentnej specjalizacji poprzez zaangażowanie krajowych i regionalnych instytucji zarządzających i zainteresowanych stron, takich jak instytucje szkolnictwa wyższego, przedstawiciele przemysłu i partnerzy społeczni, w proces odkrywania potencjału innowacyjności przedsiębiorstw;
- D. mając na uwadze, że inteligentna specjalizacja łączy i zbliża różne strategie polityczne, w tym w zakresie przedsiębiorczości, kształcenia i innowacji, w celu identyfikacji i wyboru przez regiony priorytetowych obszarów ich rozwoju i powiązanych inwestycji poprzez koncentrację na ich mocnych stronach oraz przewadze komparatywnej;
- E. mając na uwadze, że strategie RIS3 powinny przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności gospodarki europejskiej, rozwoju europejskiej wartości dodanej w ramach innowacji, ułatwienia tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy i uwzględniania nowych doświadczeń; mając na uwadze, że powinny one przyczynić się do rozpowszechniania dobrych praktyk i stymulowania nowego ducha przedsiębiorczości, w połączeniu z funkcjonującym jednolitym rynkiem cyfrowym i inteligentną specjalizacją, które mogłyby prowadzić do nowych umiejętności, zasobów wiedzy, innowacji i tworzenia miejsc pracy w celu lepszego wykorzystania wyników badań naukowych i czerpania korzyści z wszystkich form innowacji;
- F. mając na uwadze, że rozwój strategii RIS3 wymaga procesu rozwoju mechanizmów zarządzania opartego na porozumieniu zainteresowanych stron określających miejscowe obszary największego potencjału strategicznego, wyznaczających strategiczne priorytety i przewidujących skuteczne usługi wsparcia dla przedsiębiorstw w celu maksymalizacji potencjału rozwoju opartego na wiedzy w regionie;
- G. mając na uwadze, że strategia RIS3 przyczynia się do wydajnego wykorzystania funduszy UE i uwalnia potencjał wszystkich regionów Unii, pomagając tym samym UE w zwalczaniu luk innowacyjnych, zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i wewnętrznym, aby stała się ona bardziej konkurencyjna w wymiarze globalnym;
- H. mając na uwadze, że terminowy i pomyślny rozwój strategii RIS3 w państwach członkowskich w dużym stopniu zależy od ich rosnącego potencjału administracyjnego w zakresie programowania, sporządzania budżetu, wdrażania i oceny ram politycznych w celu zwiększenia prywatnych inwestycji w badania, rozwój i innowacje; mając na uwadze, że rozwój ten musi uwzględniać fakt, że wstępne oceny strategii inteligentnej specjalizacji niosą jak dotąd niejednoznaczny przekaz, zwłaszcza w odniesieniu do wyboru priorytetów, co jest często postrzegane jako zbyt ogólne lub niewystarczająco związane z regionalnymi strukturami w zakresie gospodarki i innowacji i oznacza konieczność usprawnienia strategii inteligentnej specjalizacji pod tym względem;
- I. mając na uwadze, że platforma RIS3 wspiera oddolną partnerską wymianę oraz transfer wiedzy między uczestniczącymi regionami; mając na uwadze, że procesowi temu należy nadać priorytetowe znaczenie, jeżeli chodzi o przyszłe opracowywanie i wdrażanie inicjatyw w zakresie inteligentnej specjalizacji;

Wtorek, 13 września 2016 r.

Kluczowe znaczenie RIS3 dla wkładu polityki spójności w osiągnięciu celów strategii „Europa 2020”

1. podkreśla, że strategię inteligentnej specjalizacji ułatwiają koncentrację tematyczną i programowanie strategiczne europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (funduszy ESI) oraz powodują zwiększenie ukierunkowania na rezultaty w praktyce, przyczyniając się w ten sposób do osiągania celów strategii „Europa 2020”; podkreśla, że celem tych strategii jest uzyskanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego opartego na wiedzy oraz wysokiej jakości miejsc pracy we wszystkich regionach, nie tylko w regionach dobrze rozwiniętych, ale i będących w okresie przejściowym oraz w regionach słabiej rozwiniętych i na obszarach wiejskich oraz w regionach wyludnionych;
2. domaga się, aby nowe przepisy dotyczące warunków wstępnych przyznawania funduszy ESI były w pełni respektowane, co pozwoli zapewnić skuteczność strategii inteligentnej specjalizacji;
3. wzywa wszystkie zaangażowane podmioty do rozwijania RIS3 na bazie analiz obecnych zdolności, aktywów i kompetencji każdego regionu, do skoncentrowania się na procesie odkrywania potencjału innowacyjności przedsiębiorstw w celu wyszukania pojawiających się niszy lub przewagi komparatywnej sprzyjających inteligentnej specjalizacji, do unikania wymuszonej i sztucznej nadmiernej specjalizacji, a także do wzmocnienia partnerstwa sektora publicznego i prywatnego przy jednoczesnym unikaniu ewentualnych konfliktów interesów między sektorem prywatnym i publicznym;
4. popiera szeroką definicję innowacji jako przeobrażenia koncepcji w nowy lub udoskonalony produkt bądź w nową lub udoskonaloną usługę wprowadzaną na rynek, w nowy lub udoskonalony proces operacyjny wykorzystywany w przemyśle i handlu lub w nowe podejście do usług społecznych;
5. apeluje do regionów o opracowanie planów w zakresie innowacyjnych usług wsparcia uzupełniających lub zastępujących obecne usługi wsparcia, aby zapewnić danemu regionowi największy potencjał konkurencyjny, pomóc przedsiębiorstwom w zdobywaniu nowej wiedzy i technologii w celu utrzymania konkurencyjności, oraz dopilnować, by zasoby przeznaczone na badania i innowacje osiągnęły masę krytyczną;
6. apeluje do Komisji o dostosowanie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych, tak aby europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne mogły oferować warunki „pieczęci doskonałości”;
7. wzywa władze krajowe do inwestowania w regionalną eksplorację informacji i dużych zbiorów danych, tak aby mogły wykazać wyjątkową przewagę konkurencyjną regionów i zrozumieć tendencje dotyczące regionalnych przedsiębiorstw w globalnym łańcuchu wartości;
8. jest zdania, że platforma S3, utworzona przez DG REGIO Komisji i zlokalizowana w Sewilli, odgrywa kluczową rolę w doradztwie dla regionów i określaniu wartości odniesienia dotyczących ich strategii innowacji, wspierając regiony słabiej rozwinięte oraz wzmacniając wielopoziomowe zarządzanie i synergie między regionami poprzez przekazywanie informacji, metod, wiedzy i porad krajowym i regionalnym decydom; podkreśla, że platforma ta powinna na bieżąco aktualizować swoją bazę danych, uwzględniając lokalne potrzeby, specyfikę oraz priorytety regionów i miast;
9. jest zdania, że platforma inteligentnej specjalizacji (S3) w Sewilli powinna zwrócić szczególną uwagę na słabiej rozwinięte regiony, a zwłaszcza pomagać im w kształtowaniu strategii i kierowaniu nimi;
10. uważa, że mniejsze regiony mają większe problemy z rozwijaniem i wdrażaniem strategii, i apeluje o opracowanie wniosków w celu zwiększenia wsparcia dla takich regionów, aby usprawnić wdrażanie strategii S3 oraz wymianę najlepszych praktyk;
11. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja w ostatnim czasie skupiła się na regionach, które mają zaległości, w tym w ramach niedawnego projektu pilotażowego objętego działaniem przygotowawczym Parlamentu Europejskiego w regionie Macedonii Wschodniej i Tracji rozszerzonym na regiony w ośmiu państwach członkowskich do roku 2017;
12. z zadowoleniem przyjmuje kontynuację funkcjonowania platformy regionalnego monitorowania innowacji (RIM Plus), ustanowionej przez Dyрекcję Generalną Komisji ds. Wzrostu, a także utworzenie obserwatorium badań naukowych i innowacji przez DG RTD oraz różnego rodzaju związane z polityką ośrodki wiedzy w ramach DG JRC (KE), dostarczających krajowym i regionalnym podmiotom kompleksowych danych, wskaźników i wytycznych w ramach platformy S3;

Wtorek, 13 września 2016 r.

13. oczekuje na przyszłe szczegóły dotyczące Europejskiej Rady ds. Innowacji w celu utworzenia punktu kompleksowej obsługi dla podmiotów działających w zakresie innowacji, a tym samym mostu między osiągnięciami nauki a potrzebami przedsiębiorstw i władz publicznych w Europie;

14. przypomina, że finansowanie publiczne to nadal potężna siła napędowa dla innowacji; apeluje do właściwych władz o ostrożność przy poświęcaniu większej uwagi instrumentom finansowym, ponieważ finansowanie innowacji powinno odbywać się nie tylko w oparciu o dotacje, ale również z wykorzystaniem zdolności do pozyskiwania alternatywnych źródeł, takich jak pożyczki i gwarancje, przy jednoczesnym zachowaniu równowagi między dotacjami i źródłami alternatywnymi (finansowaniem publicznym i prywatnym);

Wielopoziomowy system zarządzania i jego potencjał

15. z przykrością stwierdza, że niektóre państwa członkowskie zdecydowały o stosowaniu krajowych strategii RIS3, nie dając władzom lokalnym i regionalnym możliwości przedstawienia swojego stanowiska, osłabiając w ten sposób oddolny proces odkrywania potencjału innowacyjności przedsiębiorstw, który powinien zawierać się w strategii RIS3; podkreśla znaczenie podejścia regionalnego, ponieważ RIS3 mogą być wdrożone skutecznie wyłącznie w oparciu o zasoby lokalne i regionalne; apeluje do odnośnych państw członkowskich o ponowne rozważenie zastąpienia krajowej strategii RIS3 strategiami regionalnymi, aby nie przegapić szans na osiągnięcie wzrostu gospodarczego, i domaga się – jeżeli będzie to wskazane – lepszej koordynacji między strategiami S3 na szczeblu krajowym i regionalnym w celu dostosowania ich w razie konieczności do przyszłych potrzeb i wymogów w zakresie zrównoważonego rozwoju, w szczególności w sektorze spożywczym i energetycznym; ubolewa, że zasada partnerstwa zawarta w art. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów nie była zawsze przestrzegana; apeluje do państw członkowskich o poszanowanie zasady partnerstwa na wszystkich etapach opracowywania i wdrażania umowy partnerstwa i programów operacyjnych;

16. jest zdania, że jakość współpracy administracji z zainteresowanymi podmiotami z regionu ma decydujący wpływ na powodzenie strategii RIS3 i znacząco zmniejsza ryzyko nieprawidłowego wyboru priorytetów; podkreśla przy tym znaczenie konsultacji z przedsiębiorstwami, w szczególności MŚP, ponieważ „wizja innowacyjna” może zostać z powodzeniem zrealizowana tylko wtedy, gdy przedsiębiorstwa także będą dysponować odpowiednim potencjałem jej wdrażania w praktyce;

17. podkreśla znaczenie lepszej koordynacji między wszystkimi szczeblami zarządzania w celu wspierania koncepcji podejścia oddolnego w strategiach regionalnych, z uwzględnieniem wszystkich organów i zainteresowanych stron w obszarze inteligentnej specjalizacji, a także ekspertów, społeczeństwa obywatelskiego i użytkowników końcowych, w celu przełamania „myślenia tunelowego”; zwraca uwagę na fakt, że niedostosowanie odnośnych regulacji w państwach członkowskich stwarza przeszkody w realizacji inwestycji w dziedzinie badań naukowych i innowacji;

18. wskazuje na ograniczoną rolę, jaką społeczeństwo obywatelskie odegrało w odniesieniu do strategii RIS3, i apeluje o zwiększenie jego udziału za pośrednictwem platform i partnerstw współpracy, ponieważ może to pomóc w lepszym kształtowaniu strategii, wzmocnieniu współpracy ze społeczeństwem i prowadzić do lepszego zarządzania;

19. podkreśla znaczenie zapewnienia podczas całego procesu wdrożenia ścisłej koordynacji pomiędzy programami operacyjnymi a RIS3;

20. wzywa do wzmocnienia dialogu i współpracy między instytucjami UE (PE i Radą), a także na szczeblu wykonawczym (Komisja i krajowe organy wykonawcze) w celu stworzenia ram sprzyjających innowacyjności i badaniom oraz wzmocnienia wdrażania strategii RIS3 w kontekście zbliżającego się przeglądu wieloletnich ram finansowych 2014 r.;

21. zwraca się do Komisji i do pozostałych istniejących organów o udzielenie dodatkowego wsparcia potrzebującym go państwom członkowskim w związku z wdrażaniem strategii RIS3;

22. wzywa do stałych wysiłków zmierzających do zmiany mentalności oraz do ciągłego promowania innowacyjnych kierunków polityki w celu zwiększenia wewnątrzregionalnej, międzyregionalnej, ponadregionalnej, transgranicznej i międzynarodowej współpracy, między innymi poprzez makroregiony, za pośrednictwem istniejących narzędzi, takich jak INTERREG, aby kontynuować wzmacnianie europejskiej wartości dodanej w ramach strategii;

23. przypomina, że należy podkreślić znaczenie innowacji społecznych, które mogą pomóc w tworzeniu nowych modeli biznesowych oraz kultury prowadzenia działalności biznesowej, zapewniając w ten sposób odpowiednie otoczenie dla wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym;

Wtorek, 13 września 2016 r.

24. wzywa Komisję, by wystosowała łączny komunikat w sprawie wartości dodanej strategii RIS3 oraz ich wdrażania w programach operacyjnych, w związku z propozycjami w sprawie dalszych działań w siódmym sprawozdaniu w sprawie spójności;
25. ubolewa nad brakiem współpracy międzyregionalnej w oparciu o system inteligentnej specjalizacji; zauważa, że wspólne ramy strategiczne oferują możliwość wykorzystania do 15 % funduszy w ramach rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki) na taką współpracę poza własnym regionem; podkreśla, że art. 16.3 sprawozdania „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” świadczy o tym, że jak dotąd nie wykorzystano w pełni tych możliwości; wzywa państwa członkowskie i władze regionalne, aby w większym stopniu wykorzystywały oferowane możliwości;
26. wzywa do stworzenia mechanizmów w zakresie elastyczności i koordynacji, które powiążą wyniki procesu RIS3 z wdrażaniem programu „Horyzont 2020” i innych programów; zachęca regiony, aby angażowały się w różne formy współpracy ponadnarodowej, takie jak inicjatywa „Vanguard”, „pieczęć doskonałości”, platforma wymiany wiedzy (KEP), platformy S3, schody ku doskonałości i regionalne systemy innowacji ośrodków kolokacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT); wzywa do ułatwiania rozwoju strategicznych partnerstw klastrów z myślą o pobudzeniu inwestycji, zacieśnieniu koordynacji, uzyskaniu synergii i stymulowaniu wymiany poglądów w celu uniknięcia powielania i nieefektywnego wydatkowania środków publicznych;
27. zachęca instytucje krajowe i europejskie, by kontynuowały monitorowanie tzw. przepaści innowacyjnej, która istnieje nie tylko pomiędzy państwami członkowskimi oraz regionami NUTS 2, ale również w coraz większym zakresie w obrębie państw członkowskich;
28. uważa, że należy uprościć procedury oraz zredukować zatory w procesie administracyjnym strategii;
29. wzywa odpowiednie władze wszystkich szczebli do uproszczenia procedur i ograniczenia wąskich gardeł w procesie administracyjnym strategii; zachęca do inwestycji w kapitał ludzki, w tym poprzez unijne partnerstwa międzyregionalne, w celu zwiększenia zdolności administracyjnych oraz zapewnienia skuteczności zarządzania procesem RIS3, jego realizacji i monitorowania przy jednoczesnym unikaniu tworzenia kolejnych warstw administracji; zachęca władze do priorytetowego potraktowania tych badań i innowacji w regionie, które posiadają taki potencjał, a na które inwestycje w tej dziedzinie nie są wystarczające;
30. wzywa regiony i państwa członkowskie do częstszej korzystania z budżetu dostępnego dla pomocy technicznej w celu zapewnienia skutecznej i sprawnej realizacji RIS3;
31. przypomina, że strategię inteligentnej specjalizacji powinny być również ważnym instrumentem walki z wyzwaniami społecznymi, środowiskowymi, klimatycznymi i energetycznymi, a także ważnym instrumentem rozpowszechniania wiedzy oraz dywersyfikacji technologicznej;

Usprawnienie synergii na rzecz wzrostu i tworzenia miejsc pracy

32. krytykuje brak synergii pomiędzy funduszami ESI i innymi instrumentami finansowymi UE, co utrudnia koordynację oraz zachowanie spójności i integracji finansowania unijnego, a także skutkuje osłabieniem ich wyników i wpływu; domaga się poświęcenia większej uwagi sposobom poprawy strategicznego podejścia do synergii oraz uwzględniania łączenia, komplementarności i potencjału instrumentów finansowania w sposób zapewniający pełne wykorzystanie gwarancji UE na rzecz finansowania platform inwestycji oraz dokładniejszego zbadania tych sposobów;
33. podkreśla potrzebę kontynuowania i pogłębienia podejścia tzw. potrójnej i poczwórnej spirali do inteligentnej specjalizacji na poziomie regionalnym, w które zaangażowane byłyby administracja publiczna, przedsiębiorstwa, uniwersytety i obywatele; podkreśla, że należy wzmocnić rolę dwóch ostatnich zespołów uczestników (tzn. wyższych uczelni/ instytutów badawczych i organizacji obywateli) w nowych programach unijnych i w nowych rodzajach finansowania;
34. wzywa do udzielenia większego wsparcia MŚP oraz nowym przedsiębiorstwom, jako że znaczna ich większość przoduje, jeżeli chodzi o radykalne innowacje, a także walnie przyczynia się do wyszukiwania lokalnych talentów w wielu dziedzinach oraz do zatrudniania ludzi młodych;

Wtorek, 13 września 2016 r.

35. zachęca do stałego poszukiwania wiarygodnych wskaźników monitorowania wyników innowacji na wszystkich poziomach zarządzania poprzez skuteczniejsze mobilizowanie i koordynowanie zasobów Eurostatu oraz innych odnośnych dyrekcji generalnych Komisji, z uwzględnieniem również osiągnięć OECD, ESPON oraz innych podmiotów w tej dziedzinie, takich jak krajowe urzędy statystyczne;

36. podkreśla, że skoordynowane i komplementarne wykorzystanie funduszy ESI w połączeniu ze środkami programu „Horyzont 2020” i EFIS zgodnie z opublikowanymi przez Komisję w lutym 2016 r. wytycznymi w sprawie komplementarności europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych zapewnia doskonałe warunki do pobudzenia innowacji na szczeblu regionalnym, krajowym i unijnym poprzez zwiększanie atrakcyjności inwestycji w badania i innowacje w celu przyciągnięcia kapitału prywatnego jako wsparcia uzupełniającego finansowanie publiczne; wzywa władze lokalne i regionalne do jak najlepszego wykorzystania możliwości łączenia tych narzędzi;

37. wzywa do działania w celu uzyskania informacji niezbędnych do osiągnięcia synergii między poszczególnymi obszarami polityki i instrumentami dostępnymi w ramach RIS3, takimi jak polityka spójności na lata 2014–2020, platforma inteligentnej specjalizacji, Europejskie Centrum Monitorowania Klastrow, Europejskie Partnerstwo Innowacji, Europejskie Forum Strategii, kluczowe technologie prorozwojowe oraz infrastruktury badawcze;

38. zachęca regiony wdrażające strategię RIS3 do umocnienia otwartej mentalności innowacyjnej oraz współpracy ekosystemowej w oparciu o model tzw. poczwórnej spirali;

39. podkreśla znaczenie dostosowywania edukacji i badań naukowych do rzeczywistych potrzeb rynku w celu zapewnienia, by nowe innowacje odpowiadały wyzwaniom i przyczyniały się do wzrostu gospodarczego;

Inteligentne miasta jako katalizatory RIS3

40. ponownie zwraca uwagę na kluczową rolę, którą obszary miejskie w UE mają do odegrania w rozwoju gospodarczym i społecznym Unii, działając jako węzły dla różnych podmiotów i sektorów, łącząc wyzwania i możliwości inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz stanowiąc wiodące siły w zintegrowanej polityce nastawionej na dany obszar; wskazuje na znaczenie obszarów miejskich jako czynników katalizujących zasoby ludzkie, infrastrukturę i potencjał inwestycji w celu rozwijania klastrow na rzecz innowacyjności;

41. wzywa Komisję, by opracowując unijny program dla miast w celu stworzenia synergii oraz silnych powiązań umożliwiających skuteczne wykorzystywanie zasobów, uwzględniła RIS3 oraz inne programy w zakresie innowacji, ze szczególnym uwzględnieniem zintegrowanych inwestycji terytorialnych;

42. podkreśla, jak ważne jest ułatwianie innowacyjnej współpracy międzysektorowej, współpracy opartej na tzw. potrójnej spirali oraz współpracy transgranicznej związanej z wyzwaniami europejskimi w zakresie sprawiania, by regiony i miasta stawały się inteligentniejsze, bardziej ekologiczne, aby przyjemniej się w nich mieszkało i pracowało;

43. podkreśla konieczność ciągłego rozwijania i rozszerzenia na całą Europę koncepcji „połączonych inteligentnych miast”; z zadowoleniem przyjmuje zamiar holenderskiej prezydencji UE, aby stworzyć podejście oddolne dające miastom, w koordynacji z władzami regionalnymi, możliwości opracowania agendy miejskiej UE oraz przejścia z poziomu inteligentnych miast na poziom doskonałych miast; popiera w tym kontekście przygotowania „paktu amsterdamskiego”, w którym położono nacisk na trwały wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy, wspieranie powiązań między wszystkimi stronami, obywatelami i organizacjami społecznymi oraz promowanie zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu;

44. zwraca uwagę na propagowanie różnego rodzaju współpracy pomiędzy miastami oraz systemów wymiany informacji w dziedzinie inteligentnej specjalizacji i innowacji, takich jak Open and Agile Smart Cities wspieranych przez Komisję;

45. wspiera inicjatywy Komisji i Rady dotyczące agendy miejskiej UE w kontekście paktu amsterdamskiego; wzywa Komisję, by wspierała spójność polityki miejskiej i regionalnej; zwraca się do niej o wysunięcie w siódmym sprawozdaniu w sprawie spójności propozycji dostosowania do siebie inicjatyw „Inteligentne miasta” i RIS3 oraz stosowanych w ich ramach metod;

Wtorek, 13 września 2016 r.

Monitorowanie i ocena

46. zauważa, że chociaż większość regionów przyjęła RIS3, znacząca ich część musi kontynuować prace mające na celu spełnienie wymogów związanych z warunkami wstępnymi, a główne wyzwania dotyczą mechanizmu monitorowania, ram budżetowych i środków stymulowania inwestycji sektora prywatnego w badania naukowe i innowacje;

47. przypomina decydującym lokalnym i regionalnym o znaczeniu przyjętego przez nich zobowiązania do stosowania RIS3 jako instrumentu przemian gospodarczych w ich regionie, przez co wpływają również na politykę UE;

48. z zadowoleniem przyjmuje ukierunkowanie tych strategii regionalnych na obszary energii, zdrowia, technologii informacyjno-komunikacyjnych, zaawansowanych materiałów, żywności, usług, turystyki, zrównoważonych innowacji i transportu, gospodarki opartej na biomasie, systemów produkcyjnych oraz sektora kultury i sektora kreatywnego, a także na inne specjalizacje i szczególnie konkurencyjne sektory danego regionu; ubolewa jednak nad brakiem dostatecznej szczegółowości strategii i domaga się usprawnienia procesu wyznaczania priorytetów, aby uniknąć tym samym zagrożenia, że wszystkie strategie skupiać się będą na tych samych zagadnieniach; wzywa do opracowywania strategii nie tylko w dziedzinie zaawansowanej technologii, ale również technologii niskoemisyjnej oraz innowacji społecznych i zachęca wszystkie podmioty, by dążyły do krzyżowania się sektorów, jako że proces krzyżowania może pobudzać innowacje;

49. jest zdania, że wspieranie krajowych obserwatoriów strategii inteligentnej specjalizacji może przyczynić się do budowania solidniejszych systemów wskaźników monitorowania RIS3, w szczególności jeżeli chodzi o metodykę i szkolenia;

50. zauważa, że niektóre RIS3 są słabo udokumentowane, jeżeli chodzi o wykazanie ich wyjątkowych zalet w dziedzinie konkurencyjności w danym regionie, niektóre z nich nie dowodzą zdolności zaangażowanych podmiotów do wspierania innowacyjnych przedsiębiorstw lub badaczy w zakresie dostarczania badań stosowanych lub znalezienia komercyjnych zastosowań wyników badań; zwraca również uwagę, że niektóre regiony posiadają rozbudowane strategie oraz uproszczone wskaźniki monitorowania; nalega w związku z tym na zwiększenie zdolności władz publicznych do gromadzenia i oceny otrzymanych informacji, a także wzmożenia skoordynowanych wysiłków regionów i centralnych organów władzy na rzecz identyfikowania i standaryzacji istniejących już baz danych oraz ich udostępniania zainteresowanym podmiotom;

51. wzywa UE i państwa członkowskie do wykorzystywania istniejących już narzędzi, takich jak wspólnotowe badanie na temat innowacji, do okresowego (rocznego i śródk okresowego) monitorowania – zarówno ilościowego, jak i jakościowego – wdrażania strategii oraz do angażowania w ten proces wszystkich zainteresowanych podmiotów, w tym społeczeństwa obywatelskiego; zauważa, że zarówno regiony, jak i państwa członkowskie borykają się z podobnymi problemami w zakresie oceny monitorowania, oraz wzywa regiony do regularnego publikowania sprawozdań z realizacji swoich celów, co pozwoli lepiej ocenić oddziaływanie RIS3 oraz zagwarantować przejrzystość informacji z monitorowania oraz publicznego dostępu do nich; jest jednak świadomy, że strategie przyniosą skutki dopiero za wiele lat, w związku z czym wczesny monitoring powinien być dostosowany do rozsądnych oczekiwań;

52. zachęca regiony i państwa członkowskie do aktywnego zaangażowania w terminowe wdrażanie planów działania, zważywszy na docelowy termin zachowania zgodności z warunkami wstępnymi przypadający na grudzień 2016 r.; zwraca się do nich o ustanowienie i wdrożenie własnego mechanizmu monitorowania w ramach stałego przeglądu RIS3, z ukierunkowaniem na określenie nisz inwestycyjnych, w obrębie których regionalne podmioty zajmujące się innowacjami będą mogły uzyskać przewagę konkurencyjną lub ją utrzymać;

53. jest zdania, że wspólny udział w nadzorze i ocenie odnośnych instrumentów w obrębie RIS3, a także dostosowanie nadzoru i oceny do sprawozdawczości w ramach różnych instrumentów może tu znacząco pomóc; w związku z tym nawołuje wszystkie zainteresowane podmioty i decydujących do stworzenia synergii oraz do opracowania rozwiązań w zakresie gromadzenia i dokonywania syntezy danych ze strategii politycznych i instrumentów będących częścią konkretnych RIS3;

54. przypomina, że dobra „strategia papierowa” nie przyniesie oczekiwanych rezultatów bez wdrożenia usług wsparcia dla przedsiębiorstw;

Wtorek, 13 września 2016 r.

Główne wnioski i przyszłość RIS3

55. wyraża ubolewanie, że jakkolwiek w strategiach RIS3 często uznaje się, że istnieje potrzeba wspierania przedsiębiorstw w wykorzystywaniu wszystkich form innowacji, to jednak później wspierane są tylko innowacje oparte na wiedzy technologicznej; proponuje w związku z powyższym, by strategia RIS3 uwzględniała innowację również w innych dziedzinach takich jak usługi i branża twórcza, oraz przypomina o znaczeniu wszelkiego rodzaju systemów innowacji oraz instytucji, niezależnie od ich rozmiarów, oraz o znaczeniu ich powiązania z lokalnymi i regionalnymi klastrami;

56. zwraca uwagę, że strategie RIS3 muszą być odpowiednio wdrażane, jeśli mają zniwelować lukę innowacyjną oraz zwiększyć zatrudnienie i pobudzić wzrost gospodarczy w Europie; podkreśla, że w tym celu konieczne jest promowanie oddolnych strategii i wzmocnienie kontroli w zakresie potencjału RIS3 na wszystkich szczeblach zarządzania; uważa w tym względzie, że państwa członkowskie powinny zaangażować swoje krajowe urzędy statystyczne, aby pomóc regionom w rozwijaniu mechanizmów oceny i monitorowania;

57. uważa, że podejście partycypacyjne stosowane w strategiach musi zostać włączone do wszystkich procesów, również do procesu nadzoru i oceny, jako że rozszerzy to zakres współpracy w realizacji celów RIS3;

58. apeluje do UE i państw członkowskich, by nie zapominały, że instrument ten musi być wykonalny, operacyjny i skuteczny, tak by uniknąć nakładania na beneficjentów obciążeń administracyjnych;

59. wzywa Komisję, aby nakłaniała do dokonania przeglądu strategii w 2017 r. w celu zwiększenia ich efektywności i skuteczności oraz do informowania o ich wkładzie zarówno w przyszłą politykę spójności, jak i w badania i innowacje po roku 2020, z uwzględnieniem doświadczeń zdobytych w pierwszych latach ich realizacji; wzywa Komisję do zainicjowania konsultacji publicznych oraz do zorganizowania, przed opracowaniem siódmego sprawozdania w sprawie spójności, ogólnoeuropejskiej konferencji z udziałem Parlamentu, Komitetu Regionów i innych zainteresowanych stron;

60. uważa, że strategie inteligentnej specjalizacji mogłyby być ważnymi instrumentami w walce z wyzwaniem energetycznymi, w efektywnym gospodarowaniu zasobami i zapewnianiu bezpieczeństwa energetycznego;

61. wzywa Komisję, aby nadal wspierała rolę platformy S3, pomogła podnieść poziom szczegółowości strategii, a także nadal skupiała się na znaczeniu efektu mnożnikowego inwestycji prywatnych;

62. zwraca się do DG REGIO i platformy S3 o opracowanie i szerokie rozpowszechnianie krótkiego dokumentu politycznego na temat dotychczasowych doświadczeń RIS3, z uwzględnieniem następujących obszarów: 1) analiza SWOT doświadczeń; 2) wnioski wyciągnięte przez regiony i główne pułapki zaobserwowane w każdym z sześciu kroków opisanych w przewodniku RIS3; 3) zalecenia i znormalizowane szablony do ciągłej poprawy RIS3, które mają na celu ulepszenie projektowania strategii po roku 2020; oraz 4) potencjał ludzki potrzebny do skutecznego zaprojektowania i wdrożenia RIS3; uważa, że należy zachęcać sieci regionalne zajmujące się badaniami naukowymi i innowacjami oraz wspierać je w działaniach mających na celu propagowanie sukcesów oraz zdobytych doświadczeń, aby zakorzenić w regionach myślenie pod tym kątem na wszystkich szczeblach;

o

o o

63. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0321

Europejska współpraca terytorialna – najlepsze praktyki i działania innowacyjne**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej – najlepsze praktyki i działania innowacyjne (2015/2280(INI))**

(2018/C 204/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego tytuł XVIII,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006⁽¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające wspólne zasady i procedury wdrażania unijnych instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II)⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Europejski Instrument Sąsiedztwa⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020⁽⁸⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.⁽⁵⁾ Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 95.⁽⁶⁾ Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 11.⁽⁷⁾ Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 27.⁽⁸⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884.⁽⁹⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając „Agendę terytorialną Unii Europejskiej 2020 – W kierunku sprzyjającej włączeniu, inteligentnej i zrównoważonej Europy zróżnicowanych regionów”, uzgodnionej na nieformalnym posiedzeniu ministrów ds. planowania przestrzennego i rozwoju terytorialnego 19 maja 2011 r. w Gödöllő na Węgrzech,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie gotowości państw członkowskich UE do skutecznego i terminowego rozpoczęcia nowego okresu programowania polityki spójności ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie opóźnień w rozpoczęciu realizacji polityki spójności na lata 2014–2020 ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 listopada 2014 r. pt. „Plan inwestycyjny dla Europy” (COM(2014)0903),
- uwzględniając szóste sprawozdanie w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej (COM(2014)0473),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie inwestycji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. pt. „Europa 2020» – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 października 2015 r. w sprawie polityki spójności i przeglądu strategii „Europa 2020” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie dążenia do uproszczenia polityki spójności na lata 2014–2020 i ukierunkowania jej na wyniki ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych ⁽⁶⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczące wartości dodanej strategii makroregionalnych (COM(2013)0468), a także uwzględniając odpowiednie konkluzje Rady z dnia 22 października 2013 r.,
- uwzględniając badanie przeprowadzone w styczniu 2015 r. przez swoją Dyрекcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej (Departament Polityczny B: Polityka Strukturalna i Polityka Spójności), zatytułowane „Nowa rola makroregionów w europejskiej współpracy terytorialnej”,
- uwzględniając badanie przeprowadzone w lipcu 2015 r. przez swoją Dyрекcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej (Departament Polityczny B – Polityka Strukturalna i Polityka Spójności), zatytułowane „Europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej jako instrument służący upowszechnianiu i poprawie współpracy terytorialnej w Europie”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 lutego 2016 r. zatytułowany „Plan inwestycyjny dla Europy: nowe wytyczne dotyczące łączenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS)”,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów wydaną w maju 2015 r. i zatytułowaną „Instrumenty finansowe wspierające rozwój terytorialny”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 grudnia 2015 r. pt. „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” (COM(2015)0639),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0015.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0068.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0308.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0384.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0419.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając deklarację Komitetu Regionów z dnia 2 września 2015 r. pt. „25 lat INTERREG: nowy impuls dla współpracy transgranicznej”,
  - uwzględniając opinię Komitetu Regionów wydaną w grudniu 2015 r. i zatytułowaną „Wizja terytorialna do 2050 r.: jaka będzie przyszłość?”,
  - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 17 grudnia 2015 r. pt. „Wzmocnienie współpracy transgranicznej: czy potrzebne są lepsze ramy regulacyjne”,
  - uwzględniając dokument informacyjny przygotowany przez luksemburską prezydentkę Rady „25-lecie INTERREG z perspektywy lat; przygotowanie współpracy terytorialnej w przyszłości”,
  - uwzględniając konkluzje Rady pt. „25-lecie INTERREG: wkład inicjatywy na rzecz celów polityki spójności”,
  - uwzględniając inicjatywę prezydencji luksemburskiej w sprawie szczególnych przepisów dotyczących regionów przygranicznych, mającą na celu zaspokojenie potrzeb i sprostanie wyzwaniom na tych obszarach, pod nazwą „Narzędzie na potrzeby ustanawiania i stosowania przepisów szczególnych w regionach transgranicznych” ⁽¹⁾,
  - uwzględniając przeprowadzone przez Komisję ogólnounijne konsultacje publiczne na temat utrzymujących się przeszkód dla współpracy transgranicznej, które zainicjowano w dniu 21 września 2015 r. z okazji Europejskiego Dnia Współpracy ⁽²⁾,
  - uwzględniając wyniki pierwszego w historii badania Eurobarometru przeprowadzonego przez Komisję w 2015 r., aby określić i usystematyzować postawy obywateli mieszkających na obszarach przygranicznych, z myślą o wypracowaniu bardziej ukierunkowanych interwencji unijnych ⁽³⁾,
  - uwzględniając sprawozdanie OECD z 2013 r. pt. „Regiony a innowacja: współpraca ponad granicami”,
  - uwzględniając sprawozdanie Komitetu Regionów pt. „Sprawozdanie monitorujące EUWT za 2014 r. – Wdrażanie strategii »Europa 2020«” ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając art.52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A8-0202/2016),
- A. mając na uwadze, że około 38 % ludności Europy zamieszkuje regiony przygraniczne, a UE stoi w obliczu poważnego kryzysu gospodarczego, finansowego i społecznego, który szczególnie uderza w kobiety we wszystkich aspektach; mając na uwadze, że UE musi uznać równouprawnienie płci za kluczowy element we wszystkich strategiach politycznych i praktykach dotyczących Europejskiej współpracy terytorialnej;
- B. mając na uwadze, że nadrzędnym celem Europejskiej współpracy terytorialnej jest zmniejszenie wpływu granic krajowych, tak by ograniczyć rozbieżności między regionami dzięki usunięciu przeszkód dla inwestycji i wspólnej pracy ponad granicami krajowymi, zwiększyć spójność i wspierać harmonijny rozwój gospodarczy, społeczny i kulturalny całej Unii²¹;
- C. mając na uwadze, że Europejska współpraca terytorialna stanowi integralną część polityki spójności poprzez zwiększanie spójności terytorialnej Unii;

⁽¹⁾ http://www.dat.public.lu/eu-presidency/Events/Informal-Ministerial-Meetings-on-Territorial-Cohesion-and-Urban-Policy-_26-27-November-2015_-Luxembourg-City_/Material/IMM-Territorial-_LU-Presidency_-_Input-Paper-Action-3.pdf

⁽²⁾ Komunikat prasowy Komisji IP/15/5686.

⁽³⁾ Badanie Flash Eurobarometr nr 422 – Współpraca transgraniczna w UE.

⁽⁴⁾ http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/EGTC_MonitoringReport_2014.pdf

Wtorek, 13 września 2016 r.

- D. mając na uwadze, że państwa członkowskie mogą wykorzystać Europejską współpracę terytorialną do stawienia czoła wyzwaniom, których źródłem jest kryzys migracyjny;
- E. mając na uwadze, że nadal tylko niewielki odsetek obywateli Unii wykorzystuje w pełnym zakresie możliwości, jakie niesie rynek wewnętrzny UE i swoboda przemieszczania się;
- F. mając na uwadze, że programy Europejskiej współpracy terytorialnej, którym przyświeca zasada wspólnego zarządzania, wielopoziomowego sprawowania rządów oraz partnerstwa, opracowano w ramach zbiorowego procesu skupiającego szerokie grono europejskich, krajowych i regionalnych organów z myślą o zmierzeniu się ze wspólnymi wyzwaniami w kontekście transgranicznym i ułatwieniu wymiany dobrych praktyk;
- G. mając na uwadze, że istnieje potrzeba wspólnej refleksji nad kształtem Europejskiej współpracy terytorialnej po roku 2020;

Europejska wartość dodana Europejskiej współpracy terytorialnej, najlepsze praktyki i wkład w realizację celów strategii „Europa 2020”

1. zauważa, że Europejska współpraca terytorialna stała się jednym z dwóch równorzędnych celów polityki spójności na lata 2014–2020, który uregulowano w poświęconym mu rozporządzeniu; podkreśla jednak, że budżet Europejskiej współpracy terytorialnej wynosi 10,1 mld EUR, co stanowi zaledwie 2,8% budżetu polityki spójności, i jest niewspółmierny wobec ogromu wyzwań, którym sprostać musi ta inicjatywa, ani nie odzwierciedla wysokiego poziomu wartości dodanej Europejskiej współpracy terytorialnej na szczeblu europejskim; przypomina w związku z tym o rozczarowaniu Parlamentu Europejskiego z powodu wyników negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, zwłaszcza w kwestii cięć środków na Europejską współpracę terytorialną; wyraża przekonanie, że większy budżet na Europejską współpracę terytorialną w przyszłym okresie programowania zwiększy wartość dodaną polityki spójności; apeluje o ściślejsze przestrzeganie art. 174 TFUE dotyczącego spójności terytorialnej, zwłaszcza w odniesieniu do obszarów wiejskich i obszarów podlegających przemianom przemysłowym oraz regionów o poważnych i trwałych utrudnieniach naturalnych lub demograficznych, takich jak regiony najbardziej oddalone, najbardziej na północ wysunięte regiony o niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie; apeluje do Komisji i państw członkowskich o zwrócenie szczególnej uwagi na obszary znajdujące się w niekorzystnej sytuacji geograficznej i demograficznej przy realizacji polityki spójności;
2. zwraca uwagę, że zgodnie z celami strategii „Europa 2020” Europejskiej współpracy terytorialnej nadano nowy kształt, aby zapewnić większy wpływ tej inicjatywy poprzez skoncentrowanie się na obszarach tematycznych i ukierunkowanie działań na osiągnięcie wyników, bez uszczerbku dla podejścia opartego na wrażliwości terytorialnej umożliwiającego kontynuowanie priorytetów regionalnych; jest przekonany, że konieczne jest większe zwracanie uwagi na specyfikę Europejskiej współpracy terytorialnej; apeluje zatem o lepszą ocenę programów Europejskiej współpracy terytorialnej, aby wykazać ich wpływ i wartość dodaną;
3. zwraca uwagę, że współpraca transgraniczna okazała się kluczowym narzędziem rozwoju regionów przygranicznych, które uznaje się za prawdziwe laboratoria integracji europejskiej; przyznaje, że lata 2000–2006 i 2007–2013 cechowało wyraźne ukierunkowanie na bardziej strategicznie zorientowane priorytety oraz że wypracowano najlepsze praktyki w zakresie lepszego skomunikowania i dostępności, transferu wiedzy i innowacji, wzmocnienia tożsamości regionalnej, stawienia czoła wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska, wzmocnienia zdolności instytucjonalnej, ochrony zdrowia, edukacji, zatrudnienia i mobilności pracowników, a także ochrony ludności dzięki tworzeniu nowych partnerstw i konsolidowania już istniejących;
4. potwierdza, że współpraca transnarodowa odegrała pomocną rolę, wspierając badania naukowe, innowacje i gospodarkę opartą na wiedzy, pomagając przystosować się do zmiany klimatu i propagując transport zorganizowany z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz mobilność za pośrednictwem ponadnarodowych podejść, a także przyczyniła się do wzmocnienia zdolności instytucjonalnej; podkreśla, że zintegrowane podejście terytorialne i współpraca transnarodowa są szczególnie istotne w kwestiach dotyczących ochrony środowiska, zwłaszcza w obszarach wody, różnorodności biologicznej i energii;
5. stwierdza, że współpraca międzyregionalna pozwoliła miastom i regionom nawiązać współpracę w szerokim zakresie i w różnorodnych obszarach tematycznych, obejmującą wymianę doświadczeń i sprawdzonych rozwiązań, oraz że dzięki temu poprawiła się skuteczność wielu regionalnych i lokalnych strategii politycznych; uważa, że należy zająć się znacznymi rozbieżnościami w rozwoju między obszarami miejskimi i wiejskimi oraz problemami regionów metropolitalnych;

Wtorek, 13 września 2016 r.

6. jest zdania, że skuteczna współpraca transgraniczna i transnarodowa przekłada się na większą atrakcyjność obszaru geograficznego dla przedsiębiorstw handlowych przez możliwie jak najskuteczniejsze wykorzystanie potencjału lokalnego, regionalnego i transgranicznego, a także kapitału ludzkiego, aby lepiej odpowiedzieć na potrzeby i oczekiwania przedsiębiorstw handlowych, lecz również uniknąć przenoszenia przedsiębiorstw do państw trzecich, wyludniania regionów UE i wzrostu bezrobocia;

7. jest przekonany, że Europejska współpraca terytorialna zapewnia istotną wartość dodaną, przyczyniając się do zagwarantowania pokoju, stabilności i integracji regionalnej w ramach polityki rozszerzenia i sąsiedztwa, a także wywiera wpływ w wymiarze ogólnoswiatowym dzięki rozpowszechnianiu najlepszych praktyk; uważa, że współpraca transgraniczna może wnieść wartość dodaną do zarządzania kryzysem migracyjnym;

8. zwraca uwagę, że w latach 2014–2020 około 41 % budżetu EFRR przeznaczonego na Europejską współpracę terytorialną⁽¹⁾ zostanie zainwestowane w środki mające na celu poprawę stanu środowiska, a 27 % – w działania służące wzmocnieniu inteligentnego rozwoju, w tym badań naukowych i innowacji, natomiast 13 % zostanie przeznaczone na promocję wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez działania związane z zatrudnieniem, edukacją i szkoleniami, natomiast 33 programy będą miały na celu poprawę ogólnego skomunikowania w układzie transgranicznym; zauważa także, że kwota w wysokości 790 mln EUR zostanie przeznaczona na zwiększenie zdolności instytucjonalnej poprzez ustanowienie lub wzmocnienie struktur współpracy i poprawę wydajności usług publicznych;

9. podkreśla, że koncepcja ukierunkowania na wyniki wymaga, by programy Interreg zapewniały wysokiej jakości współpracę na poziomie projektu oraz by w ich ramach przyjęto nowy rodzaj oceny, który uwzględni specyficzny charakter każdego programu i przyczyni się do ograniczenia obciążeń administracyjnych dla beneficjentów i organów zarządzających; apeluje do Komisji, państw członkowskich i organów zarządzających o współpracę i wymianę informacji oraz dobrych praktyk dotyczących przeprowadzenia oceny i wydania wytycznych, jak dostosować koncepcję ukierunkowania na wyniki do specyfiki Europejskiej współpracy terytorialnej; przyznaje, że całkowitej wartości dodanej programów Europejskiej współpracy terytorialnej nie można oceniać wyłącznie na podstawie wskaźników ilościowych, i apeluje do Komisji o opracowanie bardziej jakościowych wskaźników, aby lepiej odzwierciedlić wyniki współpracy terytorialnej;

10. ubolewa z powodu opóźnionego przyjęcia programów Interreg i zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zintensyfikowanie starań mających na celu zapewnienie ich skutecznej i pomyślnej realizacji oraz usunięcie przeszkód we współpracy transgranicznej, aby uniknąć krytycznych problemów już stwierdzonych w okresie programowania 2007–2013; apeluje do Komisji o udostępnienie wszystkich niezbędnych środków umożliwiających przyspieszenie wdrażania programów Europejskiej współpracy terytorialnej;

11. ubolewa nad brakiem wiarygodnych transgranicznych danych i dowodów na skuteczność współpracy transgranicznej w kontekście sprawozdawczości w odniesieniu do ram wykonania; wzywa zatem Komisję, Eurostat i organy zarządzające do współpracy na określeniu wspólnych kryteriów oceny oraz do wspólnego uzgodnienia jednej bazy danych, a także do opracowania metod udostępniania i korzystania z wiarygodnych danych ponad granicami; zwraca uwagę na istniejące wyzwania związane z wdrażaniem zintegrowanego podejścia terytorialnego wynikające ze znacznych różnic w upodmiotowieniu władz regionalnych i lokalnych państw członkowskich;

12. apeluje do Komisji, państw członkowskich i organów zarządzających o stworzenie odpowiednio ustrukturyzowanych systemów monitorowania oraz planów oceny, aby zapewnić skuteczniejszą ocenę realizacji wyników pod kątem celów strategii „Europa 2020” i integracji terytorialnej;

Wkład w spójność terytorialną

13. podkreśla, że Europejska współpraca terytorialna w znacznym stopniu przyczynia się do umocnienia celu UE, jakim jest spójność terytorialna, dzięki integracji zróżnicowanych sektorowych strategii politycznych na szczeblu terytorialnym; z zadowoleniem przyjmuje badanie Europejskiej Sieci Obserwacyjnej Rozwoju Terytorialnego i Spójności Terytorialnej pt. „ET2050: scenariusze i wizje rozwoju terytorialnego dla Europy”, które może pełnić rolę ram odniesienia dla dalszych dyskusji poświęconych opracowaniu polityki spójności na okres po roku 2020;

⁽¹⁾ Załącznik I (Europejska współpraca terytorialna/INTERREG) do komunikatu Komisji pt. „Inwestycje we wzrost gospodarczy i zatrudnienie – Maksymalizacja wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”.

Wtorek, 13 września 2016 r.

14. przypomina o znaczeniu zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) i inicjatyw rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, które nie są wystarczająco szeroko realizowane w ramach programów Interreg na lata 2014–2020, i zachęca państwa członkowskie do korzystania z tych inicjatyw w większym stopniu, jednocześnie podkreślając, że będzie to wymagać zwiększenia zaangażowania organów regionalnych i lokalnych; apeluje do Komisji oraz państw członkowskich o zaproponowanie programów informacyjnych i szkoleniowych dla beneficjentów;

15. uważa, że nowe instrumenty rozwoju terytorialnego, takie jak zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) oraz rozwój lokalny kierowany przez społeczność, mogą przynieść szereg inwestycji w infrastrukturę społeczną, zdrowotną i edukacyjną, umożliwić rewitalizację obszarów miejskich znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, spowodować utworzenie miejsc pracy, a także przyczynić się do innych działań mających na celu ograniczenie odizolowania migrantów i sprzyjających ich integracji;

16. zaleca zwrócenie szczególnej uwagi na projekty zaangażowane w przystosowanie miejscowości i regionów do nowej rzeczywistości demograficznej oraz przeciwdziałanie wynikającym z niej zaburzeniom równowagi, m.in. dzięki: 1) dostosowaniu infrastruktury społecznej i mobilności do zmian demograficznych i ruchów migracyjnych; 2) stworzeniu konkretnych towarów i usług dostosowanych do starzejącego się społeczeństwa; 3) wspieraniu działań umożliwiających tworzenie sprzyjających włączeniu społecznemu miejsc pracy dla osób w podeszłym wieku, kobiet i migrantów; 4) usprawnieniu połączeń cyfrowych oraz tworzeniu platform, które umożliwiają i ułatwiają uczestnictwo obywateli najbardziej odizolowanych regionów oraz ich współpracę z różnymi organami administracyjnymi, społecznymi i politycznymi na wszystkich szczeblach władzy (lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim);

17. zwraca uwagę na rolę Europejskiej współpracy terytorialnej w regionach wyspiarskich, najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych, w strefach górskich i na obszarach wiejskich, jako ważnego narzędzia służącego zacieśnieniu ich regionalnej współpracy i integracji; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na wykorzystywanie funduszy w tych regionach, łącznie z tymi, które graniczą z państwami trzecimi, w celu poprawy realizacji finansowanych w ten sposób projektów transgranicznych;

18. wskazuje na komplementarny charakter Europejskiej współpracy terytorialnej i strategii makroregionalnych w procesie radzenia sobie ze wspólnymi wyzwaniami w ramach większych obszarów funkcjonalnych, jak również pozytywną rolę, jaką strategię makroregionalne mogą odegrać, pomagając zaradzić wspólnym wyzwaniom, w obliczu których stają makroregiony;

19. uważa, że należy dążyć do zapewnienia lepszej koordynacji oraz większej synergii i komplementarności między transgranicznym i transnarodowym nurtem działań z myślą o usprawnieniu współpracy i integracji na terytoriach strategicznych o większym zasięgu; apeluje o lepszą koordynację działań między organami zarządzającymi i podmiotami zaangażowanymi w realizację strategii makroregionalnych; wzywa do zacieśnienia współpracy, a także do wzmocnienia powiązań i zwiększenia spójności programów Europejskiej współpracy terytorialnej z programami krajowymi i regionalnymi na etapie ich opracowywania, aby zwiększyć ich komplementarność i uniknąć powielania;

20. zwraca uwagę, że niektóre regiony stają w obliczu poważnych wyzwań związanych z migracją, oraz zachęca do wykorzystania programów Interreg i wzywa do ich pilnej realizacji, aby sprostać m.in. wyzwaniom spowodowanym kryzysem uchodźczym, a także do wymiany sprawdzonych rozwiązań między organami lokalnymi i regionalnymi na obszarach przygranicznych, również w państwach trzecich, zwłaszcza dzięki strategiom makroregionalnym;

Wsparcie dla badań i innowacji

21. podkreśla osiągnięcia w obszarze badań i innowacji, takie jak wspólne projekty badawcze, współpraca instytutów badawczych i przedsiębiorstw, tworzenie międzynarodowych uniwersytetów przygranicznych, transgraniczne ośrodki badawcze, transgraniczne instytucje szkoleniowe, tworzenie transgranicznych klastrów i sieci przedsiębiorstw, transgraniczne inkubatory i usługi doradcze dla MŚP, marki „high-tech” dla przyciągnięcia zagranicznych inwestorów itp.; zauważa istotną rolę programów Interreg w zwiększaniu konkurencyjności i potencjału innowacyjnego regionów dzięki pobudzaniu synergii między strategiami inteligentnej specjalizacji, a także wspieraniu współpracy między klastrami i rozwijaniu sieci innowacji; zwraca się do Komisji o przedstawienie kompleksowego przeglądu współpracy terytorialnej w ramach EFRR i EFS na podstawie wspólnych ram strategicznych (załącznik I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (rozporządzenie (UE) nr 1303/2013));

Wtorek, 13 września 2016 r.

22. jest świadomy, że inwestycje służące zintensyfikowaniu inteligentnego wzrostu, w tym działalności badawczej i innowacyjnej, stanowią 27 % środków przydzielonych w ramach EFRR na programy współpracy transgranicznej w latach 2014–2020 ⁽¹⁾; zauważa również, że 35 % budżetu programów transnarodowych przeznaczono na wsparcie inteligentnego wzrostu poprzez zdynamizowanie badań i innowacji;

23. podkreśla potrzebę stworzenia transgranicznego podejścia do polityki innowacji, jak np. wspólne programy badań i mobilności, wspólna infrastruktura badawcza, partnerstwa i sieci współpracy; zwraca uwagę, że odmienne przepisy w poszczególnych państwach członkowskich utrudniają wspólne działania na rzecz rozszerzenia badań i innowacji poza granice;

24. apeluje, by synergia i komplementarność powstałe na styku programów i funduszy, w tym europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, programu „Horyzont 2020”, Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz innych funduszy UE przyczyniały się do maksymalizacji ilości, jakości i skutków inwestowania w badania i innowacje; zaleca, aby organy lokalne i regionalne w pełni skorzystały z zalet łączenia tych funduszy w celu wspierania MŚP, projektów dotyczących badań naukowych i innowacji, w stosownych przypadkach również projektów transgranicznych; apeluje do MŚP, aby w pełni wykorzystały możliwości, jakie oferują te fundusze, i przyczyniły się w ten sposób do wdrożenia programów Europejskiej współpracy terytorialnej;

25. apeluje o przyjęcie transgranicznych strategii innowacyjności, przy jednoczesnym określeniu zakresu, w jakim stanowić mają one uzupełnienie istniejących już strategii inteligentnej specjalizacji, a także innych istniejących programów i strategii; zachęca do przeprowadzenia oceny możliwości uzyskania synergii w kontekście transgranicznym oraz wykorzystania różnych źródeł finansowania;

26. podkreśla, że instrumenty finansowe muszą stanowić nieodłączną część programów Europejskiej współpracy terytorialnej dzięki uzupełnianiu dotacji w celu wsparcia dostępu MŚP do finansowania, badań i innowacji; uważa, że większe wykorzystanie instrumentów finansowych mogłoby przyciągnąć więcej inwestycji do projektów Interreg, co stworzyłoby nowe miejsca pracy oraz pozwoliło na osiągnięcie lepszych wyników; przypomina o kluczowym znaczeniu wsparcia technicznego i odpowiednich inicjatyw szkoleniowych dla pełnego czerpania korzyści z wykorzystywania instrumentów finansowych, nawet w mniej rozwiniętych regionach;

Sprawowanie rządów i koordynacja polityki

27. przypomina, że w szóstym sprawozdaniu w sprawie spójności nie poświęcono wystarczającej uwagi Europejskiej współpracy terytorialnej, pomimo iż od okresu programowania 2007–2013 stanowi ona pełnowartościowy cel polityki spójności; przypomina o potencjale europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) nie tylko jako instrumentu służącego do wspierania i promowania europejskiej współpracy terytorialnej i zarządzania projektami transgranicznymi, lecz również sposobu przyczyniania się do całościowo zintegrowanego rozwoju terytorialnego i elastycznej platformy zarządzania wielopoziomowego;

28. z zadowoleniem przyjmuje uproszczone rozporządzenie w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (rozporządzenie (UE) nr 1302/2013) i wzywa państwa członkowskie do nasilenia działań ułatwiających tworzenie takich ugrupowań; zauważa jednak, że rozporządzenie to nie wystarczy, by pokonać wszystkie przeszkody prawne na drodze do współpracy transgranicznej; z zadowoleniem przyjmuje więc inicjatywę prezydencji luksemburskiej, która zaproponowała szczególne narzędzie prawne dla regionów przygranicznych i dała państwom członkowskim możliwość uzgodnienia konkretnych przepisów; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji, przewidującą przeprowadzenie do końca 2016 r. analizy przeszkód we współpracy transgranicznej, w ramach której Komisja przyjrzy się rozwiązaniom i przykładom dobrych praktyk; zwraca się do Komisji o włączenie do tej analizy badania w sprawie potrzeb regionów przygranicznych; z zainteresowaniem oczekuje na wyniki zainicjowanych 21 września 2015 r. przez Komisję ogólnounijnych konsultacji publicznych na temat utrzymujących się przeszkód we współpracy transgranicznej; wzywa, aby w toku analizy Komisja uwzględniła opinie i zalecenia Parlamentu, jak również wyniki konsultacji publicznych;

29. uważa, że programy Interreg powinny – przy poszanowaniu uzgodnionych priorytetów programowych oraz uzgodnionej logiki interwencji, a także w uzupełnieniu do innych stosownych środków finansowych – wspierać działania podejmowane w obszarze migracji oraz skuteczne strategie polityczne dotyczące integracji; apeluje o wykorzystanie otwartości Komisji w celu szybkiego zbadania i zatwierdzenia wnioskowanych przez odnośne państwa członkowskie zmian w programach operacyjnych na lata 2014–2020, których wyłącznym celem ma być stawienie czoła najważniejszym kwestiom związanym z kryzysem uchodźczym;

⁽¹⁾ Załącznik I (Europejska współpraca terytorialna/INTERREG) do komunikatu Komisji pt. „Inwestycje we wzrost gospodarczy i zatrudnienie – Maksymalizacja wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”.

Wtorek, 13 września 2016 r.

30. zachęca do szerszego korzystania z instrumentów finansowych jako elastycznych mechanizmów, które można by stosować równoległe z dotacjami; zaznacza, że instrumenty finansowe, o ile są wdrażane skutecznie, mogą znacznie zwiększyć oddziaływanie finansowania; podkreśla w tym względzie potrzebę jasnych, spójnych i ukierunkowanych przepisów w sprawie instrumentów finansowych, aby wspomóc uproszczenie procesu przygotowania i wdrożenia dla zarządzających funduszami i beneficjentów funduszy; zwraca uwagę na możliwość skorzystania ze specjalistycznej wiedzy i know-how w ramach instrumentów inżynierii finansowej i pomocy technicznej EBI;

31. podkreśla, że w okresie programowania 2007–2013 nie dokonano odpowiedniej oceny potencjalnej komplementarności programów Interreg i innych programów finansowanych z unijnych środków; apeluje o ustanowienie odpowiednich mechanizmów koordynacji, aby zapewnić skuteczną koordynację, komplementarność i synergię między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi oraz innymi unijnymi i krajowymi instrumentami finansowania, takimi jak program „Horyzont 2020”, a także z Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych i EBI;

32. zachęca, by w planach oceny realizowanych przez organy zarządzające uwzględniano bieżące analizy koncentrujące się na szczególnej ocenie skuteczności synerгии istniejących między programami;

33. podkreśla wciąż rosnące znaczenie transgranicznych rynków pracy, charakteryzujących się dużą dynamiką w zapewnianiu dobrobytu i tworzeniu miejsc pracy; apeluje do Komisji i państw członkowskich o pełne wykorzystanie możliwości, jakie zapewniają programy Interreg, by ułatwić transgraniczną mobilność pracowników, w tym dzięki promowaniu zasady równych szans, poprzez dostosowanie, w razie konieczności, ram regulujących kwestie administracyjne i społeczne, a także intensyfikację dialogu między wszystkimi szczeblami zarządzania;

34. uważa, że istotne jest zwiększenie synerгии i komplementarności między programami Europejskiej współpracy terytorialnej i służbami EURES, które odgrywają szczególnie istotną rolę w regionach transgranicznych charakteryzujących się wysokim poziomem transgranicznych dojazdów do pracy; apeluje do państw członkowskich i regionów o pełne wykorzystanie możliwości, jakie oferują służby EURES w zakresie zatrudnienia i mobilności zawodowej w UE;

35. jest przekonany, że dla rozwoju programów Interreg szczególne znaczenie ma zasada wielopoziomowego sprawowania rządów, zasada partnerstwa i faktyczne wdrożenie europejskiego kodeksu postępowania;

Uproszczenie

36. podkreśla, że choć istnieje osobne rozporządzenie regulujące Europejską współpracę terytorialną, wdrażanie programów współpracy terytorialnej powinno być jeszcze bardziej uproszczone, i apeluje do grupy wysokiego szczebla ds. uproszczenia¹ o rozważenie środków mających na celu wprowadzenie uproszczeń i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów przed wnioskiem ustawodawczym w sprawie europejskiej współpracy terytorialnej oraz planowaniem programów Interreg na okres po roku 2020;

37. wzywa Komisję do zaproponowania konkretnych działań z myślą o uproszczeniu przepisów dotyczących sprawozdawczości, kontroli i pomocy państwa oraz zharmonizowaniu procedur; apeluje o sformułowanie standardowych wymogów dotyczących wszystkich programów Interreg, osobno dla każdego aspektu polityki;

38. wzywa państwa członkowskie do uproszczenia swoich krajowych przepisów oraz unikania nadmiernie rygorystycznego wdrażania tych przepisów; apeluje o wdrożenie koncepcji e-spójności i usprawnienie procedur administracyjnych;

39. podkreśla konieczność rozbudowania i uproszczenia mechanizmów sprzyjających zaangażowaniu w ten proces społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów prywatnych, przy czym należy zawsze uwzględniać potrzebę przejrzystości i rozliczalności; zaleca, aby ustanowienie partnerstw publiczno-prywatnych oferowało szereg potencjalnych korzyści, lecz zaznacza, że może to wiązać się z ryzykiem konfliktu interesów, któremu należy odpowiednio zapobiec za pomocą miękkich i twardych narzędzi prawnych; apeluje do Komisji o wydanie aktualnych, spójnych i jednoznacznych wytycznych w sprawie stosowania instrumentów finansowych w ramach programów Europejskiej współpracy terytorialnej;

40. podkreśla, że wszystkie uproszczenia wprowadzone dla programów na rzecz wzrostu i zatrudnienia powinny być dostępne również dla programów Interreg;

Wtorek, 13 września 2016 r.

41. podkreśla znaczenie utworzenia mechanizmów monitorowania beneficjentów w kontekście zastosowania uproszczeń;
42. uważa, że należy priorytetowo potraktować połączenie sił w terenie i stymulowanie wzajemnego zaufania wśród partnerów transgranicznych, a instrumenty finansowe mogą stanowić cenne wsparcie tych wysiłków;

Zalecenia na przyszłość

43. uważa, że Europejska współpraca terytorialna udowodniła swoją skuteczność, a potencjał tej inicjatywy powinno się rozwijać; podkreśla jej potencjał wykraczający poza politykę regionalną, w obszarach takich jak jednolity rynek, agenda cyfrowa, zatrudnienie, mobilność, energia, badania, edukacja, kultura, ochrona zdrowia i środowiska, i w związku z tym apeluje do Komisji i państw członkowskich o rozważenie utrzymania Europejskiej współpracy terytorialnej jako ważnego instrumentu i przypisanie jej bardziej odrębnej roli w ramach polityki spójności w okresie po roku 2020, a także znaczne zwiększenie jej budżetu;
44. uważa, że należy utrzymać podstawową koncepcję współpracy oraz dotychczasową strukturę Europejskiej współpracy terytorialnej, w tym stosowanie zasady beneficjenta wiodącego, a także nacisk na aspekt transgraniczny; apeluje do Komisji o rozważenie ewentualnego opracowania zestawu zharmonizowanych kryteriów na podstawie jej 25-letniego doświadczenia, przy użyciu nie tylko liczby ludności, lecz również specyfiki społeczno-gospodarczej i terytorialnej;
45. podkreśla znaczenie współpracy transgranicznej na zewnętrznych granicach UE w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej oraz Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa; wzywa państwa członkowskie, aby zagwarantowały, że dobre praktyki, pozwalające na zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów programów Interreg, będą również stosowane w programach wdrażanych na granicach zewnętrznych Unii;
46. przypomina o potencjale oddolnej współpracy wśród obywateli w ramach tzw. funduszu małych projektów w związku z kwotami przeznaczanymi na małe projekty i mikroprojekty na rzecz promowania zaangażowania obywatelskiego, zwracającego szczególną uwagę na małe projekty współpracy transgranicznej między sąsiadującymi obszarami granicznymi; wzywa do wsparcia finansowania takich projektów, przypominając, że wymaga to dodatkowego wysiłku na rzecz uproszczenia i elastyczności działań;
47. zachęca do wspólnego opracowania strategii na rzecz obszarów przygranicznych, aby pobudzić zintegrowany i zrównoważony rozwój terytorialny, w tym zdynamizować realizację i upowszechnianie zintegrowanych podejść oraz harmonizację procedur administracyjnych i przepisów prawa ponad granicami; podkreśla znaczenie wsparcia zrównoważonego rozwoju terytorialnego wewnątrz poszczególnych regionów;
48. uważa, że należy zwrócić większą uwagę na współpracę transgraniczną między góorskimi obszarami granicznymi i promować ją oraz nadać szczególne znaczenie obszarom wiejskim;
49. podkreśla, że jednym z celów Europejskiej współpracy terytorialnej powinna być współpraca kulturalna; w tym kontekście uważa, że należy wzmacniać współpracę w dziedzinie kultury i edukacji między obszarami transgranicznymi, które łączy to samo dziedzictwo kulturalne i językowe;
50. wzywa do zwiększenia roli i zaangażowania regionów i organów lokalnych w zakresie proponowania działań w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej, zarządzania nimi i dokonywania ich oceny, w szczególności w odniesieniu do współpracy transgranicznej, przy jednoczesnym uwzględnieniu faktycznych kompetencji niektórych regionów w tym zakresie;
51. wzywa Komisję do rozważenia roli instrumentów finansowych w uzupełnianiu dotacji; uważa za kluczową ściślejszą współpracę z EBI we wspieraniu MŚP i w wykorzystywaniu finansowego i technicznego doświadczenia Komisji i EBI jako katalizatora inwestycji; wzywa Komisję i EBI do uczynienia instrumentów finansowych bardziej spójnymi z celami współpracy terytorialnej;
52. apeluje do Komisji, państw członkowskich i organów zarządzających o rozważenie propozycji prezydencji luksemburskiej zakładającej stworzenie nowego instrumentu prawnego na potrzeby polityki spójności na okres po roku 2020, po uwzględnieniu wyników ocen ex post, realizacji programów w latach 2014–2020 oraz stosownej oceny skutków;

Wtorek, 13 września 2016 r.

53. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zainicjowania w 2016 r. usystematyzowanej wielostronnej debaty z udziałem zainteresowanych stron na szczeblu UE w sprawie przyszłości Europejskiej współpracy terytorialnej po roku 2020 z myślą o sformułowaniu polityki spójności na okres po roku 2020; podkreśla, że w debacie tej powinno się w szczególności uwzględnić kwestie związane ze strukturą Europejskiej współpracy terytorialnej oraz procedurą alokacji budżetów na programy, a także pracować nad nowymi mechanizmami w celu zapewnienia szerszego stosowania koncepcji ukierunkowanej na wyniki; wzywa Komisję do dalszej współpracy z Komitetem Regionów i odpowiednimi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i regionów;

54. apeluje o terytorialną wizję UE na podstawie zielonej księgi w sprawie spójności terytorialnej (COM(2008)0616 final) oraz stwierdza, że przyszła biała księga w sprawie spójności terytorialnej również mogłaby odgrywać ważną rolę w kolejnym okresie programowania po roku 2020;

Podnoszenie świadomości społecznej na temat przedmiotowej inicjatywy i jej większe wyeksponowanie

55. ubolewa nad słabą znajomością wśród społeczeństwa i niewystarczającym wyeksponowaniem programów Europejskiej współpracy terytorialnej oraz apeluje o skuteczniejsze nagłaśnianie ich celów, oferowanych przez nie możliwości i sposobów realizacji projektów, a później także osiągnięć ukończonych projektów; apeluje do Komisji, państw członkowskich i organów zarządzających o ustanowienie mechanizmów i szerokich zinstytucjonalizowanych platform współpracy, aby zapewnić lepsze wyeksponowanie przedmiotowych inicjatyw i ich lepszą znajomość wśród społeczeństwa; wzywa Komisję do zbadania i zebrania dotychczasowych osiągnięć programów i projektów Europejskiej współpracy terytorialnej, a także do ich szerokiego rozpowszechnienia;

56. apeluje do Komisji i państw członkowskich o promowanie roli, jaką może odgrywać EUWT jako narzędzie zapewniające większą skuteczność w realizacji lokalnych potrzeb w regionach transgranicznych;

57. uznaje istotną rolę podmiotów działających w terenie oraz wsparcia przy przygotowywaniu projektów i zachęca instytucje zarządzające do wzmocnienia istniejących instrumentów wsparcia, takich jak regionalne punkty kontaktowe;

58. zwraca uwagę na kluczowe znaczenie dobrej współpracy między Komisją a EBI oraz władzami lokalnymi i regionalnymi dla zapewnienia pomyślnego wykorzystania instrumentów finansowych w rozwoju terytorialnym i dla całej polityki spójności; w tym kontekście podkreśla potrzebę nasilenia wymiany doświadczeń i wiedzy między KE i EBI z jednej strony oraz władzami lokalnymi i regionalnymi z drugiej;

59. uznaje znaczenie roli, jaką odgrywają mobilizacja na szczeblu lokalnym (w terenie), rozpowszechnianie informacji, podnoszenie świadomości na szczeblu lokalnym i wspieranie projektów, zachęca zatem organy zarządzające do usprawniania przydatnych narzędzi, takich jak terytorialne punkty kontaktowe;

60. apeluje o skuteczniejszą koordynację działań między Komisją, organami zarządzającymi i wszystkimi zainteresowanymi stronami, by zapewnić krytyczną analizę projektów pod kątem ich osiągnięć w poszczególnych obszarach tematycznych i podkreślić zarówno udane realizacje, jak również istniejące luki, oraz wydać zalecenia na okres po roku 2020, przy jednoczesnym zagwarantowaniu przejrzystości i bliskiego kontaktu z obywatelami;

o

o o

61. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0322

Dochodzenie w sprawie pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie dochodzenia w sprawie pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym (2016/2090(INI))**

(2018/C 204/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 226 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
  - uwzględniając decyzję 95/167/WE, Euratom, EWWiS Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 19 kwietnia 1995 r. w sprawie szczegółowych przepisów regulujących egzekwowanie przez Parlament Europejski jego prawa do prowadzenia dochodzeń ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją decyzję (UE) 2016/34 z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie utworzenia komisji śledczej ds. pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym, a także określenia jej uprawnień, składu i kadencji ⁽²⁾,
  - uwzględniając art. 198 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie wstępne Komisji śledczej ds. pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym (A8-0246/2016),
- A. mając na uwadze, że art. 226 TFUE stanowi podstawę prawną dla powołania przez Parlament Europejski tymczasowej komisji śledczej do zbadania zarzutów naruszenia prawa Unii i niewłaściwego administrowania w jego stosowaniu, bez uszczerbku dla właściwości sądów krajowych czy unijnych; mając również na uwadze, że stanowi to istotny aspekt uprawnień nadzorczych Parlamentu;
- B. mając na uwadze, iż w oparciu o wniosek Konferencji Przewodniczących Parlament, na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2015 r., postanowił powołać komisję śledczą do zbadania zarzutów niestosowania prawa Unii w odniesieniu do pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym oraz że komisja ta będzie opracowywać wszelkie zalecenia, jakie uzna w tej kwestii za niezbędne;
- C. mając na uwadze, że komisja śledcza pracuje zgodnie z planem prac, który obejmuje:
- program przesłuchań zaproszonych świadków i ekspertów w celu zebrania odpowiednich zeznań ustnych;
  - wnioski o zeznania pisemne złożone przez świadków i ekspertów zaproszonych na przesłuchania;
  - wnioski o dokumentację w celu zebrania odpowiednich zeznań pisemnych od Komisji, władz państw członkowskich i innych właściwych podmiotów;
  - dwie misje w celu zgromadzenia informacji w terenie;
  - briefingi i badania zlecone w ramach budżetu komisji na doradztwo ekspertów;
  - formalną opinię pisemną Wydziału Prawnego Parlamentu w sprawie zapraszania gości, którzy mogą być przedmiotem postępowania sądowego;
- D. mając na uwadze, że komisja śledcza wysłała różne kwestionariusze do państw członkowskich, instytucji unijnych i innych organów oraz na swojej stronie internetowej umieściła publiczny apel o dostarczanie informacji;

⁽¹⁾ Dz.U. L 113 z 19.5.1995, s. 2.⁽²⁾ Dz.U. L 10 z 15.1.2016, s. 13.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- E. mając na uwadze, że rezultatem trwającego dochodzenia może być wartość dodana w kontekście ram homologacji typu UE;
  - F. mając na uwadze, że w swojej decyzji z dnia 17 grudnia 2015 r. Parlament zwrócił się do komisji śledczej o przygotowanie sprawozdania wstępnego w ciągu sześciu miesięcy od rozpoczęcia przez nią prac;
  - G. mając na uwadze, że charakter komisji śledczej uniemożliwia jej przedstawienie jakichkolwiek ostatecznych wniosków związanych z dochodzeniem, zanim komisja nie uzna, iż wykonała swoje zadanie; mając zatem na uwadze, że przedstawienie jakichkolwiek uwag dotyczących różnych aspektów działalności komisji w sprawozdaniu wstępnym byłoby przedwczesne;
  - H. mając na uwadze, że zeznania ustne i na piśmie przedłożone i zbadane do tej pory przez komisję potwierdzają potrzebę dalszego zbadania wszystkich punktów zawartych w mandacie komisji;
    - 1. zachęca komisję śledczą do dalszej pracy i całkowitej realizacji mandatu udzielonego jej przez Parlament decyzją z dnia 17 grudnia 2015 r. oraz popiera wszystkie działania i inicjatywy prowadzące do wykonania mandatu;
    - 2. zwraca się do Konferencji Przewodniczących i Prezydium o poparcie wszystkich środków umożliwiających komisji śledczej wykonanie mandatu, w szczególności jeśli chodzi o organizację przesłuchań i posiedzeń nadzwyczajnych, zwrot kosztów ponoszonych przez ekspertów i świadków, misje oraz wszelkie inne należycie uzasadnione środki techniczne;
    - 3. zwraca się do Komisji, by zagwarantowała szybkie wsparcie i pełną przejrzystość pomocy w pracy komisji śledczej, z pełnym poszanowaniem zasady lojalnej współpracy, i o zapewnienie wszelkiej możliwej pomocy technicznej i politycznej, w szczególności dzięki sprawniejszemu dostarczaniu wymaganej dokumentacji; spodziewa się pełnej współpracy ze strony zainteresowanych obecnych komisarzy i dyrektorów generalnych oraz tych, którzy zajmowali te stanowiska w poprzednich kadencjach; wzywa państwa członkowskie, by z pełnym poszanowaniem zasady lojalnej współpracy dostarczyły komisji śledczej koniecznego wsparcia technicznego i politycznego, w szczególności dzięki umożliwieniu Komisji szybszego dostarczenia wymaganych dokumentów oraz, o ile przedłożenie takich dokumentów wymaga wydania przez państwa członkowskie zgody, dzięki przyspieszeniu ich wewnętrznych procedur udzielania takiej zgody;
    - 4. zwraca się do rządów, parlamentów i właściwych organów państw członkowskich, aby pomogły komisji śledczej w realizacji jej zadań, z pełnym poszanowaniem zasady lojalnej współpracy ustanowionej w prawie unijnym;
    - 5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządóm i parlamentom państw członkowskich.
-

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0333

W kierunku nowej struktury rynku energii**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie „W kierunku nowej struktury rynku energii” (2015/2322(INI))**

(2018/C 204/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 114 i 194,
- uwzględniając porozumienie paryskie z grudnia 2015 r. zawarte podczas 21. Konferencji Stron (COP 21) Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 grudnia 2011 r. zatytułowany „Plan działania w zakresie energii do roku 2050” (COM(2011)0885),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 listopada 2013 r. zatytułowany „Realizacja wewnętrznego rynku energii elektrycznej przy jak najlepszym wykorzystaniu interwencji publicznej” (C(2013)7243) i dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Generation Adequacy in the internal electricity market – guidance on public interventions” [Wystarczalność mocy wytwórczych na wewnętrznym rynku energii elektrycznej – wytyczne dotyczące interwencji publicznych] (SWD(2013)0438),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 kwietnia 2014 r. zatytułowany „Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020” ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 grudnia 2014 r. zatytułowany „Program prac Komisji na 2015 r. Nowy początek” (COM(2014)0910),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 lipca 2015 r. zatytułowany „Stworzenie nowego ładu dla odbiorców energii” (COM(2015)0339),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 lutego 2015 r. zatytułowany „Pakiet dotyczący unii energetycznej – Strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu” (COM(2015)0080),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 lutego 2015 r. zatytułowany „Osiągnięcie docelowego poziomu 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych – Przygotowanie europejskiej sieci elektroenergetycznej na 2020 r.” (COM(2015)0082),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 lipca 2015 r. zatytułowany „Zainicjowanie procesu publicznych konsultacji na temat nowej struktury rynku energii” (COM(2015)0340),
- uwzględniając konkluzje Rady z dni 23 i 24 października 2014 r. w sprawie ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie unii energetycznej,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie systemu zarządzania unią energetyczną,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 200 z 28.6.2014, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 1.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylające decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009 ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniającą dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”) ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 256/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zgłaszania Komisji projektów inwestycyjnych dotyczących infrastruktury energetycznej w Unii Europejskiej, zastępujące rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 617/2010 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 736/96 ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2005/89/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotyczącą działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającą dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁶⁾,
- uwzględniając trzeci pakiet energetyczny,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 czerwca 2008 r. zatytułowaną „W stronę Europejskiej karty praw odbiorców energii” ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie planu działania w zakresie energii do roku 2050 – przyszłość z energią ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie skutków, jakie na poziomie lokalnym i regionalnym wywrze rozwój inteligentnych sieci ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 października 2015 r. w sprawie nowego międzynarodowego porozumienia w sprawie klimatu, które ma zostać zawarte w Paryżu ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywę 2001/77/WE oraz 2003/30/WE ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 15.

⁽²⁾ Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39.

⁽³⁾ Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 61.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 33 z 4.2.2006, s. 22.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 286 E z 27.11.2009, s. 24.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 36 z 29.1.2016, s. 62.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0065.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0359.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającą dyrektywę 2003/54/WE ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 września 2013 r. w sprawie uruchomienia wewnętrznego rynku energii ⁽²⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2015 r. w kierunku europejskiej unii energetycznej ⁽³⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie osiągnięcia docelowego poziomu 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych – Przygotowanie europejskiej sieci elektroenergetycznej na 2020 r. ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0214/2016),
- A. mając na uwadze, że plany Komisji dotyczące rynku energii elektrycznej muszą doprowadzić do rzeczywistej transformacji rynku, przyczynić się do efektywności, bezpieczeństwa dostaw, rozwoju odnawialnych źródeł energii i połączeń międzysystemowych oraz zapewnić urzeczywistnienie europejskiego wewnętrznego rynku energii;
- B. mając na uwadze, że integracja rynków energii połączona z integracją wszystkich uczestników rynku, w tym prosumentów, przyczyni się do osiągnięcia traktatowego celu polegającego na zapewnieniu bezpiecznej, przystępnej cenowo, efektywnej i zrównoważonej energii;
- C. mając na uwadze, że do osiągnięcia celów klimatyczno-energetycznych niezbędna jest większa elastyczność systemu energetycznego przyszłości, a zatem konieczne są inwestycje we wszystkich czterech aspektach elastyczności – elastycznej produkcji, rozwoju sieci, elastyczności popytu i magazynowania;
- D. mając na uwadze, że ponad połowa energii elektrycznej w UE jest produkowana bez wytwarzania gazów cieplarnianych;
- E. mając na uwadze, że integracja rynków energii elektrycznej musi być zgodna z art. 194 TFUE, według którego europejska polityka energetyczna zapewnia funkcjonowanie rynku energii i bezpieczeństwo dostaw energii oraz wspiera oszczędności wynikające z poprawy efektywności energetycznej, rozwój odnawialnych źródeł energii i wzajemnych połączeń między sieciami energii; mając na uwadze, że ustalenie koszyka energetycznego państw członkowskich i warunków regulujących korzystanie z ich źródeł energii należy do kompetencji krajowych;
- F. mając na uwadze, że pozytywne doświadczenia współpracy wielostronnej służą za wzór większej odpowiedzialności rynków regionalnych (np. regionalne inicjatywy koordynacyjne na rzecz bezpieczeństwa, takie jak CORESO i współpraca operatorów systemu przesyłowego w zakresie bezpieczeństwa, pięciostronne forum energetyczne, Grupa Wysokiego Szczebła ds. Połączeń Międzysystemowych w Europie Południowo-Zachodniej, plan działań w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich (BEMIP), wspólne wielonarodowe skandynawskie rynki rezerw i rynki bilansujące oraz łączenie rynków w Europie Środkowej i Wschodniej); mając na uwadze, że ich struktura obejmuje zasady, które mają zapewnić podział zdolności z odpowiednim wyprzedzeniem, aby przekazywać sygnały inwestycyjne dotyczące mniej zanieczyszczających elektrowni;
- G. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie przewidują niewystarczające zdolności wytwórcze, co w niedalekiej przyszłości zagrozi występowaniem przerw w dostawie energii, jeśli nie zostaną wprowadzone niezbędne mechanizmy zabezpieczające;
- H. mając na uwadze, że krajowe rynki zdolności wytwórczych utrudniają integrację rynków energii elektrycznej i są sprzeczne z celami wspólnej polityki energetycznej oraz powinny być wykorzystywane wyłącznie w ostateczności, po rozpatrzeniu wszystkich innych opcji, w tym zwiększenia połączeń międzysystemowych z krajami sąsiadującymi, środków reagowania na zapotrzebowanie i innych form integracji rynków regionalnych;

⁽¹⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55.

⁽²⁾ Dz.U. C 93 z 9.3.2016, s. 8.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0444.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0445.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- I. mając na uwadze, że Europa zobowiązała się do osiągnięcia transformacji energetyki i w szczególności do ułatwienia integracji źródeł energii odnawialnej, co oznacza nowe potrzeby w zakresie elastyczności oraz wdrożenie programów rynkowych poświęconych bezpieczeństwu dostaw;
  - J. mając na uwadze, że cel dotyczący bezpieczeństwa energetycznego określony w traktatach będzie kluczowy dla konsolidacji unii energetycznej oraz mając na uwadze, że w związku z tym konieczne jest utrzymanie lub wdrożenie odpowiednich instrumentów, aby zapewnić jego osiągnięcie;
  - K. mając na uwadze, że dla zapewnienia najwyższej skuteczności inwestycji publicznych przez podjęcie działań niezbędnych do stworzenia bezpiecznego, zrównoważonego i konkurencyjnego rynku energii kluczowe znaczenie ma połączenie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych z innymi specjalnymi źródłami finansowania w dziedzinie energii, takimi jak instrument „Łącząc Europę”;
  - L. mając na uwadze, że nieodzowna jest intensywniejsza współpraca na szczeblu regionalnym, która powinna służyć jako katalizator głębszej integracji rynku na szczeblu europejskim;
  - M. mając na uwadze, że opodatkowanie energii, wysokie koszty opodatkowania, nieukierunkowana regulacja cen, wysoki stopień koncentracji rynku, obciążenia administracyjne, dotacje, brak współpracy transgranicznej i połączeń międzysystemowych w niektórych regionach oraz niedostateczne wykorzystywanie zarządzania popytem uniemożliwiają funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii elektrycznej i tym samym opóźniają pełną integrację rynkową odnawialnych źródeł energii;
  - N. mając na uwadze, że wszyscy uczestnicy rynku powinni wносить wkład w bilansowanie systemu, aby zagwarantować najwyższy stopień bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej przy rozsądnych kosztach dla społeczeństwa i gospodarki;
  - O. mając na uwadze, że średnioterminowe zwiększenie – do 15 %, co podlega analizie kosztów i korzyści – poziomu połączeń międzysystemowych między niektórymi państwami członkowskimi, które ma w ukierunkowany sposób wyeliminować istniejące wąskie gardła, może poprawić bezpieczeństwo dostaw energii i zlikwidować wyspy energetyczne; podkreśla, że oprócz celu ilościowego do przewyżczenia pozostałych przeszkód w funkcjonowaniu europejskiego rynku energii elektrycznej konieczny jest także otwarty dostęp do połączeń międzysystemowych i dostępność takich połączeń;
  - P. mając na uwadze, że rosnący udział odnawialnych źródeł energii o nieprzewidywalnej charakterystyce produkcji w koszyku energii elektrycznej wymaga stałego zabezpieczenia w postaci elastycznych i zrównoważonych źródeł energii oraz elastycznych technologii takich jak magazynowanie i reagowanie na zapotrzebowanie;
  - Q. mając na uwadze, że magazynowanie energii jest kluczowym narzędziem służącym zwiększeniu elastyczności i efektywności rynków energii, lecz mając na uwadze, że nadal nie wprowadzono mechanizmu regulacyjnego pozwalającego na wykorzystywanie sprawnego systemu magazynowania;
  - R. mając na uwadze, że niedawno Międzynarodowa Agencja Energetyczna (MAE) przedstawiła w badaniu „Re-Powering Markets” [Modernizacja rynków] istotne zalecenia ⁽¹⁾;
  - S. mając na uwadze, że europejski rynek energii, jeśli zostanie dobrze zaprojektowany i właściwie wdrożony, ma potencjał, by znacząco zwiększyć europejskie bezpieczeństwo energetyczne i niezależność, w szczególności wobec głównych dostawców, od których Unia jest uzależniona;
  - T. mając na uwadze, że do stworzenia prawdziwego rynku energii pilnie potrzebna jest likwidacja wysp energetycznych wciąż istniejących na terytorium UE;
1. z zadowoleniem przyjmuje wspomniany wyżej komunikat Komisji z dnia 15 lipca 2015 r. dotyczący nowej struktury rynku energii i popiera opinię, że przekształcony rynek energii elektrycznej, w połączeniu z wdrożeniem istniejących przepisów, powinien wzmocnić współpracę regionalną we wszystkich wymiarach dostaw energii i zapotrzebowania na energię oraz powinien koncentrować się na udoskonalonych, bardziej zdecentralizowanych i bardziej elastycznych rynkach, aby zapewnić dobrze uregulowany system rynkowy, który umożliwi osiągnięcie wszystkich unijnych celów energetyczno-klimatycznych wyznaczonych na 2030 r.;

⁽¹⁾ <http://www.iea.org/publications/freepublications/publication/REPOWERINGMARKETS.pdf>

Wtorek, 13 września 2016 r.

2. uważa, że innowacyjne elementy, które wymusiły stworzenie nowej struktury rynku energii, obejmują:
  - większą obecność energii ze źródeł odnawialnych i wynagradzanie na zasadach rynkowych;
  - ściślejszą integrację rynków krajowych przez rozwój połączeń międzysystemowych;
  - rozwój inteligentnych sieci i nowych zdecentralizowanych technologii wytwarzania, które umożliwią konsumentom odgrywanie aktywniejszej roli zarówno w charakterze odbiorcy, jak i producenta oraz będą sprzyjać lepszemu zarządzaniu popytem;
3. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że nowa strategia na rzecz unii energetycznej została zaprojektowana tak, aby uczynić z UE lidera w dziedzinie energii odnawialnych, oraz zauważa, że osiągnięcie tego celu będzie wymagało fundamentalnych zmian w unijnym systemie elektroenergetycznym;
4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że nowa strategia na rzecz unii energetycznej przynosi odbiorcom energii nowe korzyści, oferuje im znacznie szerszy zakres możliwości udziału w rynkach energetycznych i zapewnia lepszą ochronę konsumentów;
5. wzywa do dostosowania istniejących ram regulacyjnych rynków europejskich, aby umożliwić zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych i wypełnić istniejące transgraniczne luki regulacyjne; podkreśla, że nowa struktura rynku energii elektrycznej, stanowiąca element coraz bardziej zdecentralizowanego systemu energetycznego, musi opierać się na zasadach rynkowych, co będzie pobudzać inwestycje, zapewni MSP dostęp do rynku energii i umożliwi zrównoważone i efektywne dostawy energii elektrycznej w ramach stabilnego, zintegrowanego i inteligentnego systemu energetycznego; uważa, że te ramy powinny promować i nagradzać elastyczne rozwiązania w zakresie magazynowania, technologie reagowania na zapotrzebowanie, elastyczną produkcję, zwiększenie połączeń międzysystemowych i dalszą integrację rynku, co pomoże wspierać coraz większy udział energii ze źródeł odnawialnych na rynku i ich wchodzenie na rynek; podkreśla, że bezpieczeństwo dostaw i obniżenie emisyjności będą wymagać połączenia płynnych krótkoterminowych rynków (dnia następnego i dnia bieżącego) i długoterminowych sygnałów cenowych;
6. uważa pełne wdrożenie trzeciego pakietu energetycznego we wszystkich państwach członkowskich za jeden z najważniejszych kroków na drodze do europejskiego rynku energii; w związku z tym wzywa Komisję, by zadbała o wdrożenie obecnych ram regulacyjnych;
7. apeluje, aby nowa struktura rynku energii elektrycznej obejmowała całościowe i zorientowane na przyszłość podejście przez uznanie rosnącego znaczenia tzw. prosumentów w zdecentralizowanej produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych; wzywa w związku z tym Komisję, by pokierowała procesem partycypacyjnym mającym na celu osiągnięcie wspólnego praktycznego zrozumienia definicji prosumentów na szczeblu UE; zwraca się do Komisji, aby włączyła nowy rozdział dotyczący prosumentów do zmienionej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii w celu wyeliminowania głównych barier i pobudzenia inwestycji w produkcję własną i zużycie własne energii ze źródeł odnawialnych;
8. uważa, że najlepszą drogą do zintegrowanego ogólnounijnego rynku energii elektrycznej jest określenie strategiczne niezbędnego poziomu integracji, który powinien zostać osiągnięty, przywrócenie zaufania uczestników rynku oraz w szczególności zapewnienie właściwego wdrożenia istniejących przepisów;
9. wzywa państwa członkowskie, aby bardziej proaktywnie uczestniczyły w tworzeniu koncepcji elastycznego i zdecentralizowanego europejskiego wewnętrznego rynku energii elektrycznej, co pozwoli zwiększyć koordynację między krajowymi strategiami transformacji i uniknąć osłabienia celów określonych w art. 114 i 194 TFUE za pomocą rynków i mechanizmów stałych zdolności wytwórczych;
10. uważa, że wzmocniony europejski wewnętrzny rynek energii elektrycznej jest możliwy w oparciu o silniejsze sygnały cenowe na rynku hurtowym za pośrednictwem cen odzwierciedlających faktyczny deficyt oraz nadwyżkę dostaw, w tym nagłych skoków cen, które wraz z innymi środkami pełnią rolę sygnałów inwestycyjnych dla nowych usług zapewniających zdolności wytwórcze i elastyczność; przypomina, że przejście na mechanizm ustalania cen odzwierciedlający deficyt zakłada większą mobilizację reagowania na zapotrzebowanie i magazynowania oraz skuteczne

Wtorek, 13 września 2016 r.

monitorowanie rynku i kontrole, aby ograniczyć ryzyko nadużywania siły rynkowej, w szczególności w celu ochrony konsumentów; jest zdania, że zaangażowanie konsumentów jest jednym z najważniejszych celów w dążeniu do efektywności energetycznej oraz że należy regularnie oceniać, czy ceny, które odzwierciedlają faktyczny deficyt podaży, rzeczywiście prowadzą do odpowiednich inwestycji w zdolności produkcji energii elektrycznej;

11. podkreśla, że na unijny wewnętrzny rynek energii elektrycznej wpływa również import z państw trzecich posiadających zasadniczo odmienne systemy prawne i regulacyjne, w tym jeśli chodzi o wymogi dotyczące bezpieczeństwa jądrowego i ochrony fizycznej obiektów jądrowych oraz środowiska i zmiany klimatu; apeluje do Komisji o należyte uwzględnienie tego aspektu podczas prac nad nową strukturą rynku energii, aby zagwarantować równe warunki działania producentom energii elektrycznej z UE i spoza UE oraz zapewnić europejskim odbiorcom bezpieczną, zrównoważoną i przystępną cenowo energię;

12. uważa, że inwestycje w dziedzinie energii wymagają stabilnych i przewidywalnych ram długoterminowych oraz że wyzwaniem, z którym UE musi się zmierzyć, będzie wzbudzenie wiary w efekty nowych przepisów;

13. apeluje o stosowne okresy przejściowe, wraz ze szczegółowymi analizami kosztów i korzyści, dla wszystkich omawianych propozycji;

14. podkreśla znaczenie wspólnej analizy wystarczalności systemu na szczeblu regionalnym, przeprowadzonej z pomocą Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) i europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych (ENTSO-E), oraz apeluje, aby operatorzy systemów przesyłowych (OSP) z sąsiadujących rynków opracowali w tym celu wspólną metodykę, zatwierdzoną przez Komisję; podkreśla ogromny potencjał wzmocnionej współpracy regionalnej;

15. podkreśla znaczenie skoordynowanego długoterminowego planowania dla efektywnego rozwoju infrastruktury przesyłowej i rynków energii elektrycznej w Europie; w związku z tym wskazuje na potrzebę lepszej współpracy regionalnej oraz odnotowuje sukces istniejących regionalnych rozwiązań rynkowych, takich jak Nord Pool;

16. podkreśla prawo państw członkowskich do określania warunków regulujących korzystanie z ich źródeł energii w krajowym koszyku energetycznym z zastrzeżeniem postanowień traktatu, zgodnie z którymi europejska polityka energetyczna zapewnia funkcjonowanie rynku energii i bezpieczeństwo dostaw energii, wspiera efektywność energetyczną i oszczędność energii oraz rozwój odnawialnych form energii, a także promuje połączenia międzysystemowe sieci energetycznych; podkreśla, że współpraca regionalna przyniosłaby europejskiemu systemowi energetycznemu oszczędności kosztów i korzyści oraz że powinna ona opierać się na standardowej, przejrzystej metodyce przewidzianej dla systemu regionalnego, służącej ocenie długoterminowych potrzeb w zakresie wystarczalności oraz uzgodnieniu działań, jakie należy podjąć w razie kryzysu energetycznego, w szczególności gdy taki kryzys ma skutki transgraniczne; w związku z tym wzywa Komisję, by zaproponowała tym celu zmienione ramy; ponadto wzywa Komisję, by odzwierciedliła to we wniosku ustawodawczym;

17. przypomina, że państwa członkowskie, które decydują się korzystać z energii jądrowej, powinny czynić to zgodnie z unijnymi normami bezpieczeństwa, uregulowaniami w zakresie wewnętrznego rynku energii i zasadami pomocy państwa;

18. zauważa, że w celu urzeczywistnienia wewnętrznego rynku energii elektrycznej, na którym zwiększa się udział energii ze źródeł odnawialnych, nieodzowne są oszczędności wynikające z poprawy efektywności energetycznej, reagowanie na zapotrzebowanie, rozbudowa zdolności magazynowania energii i sieci, w szczególności inteligentnych sieci, efektywne wykorzystywanie połączeń międzysystemowych oraz dalsza rozbudowa i rozwój sieci krajowych, ponadto przypomina o zasadzie „efektywność energetyczna przede wszystkim”, zgodnie z którą w pierwszej kolejności trzeba rozważać inwestycje po stronie popytu, przed inwestycjami w sieci i zaopatrzenie; uważa za godne ubolewania, że nadal istnieją duże luki w połączeniach międzysystemowych na terytorium niektórych państw członkowskich i między niektórymi państwami członkowskimi, które powodują powstawanie wąskich gardeł w sieci i znacznie ograniczają bezpieczeństwo operacyjne i transgraniczny handel energią; ubolewa, że w celu równoważenia produkcji krajowej oraz jako sposób radzenia sobie z wewnętrznymi wąskimi gardłami stosuje się praktykę polegającą na ograniczaniu zdolności przesyłowych; apeluje, aby cele w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych były zróżnicowane regionalnie i odzwierciedlały rzeczywiste przepływy na rynku, by podlegały odpowiedniej analizie kosztów i korzyści oraz

Wtorek, 13 września 2016 r.

by opierały się na dziesięcioletnim planie sieciowym ENTSO-E, o ile osiągnięte zostały minimalne cele wyznaczone UE; uważa, że w tym celu bardzo ważne jest również, by przeciwdziałać nieskoordynowanym przepływom pętlowym, w szczególności w regionie Europy Środkowej i Wschodniej; podkreśla, że po zakończeniu budowy równie ważna jest dostępność transgranicznych zdolności wytwórczych, zważywszy na rosnący poziom ograniczania zdolności wytwórczych w państwach członkowskich;

19. zauważa, że należy opracować nowe metody w celu wyeliminowania wąskich gardeł i urzeczywistnienia inteligentnej sieci dystrybucji umożliwiającej płynną integrację i świadczenie usług przez zdecentralizowanych producentów, prosumentów i konsumentów;

20. ponownie wyraża swoje poparcie dla unijnych celów w zakresie interoperacyjności regionalnej; uznaje jednak, że nieoptymalne wykorzystywanie istniejącej infrastruktury zagraża żywotności tych celów; podkreśla, że optymalne korzystanie z istniejącej infrastruktury ma kluczowe znaczenie dla europejskiego rynku energii i w związku z tym zwraca się do Komisji, by zajęła się tą kwestią w przyszłym wniosku ustawodawczym;

21. apeluje o zoptymalizowane wdrożenie i egzekwowanie ram ustawodawczych dla wewnętrznego rynku energii elektrycznej oraz zwraca się do Komisji i ACER, by nadal zajmowały się problemami na rynkach hurtowych, na których obecne praktyki nie są zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 714/2009; apeluje do ACER o zintensyfikowanie nadzoru regulacyjnego nad ograniczaniem istniejącej zdolności połączeń międzysystemowych;

22. zauważa, że ukierunkowana i ambitna modernizacja sieci oraz usunięcie strukturalnych wąskich gardeł w sieci stanowią ważne warunki urzeczywistnienia wewnętrznego rynku energii i tym samym nasilenia konkurencji; uważa, że konfigurację stref cenowych należy omawiać z udziałem wszystkich zainteresowanych stron i z uwzględnieniem kompetencji ACER oraz przeglądu obszarów rynkowych prowadzonego przez ENTSO-E; podkreśla, że podział obszarów rynkowych jako środek ostateczny może stanowić sensowne podejście rynkowe w celu odzwierciedlenia faktycznych niedoborów energii elektrycznej w niektórych regionach; uważa, że w ściśle zintegrowanych sieciach elektroenergetycznych podział stref cenowych powinien być ustalany wspólnie ze wszystkimi zainteresowanymi krajami sąsiadującymi, aby zapobiegać nieefektywnemu wykorzystaniu sieci i niedającemu się pogodzić z rynkiem wewnętrznym zmniejszeniu transgranicznych zdolności przesyłowych;

23. rozumie, że ze względu na niską cenę energii na rynkach hurtowych i jej wpływ na inwestycje oraz potrzebę opracowania mechanizmów dostosowania zdolności produkcyjnych do elastyczności wymaganej do reagowania na zapotrzebowanie, kilka państw członkowskich musiało opracować mechanizmy zdolności wytwórczych z braku europejskiego podejścia oraz z uwagi na specyficzne elementy ich rynku konsumpcji;

24. ocenia sceptycznie czysto krajowe i nierynkowe mechanizmy zdolności wytwórczych i rynki, które są nie do pogodzenia z zasadami wewnętrznego rynku energii i prowadzą do zakłóceń rynkowych, dotacji pośrednich na dojrzałe technologie i wysokich kosztów ponoszonych przez odbiorców końcowych; podkreśla zatem, że każdy mechanizm zdolności wytwórczych w UE musi być planowany z perspektywy współpracy transgranicznej i po dokonaniu dogłębnej analizy jego konieczności oraz musi być zgodny z przepisami UE dotyczącymi konkurencji i pomocy państwa; uważa, że lepsza integracja krajowej produkcji energii z unijnym systemem energetycznym oraz wzmocnienie połączeń międzysystemowych mogłyby doprowadzić do zmniejszenia zapotrzebowania na mechanizmy zdolności wytwórczych i ich kosztów;

25. postuluje, aby transgraniczne mechanizmy zdolności wytwórczych były zatwierdzane jedynie wtedy, gdy spełnione są między innymi następujące kryteria:

- a) potrzeba ich wprowadzenia została potwierdzona w szczegółowej regionalnej analizie wystarczalności produkcji i dostaw, obejmującej połączenia międzysystemowe, magazynowanie, reagowanie na zapotrzebowanie i transgraniczne zasoby wytwórcze, przeprowadzonej w oparciu o jednolitą, standardową i przejrzystą ogólnounijną metodykę rozpoznającą ewidentne zagrożenia dla ciągłości dostaw;
- b) nie istnieje możliwy do zastosowania, alternatywny środek, który byłby mniej kosztowny i w mniejszym stopniu ingerowałby w rynek, taki jak pełna integracja rynku regionalnego bez ograniczenia wymiany transgranicznej w połączeniu z ukierunkowanymi rezerwami sieciowymi/strategicznymi;

Wtorek, 13 września 2016 r.

- c) mają strukturę rynkową i taką, że nie są dyskryminujące, jeśli chodzi o stosowanie technologii magazynowania energii elektrycznej, zbiorcze reagowanie na zapotrzebowanie, stabilne źródła energii odnawialnej oraz uczestnictwo przedsiębiorstw w innych państwach członkowskich, w związku z czym nie występuje transgraniczne subsydiowanie skrośne ani nierówne traktowanie przemysłu lub innych klientów oraz zapewnione jest premiowanie wyłącznie tych zdolności, które są absolutnie niezbędne dla bezpieczeństwa dostaw energii;
- d) ich struktura obejmuje zasady, które mają zapewnić podział zdolności z odpowiednim wyprzedzeniem, aby przekazywać odpowiednie sygnały inwestycyjne dotyczące elektrowni mniej zanieczyszczających;
- e) uwzględnione są zasady dotyczące zrównoważoności i jakości powietrza, aby wyeliminować najbardziej zanieczyszczające technologie (w związku z tym można zastanowić się nad normą emisji);

26. podkreśla, że zbliżające się przeglądy dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii i dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej są bardzo ważne nie tylko dla nowej struktury rynku energii, ale także dla otwarcia możliwości, jakie daje magazynowanie energii;

27. uważa, że rozwój nowych i istniejących rozwiązań w zakresie magazynowania energii elektrycznej będzie niezbędnym elementem transformacji energetyki, a nowe przepisy regulujące strukturę rynku powinny pomóc we wprowadzeniu ram wsparcia dla różnych związanych z tym technologii;

28. uważa, że magazynowanie energii przynosi wiele korzyści, zwłaszcza umożliwia reagowanie na zapotrzebowanie, pomaga bilansować sieci i zapewnia środki do magazynowania nadwyżki energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych; wzywa do zmiany istniejących ram regulacyjnych, aby upowszechnić wdrażanie systemów magazynowania energii i innych rozwiązań zapewniających elastyczność, które umożliwiają wprowadzanie do systemu energetycznego większej ilości energii ze źródeł odnawialnych o nieprzewidywalnej charakterystyce produkcji – scentralizowanych i rozproszonych – przy niższych kosztach krańcowych; podkreśla potrzebę ustanowienia w istniejących ramach regulacyjnych oddzielnej kategorii aktywów dla systemu elektroenergetycznego lub systemu magazynowania energii, zważywszy na podwójny charakter – wytwarzanie i zapotrzebowanie – systemów magazynowania energii;

29. apeluje w związku z tym, aby w nowej strukturze rynku wyeliminować bariery techniczne i dyskryminujące praktyki w kodeksach sieci w odniesieniu do magazynowania energii oraz aby opłaty i podatki były stosowane uczciwie, przy czym należy unikać podwójnych kosztów ładowania i uwalniania energii i stworzyć rynek nagradzający szybko reagujące elastyczne źródła; sugeruje, że przesłanki istnienia rynków zdolności wytwórczych szybko zanikną, jeśli i gdy rozwiązania w zakresie magazynowania staną się bardziej powszechne i przystępne cenowo;

30. podkreśla, że należy wspierać wprowadzanie systemów magazynowania energii oraz stworzyć równe warunki, na jakich magazynowanie energii mogłoby konkurować z innymi rozwiązaniami zapewniającymi elastyczność, w oparciu o neutralną pod względem technologii strukturę rynku energii;

31. w związku z tym apeluje o neutralną pod względem technologii strukturę rynku energii, tak aby rozmaite rozwiązania w dziedzinie magazynowania energii ze źródeł odnawialnych, takie jak baterie litowo-jonowe, pompy ciepła i ogniwa wodorowe, mogły stać się uzupełnieniem zdolności produkcji energii ze źródeł odnawialnych; ponadto apeluje o ustanowienie ściśle określonych mechanizmów, aby korzystać z nadmiernej produkcji oraz z ograniczenia produkcji;

32. apeluje do Komisji, by sprecyzowała miejsce magazynowania energii na różnych etapach łańcucha energetycznego oraz umożliwiła operatorom sieci przesyłowych i dystrybucyjnych inwestowanie w usługi magazynowania energii oraz korzystania z nich na potrzeby bilansowania sieci oraz innych usług systemowych;

33. zauważa poszerzanie się zakresu usług energetycznych i systemowych, jakie mogą być zapewnione w przyszłości dzięki magazynowaniu energii; w związku z tym wzywa do sformułowania takiej definicji magazynowania energii, która będzie obejmować dwoisty charakter tej usługi (absorbowanie i uwalnianie energii), oraz apeluje o usunięcie barier regulacyjnych utrudniających magazynowanie energii;

Wtorek, 13 września 2016 r.

34. apeluje o przegląd istniejących ram regulacyjnych, służący promowaniu stosowania systemów magazynowania energii i innych rozwiązań zapewniających elastyczność w celu wprowadzania do systemu energetycznego – w sposób centralny lub zdecentralizowany – większej ilości energii ze źródeł odnawialnych o nieprzewidywalnej charakterystyce produkcji, przy niskich kosztach krańcowych;
35. apeluje o uwzględnienie w ramach regulacyjnych definicji urządzeń do magazynowania energii w systemie energetycznym;
36. apeluje o utworzenie w istniejących ramach regulacyjnych odrębnej kategorii systemów magazynowania energii elektrycznej, obok wytwarzania, eksploatacji sieci i zużycia;
37. podkreśla, że gazowe połączenia międzysystemowe i koordynacja krajowych środków nadzwyczajnych stanowią metody, za pomocą których państwa członkowskie mogą współpracować w razie poważnych zakłóceń w dostawach gazu;
38. zauważa, że dzięki obecności kilku dostawców energii na zdecentralizowanym rynku konkurencja transgraniczna może przynieść korzyści odbiorcom i doprowadzić do powstania nowych innowacyjnych przedsiębiorstw świadczących usługi energetyczne;
39. wzywa do dalszego rozwoju rynku wyłącznie energii („energy-only market”), na którym wszyscy odbiorcy i producenci energii sprawiedliwie dzielą się kosztami i korzyściami, w oparciu o konsekwentne stosowanie obowiązujących przepisów, ukierunkowaną modernizację infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, szerszą współpracę regionalną, lepsze połączenia międzysystemowe, efektywność energetyczną, mechanizmy reagowania na zapotrzebowanie i magazynowanie, co pozwoli wysłać właściwe długoterminowe sygnały, aby zapewnić bezpieczne utrzymanie systemu elektroenergetycznego i rozwój odnawialnych źródeł energii, a jednocześnie będzie uwzględniać szczególne cechy rynków energii elektrycznej w regionach odizolowanych od krajowych systemów elektroenergetycznych, promując tym samym dywersyfikację źródeł energii i stymulując większą konkurencję w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw;
40. podkreśla, że efektywność energetyczna stanowi podstawową zasadę strategii na rzecz unii energetycznej, ponieważ jest to skuteczny sposób ograniczania emisji, który zapewnia odbiorcom oszczędności i zmniejsza zależność UE od importu paliw kopalnych;
41. ma świadomość, że elastyczność energetyczna oraz zdolności wytwórcze są obecnie bardzo ważne i należy je prawidłowo ocenić jako część odpowiadającej na przyszłe potrzeby struktury rynku, zważywszy że stanowią one elementy uzupełniające;
42. podkreśla, że europejski rynek energii elektrycznej musi być oparty na zasadach rynkowych; zwraca w związku z tym uwagę, że dynamiczne kształtowanie cen pełni funkcję sygnalizacyjną i sterowniczą i jest niewątpliwie ważnym czynnikiem służącym efektywności, a tym samym zapewnieniu sprawnego funkcjonowania rynku energii elektrycznej;
43. zwraca uwagę, że zmienne w czasie ceny energii elektrycznej mogą uelastyczyć reagowanie na zapotrzebowanie, co z kolei może ułatwić bilansowanie popytu i podaży oraz przydać regularności zmiennym wzorcom produkcji energii ze źródeł odnawialnych; podkreśla w związku z tym, że ważne jest, by ceny energii elektrycznej odzwierciedlały jej rzeczywiste koszty;
44. zauważa, że przewidywanie przyszłych skoków cen może zachęcać producentów i inwestorów do inwestowania w elastyczne rozwiązania takie jak: magazynowanie energii, efektywność energetyczna, zarządzanie popytem, zdolności produkcji energii ze źródeł odnawialnych, wysokosprawne, nowoczesne elektrownie gazowe oraz elektrownie szczytowo-pompowe; nalega, by wykazywać się umiarem, jeśli chodzi o interwencje na rynku hurtowym, nawet w przypadku dużych skoków cen; wzywa, by przy każdym planowanym odchodzeniu od regulowanych cen detalicznych ustalonych na poziomie poniżej kosztów produkcji uwzględniać potrzeby znajdujących się w niekorzystnej sytuacji odbiorców zagrożonych ubóstwem energetycznym;
45. podkreśla, że nieodzowna jest pełna integracja energii ze źródeł odnawialnych na rynku energii elektrycznej; wzywa do działań, które wspierają i maksymalizują jej udział w usługach bilansujących, oraz uważa, że skrócenie czasu zamknięcia bramki, dostosowanie przedziałów czasowych aktywności transakcyjnej do okresów rozliczania odchyleń oraz umożliwienie składania zbiorczych ofert przez producentów znajdujących się w różnych państwach członkowskich istotnie przyczyniłoby się do osiągnięcia tego celu;

Wtorek, 13 września 2016 r.

46. apeluje o doprowadzenie do końca integracji rynku wewnętrznego oraz usług bilansujących i rezerwowych przez wspieranie płynności i handlu transgranicznego we wszystkich przedziałach czasowych rynku; nalega na przyspieszenie działań służących osiągnięciu ambitnych celów modelu docelowego dotyczących rynków dnia bieżącego i rynków bilansujących, począwszy od harmonizacji czasów zamknięcia bramki i bilansowania produktów energetycznych;

47. apeluje do Komisji, by przedłożyła wnioski, które przewidują instrumenty zmniejszające ryzyko dochodowe w perspektywie 20–30 lat, tak aby inwestycje w nowe niskoemisyjne wytwarzanie energii były faktycznie oparte na zasadach rynkowych, jak np. wspólne inwestycje z umownym podziałem ryzyka między dużych odbiorców i producentów energii lub rynek umów długoterminowych przewidujących ustalanie cen na podstawie przeciętnych kosztów;

48. apeluje, aby zamówienia na usługi zaopatrzenia w energię elektryczną i usługi systemowe były udzielane na zasadach wolnorynkowych; stwierdza, że taka procedura otwarta – w skali krajowej lub transgranicznej – powinna być neutralna pod względem technologicznym i umożliwiać również udział podmiotów magazynujących energię;

49. popiera coraz większy udział energii ze źródeł odnawialnych w UE; podkreśla, że dla zapewnienia inwestycji długoterminowych duże znaczenie mają stabilne i opłacalne programy wsparcia odnawialnych źródeł energii, które pozostaną elastyczne i przystosowalne w krótkim terminie i które będą dostosowane do potrzeb i okoliczności krajowych, umożliwiając stopniowe wycofywanie dotacji na dojrzałe technologie związane z odnawialnymi źródłami energii; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że liczne technologie związane z energią ze źródeł odnawialnych szybko stają się konkurencyjne pod względem kosztów w porównaniu z konwencjonalnymi formami wytwarzania energii; zauważa, że należy zadbać o to, by programy wsparcia były właściwie zaprojektowane, a wszelki wpływ na sektory energochłonne zagrożone ucieczką emisji pozostawał na minimalnym poziomie;

50. podkreśla znaczenie technologii cyfrowych, jeśli chodzi o wysyłanie sygnałów cenowych, które sprawiają, że reagowanie na zapotrzebowanie staje się źródłem elastyczności; dlatego apeluje o ambitną strategię cyfryzacji sektora energetycznego, od wprowadzenia inteligentnych sieci i inteligentnych liczników po rozwój mobilnych aplikacji, platform online i koncentratorów danych;

51. zauważa, że w ramach strategii „Europa 2020” państwa członkowskie muszą osiągnąć konkretne cele ilościowe dotyczące udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii niezależnie od sytuacji rynkowej oraz podkreśla w związku z tym znaczenie, jakie ma promowanie energii ze źródeł odnawialnych za pomocą polityki zorientowanej na konkurencję i opłacalność i dostrzega przy tym, że istnieje wiele rozmaitych technologii związanych z odnawialnymi źródłami energii, które znajdują się na różnych etapach dojrzałości i mają zróżnicowane cechy, zatem nie można stosować wobec nich jednego uniwersalnego podejścia; przypomina w związku z tym ważną rolę, jaką odgrywa unijny system handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) oraz uważa, że wspieranie inwestycji ma bardziej rynkowy charakter niż stałe taryfy gwarantowane i ogólne preferencyjne traktowanie;

52. twierdzi, że wraz z rosnącym stopniem dojrzałości technicznej i coraz powszechniejszym stosowaniem energii ze źródeł odnawialnych przepisy dotyczące dotacji, np. premii gwarantowanych, muszą zostać dostosowane do warunków rynkowych, aby utrzymać w rozsądnych granicach koszty ponoszone przez odbiorców energii;

53. ostrzega przed pomieszczeniem celów w zakresie dostaw energii z celami polityki klimatycznej; apeluje o konsekwentne wzmocnienie EU ETS i przebudowę struktury rynku w kierunku większej elastyczności, tak aby w przyszłości ceny emisji CO₂ i ceny paliw mogły w większej mierze wspierać rozwój odnawialnych źródeł energii;

54. przypomina, że wytyczne dotyczące pomocy państwa z 2014 r. zobowiązują dużych producentów energii ze źródeł odnawialnych do przyjęcia począwszy od 2016 r. obowiązku bilansowania rozumianego jako ciężący na producencie obowiązek rekompensaty za krótkoterminowe odchylenia od jego poprzednich zobowiązań w zakresie dostaw w przypadku istnienia płynnego rynku dnia bieżącego; podkreśla, że w przypadku odstępstwa od zapowiedzianego przez operatora harmonogramu powinna być pobierana odpowiednia należność za energię bilansującą; przypomina obowiązujące przepisy dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii, które zapewniają priorytetowy dostęp do sieci i przesył energii ze źródeł odnawialnych; proponuje ocenę i zmianę tych przepisów, gdy wdrożona zostanie przebudowana struktura rynku energii elektrycznej, która zapewni równiejsze warunki działania i w większym stopniu uwzględni specyfikę produkcji energii ze źródeł odnawialnych;

Wtorek, 13 września 2016 r.

55. pamiętając o zasadzie pomocniczości, apeluje o skoordynowane działania państw członkowskich – począwszy od szczebla regionalnego – w związku z dalszym rozwojem energii ze źródeł odnawialnych, aby zwiększyć efektywność ekonomiczną rynku energii w celu osiągnięcia wspólnych europejskich celów i wzmocnienia stabilności sieci; uważa, że państwa członkowskie nie powinny podejmować jednostronnej decyzji, która ma istotny wpływ na sąsiednie państwa, bez szerszej dyskusji i współpracy na szczeblu regionalnym lub unijnym; przypomina, że większość odnawialnych źródeł energii posiada silny komponent lokalny; apeluje do Komisji, by dążyła do stworzenia spójniejszych europejskich ram wspierania energii ze źródeł odnawialnych;

56. zaleca, by państwa członkowskie rozważyły wprowadzenie ram regulacyjnych zachęcających użytkowników końcowych do przejścia na własną produkcję energii oraz lokalne magazynowanie energii;

57. jest przekonany, że obok energii ze źródeł odnawialnych swoje miejsce w produkcji energii elektrycznej zachowają wszystkie bezpieczne i zrównoważone źródła energii, które przyczyniają się do stopniowego obniżania emisyjności zgodnie z niedawno zawartym ogólnosięciowym porozumieniem COP 21;

58. zwraca uwagę, że ważna jest koordynacja na szczeblu unijnym przy określaniu systemów koncesji na wykorzystywanie energii hydroelektrycznej oraz przy otwieraniu sektora na konkurencję, aby uniknąć zakłóceń rynkowych i ułatwić efektywne wykorzystanie zasobów;

59. zauważa, że reorganizacja rynku energii elektrycznej odpowie na oczekiwania odbiorców, zapewniając rzeczywiste korzyści wynikające z wykorzystania nowych technologii, w szczególności w przypadku energii ze źródeł odnawialnych o niskim poziomie emisji dwutlenku węgla, i doprowadzi do współzależności państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa energetycznego;

60. podkreśla, że z braku w pełni połączonego systemu sieci elektroenergetycznych o odpowiednich możliwościach magazynowania konwencjonalne wytwarzanie energii na potrzeby obciążenia podstawowego ma nadal zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw;

61. podkreśla, że trzeba w większym stopniu brać pod uwagę odpowiedzialność operatorów systemów dystrybucyjnych za unię energetyczną w skali lokalnej i regionalnej, zważywszy że struktura rynku energii staje się coraz bardziej zdecentralizowana, 90 % energii ze źródeł odnawialnych jest podłączone do sieci dystrybucji i operatorzy systemów dystrybucyjnych (OSD) działają w wymiarze lokalnym; przypomina, że ważne jest, aby wszystkie państwa członkowskie wdrożyły wymogi trzeciego pakietu energetycznego dotyczące rozdzielania systemu przesyłowego i systemu dystrybucyjnego, zwłaszcza w świetle zwiększonej roli OSD w sferze dostępu do danych i zarządzania danymi; podkreśla, że większą uwagę trzeba zwrócić na przyłącza OSP-OSD; uważa, że wdrożenie odpowiednich modeli biznesowych, specjalna infrastruktura oraz zharmonizowane wsparcie mogą pomóc w sprawnym rozpoczęciu reagowania na zapotrzebowanie w każdym państwie członkowskim oraz w wymiarze transgranicznym;

62. apeluje do państw członkowskich o ustanowienie mechanizmów sądowych i administracyjnych koniecznych do pobudzenia zaangażowania społeczności lokalnych w produkcję energii elektrycznej przez włączenie ich do udziału w projektach dotyczących wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na małą skalę;

63. podkreśla, że w większości przypadków energia ze źródeł odnawialnych jest wprowadzana do systemów dystrybucyjnych na poziomie bliskim poziomowi odbioru i w związku z tym postuluje, aby OSD odgrywali większą rolę jako podmioty usprawniające oraz aby byli ściślej zaangażowani w tworzenie europejskich ram regulacyjnych i uczestniczyli w odpowiednich organach, gdy opracowywane są wytyczne w sprawach ich dotyczących takich jak zarządzanie popytem, elastyczność i magazynowanie energii, a także apeluje o ściślejszą współpracę między OSD i OSP na szczeblu europejskim;

64. apeluje o środki, które pobudzą niezbędne inwestycje w technologie inteligentnych sieci i systemy dystrybucyjne w celu lepszej integracji coraz większych ilości energii ze źródeł odnawialnych i lepszego przygotowania się do cyfryzacji; uważa w związku z tym, że OSD trzeba powierzyć większą rolę, jeśli chodzi o gromadzenie i wymianę danych, oraz że we wszystkich okolicznościach musi być zagwarantowana ochrona danych, przy czym należy pamiętać o doświadczeniach państw, w których w pełni wprowadzono inteligentne liczniki;

65. podkreśla, że przy budowie brakującej infrastruktury elektroenergetycznej, kluczowej dla zapewnienia bezpieczeństwa zrównoważonych dostaw energii, ważne jest podejście regionalne w celu zlikwidowania wąskich gardeł w sieci (elektroenergetycznej) oraz ukończenia tworzenia wewnętrznego rynku energii;

Wtorek, 13 września 2016 r.

66. uważa, że OSD są neutralnymi podmiotami usprawniającymi rynek, otrzymującymi dane z różnych źródeł, które to dane mogą udostępniać w niedyskryminujący sposób uprawnionym stronom trzecim po wyrażeniu zgody przez odbiorcę, zapewniając tym samym odbiorcom kontrolę nad ich danymi; uważa, że OSD wspierają rozwój rynku i odgrywają coraz ważniejszą rolę aktywnych podmiotów zarządzających systemem, animatorów technologicznych, podmiotów zarządzających danymi i innowatorów; uważa, że konieczne są jasne zasady, aby OSD działali jako neutralne podmioty usprawniające rynek; wskazuje, że OSD mogą również, wraz z innymi uczestnikami rynku, wspierać organy lokalne przez dostarczanie im danych umożliwiających transformację energetyki na ich terytorium;
67. podkreśla konieczność przyspieszenia wydawania zezwoleń na projekty dotyczące infrastruktury energetycznej na wszystkich szczeblach podejmowania decyzji;
68. uważa, że wskazana jest intensywniejsza współpraca w regionach i między regionami, koordynowana przez ACER i z udziałem ENTSO-E, szczególnie w zakresie oceny skutków transgranicznych, lecz bez rezygnacji państw członkowskich z odpowiedzialności za bezpieczeństwo dostaw energii; podkreśla, że współpraca transgraniczna i połączenia międzysystemowe są kluczowe dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw;
69. z zadowoleniem przyjmuje pracę ACER i apeluje o zapewnienie tej agencji wystarczających zasobów finansowych i osobowych, aby umożliwić jej wykonywanie bieżących i przyszłych zadań i obowiązków oraz strategiczne planowanie w przewidywalnej perspektywie średnioterminowej;
70. zwraca uwagę na znaczenie skutecznego, bezstronnego i ciągłego monitorowania europejskich rynków energii jako kluczowego narzędzia dla zapewnienia rzeczywistego wewnętrznego rynku energii, który charakteryzuje się wolną konkurencją, prawidłowymi sygnałami cenowymi i bezpieczeństwem dostaw; podkreśla w związku z tym znaczenie ACER i oczekuje stanowiska Komisji w sprawie nowych i wzmocnionych uprawnień ACER w kwestiach transgranicznych;
71. wzywa ACER, by wspierała i koordynowała wysiłki mające na celu wzmocnienie współpracy regionalnej w zakresie bezpieczeństwa i wystarczalności systemu; jest zdania, że przeniesienie uprawnień związanych z kwestiami bezpieczeństwa dostaw na organy ponadnarodowe powinno nastąpić wyłącznie wówczas, gdy przyniesie ono wyraźne korzyści dla całego systemu elektroenergetycznego i będą mu towarzyszyć dostateczne zasady rozliczalności;
72. apeluje o przekazanie ACER kompetencji decyzyjnych w zakresie koordynacji wzmocnionej współpracy regionalnej w kwestiach transgranicznych i międzyregionalnych, zwłaszcza w kontekście regionalnych inicjatyw koordynacyjnych na rzecz bezpieczeństwa, z myślą o optymalizacji zarządzania zasobami energii, o uwzględnienie w takiej współpracy specyfiki krajowej, oparcie jej na kosztach i stosowanie kryteriów rynkowych, a także o opracowanie odpowiednich narzędzi umożliwiających skuteczne monitorowanie rynku energii w celu stworzenia unii energetycznej bez konieczności tworzenia nowego olbrzymiego urzędu;
73. zwraca uwagę, że wnioski Komisji dotyczące nowej struktury rynku energii ograniczają się do sektora energetycznego; wzywa Komisję, aby przeanalizowała możliwości przeglądu struktury rynku gazu ziemnego w celu stawienia czoła wyzwaniom w sektorze gazu (takim jak np. wahania popytu na gaz w UE, aktywa osierocone, systemy ustalania cen, dalsza integracja rynku oraz rola ACER i europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych gazu (ENTSO gazu));
74. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz państwom członkowskim.
-

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0334

Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie strategii UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia (2016/2058(INI))**

(2018/C 204/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194,
- uwzględniając porozumienie paryskie zawarte w grudniu 2015 r. podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP 21),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 grudnia 2011 r. zatytułowany „Plan działania w zakresie energii do roku 2050” (COM(2011)0885),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia” (COM(2016)0051),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 lutego 2015 r. zatytułowany „Strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu” (COM(2015)0080),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 23 i 24 października 2014 r. w sprawie ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030,
- uwzględniając trzeci pakiet energetyczny,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.” (COM(2011)0112),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie ram polityki w zakresie klimatu i energii do roku 2030 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0094.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0266.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2015 r. zatytułowaną „W kierunku europejskiej unii energetycznej” ⁽¹⁾,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0232/2016),
- A. mając na uwadze, że niemal 50 % końcowego zapotrzebowania UE na energię użytkuje się do celów ogrzewania i chłodzenia, z czego 80 % zużywa się w budynkach; mając na uwadze, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy powinien realizować postanowienia zawarte w porozumieniu paryskim w sprawie zmiany klimatu (COP 21) z 2015 r.; mając na uwadze, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy kompatybilny z unijnymi celami w obszarze energii i klimatu musi opierać się w 100 % na odnawialnych źródłach energii najpóźniej do 2050 r., co można osiągnąć wyłącznie w drodze ograniczania zużycia energii i pełnego wykorzystania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim / pierwsze paliwo”;
- B. mając na uwadze, że import gazu obniża się o 2,6 % z każdym dodatkowym 1 % oszczędności energii ⁽²⁾;
- C. mając na uwadze, że potrzebne są większe wysiłki, aby ograniczyć zapotrzebowanie na ogrzewanie w budynkach, a pozostałe zapotrzebowanie przekierować ze spalania importowanych paliw kopalnych w kotłach poszczególnych odbiorców na możliwości zrównoważonego ogrzewania i chłodzenia zgodnie z celami UE do roku 2050;
- D. mając na uwadze, że budynki mają znaczny udział w całkowitym końcowym zużyciu energii oraz że większa energooszczędność budynków i programów reagowania na zapotrzebowanie może odgrywać kluczową rolę w równoważeniu zapotrzebowania na energię i uzupełnianiu szczytowego zapotrzebowania na energię, prowadząc do ograniczenia nadwyżki mocy i obniżenia kosztów produkcji, kosztów operacyjnych i kosztów transportu;
- E. mając na uwadze, że udział energii ze źródeł odnawialnych powoli rośnie (stanowiąc 18 % dostaw energii pierwotnej w 2012 r.), jednak wciąż występuje ogromny potencjał na wszystkich szczeblach, oraz że wciąż należy zwiększać udział energii ze źródeł odnawialnych oraz ciepła odzyskiwanego w ogrzewaniu i chłodzeniu w państwach członkowskich;
- F. mając na uwadze, że unijny rynek ogrzewania i chłodzenia jest rozdrobniony ze względu na swój lokalny charakter, a także z powodu różnych technologii i podmiotów gospodarczych; mając na uwadze, że lokalny i regionalny wymiar mają zasadnicze znaczenie dla opracowania właściwych strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia, w planowaniu i realizacji infrastruktury grzewczej i chłodniczej oraz w prowadzeniu konsultacji z odbiorcami w celu przezwyciężenia przeszkód na drodze do bardziej efektywnego i zrównoważonego ogrzewania i chłodzenia;
- G. mając na uwadze, że biomasa stanowi 89 % całkowitego zużycia energii cieplnej ze źródeł odnawialnych w UE i 15 % całkowitego zużycia energii cieplnej oraz ma ogromny potencjał, jeżeli chodzi o dalsze dostarczanie ważnych i oszczędnych rozwiązań w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na ciepło;
- H. mając na uwadze, że ogrzewanie i chłodzenie należy do dziedzin, w których najbardziej potrzebne jest całościowe, zintegrowane podejście systemowe do rozwiązań w dziedzinie energetyki obejmujące przekrojowe podejścia do projektowania systemów energetycznych oraz gospodarki w szerszym wymiarze;
- I. mając na uwadze, że udział energii pierwotnej z paliw kopalnych w ogrzewaniu i chłodzeniu utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie 75 % i stanowi główną barierę dla dekarbonizacji, przyspieszając zmianę klimatu i powodując znaczne szkody dla środowiska; mając na uwadze, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy powinien w pełni przyczynić się do realizacji celów UE w zakresie klimatu i energii, a dopłaty do stosowania paliw kopalnych w tym sektorze powinny być stopniowo wycofywane zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z dnia 22 maja 2013 r. oraz przy poszanowaniu lokalnych uwarunkowań;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0444.

⁽²⁾ Komunikat Komisji z 2014 r. zatytułowany „Efektywność energetyczna i jej wkład w bezpieczeństwo energetyczne a ramy polityczne dotyczące klimatu i energii do roku 2030” (COM(2014)0520).

Wtorek, 13 września 2016 r.

- J. mając na uwadze, że według szacunków ilość ciepła wytwarzanego w procesach przemysłowych i innych procesach komercyjnych, które następnie jest marnowane przez uwolnienie do atmosfery lub wody (a nie wykorzystywane w sposób produktywny), wystarczyłaby do zaspokojenia całego unijnego zapotrzebowania na ciepło w budynkach mieszkalnych i usługowych;
- K. mając na uwadze, że sektor budowlany emituje około 13 % wszystkich emisji CO₂ w UE;
- L. mając na uwadze, że stosowanie nowoczesnych, oszczędnych systemów ogrzewania lub chłodzenia budynków musi iść w parze z przeprowadzeniem gruntownej izolacji termicznej w jednolity sposób, co pozwoli ograniczyć zapotrzebowanie na energię oraz koszty dla konsumentów, a także przyczyni się do ograniczenia ubóstwa energetycznego oraz tworzenia lokalnych miejsc pracy wymagających kwalifikacji;
- M. mając na uwadze, że środki służące rozwojowi kompleksowej i zintegrowanej strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia w ramach unii energetycznej – o ile poprawnie wprowadzone – dają zarówno unijnym przedsiębiorstwom, jak i konsumentom znaczące możliwości w kwestii obniżenia ogólnych kosztów energii dla przemysłu, zwiększenia konkurencyjności oraz oszczędności dla konsumentów;
- N. mając na uwadze, że ramy regulacyjne UE służą do uwypuklenia celów w wymiarze ogólnym, lecz konieczne jest osiągnięcie rzeczywistych postępów w przekształcaniu systemów ogrzewania i chłodzenia w ramach szerszej zakrojonego przeglądu systemu energetycznego;
- O. mając na uwadze, że cel optymalizacji roli odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza energii elektrycznej, w całej sieci energetycznej przez lepsze powiązanie z przeznaczeniem i przesyłem ogrzewania i chłodzenia przyczynia się do dekarbonizacji systemu energetycznego, ograniczania zależności od importu energii, obniżania rachunków za energię i poprawy konkurencyjności przemysłu UE;
- P. mając na uwadze, że najbardziej efektywnym sposobem osiągnięcia tych wspólnych celów jest wspieranie i wzmocnienie pozycji władz lokalnych i regionalnych wraz ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, stosowanie w pełni zintegrowanego podejścia systemowego do urbanistyki, rozwój infrastruktury, budowanie i modernizacja zasobów mieszkaniowych oraz nowy rozwój przemysłowy w celu jak najlepszego wykorzystania potencjalnych korzyści w innych dziedzinach, możliwości poprawy efektywności i innych wzajemnych korzyści;
- Q. mając na uwadze, że efektywność energetyczna budynków zależy również od odpowiednich systemów energetycznych; mając na uwadze, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy powinien przestrzegać zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” oraz „efektywność energetyczna jako pierwsze paliwo”;
- R. mając na uwadze, że ambitne cele dogłębnego odnowienia istniejących zasobów budowlanych mogą przyczynić się do powstania milionów miejsc pracy w Europie, zwłaszcza w MSP, zwiększyć efektywność energetyczną oraz odegrać kluczową rolę w minimalizacji zużycia energii na ogrzewanie i chłodzenie;
- S. mając na uwadze, że przy projektowaniu energooszczędnych i niskoemisyjnych budynków publicznych i mieszkalnych należy wziąć pod uwagę architekturę, urbanistykę, natężenie zapotrzebowania na strumień ciepła oraz zróżnicowanie europejskich stref klimatycznych i rodzajów budynków;
- T. mając na uwadze znaczny niewykorzystany potencjał używania ciepła odpadowego i systemów lokalnego ogrzewania, zważywszy na fakt, że nadmiar ciepła dostępnego w Europie przekracza całkowite zapotrzebowanie na ciepło we wszystkich budynkach europejskich, a 50 % całkowitego zapotrzebowania na ciepło w UE można dostarczać za pomocą systemów lokalnego ogrzewania;
- U. mając na uwadze, że znaczna część ludności Europy żyje na obszarach, w szczególności miejskich, na których przekroczone są normy jakości powietrza;

Wtorek, 13 września 2016 r.

- V. mając na uwadze, że zgodnie z oczekiwaniami ogrzewanie i chłodzenie pozostanie największym źródłem zapotrzebowania na energię w Europie; mając na uwadze, że gaz ziemny i LPG są powszechnie stosowane w celu pokrycia tego zapotrzebowania, a ich stosowanie można zoptymalizować poprzez wysokowydajne magazynowanie energii; mając na uwadze, że ciągłe poleganie na paliwach kopalnych jest sprzeczne z unijnymi wymogami w zakresie energii i klimatu oraz celami w zakresie dekarbonizacji;
- W. mając na uwadze aktualne poważne zróżnicowanie rocznego wydatku energetycznego dla celów grzewczych w różnych strefach klimatycznych w Europie, średnio od 60 do 90 kWh/m² w krajach Europy Południowej po 175 do 235 kWh/m² w Europie Środkowej i Północnej;
- X. mając na uwadze, że wdrożenie efektywnych rozwiązań dotyczących grzania i chłodzenia posiada duży potencjał do stymulacji rozwoju sektora przemysłu i usług w Europie, przede wszystkim w sektorze energii ze źródeł odnawialnych, a także do tworzenia większej wartości dodanej w regionach oddalonych i wiejskich;
- Y. mając na uwadze, że energia stała się dobrem społecznym, którego dostępność musi być gwarantowana; mając jednak na uwadze, że nie wszyscy obywatele mogą uzyskać dostęp do energii, w Europie żyje bowiem ponad 25 milionów osób mających poważne trudności w dostępie do energii;
- Z. mając na uwadze, że strategie polityczne dotyczące efektywności energetycznej powinny koncentrować się na najbardziej oszczędnych sposobach poprawy wydajności budynków przez ograniczenie zapotrzebowania na ciepło i/ lub podłączenie budynków do alternatywnych systemów o wysokiej wydajności;
- AA. mając na uwadze, że niski poziom świadomości konsumentów na temat nieefektywności systemów ogrzewania jest jednym z czynników, które mają największy wpływ na wzrost opłat za energię;
- AB. mając na uwadze, że odpowiednia izolacja termiczna domów przynosi korzyści nie tylko dla środowiska naturalnego, ale także dla użytkownika, który płaci niższe rachunki za energię;
- AC. mając na uwadze, że 72 % zapotrzebowania na ogrzewanie i chłodzenie domów jednorodzinnych dotyczy obszarów wiejskich i podmiejskich;
- AD. mając na uwadze, że rozwiązania naturalne, takie jak dobrze zaplanowana zieleń miejska, zielone dachy i ściany zapewniające budynkom izolację i zacienienie, powodują zmniejszenie zużycia energii, ograniczając zapotrzebowanie na ogrzewanie i chłodzenie;
- AE. mając na uwadze, że 85 % energii zużywanej w budynkach wykorzystuje się na ogrzewanie pomieszczeń i wytwarzanie ciepłej wody, a 45 % ogrzewania i chłodzenia w UE wykorzystuje się w sektorze mieszkaniowym;
- AF. mając na uwadze, że przemysł wraz z organami lokalnymi ma do odegrania ważną rolę, jeżeli chodzi o lepsze wykorzystanie ciepła i chłodzenia odpadowego;
- AG. mając na uwadze, że Europejczyk przeznacza średnio 6 % swoich wydatków konsumpcyjnych na ogrzewanie i chłodzenie oraz że 11 % Europejczyków nie stać na dostateczne ogrzewanie domu zimą;
- AH. mając na uwadze, że sektor chłodniczy wciąż wymaga bardziej szczegółowej analizy i lepszego uwzględnienia w strategii Komisji i strategiach politycznych państw członkowskich;
- AI. mając na uwadze, że ważne jest wspieranie badań dotyczących oszczędzania energii w budynkach historycznych, aby w miarę możliwości zoptymalizować ich poziom charakterystyki energetycznej, zapewniając ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego;
1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji zatytułowany „Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia”, który stanowi ważny krok w zapewnieniu całościowego podejścia do przekształcania systemów ogrzewnictwa i chłodnictwa w Unii Europejskiej oraz w określaniu priorytetowych obszarów działania; w pełni popiera ambicje Komisji w zakresie uznawania i wykorzystywania synergii między sektorem energii elektrycznej a sektorem ciepłowniczym, mające na celu

Wtorek, 13 września 2016 r.

zapewnienie wydajnego sektora, który zwiększy bezpieczeństwo energetyczne i ułatwi oszczędne osiągnięcie unijnych celów w zakresie klimatu i energii; apeluje do Komisji o traktowanie sektorów ciepłowniczego i chłodniczego jako elementów projektu europejskiego rynku energii;

2. zwraca uwagę na konieczność uwzględnienia specjalnych środków dotyczących ogrzewania i chłodzenia podczas rewizji dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej (2012/27/UE), dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii (2009/28/WE) oraz dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (2010/31/UE);

3. uważa, że strategia dotycząca ogrzewania i chłodzenia musi w równy sposób dbać o obie te potrzeby, uwzględniając różne strefy klimatyczne Europy, a w związku z tym różne potrzeby w zakresie wykorzystania energii;

4. podkreśla, że w strategii dotyczącej ogrzewania i chłodzenia należy nadać priorytet zrównoważonym i oszczędnym rozwiązaniom, które umożliwią państwom członkowskim osiągnięcie unijnych celów w zakresie klimatu i polityki energetycznej; zwraca uwagę, że sektory ciepłownicze i chłodnicze państw członkowskich są bardzo zróżnicowane z powodu różnych koszyków energetycznych, warunków klimatycznych, stopni efektywności zasobów budowlanych i intensywności przemysłu, dlatego podkreśla, że należy zapewnić odpowiednie rozwiązania strategiczne;

5. apeluje o opracowanie na szczeblu krajowym szczegółowych strategii zrównoważonego ogrzewania i chłodzenia, kładących szczególny nacisk na połączenie energii elektrycznej i ciepłej, kogenerację, systemy lokalnego ogrzewania i chłodzenia, najlepiej wykorzystujące odnawialne źródła energii, zgodnie z art. 14 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej;

6. stwierdza, że wysoka efektywność energetyczna, wysokowydajna izolacja termiczna i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii oraz ciepła odzyskanego należą do podstawowych priorytetów strategii UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia; w związku z tym uważa, że należy przestrzegać zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, ponieważ efektywność energetyczna zapewnia jedną z najwyższych i najszybszych spośród dostępnych stóp zwrotu i stanowi kluczowy element strategii udanego przejścia na bezpieczny, odporny i inteligentny sektor ciepłowniczy i chłodniczy;

7. zwraca uwagę, że bardziej zdecentralizowany i elastyczny system energetyczny, w którym źródła energii elektrycznej i ciepłej są zlokalizowane bliżej miejsca zużycia, może ułatwić decentralizację wytwarzania energii, wzmacniając tym samym pozycję konsumentów i społeczności na rynku energii, a także umożliwić im kontrolę zużycia energii i aktywny udział w działaniach po stronie zapotrzebowania; uważa, że efektywność energetyczna całego systemu energetycznego jest tym wyższa, im krótsze są łańcuchy konwersji energii pierwotnej w inne jej formy prowadzące finalnie do wydzielania się użytkowej energii ciepłej; przyznaje ponadto, że takie podejście ogranicza straty podczas przesyłu i dystrybucji, poprawia odporność infrastruktury energetycznej, a jednocześnie stwarza lokalnym MSP możliwości w zakresie działalności gospodarczej;

8. podkreśla komplementarność między przepisami dotyczącymi ekoprojektu i etykietowania energetycznego a dyrektywami w sprawie efektywności energetycznej i w sprawie wydajności energetycznej budynków w zakresie ograniczania zużycia energii w związku z ogrzewaniem i chłodzeniem; uważa, że urządzenia AGD (pralki, zmywarki itp.) powinny być jak najbardziej energooszczędne i zaprojektowane tak, by mogły wykorzystywać ciepłą wodę użytkową dostępną sieciowo w miejscu ich zainstalowania; w związku z tym uważa, że wymogi dotyczące ekoprojektu i strategii polityczne dotyczące etykietowania energetycznego powinny być regularnie poddawane rewizji i poprawiane w celu osiągnięcia dodatkowych oszczędności energii i wspierania konkurencyjności za pomocą bardziej innowacyjnych produktów i obniżonych kosztów energii;

9. przypomina, że ogrzewanie i chłodzenie mają największy udział w zapotrzebowaniu na energię w UE; podkreśla, że w przechodzeniu na niskoemisyjne i bezpieczne dostawy energii dla sektora ciepłowniczego i chłodniczego ważne jest respektowanie zasady neutralności technologicznej między dostępnymi obecnie odnawialnymi źródłami energii a zachętami rynkowymi i państwowymi;

10. podkreśla potrzebę wprowadzenia korzystnych ram dla najemców i osób mieszkających w budynkach wielopiętrowych, aby im również umożliwić osiąganie korzyści dzięki własnej produkcji energii i użytkowaniu systemów ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii z odnawialnych źródeł oraz stosowanie środków z zakresu efektywności energetycznej, co pozwoli rozwiązać problem sprzecznych interesów, a w niektórych przypadkach wpłynie na przepisy dotyczące zasad najmu;

Wtorek, 13 września 2016 r.

11. podkreśla zasadniczą rolę technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii, w tym stosowanie zrównoważonej biomasy, energii aerotermalnej, energii geotermalnej i słonecznej, a także kolektorów fotowoltaicznych w połączeniu z bateriami elektrycznymi w celu ogrzania wody oraz zapewnienia ogrzewania i chłodzenia w budynkach, w połączeniu z magazynami ciepła wykorzystywanego użytkowo dla dobowego lub sezonowego zbilansowania; apeluje do państw członkowskich o stworzenie odpowiednich zachęt w celu promowania i wykorzystywania takich technologii; wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia obecnej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej i dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, w tym wymogów dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii i długoterminowych strategii w zakresie termomodernizacji, przy uwzględnieniu potrzeby pobudzenia odpowiednich inwestycji w modernizację zasobów budowlanych; wzywa Komisję do przedstawienia ogólnounijnej wizji zasobów budowlanych o niemal zerowym zużyciu energii do 2050 r.;

12. uważa, że kwestie związane z bezpieczeństwem energetycznym w UE w znacznej mierze dotyczą bezpieczeństwa dostaw ciepła; jest również przekonany o kluczowym znaczeniu dywersyfikacji źródeł ciepła i apeluje do Komisji o wykorzystanie sposobów na dalsze wspieranie i przyspieszenie wdrażania w większym zakresie technologii odnawialnych źródeł ciepła;

13. uważa, że mapowanie zasobów na potrzeby ogrzewania, stosowne rozwiązania architektoniczne budynków, najlepsze praktyki w dziedzinie zarządzania obiektami, a także właściwe zasady urbanistyczne projektowania całych osiedli mieszkalnych i powierzchni handlowych, włącznie z miejskimi rozwiązaniami sieciowymi, takimi jak systemy lokalnego ogrzewania i chłodzenia, powinny stanowić podstawę dla energooszczędnego i niskoemisyjnego budownictwa w różnych strefach klimatycznych Europy; podkreśla, że odpowiednio zaizolowane budynki mają wysoką zdolność magazynowania ciepła, co przekłada się na znaczne oszczędności zużycia energii na potrzeby ogrzewania i chłodzenia;

14. podkreśla, że zapotrzebowanie na energię w sektorze budowlanym stanowi ok. 40 % zużycia energii w UE oraz jedną trzecią zużycia gazu ziemnego i mogłoby zostać obniżone maksymalnie o trzy czwarte, gdyby modernizacja budynków została przyspieszona; podkreśla, że 85 % tego zużycia energii wykorzystywane jest do ogrzewania i zaopatrzenia gospodarstw domowych w ciepłą wodę oraz że w związku z tym modernizacja starych i niewydajnych systemów grzewczych, większe wykorzystanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, lepsze wykorzystanie „ciepła odpadowego” poprzez wysokowydajne systemy lokalnego ogrzewania oraz gruntowna modernizacja budynków z zastosowaniem ulepszonej izolacji cieplnej to nadal kluczowe działania umożliwiające bezpieczniejsze i bardziej zrównoważone podejście do dostaw ciepła; zaleca dalszą poprawę norm efektywności energetycznej budynków z uwzględnieniem innowacji technicznych oraz przez zachęcanie do ich wprowadzania, zwłaszcza w odniesieniu do zapewnienia jednorodności izolacji; zaleca ponadto dalsze wspieranie budowania budynków o niemal zerowym zużyciu energii;

15. zachęca państwa członkowskie do opracowania długofalowych strategii w obszarze ogrzewania i chłodzenia na podstawie zintegrowanego podejścia, zharmonizowanego mapowania i oceny na podstawie art. 14 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej; podkreśla, że w strategii należy określić priorytetowe obszary interwencji i umożliwić zoptymalizowane planowanie energetyki miejskiej; apeluje do Komisji o wspieranie państw członkowskich w wykonaniu tego zadania poprzez opracowanie ogólnych wytycznych na potrzeby krajowych strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia;

16. zwraca uwagę na efekt ekonomiczny renowacji i ocieplania budynków, które często prowadzą do zmniejszenia kosztów ogrzewania i chłodzenia o 50 %, i wzywa Komisję, by zapewniła odpowiednie współfinansowanie inicjatyw mających na celu renowację budynków użyteczności publicznej oraz budynków wielomieszkaniowych charakteryzujących się niską efektywnością energetyczną;

17. pochwała zamiar opracowania przez Komisję zestawu środków ułatwiających renowację budynków wielomieszkaniowych; uważa, że należy opracować zharmonizowany i kompleksowy zestaw środków również na potrzeby planowania energetycznego na obszarach miejskich, aby umożliwić mapowanie lokalnego potencjału w zakresie ogrzewania i chłodzenia, przeprowadzanie zoptymalizowanej i zintegrowanej renowacji budynków oraz rozwój infrastruktury grzewczej i chłodniczej;

18. podkreśla znaczenie opracowania programów UE zachęcających do dodatkowego energooszczędnego wyposażenia budynków publicznych, domów mieszkalnych i budynków socjalnych, a także do budowy nowych ekologicznych budynków, które wykraczają poza minimalne wymogi prawne;

Wtorek, 13 września 2016 r.

19. zwraca uwagę na lokalny charakter i potencjał systemów ogrzewania i chłodzenia; zwraca się do władz lokalnych i regionalnych o ułatwienie dalszej termomodernizacji poprzez renowację istniejących budynków publicznych, handlowych i mieszkalnych o niskiej efektywności energetycznej; podkreśla znaczenie takich ruchów jak Porozumienie Burmistrzów, które umożliwiają wymianę wiedzy i najlepszych praktyk;
20. podkreśla potrzebę opracowania ogólnoeuropejskiej mapy lokalnych potencjałów grzewczych i chłodniczych, dzięki czemu miasta uzyskają możliwość lepszej identyfikacji dostępnych lokalnie zasobów, co przyczyni się do zwiększenia niezależności energetycznej UE, stymulacji wzrostu i konkurencyjności poprzez tworzenie lokalnych miejsc pracy bez możliwości zlecenia na zewnątrz i zapewnienia konsumentom dostępu do czystej energii po przystępnych cenach;
21. zwraca się do władz lokalnych, by oszacowały istniejący potencjał grzania i chłodzenia oraz przyszłe potrzeby w tym zakresie na podległym sobie terenie, z uwzględnieniem potencjału lokalnie dostępnych odnawialnych źródeł energii, energii cieplnej z kogeneracji oraz wielkości strumieni ciepła sieciowego;
22. uważa, że dla gospodarstw domowych położonych poza strefami systemów centralnego ogrzewania i chłodzenia należy stworzyć atrakcyjny system finansowania promujący nowe technologie do ogrzewania gospodarstw domowych wykorzystujące odnawialne źródła energii;
23. apeluje do władz lokalnych o zajęcie się konkretnymi problemami budynków na obszarach wiejskich, które zazwyczaj są starsze, mniej efektywne energetycznie, bardziej szkodliwe dla zdrowia i zapewniają mniejszy komfort cieplny;
24. uważa, że efektywność energetyczna jest tym wyższa, im krótszy jest łańcuch konwersji energii pierwotnej w inne jej formy służące generacji ciepła użytkowego, oraz – mając na uwadze zróżnicowane warunki klimatyczne i inne w Unii – wzywa Komisję, by promowała neutralne pod względem technologicznym instrumenty umożliwiające każdej gminie rozwój opłacalnych rozwiązań w celu zmniejszenia intensywności emisji sektora ciepłowniczego i chłodniczego;
25. zauważa, że choć unijne ramy regulacyjne służą podkreśleniu szeroko zakrojonych celów, kluczowe znaczenie mają rzeczywiste postępy na drodze do zrewolucjonizowania ogrzewania i chłodzenia w ramach szerszej przebudowy systemu energetycznego;
26. podkreśla, że narzędzia i zdolności polityczne UE nie są jeszcze wystarczająco rozwinięte, aby przeprowadzić transformację sektora ciepłowniczego i chłodniczego, zmaksymalizować wykorzystanie potencjału lub wdrożyć rozwiązania służące zmniejszeniu zapotrzebowania i dekarbonizacji na wymaganą skalę i w wymaganym tempie;
27. podkreśla znaczenie sieci lokalnego ogrzewania, które stanowią alternatywę dla powodujących większe zanieczyszczenie indywidualnych systemów ogrzewania, mając na uwadze fakt, że jest to szczególnie efektywny i oszczędny sposób na dostarczanie zrównoważonego ogrzewania i chłodzenia, integrację odnawialnych źródeł energii, odzyskiwanego ogrzewania i chłodzenia oraz magazynowanie nadwyżki energii elektrycznej w czasie niższego zużycia, co umożliwi elastyczność sieci; podkreśla potrzebę integracji większego udziału odnawialnych źródeł energii przy uwzględnieniu, że ponad 20 % energii wykorzystywanej do lokalnego ogrzewania i chłodzenia pochodzi ze źródeł odnawialnych, zgodnie z art. 14 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, który nakłada obowiązek przeprowadzenia kompleksowych ocen potencjału efektywnego lokalnego ogrzewania i chłodzenia; apeluje o modernizację i rozbudowę istniejących systemów lokalnego ogrzewania w celu przejścia na wysokowydajne alternatywne odnawialne źródła energii; zachęca państwa członkowskie do wdrożenia mechanizmów fiskalnych i finansowych w celu zachęcenia do rozwoju i stosowania systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia, a także do zniesienia barier regulacyjnych;
28. zwraca się do Komisji o dokonanie dogłębnej oceny przeprowadzanych przez państwa członkowskie kompleksowych ocen potencjału wykorzystania kogeneracji i systemów lokalnego ogrzewania zgodnie z art. 14 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, tak aby plany te odzwierciedlały rzeczywisty potencjał ekonomiczny tych rozwiązań oraz zapewniały solidną podstawę dla polityki zgodnej z celami UE;
29. stwierdza, że w aglomeracjach o zwartej zabudowie należy bezwzględnie stopniowo zastępować nieefektywne i nieodpowiednie systemy indywidualnego lub lokalnego ogrzewania/chłodzenia efektywnymi systemami lokalnego ogrzewania/chłodzenia lub modernizować je przy wykorzystaniu najnowocześniejszych technologii ogrzewania i chłodzenia w celu przejścia na wysokowydajne systemy lokalnej kogeneracji i alternatywne odnawialne źródła energii;

Wtorek, 13 września 2016 r.

30. zwraca się do Komisji, by w ramach inicjatyw dotyczących dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii oraz strukturyzacji rynku przedstawiła propozycje, które przyczynią się do powstania efektywniejszego i bardziej elastycznego systemu energetycznego dzięki dalszej integracji systemów elektrycznych, ciepłowniczych i chłodniczych;
31. apeluje do Komisji o ustanowienie wspólnych ram europejskich promujących własną produkcję energii i zapewniających jej bezpieczeństwo prawne, szczególnie poprzez zachęcanie i wspieranie spółdzielni sąsiedzkich, które wykorzystują źródła odnawialne;
32. wzywa do opracowania na szczeblu krajowym wskaźnika poboru energii grzewczej i chłodniczej dla budynków;
33. wzywa do przyjęcia strategicznego podejścia w celu zmniejszenia emisji CO₂ w ramach przemysłowych systemów grzewczych i chłodniczych przez poprawę efektywności procesów, zastępowanie paliw kopalnych źródłami zrównoważonymi, oraz integrację międzybranżową w ramach danego środowiska energii cieplnej;
34. podkreśla ogromny potencjał skupienia przepływów energii i zasobów w celu zmniejszenia zużycia energii pierwotnej, zwłaszcza w kontekście przemysłowym, gdzie zgodnie z systemem kaskadowym nadwyżki energii cieplnej lub chłodniczej z jednego procesu mogą być ponownie wykorzystywane w ramach innego procesu wymagającego mniej skrajnych temperatur oraz – tam gdzie jest to możliwe – do ogrzewania i chłodzenia budynków za pośrednictwem systemów lokalnego ogrzewania;
35. zauważa, że przestarzałe ciepłownie o niskiej efektywności energetycznej należy pilnie zastępować najlepszymi dostępnymi rozwiązaniami alternatywnymi pozostającymi w pełnej zgodności z przyjętymi przez UE celami energetyczno-klimatycznymi, takimi jak bardziej przyjazne dla środowiska elektrownie kogeneracyjne wykorzystujące zrównoważone paliwa zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju dotyczącymi biomasy;
36. zauważa, że sektor ciepłowniczy i chłodniczy ma bardzo lokalny charakter ze względu na fakt, że dostępność i infrastruktura, jak również samo zapotrzebowanie na energię ciepłą, zależą przede wszystkim od uwarunkowań lokalnych;
37. zgadza się z Komisją, że – jak stwierdzono w strategii w zakresie ogrzewania i chłodzenia – potencjał ekonomiczny kogeneracji nie został wykorzystany, i apeluje do Komisji oraz państw członkowskich o dalsze promowanie wysokosprawnej kogeneracji i systemów lokalnego ogrzewania, zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie stanu unii energetycznej (COM(2015)0572);
38. uważa, że konieczne jest przyjęcie systemowego podejścia do kwestii chłodzenia, w tym w kontekście środowiska zbudowanego i innych działań, takich jak chłodzenie ładunków w transporcie;
39. wyraża pogląd, że w umiarkowanej strefie klimatycznej Europy duże znaczenie mogą uzyskiwać pod pewnymi warunkami rewersyjne systemy grzania i chłodzenia oparte na efektywnych pompach ciepłych z uwagi na ich elastyczność; podkreśla, że hybrydowe systemy grzewcze, które dostarczają ciepło z co najmniej dwóch źródeł energii, mogą przyczynić się do wzrostu znaczenia technologii odnawialnych źródeł ciepła, zwłaszcza w istniejących budynkach, gdzie można je wprowadzić bez potrzeby istotnej przebudowy; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o opracowanie – w odniesieniu do pomp ciepłych – odpowiednio zorientowanych metod obliczeniowych oraz do promowania rozpowszechniania najlepszych praktyk w zakresie mechanizmów wsparcia, tak aby wspierać wydajne, zrównoważone i niskoemisyjne rozwiązania w zakresie różnego rodzaju potrzeb termalnych;
40. zachęca Komisję, aby ściśle monitorowała zgodność z prawodawstwem UE w odniesieniu do fluorowanych gazów cieplarnianych w celu zmniejszenia emisji tego rodzaju gazów do atmosfery; zwraca się do Komisji, aby zapewniła, że stosowanie alternatywnych czynników chłodniczych jest bezpieczne, opłacalne i zgodne z innymi celami przyjętymi przez UE w obszarach ochrony środowiska, zmiany klimatu i efektywności energetycznej;
41. uważa, że państwa członkowskie powinny zbadać możliwość wykorzystania ciepła wód geotermalnych, energii odzyskanej bezpośrednio z procesów przemysłowych oraz innych źródeł ciepła o niższej temperaturze, takich jak ciepło zawarte w kopalnianych wodach głębinowych do celów ogrzewania (chłodzenia), które umożliwiłyby, z pomocą dużych pomp ciepła, ogrzewanie całych miast przy wykorzystaniu istniejących i nowych sieci systemów lokalnego ogrzewania, a nie tylko pojedynczych obiektów budowlanych, o ile odpowiednia infrastruktura systemu lokalnego ogrzewania jest dostępna lub będzie rozwijana;

Wtorek, 13 września 2016 r.

42. podkreśla rolę technologii pozwalających na zmniejszenie zarówno zapotrzebowania na energię cieplną, jak i emisji gazów cieplarnianych, takich jak wykorzystanie energii geotermalnej o niskiej entalpii, systemów lokalnego ogrzewania/chłodzenia opartych na odnawialnych źródłach energii, małych trój- lub kogeneracyjnych elektrowni spalających gaz ziemny lub biometan, lub ich kombinacji;

43. uważa, że magazyny ciepła podgrzewane elektrycznie oporowo w godzinach nocnych w okresie pozaszczytowego zapotrzebowania na energię (np. przez magazynowanie energii w postaci ciepła), które poprawiają w ten sposób jakość dostaw energii elektrycznej przez łatwiejszą integrację zmiennych źródeł odnawialnych, mogą odgrywać bardzo ważną rolę w ogrzewnictwie, przyczyniając się do zrównoważenia sieci oraz obniżenia poziomów produkcji, importu i cen energii;

44. jest zdania, że znacznie większą rolę niż dotychczas w ogrzewnictwie i chłodnictwie powinno odegrać ciepło i zimno odpadowe uzyskane w ramach procesów przemysłowych oraz w kogeneracji, podczas produkcji energii elektrycznej w elektrowniach konwencjonalnych, odzyskiwane z dobrze zaizolowanych budynków mieszkalnych metodami rekuperacyjnymi oraz z mikrogeneracji; podkreśla, że należy uznać wykorzystanie przemysłowego ciepła i zimna odpadowego oraz propagować je w ramach badań naukowych, ponieważ stanowi ono doskonałą szansę dla inwestycji i innowacji; podkreśla, że obiekty przemysłowe i znajdujące się w ich otoczeniu budynki mieszkalne lub usługowe należy zachęcać do współpracy i współdzielenia wytwarzanej energii i zapotrzebowania na nią;

45. podkreśla, że finansowanie ze środków publicznych bądź publiczna własność infrastruktury systemu lokalnego ogrzewania nie powinny przyczyniać się do pogłębiania kosztownej blokady technologicznej związanej z infrastrukturą wysokoemisyjną; zwraca się do władz krajowych, regionalnych i lokalnych o ponowne przeanalizowanie wsparcia udzielanego ze środków publicznych dla infrastruktury systemów lokalnego ogrzewania w świetle celu UE, jakim jest osiągnięcie do roku 2050 80–95 % redukcji gazów cieplarnianych w stosunku do poziomów z 1990 r. oraz systematycznego przekształcenia gospodarki energetycznej;

46. uważa, że połączenie produkcji, konsumpcji i ponownego wykorzystania zimna odpadowego może zapewnić korzyści ekonomiczne i środowiskowe oraz zmniejszyć zapotrzebowanie na energię pierwotną do celów ogrzewania;

47. podkreśla, że pozyskiwanie energii z odpadów będzie nadal odgrywać istotną rolę w ogrzewaniu, ponieważ alternatywą jest często składowanie odpadów i stosowanie paliw kopalnych, oraz przypomina, że istnieje potrzeba zwiększenia skali recyklingu;

48. zwraca się do państw członkowskich o zastosowanie środków prawnych i ekonomicznych przyspieszających sukcesywne wycofywanie przestarzałych systemów grzewczych z piecami na paliwa stałe o efektywności energetycznej poniżej 80 % oraz ich wymianę, w miarę możliwości, na efektywne i zrównoważone systemy ciepłownicze na poziomie lokalnym (takie jak systemy lokalnego ogrzewania) lub mikrolokalnym (takie jak systemy geotermalne i słoneczne);

49. podkreśla, że wprowadzenie systemów inteligentnego ogrzewania może pomóc konsumentom w lepszym zrozumieniu ich zużycia energii oraz w modernizacji nieefektywnych systemów grzewczych, sprzyjając w ten sposób oszczędzaniu energii;

50. przypomina Komisji i państwom członkowskim, że 75 % istniejących w Europie zasobów budowlanych jest nieefektywnych energetycznie, a zgodnie z szacunkami 90 % z tych budynków będzie nadal pozostawać w użyciu do 2050 r.; podkreśla w związku z tym pilną potrzebę ukierunkowania działań w odniesieniu do tych budynków, aby przeprowadzić ich dogłębną renowację;

51. zwraca się do Komisji, by w ramach programu „Energia z odpadów” sporządziła plan mający na celu promowanie i wykorzystanie potencjalnych korzyści płynących ze zrównoważonego wykorzystania odpadów organicznych do celów grzania i chłodzenia w połączeniu z systemami lokalnego ogrzewania i chłodzenia;

52. podkreśla, że biogaz stanowi ważne zrównoważone źródło energii dla systemów ciepłowniczych i chłodniczych oraz że w związku z tym konieczne jest opracowanie jasnego celu w zakresie recyklingu organicznego w celu stworzenia zachęt dla inwestycji w zbieranie i przetwarzanie bioodpadów;

53. zwraca się do państw członkowskich o stopniowe wycofywanie z użycia na obszarach miejskich przestarzałych pieców w celu ogrzewania aglomeracji, które generują niską emisję, tj. emisję do atmosfery organicznych gazów pirolitycznych niepełnego spalania oraz NO_x i sadzy, a także konwekcyjnie unoszonych popiołów lotnych, a także o promowanie za pomocą zachęt stosowania zrównoważonych alternatyw, w tym źródeł odnawialnych;

Wtorek, 13 września 2016 r.

54. zwraca się do państw członkowskich o podjęcie działań służących stopniowemu wycofywaniu nieefektywnych energetycznie pieców i kotłów spalających olej opałowy i węgiel, zasilających obecnie ponad połowę zasobów budowlanych na terenach wiejskich; jest zdania, że zaopatrzenie w energię powinno opierać się na źródłach o niższej emisji dwutlenku węgla i źródłach odnawialnych;

55. podkreśla, że systemy lokalnego ogrzewania oparte na odnawialnych źródłach energii zapobiegają rozprzestrzenianiu się powodujących większe zanieczyszczenie indywidualnych systemów ogrzewania, które zwiększają zanieczyszczenie powietrza na obszarach mieszkalnych i których kontrolowanie jest znacznie trudniejsze niż rozpowszechnionych systemów lokalnego ogrzewania; podkreśla jednak, że infrastruktura i warunki klimatyczne w Unii są zróżnicowane oraz że systemy te często wymagają modernizacji w celu zwiększenia ich efektywności; apeluje w związku z tym o przeanalizowanie, czy potrzebne jest wsparcie infrastruktury lokalnego ogrzewania oraz praktyk podatkowych dotyczących odnawialnych źródeł energii i lokalnego ogrzewania;

56. jest zdania, że państwa członkowskie powinny pilnie zająć się kwestią stopniowego wycofywania niskotemperaturowych pieców do spalania stałych paliw kopalnych i odpadów organicznych, w których procesom spalania towarzyszy emitowanie do atmosfery różnego rodzaju szkodliwych substancji; jest zdania, że państwa członkowskie powinny w miarę możliwości zachęcać do stopniowego wycofywania przestarzałych i niewydajnych kominków na drewno w miastach o gęstej zabudowie oraz wspierać ich wymianę na nowoczesne, efektywne, przyjazne dla środowiska i zdrowia alternatywy, podejmując równoległe inicjatywy w celu poszerzenia wiedzy na temat potencjalnych zagrożeń dla zdrowia i najlepszych praktyk dotyczących spalania drewna;

57. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o wypełnienie luki ustawodawczej wynikającej z przepisów dyrektywy w sprawie ekoprojektu i dyrektywy w sprawie średnich obiektów energetycznego spalania, skutkującej ucieczką emisji do instalacji poniżej 1 MW nieobjętych zakresem wspomnianych dyrektyw;

58. jest zdania, że zwiększenie potrzeb w zakresie chłodzenia wymaga głębszego rozważenia tego zagadnienia, w tym zintegrowanego podejścia do całego łańcucha chłodzenia – od zapotrzebowania na schładzanie przemysłowe z wysokich temperatur poprzez chłodzenie dla potrzeb gospodarstw domowych aż po potrzeby chłodnicze w przemyśle spożywczym;

59. zauważa, że dostępność wysokiej jakości danych stanowi warunek wstępny dla konsumentów i organów do podejmowania racjonalnych decyzji dotyczących efektywności energetycznej i rozwiązań grzewczych; podkreśla znaczenie rozszerzenia zakresu możliwości oferowanych przez cyfryzację na rzecz sektora ciepłowniczego i chłodniczego; zwraca się do Komisji o opracowanie definicji i metodyki obliczeniowej dla chłodnictwa wykorzystującego odnawialne źródła energii;

60. uważa, że istotną rolę w zakresie chłodnictwa w procesach przemysłowych mogą spełniać wodooszczędne wymienniki ciepła oddające ciepło do naturalnych zbiorników wodnych znajdujących się w pobliżu miejsc przechowywania produktów, w których temperatura nie przekracza 6 °C w okresie całego roku (swobodne chłodzenie);

61. uważa, że stacjonarne ogniwa paliwowe dużej mocy mogą w najbliższej przyszłości stanowić ekologiczną alternatywę dla paliwa stałego, jakim jest węgiel;

62. jest zdania, że przetwarzanie energii elektrycznej w gaz oferuje w przyszłości duży potencjał w zakresie magazynowania, przesyłu i wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych do celów centralnego i lokalnego wytwarzania energii cieplnej; zauważa, że przetwarzanie energii elektrycznej w gaz stanowi efektywny sposób wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych do wytwarzania energii cieplnej, szczególnie w aglomeracjach, ponieważ może korzystać z dostępnej infrastruktury; w związku z tym apeluje do Komisji i państw członkowskich o wspieranie badań naukowych i projektów pilotażowych dotyczących przetwarzania energii elektrycznej w gaz;

63. uważa, że strategia Unii Europejskiej dotycząca innowacyjnych sposobów ogrzewania i chłodzenia wymaga podjęcia intensywnych badań naukowych, będących podstawą do kreowania branż przemysłu ekologicznych urządzeń służących temu celowi;

Wtorek, 13 września 2016 r.

64. podkreśla korzyści płynące z badań naukowych i innowacji technologicznych dla przemysłu europejskiego, które zwiększają jego przewagę konkurencyjną i komercyjną rentowność oraz przyczyniają się do realizacji celów energetyczno-klimatycznych UE; w związku z tym podkreśla potrzebę rozszerzenia prac badawczych, rozwojowych i innowacyjnych w dziedzinie efektywności energetycznej oraz technologii ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych w celu redukcji kosztów, poprawy wydajności oraz przyspieszenia wdrażania i integracji w ramach systemów energetycznych; zwraca się do Komisji o podjęcie współpracy z zainteresowanymi stronami w przedmiotowym sektorze w celu utrzymania zaktualizowanych technologicznych planów działania z zakresu ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych oraz koordynacji, monitorowania i identyfikacji luk w rozwoju tej technologii;

65. uważa, że ze względu na pilną potrzebę uzyskania szybkich i efektywnych rezultatów w procesie termomodernizacji unijnego sektora ciepłego UE powinna skoncentrować wysiłki na badaniach mających na celu rozwój najlepszych dostępnych obecnie technologii;

66. jest zdania, że badania w ramach programu ramowego „Horyzont 2020” powinny uwzględniać opracowywanie zrównoważonych rozwiązań grzewczych i chłodniczych, technologii waloryzacji ciepła i zimna odpadowego, nowych tworzyw o maksymalnym przewodnictwie cieplnym (wymenniki ciepła), o minimalnym przewodnictwie, tj. maksymalnym oporze cieplnym (izolacje termiczne) oraz o maksymalnych współczynnikach akumulacji ciepła (magazyny ciepła);

67. jest zdania, że w ramach programu ramowego „Horyzont 2020” należy dokonać postępów w badaniach nad zrównoważonymi i efektywnymi systemami i materiałami ciepłowniczymi i chłodniczymi, w tym rozwiązaniami z zakresu wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na małą skalę i jej magazynowania, systemami lokalnego ogrzewania i chłodzenia, kogeneracją, materiałami izolacyjnymi, a także materiałami innowacyjnymi, na przykład strukturalnymi szybami okiennymi o dużej przenikalności dla zewnętrznego (słonecznego) promieniowania krótkofalowego oraz minimalnej przenikalności dla długofalowego promieniowania ciepłego, którego strumień byłby skierowany na zewnątrz pomieszczeń budowlanych;

68. podkreśla znaczenie kompleksowych badań naukowych ukierunkowanych na tworzenie innowacyjnych rozwiązań technicznych mających na celu konstruowanie efektywnych energetycznie i opartych na odnawialnych źródłach energii urządzeń oraz całych instalacji grzewczych i chłodzących;

69. wzywa do dokonania przeglądu istniejących przepisów, który koncentrowałby się na zagwarantowaniu neutralności technologicznej i opłacalności, tak by nie promować ani nie dyskredytować żadnej technologii – na przykład przy określaniu charakterystyki energetycznej budynku należy brać pod uwagę energię ze źródeł odnawialnych produkowaną na miejscu, przykładowo przez panele słoneczne budynków mieszkalnych, lub w pobliżu budynku, niezależnie od źródła;

70. podkreśla znaczenie połączenia najbardziej zaawansowanych technologii z inteligentnym zarządzaniem energią, np. dzięki automatyce domowej i inteligentnym systemom sterowania ogrzewaniem, zwłaszcza w środowisku sieciowym, gdzie urządzenia mogą łatwo dostosować się do warunków pogodowych i sygnałów cenowych dotyczących energii elektrycznej oraz przyczyniać się do ustabilizowania sieci dzięki przesunięciu zapotrzebowania; zwraca się do Komisji o zapewnienie lepszej integracji inteligentnych technologii w ramach odpowiednich inicjatyw unii energetycznej w celu umożliwienia rzeczywistej łączności pomiędzy inteligentnymi urządzeniami, sieciami domowymi i inteligentnymi budynkami w inteligentnych sieciach; jest zdania, że należy promować takie rozwiązania podczas modernizacji istniejących budynków, ponieważ pomagają one konsumentom w lepszym zrozumieniu własnych wzorców konsumpcji i odpowiednim dostosowaniu działania swych systemów ogrzewania;

71. podkreśla, że sektor budowlany ma wysoki potencjał ograniczenia zapotrzebowania na energię i ograniczenia emisji CO₂; podkreśla, że potrzebne są dalsze wysiłki w celu zwiększenia tempa termomodernizacji budynków; zwraca uwagę, że osiągnięcie tego celu wymaga atrakcyjnych zachęt finansowych, dostępności wysoko wykwalifikowanych ekspertów na różnych szczeblach, a także wymiany i promowania najlepszych praktyk;

72. zwraca się do Komisji, aby wskazała i usunęła wciąż istniejące bariery dla środków związanych z efektywnością energetyczną, zwłaszcza w zakresie remontów gospodarstw domowych, i rozwinęła rzeczywisty rynek w obszarze efektywności energetycznej w celu umożliwienia transferu najlepszych praktyk i zapewnienia dostępności produktów i rozwiązań w całej UE z myślą o zbudowaniu prawdziwie jednolitego rynku produktów i usług z zakresu efektywności energetycznej; podkreśla potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego związany nie tylko z pierwszym wprowadzeniem tego rodzaju produktów i usług na rynek, lecz również z ciągłą konserwacją i codzienną eksploatacją zintegrowanych systemów energetycznych obejmujących ogrzewanie i chłodzenie;

Wtorek, 13 września 2016 r.

73. uważa, że sektor potrzebuje jasnych sygnałów od decydentów politycznych, aby przeprowadzić niezbędne inwestycje służące osiągnięciu unijnych celów energetycznych; podkreśla potrzebę przyjęcia ambitnych, wiążących celów i ram prawnych wspierających innowacyjność bez tworzenia niepotrzebnych obciążeń administracyjnych w celu upowszechniania opłacalnych i ekologicznie zrównoważonych rozwiązań grzewczych i chłodniczych;

74. jest zdania, że inwestycje w efektywność energetyczną budynków powinny iść w parze z inwestycjami w technologie ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych; uznaje synergie występujące pomiędzy efektywnością energetyczną budynków a technologiami ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych za istotną szansę w kontekście przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane na poziomie krajowym w celu zwiększenia liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii;

75. zaleca opracowanie dla budynków stanowiących zabytki architektoniczne indywidualnych systemów termomodernizacyjnych z uwzględnieniem inwestycji w ramach zewnętrznych ścian budynku połączonych z optymalizacją systemów sterowania i automatyki oraz zapewnieniem efektywności ogrzewania i chłodzenia, przy jednoczesnej dbałości o nienaruszenie ich unikalnego stylu architektonicznego;

76. stwierdza, że rozwiązania architektoniczne inteligentnych budynków powinny w sposób holistyczny zapewniać komfort cieplny (chłodzenia) poprzez kształt i masę budynków, adaptację przestrzeni oraz regulację takich parametrów, jak wskaźnik naświetlenia dziennego, intensywność wentylacji i rekuperacji, przy zarazem niskich kosztach eksploatacji;

77. podkreśla znaczenie znormalizowanych audytów termoenergetycznych oraz opłacalności rozwiązywania problemów z wykorzystaniem izolacji przemysłowej w celu oszczędzania energii i zmniejszenia emisji; zwraca uwagę, że koszty energetyczne w przemyśle mogą być dalej obniżane dzięki inwestycjom w istniejące i sprawdzone zrównoważone technologie;

78. podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne stanowią ważne narzędzie w procesie modernizacji systemu energetycznego; jest zdania, że dotychczasowe limity środków z funduszu rozwoju regionalnego (ERDF) dla priorytetu przejścia na gospodarkę niskoemisyjną okazały się nieskuteczne; uważa, że w okresie programowania po roku 2020 budżet przeznaczony na realizację tego priorytetu powinien zostać zwiększony;

79. podkreśla znaczenie zapewnienia dostępu do finansowania, zarówno w krótkim, jak i w długim terminie, dla inwestycji w projekty o różnych rozmiarach związane z modernizacją sektora ciepłowniczego i chłodniczego, w tym dla lokalnego ogrzewania i chłodzenia, modernizacji odpowiedniej infrastruktury sieciowej, modernizacji systemów grzewczych, w tym przejścia na źródła odnawialne, a także zwiększenia tempa renowacji budynków; w związku z tym zwraca się do Komisji o opracowanie solidnego, innowacyjnego i długoterminowego mechanizmu finansowego; podkreśla rolę, jaką mogą odgrywać Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (ERDF) i inne stosowne fundusze europejskie, takie jak środki udostępniane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) lub za pośrednictwem systemu handlu emisjami (ETS), pod względem wsparcia finansowego i technicznego, gwarantując, że projekty są atrakcyjne dla inwestorów ze względu na stabilne warunki regulacyjne, zwłaszcza poprzez ograniczenie do minimum biurokracji i uwzględnienie stosownego procesu składania wniosków oraz ich zatwierdzania; zwraca się do Komisji o wzmocnienie bieżących rezerw przeznaczonych na ogrzewanie i chłodzenie w okresie programowania po roku 2020 w ramach wszystkich dostępnych funduszy europejskich, a także o zniesienie barier, które utrudniają władzom lokalnym przeznaczenie użytecznych zasobów na potrzeby renowacji budynków publicznych; popiera inicjatywę dotyczącą inteligentnego finansowania inteligentnych budynków, która promuje większe wykorzystanie środków z obszaru efektywności energetycznej w połączeniu z odnawialnymi źródłami energii w sektorze budownictwa; uważa, że modernizacja i termoizolacja budynków powinna mieć pierwszeństwo przed innymi działaniami pod względem dostępu do finansowania z uwagi na jej ogromny potencjał tworzenia nowych miejsc pracy;

80. ponownie podkreśla potrzebę wykorzystania funduszy strukturalnych w większym zakresie do modernizacji budynków i systemów konstrukcyjnych, szczególnie za pośrednictwem pożyczek preferencyjnych dla właścicieli prywatnych budynków, co ułatwiłoby podejmowanie szybszych decyzji dotyczących koniecznej modernizacji istniejących budynków, zwłaszcza w słabiej rozwiniętych regionach UE;

Wtorek, 13 września 2016 r.

81. podkreśla, że w celu stymulacji zmian w sektorze ciepłowniczym i chłodniczym Komisja powinna w pełni wykorzystać „warunki wstępne” przewidziane w art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz zapewnić odpowiednią transpozycję i wdrożenie istniejącego prawodawstwa UE i stosownych działań z zakresu ogrzewania i chłodzenia;

82. uważa, że wytyczne w sprawie pomocy państwa dla efektywnych technologii koniecznych w procesie dekarbonizacji sektora ciepłowniczego i chłodniczego, zwłaszcza w postaci rozwiązań wspólnotowych, powinny uwzględniać potrzebę odpowiedniej pomocy publicznej;

83. uważa, że inicjatywy takie jak mechanizm europejskiego wsparcia energetyki na poziomie lokalnym (ELENA), inteligentne miasta i społeczności, a także nowe zintegrowane Porozumienie Burmistrzów w sprawie Klimatu i Energii mogą być wsparciem dla podmiotów działających na szczeblu lokalnym i regionalnym na rzecz modernizacji energetycznej budynków;

84. zwraca się do Komisji o zadbanie o to, by budżet UE był wykorzystywany zgodnie z przyjętymi celami w zakresie dekarbonizacji i efektywności energetycznej;

85. wzywa państwa członkowskie do podjęcia ukierunkowanych działań w celu stworzenia silnych zachęt dla poprawy efektywności energetycznej i szerszego stosowania wsparcia energii ze źródeł odnawialnych przez gospodarstwa domowe o niskich dochodach i znajdujące się w niekorzystnej sytuacji; wzywa Komisję do przeznaczenia znacznie większej części funduszy UE na programy poprawy efektywności energetycznej i programy dotyczące wsparcia energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwach domowych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz do udzielenia państwom członkowskim wskazówek z zakresu konkretnych środków przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu;

86. uważa, że należy zapewnić obywatelom lepszy dostęp do informacji na temat zużycia energii przez ich gospodarstwa domowe, możliwych oszczędności energii oraz korzyści płynących z opartych na odnawialnych źródłach energii modernizacji ich systemów ogrzewania, w tym na temat możliwości produkcji i konsumpcji wyprodukowanej przez siebie energii grzewczej i chłodniczej ze źródeł odnawialnych;

87. uważa, że państwa członkowskie muszą zadbać o to – między innymi w drodze kampanii informacyjnych, z wykorzystaniem punktów kompleksowej obsługi, wspólnych zakupów (umożliwiających konsumentom składanie się w celu dokonywania zakupów po obniżonych cenach) i grupowania poszczególnych projektów (łącznie szereg niewielkich projektów w większą grupę w celu znalezienia lepszych warunków inwestycji) – by konsumenci uzyskali pełną wiedzę o technicznych i ekonomicznych walorach bardziej zrównoważonych systemów ogrzewania i chłodzenia oraz możliwościach poprawy efektywności energetycznej, a także dostępu do nich, tak aby umożliwić im najbardziej optymalny wybór zgodnie z ich osobistymi warunkami, a także czerpanie korzyści ekonomicznych, zdrowotnych i związanych z jakością życia wynikających z dostępności lepszych rozwiązań; zauważa, że gospodarstwa domowe znajdujące się w oddalonych i odizolowanych lokalizacjach mogą wymagać szczególnej uwagi i unikalnych rozwiązań; podkreśla potencjał „prosumentów” w tworzeniu systemów energetycznych zapewniających ogrzewanie i chłodzenie z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii; podkreśla znaczenie ustawicznego kształcenia, szkolenia, certyfikacji i nadzorowania instalatorów i architektów ze względu na fakt, iż stanowią oni pierwszy punkt kontaktowy dla konsumentów indywidualnych;

88. za konieczne uważa ciągłe szkolenie fachowców oceniających stan termiczny budynków oraz efektywność sposobu ich ogrzewania (chłodzenia); uważa, że niezbędne stają się optymalnie rozlokowane w terenie grupy serwisowe dostępne dla końcowych użytkowników;

89. podkreśla znaczenie pozostawienia konsumentom wolnego wyboru różnego rodzaju wysokosprawnych technologii grzewczych wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych, które są najlepiej dostosowane do ich osobistych potrzeb;

90. podkreśla, że z tego względu niezbędne jest umożliwienie konsumentom – poprzez informowanie i zachęcanie – przyspieszenia procesu modernizacji ich starych i niewydajnych systemów grzewczych, aby osiągnąć wysokie zyski w zakresie efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu dostępnych technologii, w tym systemów grzewczych wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych; wskazuje na brak wiedzy konsumentów na temat często niskiej wydajności stosowanych przez nich systemów ciepłowniczych; apeluje do Komisji o przedstawienie propozycji w celu podniesienia wiedzy na temat istniejących systemów ogrzewania i chłodzenia oraz zwiększenia tempa ich modernizacji w ramach najbliższego przeglądu dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków; ponadto apeluje o rozważenie wprowadzenia systemu etykietowania energetycznego na zainstalowanych urządzeniach grzewczych;

Wtorek, 13 września 2016 r.

91. podkreśla aktywną rolę, jaką mogą odgrywać konsumenci w tworzeniu zrównoważonego europejskiego systemu ciepłowniczego i chłodniczego; jest zdania, że nowe rozporządzenie w sprawie etykietowania energetycznego, zgodnie z którym skale nowych oznaczeń określone są perspektywicznie i pozwalają na podkreślenie różnic między produktami pod względem efektywności energetycznej, może faktycznie pomóc konsumentom dokonywać wyborów przy uwzględnieniu kwestii oszczędności energetycznych oraz obniżyć opłacane przez nich rachunki;
92. nalega, aby Komisja i państwa członkowskie opracowały konkretne strategie w celu rozwiązania stale pogłębiającego się problemu ubóstwa energetycznego, aby wspomóc wszystkich konsumentów, zwłaszcza tych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, w celu poprawy warunków ich mieszkania oraz warunków grzewczych i chłodniczych, tak indywidualnie jak i zbiorowo, bez względu na to, czy są właścicielami domów czy ich lokatorami;
93. podkreśla potrzebę osiągnięcia wysokiego poziomu niezależności energetycznej poprzez priorytetowe wykorzystywanie surowców lokalnych;
94. wzywa do wykorzystywania ciepła odpadowego z istniejących zakładów przemysłowych do celów ogrzewania budynków mieszkalnych;
95. uważa, że podstawą walki z ubóstwem energetycznym jest obniżka całkowitego kosztu energii ciepłej dla indywidualnych gospodarstw domowych poprzez znaczący wzrost efektywności energetycznej, określanej na trzech podstawowych etapach jej użytkowania: podczas konwersji energii pierwotnej w energię użyteczną, podczas dalszego jej transportu, a w szczególności podczas końcowego użytkowania; apeluje do państw członkowskich o nadanie rzeczywistego priorytetu działaniom z zakresu efektywności energetycznej i przejściu na ogrzewanie i chłodzenie z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych;
96. uważa, że ważne jest zadbanie o to, by część funduszy na efektywność energetyczną została przeznaczona na usprawnienia służące gospodarstwom domowym dotkniętym ubóstwem energetycznym lub osobom mieszkającym na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, przykładowo przez wsparcie ich inwestycji w bardziej efektywne energetycznie urządzenia grzewcze lub chłodzące;
97. uważa, że w ramach dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej państwa członkowskie powinny wdrożyć krajowe plany renowacji budynków, służące zapewnieniu ich efektywności energetycznej, oferując w szczególności zachęty do renowacji budynków będących własnością osób fizycznych, przy czym plany te powinny również obejmować szczególne działania skierowane do słabszych grup społecznych w celu zwalczania ubóstwa energetycznego;
98. apeluje do Komisji o opracowanie w ramach wdrażania dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej szkoleń dla operatorów dotyczących realizacji audytów i planowania środków z zakresu efektywności energetycznej oraz o ułatwianie tych działań osobom fizycznym, szczególnie słabszym grupom społecznym;
99. podkreśla, że choć w znacznym odsetku budynków europejskich dochodzi do marnotrawstwa energii ze względu na niską jakość izolacji oraz stare i niewydajne systemy ciepłownicze, to ubóstwo energetyczne dotyka prawie 11 % ludności UE;
100. mając na uwadze ryzyko wystąpienia w przyszłości kryzysów w dostawach gazu, apeluje do Komisji, państw członkowskich i władz lokalnych o pełne uwzględnienie przy wdrażaniu gospodarki o obiegu zamkniętym produkcji biogazu z przetwarzania obornika;
101. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0335

Wzmacnianie konkurencyjności MŚP

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie realizacji celu tematycznego „wzmacnianie konkurencyjności MŚP” (art. 9 ust 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) (2015/2282(INI))

(2018/C 204/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (UE) nr 1303/2013 dotyczący celu tematycznego „wzmacnianie konkurencyjności MŚP”,
- uwzględniając art. 37 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (UE) nr 1303/2013 dotyczący instrumentów finansowych wspieranych przez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udziału Unii w programie badawczo-rozwojowym podjętym wspólnie przez kilka państw członkowskich mającym na celu wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie badań ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie poprawy dostępu MŚP do finansowania ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2011/7/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie możliwości dla MŚP w związku z ekologicznym wzrostem gospodarczym ⁽³⁾,
- uwzględniając program COSME na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw,
- uwzględniając badanie Eurobarometru dotyczące MŚP, zasobooszczędności i rynków ekologicznych (Flash Eurobarometer 381) oraz badanie Eurobarometru dotyczące roli wsparcia publicznego we wprowadzaniu innowacji na rynek (Flash Barometer 394),
- uwzględniając rezolucję z dnia 4 grudnia 2008 r. w sprawie działań mających na celu poprawę sytuacji MŚP w Europie – Karta Małych Przedsiębiorstw ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 czerwca 2008 r. zatytułowany „Najpierw myśl na małą skalę” Program „Small Business Act” dla Europy (COM(2008)0394),
- uwzględniając Europejską kartę małych przedsiębiorstw przyjętą podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Feira w dniach 19–20 czerwca 2000 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie praktycznych aspektów przeglądu unijnych instrumentów mających na celu wspieranie finansowania MŚP w kolejnym okresie programowania ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0364.

⁽²⁾ Dz.U. C 24 z 22.1.2016, s. 2.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0198.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 21 E z 28.1.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 188 E z 28.6.2012, s. 7.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2012 r. w sprawie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP): konkurencyjność i możliwości działalności gospodarczej ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie inteligentnej specjalizacji: tworzenie sieci doskonałości na rzecz skutecznej polityki spójności ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie inwestycji na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii ⁽³⁾,
- uwzględniając zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 czerwca 2014 r. zatytułowany „Badania naukowe i innowacje jako źródło ponownego wzrostu gospodarczego” (COM(2014)0339),
- uwzględniając szóste sprawozdanie Komisji z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej zatytułowane „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 listopada 2014 r. zatytułowany „Plan inwestycyjny dla Europy” (COM(2014)0903),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2011 r. zatytułowany „Polityka przemysłowa – poprawa konkurencyjności” (COM(2011)0642),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 listopada 2011 r. zatytułowany „Małe przedsiębiorstwo, wielki świat – nowe partnerstwo na rzecz pomocy MŚP w wykorzystaniu szans na światowych rynkach” (COM(2011)0702),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 23 listopada 2011 r. zatytułowane „Zmniejszanie obciążeń regulacyjnych dla MŚP – Dostosowanie przepisów UE do potrzeb mikroprzedsiębiorstw” (COM(2011)0803),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 lutego 2011 r. zatytułowany „Przegląd programu »Small Business Act« dla Europy” (COM(2011)0078),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 października 2010 r. w sprawie polityki regionalnej jako czynnika przyczyniającego się do inteligentnego rozwoju w ramach strategii Europa 2020 (COM(2010)0553),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „»Europa 2020« – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 grudnia 2015 r. zatytułowany „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” (COM(2015)0639),
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 30 maja 2013 r. zatytułowaną „Zlikwidować przepaść innowacyjną” ⁽⁵⁾,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 7 października 2014 r. zatytułowaną „Środki wspierające tworzenie ekosystemów sprzyjających zakładaniu nowych przedsiębiorstw sektora zaawansowanych technologii” ⁽⁶⁾,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A8-0162/2016),

⁽¹⁾ Dz.U. C 68 E z 7.3.2014, s. 40.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0002.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0308.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 218 z 30.7.2013, s. 12.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 415 z 20.11.2014, s. 5.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- A. mając na uwadze, że polityka spójności stanowi główne narzędzie inwestycji we wzrost i zatrudnienie w UE, przy czym jej budżet wynosi ponad 350 mld EUR do 2020 r.; mając na uwadze, że namacalne wyniki inwestycji w ramach polityki spójności mogą pomóc w kształtowaniu obecnego i przyszłego wzrostu w regionach państw członkowskich;
- B. mając na uwadze, że w wyniku kryzysu gospodarczego i finansowego w wielu państwach członkowskich podniósł się poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego, a także stopa długoterminowego bezrobocia i bezrobocia wśród młodych oraz nasiliły się nierówności społeczne, i dlatego też MŚP mogą odgrywać właściwą i istotną rolę w ożywieniu gospodarczym Europy;
- C. mając na uwadze, że 23 mln małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w UE, które stanowią ok. 99 % wszystkich przedsiębiorstw, zasadniczo przyczynia się do wzrostu gospodarczego, spójności społecznej, innowacji i tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, oferując ponad 100 mln miejsc pracy, co odpowiada 2 na każde 3 miejsca pracy w sektorze prywatnym, i utrzymując stopę wzrostu zatrudnienia na dwukrotnie wyższym poziomie niż duże przedsiębiorstwa; mając na uwadze, że jedynie 13 % europejskich MŚP prowadzi działalność handlową i inwestycje na światowych rynkach;
- D. mając na uwadze, że europejskie MŚP są bardzo zróżnicowane i obejmują dużą liczbę mikroprzedsiębiorstw na szczeblu lokalnym, często działających w tradycyjnych sektorach, i coraz większą liczbę nowych przedsiębiorstw rozpoczynających działalność i szybko rozrastających się przedsiębiorstw innowacyjnych, a także przedsiębiorstwa społeczne ukierunkowane na konkretne cele i grupy; mając na uwadze, że te modele biznesowe napotykają na różne problemy i stąd mają różne potrzeby; mając na uwadze uproszczenie przepisów europejskich, krajowych i regionalnych ma kluczowe znaczenie, aby ułatwić MŚP dostęp do kredytów;
- E. mając na uwadze, że MŚP cechuje duża zdolność dostosowywania się do zmian oraz do nadążania za postępem technologicznym;
- F. mając na uwadze, że mikrokredyty, skierowane głównie do mikroprzedsiębiorców i osób w niekorzystnej sytuacji, którzy pragną podjąć samozatrudnienie, mają zasadnicze znaczenie dla przezwyciężenia przeszkód w dostępie do tradycyjnych usług bankowych, a także mając na uwadze, że inicjatywa JASMINE (Wspólne działania na rzecz wspierania instytucji mikrofinansowych w Europie) oraz oś „Mikrofinansowanie i przedsiębiorczość społeczna” programu EaSI mogą zapewnić istotne wsparcie w usprawnieniu dostępu do finansowania, w tym dla przedsiębiorstw społecznych;
- G. mając na uwadze, że w okresie programowania polityki spójności na lata 2007–2013 przewidziano 70 mld EUR wsparcia dla MŚP, tworząc ponad 236 000 miejsc zatrudnienia w MŚP, oraz w ramach tej polityki udzielono MŚP pomocy przy modernizacji dzięki zwiększonemu wykorzystaniu TIK, umiejętności w dziedzinie dostępu, innowacji czy też dzięki modernizacji metod pracy;
- H. mając na uwadze, że polityka spójności w latach 2014–2020 będzie nadal wspierać MŚP, zapewniając pomoc finansową w wysokości 140 mld euro, czyli dwukrotnie więcej niż przeznaczono na ten cel w latach 2007–2013;
- I. mając na uwadze, że cel tematyczny zatytułowany „wzmacnianie konkurencyjności MŚP” (cel tematyczny nr 3) jest jednym z celów tematycznych, na który przypada największy odsetek (13,9 %) ogółu środków, i ma pierwszorzędne znaczenie dla realizacji celów polityki spójności i strategii „Europa 2020”;
- J. mając na uwadze, że MŚP pragnące ubiegać się o środki z funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w sytuacji, gdy funkcjonują w konkurencyjnym otoczeniu i są poddane licznym ograniczeniom, np. w przepływie środków pieniężnych, cierpią szczególnie z powodu złożoności przepisów, braku stabilności zasad i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza wówczas, gdy brak jest proporcji między kosztami zarządzania a przyznanymi kwotami, terminami rozpatrywania a koniecznością zaliczkowego wypłacania środków;
- K. mając na uwadze, że wprowadzenie pogrupowania na tematy w programowaniu polityki spójności na lata 2014–2020 zapewniło skuteczne narzędzie kształtowania programów operacyjnych lepiej skupionych na priorytetach inwestycyjnych, aby dysponować wystarczającymi zasobami w celu wywierania realnych skutków;

Wtorek, 13 września 2016 r.

- L. mając na uwadze, że umowy o partnerstwie i programy operacyjne przewidziane w art. 14, 16 i 29 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów stanowią strategiczne narzędzia ukierunkowujące inwestycje w państwach członkowskich i regionach;
- M. mając na uwadze, że dzięki MŚP do 2020 r. udział produkcji przemysłowej w PKB państw członkowskich wyniesie przynajmniej 20 %;
- N. mając na uwadze, że jedynie niewielki odsetek europejskich MŚP jest obecnie w stanie identyfikować i wykorzystywać szanse, jakie niosą handel międzynarodowy, porozumienia handlowe i globalne łańcuchy wartości, a w okresie ostatnich trzech lat zaledwie 13 % europejskich MŚP było aktywnych na arenie międzynarodowej poza UE;
- O. mając na uwadze, że proces umiędzynarodowienia MŚP powinien przebiegać w oparciu o zasadę społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, obowiązek poszanowania praw człowieka i praw pracowniczych oraz konieczność zapewnienia najwyższego możliwego poziomu ochrony środowiska, aby zapewnić uczciwą konkurencję i wzrost liczby wysokiej jakości miejsc pracy;
1. zauważa, że dzięki koncentracji tematycznej programy operacyjne zostały lepiej ukierunkowane na ograniczoną liczbę celów strategicznych, zwłaszcza jeśli chodzi o stymulowanie wzrostu i tworzenie potencjału wysokiej jakości miejsc pracy dla MŚP, w tym dla mikroprzedsiębiorstw; uważa, że MŚP stanowią siłę napędową europejskiej gospodarki i mają kluczowe znaczenie dla sukcesu polityki spójności, lecz często stają w obliczu szeregu wyzwań ze względu na skalę swojej działalności; zaleca zatem dalsze zwiększanie wsparcia z funduszy EFSI dla MŚP;
2. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględniania wartości dodanej projektów MŚP dla rozwoju i innowacji w tradycyjnych sektorach, ponieważ będzie to stymulowało nie tylko tworzenie miejsc pracy, ale także pozwoli utrzymać specyfikę lokalnych i regionalnych przedsiębiorstw, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady zrównoważonego rozwoju; podkreśla również konieczność uwzględniania kontekstu, w jakim funkcjonują te sektory, i nienaruszania delikatnej równowagi między tradycyjnymi technikami produkcji opartymi na wiedzy a innowacjami; wskazuje, że MŚP odgrywają istotną rolę w sektorze usług, który przechodzi znaczne zmiany w wyniku cyfryzacji, dlatego też uważa, że niedoborowi kwalifikacji z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych należy zaradzić poprzez położenie większego nacisku na odpowiednie szkolenia i edukację;
3. podkreśla ogólną potrzebę ustanowienia mechanizmów, które pomogłyby w uproszczeniu otoczenia biznesowego i przyspieszeniu procesu tworzenia nowych firm, wykorzystując program REFIT, by wesprzeć konkurencyjność MŚP i ich zdolność do absorpcji europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; podkreśla również konieczność spełniania warunków wstępnych;
4. wzywa Komisję do uwzględnienia zasad pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym przy wdrażaniu celu tematycznego 3, aby wspierać bardziej zrównoważony wzrost gospodarczy i tworzyć nowe miejsca pracy wysokiej jakości dla MŚP, zwracając szczególną uwagę na kwestię promowania zielonych miejsc pracy; uważa w związku z tym, że ważne jest dalsze podejmowanie wysiłków mających na celu wspieranie zielonej konkurencyjności MŚP dzięki poprawie dostępu do finansowania, skuteczniejszemu informowaniu, upraszczaniu prawodawstwa, ograniczaniu biurokracji, promowaniu e-społójności i wzmocnieniu kultury zielonej przedsiębiorczości; zauważa, że bardziej zielony łańcuch wartości, obejmujący odnawianie urządzeń, naprawę, konserwację, recykling i ekoprojektowanie, mogłoby stworzyć duże możliwości biznesowe dla wielu MŚP, pod warunkiem że zmieni się zachowanie ekonomiczne i zostaną usunięte lub ograniczone bariery prawne, instytucjonalne i techniczne;
5. przypomina, że trudności, jakie napotykają MŚP, są również spowodowane zdlawieniem popytu w związku ze środkami oszczędności stosowanymi w państwach członkowskich Unii Europejskiej;
6. zachęca państwa członkowskie i władze lokalne do rozważenia wykorzystania możliwości oferowanych przez instrumenty finansowe; podkreśla potrzebę zapewnienia przejrzystości, rozliczalności i kontroli tych instrumentów finansowych i programu „Inicjatywa na rzecz MŚP” mającego na celu finansowe wsparcie MŚP; podkreśla, że instrumenty finansowe powinny być zawsze wykorzystywane zgodnie z celami polityki spójności i że należy zapewnić właściwe wsparcie techniczne i administracyjne;

Wtorek, 13 września 2016 r.

7. apeluje o uproszczony i mniej regulowany dostęp do kredytów, uwzględniający szczególne cechy mikroprzedsiębiorstw, przedsiębiorstw rozpoczynających działalność i regionów, w których prowadzą działalność; ubolewa z powodu faktu, że inwestorzy i banki często niechętnie finansują przedsiębiorstwa i przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność we wczesnej fazie ich rozwoju oraz że wiele MŚP, zwłaszcza małych przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, napotyka trudności z uzyskaniem dostępu do zewnętrznego finansowania; apeluje zatem do Komisji, państw członkowskich i władz lokalnych o zwrócenie szczególnej uwagi na kwestię poprawy dostępu do finansowania dla mikroprzedsiębiorstw i przedsiębiorstw rozpoczynających działalność; zwraca uwagę na potrzebę wyrównania wysokości oprocentowania kredytów udzielanych MŚP i większym przedsiębiorstwom;

8. uważa, że małe europejskie przedsiębiorstwa korzystają ze źródeł finansowania takich jak banki i często nie są świadome istnienia dodatkowych źródeł finansowania lub swoich możliwości finansowych; zauważa, że Komisja, uwzględniając fragmentację rynków, zaproponowała szereg inicjatyw, takich jak unia rynków kapitałowych, mających na celu zróżnicowanie źródeł finansowania, ułatwienie swobodnego przepływu kapitału i poprawę dostępu do finansowania, zwłaszcza dla MŚP;

9. zwraca uwagę na brak dowodów potwierdzających wyniki i rezultaty generowane dzięki instrumentom finansowym, a także na nikły związek tych instrumentów finansowych z nadrzędnymi celami i priorytetami UE; apeluje do Komisji, by zamiast głównie promować korzystanie z instrumentów finansowych, nadal doskonaliła proces udzielania dotacji;

10. zauważa, że w okresie programowania 2007–2013 kilka przeszkód, takich jak skutki kryzysu gospodarczego, złożony tryb zarządzania funduszami strukturalnymi oraz obciążenia administracyjne, a także ograniczony dostęp MŚP do finansowania i złożoność procesu realizacji programów pomocowych, przyczyniło się do niewystarczającego poziomu absorpcji tych funduszy przez MŚP; przestrzega, że należy wyeliminować powody leżące u podstaw niskiego poziomu absorpcji w celu uniknięcia powtarzania się tych samych problemów w okresie programowania 2014–2020, oraz że nadmierna biurokracja uniemożliwiła niektórym MŚP ubieganie się o dostępne fundusze; ubolewa nad zbyt ogólnym charakterem i niekompletnością dotychczasowych badań poświęconych skuteczności i rzeczywistym skutkom europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych dla MŚP i wzywa Komisję do szybkiego przygotowania – we współpracy z państwami członkowskimi – oceny tej kwestii i przedstawienia jej Parlamentowi; podkreśla, że słaby potencjał administracyjny może przeszkodzić w pomyślnej i terminowej realizacji celu tematycznego 3;

11. odnotowuje, że Komisja poświęca większą uwagę dobremu zarządzaniu i wysokiej jakości usługom publicznym; przypomina o znaczeniu, jakie ma dla MŚP istnienie przejrzystych, spójnych i innowacyjnych ustaleń w dziedzinie zamówień publicznych; apeluje zatem o jak najskuteczniejsze zniwelowanie przeszkód, z którymi zmagają się MŚP przy składaniu ofert w postępowaniach o udzielenie zamówienia, poprzez wyeliminowanie zbędnego obciążenia administracyjnego, unikanie stwarzania dodatkowych wymogów na poziomie krajowym i wdrażanie obowiązujących ram prawnych z myślą o jak najszybszym możliwym rozwiązywaniu sporów w dziedzinie zamówień publicznych; z zadowoleniem przyjmuje dyrektywę 2014/24/UE i jednolity europejski dokument zamówienia (ESPD), które powinny znacznie zmniejszyć obciążenia administracyjne dla firm, zwłaszcza dla MŚP; podkreśla potrzebę dalszego rygorystycznego stosowania środków przeciwko błędom i przeciwko korupcji bez tworzenia dodatkowych obciążeń administracyjnych, a także uproszczenia procedur administracyjnych w celu zapobiegania błędom; apeluje do instytucji zamawiających, które pragną łączyć zamówienia, aby dopilnowały, by sam zakres docelowej części zamówienia nie prowadził do wykluczenia MŚP z postępowania, zważywszy że większe zamówienia mogą się wiązać z bardziej uciążliwymi kryteriami;

12. ponownie wzywa do zwiększenia przejrzystości i udziału wszystkich odpowiednich władz regionalnych i lokalnych, podmiotów z organizacji społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorców i innych zainteresowanych stron, zwłaszcza w procesie określania wymogów w zakresie zaproszeń do przedkładania projektów wniosków w celu lepszego spełnienia potrzeb beneficjentów końcowych; podkreśla zatem konieczność rzeczywistej realizacji i przestrzegania zasady partnerstwa również na etapie redagowania, przygotowywania i wdrażania umów o partnerstwie i programów operacyjnych, jak szczegółowo opisano w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów oraz w kodeksie postępowania w zakresie partnerstwa; zauważa z niepokojem, że wiele organizacji MŚP w państwach członkowskich wciąż nie jest w rzeczywistości zaangażowanych, a często są jedynie informowane bez uprzednich konsultacji z nimi; zachęca organizacje reprezentujące przyszłościowe, zrównoważone i innowacyjne pod względem ekologicznym sektory gospodarki do zaangażowania się we współpracę i wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do wzmacniania pozycji tych organizacji, w tym poprzez wykorzystanie pomocy technicznej i tworzenie potencjału;

Wtorek, 13 września 2016 r.

13. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o zwiększoną koordynację i spójność wszystkich polityk inwestycyjnych UE skierowanych do MŚP; zwraca uwagę, że wzmocnienie synergii między finansowaniem z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych a innymi strategiami politycznymi i instrumentami finansowymi ukierunkowanymi na MŚP doprowadzi do maksymalizacji wpływu inwestycji; z zadowoleniem przyjmuje plan ułatwienia dostępu do funduszy strukturalnych i inwestycyjnych dzięki wprowadzeniu „pieczęci doskonałości” dla projektów, które zostały ocenione jako „doskonałe”, ale nie uzyskują finansowania w ramach programu „Horyzont 2020”; pilnie wzywa państwa członkowskie do zorganizowania, we współpracy z odpowiednimi podmiotami społecznymi i gospodarczymi, albo punktów kompleksowej obsługi na szczeblu regionalnym, promując tym samym te już istniejące, albo skonsolidowanej platformy dla różnych instrumentów finansowych UE skierowanych do MŚP, a także do zapewnienia wsparcia administracyjnego w celu opracowania i wdrożenia projektów;

14. podkreśla rolę, jaką zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność, strategie makroregionalne i ogólnie europejska współpraca terytorialna mogą odgrywać w skutecznej realizacji założeń w ramach celu tematycznego 3, mając na uwadze fakt, że niektóre projekty mogą obejmować obszary transgraniczne, w tym kilka regionów i krajów, i mogą doprowadzić do wypracowania ukierunkowanych na dany obszar praktyk w zakresie innowacji;

15. zauważa, że zgodnie z pierwszą oceną Komisji kwoty przeznaczone na wsparcie dla MŚP znacznie się zwiększyły w porównaniu do poprzednich okresów programowania; podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, a zwłaszcza programy operacyjne mające na celu wspieranie badań i rozwoju, mogłyby pomóc MŚP w zwiększaniu ich potencjału w zakresie zgłoszeń patentowych w Europejskim Urzędzie Patentowym poprzez zapewnienie rentownych i przyjaznych użytkownikowi planów finansowania;

16. ubolewa nad opóźnieniami we wdrażaniu polityki spójności w czasie bieżącego okresu programowania; wskazuje na pilny charakter dostępu do finansowania dla MŚP, i że choć zatwierdzono już wszystkie programy operacyjne, to proces ich wdrażania znajduje się wciąż na bardzo wczesnym etapie; zauważa, że opóźnienia powodują braki w realizacji polityki spójności i zwraca się pilnie do Komisji o rozwijanie środków z myślą o przyspieszonym likwidowaniu tych opóźnień;

17. pilnie wzywa Komisję do śledzenia i zachęcania do przyspieszenia wdrażania polityki spójności, zwłaszcza realizacji projektów z potencjałem w zakresie zrównoważonego wzrostu i tworzenia jakościowych miejsc pracy, przy czym należy również poświęcić szczególną uwagę projektom realizowanym na obszarach wiejskich w celu stworzenia nowych usług i unikania wyludnienia obszarów wiejskich; zwraca się do Komisji, by przy ustalaniu kryteriów kwalifikowalności miała na uwadze gospodarczą i społeczną wartość dodaną projektów oraz ich wpływ na otoczenie;

18. podkreśla rolę Parlamentu w nadzorowaniu nakierowanego na wyniki wdrażania polityki spójności; wzywa Komisję do stwierdzania i ograniczania na najwcześniejszym możliwym etapie przeszkód uniemożliwiających skuteczne wykorzystanie funduszy przez MŚP i przedsiębiorstwa rozpoczynające działalność, do identyfikowania potencjalnych synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi oraz między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a innymi funduszami istotnymi dla MŚP, a także do wystąpienia z konkretnymi zaleceniami w zakresie działań i wytycznych na rzecz dalszego upraszczania, monitorowania i oceniania wykorzystania tych instrumentów finansowych; zauważa, że w sektorze tym występują rosnące trudności, zwłaszcza w regionach najbardziej oddalonych i na tych obszarach, gdzie słaba jakość kluczowej infrastruktury prowadzi do niskiego poziomu prywatnych inwestycji;

19. podkreśla potrzebę usystematyzowania dialogu między Europejskim Bankiem Inwestycyjnym oraz Europejskim Funduszem Inwestycyjnym w celu polepszenia i ułatwienia dostępu MŚP do różnorodnych źródeł finansowania;

20. podkreśla, że do głównych przeszkód, które uniemożliwiają MŚP szeroki dostęp do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, należą obciążenia administracyjne, duża liczba programów pomocy, wysoki stopień skomplikowania przepisów i procedur, opóźnienia we wdrażaniu aktów wykonawczych oraz zagrożenie związane z nadmiernie rygorystycznym wdrażaniem; wzywa zatem grupę wysokiego szczebla ds. monitorowania uproszczenia do przedłożenia konkretnych wniosków, pamiętając o strategii lepszego stanowienia prawa, w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych i uproszczenia procedur w zarządzaniu europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi dla MŚP, ze szczególnym naciskiem na wymogi dotyczące audytu, elastyczności zarządzania, oceny ryzyka i oceny śródkresowej, systemu kontroli i spójności z zasadami konkurencji i innymi strategiami politycznymi UE; domaga się, by takie środki na rzecz uproszczenia były zgodne z zawartymi w programie Small Business Act zasadami „Tylko jeden raz” oraz „Najpierw myśl na małą skalę” oraz by były opracowywane i wdrażane na różnych szczeblach we współpracy z przedstawicielami różnych kategorii MŚP; wzywa grupę wysokiego szczebla do regularnego przekazywania wyników swojej działalności parlamentarnej Komisji Rozwoju Regionalnego i wzywa Komisję do zasięgania opinii przedstawicieli państw członkowskich na temat kwestii, którymi zajmuje się grupa wysokiego szczebla;

Wtorek, 13 września 2016 r.

21. wzywa Komisję do stworzenia warunków do udzielania pomocy państwa na poziomie krajowym i regionalnym, które nie będą dyskryminacyjne dla MŚP, i które powinny być zgodne ze wsparciem dla przedsiębiorstw w ramach polityki spójności, oraz do szerokiego wykorzystywania systemów pomocy opartych o ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla administracji i beneficjentów oraz przyspieszenia absorpcji europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, wyjaśniając jednocześnie powiązania między przepisami dotyczącymi funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na rzecz MŚP a zasadami związanymi z pomocą państwa;

22. apeluje do Komisji, by zachęcała państwa członkowskie do wymiany danych, wiedzy i najlepszych praktyk w tym zakresie, przedkładając odpowiednie sprawozdania i motywując je do wspierania projektów o wysokim potencjale w zakresie tworzenia miejsc pracy;

23. wzywa Komisję i państwa członkowskie do pilnego znalezienia trwałego rozwiązania dla problemu zaległości w zakresie płatności związanych z polityką regionalną oraz właściwego stosowania dyrektywy w sprawie opóźnień w płatnościach (2011/7/UE), by zagwarantować, że MŚP jako partnerzy w projektach nie będą wykluczane z udziału w programach wsparcia i projektach w obecnym okresie programowania ze względu na opóźnienia w płatnościach; wskazuje również, że bardziej rygorystyczne stosowanie tej dyrektywy, nakładającej na organy publiczne, m.in., obowiązek dokonywania płatności w terminie 30 dni przyczyniłoby się do stworzenia warunków umożliwiających osiągnięcie przez MŚP stabilizacji oraz ich dalszy rozwój;

24. podkreśla, że strategie inteligentnej specjalizacji – chociaż nie są formalnie wymagane jako warunki wstępne w celu tematycznym 3 – są kluczowym narzędziem dla zagwarantowania innowacji i zdolności dostosowywania celów tematycznych oraz podkreśla jednocześnie, że strategie te powinny być ukierunkowane nie tylko na innowacje w dziedzinie nauki i technologii, lecz także wspierać innowacje, które nie opierają się na nauce; zwraca się do Komisji o informowanie Parlamentu o wynikach strategii inteligentnej specjalizacji poświęconych MŚP na szczeblu krajowym i/lub regionalnym; podkreśla spójność strategii inteligentnej specjalizacji przyjętych przez każdy region z powiązaną gospodarką terytorialną oraz wyzwania związane z wdrażaniem inteligentnej specjalizacji w obszarach pozamiejskich, które mogą nie dysponować wystarczającą infrastrukturą pomocniczą; z zadowoleniem odnosi się do warunków wstępnych związanych ze Small Business Act w ramach celu tematycznego 3 i wzywa państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych działań i przyspieszenia realizacji celów określonych w programie Small Business Act; wspiera konkurs o nagrodę „Europejski Region Przedsiębiorczości”, którego celem jest wskazanie i nagrodzenie unijnych regionów, które mogą się pochwalić doskonałymi, perspektywicznymi strategiami w zakresie przedsiębiorczości, stosującymi dziesięć zasad programu Small Business Act;

25. zwraca się do organów zarządzających o uwzględnienie cech charakterystycznych i szczególnych kompetencji poszczególnych terytoriów, skupiając się w szczególności na terytoriach cierpiących z powodu niedostatecznego stopnia rozwoju, wyludnienia i wysokiej stopy bezrobocia w celu promowania zarówno tradycyjnych, jak i innowacyjnych sektorów gospodarki; wzywa Komisję do opracowania szczególnych programów, które będą zawierały wszystkie istotne dla MŚP elementy związane z trwałym, inteligentnym i sprzyjającym włączeniu społecznemu wzrostem gospodarczym; przypomina o istnieniu różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn, na co zwraca również uwagę program Small Business Act, i wyraża zaniepokojenie, że wciąż niewiele kobiet zakłada i prowadzi przedsiębiorstwa; wzywa Komisję i państwa członkowskie do sprzyjania wdrażaniu konkretnych strategii mających na celu wspieranie przedsiębiorczości ludzi młodych i kobiet w kontekście ekologicznego wzrostu, jako sposobu na pogodzenie wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia, włączenia społecznego i profesjonalizacji oraz zrównoważenia środowiskowego;

26. zwraca się do Komisji o zorganizowanie w ramach dostępnego budżetu platformy uczestnictwa z myślą o rozpowszechnianiu wyników projektów MŚP, w tym przykładów dobrych praktyk uzyskanych również w ramach EFRR podczas okresu programowania 2000–2006 i 2007–2013;

27. uwzględniając „inteligentny przewodnik innowacyjności w usługach”, opracowany przez Komisję Europejską, w którym podkreśla się, jak bardzo strategie wsparcia publicznego lub regionalnego, wspólnie z terytorialnymi podmiotami społecznymi i gospodarczymi, są w stanie zaoferować MŚP korzystne środowisko i pomoc im w utrzymaniu konkurencyjnej pozycji w globalnych łańcuchach wartości;

28. podkreśla wyzwania i możliwości stojące przed MŚP w związku z dostosowaniem się do niedawnych decyzji podjętych na konferencji COP21 i stosowaniem ich;

Wtorek, 13 września 2016 r.

29. uważa, że stosowne wsparcie i zachęty dla działań MŚP mogą zaowocować innowacyjnymi możliwościami dla integracji uchodźców i migrantów;
30. podkreśla, że ponieważ MŚP stanowią główne źródło zatrudnienia w UE, należy ułatwiać zakładanie takich przedsiębiorstw poprzez wspieranie umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i wprowadzanie przedsiębiorczości do programów nauczania w szkołach, zgodnie z programem Small Business Act, oraz że zwłaszcza w przypadku mikrokredytów odpowiednie szkolenie i wsparcie biznesowe jest kluczowe i konieczne są specjalne szkolenia, by zaznajomić młodzież z zasadami zielonej gospodarki;
31. apeluje do Komisji, aby we współpracy z państwami członkowskimi i organami zarządzającymi stymulowała tworzenie ekosystemu złożonego z uniwersytetów, ośrodków badawczych, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz instytucji publicznych w celu rozwijania umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, zachęcając jednocześnie organy zarządzające do przeznaczania dostępnych środków finansowych na pomoc techniczną, w tym innowacyjne wykorzystanie ICT przez MŚP; zwraca także w związku z tym uwagę, że pomoc techniczna w ramach celu tematycznego 11 musi przynosić korzyści wszystkim partnerom, o których mowa w art. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów dotyczącym partnerstwa; apeluje w związku z tym o zapewnienie dostępu organizacjom terytorialnym MŚP do postanowień w ramach celu tematycznego 11 oraz do środków na rzecz zwiększania potencjału;
32. podkreśla, że jedynie ok. 25 % MŚP mających siedzibę w UE prowadzi działalność wywozową w UE, i że internacjonalizacja MŚP to proces, który wymaga wsparcia również na szczeblu lokalnym; wzywa zatem Komisję do większego wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, aby pomóc MŚP wykorzystać szanse, jakie niesie ze sobą handel międzynarodowy oraz sprostać wyzwaniom w tym zakresie, jednocześnie wspierając je w ponoszeniu kosztów dostosowania i przeciwdziałaniu negatywnym wpływom zwiększonej konkurencji międzynarodowej;
33. wzywa Komisję, by, kształtując politykę spójności na okres po roku 2020, podwyższyła poziom środków finansowych na poprawę konkurencyjności MŚP;
34. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.
-

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0336

Strategia UE na rzecz regionu alpejskiego**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu alpejskiego (2015/2324(INI))**

(2018/C 204/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 192, art. 265 ust. 5 oraz art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 lipca 2015 r. w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego (COM(2015)0366) oraz towarzyszący mu plan działań i pomocniczy dokument analityczny (SWD(2015)0147),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania ⁽³⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z posiedzenia w dniach 19–20 grudnia 2013 r. w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 8 października 2015 r. w sprawie komunikatu Komisji w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego ⁽⁴⁾,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie strategii makroregionalnej Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lipca 2012 r. w sprawie ewolucji strategii makroregionalnych UE: obecne praktyki i przyszłe perspektywy, szczególnie w regionie Morza Śródziemnego ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie rozwoju strategii makroregionalnej na rzecz Alp ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.⁽⁴⁾ Dz.U. C 32 z 28.1.2016, s. 12.⁽⁵⁾ Dz.U. C 19 z 21.1.2015, s. 32.⁽⁶⁾ Dz.U. C 349 E z 29.11.2013, s. 1.⁽⁷⁾ Dz.U. C 55 z 12.2.2016, s. 117.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie zarządzania strategiami makroregionalnymi (COM(2014)0284),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 stycznia 2011 r. w sprawie wkładu polityki regionalnej w zrównoważony wzrost w ramach strategii „Europa 2020” (COM(2011)0017),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko,
- uwzględniając dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- uwzględniając decyzję Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (konwencji z Aarhus),
- uwzględniając konferencję inauguracyjną w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego, która odbyła się w miejscowości Brdo (Słowenia) w dniach 25–26 stycznia 2016 r.,
- uwzględniając konferencję zainteresowanych stron w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego, która odbyła się w Innsbrucku w dniu 17 września 2014 r.,
- uwzględniając konferencję zainteresowanych stron w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego, która odbyła się w Mediolanie w dniach 1–2 grudnia 2014 r.,
- uwzględniając decyzję Rady (96/191/WE) z dnia 26 lutego 1996 r. dotyczącą ratyfikacji Konwencji w sprawie ochrony Alp (konwencji alpejskiej),
- uwzględniając sprawozdanie podsumowujące Komisji dotyczące konsultacji publicznych w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego,
- uwzględniając wyrażone stanowiska zainteresowanych stron zawarte w dokumencie pt. „Political Resolution towards a European Strategy for the Alpine Region” („Rezolucja polityczna w kierunku unijnej strategii na rzecz regionu alpejskiego”) przyjętym w Grenoble w dniu 18 października 2013 r.,
- uwzględniając analizę pt. „New Role of Macro-Regions in European Territorial Cooperation” („Nowa rola makroregionów w ramach europejskiej współpracy terytorialnej”) opublikowaną w styczniu 2015 r. przez Dyрекcyję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej (Departament Tematyczny B: Polityka Strukturalna i Polityka Spójności),
- uwzględniając białą księgę Komisji z dnia 1 kwietnia 2009 r. pt. „Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania” (COM(2009)0147),
- uwzględniając sporządzoną przez Komisję tablicę wyników Unii badań i innowacji za rok 2015,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy” (COM(2013)0249),
- uwzględniając wytyczne Komisji z 2014 r. pt. „Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation, and competitiveness-related Union programmes” („Tworzenie synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, programem ramowym »Horyzont 2020« i innymi unijnymi programami w obszarze badań naukowych, innowacji i konkurencyjności”),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego z dnia 26 listopada 2014 r. pt. „Plan inwestycyjny dla Europy” (COM(2014)0903),
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Transportu i Turystyki, jak również Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0226/2016),
- A. mając na uwadze, że w celu wspierania ogólnego harmonijnego rozwoju należy wzmocnić spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną w całej UE;
- B. mając na uwadze, że strategie makroregionalne są obecnie podstawowym narzędziem osiągnięcia celu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej; mając na uwadze, że strategie te są wspierane zgodnie z zasadą trzech „nie”, przewidującą, że nie wprowadza się nowych przepisów, nie tworzy się nowych instytucji i nie wykorzystuje się nowych środków finansowych;
- C. mając na uwadze, że strategia makroregionalna dla regionu alpejskiego może przyczynić się do przewyższenia spowolnienia gospodarczego dzięki inwestycjom w badania naukowe, innowacje i wsparcie przedsiębiorczości, z uwzględnieniem specyfiki i walorów danego regionu;
- D. mając na uwadze, że celem strategii makroregionalnych powinna być skuteczniejsza realizacja wspólnych celów różnych regionów w drodze dobrowolnego i skoordynowanego podejścia, co nie pociągałoby za sobą tworzenia dodatkowych przepisów;
- E. mając na uwadze, że zmiana klimatu w regionie alpejskim postępuje szybciej niż przeciętnie w skali światowej, co powoduje częstsze występowanie klęsk żywiołowych, takich jak lawiny i powodzie;
- F. mając na uwadze, że strategie makroregionalne przewidują identyfikację zasobów i wykorzystanie wspólnego potencjału rozwoju regionów;
- G. mając na uwadze, że strategie makroregionalne stanowią model wielopoziomowego sprawowania rządów, w ramach którego uczestnictwo zainteresowanych stron reprezentujących szczeble lokalne, regionalne i krajowe ma zasadnicze znaczenie dla skutecznej realizacji tych strategii; mając na uwadze, że należy wspierać wzajemną współpracę poszczególnych makroregionów, aby poprawić spójność ich polityki zgodnie z europejskimi celami;
- H. mając na uwadze, że strategie makroregionalne mogą przyczynić się do rozwijania strategicznego podejścia transgranicznego, ale również do międzynarodowych projektów służących stworzeniu sieci współpracy z korzyścią dla całego regionu;
- I. mając na uwadze, że tożsamości regionalne oraz dziedzictwo kulturowe regionu alpejskiego, zwłaszcza kultura ludowa i zwyczaje, zasługują na szczególną ochronę;
- J. mając na uwadze, że silne podejście oddolne przyjęte przez regiony obszaru alpejskiego doprowadziło do opracowania strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego mającej na celu skuteczne zmierzenie się z wyzwaniami, które są wspólne dla całego regionu;
- K. mając na uwadze, że region alpejski odgrywa istotną rolę w rozwoju gospodarczym państw członkowskich i zapewnia liczne usługi ekosystemowe dla przyległych obszarów miejskich i podmiejskich;
- L. mając na uwadze, że makrostrategia na rzecz regionu alpejskiego dotyczyć będzie około 80 milionów osób zamieszkujących 48 regionów w siedmiu krajach, z których pięć to państwa członkowskie UE (Austria, Francja, Niemcy, Słowenia i Włochy), a dwa to państwa spoza UE (Liechtenstein i Szwajcaria);
- M. mając na uwadze, że strategia UE na rzecz regionu alpejskiego musi godzić zrównoważenie środowiskowe i rozwój gospodarczy, w środowisku naturalnym, które jest także głównym kierunkiem podróży turystów;
- N. mając na uwadze, że wyludnienie jest głównym problemem niektórych obszarów alpejskich oraz że większość mieszkańców regionu alpejskiego nie może utrzymywać się wyłącznie z turystyki alpejskiej, w związku z czym muszą oni dodatkowo rozwijać rolnictwo, leśnictwo i inne przyjazne dla środowiska branże i usługi;

Wtorek, 13 września 2016 r.

- O. mając na uwadze, że istnieją znaczące różnice między regionami objętymi strategią, w związku z czym potrzebna jest koordynacja polityki i sektorów między różnymi regionami (w wymiarze horyzontalnym), a także w obrębie poszczególnych regionów (w wymiarze wertykalnym);
- P. mając na uwadze, że region alpejski szczyli się wyjątkową charakterystyką geograficzną i naturalną oraz że stanowi makroregion o wzajemnych powiązaniach i makroregion tranzytowy, który posiada znaczny potencjał rozwoju; mając jednak na uwadze, że należy w konkretny sposób odpowiedzieć na wyzwania, jakie rodzą kwestie związane ze środowiskiem, demografią, transportem, turystyką i energią, sezonowością i różnorodnością działań; mając na uwadze, że skoordynowane planowanie terytorialne mogłoby przynieść lepsze rezultaty i większą wartość dodaną spójności terytorialnej obszarów alpejskich i obszarów je otaczających;
- Q. mając na uwadze, że region alpejski to „wieża ciśnienia” Europy, a Alpy latem zaopatrują obszary położone u ich podnóża w wodę w ilości dochodzącej do 90 % zapotrzebowania; mając na uwadze znaczenie zasobów wodnych dla produkcji energii, nawadniania obszarów rolnych, zrównoważonego zarządzania lasami, utrzymania bioróżnorodności i krajobrazu oraz zaopatrzenia w wodę pitną; mając na uwadze, że zasadnicze znaczenie ma utrzymanie jakości wody i poziomu wód w alpejskich rzekach, a także znalezienie właściwej równowagi między interesami ludności lokalnej a potrzebami środowiska naturalnego;
- R. mając na uwadze, że region alpejski przecinają granice, a ich likwidacja stanowi warunek wstępny współpracy na tym obszarze, swobodnego przepływu osób, usług, towarów i kapitału, a tym samym interakcji gospodarczej, społecznej i ekologicznej; mając na uwadze, że strategia alpejska stanowi także szansę na poszerzenie współpracy transgranicznej, zapewnienie łączności i kontaktów międzyludzkich i gospodarczych, a tym samym likwidację granic i związanych z nimi przeszkód;
- S. mając na uwadze, że Komisja w swoim komunikacie dotyczącym strategii Unii Europejskiej dla regionu alpejskiego podkreśla zarówno konieczność zmniejszenia oddziaływania transportu transalpejskiego, aby chronić dziedzictwo przyrodnicze Alp, jak i znaczenie wdrożenia strategii na rzecz zdrowszego i lepiej zachowanego dla społeczeństwa środowiska naturalnego;
- T. mając na uwadze, że swobodny przepływ osób jest prawem podstawowym i jednym z głównych warunków, zwłaszcza w regionach transgranicznych, osiągnięcia celów spójności gospodarczej, społecznej, terytorialnej i środowiskowej, aby zapewnić silną i trwałą konkurencyjność oraz równy dostęp do zatrudnienia;
- U. mając na uwadze, że terytorium podlegające strategii UE na rzecz regionu alpejskiego obejmuje obszary górskie znajdujące się w jego centrum oraz obszary przyalpejskie, w tym obszary miejskie, wzajemnie powiązane ścisłymi interakcjami i związkami funkcjonalnymi, z których wszystkie wpływają na rozwój gospodarczy, społeczny i środowiskowy;
- V. mając na uwadze, że obszary górskie z zachowanymi ekosystemami i usługami ekosystemowymi mogą zapewniać warunki dla wielu rodzajów działalności gospodarczej, z naciskiem na rolnictwo, leśnictwo, turystykę i energetykę, przy uwzględnieniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego tych obszarów;
- W. mając na uwadze, że strategia Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego, będąca pierwszą strategią makroregionalną dotyczącą regionu górskiego, może stanowić wzór i inspirację dla innych obszarów górskich w UE;
- X. mając na uwadze, że wcześniejsze strategie makroregionalne UE dowiodły skuteczności tego rodzaju współpracy i pozwoliły zgromadzić doświadczenie przydatne do opracowania nowych strategii makroregionalnych;

Kwestie ogólne i zarządzanie

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji dotyczący strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego oraz towarzyszący mu plan działania; uważa, że jest to krok naprzód w rozwoju tego regionu zgodnie z zawartym w strategii „Europa 2020” celem dotyczącym inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego; zauważa, że strategia i plan działania mogą odegrać ważną rolę w wysiłkach na rzecz zapobiegania wyludnianiu się tego regionu, zwłaszcza odpływowi młodych ludzi;

Wtorek, 13 września 2016 r.

2. podkreśla cenne doświadczenia zdobyte podczas wdrażania konwencji alpejskiej, która równoważy interesy gospodarcze, społeczne i środowiskowe; wzywa uczestniczące kraje, aby przestrzegały osiągniętych porozumień i utrzymywały wysoki poziom zaangażowania na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony Alp;

3. z zadowoleniem odnosi się do faktu, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne oferują potencjalnie znaczące zasoby oraz szeroki wybór narzędzi i opcji na potrzeby przedmiotowej strategii; domaga się większej synergii służącej promowaniu koordynacji i komplementarności europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz innych funduszy i instrumentów istotnych z punktu widzenia filarów strategii, w szczególności inicjatywy „Horyzont 2020”, instrumentu „Łącząc Europę”, programu LIFE, programu COSME dla MŚP, programu INTERREG na rzecz obszaru alpejskiego oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), w odniesieniu do których Komisja powinna zbadać możliwości w zakresie wartości dodanej konkretnych propozycji koncentrujących się na szczególnych wyzwaniach dotyczących regionu alpejskiego;

4. wzywa Komisję, a także krajowe, regionalne i lokalne organy odpowiedzialne za przygotowanie i wdrożenie programów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz za zarządzanie nimi, by podkreślały znaczenie makroregionalnych projektów i działań; domaga się intensywniejszych wspólnych działań w postaci koordynacji tych polityk, programów i strategii UE, które dotyczą Alp, oraz wzywa Komisję do monitorowania praktycznej realizacji odnośnych programów, aby zapobiegać ich powielaniu oraz maksymalizować komplementarność i wartość dodaną; wzywa ponadto Komisję do zagwarantowania łatwego dostępu do odnośnych dokumentów, zarówno obywatelom europejskim, jak i instytucjom państw członkowskich, aby zapewnić pełną przejrzystość w zakresie procedury, którą należy stosować;

5. ponownie przypomina o znaczeniu zasady trzech „nie”, gdyż makroregiony stanowią ramy bazujące na wartości dodanej wynikającej z inicjatyw w zakresie współpracy i ze współdziałania między różnymi unijnymi instrumentami finansowania;

6. wzywa właściwe organy państw członkowskich oraz uczestniczące regiony, by w miarę możliwości dostosowały strategię polityczną i fundusze, zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym, do działań i celów strategii UE na rzecz regionu alpejskiego, a także by dostosowały przyjęte przez siebie programy operacyjne w celu dopilnowania, by przyszłe projekty w ramach strategii UE na rzecz regionu alpejskiego były niezwłocznie realizowane oraz by instytucje zarządzające należały uwzględnić priorytety tej strategii podczas wdrażania programów operacyjnych (np. przez proponowanie specjalnych rozwiązań, punktów premiujących lub przydzielanie środków budżetowych); domaga się wzmocnienia podejścia makroregionalnego przed reformą polityki spójności po 2020 r. i podkreśla znaczenie zintegrowanych projektów i środków makroregionalnych;

7. wzywa Europejski Bank Inwestycyjny do zbadania – we współpracy z Komisją – możliwości utworzenia platformy inwestycyjnej dla regionu alpejskiego, która umożliwi mobilizację środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych; apeluje o stworzenie wykazu projektów przewidzianych do realizacji w regionie, który przyciągnąłby inwestorów; w tym kontekście zachęca Komisję, Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) i uczestniczące państwa do pełnego wykorzystania możliwości, jakie stwarza Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych, aby sfinansować projekty w regionie mające na celu osiągnięcie zrównoważonego rozwoju i wzrostu gospodarczego oraz wspieranie zatrudnienia na szczeblu makroregionalnym;

8. podkreśla potrzebę prowadzenia stosownych kampanii informacyjnych dotyczących strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego i zachęca państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniej widoczności tej strategii oraz wypracowania odpowiedniej komunikacji na temat jej celów i rezultatów na wszystkich szczeblach, w tym na szczeblu transgranicznym i międzynarodowym; domaga się wsparcia koordynacji i wymiany najlepszych praktyk w zakresie wdrażania makroregionalnych strategii UE, zwłaszcza w dziedzinie zarządzania dziedzictwem naturalnym i kulturowym, w celu stworzenia trwałych możliwości turystycznych;

9. domaga się utworzenia na poziomie makroregionalnym struktury wspierającej wdrażanie dla organów zarządzających strategią UE na rzecz regionu alpejskiego, we współpracy i porozumieniu z Komisją, państwami członkowskimi i regionami; ponadto z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Parlament jest reprezentowany w tych organach zarządzających i uważa, że powinien być angażowany w monitorowanie wdrażania strategii;

Wtorek, 13 września 2016 r.

10. apeluje o czynny udział Komisji na etapie wdrażania strategii UE na rzecz regionu alpejskiego; uważa, że Komisja powinna angażować się razem z państwami członkowskimi i regionami – w oparciu o zasadę wspólnego zarządzania i zgodnie z zasadą pomocniczości i proporcjonalności – na wszystkich etapach planowania i realizacji projektów strategii, aby zagwarantować również skuteczny udział lokalnych i regionalnych zainteresowanych stron reprezentujących organy publiczne, partnerów gospodarczych i społecznych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego w odniesieniu do makroregionu i właściwej koordynacji z innymi strategiami i formami finansowania wspieranymi przez UE;

11. apeluje, aby Komisja dokonała oceny realizacji strategii UE na rzecz regionu alpejskiego na podstawie obiektywnych kryteriów i mierzalnych wskaźników;

12. popiera planowanie strategiczne w odniesieniu zarówno do obszarów miejskich, jak i wiejskich regionu alpejskiego, aby propagować tworzenie sieci kontaktów i wspólnych celów w ramach spójnej, skoordynowanej i zintegrowanej polityki (np. w odniesieniu do odnawialnych źródeł energii, dobrostanu, logistyki oraz innowacji biznesowych i społecznych); zachęca do gromadzenia najlepszych praktyk, np. w zakresie zrównoważonej turystyki wśród regionów, a także do wymiany ich w ramach innych istniejących strategii makroregionalnych;

13. nalega, aby w odniesieniu do procedur podejmowania decyzji władze lokalne i regionalne, przy udziale przedstawicieli lokalnego i regionalnego społeczeństwa obywatelskiego, pełniły wiodącą rolę w ramach organów zarządzających oraz organów operacyjnych, technicznych i wykonawczych związanych z realizacją strategii, przy pełnym poszanowaniu zasad pomocniczości i wielopoziomowego sprawowania rządów;

14. uważa, że inwestycje powinny być ukierunkowane na zapewnienie równego i skutecznego dostępu do opieki zdrowotnej, pierwszej pomocy oraz pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych dla wszystkich ludzi w regionie, zwłaszcza na obszarach wiejskich, aby zapobiec wyludnieniu;

15. wzywa Komisję, aby co dwa lata przedkładała Parlamentowi i Radzie sprawozdanie z wdrażania strategii UE na rzecz regionu alpejskiego, oparte na obiektywnych kryteriach i wymiernych wskaźnikach, aby ocenić jej funkcjonowanie i wartość dodaną, jeśli chodzi o wzrost gospodarczy i zatrudnienie, zmniejszanie dysproporcji oraz zrównoważony rozwój;

16. wzywa kraje uczestniczące do dalszego podejmowania wysiłków na rzecz dywersyfikacji źródeł dostaw energii, z uwzględnieniem ochrony środowiska; podkreśla potrzebę zapewnienia zrównoważonego charakteru, konkurencyjności i modernizacji istniejącej infrastruktury z zakresu energetyki wodnej, utworzonej na bardzo wczesnym etapie, przy jednoczesnym uwzględnieniu wpływu takiej infrastruktury na środowisko i geologię, a także wspierając niewielkie (mini, mikro i małe) elektrownie; podkreśla, że zintegrowane zarządzanie i ochrona zasobów wodnych stanowią klucz do zrównoważonego rozwoju Alp oraz że w związku z tym lokalna społeczność powinna mieć możliwość korzystania z energii wodnej oraz wytwarzanej przez nią wartości dodanej; wzywa kraje uczestniczące do udziału w tworzeniu przężnych sieci w makroregionie, aby zapewnić bezpieczeństwo dostaw i stworzyć struktury wymiany najlepszych praktyk w zakresie współpracy transgranicznej;

17. podkreśla potrzebę dalszego wzmocnienia wymiaru społecznego, aby zapewnić realizację takiego modelu wzrostu gospodarczego, który może zagwarantować zrównoważony wzrost, włączenie społeczne i ochronę społeczną wszystkich obywateli, w szczególności na obszarach przygranicznych; w tym kontekście podkreśla znaczenie określenia priorytetów i podjęcia środków służących zapobieganiu wszelkiej dyskryminacji;

18. przypomina, że zasada powszechnego dostępu do usług publicznych musi być zagwarantowana na wszystkich terytoriach UE, zwłaszcza w obszarach edukacji, opieki zdrowotnej, usług społecznych i mobilności, przy zwróceniu szczególnej uwagi na potrzeby osób niepełnosprawnych; podkreśla, że kraje uczestniczące powinny zachęcać do alternatywnych i innowacyjnych rozwiązań dla regionu alpejskiego w zakresie świadczenia usług publicznych, w tym indywidualnych rozwiązań dostosowanych do potrzeb lokalnych i regionalnych; w tym kontekście wzywa kraje uczestniczące do opracowania inicjatyw na rzecz rozwoju partnerstw publiczno-prywatnych; przypomina jednak zasady przystępności cenowej i dostępności wysokiej jakości usług publicznych dla wszystkich obywateli;

Wtorek, 13 września 2016 r.

19. niepokoi się degradacją ekosystemów i ryzykiem klęsk żywiołowych w niektórych częściach regionu alpejskiego; podkreśla potrzebę wdrożenia pełnego zarządzania ryzykiem katastrof naturalnych oraz strategii dostosowania do zmiany klimatu; podkreśla konieczność opracowania i stosowania wspólnych planów na wypadek transgranicznego zanieczyszczenia powietrza; domaga się ustanowienia wspólnych zespołów szybkiego reagowania na obszarach turystycznych dotkniętych katastrofami naturalnymi, takimi jak lawiny błotne, osuwiska i powodzie; w tym kontekście podkreśla potrzebę lepszego promowania Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności;

Zatrudnienie, wzrost gospodarczy i innowacyjność

20. przyznaje, że regiony alpejskie szczycą się dziedzictwem przyrodniczym, które należy chronić, z uwagi na ich rozległy rezerwat naturalnych krajobrazów, a także nadzwyczajną różnorodność ekosystemów, począwszy od obszarów górskich przez obszary nizinne aż po śródziemnomorskie wybrzeża, umożliwiając w ten sposób istnienie przestrzeni gospodarczej i biosfery opartej na współistnieniu człowieka i przyrody; podkreśla w związku z tym potrzebę aktywnej i opartej na synergii współpracy między rolnictwem a innymi rodzajami działalności gospodarczej na obszarach chronionych (Natura 2000, parki narodowe itd.), aby rozwijać zintegrowane produkty turystyczne, a także zwiększać znaczenie zachowania i ochrony unikatowego siedliska, jakim są regiony górskie;

21. zwraca uwagę na możliwości oferowane przez strategię w zakresie rozwoju rynku pracy, który charakteryzuje się znaczną skalą dojazdów transgranicznych; uważa, że podnoszenie kwalifikacji siły roboczej i tworzenie nowych miejsc pracy w gospodarce ekologicznej powinno być jednym z priorytetów inwestycyjnych strategii alpejskiej; podkreśla jednak, że małe i średnie przedsiębiorstwa – bardzo często przedsiębiorstwa rodzinne, takie jak gospodarstwa rolne i niewielkie przedsiębiorstwa przetwórcze, działające w rolnictwie, turystyce, handlu, rzemiośle i wytwórstwie, stanowią – w sposób zintegrowany i zrównoważony – centrum działalności gospodarczej w regionie alpejskim, a tym samym są filarem przestrzeni życiowej, kulturowej i przyrodniczej w Alpach, a także ważnym źródłem zatrudnienia; podkreśla potrzebę dalszej dywersyfikacji działalności gospodarczej i możliwości zatrudnienia w regionie alpejskim;

22. podkreśla potrzebę określenia priorytetów inwestycyjnych w ramach infrastruktury cyfrowej oraz znaczenie zapewnienia łatwego i skutecznego dostępu do szybkiego internetu, a tym samym do usług cyfrowych i internetowych, takich jak e-handel i wykorzystywanie kanałów rynku cyfrowego i pracy na odległość, a także innych szans dla osób zamieszkujących na obszarach oddalonych od dużych ośrodków miejskich, przy jednoczesnym wspieraniu – w miarę możliwości – alternatywnych środków fizycznego transportu;

23. uważa, że innowacje i wykorzystywanie nowych technologii w kluczowych obszarach gospodarki, napędzane strategiami inteligentnej specjalizacji i finansowane z istniejących źródeł finansowania UE (np. EFRR, EFS, COSME, program „Horyzont 2020” lub Erasmus+) mogłyby przyczynić się do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w strategicznych sektorach, takich jak nauki biologiczne, biogospodarka, energia, produkty organiczne, nowe materiały lub e-usługi; przypomina znaczenie zapewniania istotnego wsparcia dla MŚP, które mogłyby pomóc odwrócić obecny trend wyludniania obserwowany na niektórych obszarach i terytoriach regionu alpejskiego;

24. zachęca właściwe organy z państw członkowskich i regionów obszaru alpejskiego do prowadzenia rozmów z Komisją Europejską w celu rozważenia możliwości realizacji, w następnym okresie programowania, wspólnego programu (opartego na art. 185 TFUE) wsparcia dla włączenia działalności badawczo-innowacyjnej regionu alpejskiego do łańcuchów wartości europejskiej spójnych i zintegrowanych ze strategiami inteligentnej specjalizacji;

25. zachęca do nawiązywania współpracy między przedsiębiorstwami sektora publicznego i prywatnego, uniwersytetami, instytutami badawczymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami oraz łączenia ich w klastry w celu wspierania innowacyjności i umożliwiania czerpania korzyści z synergii między obszarami alpejskimi a obszarami je otaczającymi; uważa, że dla zapewnienia bardziej efektywnych i wydajnych inwestycji zaplanowane działania powinny opierać się na krajowych i regionalnych strategiach badań naukowych i innowacji na rzecz inteligentnej regionalnej specjalizacji;

Wtorek, 13 września 2016 r.

26. uznaje znaczenie rozwijania w ramach strategii UE na rzecz regionu alpejskiego projektów dla stowarzyszeń i instytucji, np. dla mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP z sektora kultury i sektora kreatywnego, z powodu roli, jaką odgrywają one w dziedzinie inwestycji, wzrostu, innowacji i zatrudnienia, a także ich kluczowej roli w utrzymywaniu i promocji różnorodności kulturowej i językowej;

27. podkreśla, że strategia makroregionalna na rzecz Alp powinna także zapewniać w stosownych przypadkach możliwości zabezpieczenia, podtrzymania i dostosowania różnych form tradycyjnej działalności gospodarczej, takich jak rolnictwo i leśnictwo oraz działalność gospodarcza oparta na rzemiośle, a także powinna sprzyjać innowacjom i rozwojowi nowych inicjatyw w tej dziedzinie, np. za pomocą unijnego instrumentu InnovFin; zwraca uwagę na konieczność ułatwienia małym i średnim przedsiębiorstwom dostępu do wsparcia i finansowania z uwagi na ich rolę w tworzeniu miejsc pracy;

28. podkreśla, że współpraca między poszczególnymi regionami, przede wszystkim współpraca transgraniczna, jest nieodzowna dla dalszego rozwoju turystyki w całym regionie; zachęca do opracowywania strategii turystycznych opartych na istniejącym dziedzictwie przyrodniczym i kulturowym, zrównoważoności i innowacyjności; podkreśla społeczny, kulturowy i ekonomiczny wymiar alpejskich tradycji i zwyczajów, których różnorodność należy wspierać i zachować;

29. zauważa, że zarządzanie ptakami drapieżnymi i zwierzętami mięsożernymi oraz ich reintrodukcja w regionie alpejskim odbywa się na poziomie krajowym i lokalnym, podczas gdy gatunki te nie znają granic administracyjnych, a migracja jest zjawiskiem z natury transgranicznym; niemniej jednak, aby uniknąć niezgodności związanej z tą reintrodukcją, wzywa państwa członkowskie do usprawnienia koordynacji między różnymi organami, przy jednoczesnym zwiększeniu wymiany informacji i najlepszych praktyk w celu poprawy zarządzania zwierzętami gospodarskimi i zwierzętami pasącymi się, a także ich ochrony w ramach strategii alpejskiej, w odniesieniu do platformy konwencji alpejskiej ds. dużych zwierząt mięsożernych i dzikich zwierząt kopytnych;

30. wspiera dywersyfikację oferty turystycznej przez rozwój nowych możliwości w branży turystycznej dostosowanych do regionalnych potrzeb i wykorzystywania regionalnych zasobów, takich jak parki rozrywki i szlaki turystyczne, turystyka o charakterze winiarsko-gastronomicznym, turystyka kulturalna, zdrowotna i edukacyjna, a także turystyka sportowa, w celu wydłużenia sezonu turystycznego, przy jednoczesnym zmniejszeniu nacisku na infrastrukturę i osiągnięciu całorocznego zatrudnienia w cyklu turystycznym, a także agroturystyki mającej na celu zachęcanie turystów do zwiedzania obszarów wiejskich i przyrody, znajdując zakwaterowanie w hotelach poza głównymi ośrodkami turystycznymi, a także wspieranie konkurencyjności i zrównoważonego charakteru kierunków turystycznych; wspiera propagowanie nowych form aktywności turystycznej lepiej dostosowanych do zmiany klimatu, a także ochrony środowiska; podkreśla również potrzebę wspierania i wzmocnienia koordynacji służb ratownictwa górskiego;

31. popiera środki, które sprzyjają odciążeniu infrastruktury transportowej przez rozłożenie w czasie wakacji szkolnych i związanych z nimi okresów urlopowych, inteligentne kształtowanie opłat drogowych oraz zachęty ze strony podmiotów oferujących usługi turystyczne w okresach najbardziej nasilonych podróży i w godzinach szczytu;

32. przypomina o gospodarczym znaczeniu promowania rozwoju ekoturystyki i zrównoważonych form działalności turystycznej dla całego regionu alpejskiego, w tym miejscowości położonych nad jeziorami i uzdrowisk; zachęca także państwa członkowskie do wspierania wycieczek rowerowych w połączeniu z podróżowaniem koleją lub usługami transportu intermodalnego; w oparciu o najlepsze praktyki zwraca uwagę na platformy turystyczne stworzone w ramach projektów finansowanych z unijnych funduszy UE;

33. zauważa, że ta sama osoba jest często zmuszona prowadzić na przestrzeni roku różne działania, niejednokrotnie mające charakter transgraniczny; wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze lokalne oraz regionalne, by zachęcały do współpracy podmioty zajmujące się kształceniem zawodowym, zarówno wstępnym, jak i ustawicznym; podkreśla, że program Erasmus+ poświęcony transgranicznemu przyuczaniu do zawodu mógłby przynieść korzyści;

Wtorek, 13 września 2016 r.

Kwestie dotyczące mobilności i łączności

34. podkreśla znaczenie poprawy transportowej i energetycznej sieci połączeń między uczestniczącymi krajami, w tym lokalnych, regionalnych i transgranicznych połączeń transportowych i intermodalnych z obszarami położonymi w głębi regionu (w tym dużymi konurbacjami), aby sprzyjać rozwojowi regionu, poprawić jakość życia jego mieszkańców, jak również przyciągnąć nowych mieszkańców, dokonując jednocześnie oceny, czy istniejące sieci mogą zostać odrestaurowane lub rozszerzone z myślą generalnie o lepszej realizacji sieci TEN-T; podkreśla znaczenie budowy inteligentnej infrastruktury; jest zdania, że nowo utworzone formy infrastruktury muszą stać się prawdziwymi „korytarzami technologicznymi”, wewnątrz których będzie umieszczona cała odrębna infrastruktura, tj. przewody elektryczne, telefoniczne, szybkie i bardzo szybkie łącza internetowe, przewody gazowe, sieci światłowodowe, przewody kanalizacyjne itp.;

35. wzywa do przyjęcia całościowego podejścia do kształtowania w przyszłości i wdrażania polityki na rzecz regionu alpejskiego w zakresie transportu i ochrony środowiska; w tym kontekście podkreśla potrzebę priorytetowego traktowania transferów modalnych w celu przejścia z transportu drogowego na transport kolejowy, zwłaszcza w odniesieniu do ruchu towarowego, i zwraca się do Komisji o wsparcie tego przejścia; apeluje w związku z tym o przeznaczenie dochodów z transportu drogowego na przyspieszenie realizacji i rozwoju wydajnego i przyjaznego dla środowiska transportu kolejowego zarówno osobowego, jak i towarowego, a także o ograniczenie hałasu i zanieczyszczenia środowiska; zwraca uwagę na potencjalne projekty w takich dziedzinach jak zarządzanie ruchem, innowacje techniczne, interoperacyjność itp.; domaga się ponadto rozszerzenia istniejącej infrastruktury, w tym intermodalnych i interoperacyjnych systemów zapewniania jakości, w regionie alpejskim; podkreśla znaczenie zapewnienia dostępu i łączności dla wszystkich mieszkańców regionu;

36. podkreśla znaczenie połączenia szlaków transportowych z innymi częściami Europy, a także połączeń z korytarzami TEN-T, przy jednoczesnym optymalnym wykorzystaniu istniejącej infrastruktury; przypomina, że ukształtowanie terenu pozostaje przeszkodą w zbliżaniu się do siebie obywateli Europy oraz że Unia zobowiązała się przeznaczać większe środki finansowe na transgraniczną infrastrukturę transportową; w związku z tym wzywa kraje uczestniczące do skupienia swoich wysiłków także na realizacji i planowaniu uzupełniających projektów o zrównoważonym i pluralistycznym charakterze, przy jednoczesnym tworzeniu połączeń i rozwijaniu obecnej sieci TEN-T;

37. zwraca uwagę na brak skutecznych, wolnych od zanieczyszczeń połączeń na obszarach górskich oraz między regionami górskimi i sąsiadującymi z nimi obszarami; wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwienia tworzenia ekologicznych, niskoemisyjnych i lepszych połączeń na szczeblu lokalnym i regionalnym, w szczególności w przypadku sieci kolejowych, w celu zwiększenia spójności i podniesienia jakości życia na tych obszarach; zachęca do osiedlania się w regionie alpejskim i wspiera takie inicjatywy;

38. apeluje do państw członkowskich uczestniczących w strategii makroregionalnej o uwzględnienie specyfiki sytuacji pracowników transgranicznych oraz o opracowanie umów z pracownikami transgranicznymi z makroregionu alpejskiego;

39. popiera rozwój innowacyjnych form lokalnego transportu na żądanie, takich jak inteligentna informacja o ruchu, zarządzanie ruchem i telematyka ruchu oraz multimodalność, biorąc także pod uwagę potencjał wspólnych działań transregionalnych w tym względzie;

40. podkreśla brak skutecznych połączeń cyfrowych na obszarach górskich; wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwienia tworzenia lepszych połączeń na szczeblu regionalnym i lokalnym w celu podniesienia jakości życia i propagowania rozwoju nowych form działalności oraz tworzenia możliwości zatrudnienia na tych obszarach, oraz do zachęcania do ponownego osiedlania się w regionie;

41. podkreśla znaczenie inwestycji publicznych na obszarach górskich w celu zaradzenia niewydolności rynku w zakresie zapewnienia łączności cyfrowej na tych obszarach; zwraca uwagę na znaczenie pełnego, powszechnego dostępu do internetu szerokopasmowego, także w regionach górskich, aby zapewnić trwałość przestrzeni życiowej i gospodarczej na obszarach oddalonych; wzywa Komisję do zaproponowania konkretnych rozwiązań tego problemu;

Wtorek, 13 września 2016 r.

Środowisko, różnorodność biologiczna, zmiana klimatu i energia

42. podkreśla znaczenie ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej w regionie alpejskim; apeluje o podjęcie wspólnych wysiłków zmierzających do wprowadzenia innowacyjnych środków na rzecz ochrony i zachowania tej różnorodności, domagając się jednocześnie dokładnego zbadania roli dużych drapieżników oraz ewentualnego wprowadzenia środków dostosowawczych, a także zapewnienia pełnej zgodności z dorobkiem Unii w zakresie ochrony środowiska i bioróżnorodności, a także gleby i zasobów wodnych; podkreśla znaczenie dopilnowania, aby podjęte zostały wszystkie możliwe środki w celu uniknięcia powielania istniejących już inicjatyw ustawodawczych;

43. podkreśla, że makroregion alpejski oferuje duże możliwości w zakresie innowacyjnych rozwiązań, które mogłyby uczynić ten region unikalnym laboratorium do prowadzenia doświadczeń z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym; zaproponuje w ramach procedury budżetowej na 2017 r. projekt pilotażowy badający potencjał tego obszaru w zakresie rozwijania konkretnych strategii związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym, np. w obszarach produkcji, konsumpcji i zarządzania odpadami;

44. podkreśla znaczenie promowania wytwarzania energii we własnym zakresie, zwiększenia wydajności energetycznej oraz wspierania rozwoju najbardziej wydajnych źródeł energii odnawialnej w regionie, od energii wodnej po energię słoneczną, wiatrową i geotermalną, a także promowania rozwoju różnych form energii odnawialnej typowych dla Alp; zwraca uwagę na wpływ wykorzystywania różnych rodzajów spalania w sektorze grzewczym na jakość powietrza; wspiera zrównoważone wykorzystywanie lasów, które nie prowadzi do redukcji istniejących obszarów leśnych, co jest istotne dla zachowania równowagi ekosystemu górskiego oraz ochrony przed lawinami, osuwiskami i powodziami;

45. podkreśla pilną potrzebę opracowania nowych strategii na rzecz walki z zanieczyszczeniem powietrza, które potęguje obawy związane ze zdrowiem publicznym, a także zmianą klimatu, zwłaszcza na bardziej uprzemysłowionych i zaludnionych obszarach makroregionu, określając jednocześnie istniejące źródła zanieczyszczenia i ściśle monitorując emisję zanieczyszczeń; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do wdrożenia strategii politycznych na rzecz zrównoważonego transportu zgodnie z celami przyjętymi podczas konferencji COP 21 w Paryżu, a także do wsparcia ochrony i zachowania usług ekosystemowych w całym makroregionie alpejskim;

46. podkreśla znaczenie infrastruktury do przesyłu energii i wspiera inteligentne systemy dystrybucji, magazynowania i przesyłu energii, a także inwestycje w infrastrukturę energetyczną zarówno do produkcji, jak i transportu energii i gazu zgodnie z siecią TEN-E oraz inwestycje umożliwiające realizację konkretnych projektów wymienionych w wykazie projektów będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Energetycznej; podkreśla znaczenie wykorzystania lokalnych, zwłaszcza odnawialnych, źródeł energii w celu ograniczenia uzależnienia od przywozu; apeluje o promowanie zdecentralizowanej/własnej produkcji energii, a także o poprawę efektywności energetycznej we wszystkich obszarach;

47. wzywa kraje uczestniczące do połączenia sił przy wdrażaniu planowania przestrzennego oraz zintegrowanego zarządzania terytorialnego, z udziałem różnych zainteresowanych stron z regionu (władz krajowych, regionalnych i lokalnych, środowisk naukowych, organizacji pozarządowych itp.);

48. apeluje o dalsze zacieśnianie współpracy i zintensyfikowanie wysiłków podejmowanych w ramach Światowej Służby Monitorowania Lodowców (WGMS) w świetle ostatnich decyzji podjętych podczas konferencji COP 21 w Paryżu oraz realizowanej w ich następstwie strategii;

49. niepokoi się, że zmiana klimatu i wzrost temperatury poważnie zagrażają przetrwaniu gatunków przystosowanych do życia na dużych wysokościach oraz że topnienie lodowców stanowi kolejny powód do obaw, ponieważ ma duży wpływ na zasoby wód gruntowych; apeluje o stworzenie obszernego międzynarodowego planu walki z topnieniem lodowców i reagowania na zmianę klimatu w całym łańcuchu alpejskim;

50. wzywa kraje uczestniczące do dalszego podejmowania wysiłków na rzecz dywersyfikacji źródeł dostaw energii oraz rozwijania dostępnych źródeł energii odnawialnej, takich jak energia słoneczna i energia wiatru, w ramach koszyka produkcji energii; podkreśla zrównoważony charakter i konkurencyjność elektrowni wodnych; wzywa kraje uczestniczące do udziału w tworzeniu prężnych sieci infrastruktury służącej do przesyłu energii elektrycznej w makroregionie;

Wtorek, 13 września 2016 r.

51. podkreśla, że dywersyfikacja źródeł dostaw energii nie tylko zwiększy bezpieczeństwo energetyczne makroregionu, ale również zwiększy poziom konkurencji, co przyniesie znaczące korzyści rozwojowi gospodarczemu regionu;

o

o o

52. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów oraz krajowym i regionalnym parlamentom krajów uczestniczących w strategii UE na rzecz regionu alpejskiego (Francji, Włoch, Szwajcarii, Liechtensteinu, Austrii, Niemiec i Słowenii).

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0337

Fundusz powierniczy UE dla Afryki: skutki dla rozwoju i pomocy humanitarnej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie funduszu powierniczego UE dla Afryki: skutki dla rozwoju i pomocy humanitarnej (2015/2341(INI))

(2018/C 204/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 41 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
  - uwzględniając art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
  - uwzględniając unijny kryzysowy fundusz powierniczy na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce (fundusz powierniczy UE dla Afryki), utworzony podczas szczytu w Valletcie poświęconego migracji, który odbył się w dniach 11 i 12 listopada 2015 r.,
  - uwzględniając wspólny plan działania przyjęty podczas szczytu w Valletcie,
  - uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r.⁽¹⁾, jej kolejne rewizje oraz załącznik IC do niej (wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020), odpowiadający 11. Europejskiemu Funduszowi Rozwoju (EFR);
  - uwzględniając wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020, określające budżet UE, oraz zawarty w nich dział budżetowy 4 („Globalny wymiar Europy”);
  - uwzględniając program działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, przyjęty na Szczycie ONZ w sprawie Zrównoważonego Rozwoju, który odbył się w Nowym Jorku w 2015 roku,
  - uwzględniając wspólny dokument roboczy zatytułowany „Gender Equality and Women’s Empowerment: Transforming the Lives of Girls and Women through EU External Relations 2016–2020” („Równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet: odmiana losu dziewcząt i kobiet w kontekście stosunków zewnętrznych UE w latach 2016–2020”) (SWD(2015) 0182) oraz konkluzje Rady z dnia 26 października 2015 r., w których zatwierdzony został odnośny plan działania w sprawie równości płci na lata 2016–2020,
  - uwzględniając pekińską platformę działania (1995 r.) i program działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju (ICPD – 1994 r.) oraz wyniki ich konferencji przeglądowych,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju oraz opinię Komisji Budżetowej (A8-0221/2016),
- A. mając na uwadze, że głównym celem funduszu powierniczego UE dla Afryki (EUTF) podpisanego przez przewodniczącego Komisji wraz z 25 państwami członkowskimi UE oraz Norwegią i Szwajcarią, uruchomionego podczas szczytu w Valletcie poświęconego migracji w dniu 12 listopada 2015 r. przez partnerów europejskich i afrykańskich, jest pomoc we wspieraniu stabilizacji w regionach i przyczynienie się do lepszego zarządzania migracją; mając na uwadze, że w ujęciu bardziej szczegółowym celem EUTF jest wyeliminowanie źródłowych przyczyn destabilizacji, przymusowych wysiedleń i migracji nieuregulowanej poprzez promowanie odporności, szans gospodarczych, równości szans, bezpieczeństwa i rozwoju;

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- B. mając na uwadze, że Konsensus europejski w sprawie rozwoju w dalszym ciągu stanowi doktrynalne ramy dla unijnej polityki rozwoju, a Konsensus europejski w sprawie pomocy humanitarnej potwierdza podstawowe zasady pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że w nowym programie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 pokój został uznany za kluczowy warunek rozwoju oraz że wprowadzono cel zrównoważonego rozwoju nr 16 dotyczący pokoju i sprawiedliwości; mając na uwadze, że UE i jej partnerzy w obszarze pomocy humanitarnej muszą być w stanie zapewnić pomoc i ochronę w oparciu o potrzeby i poszanowanie zasad neutralności, bezstronności, humanitaryzmu i niezależności działań humanitarnych, jak zapisano w prawie międzynarodowym, a w szczególności w międzynarodowym prawie humanitarnym;
- C. mając na uwadze, że w Afryce nadal występuje bardzo wysokie tempo wzrostu liczby ludności i tylko powolny spadek dzietności, co stanowi sytuację, która w niedalekiej przyszłości doprowadzi do gwałtownego wzrostu populacji młodych osób w wieku produkcyjnym, przynosząc ogromne korzyści społeczne i gospodarcze; mając na uwadze, że umożliwianie ludziom młodym zdobywania wykształcenia i umiejętności potrzebnych im do uwolnienia własnego potencjału oraz tworzenie możliwości zatrudnienia są niezbędne do wspierania stabilności, trwałego wzrostu gospodarczego, spójności społecznej i rozwoju w regionie;
- D. mając na uwadze, że EUTF ma pełnić funkcję narzędzia rozwoju, które łączy zasoby pozyskane od różnych darczyńców w celu umożliwienia szybkiej, elastycznej, uzupełniającej, przejrzystej i zbiorowej reakcji UE na różne aspekty sytuacji nadzwyczajnej;
- E. mając na uwadze, że 1,5 mld osób na świecie zamieszkuje niestabilne regiony i państwa, a obszary pozbawione rządu powiększają się, rzucając całe grupy społeczne na pastwę ubóstwa, bezprawia, wzrostu korupcji i przemocy; mając na uwadze, że EUTF został opracowany w celu udzielania pomocy 23 państwom w trzech regionach Afryki (Róg Afryki; Sahel i basen jeziora Czad; Afryka Północna), w których leżą niektóre z najbardziej niestabilnych państw afrykańskich, które są narażone na zjawisko migracji, będąc państwami pochodzenia, tranzytu lub docelowymi, jeśli nie wszystkimi trzema naraz, oraz które skorzystają w największym stopniu z tej formy pomocy finansowej UE; mając na uwadze, że afrykańscy sąsiedzi kwalifikujących się krajów także mogą odnieść korzyści, określane dla każdego przypadku z osobna, z projektów EUTF o wymiarze regionalnym, mających na celu zajęcie się regionalnymi przepływami migracyjnymi i powiązаныmi wyzwaniami transgranicznymi;
- F. mając na uwadze, że celem EUTF jest wyeliminowanie przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w krajach pochodzenia, tranzytu i docelowych poprzez pięć priorytetowych obszarów, a mianowicie: 1) korzyści rozwojowe migracji; 2) legalna migracja i mobilność; 3) ochrona i azyl; 4) zapobieganie i zwalczanie migracji nieuregulowanej; oraz 5) powrót, readmisja i reintegracja;
- G. mając na uwadze, że wkład UE wynosi 1,8 mld EUR, a Komisja może pozyskać także dodatkowe środki pieniężne od państw członkowskich UE i innych darczyńców na równoważną kwotę; mając na uwadze, że EUTF ma stanowić uzupełnienie istniejącej pomocy UE na rzecz regionów obejmującej kwotę ponad 10 mld EUR do 2020 r., w celu wspierania zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu;
- H. mając na uwadze, że w 2014 roku utworzono dwa fundusze powiernicze UE, a mianowicie fundusz powierniczy Bekou poświęcony stabilizacji i odbudowie Republiki Środkowoafrykańskiej, który przyniósł dobre wyniki, oraz fundusz Madad stanowiący reakcję na kryzys syryjski;
- I. mając na uwadze, że w globalnym sprawozdaniu Funduszu Ludnościowego ONZ (UNFPA) dotyczącym ICPD po 2014 r. („ICPD Beyond 2014 Global Report”), opublikowanym w dniu 12 lutego 2014 r., podkreślono, że ochrona kobiet i osób młodych dotkniętych przemocą musi być priorytetem międzynarodowej agendy rozwoju;
- J. mając na uwadze, że fundusze powiernicze stanowią element reagowania doraźnego – pokazując szczupłość zasobów i ograniczoną elastyczność charakterystyczne dla ram finansowych UE – lecz mimo to niezbędnego do zapewnienia szybkiej i globalnej odpowiedzi na kryzysy humanitarne, w tym kryzysy o długotrwałym charakterze;

Wtorek, 13 września 2016 r.

K. mając na uwadze, że UE będzie kontynuować wysiłki zmierzające do skutecznego wdrożenia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 i kolejnych rezolucji ONZ w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa;

Przydział środków finansowych i aspekty budżetowe

1. przypomina, że przydział środków finansowych obejmuje trzy główne etapy: obietnicę, zobowiązanie i działanie/płatność; zwraca jednak uwagę, że należy wyciągnąć wnioski z poprzednich funduszy powierniczych; ubolewa nad faktem, że do chwili obecnej wkład państw członkowskich jest nadal zbyt niski, gdyż ograniczył się jedynie do niewielkiej części wkładu Unii, a zatem jest daleki od osiągnięcia oficjalnego zobowiązania, które wynosiło jedynie 81,71 mln EUR w kwietniu 2016 r. (lub 4,5 % przewidywanej kwoty 1,8 mld EUR); podkreśla, że obietnice i zobowiązania muszą przekładać się na działania; przypomina Radzie i Komisji, że skuteczna pomoc charakteryzuje się terminowym i przewidywalnym finansowaniem, i wzywa do wydatkowania tych środków w trybie przyspieszonym;

2. z zadowoleniem przyjmuje zamiar szybszego i bardziej elastycznego wydatkowania środków w sytuacji nadzwyczajnej, a także połączenia różnych źródeł finansowania w celu zareagowania na kryzys migracyjny i uchodźczy objawiający się w wielu wymiarach; krytycznie ocenia fakt, że Komisja przekierowała środki z celów i zasad aktów podstawowych, aby przekazać je za pośrednictwem EUTF, ponieważ stanowi to naruszenie przepisów finansowych, a ponadto naraża na ryzyko powodzenie długoterminowych strategii politycznych Unii; apeluje zatem o korzystanie z nowych środków, kiedy tylko jest to możliwe, oraz o zapewnienie pełnej przejrzystości w odniesieniu do pochodzenia i przeznaczenia środków;

3. zauważa, że w dziedzinie działań zewnętrznych fundusze powiernicze UE mają na celu przede wszystkim umożliwienie szybkiego reagowania na określone sytuacje nadzwyczajne lub następujący po nich kryzys poprzez zwiększenie oddziaływania wkładu państw członkowskich UE i innych darczyńców przy jednoczesnym zwiększaniu widoczności europejskich wysiłków na świecie; podkreśla jednak, że państwa członkowskie nie powinny zapominać o swoim zaangażowaniu pod względem osiągnięcia wartości docelowej stanowiącej 0,7 % dochodu narodowego brutto (DNB) na potrzeby oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA); wzywa zatem państwa członkowskie do wywiązania się ze zobowiązań dotyczących zarówno wartości docelowej 0,7 % na potrzeby ODA, jak i ich wkładu w fundusz powierniczy UE dla Afryki;

4. podkreśla niestabilność dobrowolnych wkładów i wzywa państwa członkowskie do honorowania podjętych zobowiązań oraz do szybkiego i efektywnego dostosowania się do wkładu Unii, aby można było w pełni wykorzystać potencjał EUTF, zamiast zapewniania minimum niezbędnego do uzyskania prawa głosu w Radzie Strategicznej;

5. ubolewa nad faktem, że fundusze powiernicze prowadzą do pomijania władzy budżetowej i osłabiania jedności budżetu; stwierdza, że utworzenie tego instrumentu doraźnej pomocy oznacza de facto przyznanie, że wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (WRF) są niedoszacowane; przypomina, że budżet Unii opiera się w 85 % na wkładach państw członkowskich; uważa, że utworzenie EUTF sprowadza się w praktyce do przeglądu pułapów aktualnych WRF poprzez zwiększenie wkładów państw członkowskich; podkreśla w związku z tym, że utworzenie instrumentów finansowych poza budżetem UE musi mieć charakter wyjątkowy; ubolewa, że Parlament Europejski nie jest reprezentowany w Radzie Strategicznej, pomimo faktu, że z budżetu Unii pochodzą znaczne środki; apeluje o zaproszenie władzy budżetowej do zasiadania w Radzie Strategicznej;

6. zauważa, że środki finansowe przydzielane przez UE na potrzeby funduszu powierniczego UE dla Afryki pochodzą obecnie głównie z 11. EFR; podkreśla, że EUTF został ustanowiony, gdyż budżet UE oraz WRF nie posiadają wystarczających zasobów ani elastyczności wymaganych do szybkiego i kompleksowego zwalczania różnych wymiarów takich kryzysów; wzywa UE do wypracowania bardziej całościowego rozwiązania dla finansowania w sytuacjach kryzysowych w ramach tegorocznej rewizji WRF na lata 2014–2020 oraz rewizji instrumentów finansowania zewnętrznego w roku 2016 w celu zwiększenia skuteczności i reaktywności pomocy humanitarnej i rozwojowej dostępnej w ramach budżetu UE;

7. apeluje w szczególności o odpowiedni przegląd pułapu, aby umożliwić uwzględnienie mechanizmów kryzysowych w WRF w celu przywrócenia jedności budżetowej; uważa, że przegląd WRF zapewniłby większe bezpieczeństwo budżetowe, demokratyczne i prawne; podkreśla ponadto potrzebę przeprowadzenia przeglądu przepisów finansowych

Wtorek, 13 września 2016 r.

w celu ułatwienia zarządzania środkami w budżecie UE oraz osiągnięcia –w ramach zintegrowanego podejścia – większej synergii pomiędzy budżetem Unii, EFR i dwustronną współpracą, aby zwiększyć wpływ środków na finansowanie rozwoju i wytyczyć drogę ku włączeniu EFR do budżetu, przy utrzymaniu poziomu zasobów, jak przewidziano począwszy od 2021 r.; wzywa Komisję do podjęcia natychmiastowych działań w celu zwiększenia zaangażowania władzy budżetowej i lepszego dostosowania funduszy powierniczych i innych mechanizmów budżetowych, w szczególności poprzez uwzględnienie ich w budżecie Unii;

8. zwraca uwagę, że Parlament Europejski wykazał się odpowiedzialnością jako instytucja wchodząca w skład władzy budżetowej, wyrażając zgodę na pilne odblokowanie środków finansowych; wyraża jednak ubolewanie z powodu mnożenia liczby instrumentów nadzwyczajnych, co prowadzi do porzucenia metody wspólnotowej; zapewnia o woli zachowania podstawowych zasad budżetu Unii, a zwłaszcza zasady jedności i współdecyzji; uważa, że faktycznie pilną kwestią jest ponowne rozważenie zdolności reagowania Unii Europejskiej w obliczu głębokich kryzysów, zwłaszcza jeżeli chodzi o wymiar budżetowy; uzależnia swoją zgodę na przyszłe propozycje instrumentów kryzysowych od włączenia tych aspektów do przeglądu śródkresowego WRF, który przypada pod koniec 2016 r.;

9. zauważa, że dalsze środki finansowe zostały pozyskane z innych instrumentów finansowych w ramach budżetu UE, takich jak Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju (DCI) na kwotę 125 mln EUR, instrument pomocy humanitarnej na kwotę 50 mln EUR oraz Europejski Instrument Sąsiedztwa (ENI) na kwotę 200 mln EUR;

10. zauważa, że z całego wkładu UE w wysokości 1,8 mld EUR tylko 1 mld EUR z rezerwy EFR stanowi dodatkowe źródło; wyraża zaniepokojenie faktem, że finansowanie EUTF może być realizowane ze szkodą dla innych celów rozwojowych; przypomina, że narzędzie, jakim jest EUTF, powinno być komplementarne w stosunku do już istniejących instrumentów, i wzywa Komisję do zapewnienia przejrzystości i odpowiedzialności w zakresie wykorzystania i wielkości bieżących linii budżetowych stanowiących wkład w EUTF;

11. zdecydowanie podkreśla, że środki pieniężne ze źródeł EFR i ODA muszą być przeznaczane na rozwój gospodarczy, ludzki i społeczny w państwie przyjmującym, ze szczególnym uwzględnieniem wyzwań związanych z rozwojem określonych w decyzji funduszu powierniczego; podkreśla, że bez bezpieczeństwa rozwój jest niemożliwy; potępia wykorzystanie funduszy EFR i ODA na zarządzanie migracją i jej kontrolę oraz wszelkie inne działania bez celów rozwojowych;

Finansowanie krajów najsłabiej rozwiniętych

12. podkreśla, że wykorzystanie EFR do finansowania funduszu powierniczego UE dla Afryki może mieć wpływ na te kraje afrykańskie będące beneficjentami pomocy, które nie są objęte funduszem powierniczym, a w szczególności na kraje najsłabiej rozwinięte (LDC);

13. głęboko żałuje, że pomimo utrzymującego się znaczenia ODA dla krajów najsłabiej rozwiniętych już i tak niskie poziomy pomocy rozwojowej na rzecz tych krajów uległy obniżeniu drugi rok z rzędu w 2014 r. oraz że kwota pomocy przydzielona tym krajom jest najniższa od dziesięciu lat; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, by nie odbierano pomocy najbardziej potrzebującym krajom w celu pokrycia kosztów obecnego kryzysu;

Rola społeczeństwa obywatelskiego, organizacji pozarządowych, lokalnych władz i organizacji międzynarodowych

14. uważa, że EUTF dla Afryki powinien przyczynić się do rozwoju w krajach tranzytu i pochodzenia migrantów, wzmocnienia i poprawy jakości lokalnych usług publicznych (usług socjalnych, zdrowia, kształcenia, żywienia, kultury) oraz uczestnictwa w życiu politycznym i sprawowania rządów, zwłaszcza poprzez projekty angażujące lokalne społeczności; uważa, że fundusz powinien przyczynić się do rozwoju zatrudnienia w lokalnych sektorach, przy jednoczesnym poszanowaniu praw człowieka i środowiska; uważa w tym kontekście, że należy zasięgać opinii samorządów lokalnych jako pełnoprawnych partnerów, o ile istnieją pełne gwarancje skuteczności i dobrego zarządzania zgodnie z zasadami skuteczności pomocy, oraz podkreśla, że samorządy lokalne powinny być też głównymi podmiotami odpowiedzialnymi za usługi publiczne świadczone na szczeblu lokalnym; uważa, że społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe, organizacje międzynarodowe i diaspory powinny wzajemnie się uzupełniać i odgrywać zasadniczą rolę w eliminowaniu podstawowych przyczyn migracji i poprawie usług lokalnych;

Wtorek, 13 września 2016 r.

15. przypomina, że samorządy regionalne i lokalne, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i NGO są naturalnymi partnerami w ramach skutecznej polityki rozwoju oraz że stały dialog z władzami krajowymi i lokalnymi społecznościami jest niezbędny w celu określenia wspólnych strategii i priorytetów oraz umożliwienia – w ramach wdrażania funduszu – podejścia opartego na dowodach, w szczególności w krajach wykazujących niewystarczające gwarancje dobrego zarządzania i przejrzystości; wzywa do poszanowania zasady pomocniczości i odpowiedzialności także w tym obszarze działania; podkreśla, że samorządy terytorialne, lokalne społeczeństwo obywatelskie i inne NGO powinny być silnie zaangażowane na etapie programowania i wdrażania EUTF; zwraca się do Komisji o wyjaśnienie i sformalizowanie procedur konsultacji z tymi podmiotami, tak aby zapewnić ich skuteczne uczestnictwo w dyskusjach odbywających się w komitetach operacyjnych, z jasnymi i przejrzystymi kryteriami kwalifikowalności;

16. podkreśla znaczenie zapewnienia lepszej równowagi finansowania skierowanego do rządów państw będących beneficjentami, a zwłaszcza do wiarygodnych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, które mają większą świadomość deficytów społecznych wymagających wsparcia;

17. przypomina o znaczeniu podejścia do odporności skoncentrowanego na ludziach i lokalnej społeczności oraz wyraża mocne przekonanie, że EUTF powinien skupiać się nie tylko na rozwoju gospodarczym, lecz także na projektach na poziomie najbliższym obywatelom, mających na celu konkretnie poprawę jakości oraz sprawiedliwości i powszechnego dostępu do podstawowych usług, a także szkolenia dotyczące rozwijania umiejętności lokalnych, a także zaspokojenia potrzeb szczególnie wrażliwych społeczności, w tym mniejszości;

Przejrzystość i jasność na potrzeby skuteczniejszego osiągnięcia celów

18. dostrzega złożoność i wielowymiarowy charakter obecnego kryzysu uchodźczego; ostrzega jednak przed poważnym ryzykiem nadużycia pomocy rozwojowej UE, w szczególności w krajach dotkniętych konfliktami, w których kwestie bezpieczeństwa, migracji i rozwoju są ściśle ze sobą powiązane; podkreśla, że projekty objęte EUTF, zaprojektowane z wykorzystaniem źródeł przeznaczonych zasadniczo na cele rozwojowe, muszą mieć cele związane z rozwojem; podkreśla, że projekty ukierunkowane na wzmocnienie zdolności w zakresie bezpieczeństwa w poszczególnych krajach muszą być zaprojektowane w taki sposób, by ich końcowe rezultaty koncentrowały się na ograniczaniu ubóstwa, a także na stabilizacji krajów będących beneficjentami pomocy;

19. przypomina Komisji i organom, którym powierzono bezpośrednie zarządzanie funduszem powierniczym, że zasoby pochodzące z EFR i innych funduszy rozwojowych muszą być wykorzystywane wyłącznie na działania bezpośrednio związane z pomocą rozwojową; apeluje do Komisji o zapewnienie wyraźnej gwarancji ww. wykorzystania środków oraz dostarczanie regularnych i szczegółowych sprawozdań z wykorzystania tych funduszy;

20. podkreśla, że budżetu UE nie można wykorzystywać do bezpośredniego finansowania operacji wojskowych czy obronnych (art. 41 ust. 2 TUE), jednak nie wyklucza się jednoznacznie operacji pokojowych mających cele rozwojowe; przypomina też, że art. 209 i 212 TFUE nie wykluczają jednoznacznie finansowania budowania zdolności w sektorze bezpieczeństwa;

21. wzywa Komisję, Radę Strategiczną i Komitet Operacyjny do skoncentrowania się przede wszystkim na budowaniu zdolności, stabilności i pokoju, odporności, dobrobytu oraz na wzmocnieniu pozycji lokalnych społeczności, a także propagowaniu, ochronie i egzekwowaniu praw człowieka oraz tworzeniu miejsc pracy i szkoleniach, zwłaszcza dla kobiet i osób młodych;

22. podkreśla zdecydowanie, że ostatecznym celem polityki rozwoju UE, jak określono w art. 208 TFUE, musi być ograniczenie oraz eliminacja ubóstwa; w tym względzie ubolewa nad faktem, że podczas gdy wkład UE w EUTF będzie opierał się przede wszystkim na zasobach ODA, ten mechanizm finansowania nie będzie koncentrował się wyłącznie na celach ukierunkowanych na rozwój; podkreśla, że należy dokonać wyraźnego, przejrzystego i zrozumiałego rozróżnienia w ramach EUTF między pulą środków finansowych przeznaczonych na działania rozwojowe z jednej strony, a pulą na działania związane z zarządzaniem migracją, kontrolami granicznymi oraz na wszystkie inne działania z drugiej strony; podkreśla, że osłabianie ODA polegające na wykorzystywaniu mniejszych środków pieniężnych na walkę ze skrajnym ubóstwem podważyłoby znaczne postępy poczynione w zakresie międzynarodowego rozwoju oraz zagroziłoby nowo przyjętym celom zrównoważonego rozwoju;

Wtorek, 13 września 2016 r.

Spójność polityki UE i zaangażowanie na rzecz praw człowieka

23. wzywa UE do większej spójności podczas podejmowania działań w dziedzinie międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju z dwojakiego punktu widzenia: UE i państwa członkowskie powinny z jednej strony działać zgodnie ze swoimi zobowiązaniami, a z drugiej strony wykazywać ogólną spójność w swoich politykach zewnętrznych i instrumentach odnoszących się do regionu Afryki, ze szczególnym uwzględnieniem ducha współzarządzania w ramach umowy AKP–UE z Kotonu; biorąc pod uwagę ten drugi punkt widzenia uważa, że EUTF powinien odzwierciedlać zasady spójności polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz komplementarności między wszystkimi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju i powinien być wolny od wszelkich sprzeczności między celami rozwojowymi a polityką dotyczącą bezpieczeństwa, kwestii humanitarnych i migracji; wyraża nadzieję, że pakiet dotyczący lepszego stanowienia prawa przyczyni się do zwiększenia spójności polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez uwzględnienie rozwoju i praw człowieka we wszystkich ocenach skutków;

24. przypomina, że zasady i kryteria, którym podlega pomoc rozwojowa w ramach projektów finansowanych z EUTF, muszą być ustalone zgodnie z podzielanymi wartościami i wspólnym interesem, w szczególności w zakresie przestrzegania i propagowania praw człowieka; w tym względzie podkreśla, że polityka UE dotycząca współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa, zarządzania migracją oraz zjawiska handlu ludźmi i ich przemytu powinna obejmować konkretne zapisy mające na celu zapewnienie poszanowania praw człowieka i rządów prawa, ze szczególnym uwzględnieniem praw kobiet, praw osób LGBTI, praw reprodukcyjnych i seksualnych oraz zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, praw dzieci oraz mniejszości i innych szczególnie zagrożonych grup; przypomina, że UE powinna wspierać walkę z dyskryminacją ze względu na religię lub światopogląd, płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, wiek, niepełnosprawność i orientację seksualną;

25. zauważa, że fundusze powiernicze muszą przyczynić się do realizacji długoterminowych celów w postaci zapewnienia pokoju i wzmocnienia sprawowania rządów w krajach będących beneficjentami; podkreśla konieczność starannej i systematycznej oceny wpływu działań finansowanych w ramach EUTF dla Afryki na dostarczanie pomocy humanitarnej; podkreśla, że EUTF nie powinien negatywnie oddziaływać na unijną długoterminową współpracę na rzecz rozwoju; podkreśla, że odpowiedzialność i komplementarność długoterminowych i krótkoterminowych projektów musi być zagwarantowana, zabezpieczona i dostosowana do istniejących regionalnych i krajowych strategii UE na rzecz regionu Sahelu, Zatoki Gwinejskiej, Rogu Afryki i Afryki Północnej; podkreśla, że w celu dobrej alokacji środków, a także dla rozwijania ścisłego partnerstwa z wieloma podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, konieczna jest kompleksowa diagnoza kraju i sektora; przyjmuje z zadowoleniem komponent badawczy zintegrowany z funduszem powierniczym UE jako potencjalną okazję do stworzenia możliwości rozwojowych i synergii między UE a zainteresowanymi krajami;

Cele i działania następcze

26. wzywa Komisję do regularnego monitorowania, na co środki z EUTF są przeznaczone oraz w jaki sposób są przydzielane, a także apeluje o zwiększenie uprawnień Parlamentu w zakresie kontroli EUTF; w szczególności wzywa Radę i Komisję do regularnego przekazywania informacji na temat konkretnych działań podejmowanych zarówno przez UE, jak i państwa Afryki podczas wykorzystywania tych środków pieniężnych oraz osiągniętych wyników;

27. wyraża zaniepokojenie brakiem koordynacji między wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w zarządzanie EUTF (w szczególności pomiędzy Dyrekcją Generalną Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju (DG DEVCO) oraz jej Dyrekcją ds. Pomocy Humanitarnej i Ochrony Ludności (ECHO)) oraz brakiem jasnych wytycznych informujących o dostępnych sposobach finansowania; wyraża ubolewanie, że kryteria finansowania i fundusze dostępne dla społeczeństwa obywatelskiego w ramach EUTF nie są jasne i przejrzyste; przypomina o potrzebie lepszej komunikacji między Komisją, państwami członkowskimi i Parlamentem w związku z programowaniem i wdrażaniem działań EUTF w wymiarze ogólnym, co posłuży dalszemu planowaniu ewentualnych kolejnych funduszy powierniczych; apeluje, aby Komisja zwróciła szczególną uwagę na spójność i koordynację działań funduszu z regionalnymi programami rozwoju (RDP) w celu uniknięcia powielania działań oraz skupienia się w pierwszej kolejności na rozwoju, a nie na ochronie i kontroli granic kosztem migrantów; wzywa Komisję – z tego samego powodu oraz w celu zmaksymalizowania oddziaływania i skuteczności pomocy na szczeblu globalnym – do utrzymania zacieśnionego dialogu z ONZ w kontekście EUTF; wzywa Komisję do wzmocnienia wysiłków na rzecz bardziej systematycznej oceny skutków swojej polityki i finansowania, w tym EUTF, zwłaszcza w odniesieniu do skutków wywieranych na zrównoważony rozwój, prawa człowieka i równość płci, oraz do uwzględnienia wyników tych ocen w swoich politykach i programach;

Wtorek, 13 września 2016 r.

28. podkreśla brak dotychczasowego zaangażowania Parlamentu w tworzenie EUTF i zauważa konieczność zagwarantowania – dzięki szczegółowym i regularnym sprawozdaniom składanym przez Komisję – kontroli Parlamentu nad realizacją działań finansowanych z tego funduszu;

29. wyraża przekonanie, że z uwagi na wyjątkową elastyczność i szybkość działań charakteryzującą fundusz powierniczy okresowe sprawozdania powinny być przekazywane Parlamentowi co najmniej co sześć miesięcy; wyraźnie podkreśla potrzebę przejrzystego monitorowania wyników, oceny i rozliczalności;

30. wyraża przekonanie, że przejrzystość, komunikacja i widoczność w odniesieniu do projektów opracowywanych w ramach EUTF mają ogromne znaczenie w kontekście rozpowszechniania wyników oraz zaangażowania i uwrażliwiania europejskich podmiotów prywatnych, władz lokalnych i regionalnych, NGO i społeczeństwa obywatelskiego w celu stworzenia warunków dla większego zaangażowania i ułatwienia uczestnictwa państw członkowskich;

31. podkreśla potrzebę dokładnego monitorowania wdrażania przepisów w sprawie redystrybucji, zastępowania w krajach pochodzenia oraz zobowiązań finansowych państw członkowskich, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka;

32. przypomina, że polityka migracyjna UE powinna przede wszystkim skupiać się na eliminowaniu podstawowych przyczyn migracji; podkreśla, że polityka migracyjna UE powinna działać tak, by pomagać w budowie pokoju i stabilności oraz wspieraniu rozwoju gospodarczego zgodnie z celami nr 3, 4 i 5, 7. punktem celu nr 10 i celem nr 16 agendy na rzecz celów zrównoważonego rozwoju 2030, poprzez ściślejszą współpracę z państwami trzecimi, aby poprawić współpracę dotyczącą zachęcania do powrotu i reintegracji w państwach pochodzenia migrantów, w tym migrantów wysoko wykwalifikowanych, dobrowolnych powrotów i readmisji, w sposób, który zwiększy ich możliwości;

33. podkreśla, że niestabilność i brak poczucia fizycznego bezpieczeństwa stanowią główne przyczyny przymusowych przesiedleń, i dlatego popiera stosowanie we wdrażaniu funduszu podejścia uwzględniającego specyfikę konfliktu, w ramach którego priorytetowo traktowane będą: zapobieganie konfliktom, budowa państwa, dobre zarządzanie i promowanie praworządności; wyraża przekonanie, że EUTF to wielka szansa dla Unii Europejskiej, aby wzmocnić współpracę i dialog polityczny z partnerami afrykańskimi, w szczególności w zakresie skutecznej realizacji umów o readmisji i powrocie, oraz budować wspólne strategie w zakresie zarządzania przepływami migracyjnymi; wskazuje potrzebę podziału odpowiedzialności między UE a jej partnerów z Afryki zgodnie z konkluzjami szczytu, który odbył się w Valletcie w listopadzie 2015 r.; wyraża jednak przekonanie, że nie należy wykorzystywać pomocy rozwojowej w celu ograniczenia przepływów migrantów i osób ubiegających się azyl, a projekty objęte EUTF nie powinny stanowić pretekstu do niedopuszczania do wyjazdów lub uszczelniania granic pomiędzy krajami, ignorując jednocześnie przyczyny zmuszające ludzi do opuszczania swoich domów; wyraża poważne zaniepokojenie wpływem, jaki EUTF może mieć na prawa człowieka w sytuacji, gdy powstrzymywanie migracji odbywa się poprzez współpracę z krajami, w których dochodzi do systematycznych lub poważnych naruszeń praw podstawowych; zwraca się do Komisji o zadbanie o to, by fundusz spełniał swoją rolę, pomagając bezpośrednio osobom w potrzebie i nie finansując rządów odpowiedzialnych za łamanie praw człowieka; wzywa do lepszego poszanowania praw człowieka migrantów w projektach finansowanych przez UE;

34. podkreśla, że ważne jest, aby zrozumieć przyczyny i konsekwencje migracji międzynarodowej z punktu widzenia płci, w tym proces podejmowania decyzji i mechanizmy prowadzące do migracji; przypomina, że kobiety i dziewczęta będące uchodźczyniami i migrantkami są szczególnie narażone, gdy znajdują się w sytuacji, w której nie można zapewnić im bezpieczeństwa i w której mogą stać się obiektami przemocy seksualnej lub wykorzystywania; podkreśla, że EUTF musi przyczynić się do ochrony, wsparcia lub pomocy na rzecz szczególnie narażonych migrantów, uchodźców i ofiar handlu ludźmi oraz że należy zwrócić szczególną uwagę na kobiety i dzieci;

35. zwraca uwagę, że EUTF dla Afryki został utworzony po szczycie afrykańskich i europejskich szefów państw i rządów w Valletcie poświęconym kwestiom migracji; apeluje do Komisji o przedstawienie Parlamentowi przeglądu konkretnych działań podjętych w następstwie szczytu, zwłaszcza w dziedzinie rozwoju, walki z przemytnikami i podpisywania umów o powrocie, readmisji i reintegracji; apeluje do Rady, aby przyznała Komisji niezbędne mandaty do zawierania takich umów z krajami, których dotyczy EUTF;

o

o o

Wtorek, 13 września 2016 r.

36. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, parlamentom państw członkowskich, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE oraz przewodniczącemu Parlamentu Panafrykańskiego.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0338

Tworzenie warunków na rynku pracy sprzyjających równowadze między życiem zawodowym a prywatnym

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie tworzenia na rynku pracy warunków sprzyjających równowadze między życiem zawodowym a prywatnym (2016/2017(INI))

(2018/C 204/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 6 lit. a), art. 8, 10, 153 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 7, 9, 23, 24 i 33 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Europejską kartę społeczną z dnia 3 maja 1996 r., w szczególności jej część I oraz część II art. 2, 4, 16 i 27 w sprawie prawa pracowników mających obowiązki rodzinne do równych szans i równego traktowania,
- uwzględniając dyrektywę Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią ⁽¹⁾ (dyrektywa w sprawie urlopu macierzyńskiego),
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę w sprawie urlopu macierzyńskiego (COM(2008)0637),
- uwzględniając swoje stanowisko przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 20 października 2010 r. w celu przyjęcia dyrektywy 2011/.../UE Parlamentu Europejskiego i Rady 92/85/EWG w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły i pracownic karmiących piersią oraz w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu pracowników w godzeniu życia zawodowego i rodzinnego ⁽²⁾, w którym zwraca się on o przyznanie, między innymi, dwutygodniowego urlopu ojcowskiego,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2010/18/UE z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie wdrożenia zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego, zawartego przez BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC oraz uchylającą dyrektywę 96/34/WE ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2013/62/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniającą dyrektywę 2010/18/UE w sprawie wdrożenia zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC w związku ze zmianą statusu Majotty względem Unii Europejskiej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/41/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek oraz uchylającą dyrektywę Rady 86/613/EWG ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 348 z 28.11.1992, s. 1.
⁽²⁾ Dz.U. C 70 E z 8.3.2012, s. 163.
⁽³⁾ Dz.U. L 68 z 18.3.2010, s. 13.
⁽⁴⁾ Dz.U. L 353 z 28.12.2013, s. 7.
⁽⁵⁾ Dz.U. L 180 z 15.7.2010, s. 1.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/88/WE z dnia 4 listopada 2003 r., dotyczącą niektórych aspektów organizacji czasu pracy ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 97/81/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. dotyczącą Porozumienia ramowego dotyczącego pracy w niepełnym wymiarze godzin zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC) ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 lutego 2016 r. w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2016 r. ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie urlopu macierzyńskiego ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2013 r. w sprawie stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o jednakowej wartości ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 marca 2013 r. w sprawie eliminowania stereotypów dotyczących płci w UE ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie postępów w dążeniu do równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej – 2013 r. ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie strategii UE na rzecz równości kobiet i mężczyzn w okresie po 2015 r. ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 października 2015 r. w sprawie stosowania dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie nowej strategii na rzecz praw kobiet i równouprawnienia płci w Europie po roku 2015 ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie stosowania dyrektywy Rady 2010/18/UE z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie wdrożenia zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC oraz uchylającą dyrektywę 96/34/WE ⁽¹²⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 15 czerwca 2011 r. w sprawie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem: zagwarantujemy wszystkim dzieciom w UE dobry start w przyszłość ⁽¹³⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 19 czerwca 2015 r. w sprawie równości szans w wynagrodzeniu dla kobiet i mężczyzn: zlikwidowanie różnicowania emerytur ze względu na płeć,
- uwzględniając europejski pakt na rzecz równości płci na lata 2011–2020 przyjęty w ramach konkluzji Rady w dniu 7 marca 2011 r. ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając konkluzje prezydencji ze szczytu Rady Europejskiej w Barcelonie w dniach 15 i 16 marca 2002 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

⁽²⁾ Dz.U. L 299 z 18.11.2003, s. 9.

⁽³⁾ Dz.U. L 14 z 20.1.1998, s. 9.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0059.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0207.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 93 z 9.3.2016, s. 110.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 36 z 29.1.2016, s. 18.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 2.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0218.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0351.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0042.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0226.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 175 z 15.6.2011, s. 8.

⁽¹⁴⁾ 3073. posiedzenie Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów, Bruksela, 7 marca 2011 r.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając deklarację trzech kolejnych prezydencji UE w sprawie równouprawnienia płci z dnia 7 grudnia 2015 r., wydaną przez Niderlandy, Słowację i Maltę,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020)
- uwzględniając inicjatywę Komisji „Plan działania: Nowy początek. Jak zaradzić wyzwaniom dotyczącym równowagi między życiem zawodowym a prywatnym z jakimi mierzą się pracujące rodziny” (grudzień 2015 r.), jak również konsultacje publiczne i konsultacje z zainteresowanymi stronami,
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Program prac Komisji na 2016 r. – Czas na nieprzeciętne działania” (COM(2015)0610),
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Rozpoczęcie konsultacji w sprawie europejskiego filaru praw socjalnych” (COM(2016)0127),
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Inwestycje społeczne na rzecz wzrostu i spójności – w tym wdrażanie Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020” (COM(2013)0083) i jej zalecenie 2013/112/UE z dnia 20 lutego 2013 r. pt. „Inwestowanie w dzieci: przerwanie cyklu marginalizacji”,
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Większa równowaga między pracą a rodziną: ułatwianie godzenia życia zawodowego, prywatnego i rodzinnego”, (COM(2008)0635),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 lutego 2011 r. zatytułowany „Wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem: zagwarantujemy wszystkim dzieciom w UE dobry start w przyszłość (COM(2011)0066),
- uwzględniając opublikowane przez Komisję w dniu 29 maja 2013 r. sprawozdanie z postępów w realizacji celów barcelońskich zatytułowane »Rozwój struktur opieki nad dziećmi w Europie na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu« (COM(2013)0322),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji pt. »Strategiczne zaangażowanie na rzecz równouprawnienia płci w latach 2016–2019«, w szczególności jego rozdział 3.1. pt. »Zwiększanie uczestnictwa kobiet w rynku pracy i równości kobiet i mężczyzn pod względem niezależności ekonomicznej«,
- uwzględniając sprawozdanie komisji z 2015 r. w sprawie równouprawnienia kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej (SWD(2016)0054), w szczególności rozdział na temat równości pod względem niezależności ekonomicznej,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 21 stycznia 2016 r. pt. »Zatrudnienie i sytuacja społeczna w Europie w 2015 r.«, w szczególności jego rozdział III.2. pt. »Ochrona socjalna«,
- uwzględniając badania Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound) z 2013 r. pt. »Czas pracy i równowaga między życiem zawodowym a prywatnym w perspektywie całego życia« i »Opieka nad dziećmi i osobami pozostającymi na utrzymaniu: wpływ na karierę młodych pracowników« oraz z 2015 r. pt. »Praca i opieka: środki służące godzeniu pracy ze sprawowaniem opieki w czasach zmiany demograficznej« oraz szósty europejski sondaż na temat warunków pracy z 2016 r.,
- uwzględniając badanie Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy z 2015 r. pt. »Jak zmienił się czas pracy w XXI w.«,
- uwzględniając badanie Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy zatytułowane »Promowanie urlopu rodzicielskiego i ojcowskiego wśród ojców«,
- uwzględniając sprawozdanie europejskiej sieci krajowych organów ds. równości, Equinet, z dnia 8 lipca 2014 r. pt. »Organy ds. równouprawnienia promujące większą równowagę pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym dla wszystkich«,

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając wskaźnik równouprawnienia płci za 2015 r. opracowany przez Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) oraz sprawozdanie EIGE również z 2015 r. zatytułowane »Godzenie życia zawodowego, rodzinnego i prywatnego w Unii Europejskiej: przegląd polityki«,
  - uwzględniając opracowanie Biura Analiz Parlamentu Europejskiego z maja 2015 r. pt. »Równouprawnienie płci w zatrudnieniu i pracy – dyrektywa 2006/54/WE, ocena realizacji w Europie«,
  - uwzględniając badanie Dyrekcji Generalnej Parlamentu Europejskiego ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej pt. »Urlop macierzyński, ojcowski i rodzicielski: dane na temat okresu wypłacania i wysokości zasiłków w Unii Europejskiej«,
  - uwzględniając badanie Dyrekcji Generalnej Parlamentu Europejskiego ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej zatytułowane »Koszty i korzyści urlopu macierzyńskiego i ojcowskiego«,
  - uwzględniając badanie Dyrekcji Generalnej Parlamentu Europejskiego ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej zatytułowane »Dyskryminacja powstająca na styku płci i niepełnosprawności«,
  - uwzględniając badanie Dyrekcji Generalnej Parlamentu Europejskiego ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej z marca 2016 r. pt. »Różnice w pracy, sprawowaniu opieki i czasie wolnym mężczyzn i kobiet«,
  - uwzględniając strategię stowarzyszenia Eurocarers z 2014 r. zatytułowaną »Umożliwić opiekunom zajmowanie się opieką«,
  - uwzględniając Europejski pakt na rzecz zdrowia i dobrostanu psychicznego z 2008 r. oraz określony w nim priorytet »zdrowie psychiczne w miejscu pracy«,
  - uwzględniając konwencję MOP nr 156 dotyczącą obowiązków rodzinnych (1981 r.) i zalecenie MOP nr 165 dotyczące pracowników mających obowiązki rodzinne (1981 r.),
  - uwzględniając Konwencję MOP dotyczącą pracy w niepełnym wymiarze czasu z 1994 r., Konwencję MOP dotyczącą pracy nakładczej z 1996 r., Konwencję MOP dotyczącą ochrony macierzyństwa z 2000 r. i Konwencję dotyczącą pracowników domowych z 2011 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie MOP z 2014 r. pt. »Macierzyństwo i ojcostwo w pracy: prawo i praktyka na świecie«,
  - uwzględniając konkluzje z dnia 24 marca 2016 r. Komisji ONZ ds. Statutu Kobiet, przyjęte na 60. sesji, w szczególności lit. e)–g),
  - uwzględniając wspólny dokument MOP/UNICEF-u z dnia 8 lipca 2013 r. pt. »Wspieranie pracowników mających obowiązki rodzinne: program na rzecz łączenia wychowywania dzieci z godną pracą«,
  - uwzględniając wskaźnik OECD dotyczący poprawy jakości życia (Better Life Index) za 2015 r.,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając wspólne obrady Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia zgodnie z art. 55 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinię Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0253/2016),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z najnowszymi danymi Eurostatu poziom urodzeń w UE spadł w ciągu ostatnich dziesięcioleci, a UE stoi w obliczu bezprecedensowych wyzwań demograficznych ⁽¹⁾, na które państwa członkowskie powinny odpowiedzieć; mając na uwadze, że polityka przyjazna rodzinie jest istotna dla wywoływania pozytywnych tendencji demograficznych, ponieważ niepewność zatrudnienia i niegodne warunki pracy mogą mieć negatywne skutki dla planowania rodziny;

⁽¹⁾ Sprawozdanie demograficzne Eurostatu (2015).

Wtorek, 13 września 2016 r.

- B. mając na uwadze, że w 2014 r. w UE-28 urodziło się 5,1 mln dzieci, co odpowiada przybliżonemu współczynnikowi urodzeń 10,1; mając na uwadze, że dla porównania w 2000 r. wskaźnik ten wynosił 10,6, w 1985 r. – 12,8 a w 1970 r. – 16,4; mając na uwadze, że UE stoi przed poważnym wyzwaniem demograficznym w związku z tym, że w większości państw członkowskich stale postępuje spadek współczynnika urodzeń, przez co Unia staje się stopniowo społeczeństwem starców i co zagraża bezpośrednio wzrostowi i rozwojowi społecznemu i gospodarczemu;
- C. mając na uwadze, że dochodzi do dalszego kwestionowania tradycyjnej koncepcji roli kobiety i mężczyzny oraz rodziny nuklearnej, ponieważ w UE zwiększa się liczba rodzin z jednym rodzicem, rodzin opartych na związkach jednopłciowych, nastoletnich matek itp; mając na uwadze, że nieuznawanie tej różnorodności powoduje dalszą dyskryminację i ma negatywny wpływ na osoby mieszkające w UE i na ich rodziny;
- D. mając na uwadze, że równość mężczyzn i kobiet jest jedną z podstawowych zasad Unii Europejskiej, a art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej zakazują wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć i wymagają zagwarantowania równości mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, również w osiągnięciu równowagi między życiem zawodowym a prywatnym;
- E. mając na uwadze, że mapa drogowa przedstawiona przez Komisję stanowi punkt wyjścia; mając na uwadze, że okazja ta musi doprowadzić do rozpoczęcia procesu reorganizacji kwestii równowagi między życiem zawodowym a prywatnym kobiet i mężczyzn w Europie, a także przyczynić się zasadniczo do osiągnięcia wyższego stopnia równości płci;
- F. mając na uwadze, że należy zaplanowana i wdrażana polityka godzenia życia zawodowego z prywatnym powinna być traktowana jako podstawowy sposób na poprawę środowiska pracy, zapewniający dobre warunki pracy i dobrobyt społeczny i zawodowy; mając na uwadze, że właściwa równowaga między pracą a życiem prywatnym sprzyja jednocześnie wzrostowi gospodarczemu, konkurencyjności, ogólnemu udziałowi w rynku pracy, równouprawnieniu płci, obniżeniu zagrożenia ubóstwem, solidarności międzypokoleniowej, a także przyczynia się do rozwiązania problemów związanych ze starzejącym się społeczeństwem i pozytywnie wpływa na współczynnik urodzeń w UE; mając na uwadze, że strategie polityczne, jakie należy zrealizować, aby osiągnąć te cele, muszą być nowoczesne, muszą skupiać się na poprawie dostępu kobiet do rynku pracy, równym podziale obowiązków domowych i opiekuńczych między kobiety i mężczyzn, a także opierać się na utworzeniu spójnych ram polityki wspieranych przez rokowania zbiorowe i układy zbiorowe, tak aby umożliwić lepszą równowagę między opieką, pracą a życiem prywatnym;
- G. mając na uwadze, że godzenie życia zawodowego z prywatnym zależy w dużej mierze od ustaleń dotyczących czasu pracy obowiązujących w miejscu pracy; mając na uwadze, że pojawiły się wątpliwości co do tego, czy dłuższe godziny pracy są korzystne dla gospodarki pod względem zwiększonej produktywności; mając na uwadze, że znaczny odsetek pracowników w UE pracuje w nietypowych godzinach, co obejmuje pracę w weekendy, dni ustawowo wolne od pracy, pracę w systemie zmianowym i w nocy, a w 2015 r. niemal połowa pracowników pracowała w czasie wolnym; mając na uwadze, że obecne ustalenia wskazują na to, że w przypadku 31 % pracowników rozwiązania dotyczące czasu pracy zmieniają się regularnie, a o zmianach tych pracownicy często powiadamiani są z małym wyprzedzeniem⁽¹⁾; mając na uwadze, że może to prowadzić do problemów związanych ze zdrowiem i bezpieczeństwem, zwiększonego ryzyka wypadków w pracy i gorszego stanu zdrowia w perspektywie długoterminowej, a także może utrudniać godzenie pracy z obowiązkami wobec dzieci i innych osób pozostających na utrzymaniu; mając na uwadze, że niektóre sektory, takie jak sektor usług detalicznych, gdzie większość pracowników stanowią kobiety, w większym stopniu doświadczają tego zjawiska;
- H. mając na uwadze, że Komisja i państwa członkowskie powinny wprowadzić konkretne inicjatywy na rzecz wspierania poddających się dostosowaniom i skutecznym modeli świadczenia pracy, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, dzięki którym pracownicy będą mogli osiągnąć równowagę między pracą a życiem prywatnym;

⁽¹⁾ Eurofound (2015): Pierwsze ustalenia: szósty europejski sondaż na temat warunków pracy.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- I. mając na uwadze, że w 2015 r. wskaźnik zatrudnienia mężczyzn w UE-28 wynosił 75,9 %, podczas gdy taki wskaźnik dla kobiet osiągnął 64,3 % ⁽¹⁾, mimo że kobiety są lepiej wykształcone; mając na uwadze, że liczba kobiet wśród pracowników jest nawet mniejsza, kiedy weźmie się pod uwagę wskaźniki zatrudnienia w ekwiwalentach pełnego czasu pracy, ponieważ w niektórych państwach członkowskich udział kobiet w zatrudnieniu w niepełnym wymiarze czasu pracy jest bardzo wysoki; mając na uwadze, że w 2013 r. mężczyźni spędzali tygodniowo na płatnej pracy 47 godzin, podczas gdy kobiety – 34 godziny; mając na uwadze, że uwzględniając czas pracy płatnej i pracy niepłatnej wykonywanej w domu, młode kobiety pracowały średnio 64 godziny, podczas gdy młodzi mężczyźni – 53 godziny ⁽²⁾; mając na uwadze, że według szacunków straty PKB na mieszkańca, które można przypisać różnicom w traktowaniu kobiet i mężczyzn na rynku pracy, wynoszą w Europie do 10 %;
- J. mając na uwadze, że w obecnym kontekście unijnej polityki zatrudnienia, polityki społeczno-ekonomicznej i polityki równości strategia »Europa 2020« i wyznaczone wcześniej cele są dalekie od realizacji; mając na uwadze, że żadnego celu wyznaczonego na szczelbu UE nie uda się faktycznie osiągnąć bez proaktywnej polityki zaprojektowanej i wdrażanej tak, by pomóc kobietom we wchodzeniu na rynek pracy, zwłaszcza polityki wspierającej lepszą równowagę między życiem prywatnym a zawodowym;
- K. mając na uwadze, że na europejskich rynkach pracy panuje segregacja płciowa ⁽³⁾; mając na uwadze, że Komisja również uznała ten fakt w swoim komunikacie z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie europejskiego filaru praw socjalnych (COM(2016)0127, załącznik I), stwierdzając, że »odsetek kobiet wśród pełnoetatowych pracowników jest nadal zbyt niski; odsetek kobiet wśród osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu i w sektorach charakteryzujących się niższymi wynagrodzeniami – zbyt wysoki. Za godzinę swojej pracy, nawet jeżeli jest to praca równej wartości, kobiety nadal otrzymują niższe wynagrodzenie – mimo że są obecnie lepiej wykształcone niż mężczyźni«;
- L. mając na uwadze, że ubóstwo i rosnące nierówności pogłębiły się wraz z politykami makroekonomicznymi prowadzonymi przez UE i z polityką oszczędności narzuconą w odpowiedzi na kryzys gospodarczy;
- M. mając na uwadze, że pogodzenie ze sobą życia rodzinnego i zawodowego stanowi szczególne wyzwanie dla rodziców samotnie wychowujących dzieci, wśród których dominują samotne matki; uwzględniając, że we wszystkich 28 państwach UE aż 34 % z samotnych matek jest zagrożonych ubóstwem, a dzieci pochodzące z takich rodzin są w niewspółmiernie większym stopniu zagrożone tzw. międzypokoleniowym dziedziczeniem ubóstwa;
- N. mając na uwadze, że negatywne konsekwencje tzw. »feminizacji ubóstwa« najdotkliwiej dotyczą dzieci wychowywane przez samotne matki napotyające na znaczne trudności w pogodzeniu ze sobą funkcji jedyne go żywiciela rodziny oraz obowiązków rodzicielskich;
- O. mając na uwadze, że równouprawnienie kobiet i mężczyzn na rynku pracy przynosi korzyści nie tylko kobietom, lecz także gospodarce i społeczeństwu jako całości, ponieważ jest kluczowym atutem ekonomicznym wspierającym zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu wzrost gospodarczy oraz zmniejszanie nierówności związanych z karierą zawodową, a także wspierającym skuteczność i płynność rynku pracy; mając na uwadze, że fakt, iż kobiety podejmują karierę zawodową i powracają na rynek pracy, przyczynia się do zwiększenia dochodów rodziny, powoduje wzrost konsumpcji, wielkości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wysokości płaconych podatków; mając na uwadze, że kobiety nadal spotykają się z dyskryminacją w dostępie do zatrudnienia i w utrzymywaniu zatrudnienia, a także, iż odmawia się im praw pracowniczych, w szczególności w związku z ciążą i macierzyństwem;
- P. mając na uwadze, że różnica w wynagrodzeniu kobiet i mężczyzn wynosi 16,3 % oraz że niestandardowe i niepewne formy umów o pracę dotyczą także w większym stopniu kobiet niż mężczyzn;
- Q. mając na uwadze, że nierówność na rynku pracy pociąga za sobą konsekwencje odczuwane przez całe życie i wywiera wpływ na prawa kobiet, np. emerytury, o czym świadczy zróżnicowanie emerytur ze względu na płeć wynoszące w UE 39 %, czyli dwukrotność zróżnicowania wynagrodzeń ze względu na płeć, które wynosi 16 %;

⁽¹⁾ <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

⁽²⁾ Eurofound (2013): Opieka na dziećmi i osobami pozostającymi na utrzymaniu: wpływ na karierę młodych pracowników.

⁽³⁾ Eurofound (2015): Pierwsze ustalenia: szósty europejski sondaż na temat warunków pracy.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- R. mając na uwadze, że wśród różnych kategorii zawodowych w szczególności kobiety samozatrudnione i kobiety będące przedsiębiorcami napotykają duże trudności w dążeniu do równowagi między pracą a życiem prywatnym; mając na uwadze, że kobiety, które chcą zostać przedsiębiorcami, bardzo często napotykają trudności w dostępie do kredytu, gdyż pośrednicy finansowi niechętnie przyznają im pożyczki, ponieważ uważają, że są one w większym stopniu narażone na ryzyko i w mniejszym stopniu mogą przyczynić się do rozwoju przedsiębiorstwa;
- S. mając na uwadze, że rozpowszechnione w społeczeństwie stereotypy nadają kobiecie drugorzędną rolę; mając na uwadze, że stereotypy te powielane są już od dzieciństwa i są widoczne w wyborze ścieżki szkolenia i kształcenia aż do rynku pracy; mając na uwadze, że kobiety zbyt często pozostają w zawodach »kobiecych« i często są źle opłacane; mając na uwadze, że te podziały na rynku pracy prowadzą do powielania stereotypów, które sprawiają, że przeważającą większością opieki obciążone są głównie kobiety, które w efekcie spędzają od dwóch do dziesięciu razy więcej czasu niż mężczyźni na wykonywaniu bezpłatnej pracy opiekuńczej⁽¹⁾; mając na uwadze, że stereotypy płciowe i dyskryminacja ze względu na płeć niosą negatywne skutki dla niezależności osobistej, społecznej i gospodarczej kobiet oraz ich perspektyw, a także mają wpływ na to, że odsetek kobiet pracujących w niepełnym wymiarze czasu i mających przerwy w karierze jest wyższy, a kobiety narażone są na wyższe ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego, co tym samym niekorzystnie wpływa na niezależność kobiet;
- T. mając na uwadze, że urlopy powiązane z życiem rodzinnym, mimo obowiązujących ram politycznych i prawodawstwa na poziomie unijnym i krajowym, są nadal powodem dyskryminacji i stygmatyzacji zarówno kobiet, jak i mężczyzn, a szczególnie dotyczy to kobiet jako głównych opiekunek wykorzystujących urlopy powiązane z życiem rodzinnym;
- U. mając na uwadze, że nierównomierne wykorzystywanie przez kobiety i mężczyzn urlopu rodzicielskiego jest dowodem dyskryminacji ze względu na płeć; mając na uwadze, że odsetek ojców decydujących się na urlop rodzicielski pozostaje w państwach członkowskich niski – jedynie 10 % ojców bierze co najmniej jeden dzień urlopu, a 97 % kobiet korzysta z urlopu rodzicielskiego dostępnego tymczasem dla obydwójga rodziców; mając na uwadze, że dostępne dane potwierdzają, iż niski poziom wykorzystywania jest skutkiem bezpłatności lub niskiego opłacania urlopów powiązanych z życiem rodzinnym; mając na uwadze, że urlop rodzicielski w całości lub w części nieprzekazywalny i właściwie wynagradzany wspiera bardziej równomierne wykorzystanie takiego urlopu przez obydwójga rodziców i przyczynia się do zmniejszenia dyskryminacji wobec kobiet na rynku pracy; mając na uwadze, że tylko kilka państw członkowskich zachęca ojców do wykorzystania urlopu ojcowskiego lub rodzicielskiego, w związku z czym mężczyźni pozbawieni są możliwości równoprawnego udziału w opiece nad dziećmi i możliwości spędzania czasu z dziećmi;
- V. mając na uwadze, że kluczowe znaczenie ma wprowadzenie środków sprzyjających dostępowi ojców do urlopów, tym bardziej że ojcowie wykorzystujący urlop rodzinny budują solidniejsze więzi ze swoimi dziećmi oraz że bardziej prawdopodobne jest, iż będą odgrywali aktywną rolę w przyszłości w zadaniach związanych z wychowaniem dzieci;
- W. mając na uwadze, że badania przeprowadzone przez Eurofund unaocznily aspekty, które wpływają na poziom wykorzystania urlopów rodzinnych przez ojców, a mianowicie: poziom kompensacji, elastyczność systemu urlopów, dostępność informacji, dostępność i elastyczność usług związanych z opieką nad dziećmi oraz strach przed wykluczeniem z rynku pracy w wyniku wykorzystania takiego urlopu;
- X. mając na uwadze, że istnienie i dostępność przystępnych cenowo, odpowiednich i charakteryzujących się wysoką jakością usług wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem lub opieki nad osobami pozostającymi na utrzymaniu są wraz z dobrą jakością usługami socjalnymi jednym z głównych czynników wywierających wpływ na udział kobiet w rynku pracy; mając na uwadze, że brak jest wystarczającej infrastruktury oferującej wysokiej jakości i dostępne dla wszystkich, niezależnie od dochodów, usługi opieki nad dziećmi; mając na uwadze, że w przypadku 27 %

⁽¹⁾ Dane Eurostatu z 2010 r., sprawozdanie Komisji z 2015 r. w sprawie równości mężczyzn i kobiet w Unii Europejskiej (SWD(2016) 0054).

Wtorek, 13 września 2016 r.

- Europejczyków niska jakość opieki nad dziećmi stanowi przeszkodę w korzystaniu z tych usług ⁽¹⁾; mając na uwadze, że osiągnięcie wysokiej jakości usług wymaga inwestycji w szkolenie pracowników zajmujących się opieką nad dziećmi ⁽²⁾; mając na uwadze, że tylko 11 państw członkowskich spełniło pierwszy cel z Barcelony (opieka nad dziećmi dostępna dla przynajmniej 90 % dzieci w wieku od lat 3 do wieku objęcia obowiązkiem szkolnym) i tylko 10 państw członkowskich osiągnęło drugi cel (objęcie opieką przynajmniej 33 % dzieci poniżej trzeciego roku życia) ⁽³⁾;
- Y. mając na uwadze, że wczesna edukacja i opieka nad dziećmi oraz doświadczenia nabywane przez dzieci w wieku 0–3 lat wywierają decydujący wpływ na ich rozwój kognitywny, zważywszy, że rozwój podstawowych zdolności odbywa się w pierwszych pięciu latach życia;
- Z. mając na uwadze, że polityka równoważenia życia zawodowego i prywatnego powinna również umożliwiać rodzicom wypełnianie obowiązków wobec dzieci, zapewniając środki finansowe, czas i wsparcie niezbędne zarówno matkom, jak i ojcom;
- AA. mając na uwadze, że Europa jest kontynentem o najwyższej liczbie obywateli w podeszłym wieku i że proces starzenia się ludności będzie utrzymywał się w następnych dziesięcioleciach; mając na uwadze, że w wielu państwach członkowskich brakuje placówek opieki długoterminowej mogących wystarczająco odpowiedzieć na zwiększone zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze oraz stagnację, a nawet obniżanie się wskaźnika zdrowych lat życia; mając na uwadze, że większość miejsc pracy tworzonych w sektorze oficjalnej opieki domowej nad starszymi członkami rodzin jest źle opłacana i wymaga niskich kwalifikacji ⁽⁴⁾;
- AB. mając na uwadze, że w UE zapotrzebowanie na opiekę w 80 % zaspokajane jest przez opiekunów nieformalnych; mając na uwadze, że około 3,3 mln Europejczyków w wieku 15–34 lat musiało zrezygnować z pracy w pełnym wymiarze godzin z powodu braku placówek opiekuńczych dla niesamodzielnych dzieci lub krewnych w podeszłym wieku;
- AC. mając na uwadze, że technologie informacyjno-komunikacyjne oraz technologie nowo powstające zmieniły środowisko pracy i zatrudnienia oraz kulturę i strukturę organizacyjną we wszystkich sektorach; mając na uwadze, że kształtowanie polityki musi nadążać za rozwojem technologicznym, aby w tej nowej sytuacji nie dopuścić do regresu, lecz zapewnić postęp w zakresie standardów socjalnych i równości płci;
- AD. mając na uwadze, że łączenie pracy opiekuńczej z pracą płatną wywiera znaczny wpływ na zrównoważony charakter pracy i na poziomy zatrudnienia, w szczególności w przypadku kobiet, które na pewnym etapie życia mogą stanąć przed koniecznością wypełniania obowiązków opiekuńczych wobec wnuków lub starszych rodziców ⁽⁵⁾;
- AE. mając na uwadze, że niektóre systemy prawne w UE nadal nie przewidują indywidualizacji systemów podatkowych i systemów zabezpieczenia społecznego, przez co kobiety otrzymują wyłącznie prawa będące pochodną ich związków z mężczyznami, w tym w odniesieniu do świadczeń zdrowotnych i emerytalnych; mając na uwadze, że państwa członkowskie narzucające kobietom/ matkom zależność i stosują wobec kobiet bezpośrednią dyskryminację oraz odmawiają przyznania im pełnych praw obywatelskich poprzez selektywność pod względem udzielania świadczeń państwowych;
- AF. mając na uwadze, że ukierunkowana polityka odnosząca się do rynku pracy i do równowagi między życiem zawodowym a prywatnym jest potrzebna, by uwzględnić przekrojowe przeszkody dotyczące równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz bezpieczeństwa zatrudnienia, z którymi spotykają się kobiety znajdujące się w trudnej sytuacji, takie jak kobiety niepełnosprawne, kobiety młode, migrantki i uchodźczynie, kobiety wywodzące się z mniejszości etnicznych oraz kobiety LGBTI;

⁽¹⁾ Eurofound, Europejskie badanie jakości życia, 2012 r.

⁽²⁾ Eurofound (2015 r.), Opieka nad małymi dziećmi: warunki pracy, szkolenie i jakość usług – systematyczny przegląd.

⁽³⁾ Sprawozdanie z postępów w realizacji celów barcelońskich z 29 maja 2013 r. zatytułowane »Rozwój struktur opieki nad dziećmi w Europie na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu« (COM(2013)0322).

⁽⁴⁾ Eurofound (2013 r.), Opieka nad dziećmi i osobami pozostającymi na utrzymaniu; wpływ na karierę młodych pracowników.

⁽⁵⁾ Eurofound, Sprawozdanie w sprawie zrównoważonej pracy w ciągu całego życia: dokument koncepcyjny (2015 r.).

Wtorek, 13 września 2016 r.

- AG. mając na uwadze, że przyznanie pracownikom wolnego czasu na rozwój osobisty i szkolenia w kontekście uczenia się przez całe życie bez narażania ich z tego powodu na dyskryminację sprzyja zarówno ich poczuciu dobrostanu, jak również ich wkładowi w gospodarkę dzięki lepszym umiejętnościom i wyższej wydajności ⁽¹⁾;
- AH. mając na uwadze, że wdrażanie polityki godzenia życia zawodowego z życiem osobistym jako takim nie będzie przekładało się na korzyści dla pracowników, jeżeli nie będą mu towarzyszyły polityki na rzecz podnoszenia warunków życia oraz polityki wspierające i promujące m. in. rozwój kultury, rozrywki, sportu;

Zasady ogólne

1. wskazuje na to, że godzenie obowiązków zawodowych z życiem prywatnym i rodzinnym jest szeroko interpretowanym pojęciem łączącym wszystkie ogólne kierunki polityki o charakterze ustawodawczym i nieustawodawczym, które ma na celu promowanie odpowiedniego i proporcjonalnego zrównoważenia między poszczególnymi aspektami życia ludzi; uważa, że osiągnięcie faktycznej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym wymaga solidnych, przekrojowych, strukturalnych, spójnych i kompleksowych polityk obejmujących zachęty i skuteczne środki służące godzeniu pracy z opieką nad rodziną i przyjaciółmi i spędzaniem z nimi czasu, oraz z czasem przeznaczonym na rozrywkę i rozwój osobisty; podkreśla, że przede wszystkim konieczne są kulturowe zmiany w społeczeństwie, które obalą stereotypy płciowe, tak aby mężczyźni i kobiety w bardziej równomiernym stopniu dzielili między sobą pracę i obowiązki związane z opieką;
2. podkreśla, że godzenie obowiązków zawodowych z życiem prywatnym i rodzinnym musi być gwarantowane jako jedno z praw podstawowych wszystkich ludzi, w duchu Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, przy czym stosowne środki powinny być dostępne dla każdego, nie tylko młodych matek, ojców lub opiekunów; wzywa do wprowadzenia ram mających na celu zagwarantowanie tego prawa jako podstawowego celu systemów socjalnych oraz wzywa UE i państwa członkowskie do propagowania, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, modeli świadczeń socjalnych w zakładzie pracy uwzględniających prawo do równowagi między pracą a życiem prywatnym; uważa, że prawo to powinno być uwzględniane we wszystkich działaniach UE, które mogą mieć bezpośredni lub pośredni wpływ na tę kwestię;
3. zwraca uwagę na fakt, że UE stoi w obliczu bezprecedensowych zmian demograficznych – wydłużające się średnie trwanie życia, niższy wskaźnik urodzeń, zmieniające się struktury rodzinne z nowymi formami związków i (wspólnego) pożycia, późne rodzicielstwo oraz migracja, które stawiają przed UE nowe wyzwania; obawia się, że kryzys gospodarczy i finansowy miał negatywny wpływ na finanse publiczne niezbędne dla polityki związanej z równowagą między pracą a życiem prywatnym oraz niezbędne w celu zagwarantowania istnienia oraz dostępności wysokiej jakości i przystępnych cenowo usług świadczonych w interesie ogólnym; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia pozytywnych polityk i zachęt w celu wspierania ożywienia demograficznego, ochrony systemów zabezpieczenia społecznego i propagowania dobrobytu ludzi i społeczeństwa w ujęciu ogólnym;
4. podkreśla, że kryzys spowodował gwałtowny spadek wskaźnika urodzeń w UE, jako że bezrobocie, niepewne formy zatrudnienia, niepewność co do przyszłości, a także dyskryminacja na rynku pracy skłaniają młodych ludzi, zwłaszcza młode i wysoko wykwalifikowane kobiety, do odkładania macierzyństwa na rzecz nieprzerwanej aktywności na coraz bardziej konkurencyjnym rynku pracy; w tym kontekście wzywa państwa członkowskie i partnerów społecznych do propagowania przyjaznych rodzinie środowisk pracy, planów umożliwiających godzenie życia zawodowego i prywatnego, programów powrotu do pracy, kanałów komunikacyjnych między pracownikami a pracodawcami oraz zachęt do zakładania działalności gospodarczej i samozatrudnienia, zwłaszcza w celu dopilnowania, by obywatele nie byli stratni pod względem ekonomicznym z powodu posiadania dzieci oraz by słuszne aspiracje zawodowe nie stały w sprzeczności z planami rodzinnymi; podkreśla również, że urlopy macierzyńskie, rodzicielskie i ojcowskie mogą być efektywnie wykorzystywane z korzyścią dla społeczeństwa i gospodarki jedynie wtedy, gdy jednocześnie zostaną zastosowane inne instrumenty polityczne, w szczególności, gdy zapewniona zostanie wysokiej jakości i przystępna cenowo opieka nad dziećmi;
5. z zadowoleniem przyjmuje podejście Komisji do polityki równowagi między pracą a życiem prywatnym jako kluczowego czynnika w stawianiu czoła wyzwaniom społeczno-gospodarczym; wzywa europejskich partnerów społecznych do przedstawienia porozumienia w sprawie kompleksowego pakietu środków ustawodawczych i nieustawodawczych w zakresie godzenia życia zawodowego, prywatnego i rodzinnego; wzywa Komisję do przedstawienia wniosku dotyczącego takiego pakietu, który będzie stanowił element rocznego programu prac na 2017 r., przy jednoczesnym przestrzeganiu zasady pomocniczości, w ramach zapowiedzianego europejskiego filaru praw socjalnych, w przypadku gdyby nie było możliwe porozumienie między partnerami społecznymi; podkreśla, że wnioski ustawodawcze powinny uwzględniać równość mężczyzn i kobiet jako podstawę prawną; wzywa Komisję do podjęcia we współpracy z podmiotami społecznymi prac prowadzących do stworzenia filaru praw socjalnych, na rzecz prawdziwej »inwestycji społecznej« uwypuklającej przede wszystkim inwestycje w kapitał ludzki;

⁽¹⁾ Opracowanie CEDEFOP-u: Urlop szkoleniowy. Polityka i praktyka w Europie, 2010.

Wtorek, 13 września 2016 r.

6. z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie przez Komisję konsultacji publicznych w sprawie europejskiego filaru spraw socjalnych mających na celu zebranie poglądów i opinii na temat szeregu podstawowych zasad wspierania dobrego funkcjonowania oraz systemów opieki społecznej w strefie euro;
7. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia stosownych strategii politycznych i środków w celu uwzględnienia rosnącego zróżnicowania relacji rodzinnych, w tym zarejestrowanych związków partnerskich oraz ustaleń związanych z wychowaniem dzieci i wnuków, jak również zróżnicowania społeczeństwa w ogóle, w szczególności w celu zagwarantowania, że dziecko nie będzie dyskryminowane ze względu na stan cywilny rodziców lub strukturę ich rodziny; wzywa państwa członkowskie do wzajemnego uznawania dokumentów prawnych w celu urzeczywistnienia swobodnego przepływu bez dyskryminacji;
8. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania i wdrożenia polityk i wprowadzenia środków wspierających osoby najbardziej poszkodowane lub obecnie nieuwzględnione w obowiązującym prawodawstwie oraz strategiach politycznych, takie jak osoby samotnie wychowujące dzieci, pary niepozostające w związku małżeńskim, pary homoseksualne, migranci, osoby samozatrudnione lub tak zwani »małżonkowie współpracujący« oraz rodziny, których co najmniej jeden członek jest niepełnosprawny;
9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, by w prawodawstwie i strategiach politycznych z zakresu sprzyjania równowadze między życiem zawodowym a prywatnym uwzględniano Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz uwagi końcowe Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych skierowane do UE w roku 2015;
10. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, by jedną z kwestii nadrzędnych w opracowywaniu, monitorowaniu i wdrażaniu strategii politycznych dotyczących równowagi między życiem zawodowym a prywatnym był dobrostan i nadrzędny interes dziecka; wzywa Komisję i państwa członkowskie do pełnego wdrożenia zalecenia »Inwestowanie w dzieci«⁽¹⁾ oraz ścisłego monitorowania postępów; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby opracowały i wprowadziły inicjatywy, takie jak gwarancja dla dzieci, która uznałaby dzieci za centralny element obecnych polityk ograniczania ubóstwa, tak aby każde dziecko miało dostęp do bezpłatnej opieki zdrowotnej, bezpłatnego kształcenia, bezpłatnej opieki, godnych warunków mieszkaniowych i odpowiednich możliwości żywieniowych, co stanowiłoby część europejskiego zintegrowanego planu na rzecz walki z ubóstwem dzieci;
11. uważa, że ubóstwo dzieci jest powiązane z ubóstwem rodziców i w związku z tym wzywa państwa członkowskie do wdrożenia zalecenia w sprawie ubóstwa i dobrostanu dzieci oraz do stosowania zaproponowanych w nim ram kontroli opartej na wskaźnikach;
12. podkreśla znaczenie włączania podejścia uwzględniającego cykl całego życia do strategii politycznych sprzyjających równowadze między pracą a życiem prywatnym oraz do strategii przedsiębiorstw, tak aby zapewnić wszystkim osobom wsparcie w różnych momentach życia oraz możliwość aktywnego uczestnictwa w rynku pracy, z przysługującymi prawami pracowniczymi, i uczestnictwa w społeczeństwie w ujęciu ogólnym;
13. podkreśla, że równowaga między życiem zawodowym a prywatnym oraz większe równouprawnienie płci stanowią istotny warunek wspierania udziału kobiet w rynku pracy, w szczególności kobiet świadczących opiekę i samotnych matek, oraz osiągnięcia celu, jakim jest wzmocnienie pozycji kobiet; podkreśla, że kluczem do wzmocnienia pozycji kobiet jest przekształcenie rynku pracy i systemów opieki społecznej oraz ich dostosowanie w taki sposób, aby uwzględnić cykl życia kobiet;
14. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowywania strategii politycznych o charakterze transformacyjnym oraz do inwestowania w kampanie uświadamiające w celu przezwyciężenia stereotypów związanych z płcią i propagowania bardziej równomiernego podziału obowiązków opiekuńczych i domowych, przy jednoczesnym skupieniu na prawie mężczyzn do przyjmowania obowiązków opiekuńczych oraz konieczności sprawowania ich przez mężczyzn bez narażania się na napiętnowanie i sankcje; uważa, że należy poświęcić uwagę przedsiębiorstwom i wesprzeć je w wysiłkach mających na celu wspieranie równowagi między pracą a życiem prywatnym oraz zwalczanie dyskryminacji;

⁽¹⁾ Zalecenie Komisji” (2013/112/EU).

Wtorek, 13 września 2016 r.

15. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia ochrony przed dyskryminacją i nielegalnym zwalnianiem z pracy ze względu na dążenie do równowagi między pracą a życiem prywatnym, co dotyczy zwłaszcza kobiety, oraz do zapewnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości i środków prawnych, również poprzez poprawę dostępności informacji w sprawie praw pracowników oraz udzielanej w razie potrzeby pomocy prawnej; wzywa w tym kontekście Komisję i państwa członkowskie do zaproponowania strategii politycznych umożliwiających poprawę egzekwowania środków antydyskryminacyjnych w miejscu pracy, w tym zwiększenie świadomości tytułu prawnego do równego traktowania przez prowadzenie kampanii informacyjnych, odwrócenie ciężaru dowodu⁽¹⁾, a także nadanie uprawnień krajowym organom ds. równości do przeprowadzania formalnych dochodzeń z własnej inicjatywy w kwestiach równości oraz pomagania potencjalnym ofiarom dyskryminacji;

16. podkreśla, że brak porównywalnych, wszechstronnych, wiarygodnych i regularnie aktualizowanych danych utrudnia dowiedzenie, że występuje dyskryminacja, szczególnie dyskryminacja pośrednia; wzywa państwa członkowskie do systematycznego gromadzenia danych dotyczących równości oraz do udostępniania ich, przy udziale krajowych organów ds. równości i sądów krajowych, w tym w związku z analizą i monitorowaniem tych danych na potrzeby zaleceń dla poszczególnych krajów; wzywa Komisję do podjęcia inicjatywy w celu dalszego wspierania zbierania danych za pomocą zalecenia dla państw członkowskich oraz przez zobowiązanie Eurostatu do przeprowadzenia konsultacji zmierzających do włączenia kwestii segregacji danych na temat wszystkich przyczyn dyskryminacji we wskaźnikach europejskich sondaży społecznych; wzywa Komisję do kontynuowania współpracy z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) w celu usystematyzowanej poprawy ilości i jakości danych segregowanych według kryterium płci;

17. wzywa Komisję do prowadzenia systematycznych przeglądów postępów osiągniętych w dziedzinach będących przedmiotem szczególnej uwagi, które wskazano w ramach pekińskiej platformy działania i w stosunku do których EIGE opracował już odpowiednie wskaźniki, a także do uwzględniania wyników tych przeglądów w dokonywanej przez nią ocenie równouprawnienia płci w UE;

18. zwraca uwagę na istotną rolę krajowych organów ds. równości we wdrażaniu dyrektywy 2000/78/WE w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy, które to organy przyczyniają się do podnoszenia świadomości i gromadzenia danych, pozostając w kontakcie z partnerami społecznymi oraz innymi zainteresowanymi stronami, a także zajmują się niedostatecznym zgłaszaniem przypadków dyskryminacji oraz zwiększaniem dostępności procesów rozpatrywania skarg; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia roli, uprawnień oraz niezależności organów ds. równości, w tym Equinetu, między innymi przez zapewnienie odpowiedniego finansowania; wzywa zwłaszcza do wzmocnienia organizacji przewidzianych w dyrektywie 2006/54/WE w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy, a także do zapewnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości i środków prawnych;

19. uznaje za konieczne zapewnienie pracownikom organów krajowych, regionalnych i lokalnych i organów ścigania oraz inspektorom pracy odpowiednich szkoleń w zakresie ustawodawstwa dotyczącego niedyskryminacji w pracy oraz powiązanego orzecznictwa; wyraża przekonanie, że takie szkolenia mają również kluczowe znaczenie dla sędziów, prokuratorów, prawników i sił policyjnych;

20. wzywa państwa członkowskie oraz Komisję do zagwarantowania, by uprawnienia socjalne przyznane w ramach publicznych strategii politycznych były jednakowo dostępne dla mężczyzn i kobiet, tak aby zapewnić wszystkim możliwość korzystania z przysługujących praw i aby umożliwić osiągnięcie lepszej równowagi między pracą a życiem prywatnym;

Kobiety i mężczyźni jako równi żywicieli rodziny i równi opiekunowie

21. podkreśla potrzebę wyeliminowania różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w pracy odpłatnej i nieodpłatnej oraz propagowania równego podziału między kobietami i mężczyznami, a także w społeczeństwie w ujęciu ogólnym, odpowiedzialności, kosztów i opieki związanej z dziećmi i osobami pozostającymi na utrzymaniu, również poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do usług świadczonych w interesie ogólnym; podkreśla w tym kontekście potrzebę przedstawienia konkretnych wniosków mających na celu osiągnięcie większej równowagi między pracą a życiem prywatnym;

22. ubolewa z powodu utrzymywania się zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć, które stanowi złamanie zapisanej w art. 157 TFUE podstawowej zasady równego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za pracę o równej wartości i w szczególności dotyczy kobiet posiadających i wychowujących dzieci; wzywa UE i państwa członkowskie, by we współpracy z partnerami społecznymi i organizacjami działającymi na rzecz równości płci określiły i wdrożyły strategie polityczne mające na celu wyeliminowanie różnic w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn; wzywa państwa członkowskie do tego, by w uzupełnieniu ww. wysiłków regularnie przeprowadzały analizy wynagrodzeń;

⁽¹⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 października 2015 r. w sprawie stosowania dyrektywy 2006/54/WE (P8_TA(2015)0351).

Wtorek, 13 września 2016 r.

23. zwraca się do Komisji o to, by zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie równości płci umocniła status swojego strategicznego zaangażowania na rzecz równości płci oraz włączyła aspekt płci do strategii „Europa 2020”, aby nie dopuścić do zmniejszenia znaczenia kwestii wspierania równości płci; w związku z tym wzywa Komisję do przyjęcia strategii na rzecz równości płci na okres po 2015 r., zgodnie z zaleceniami europejskiego paktu na rzecz równości płci na okres 2011–2020;

24. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia proaktywnych strategii politycznych i odpowiednich inwestycji mających na celu i zaprojektowanych tak, by wspierać kobiety i mężczyzn we wchodzeniu na rynek pracy, w powracaniu nań, pozostawaniu na nim i osiąganiu na nim postępów po okresach przebywania na urlopie powiązanim z życiem rodzinnym, dzięki stabilnemu zatrudnieniu wysokiej jakości zgodnie z treścią art. 27 Europejskiej karty społecznej; podkreśla zwłaszcza konieczność zagwarantowania powrotu na to samo lub równoważne bądź podobne stanowisko, ochrony przed zwolnieniami lub mniej korzystnym traktowaniem w wyniku ciąży, starania się o urlop ze względów rodzinnych lub skorzystania z takiego urlopu oraz zagwarantowania okresu ochronnego po powrocie do pracy, aby zainteresowane strony mogły ponownie przystosować się do swojego stanowiska;

25. wzywa Komisję i państwa członkowskie do angażowania partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego w realizację polityki dotyczącej równości płci; podkreśla znaczenie odpowiedniego finansowania takich strategii politycznych, układów zbiorowych oraz negocjacji zbiorowych dla zwalczania dyskryminacji i wspierania równouprawnienia płci w pracy, a także znaczenie badań i wymiany dobrych praktyk;

26. uważa, że propagowanie udziału kobiet w rynku pracy i ich niezależności ekonomicznej ma zasadnicze znaczenie dla realizacji celu strategii „Europa 2020”, jakim jest osiągnięcie 75 % wskaźnika zatrudnienia, a także, iż przyczyniłoby się do wzrostu PKB; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia strategii politycznych i zwiększenia inwestycji wspierających wysokiej jakości zatrudnienie kobiet, szczególnie w branżach i na stanowiskach o wyjątkowo małym udziale kobiet, takich jak branża naukowa, technologiczna, sektor inżynierii i matematyki oraz ekologicznej gospodarki, a także wyższe stanowiska kierownicze we wszystkich dziedzinach;

Urlopy ze względów rodzinnych i związanych z opieką

27. odnotowuje, że Komisja wycofała przegląd dyrektywy w sprawie urlopów macierzyńskich i wzywa ją do przedstawienia ambitnego wniosku proponującego wysokie standardy, w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi i przy konsultacjach ze społeczeństwem obywatelskim, tak aby zapewnić równowagę między pracą a życiem prywatnym; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, by kobiety otrzymywały wynagrodzenie i były objęte zabezpieczeniem społecznym w okresie urlopu macierzyńskiego w celu wsparcia rodzin i likwidowania nierówności, a także wzmocnienia niezależności społecznej i gospodarczej kobiet i niedopuszczenia do stawiania ich w niekorzystnej sytuacji finansowej w związku z posiadaniem dzieci; podkreśla, że urlopowi macierzyńskiemu powinny towarzyszyć skuteczne środki ochrony praw kobiet w ciąży oraz młodych, karmiących piersią i samotnie wychowujących dzieci matek, zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz Światowej Organizacji Zdrowia;

28. wzywa do usprawnionej koordynacji różnych rodzajów urlopu na poziomie UE i państw członkowskich we współpracy z partnerami społecznymi; wskazuje na fakt, że lepszy dostęp do różnych rodzajów urlopów zapewnia obywatelom perspektywę związane z urlopem w całym cyklu życia i przyczynia się do zwiększenia udziału w zatrudnieniu, a także do ogólnej wydajności i zadowolenia z pracy; odnotowuje, że w sytuacjach, gdy brakuje przepisów dotyczących urlopów lub gdy istniejące przepisy uznaje się za niewystarczające, partnerzy społeczni mogą odegrać rolę w ustanawianiu nowych lub aktualizacji obecnie obowiązujących przepisów dotyczących urlopów macierzyńskich, ojcowskich i rodzicielskich;

29. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniego dochodu zastępczego i ochrony socjalnej w czasie wszelkiego rodzaju urlopu rodzinnego lub opiekuńczego, aby zapewnić w szczególności, by pracownicy o niskich dochodach mogli korzystać z tych urlopów na równych prawach z innymi pracownikami;

Wtorek, 13 września 2016 r.

30. wzywa Komisję do opublikowania sprawozdania z wdrożenia dyrektywy o urlopie rodzicielskim i zwraca się do Komisji i partnerów społecznych o rozpatrzenie możliwości odpowiedniego przedłużenia minimalnego okresu trwania urlopu rodzicielskiego – z odpowiednim dochodem zastępczym i ochroną socjalną – tak aby wydłużyć go z czterech do co najmniej sześciu miesięcy oraz podwyższenia wieku dziecka, do którego można korzystać z urlopu rodzicielskiego; podkreśla, że należy zapewnić rodzicom elastyczność, tak aby mogli wykorzystywać urlop w częściach lub w całości; wzywa państwa członkowskie i partnerów społecznych do ponownego rozważenia ich systemów rekompensat finansowych z tytułu urlopu rodzicielskiego w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu dochodu zastępczego, który pełniłby funkcję zachęty, a przy tym skłaniałby również mężczyzn do korzystania z urlopu rodzicielskiego w wymiarze dłuższym niż minimalny okres gwarantowany przez dyrektywę; ponownie podkreśla, że urlop rodzicielski powinien być w równym stopniu wykorzystywany przez obydwójce rodziców oraz że znaczna część urlopu powinna pozostać nieprzenoszalna⁽¹⁾; podkreśla, że oboje rodzice muszą być traktowani w taki sam sposób pod względem prawa do dochodu i czasu trwania urlopu;

31. zauważa coraz wyraźniej niekorzystne położenie pracujących rodziców niepełnosprawnych dzieci; wzywa w związku z tym Komisję do ulepszenia i zaostrzenia przepisów dyrektywy 2010/18/UE odnoszących się do przesłanek i szczegółowych zasad udzielania urlopów rodzicielskich rodzicom dzieci niepełnosprawnych lub dotkniętych poważną lub długotrwałe upośledzającą chorobą; w tym kontekście wzywa państwa członkowskie do rozszerzenia możliwości korzystania z urlopu rodzicielskiego dla obojga rodziców poza ustawowy wiek dziecka przewidziany w dyrektywie oraz o zapewnienie rodzicom dodatkowego urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego (jeśli jest przewidziany) i rodzinnego;

32. uważa, że promowanie indywidualizacji praw do organizacji urlopu oraz roli ojców w wychowywaniu dzieci dzięki korzystaniu z urlopu ma istotne znaczenie dla osiągnięcia równych dla obu płci możliwości godzenia pracy zawodowej z życiem prywatnym oraz dla osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” w dziedzinie zatrudnienia kobiet i mężczyzn;

33. aby umożliwić rodzicom wychowującym dzieci lub osobom zajmującym się osobami pozostającymi na utrzymaniu lepszą równowagę między pracą a życiem prywatnym, wzywa Komisję do przedłożenia właściwie uzasadnionych i spójnych inicjatyw dotyczących:

- (1) dyrektywy o urlopach ojcowskich gwarantującej co najmniej dwa tygodnie obowiązkowego pełnopłatnego urlopu;
- (2) dyrektywy o urlopach opiekuńczych, która uzupełniałaby świadczenie opieki przez opiekunów zawodowych, umożliwiałaby pracownikom opiekę nad osobami pozostającymi na utrzymaniu oraz oferowała opiekunom adekwatne wynagrodzenie i ochronę socjalną; apeluje o elastyczność w podejściu do pracowników i stosowanie odpowiednich zachęt dla mężczyzn, które skłaniałyby ich do korzystania z urlopów opiekuńczych;
- (3) minimalnych standardów we wszystkich państwach członkowskich w celu uwzględnienia szczególnych potrzeb rodziców adopcyjnych i dzieci oraz w celu ustanowienia dla nich takich samych praw, z jakich korzystają rodzice biologiczni;

przyjmując do wiadomości, że niektóre państwa członkowskie już podjęły aktywne działania dotyczące urlopu rodzicielskiego i urlopu opiekuńczego;

34. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia – za pośrednictwem prawa pracy i prawa w dziedzinie zabezpieczenia społecznego – zarówno dla kobiet, jak i dla mężczyzn, systemu zaliczania okresów opieki jako równoważnych okresów nabywania uprawnień emerytalnych, aby chronić osoby decydujące się na przerwę w zatrudnieniu w celu zapewnienia nieformalnej, nieodpłatnej opieki osobie będącej na ich utrzymaniu lub członkowi rodziny oraz do uznania wartości tej pracy dla społeczeństwa jako całości; zachęca państwa członkowskie do wymiany najlepszych praktyk w tym obszarze;

Opieka nad osobami pozostającymi na utrzymaniu

35. wzywa państwa członkowskie do skutecznego wdrożenia do 2020 r. celów barcelońskich oraz do zatwierdzenia ram jakości usług wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem z 2014 r.;

36. przypomina, że inwestowanie w usługi socjalne, w tym w infrastrukturę, przynosi nie tylko znaczące efekty w dziedzinie zatrudnienia, ale również prowadzi do istotnych dodatkowych dochodów w sektorze publicznym w postaci podatku od zatrudnienia oraz składek na ubezpieczenie społeczne; wzywa państwa członkowskie do inwestowania w wysokiej jakości usługi wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi oraz opieki nad osobami starszymi i pozostającymi na

⁽¹⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie stosowania dyrektywy Rady 2010/18/UE (P8_TA(2016)0226).

Wtorek, 13 września 2016 r.

utrzymaniu; wzywa je do zapewnienia podaży i przystępności cenowej takich usług, a także powszechnego do nich dostępu oraz rozważenia na przykład zwiększenia wydatków publicznych na opiekę, w tym na programy służące samodzielności, poprzez lepsze wykorzystanie funduszy UE; wzywa do zmiany WRF tak, by można było je wykorzystywać do inwestycji w usługi socjalne, w szczególności za pomocą EFS, EFRR i EFIS; wzywa państwa członkowskie do rozważenia przyznania powszechnego dostępu do usług opieki rodzinom żyjącym w ubóstwie i wykluczonych społecznie; zauważa również nieproporcjonalny wpływ, jaki niedostateczna liczba inwestycji w infrastrukturę i usługi opieki publicznej ma na osoby samotnie wychowujące dzieci, z których zdecydowana większość to kobiety;

37. podkreśla konieczność dostrzeżenia wkładu pracy wykonywanej przez osoby, które swój czas i umiejętności poświęcają na opiekę nad osobami starszymi i pozostającymi na utrzymaniu;

38. podkreśla, że opieka nad niepełnosprawnymi dziećmi stanowi szczególne wyzwanie dla pracujących rodziców, dlatego zasługuje na uznanie społeczeństwa oraz powinna być wspierana przez politykę publiczną i układy zbiorowe; wzywa państwa członkowskie, by przy zapewnianiu opieki przedszkolnej kładły nacisk nie tylko na dostępność, ale również na jakość opieki, przede wszystkim dotyczącej dzieci z tzw. środowisk zagrożonych wykluczeniem i dzieci niepełnosprawnych;

39. wzywa państwa członkowskie do wspierania polityki budżetowej jako potężnego narzędzia wspomagającego równowagę między pracą a życiem prywatnym i sprzyjającego zatrudnieniu kobiet;

40. wzywa Komisję i państwa członkowskie do określenia celów w zakresie opieki nad osobami starszymi, osobami niepełnosprawnymi i innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu, na wzór celów barcelońskich, wraz z towarzyszącymi im narzędziami monitorowania, które powinny mierzyć jakość, podaż i przystępność cenową; wzywa Eurostat, Eurofund i Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (ze względu na jego wskaźnik równouprawnienia płci) do gromadzenia właściwych danych oraz do prowadzenia badań w celu wspierania tych prac;

41. wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia sieci wyspecjalizowanych usług w zakresie opieki nad osobami starszymi, a mianowicie do stworzenia sieci usług domowych; w tym kontekście podkreśla potrzebę dostosowania polityki opieki nad osobami starszymi do indywidualnych potrzeb i, jeżeli to możliwe, uwzględniania preferencji osób zainteresowanych dotyczących miejsca opieki;

42. wzywa Komisję do pracy na rzecz standardów jakościowych w zakresie wszystkich usług opiekuńczych, w tym ich podaży, dostępności i przystępności cenowej, gdyż byłyby to dla państw członkowskich wsparciem w podnoszeniu standardów opieki; przypomina już istniejące ramy odniesienia, takie jak europejskie ramy odniesienia na rzecz jakości usług opieki długoterminowej, z których należy czerpać inspirację; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania strategii politycznych mających na celu umożliwienie i przeprowadzenie deinstytucjonalizacji opieki długoterminowej, tam gdzie jest to możliwe oraz przy wsparciu opieki środowiskowej;

43. wskazuje, że istotnym elementem osiągnięcia jakości usług są inwestycje w pracowników⁽¹⁾; dlatego wzywa państwa członkowskie i partnerów społecznych do promowania godnych warunków pracy oraz wysokiej jakości zatrudnienia dla pracowników opieki, w tym godnej płacy, uznawania statusu pracownika opieki oraz stworzenia wysokiej jakości ścieżek kształcenia zawodowego tych pracowników;

Zatrudnienie o wysokiej jakości

44. zwraca uwagę na wysoki poziom ubóstwa osób pracujących w całej Europie; ludzie muszą pracować więcej i dłużej, nawet łącząc kilka miejsc pracy, aby uzyskać dochody zapewniające utrzymanie na minimalnym poziomie; wzywa państwa członkowskie i partnerów społecznych do opracowania ram polityki wynagrodzeń wraz ze skutecznymi środkami zwalczania dyskryminacji płacowej oraz przy zapewnieniu odpowiedniego wynagrodzenia dla wszystkich pracowników, na przykład poprzez wprowadzenie na poziomie krajowym płac minimalnych gwarantujących godne życie, zgodnie z praktykami krajowymi; wzywa państwa członkowskie do wspierania układów zbiorowych jako istotnego czynnika rozwoju polityk płacowych;

⁽¹⁾ Eurofound (2015 r.), Opieka nad małymi dziećmi: warunki pracy, szkolenie i jakość usług – systematyczny przegląd.

Wtorek, 13 września 2016 r.

45. podkreśla, że w ramach równowagi między życiem zawodowym a prywatnym należy uwzględniać prawa pracowników oraz bezpieczeństwo na rynku pracy, a także prawo do urlopu, bez ograniczeń związanych z rosnącymi wymogami w zakresie mobilności i elastyczności; podkreśla, że o ile większa elastyczność nie zostanie poprzedzona wyraźnym uwzględnieniem aspektu płci, to może doprowadzić do zwiększenia obecnej dyskryminacji kobiet na rynku pracy, która przejawia się w formie niższych wynagrodzeń i nietypowych form zatrudnienia, a także nieproporcjonalnego zakresu odpowiedzialności za wykonywanie niewynagradzanych prac domowych;

46. wzywa fundację Eurofound do dalszego rozwoju działalności w zakresie monitorowania jakości zatrudnienia poprzez jej europejskie badanie warunków pracy, w oparciu o koncepcję jakości pracy obejmującą: zarobki, perspektywę, jakość czasu pracy, wykorzystanie umiejętności i zakres swobody, środowisko społeczne, zagrożenia fizyczne oraz intensywność pracy; wzywa ponadto Eurofound to opracowania badania na temat polityki, porozumień między partnerami społecznymi i praktyk stosowanych w przedsiębiorstwach w celu wspierania jakości pracy⁽¹⁾; wzywa Eurofound do stałego monitorowania występujących form organizacji pracy oraz do dostarczania analiz polityki publicznej oraz porozumień między partnerami społecznymi w tym obszarze, w tym oceny sposobu ich negocjowania i zakresu, w jakim wspierają one równowagę między pracą a życiem prywatnym; wzywa Eurofound do opracowania badania dotyczącego sposobu zarządzania organizacją czasu pracy w przypadku gospodarstwa domowego obejmującego dwie zatrudnione osoby oraz sposobu na jak najlepsze wspieranie takich gospodarstw;

47. podkreśla, że z jednej strony w ramach równowagi między życiem zawodowym a prywatnym należy uwzględniać prawa pracowników oraz bezpieczeństwo na rynku pracy, a także prawo do urlopu, bez ograniczeń związanych z rosnącymi wymogami w zakresie mobilności i elastyczności; z drugiej strony wskazuje na zróżnicowaną sytuację osobistą i rodzinną poszczególnych pracowników i w związku z tym uznaje, że pracownicy powinni mieć możliwość korzystania z elastycznej organizacji pracy, tak aby mogli ją dostosowywać do konkretnych warunków w całym cyklu życia; uważa, że taka elastyczność odzwierciedlająca ukierunkowanie na pracownika może wspierać wzrost wskaźników zatrudnienia wśród kobiet; podkreśla, że pracownicy i pracodawcy ponoszą wspólnie odpowiedzialność za opracowanie najbardziej odpowiednich ustaleń dotyczących organizacji pracy oraz za wypracowanie w tej sprawie porozumienia; wzywa Komisję do zobrazowania sytuacji w państwach członkowskich w zakresie prawa do występowania o elastyczną organizację pracy;

48. popiera system inteligentnej organizacji pracy (smart working) jako podejście do organizacji pracy polegające na połączeniu elastyczności, niezależności i współpracy, które niekoniecznie wymaga obecności pracownika w miejscu pracy lub jakimkolwiek wcześniej ustalonym miejscu, oraz które umożliwia pracownikom zarządzanie własnym czasem pracy, a jednak zapewnia jednocześnie przestrzeganie maksymalnego dziennego i tygodniowego wymiaru czasu pracy, określonego przez prawo i przez układy zbiorowe; podkreśla w związku z tym potencjał, jaki inteligentna organizacja pracy przedstawia pod względem równowagi między pracą a życiem prywatnym, zwłaszcza dla rodziców powracających na rynek pracy lub wchodzących nań po urlopie macierzyńskim lub rodzicielskim; odrzuca jednak przejście od kultury obecności w pracy do kultury nieprzerwanej dostępności; wzywa Komisję, państwa członkowskie i partnerów społecznych do dopilnowania, by przy opracowywaniu strategii inteligentnej organizacji pracy nie nakładano na pracownika dodatkowych obciążeń, natomiast by wzmocniona została możliwość zachowania zdrowej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym i polepszony został dobrostan pracowników; podkreśla konieczność skoncentrowania się na realizacji celów pracy w celu zapobiegania nadużyciom związanym z tymi nowymi formami pracy; wzywa państwa członkowskie do promowania możliwości technologicznych, takich jak dane cyfrowe, szybki internet, technika audiowizualna do inteligentnej organizacji (tele)pracy;

49. podkreśla, że alternatywne modele biznesowe, takie jak spółdzielnie i towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, mają ogromny potencjał w umacnianiu równouprawnienia płci oraz zdrowej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, szczególnie w nowo powstającym cyfrowym środowisku „smart working”, z uwagi na większy udział pracowników w podejmowaniu decyzji; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zbadania wpływu spółdzielni i alternatywnych modeli biznesowych na równouprawnienie płci i równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, zwłaszcza w branży technologii, oraz do określenia strategii politycznych na rzecz promowania i rozpowszechniania modeli najlepszych praktyk;

50. jest zaniepokojony wzrostem wymuszonego zatrudnienia w niepełnym wymiarze godzin, szczególnie wśród kobiet wypełniających obowiązki opiekuńcze, co naraża ją na większe ubóstwo pracujących; podkreśla, że jeżeli pracownik wybiera pracę w niepełnym wymiarze, należy zagwarantować mu jakość zatrudnienia i zakaz dyskryminacji wobec niego porównywalne z pracownikami zatrudnionymi w pełnym wymiarze godzin zgodnie z dyrektywą dotyczącą pracy w niepełnym wymiarze godzin⁽²⁾, a ponadto wzywa Komisję do monitorowania stosowania tej dyrektywy; zwraca się do

⁽¹⁾ Sprawozdanie Eurofound zatytułowane „Trends in job quality in Europe” („Tendencje w zakresie jakości zatrudnienia w Europie”) (2012) oraz sprawozdanie Eurofound zatytułowane „Convergence and divergence of job quality in Europe 1995–2010” („Zbieżności i rozbieżności jakości zatrudnienia w Europie w latach 1995–2010”) (2015).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 97/81/WE.

Wtorek, 13 września 2016 r.

państw członkowskich o dopilnowanie, by pracownicy pracujący w niepełnym wymiarze godzin oraz mający przerwy w zatrudnieniu i karierze lub okresy, w których przepracowali mniejszą liczbę godzin, uzyskali prawa dostępu do godziwej emerytury bez dyskryminacji w jakiegokolwiek formie;

51. jest zaniepokojony nadużywaniem umów zerogodzinowych w niektórych państwach członkowskich oraz stosowaniem niekorzystnych umów wiążących się z wykorzystywaniem pracownika, a także wymuszanych umów na czas określony oraz zjawiskiem nieregularnych, nieprzewidywalnych godzin pracy, zbyt długiego czasu pracy i niskiej jakości staży, które sprawiają, że zdrowa równowaga między pracą a życiem prywatnym jest w długiej perspektywie niemożliwa; w związku z tym wzywa państwa członkowskie i partnerów społecznych do pilnego zajęcia się problemem związanym z niepewnymi formami zatrudnienia, z którym borykają się zwłaszcza ludzie młodzi i kobiety;

52. zwraca uwagę, że nadmiernie długi czas pracy, nieregularne godziny pracy oraz niewystarczające okresy odpoczynku, a także brak bezpieczeństwa pracy i nieproporcjonalnie wysokie wymagania co do wyników, stanowią główne czynniki zwiększające poziom stresu, odpowiadające za słaby stan zdrowia fizycznego i psychicznego oraz liczbę wypadków przy pracy i chorób zawodowych; podkreśla, że elastyczny czas pracy i przewidywalne godziny pracy mają pozytywny wpływ na zachowanie równowagi między pracą a życiem prywatnym⁽¹⁾; wzywa państwa członkowskie i partnerów społecznych do zagwarantowania odpowiedniego wymiaru czasu pracy oraz do zapewnienia cotygodniowego wypoczynku poprzez wdrożenie wszystkich odnośnych przepisów; przypomina, że na Komisji spoczywa obowiązek śledzenia wdrażania dyrektywy w sprawie czasu pracy oraz rozważenia wszczęcia postępowania w sprawie naruszenia wobec państw członkowskich, które nie stosują się do postanowień tej dyrektywy;

53. ponadto wzywa Komisję i państwa członkowskie, partnerów społecznych i zainteresowane strony do skoncentrowania się na nowatorskiej organizacji w miejscu pracy oraz do zapewnienia równowagi między, z jednej strony, imperatywami życia zawodowego i prywatnego kobiet i mężczyzn, a z drugiej strony wymogami w zakresie produktywności i rentowności przedsiębiorstw; zauważa, że poprzez najlepsze praktyki w licznych europejskich dużych przedsiębiorstwach czy sieciach MŚP powszechnie dowiedziono istnienia korzystnego powiązania między zwiększającą się skalą zatrudnienia kobiet, równowagą między życiem zawodowym a prywatnym oraz konkurencyjnością firm pod względem ograniczenia absencji, rozbieżności wyników, rotacji, przyciągania talentów, zachowania lojalności, realokacji zasobów pod kątem opracowywania planów socjalnych, podwyższania poziomu życia oraz zyskania czasu wolnego;

54. podkreśla, że kobiety i osoby LGBTI napotykają szczególne przeszkody związane z kwestiami płci i są narażone na stres w pracy wywołany między innymi molestowaniem, wyłączeniem, dyskryminacją lub stereotypami dotyczącymi płci, które mają negatywny wpływ na samopoczucie w pracy, zagrażają zdrowiu psychicznemu oraz zdolności pracowników do osiągnięcia postępów na drodze kariery; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia dalszych kroków zmierzających do wyeliminowania tych niekorzystnych warunków przez właściwe wdrożenie prawodawstwa antidyskryminacyjnego, a także programów kształcenia ustawicznego opracowanych z uwzględnieniem kwestii płci oraz poprzez współpracę ze związkami zawodowymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego;

55. zachęca państwa członkowskie do tworzenia i wzmacniania krajowych organów inspekcji pracy, posiadających odpowiednie warunki i środki, w tym finansowe i ludzkie, aby zapewnić skuteczną obecność w terenie, umożliwiając zwalczanie niepewności zatrudnienia, nieuregulowanych systemów pracy oraz dyskryminacji na rynku pracy i dyskryminacji płacowej, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii równouprawnienia mężczyzn i kobiet;

56. wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia dyrektywy 2006/54/WE w sprawie równego traktowania, a Komisję do dokonania przeglądu tej dyrektywy, a także do propagowania wśród przedsiębiorstw wdrażania planów dotyczących równości płci, w tym działań służących desegregacji, rozwojowi systemów płac i środków wspierających kariery zawodowe kobiet; podkreśla znaczenie roli organów ds. równości w pomaganiu ofiarom dyskryminacji i zwalczaniu stereotypów związanych z płcią; wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia środków ustawodawczych zapewniających zasadę równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w pracy;

⁽¹⁾ Eurofound, europejskie badanie warunków pracy.

Wtorek, 13 września 2016 r.

57. ponownie wzywa Radę do sprawnego przyjęcia wniosku dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną;

58. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania bezpieczeństwa socjalnego i ochrony socjalnej oraz wynagrodzenia na wypadek zwolnienia chorobowego, aby umożliwić osiągnięcie rzeczywistej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym;

Jakość życia

59. wskazuje, że „jakość życia” to szersza koncepcja niż „warunki życia” i odnosi się do ogólnego dobrostanu jednostek w społeczeństwie, określając szereg wymiarów ludzkiej egzystencji koniecznych do życia w pełni ⁽¹⁾;

60. podkreśla, że nierówności dotyczące możliwości dysponowania czasem wolnym i nierówny podział obowiązków między kobiety a mężczyzn może mieć wpływ na rozwój osobisty kobiet, uczenie się przez nie nowych umiejętności i języków, a także ich udział w życiu społecznym, politycznym, kulturalnym oraz w życiu społeczności, a szczególnie na ich sytuację ekonomiczną;

61. podkreśla, że każda forma dyskryminacji kobiet, w tym segregacja płciowa, różnice w wynagrodzeniach i emeryturach ze względu na płeć, stereotypy dotyczące płci i wysoki poziom stresu związany z kierowaniem życiem zawodowym i prywatnym znajdują odzwierciedlenie w wysokim wskaźniku braku aktywności fizycznej wśród kobiet, a także wywierają ogromny wpływ na ich zdrowie fizyczne i psychiczne ⁽²⁾; ponownie podkreśla znaczenie walki ze stereotypami przy jednoczesnym promowaniu i obronie równouprawnienia płci, poczynwszy od szkoły podstawowej i przez wszystkie etapy kształcenia; wzywa państwa członkowskie i partnerów społecznych do prowadzenia i wspierania kampanii informacyjnych na rzecz zwiększania świadomości społecznej oraz programów promujących równość płci i zwalczających stereotypy;

62. podkreśla znaczenie uczenia się przez całe życie w samorozwoju pracowników, w tym nadążania za stale zmieniającymi się warunkami pracy; zachęca Komisję i państwa członkowskie do promowania uczenia się przez całe życie; wzywa państwa Komisję, państwa członkowskie i partnerów społecznych do opracowania oraz wdrożenia polityki przewidującej urlopy dla potrzeb kształcenia i szkoleń, jak również urlopy związane z pracowniczym kształceniem zawodowym i uczeniem się przez całe życie, także w państwach członkowskich innych niż państwo pochodzenia; wzywa również do zapewnienia dostępu do szkoleń w pracy i poza nią, w tym możliwości nauki za wynagrodzeniem, wszystkim pracownikom, zwłaszcza znajdującym się w niekorzystnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet zatrudnionych w branżach, w których są one niedostatecznie reprezentowane;

63. wzywa Komisję i państwa członkowskie do likwidowania nierówności społecznych i gospodarczych; wzywa państwa członkowskie do propagowania środków mających na celu wprowadzenie odpowiednich programów minimalnego dochodu, stosownie do praktyk i tradycji krajowych, aby umożliwić ludziom prowadzenie godnego życia oraz propagować ich pełne uczestnictwo w życiu społecznym, a także zapewnić im niezależność w całym cyklu życia;

o

o o

64. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

⁽¹⁾ Trzecie Europejskie Badanie Jakości Życia koordynowane przez Eurofound.

⁽²⁾ Badanie Dyrekcji Generalnej Parlamentu Europejskiego ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej z marca 2016 r. pt. „Różnice między kobietami i mężczyznami w kwestii pracy, opieki i czasu wolnego”.

Środa, 14 września 2016 r.

P8_TA(2016)0343

Umowa w sprawie wdrożenia Konwencji dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady wdrażającej Umowę zawartą między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa (EUROPÊCHE) z dnia 21 maja 2012 r., zmienioną w dniu 8 maja 2013 r., w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. (2016/2794(RSP))

(2018/C 204/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Rady wdrażającej Umowę zawartą między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa (EUROPÊCHE) z dnia 21 maja 2012 r., zmienioną w dniu 8 maja 2013 r., w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. (COM(2016)0235),
- uwzględniając Umowę zawartą między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa (EUROPÊCHE) z dnia 21 maja 2012 r., zmienioną w dniu 8 maja 2013 r., w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r.,
- uwzględniając art. 155 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 101 ust. 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 155 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej partnerzy społeczni mają możliwość prowadzenia na poziomie Unii dialogu, który może prowadzić, jeśli sobie tego życzą, do nawiązania stosunków umownych, w tym umów zbiorowych;
- B. mając na uwadze, że art. 155 ust. 2 Traktatu stanowi, że wykonywanie umów zbiorowych zawartych na poziomie Unii może odbywać się na wspólne żądanie stron-sygnatariuszy, w drodze decyzji Rady na wniosek Komisji;
- C. mając na uwadze, że pracownicy w sektorze rybołówstwa wymagają specjalnej ochrony, zważywszy między innymi na szczególnie charakter pracy na pokładzie statków rybackich; wysoki wskaźnik wypadków śmiertelnych i innych niż śmiertelne, jak również ryzyko i częstotliwość – w porównaniu z innymi sektorami – chorób zawodowych w niebezpiecznym środowisku pracy; niejasne rozróżnienie między godzinami pracy, wypoczynku i czasu wolnego, a także wpływ zmęczenia, wynikającego m.in. ze zbyt krótkiego czasu odpoczynku, na zdrowie i bezpieczeństwo; przewagę nieformalnych i niestandardowych stosunków zawodowych i rozwiązań płacowych, w tym systemy podziału zysków między członków załogi;
- D. mając na uwadze, że Konwencja MOP dotycząca pracy w sektorze rybołówstwa (nr 188) wraz z zaleceniem (nr 199) reguluje zasadnicze kwestie dotyczące zapewniania godnych warunków pracy i życia na pokładzie, takie jak obowiązki właścicieli statków rybackich i szyprow w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa pracowników (art. 8), definicja minimalnego wieku zatrudnienia i ochrony młodych pracowników (art. 9), obowiązkowe badania i zaświadczenia lekarskie (art. 10–12), godziny odpoczynku (art. 13 i 14), listy załogi (art. 15), umowy o pracę określające obowiązki i warunki pracy (art. 16–20), prawo do repatriacji (art. 21), rekrutacja i pośrednictwo pracy (art. 22), regularna wypłata wynagrodzeń rybaków i przesyłanie pieniędzy rodzinom (art. 23 i 24), zakwaterowanie i wyżywienie (art. 25–28), definicja norm bezpieczeństwa i higieny pracy oraz opieka medyczna na pokładzie (art. 29–33), ochrona w ramach zabezpieczenia społecznego (art. 34–37), ochrona w razie choroby, uszkodzenia ciała lub śmierci w związku z wykonywaną pracą (art. 38–39) oraz przestrzeganie i egzekwowanie (art. 40–44);

Środa, 14 września 2016 r.

- E. mając na uwadze, że dotychczas jedynie osiem państw ratyfikowało Konwencję MOP dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa (nr 188); mając na uwadze, że pomimo podjęcia przez Radę decyzji upoważniającej państwa członkowskie UE do ratyfikowania konwencji uczyniły to tylko dwa z nich – Francja i Estonia; mając na uwadze, że UE i państwa członkowskie powinny odgrywać wiodącą rolę w propagowaniu godnych wynagrodzeń i warunków pracy w sektorze rybołówstwa;
- F. mając na uwadze, że umowę stosuje się w odniesieniu do wszystkich rybaków zatrudnionych na pokładzie statku rybackiego zarejestrowanego w państwie członkowskim UE lub pływającego pod jego banderą, który bierze udział w połowach komercyjnych; mając na uwadze, że dzięki włączeniu umowy partnerów społecznych w sprawie Konwencji MOP dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa do unijnego prawodawstwa Unia Europejska będzie miała silniejszy mandat do propagowania jej wdrożenia w krajach partnerskich na całym świecie, co przyczyni się do wprowadzenia sprawiedliwych i równych warunków działania w globalnym sektorze rybołówstwa oraz do zwalczania najgorszych form wyzysku rybaków, takich jak praca przymusowa, handel ludźmi i praca dzieci;
1. odnotowuje wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Rady wdrażającej Umowę zawartą między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa (EUROPÊCHE) z dnia 21 maja 2012 r., zmienioną w dniu 8 maja 2013 r., w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r.; wyraża jednak ubolewanie z powodu opóźnienia przy przekazaniu Radzie porozumienia z partnerami społecznymi osiągniętego w 2013 r.; podkreśla znaczenie dialogu społecznego, w tym na szczeblu europejskim;
  2. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że umowa zawarta przez partnerów społecznych oraz wniosek Komisji przewidują jedynie wymogi minimalne, umożliwiając państwu członkowskim i/lub partnerom społecznym przyjmowanie środków, które będą korzystniejsze dla pracowników w danym obszarze; zauważa, że przedmiotową umowę stosuje się również do samozatrudnionych rybaków pracujących na tym samym statku z etatowymi pracownikami; podkreśla potrzebę doprecyzowania przepisów dotyczących wynagrodzeń, ochrony socjalnej i zabezpieczeń społecznych w celu zapewnienia pracownikom i ich rodzinom wystarczających i godnych dochodów, w tym w przypadku uszkodzenia ciała, wypadku lub śmierci; podkreśla znaczenie ustanowienia mechanizmów wdrażania umowy, w tym opracowania odpowiednich środków kontroli i egzekwowania;
  3. zaleca przychylenie się do wniosku partnerów społecznych i niezwłoczne przyjęcie dyrektywy Rady;
  4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz partnerom społecznym.
-

Środa, 14 września 2016 r.

P8_TA(2016)0344

Niedawne wydarzenia w Polsce i ich wpływ na prawa podstawowe określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie niedawnych wydarzeń w Polsce i ich wpływu na prawa podstawowe określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (2016/2774(RSP))**

(2018/C 204/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktaty, a w szczególności art. 2, 3, 4 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
  - uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
  - uwzględniając Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej,
  - uwzględniając europejską konwencję praw człowieka (EKPC) oraz powiązane orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka,
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 marca 2014 r. pt. „Nowe ramy UE na rzecz umocnienia praworządności” (COM(2014)0158),
  - uwzględniając debatę w sprawie sytuacji w Polsce, która odbyła się na forum Parlamentu w dniu 19 stycznia 2016 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję w sprawie sytuacji w Polsce z dnia 13 kwietnia 2016 r. ⁽¹⁾,
  - uwzględniając przyjętą przez Komisję w dniu 1 czerwca 2016 r. opinię w sprawie praworządności w Polsce,
  - uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie praworządności w Polsce,
  - uwzględniając opinię ekspertów Rady Europy z dnia 6 czerwca 2016 r. w sprawie trzech projektów ustaw dotyczących polskich mediów publicznych,
  - uwzględniając opinię Komisji Weneckiej z dnia 11 marca 2016 r. dotyczącą nowelizacji polskiej ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym,
  - uwzględniając opinię Komisji Weneckiej z dnia 13 czerwca 2016 r. w sprawie ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw,
  - uwzględniając raport Komisarza Praw Człowieka Rady Europy z dnia 15 czerwca 2016 r. sporządzony w następstwie jego wizyty w Polsce w dniach 9–12 lutego 2016 r.,
  - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska opiera się na wartościach poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, oraz że wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn, jak również że są to wartości, które naród polski zaakceptował w referendum w 2003 r.;
- B. mając na uwadze, że art. 6 ust. 3 TUE stanowi, że prawa podstawowe, zagwarantowane w EKPC oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych państwom członkowskim, stanowią zasady ogólne prawa UE;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0123.

Środa, 14 września 2016 r.

- C. mając na uwadze, że UE funkcjonuje na zasadzie domniemania wzajemnego zaufania oraz na założeniu, że państwa członkowskie przestrzegają zasad demokracji, praworządności i praw podstawowych zapisanych w EKPC i Karcie praw podstawowych;
- D. mając na uwadze, że art. 9 polskiej Konstytucji stanowi, iż Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego;
- E. mając na uwadze, że praworządność jest jedną ze wspólnych wartości, na jakich opiera się UE, oraz mając na uwadze, że na mocy Traktatów Komisja wraz z Parlamentem i Radą jest odpowiedzialna za zagwarantowanie poszanowania praworządności jako głównej wartości naszej Unii oraz za zapewnienie przestrzegania prawa, poszanowania wartości i zasad UE;
- F. mając na uwadze niezawisłość sądownictwa, zapisaną w art. 47 Karty praw podstawowych i w art. 6 EKPC, oraz mając na uwadze, że niezawisłość ta jest niezbędnym wymogiem demokratycznej zasady podziału władz, odzwierciedlonej również w art. 10 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- G. mając na uwadze, że podział władz i niezawisłość sądownictwa mają podstawowe znaczenie dla porządku demokratycznego i że nie można ich kwestionować;
- H. mając na uwadze, że niedawne wydarzenia w Polsce, w szczególności spór dotyczący składu i funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego oraz niepublikowanie wyroków Trybunału Konstytucyjnego, wzbudzają obawy co do gwarancji przestrzegania praworządności;
- I. mając na uwadze, że w swojej opinii dotyczącej nowelizacji ustawy o Trybunale Konstytucyjnym Komisja Wenecka wezwała polskie organy państwowe do publikowania, pełnego przestrzegania i wykonywania wyroków Trybunału, a jednocześnie podkreśliła, że zmiany wprowadzone w wyniku nowelizacji bardzo utrudniłyby pracę Trybunału i spowodowałyby, że nie mógłby on skutecznie działać jako organ stojący na straży Konstytucji;
- J. mając na uwadze, że paraliż Trybunału Konstytucyjnego sprawił, iż Komisja na podstawie ram na rzecz praworządności podjęła dialog z polskim rządem w celu zapewnienia pełnego poszanowania praworządności; mając na uwadze, że w wyniku intensywnego dialogu z polskimi władzami oraz ze względu na fakt, że polski rząd nie poczynił postępów w rozwiązywaniu kryzysu konstytucyjnego, Komisja uznała, że musi sporządzić opinię, aby nadać formalny charakter swojej ocenie obecnej sytuacji;
- K. mając na uwadze, że mimo dalszych rozmów z polskimi władzami problemy, które zagrażają praworządności w Polsce, nie zostały zadowalająco rozwiązane, a Komisja uważa, że w Polsce istnieje systemowe zagrożenie dla praworządności; mając na uwadze, że w związku z tym wydała polskim władzom konkretne zalecenia co do tego, jak je rozwiązać w trybie pilnym;
- L. mając na uwadze, że ramy na rzecz praworządności mają na celu przeciwdziałanie systemowym zagrożeniom dla praworządności w jakimkolwiek państwie członkowskim UE, zwłaszcza w sytuacjach, w których problemu nie można skutecznie rozwiązać w trybie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, oraz w przypadku gdy gwarancje praworządności istniejące na poziomie krajowym nie są już w stanie skutecznie neutralizować tych zagrożeń;
- M. mając na uwadze, że UE zobowiązała się przestrzegać wolności i pluralizmu mediów, a także prawa do swobodnego przepływu informacji oraz prawa do wolności wypowiedzi, zapisanych w art. 11 Karty praw podstawowych, w art. 10 EKPC i odzwierciedlonych również w art. 14 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- N. mając na uwadze, że już przyjęte i nowo proponowane zmiany w polskiej ustawie dotyczącej mediów publicznych, w szczególności dotyczące zarządzania, niezależności wydawniczej i autonomii instytucjonalnej mediów publicznych, wzbudzają obawy co do poszanowania wolności wypowiedzi oraz wolności i pluralizmu mediów;
- O. mając na uwadze, że eksperci z Rady Europy po przeprowadzeniu z władzami polskimi dialogu ekspertów na temat pakietu trzech projektów ustaw dotyczących mediów publicznych stwierdzili, że potrzebne są ulepszenia, zwłaszcza odnośnie do zarządzania, treści oraz misji publicznej i ochrony dziennikarzy;

Środa, 14 września 2016 r.

- P. mając na uwadze, że prawo do wolności, bezpieczeństwa, poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych jest zapisane w art. 6, 7 i 8 Karty praw podstawowych, w art. 5 i 8 EKPC, a także w art. 31 i 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- Q. mając na uwadze, że w opinii dotyczącej zmiany ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw Komisja Wenecka stwierdziła, że gwarancje procesowe oraz warunki materialne określone w ustawie o Policji w celu prowadzenia tajnej inwigilacji są niewystarczające, aby zapobiec nadużyciom w jej stosowaniu, nieuzasadnionemu ingerowaniu w prywatność osób oraz naruszeniom ochrony danych osobowych; w związku z tym przypomina, że zarówno Trybunał Sprawiedliwości, jak i Europejski Trybunał Praw Człowieka podkreśliły, że aby zagwarantować kontrolę nad takimi działaniami, należy wprowadzić skuteczne mechanizmy nadzoru, a najlepiej kontrolę sądową;
- R. mając na uwadze, że nowa ustawa o działaniach antyterrorystycznych budzi podobne obawy, szczególnie co do zgodności z art. 5, 8, 10 i 11 EKPC oraz z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej;
- S. mając na uwadze, że Komisja Europejska uważa, że tak długo jak Trybunał Konstytucyjny nie ma możliwości prowadzenia w pełni skutecznej kontroli zgodności ustaw z Konstytucją, brak będzie skutecznego nadzoru nad konstytucyjnością ustaw – w tym także nad zgodnością z przepisami Konstytucji dotyczącymi praw podstawowych – takich, jak szczególnie kontrowersyjne nowe ustawy przyjęte niedawno przez Sejm;
- T. mając na uwadze, że Komisja Wenecka składa się z niezależnych ekspertów w dziedzinie prawa konstytucyjnego, którzy są mianowani przez wszystkich członków Rady Europy, w tym Polskę, oraz mając na uwadze, że Komisja jest obecnie największym autorytetem, jeżeli chodzi o interpretację obowiązków państw członkowskich Rady Europy w zakresie praworządności i demokracji; mając na uwadze, że obecny polski rząd zwrócił się bezpośrednio do Komisji Weneckiej z prośbą o sporządzenie opinii;
- U. mając na uwadze, że prawo do rzetelnego procesu sądowego, domniemanie niewinności i prawo do obrony są zapisane w art. 47 i 48 Karty praw podstawowych, w art. 6 EKPC oraz w art. 41, 42 i 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- V. mając na uwadze, że Komisarz Praw Człowieka Rady Europy w swoim raporcie sporządzonym po wizycie w Polsce stwierdził, że przyjęte ostatnio zmiany w kodeksie postępowania karnego i ustawie o prokuraturze mogą osłabić ochronę prawa do rzetelnego procesu w postępowaniach karnych, domniemanie niewinności, prawo do obrony, szczególnie w przypadku stwierdzenia braku wystarczających gwarancji zapobiegających nadużyciom władzy, a także zasadę podziału władz;
- W. mając na uwadze, że zgodnie z Kartą praw podstawowych, EKPC i orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka zdrowie seksualne i reprodukcyjne kobiet ma związek z wieloma prawami człowieka, w tym z prawem do życia i godności, do wolności od nieludzkiego lub poniżającego traktowania, prawem dostępu do opieki zdrowotnej, prawem do prywatności, prawem do edukacji oraz z zakazem dyskryminowania, co jest również odzwierciedlone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- X. mając na uwadze, że rzetelny, bezstronny, zawodowy i politycznie neutralny korpus służby cywilnej stanowi podstawowy element demokratycznych rządów, podczas gdy nowa ustawa o służbie cywilnej wydaje się podważać tę zasadę oraz art. 153 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- Y. mając na uwadze, że Trybunał Konstytucyjny RP orzekł, że niektóre przepisy ustawy przyjętej w dniu 22 lipca 2016 r. wciąż są niezgodne z Konstytucją;
- Z. mając na uwadze, że polski minister środowiska zatwierdził plan zwiększenia pozyskiwania drewna w Puszczy Białowieskiej; mając na uwadze, że kiedy Państwowa Rada Ochrony Przyrody zaprotestowała przeciw planowi ministra, rząd wymienił 32 z 39 jej członków; mając na uwadze, że Komisja w dniu 16 czerwca 2016 r. wszczęła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z Puszcą Białowieską;

Środa, 14 września 2016 r.

1. podkreśla, że zasadnicze znaczenie ma zagwarantowanie pełnej ochrony wspólnych wartości europejskich wymienionych w art. 2 TUE i Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz praw podstawowych określonych w Karcie praw podstawowych;
  2. przypomina swoje stanowisko wyrażone w rezolucji z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie sytuacji w Polsce, w szczególności w odniesieniu do paraliżu Trybunału Konstytucyjnego, który to paraliż zagraża demokracji, prawom podstawowym i praworządności w Polsce;
  3. wyraża ubolewanie i zaniepokojenie faktem, iż do tej pory nie znaleziono kompromisowego rozwiązania i nie wdrożono zaleceń Komisji Weneckiej z dnia 11 marca 2016 r.; ubolewa także nad faktem, że polski rząd odmówił opublikowania wszystkich wyroków Trybunału Konstytucyjnego, w tym wyroków z dni 9 marca i 11 sierpnia 2016 r.;
  4. z zadowoleniem przyjmuje determinację Komisji, aby kontynuować konstruktywny i owocny dialog z polskim rządem z myślą o znalezieniu szybkich w realizacji i konkretnych rozwiązań dla problemu, jaki stanowią wyżej wymienione systemowe zagrożenia dla praworządności; podkreśla, że dialog ten musi być bezstronny, oparty na faktach i prowadzony w duchu współpracy, a jednocześnie że należy w nim szanować określone w Traktatach uprawnienia UE i jej państw członkowskich oraz zasadę pomocniczości;
  5. przyjmuje do wiadomości, że w wyniku oceny sytuacji w Polsce Komisja przyjęła opinię, a następnie zalecenie na mocy ram na rzecz praworządności; oczekuje, że Komisja udostępni Parlamentowi tę opinię, zgodnie z załącznikiem II do porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską;
  6. wzywa polski rząd do współpracy z Komisją zgodnie z zasadą lojalnej współpracy, która jest określona w Traktacie, oraz wzywa go do wykorzystania trzech miesięcy przyznanych przez Komisję na zaangażowanie wszystkich partii reprezentowanych w polskim Sejmie w szukanie kompromisu, który pozwoli rozwiązać trwający kryzys konstytucyjny, przy pełnym poszanowaniu opinii Komisji Weneckiej i zalecenia Komisji Europejskiej;
  7. wzywa Komisję, która jest strażniczką Traktatów, aby w ramach kolejnego etapu monitorowała reakcję polskich władz na zalecenia, a jednocześnie aby w pełni wspierała Polskę w poszukiwaniu odpowiednich rozwiązań umożliwiających umocnienie praworządności;
  8. w związku z brakiem w pełni funkcjonującego Trybunału Konstytucyjnego jest zaniepokojony niedawnymi pospiesznie realizowanymi i przeprowadzanymi bez należytych konsultacji działaniami ustawodawczymi w pozostałych dziedzinach oraz wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny przyjętego ustawodawstwa pod kątem jego zgodności z pierwotnym i wtórnym prawem UE oraz z wartościami, na których oparta jest Unia, uwzględniając przy tym zalecenia Komisji Weneckiej z dnia 11 czerwca 2016 r. oraz Komisarza Praw Człowieka Rady Europy z dnia 15 czerwca 2016 r. i zalecenia Komisji w sprawie praworządności z dnia 27 lipca 2016 r., a w szczególności do przeprowadzenia oceny:
- ustawy dotyczącej mediów publicznych, biorąc pod uwagę, że potrzebne są ramy regulujące media publiczne i umożliwiające przedstawianie niezależnych, bezstronnych i dokładnych treści odzwierciedlających różnorodność społeczeństwa polskiego, a także biorąc pod uwagę odpowiednie orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz unijny dorobek prawny w dziedzinie mediów audiowizualnych;
  - ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, biorąc pod uwagę jej niewspółmierną ingerencję w prawo do prywatności i niezgodność powszechnych działań inwigilacyjnych na dużą skalę i masowego przetwarzania danych osobowych z orzecznictwem UE i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

Środa, 14 września 2016 r.

- ustawy o zmianie kodeksu postępowania karnego oraz ustawy o prokuraturze, biorąc pod uwagę, że muszą być one zgodne z unijnym dorobkiem prawnym w zakresie praw procesowych oraz z podstawowym prawem, jakim jest prawo do rzetelnego procesu sądowego;
  - ustawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw, biorąc pod uwagę poważne niebezpieczeństwo, jakim jest upolitycznienie polskiej administracji, które zagroziłoby bezstronności służby cywilnej;
  - ustawy o działaniach antyterrorystycznych, biorąc pod uwagę poważne zagrożenie dla prawa do prywatności oraz wolności wypowiedzi, jakim jest rozszerzenie uprawnień Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego bez odpowiednich gwarancji sądowych;
  - pozostałych niepokojących spraw, które mogą stanowić naruszenie prawa UE, orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz podstawowych praw człowieka, w tym praw kobiet;
9. wzywa Komisję, by na bieżąco i szczegółowo oraz w sposób przejrzysty informowała Parlament o dokonywanych postępach i podejmowanych działaniach;
10. zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy oraz Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.
-

Środa, 14 września 2016 r.

P8_TA(2016)0345

Stosunki UE z Tunezją w aktualnym kontekście regionalnym

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie stosunków między UE a Tunezją w bieżącym kontekście regionalnym (2015/2273(INI))

(2018/C 204/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając ostateczne sprawozdanie unijnej misji obserwacji wyborów parlamentarnych i prezydenckich w Tunezji w 2014 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka zatytułowane „Wieżenia w Tunezji – standardy międzynarodowe a rzeczywistość” z marca 2014 r. oraz oświadczenia funkcjonariuszy Ministerstwa Sprawiedliwości Tunezji,
- uwzględniając jednolite ramy wsparcia dotyczące pomocy UE dla Tunezji na okres 2014–2015, przedłużone w drodze zmiany decyzji Komisji C(2014)5160 do końca 2016 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa ⁽¹⁾,
- uwzględniając wspólny komunikat z dnia 18 listopada 2015 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa” (JOIN(2015)0050),
- uwzględniając podpisanie przez Tunezję w dniu 1 grudnia 2015 r. układu o stowarzyszeniu z programem „Horyzont 2020” w dziedzinie badań naukowych i innowacji,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 25 lutego 2016 r. w sprawie otwarcia negocjacji w sprawie umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Tunezją ⁽²⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wprowadzenia nadzwyczajnych autonomicznych środków handlowych dla Republiki Tunezyjskiej ⁽³⁾,
- uwzględniając wejście w życie w dniu 19 kwietnia 2016 r. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/580 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia nadzwyczajnych autonomicznych środków handlowych dla Republiki Tunezyjskiej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady Stowarzyszenia UE–Tunezja z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie realizacji planu działania UE–Tunezja (2013–2017) oraz wspólne oświadczenie Rady Stowarzyszenia UE–Tunezja z dnia 18 kwietnia 2016 r.,
- uwzględniając tunezyjski „strategiczny plan rozwoju 2016–2020”,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0249/2016),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0272.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0061.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0086.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 102 z 18.4.2016, s. 1.

Środa, 14 września 2016 r.

- A. mając na uwadze, że Tunezja jest jednym z priorytetowych partnerów UE w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa;
  - B. mając na uwadze, że pokojowe przemiany demokratyczne w Tunezji stanowią dobry przykład w świecie arabskim, a ich konsolidacja ma zasadnicze znaczenie dla stabilności całego regionu oraz wywiera bezpośrednie konsekwencje na bezpieczeństwo w Europie;
  - C. mając na uwadze, że w 2015 r. Tunezyjski Kwartet na rzecz Dialogu Narodowego otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla za „decydujący wkład w budowę pluralistycznej demokracji w Tunezji”;
  - D. mając na uwadze, że Tunezja znajduje się obecnie w trudnym położeniu nie tylko ze względu na problemy społeczno-ekonomiczne, lecz także zagrożenia dla bezpieczeństwa wywołane zasadniczo sytuacją w Libii; mając na uwadze, że te okoliczności oraz wymierzone w ten kraj ataki terrorystyczne poważnie uderzają w turystykę, stanowiącą zasadniczy element tunezyjskiej gospodarki;
  - E. mając na uwadze, że tunezyjska gospodarka jest w znacznym stopniu uzależniona od inwestycji zagranicznych, turystyki i eksportu produktów do UE oraz że szanse na rozkwit gospodarki mogą istnieć wyłącznie pod warunkiem rozwoju demokracji;
  - F. mając na uwadze, że brak pracy i szans był jedną z głównych przyczyn masowych demonstracji ludności w 2011 r., która nadal odczuwa wiele z tych problemów każdego dnia, zwłaszcza w związku z wysoką stopą bezrobocia wśród osób młodych;
  - G. mając na uwadze konieczność stworzenia prawdziwego partnerstwa uwzględniającego interesy mieszkańców obu stron Morza Śródziemnego, mającego przede wszystkim na celu ograniczanie nierówności społecznych i regionalnych w Tunezji;
  - H. mając na uwadze, że wraz z upadkiem reżimu Ben Alego i konsolidacją procesu demokratycznego UE mogłaby wzmocnić dialog polityczny z Tunezją poprzez uwzględnianie w większym stopniu interesów i priorytetów tego ważnego partnera w celu osiągnięcia stabilności;
  - I. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie muszą utrzymać swoje zaangażowanie we współpracę z narodem i rządem Tunezji, aby wspierać wspólne interesy, w tym w zakresie handlu, inwestycji, turystyki, kultury i bezpieczeństwa;
  - J. mając na uwadze, że rozpoczęto dialog trójstronny w związku z organizacją podkomitetów między władzami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i przedstawicielami UE w Tunezji;
  - K. mając na uwadze, że wolność prasy i publikacji stanowi kluczowy element otwartego, wolnego i demokratycznego społeczeństwa;
  - L. mając na uwadze, że Tunezja odegrała ważną rolę w ułatwianiu zawarcia porozumienia między stronami konfliktu w Libii;
  - M. mając na uwadze, że niestabilna sytuacja w Libii i jej skutki stanowią poważne zagrożenie dla stabilności w Tunezji i całym regionie; mając na uwadze, że w Tunezji przebywa obecnie znaczna liczba przesiedlonych Libijczyków, którzy uciekli przed niestabilnością i przemocą w Libii, oraz mając na uwadze, że stanowi to obciążenie sytuacji wewnętrznej i różnych rodzajów infrastruktury;
  - N. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich lat Tunezja doświadczyła kilku ataków terrorystycznych; mając na uwadze, że Tunezja jest kluczowym partnerem UE w walce z terroryzmem;
  - O. mając na uwadze, że niepokojąco wysoki odsetek tunezyjskiej młodzieży jest rekrutowany przez Daisz oraz że brak perspektyw i stagnacja gospodarcza zwiększają podatność młodych ludzi na wezwania ugrupowań ekstremistycznych;
1. ponawia swoje zobowiązanie wobec narodu tunezyjskiego i rozpoczętego w 2011 r. procesu transformacji politycznej; podkreśla wyzwania i zagrożenia, wobec których staje ten kraj w związku z konsolidacją procesu demokratycznego, prowadzeniem reform niezbędnych dla zapewnienia dobrobytu społecznego i gospodarczego, a także zapewnieniem bezpieczeństwa; wzywa UE i państwa członkowskie do lepszej mobilizacji i koordynacji znacznych zasobów technicznych i finansowych w celu zapewnienia Tunezji konkretnego wsparcia; podkreśla, że bez środków zwiększających zdolność absorpcyjną Tunezji oraz wzmacniających stabilność, demokrację, dobre rządy, zwalczanie korupcji, rozwój gospodarczy i zatrudnienie w tym regionie każda perspektywa reformy będzie zagrożona; wzywa w związku z tym do utworzenia prawdziwego „kompleksowego i pogłębionego partnerstwa między UE a Tunezją”;

Środa, 14 września 2016 r.

2. wzywa uczestników partnerstwa z Deauville do wypełnienia podjętych zobowiązań; uważa, że sytuacja w Tunezji uzasadnia utworzenie rzeczywistego „planu Marshalla”, zapewniającego odpowiednie środki w celu umacniania demokratycznych przemian i wspierania inwestycji i rozwoju we wszystkich sektorach życia gospodarczego i społecznego w sposób holistyczny, w szczególności tworzenia miejsc pracy oraz utrzymania wysokiej jakości i powszechnie dostępnych usług publicznych; zwraca się również o skonsolidowanie wysiłków w dziedzinie wsparcia społeczeństwa obywatelskiego; wyraża zaniepokojenie z powodu obecnych trudności społeczno-gospodarczych i budżetowych nieodłącznie związanych niestabilnością okresu przejściowego oraz podkreśla konieczność wprowadzenia przez Tunezję odpowiednich reform mających na celu zwiększenie poziomu zatrudnienia oraz wypracowanie trwałego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu; uznaje zatem za niezwykle istotne, aby władze budżetowe w zdecydowany sposób zwiększyły przeznaczony dla Tunezji środki dostępne w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (ENI);
3. podkreśla, że pomimo trudnej sytuacji społecznej i gospodarczej przejście do demokracji w Tunezji – czyli proces o doniosłym historycznym znaczeniu – stanowi uzasadnienie dla ambitniejszego partnerstwa UE–Tunezja, wykraczającego poza tradycyjne środki;
4. zauważa z uznaniem dobrą współpracę między Tunezją i jej sąsiadami, co widać na przykładzie podpisania preferencyjnej umowy handlowej i tworzenia lokalnych komitetów transgranicznych z Algierią ukierunkowanych na wspieranie lokalnego rozwoju, a także na przykładzie wzajemnego powiązania gospodarek Tunezji i Libii oraz solidarności Tunezyjczyków z przesiedlonymi Libijczykami; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym postępy w procesie pojednania w Libii;
5. podkreśla znaczenie poszanowania praw człowieka przy wdrażaniu zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa; apeluje o opracowanie mechanizmów monitorowania w odniesieniu do podstawowych wolności, równouprawnienia płci i innych kwestii związanych z prawami człowieka, przy pełnym zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego;
6. podkreśla, że ponowne uruchomienie procesu integracji politycznej w ramach Unii Maghrebu Arabskiego może być właściwą okazją do zapewnienia bezpieczeństwa i wzmocnienia współpracy w całym regionie;

I – Reformy polityczne i instytucje

7. wyraża poparcie dla procesu demokratyzacji i wskazuje na potrzebę reform społecznych i gospodarczych w Tunezji; podkreśla potrzebę wspierania Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych (PRA), biorąc pod uwagę wyzwanie, jakim będzie zwiększenie stabilności we wrażliwym regionie przy jednoczesnym pogłębianiu demokracji; wyraża zaniepokojenie brakiem środków do dyspozycji Zgromadzenia, co utrudnia mu pełnienie funkcji ustawodawczych i spowalnia opracowywanie pilnie potrzebnego nowego prawodawstwa i procesu reform; popiera starania Zgromadzenia dotyczące zwiększenia jego potencjału, w tym poprzez rekrutowanie personelu; popiera przegląd potrzeb Zgromadzenia; domaga się, by służby Parlamentu wzmocniły działania wspomagające budowanie potencjału przewidziane na rzecz Zgromadzenia; zaleca zorganizowanie przez Parlament spotkania politycznego na najwyższym szczeblu politycznym, np. „Tygodnia Tunezji”, w siedzibie PE, w celu wspierania współpracy parlamentarnej;
8. z zadowoleniem przyjmuje powstanie wspólnej komisji parlamentarnej UE–Tunezja, która będzie odgrywać centralną rolę, co umożliwi europejskim i tunezyjskim parlamentarzystom regularne spotykanie się i podjęcie zorganizowanego dialogu politycznego dotyczącego demokracji, praw człowieka, praworządności oraz wszelkich kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania; podkreśla, że w ramach otwarcia negocjacji handlowych wspólna komisja parlamentarna UE–Tunezja ma za zadanie skutecznie monitorować toczące się negocjacje; domaga się wdrożenia konkretnych inicjatyw wspierających Zgromadzenie we współpracy z innymi komisjami Parlamentu, takimi jak Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (wsparcie dotyczące dziedziny sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, prawa migracyjnego oraz środków związanych ze współpracą policyjną i sądową w sprawach karnych, w tym w zakresie zwalczania terroryzmu);
9. z zadowoleniem przyjmuje dialog trójstronny w Tunezji; apeluje o jego kontynuację i rozszerzenie na wszystkie aspekty stosunków dwustronnych UE–Tunezja, a zwłaszcza o zapewnienie zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego we wdrażanie zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa i w proces negocjacji priorytetów w stosunkach UE–Tunezja;

Środa, 14 września 2016 r.

10. zauważa, że reforma administracji publicznej to jedno z największych wyzwań, przed jakimi stoi Tunezja; z zadowoleniem przyjmuje rozpatrywanie przez rząd Tunezji metod szybkiego przyjęcia kluczowych priorytetowych strategii politycznych; uważa, że projekty partnerstwa między unijnymi a tunezyjskimi organami administracji stanowią pozytywny wkład w reformę administracji publicznej; wspiera wykorzystanie bazujących na technologiach informatycznych rozwiązań na rzecz wprowadzenia i rozwoju e-państwa i administracji elektronicznej;

11. z zadowoleniem przyjmuje respektowanie przez Tunezję norm międzynarodowych w zakresie wolności zrzeszania się, dzięki czemu kraj ten przejął rolę lidera we wspieraniu rozwoju niezależnego społeczeństwa obywatelskiego w świecie arabskim; domaga się wzmocnienia pomocy technicznej oraz wsparcia w zakresie budowania potencjału na rzecz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, partii politycznych i związków zawodowych, które mają kluczową rolę w odegraniu w Tunezji i okazały się mieć zasadnicze znaczenie dla przemian demokratycznych i ogólnego rozwoju, rozliczalności rządu oraz monitorowania przestrzegania praw człowieka, w tym ochrony kobiet i dzieci, równości płci oraz ochrony wszystkich ofiar prześladowań i dyskryminacji; z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie konkretne programy finansowane przez UE, takie jak projekt na rzecz społeczeństwa obywatelskiego (PASC) oraz umowę podpisaną między Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym a Tunezyjskim Kwartetem na rzecz Dialogu Narodowego zmierzającą do zacieśnienia współpracy między społeczeństwami obywatelskimi Tunezji i UE; zachęca do dialogu i współpracy między społeczeństwem obywatelskim a organami publicznymi w zakresie identyfikacji lokalnych priorytetów rozwojowych, w tym inwestycji lokalnych; domaga się promowania edukacji obywatelskiej i zaangażowania demokratycznego;

12. podkreśla znaczenie rozwoju kultury obywatelskiej i apeluje o stworzenie sprzyjającego otoczenia wraz ze strukturami koniecznymi do włączenia organizacji społeczeństwa obywatelskiego w proces decyzyjny;

13. uważa, że konieczne jest udzielenie przez Komisję i ESDZ wsparcia na rzecz wyborów lokalnych (zaplanowanych na październik 2016 r.) oraz zorganizowanie misji obserwacji wyborów i wsparcia wyborczego przez UE i Parlament, jeżeli rząd Tunezji zwróci się z takim wnioskiem, na wzór wyborów parlamentarnych i prezydenckich w 2014 r.; apeluje w związku z tym o większe wsparcie dla gmin w ramach Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM) i wspieranie procesu opracowywania projektów bliźniaczych w porozumieniu z państwami członkowskimi;

14. wzywa do wspierania zrównoważonej płciowo polityki, w tym poprzez reformę Kodeksu pozycji osobistej w celu uchylecia przepisów dyskryminujących kobiety, takich jak te dotyczące dziedziczenia i praw małżeńskich, a także do zwiększonego udziału kobiet w życiu publicznym i sektorze prywatnym, jak przewiduje art. 46 tunezyjskiej konstytucji; ponadto zachęca do opracowania programów mentorskich dla wchodzących na scenę społeczną liderek, aby wspierać ich dostęp do stanowisk decyzyjnych; zaleca wycofanie się z ogólnej deklaracji Tunezji w sprawie Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet;

15. apeluje o włączanie młodych ludzi w życie polityczne, w szczególności w odniesieniu do promowania uczestnictwa młodzieży w wyborach lokalnych; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym finansowany przez UE projekt dotyczący świadomości osób młodych / edukacji obywatelskiej; z zadowoleniem przyjmuje przepisy dotyczące reprezentacji młodzieży w wyborach lokalnych i regionalnych; uznaje wybory lokalne, które mają zostać przeprowadzone w 2016 r., za szansę na zachęcenie młodych ludzi do ponownego aktywnego zaangażowania się w proces przemian politycznych;

16. z zadowoleniem przyjmuje przepisy dotyczące wymiaru sprawiedliwości w okresie przejściowym; przypomina o ogromnych nadziejach, jakie ludność Tunezji pokłada w procesie transformacji; ubolewa nad głęboką polaryzacją stanowisk w Komisji Prawdy i Godności; zauważa, że priorytety pojednania narodowego i wzrostu nie powinny być uznawane za sprzeczne;

17. wzywa Komisję i ESDZ do dalszego wspierania Tunezji w ramach reformy sektora sądownictwa i praworządności w kontekście zasad zapisanych w tunezyjskiej konstytucji, w tym przez techniczne i finansowe wsparcie nieukończonego procesu tworzenia Najwyższej Rady Sądowej i Trybunału Konstytucyjnego; z zadowoleniem przyjmuje program UE na rzecz reformy sądownictwa (PARJI) przyjęty w 2011 r. oraz program PARJ2 przyjęty w 2014 r., na który przeznaczono zaledwie 15 mln EUR;

Środa, 14 września 2016 r.

18. zwraca się do rządu o szybkie przyjęcie środków uniemożliwiających stosowanie tortur; zachęca Tunezję do zniesienia kary śmierci; wyraża zaniepokojenie z powodu powtarzających się przypadków stosowania tortur przez władze Tunezji w stosunku do osób małoletnich podejrzanych o zamiar dołączenia do organizacji terrorystycznych;
19. apeluje do Tunezji o pilne wprowadzenie reformy ustawy o stanie wyjątkowym z 1978 r., która jest obecnie stosowana w sposób sprzeczny z podstawowymi postanowieniami konstytucji;
20. wyraża zaniepokojenie z powodu przepełnienia tunezyjskich więzień, braku żywności i odpowiednich warunków sanitarnych oraz skutków, jakie sytuacja ta wywiera na prawa podstawowe więźniów; z zadowoleniem przyjmuje tunezyjsko–unijny projekt reformy zakładów karnych w Tunezji, mający na celu wzmocnienie systemu kar alternatywnych w stosunku do kary więzienia w przypadku mniej poważnych przestępstw;
21. wzywa do reformy kodeksu karnego, a w szczególności do likwidacji art. 230, który penalizuje homoseksualizm karą trzech lat pozbawienia wolności i jest sprzeczny z konstytucyjnymi zasadami niedyskryminacji i ochrony prywatności; z zadowoleniem przyjmuje nową ustawę zastępującą i zmieniającą ustawę nr 1992-52 w sprawie narkotyków, która daje pierwszeństwo zapobieganiu zamiast zniechęcaniu oraz ustanawia sankcje alternatywne sprzyjające resocjalizacji i reintegracji osób zażywających narkotyki, będącą właściwym krokiem w kierunku dostosowania ustawodawstwa Tunezji do norm międzynarodowych;
22. opowiada się za wzmocnieniem procesu decentralizacji oraz wzmocnieniem pozycji regionów dzięki dalszym działaniom na rzecz lokalnej autonomii; popiera partnerstwa z państwami członkowskimi UE promujące zdecentralizowane podejście (np. szkolenia i budowanie potencjału w tej dziedzinie) oraz projekty zdecentralizowanej współpracy prowadzone przez samorządy lokalne państw członkowskich, które to projekty przyczyniają się do rozwoju regionalnych i gminnych rządów w Tunezji oraz partnerstw i wymiany najlepszych praktyk z miastami i lokalnymi społecznościami UE; apeluje o zwiększenie unijnego wsparcia dla społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu regionalnym, w oparciu o funkcjonujące z powodzeniem obecne inicjatywy;
23. ubolewa nad brakiem istotnych postępów w zakresie reformy kodeksu postępowania karnego i kodeksu karnego w celu zagwarantowania wolności słowa; wyraża zaniepokojenie ściganiem i skazaniem na karę więzienia kilku obywateli pod zarzutem zniesławienia, obrazy urzędników państwowych w piosenkach rapowych lub naruszenia moralności publicznej, w tym również dziennikarzy i blogerów za wyrażanie opinii; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Tunezja dołączyła do Freedom Online Coalition (koalicji na rzecz wolności w internecie) i wzywa Tunezję do bardziej aktywnego uczestnictwa w niej;
24. podkreśla, że wolność prasy i mediów, wolność wypowiedzi w internecie (obejmująca też blogerów) jak i poza nim, a także wolność zgromadzeń to żywotne elementy i nieodzowne filary demokracji oraz otwartego i pluralistycznego społeczeństwa; zachęca do tworzenia norm opierających się na najlepszych praktykach w sektorze środków przekazu, aby dać pole do działania dziennikarstwu śledczemu i zróżnicowanemu; uznaje aktywizujące skutki wolnego od cenzury dostępu do internetu oraz technologii cyfrowych i mediów społecznościowych; z zadowoleniem przyjmuje dynamiczne i otwarte środowisko medialne online, lecz mimo to wzywa władze Tunezji do dalszego inwestowania w podstawową infrastrukturę technologiczną oraz promowania cyfrowej łączności i umiejętności, szczególnie w najbardziej ubogich regionach kraju; z zadowoleniem przyjmuje nową ustawę dotyczącą informacji, przyjętą w marcu 2016 r., mającą na celu skuteczną ochronę prawa do wolności informacji w Tunezji, co obejmuje też prawa demaskatorów; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Wysoka Komisja ds. Komunikacji Audiowizualnej (HAICA) i jej następczyni, Komisja ds. Komunikacji Audiowizualnej (ACA), otrzymają wsparcie ze środków UE w ramach realizowanego programu wspierania reformy mediów, na który przeznaczono 10 mln EUR;
25. apeluje do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy o przyznanie Tunezji statusu partnera demokratycznego, co stanowiłoby istotny krok w kierunku konsolidacji demokracji parlamentarnej i praworządności w Tunezji;

II – Rozwój gospodarczy i społeczny

26. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie pomocy makrofinansowej w wysokości 500 mln EUR oraz przyjęcie go przez Radę i Parlament;

Środa, 14 września 2016 r.

27. przyjmuje do wiadomości rozpoczęcie negocjacji w sprawie ambitnej umowy o wolnym handlu (DCFTA) między UE a Tunezją; przypomina, że UE musi prowadzić te negocjacje zapewniając jednocześnie odpowiednio dopasowaną pomoc techniczną i finansową; podkreśla, że umowa ta, mająca co prawda na celu poprawę dostępu do rynku oraz klimatu inwestycyjnego, charakteryzuje się nie tylko wymiarem handlowym i musi przyczynić się do rozszerzenia europejskich norm w dziedzinie środowiska, ochrony konsumentów i praw pracowników również w Tunezji, dzięki czemu wesprze się stabilność Tunezji, skonsoliduje się jej demokratyczny ustrój oraz ożywi jej gospodarkę; wzywa Komisję do przyjęcia progresywnego podejścia podczas negocjacji oraz zapewnienia, że niniejsze porozumienie będzie korzystne dla obu stron, przy jednoczesnym uwzględnieniu znacznych różnic gospodarczych między stronami; przypomina o swoim zaleceniu dla Komisji i rządu Tunezji dotyczącym wdrożenia jasnego i szczegółowego procesu zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego Tunezji i UE we wszystkie etapy negocjacji DCFTA; apeluje o otwarty i przejrzysty proces negocjacji oraz o większe uwzględnianie różnorodności tunezyjskiego społeczeństwa obywatelskiego, z wykorzystaniem najlepszych praktyk stosowanych w podobnych negocjacjach;

28. zauważa, że wprowadzenie nadzwyczajnych autonomicznych środków handlowych dla Tunezji jest konkretnym krokiem na rzecz wspierania tunezyjskiej gospodarki oraz zachętą do wprowadzania reform; apeluje o zwiększenie wsparcia UE dla Tunezji w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (ENI) oraz o koordynację pomocy międzynarodowej dla Tunezji w celu umożliwienia temu państwu pełnego skorzystania ze wsparcia UE i tworzenia miejsc pracy, zwłaszcza dla młodych absolwentów; zachęca do tworzenia partnerstw z innymi zainteresowanymi globalnymi i regionalnymi państwami–darczyńcami i organizacjami udzielającymi pomocy, a w szczególności popiera środki zmniejszające różnice między regionami oraz wspierające szkolenia i inwestycje w sektorze rolnictwa, które uwzględniają specyfikę lokalnego rolnictwa, sektor informatyczny, gospodarkę społeczną, sektor wytwórczy oraz MŚP, które mogą wpłynąć na zwiększenie stopy zatrudnienia; zauważa, że sektor turystyki bardzo ucierpiał w wyniku ataków terrorystycznych, a biorąc pod uwagę środki wdrażane od tego czasu przez władze tunezyjskie wzywa państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do ponownej oceny stanu bezpieczeństwa w jak najkrótszym czasie, aby sektor turystyki w Tunezji mógł znów się rozwijać;

29. apeluje do UE o włączenie społeczeństwa obywatelskiego, władz lokalnych i innych istotnych podmiotów w proces wskazywania priorytetów dotyczących finansowania w ramach przeglądu śródkresowego ENI;

30. podkreśla konieczność rozwiązania problemu bezrobocia, zwłaszcza wśród młodych absolwentów uczelni wyższych, oraz zainicjowania głębokich reform w celu promowania wzrostu, wysokiej jakości kształcenia i zatrudnienia (np. poprzez łagodzenie ograniczeń walutowych, ułatwianie dostępu do mikrokredytów, reformę prawa pracy, rozwijanie systemów szkoleń dostosowanych do potrzeb rynku pracy i uproszczenie procedur administracyjnych) oraz doprowadzenia do dywersyfikacji tunezyjskiej gospodarki; apeluje do wszystkich stron o zachowanie ducha współpracy, by skupić się na reformach zmierzających do rozwoju gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu na terytorium całego kraju, w tym w regionach mniej rozwiniętych i zubożałych, które potrzebują długoterminowego planu rozwoju; apeluje do władz Tunezji o sprzyjanie inicjatywom, w których obywatele wykazują się zaangażowaniem m.in. w poprawę dialogu politycznego lub tworzenie innowacji technologicznych; podkreśla, że konieczne jest wsparcie międzynarodowe dla takich inicjatyw obywatelskich;

31. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę, jaką jest strategiczny plan rozwoju Tunezji na lata 2016–2020, i wzywa do szybkiego wdrożenia go wraz z przyjęciem ram regulacyjnych w celu ułatwienia absorpcji funduszy europejskich i międzynarodowych instytucji finansowych; wyraża zadowolenie w związku z przyjęciem nowego kodeksu inwestowania, który powinien zapewnić stabilność regulacyjną oraz ułatwić inwestycje i reformy podatkowe; apeluje o modernizację administracji publicznej, która powinna działać w sposób skuteczny i przejrzysty, co znacznie ułatwia realizację projektów i lepsze wykorzystanie funduszy;

32. wspiera starania rządu Tunezji na rzecz modernizacji i liberalizacji gospodarki w celu sprostania nowym wymogom krajowym, regionalnym i globalnym oraz jest przekonany, że silna i zróżnicowana gospodarka tunezyjska będzie tworzyć miejsca pracy, zapewni szanse i dobrobyt oraz umożliwi krajowi osiągnięcie szerszych zamierzeń politycznych i społecznych;

33. przypomina o strategicznym znaczeniu sektora rolnego w Tunezji i w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje działania przewidziane w budżecie Tunezji na 2016 r., obejmujące umarżenie długów rolników oraz rozpoczęcie krajowych konsultacji w sprawie sektora rolnictwa; uznaje za konieczne, aby ww. konsultacje krajowe zaangażowały społeczeństwo obywatelskie oraz możliwie jak największą liczbę podmiotów, w tym drobnych rolników z południa kraju, jak również młodych rolników; jest przekonany, że sektor rolnictwa wymaga głębokiej reformy oraz szeregu pilnych

Środa, 14 września 2016 r.

działań praktycznych, takich jak rozwój potencjału zakładów odsalania wody, w celu rozwiązania problemu deficytu wody oraz innych pojawiających się problemów spowodowanych zmianą klimatu; wzywa władze tunezyjskie, aby zakazały stosowania wszelkich pestycydów już zakazanych w UE;

34. apeluje do UE, by zwiększyła starania na rzecz przeciwdziałania pustynnieniu Tunezji; zauważa, że Tunezyjczycy doświadczają poważnego niedoboru wody; apeluje do Tunezji o wspieranie zrównoważonych praktyk rolnych i spożywczych; zaleca przeprowadzenie reformy rolnej zachęcającej rolników do ochrony lasów i rzek; przypomina, że zrównoważony rozwój turystyki nadmorskiej w Tunezji wymaga znacznej redukcji zagęszczenia hoteli w celu racjonalizacji inwestycji i poprawy zarządzania obszarami przybrzeżnymi;

35. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie przez APIA (Agents de promotion des investissements agricoles) projektu pt. „Mobilność młodzieży, bezpieczeństwo żywnościowe i ograniczanie ubóstwa na obszarach wiejskich” w celu zwalczania bezrobocia wśród młodzieży poprzez oferowanie alternatywnych rozwiązań na obszarach wiejskich; wzywa państwa członkowskie do wsparcia działań UE poprzez angażowanie się – we współpracy z władzami tunezyjskimi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i sektorem prywatnym – w przedsięwzięcia sektorowe lub tematyczne mogące mieć bezpośredni i pozytywny wpływ na społeczeństwo Tunezji;

36. z zadowoleniem przyjmuje programy opracowane przez Sekretariat Generalny Unii dla Śródziemnomorza, takie jak Med4jobs, mające zaradzić problemom ze zdolnością do zatrudnienia osób młodych z regionu Morza Śródziemnego; wzywa państwa członkowskie Unii dla Śródziemnomorza, by powierzyły Sekretariatowi tej Unii zadanie skupienia się na rozwoju gospodarczym i społecznym Tunezji, aby wspierać konsolidację procesu transformacji tego kraju;

37. domaga się bardziej zdecydowanej walki z korupcją, szczególnie w kontekście rosnącej szarej strefy gospodarki, w celu osiągnięcia bardziej efektywnego i przejrzystego procesu decyzyjnego oraz stworzenia lepszego otoczenia dla inwestycji i biznesu; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie tunezyjskiej agencji antykorupcyjnej, ale ubolewa nad jej ograniczonym budżetem; wzywa władze Tunezji do wzmocnienia potencjału i skuteczności tej agencji oraz przekazania jej wszelkiego niezbędnego wsparcia finansowego i logistycznego, aby zapewnić należyte funkcjonowanie administracji publicznej i prawidłowość procedur zamówień publicznych; zachęca władze Tunezji do nagłośnienia działań, jakie podejmują one przeciwko korupcji;

38. wzywa do szybszego utworzenia Krajowej Rady ds. Dialogu Społecznego, o którym zdecydowano w 2013 r.;

39. wyraża zaniepokojenie z powodu braku odzyskiwania mienia w Tunezji, czego powodem są długie i uciążliwe procedury związane z konfiskatą i odzyskiwaniem mienia; apeluje o udzielenie Tunezji konkretnej pomocy w zakresie potencjału technicznego w celu przeprowadzenia dochodzeń i zebrania informacji wywiadowczych i dowodów potrzebnych do obsługi spraw z dziedziny odzyskiwania mienia;

40. wzywa państwa członkowskie do udzielenia wsparcia i wykazania woli politycznej w celu przyspieszenia procesu odzyskiwania zamrożonych aktywów Tunezji; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady z dnia 28 stycznia 2016 r. o przedłużeniu o jeden rok zamrożenia aktywów 48 osób;

41. apeluje o promowanie szybszego i bezpieczniejszego transferu przekazów pieniężnych oraz potencjału inwestycyjnego – w szczególności w odniesieniu do rozwoju lokalnego i regionalnego – pochodzących od Tunezyjczyków i innych obywateli państw Afryki Północnej zamieszkałych w UE;

42. wyraża obawy w związku ze stabilnością długu Tunezji oraz wzywa do przeprowadzenia oceny możliwości zwiększenia zrównoważonego charakteru tego długu, zwłaszcza w świetle sytuacji gospodarczej Tunezji; wzywa do przekształcenia tunezyjskiego długu w projekty inwestycyjne, zwłaszcza w zakresie budowania infrastruktury strategicznej i zmniejszania dysproporcji regionalnych, i z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę w tym zakresie; zachęca Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia liczby tego typu projektów; apeluje do państw członkowskich o rozważenie sposobów preferencyjnego rozłożenia w czasie spłaty zadłużenia Tunezji i dywersyfikacji elementów dłużnych;

43. z zadowoleniem przyjmuje projekty UE w zakresie tworzenia miejsc pracy i szkoleń zawodowych, takie jak IRADA; zaleca wykorzystanie funduszy europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) do dalszego wspierania MŚP; zwraca uwagę, że MŚP mają decydujące znaczenie dla rozwoju Tunezji i dlatego powinny korzystać ze wsparcia UE; zachęca do opracowywania programów dla przedsiębiorstw typu start-up, skierowanych w szczególności do kobiet i osób młodych, w celu rozwijania

Środa, 14 września 2016 r.

szkoleń z zakresu zarządzania biznesowego i dostępu do wsparcia finansowego na rzecz wspomagania sektora MŚP; zaleca, by Tunezja wdrożyła odpowiednie środki, aby móc w pełni korzystać z programu UE COSME (Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw) w jak najkrótszym terminie; zachęca do udzielania prywatnych pożyczek MŚP, w tym przez zwiększenie możliwości sektora gwarancji kredytowych i reformę niedokapitalizowanego sektora bankowego; z zadowoleniem przyjmuje niedawny program twinningowy na rzecz tunezyjskiego banku centralnego, mający na celu wsparcie modernizacji sektora bankowego;

44. zaleca do takiego wykorzystania fachowej wiedzy UE w dziedzinie funduszy regionalnych oraz zmniejszania dysproporcji regionalnych, by wspomóc rozwój regionalny w Tunezji i ograniczyć nierówności; wzywa do wsparcia ze strony partnerów międzynarodowych i instytucji finansowych w celu modernizacji i rozbudowy infrastruktury krajowej (np. autostrady, koleje, porty, porty lotnicze i sieci telekomunikacyjne) na rzecz lepszej integracji obszarów wiejskich i śródlądowych;

45. popiera połączenie Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (ENI) z ogólnoeuropejskimi inicjatywami, takimi jak unia energetyczna; jednocześnie zachęca więcej państw Afryki Północnej do regionalnej współpracy w konkretnych kwestiach, takich jak zalesianie i gospodarka wodna, oraz do większej integracji społeczno-ekonomicznej, w tym zwiększonej wymiany handlowej, w całej Afryce Północnej; przypomina, że Unia dla Śródziemnomorza wspiera rozwój konkretnych projektów w regionie i powinna w związku z tym zostać zaangażowana w projekty prowadzone przez Unię Europejską w Tunezji;

46. apeluje, by współpraca UE w większym stopniu koncentrowała się na ekologicznej gospodarce, zrównoważonym rozwoju i zwiększonym wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii oraz udoskonalaniu systemów oczyszczania wody i ścieków, mając zwłaszcza na uwadze ogromny potencjał Tunezji w sektorze energii ze źródeł odnawialnych; z zadowoleniem przygląda się praktykom takim jak oczyszczanie jeziora Bizerte, popierane przez Unię dla Śródziemnomorza, zielone dachy w Ghar el Melh czy użytkowanie odpadów organicznych w Badży;

47. z zadowoleniem przyjmuje integrację europejskich i śródziemnomorskich rynków energii elektrycznej, która stanowi ważny element współpracy z południowymi sąsiadami w dziedzinie energii; uważa, że projekt utworzenia Elmed umożliwiłby dwukierunkowy handel energią elektryczną między północą a południem w regionie Morza Śródziemnego, przynosząc wszystkim partnerom korzyści w zakresie bezpieczeństwa, stabilności i zmniejszenia kosztów dostaw energii elektrycznej;

III – Bezpieczeństwo i obrona

48. jest głęboko zaniepokojony bezpośrednimi skutkami, jakie na bezpieczeństwo w Tunezji wywiera między innymi niestabilność w Libii; zauważa budowę muru na odcinku granicy z Libią; wyraża zaniepokojenie wysoką liczbą tunezyjskich bojowników wstępujących w szeregi Daisz i innych ugrupowań terrorystycznych; podkreśla, że walka z przemytem broni stanowi ważny element zwalczania terroryzmu; podkreśla potrzebę przeprowadzenia reformy służb wywiadowczych tego kraju przy jednoczesnym poszanowaniu praworządności i konwencji dotyczących praw człowieka;

49. wyraża zaniepokojenie z powodu ataku terrorystycznego w przygranicznym mieście Bin Kirdan tuż po bombardowaniu w Sabracie, co świadczy o wciąż dużej nieszczelności granicy tunezyjsko-libijskiej; wyraża zaniepokojenie z powodu sytuacji w Libii i wzywa wszystkie strony w Libii do konstruktywnej współpracy z rządem jednostki narodowej; podkreśla, że UE jest gotowa zaoferować wsparcie w zakresie bezpieczeństwa na wniosek rządu jednostki narodowej oraz że należy też ponownie ustanowić koordynację w zakresie bezpieczeństwa między Tunezją a Libią; sugeruje przeprowadzenie – we współpracy z władzami Tunezji – oceny możliwości ustanowienia misji pomocy granicznej Unii Europejskiej w Tunezji;

50. uznaje, że ubóstwo i wykluczenie społeczne stanowią jedne z głównych przyczyn radykalizacji; wzywa do bardziej skutecznej integracji społecznej młodych ludzi, aby umożliwić im znalezienie stabilnego zatrudnienia i zapobiegać przypadkom, w których stają się oni celem rekrutacji na bojowników przez organizacje terrorystyczne; zaleca skorzystanie z wiedzy specjalistycznej zgromadzonej za pośrednictwem inicjatyw organizacji międzynarodowych, takich jak Hedayah, na potrzeby opracowania lokalnych i regionalnych strategii przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi; wzywa do upowszechniania w Tunezji wiedzy na temat istniejących już sieci lub podobnych inicjatyw;

Środa, 14 września 2016 r.

51. apeluje do rządu Tunezji o opracowanie strategii eliminacji problemu powracających bojowników zagranicznych, np. przez połączenie środków karnych i prewencyjnych z programami zapobiegania radykalizacji i resocjalizacji, aby umożliwić im ponowną integrację społeczną, co ograniczałoby przyszłe ryzyko; apeluje o bardziej kompleksową strategię zapobiegania radykalizacji w więzieniach i ośrodkach detencyjnych; apeluje o skupienie się na poprawie jakości kształcenia oraz zwalczaniu radykalizacji osób młodych;

52. odnotowuje, że terroryzm jest wspólnym problemem, który wymaga wspólnej reakcji, oraz że w ostatnim czasie zacieśniono współpracę między UE a Tunezją w zakresie bezpieczeństwa i walki z terroryzmem, szczególnie poprzez uruchomienie ambitnego programu wspierania reformy sektora bezpieczeństwa;

53. popiera prowadzony pod przewodnictwem ONZ proces pokojowy i pojednawczy w Libii jako zasadniczy środek prowadzący do stabilizacji szerszej pojętego regionu oraz wzmocnienia procesu na rzecz bezpieczeństwa i reform w Tunezji;

54. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie przez Tunezję procesu koordynacji pomocy w zakresie bezpieczeństwa, w którym UE odgrywa aktywną rolę; podkreśla, że UE powinna wspierać Tunezję w budowaniu struktur państwowych mających za zadanie ochronę bezpieczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje wyniki G7+3 w zakresie współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa; wzywa do szybkiej realizacji obecnie prowadzonych programów oraz do zwiększenia pomocy w dziedzinie bezpieczeństwa na rzecz Tunezji, z naciskiem na bezpieczeństwo granic, ochronę infrastruktury turystycznej i zwalczanie wspólnego zagrożenia terrorystycznego; zachęca jednak władze Tunezji do proporcjonalnej odpowiedzi na takie zagrożenia, aby zabezpieczyć swobody demokratyczne i prawa podstawowe; wzywa do pełnego poparcia ze strony właściwych organów władzy w Tunezji, do powołania doradcy ds. bezpieczeństwa narodowego, a także wzywa państwa członkowskie do wymiany z Tunezją najlepszych praktyk w dziedzinie bezpieczeństwa, ukierunkowanych w szczególności na szkolenie pracowników sektora bezpieczeństwa i poszanowanie praw człowieka; wzywa do systematycznej oceny pomocy UE na rzecz Tunezji w dziedzinie bezpieczeństwa z perspektywy przestrzegania praw człowieka;

55. wyraża głębokie zaniepokojenie ustawą nr 22/2015 o zwalczaniu terroryzmu, przyjętą w lipcu 2015 r. przez tunezyjskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych, która wprowadza możliwość skazania na karę śmierci za szereg przestępstw związanych z „terroryzmem”; wyraża obawy dotyczące niektórych postanowień ustawy antyterrorystycznej; podkreśla, że ustawa ta może stanowić poważne zagrożenie dla swobód obywatelskich i poszanowania praw człowieka w Tunezji; zwraca się do władz Tunezji o dalsze utrzymanie moratorium na stosowanie kary śmierci; przypomina, że tunezyjskie prawo przewiduje już karę śmierci za przestępstwa takie jak morderstwo czy gwałt, jednak od roku 1991 nie wykonano żadnej egzekucji; podkreśla, że choć Tunezja jest jednym z krajów najbardziej narażonych na zagrożenie terroryzmem, to wszystkie państwa mają obowiązek pełnego poszanowania praw człowieka podczas walki z terroryzmem; podkreśla, że EPS jest ściśle związana z poszanowaniem praw człowieka i prawa międzynarodowego oraz przypomina o zdecydowanym stanowisku UE sprzeciwiającym się karze śmierci;

56. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że obecnie w ustawie antyterrorystycznej nr 22/2015 przewiduje się ochronę prawną źródeł dziennikarskich oraz kryminalizację nielegalnego nadzoru prowadzonego przez rząd;

57. pozytywnie odnosi się do uruchomienia w listopadzie 2015 r. programu wsparcia przez UE reformy sektora bezpieczeństwa w Tunezji, ukierunkowanego zwłaszcza na restrukturyzację służb bezpieczeństwa, kontrolę granic i służb wywiadowczych, oraz do zobowiązania wyrażonego przez obie strony podczas Rady Stowarzyszenia UE–Tunezja z dnia 18 kwietnia 2016 r. dotyczącego wdrożenia tego programu w sposób skuteczny i szybki;

58. wzywa do promowania logiki działań opartej na celach, a nie tylko wsparcia za pomocą instrumentów politycznych, w ramach czytelnej strategicznej koncepcji ukierunkowanej na zapobieganie, oraz do wspierania tworzenia ustawodawstwa przez Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych, jak i ustanowienia urzędu prokuratora ds. walki z terroryzmem;

59. z zadowoleniem przyjmuje zacieśnienie dialogu politycznego między UE a Tunezją w zakresie zwalczania terroryzmu; podkreśla znaczenie ochrony praw człowieka w kontekście wprowadzania środków walki z terroryzmem;

Środa, 14 września 2016 r.

60. wzywa do ściślejszej współpracy z agencjami UE takimi jak Europol, zauważając, że Tunezja nie zaliczała się do wykazu państw trzecich, z którymi Europol zawarł porozumienia; wzywa Radę, by rozważyła włączenie Tunezji do ww. wykazu państw trzecich; apeluje o przeprowadzenie oceny skutków tej współpracy i przedstawienie jej podczas wspólnego posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych (AFET) i Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) przed zatwierdzeniem takiego porozumienia; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Eurojust ustanowił punkt kontaktowy z Tunezją, a także zaproszenie wystosowane przez Eurojust do organów władzy zachęcające do zintensyfikowania współpracy oraz wyznaczenia drugiego specjalnego punktu kontaktowego ds. terroryzmu; zwraca się do rządu Tunezji o jak najszybsze zapewnienie stosownych działań następczych w związku z tymi propozycjami;

IV – Mobilność, badania, edukacja i kultura

61. pozytywnie odnosi się do podpisanego w marcu 2014 r. partnerstwa na rzecz mobilności między UE i Tunezją i wzywa do szybkiego wdrożenia go; wzywa do opracowania nowej polityki wizowej w stosunku do Tunezji oraz zawarcia umowy o readmisji; zauważa, że mimo iż partnerstwa na rzecz mobilności oparte są na kompetencjach krajowych, są one włączone do wniosku UE w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa; zaleca państwom członkowskim, by wyraziły swoją solidarność z Tunezją poprzez ułatwienia wizowe dla przedsiębiorców, studentów, naukowców, artystów itp.;

62. zachęca UE do podpisania partnerstwa na rzecz mobilności z krajami partnerskimi w południowym sąsiedztwie w celu liberalizacji procedur wizowych wraz z umowami o readmisji; wzywa Komisję, by we współpracy z państwami członkowskimi opracowała możliwości zastosowania systemów migracji cyrkulacyjnej, które otworzyłyby bezpieczne i legalne szlaki dla migrantów; potępia handel ludźmi, którego większość ofiar stanowią kobiety, a także podkreśla znaczenie zacieśnienia współpracy z krajami partnerskimi na rzecz zwalczania tego procederu; zauważa, że najlepszym sposobem na ograniczenie nielegalnej migracji, w tym mającej postać przemytu ludzi i handlu ludźmi, jest wydawanie długoterminowych wiz wielokrotnego wjazdu zamiast wiz krótkoterminowych; zaleca, aby Tunezja znolizowała w sposób zgodny z prawem międzynarodowym ustawę z 2004 r. w sprawie kryminalizacji osób, które opuściły terytorium kraju bez zezwolenia;

63. wzywa władze Tunezji do ścisłej współpracy z państwami Unii Europejskiej w celu zwalczania zorganizowanych form nielegalnej imigracji;

64. podkreśla, że rozpoczęcie misji takich jak EUNAVFOR MED jest metodą konkretnej i skutecznej walki z handlem ludźmi; zwraca się do Unii o kontynuowanie i zintensyfikowanie tego rodzaju operacji oraz włączenie w nie krajów partnerskich, takich jak Tunezja;

65. z zadowoleniem przyjmuje partnerstwo UE–Tunezja w dziedzinie badań i innowacji oraz uczestnictwo Tunezji w programie ramowym „Horyzont 2020”; podkreśla, że spójna polityka w zakresie badań naukowych i rozwoju technologicznego stanowiłaby zachętę dla inwestycji w dziedzinie badań i rozwoju, transferu badań i innowacji do sektora prywatnego i tworzenia nowych przedsiębiorstw; podkreśla, że Tunezja powinna stać się pełnoprawnym uczestnikiem programu Erasmus+ w celu prowadzenia dalszej wymiany studentów uczelni wyższych; wyraża zaniepokojenie narastającymi trudnościami, jakich doświadczają studenci tunezyjscy chcący przyjechać na studia do Europy; wzywa do prowadzenia „pozytywnej dyskryminacji” przede wszystkim w przypadku młodych studentów pochodzących z mniej rozwiniętych regionów, zakładającej zachęty umożliwiające im uczestnictwo w takich programach; wzywa Tunezję do wprowadzenia korekt i nadania właściwych priorytetów w ramach prowadzonej współpracy partnerskiej w celu rozwijania umiejętności w zakresie języków obcych, inżynierii, energii ze źródeł odnawialnych, nauki i informatyki, tj. sektorów o najwyższym poziomie zatrudnienia;

66. apeluje do Komisji o zachęcanie do nawiązywania współpracy partnerskiej między szkołami, uniwersytetami i ośrodkami badawczymi w celu wzmocnienia wspólnych projektów w zakresie uczenia się przez całe życie, w szczególności dotyczących nauki języków obcych, nowych technologii oraz promowania edukacji wśród kobiet i przedsiębiorczości;

67. wzywa do wzmocnionego partnerstwa w sektorze kreatywnym, kulturowym, sportu, powszechnej edukacji, życia wspólnot i audiowizualnym poprzez wzmocnienie sieci, jak również za pośrednictwem inicjatyw służących zacieśnieniu dialogu międzykulturowego, uwydatnieniu wspólnego dziedzictwa historycznego i archeologicznego z okresu rzymskiego, mobilności podmiotów oraz promowaniu i rozpowszechnianiu treści kulturalnych i audiowizualnych, w tym poprzez organizację festiwalu i wystaw; zachęca Tunezję do udziału w programie „Kreatywna Europa”;

Środa, 14 września 2016 r.

68. zaleca instytucjom UE, a zwłaszcza Delegaturze Unii w Tunisie, posługiwanie się językiem arabskim przy publikowaniu zaproszeń do składania ofert oraz zaproszeń do wyrażenia zainteresowania i komunikatów skierowanych do społeczeństwa; podkreśla istotne znaczenie tego, by rząd tunezyjski informował obywateli o swoich działaniach;

69. uważa, że posługiwanie się językiem arabskim jest konieczne do zapewnienia zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w stosunki UE–Tunezja, szczególnie w kontekście negocjacji dotyczących umowy o wolnym handlu;

o

o o

70. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi Republiki Tunezji oraz przewodniczącemu Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych.

Środa, 14 września 2016 r.

P8_TA(2016)0346

Dumping socjalny w UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie dumpingu socjalnego w Unii Europejskiej (2015/2255(INI))

(2018/C 204/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej, a także art. 56, art. 153 ust. 5 i art. 154 TFUE,
- uwzględniając podstawową swobodę przepływu pracowników (art. 45 TFUE) oraz swobodny przepływ usług (art. 56 TFUE),
- uwzględniając art. 151 i 153 TFUE, a także art. 9 TFUE gwarantujące odpowiednią ochronę socjalną,
- uwzględniając dyrektywę 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, zmieniającą rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”) ⁽²⁾,
- uwzględniając trwające wdrażanie dyrektywy 2014/67/UE,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylające dyrektywę Rady 96/26/WE ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 159 z 28.5.2014, s. 11.

⁽³⁾ Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 72.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 51.

Środa, 14 września 2016 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 561/2006 z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) nr 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 ⁽¹⁾ oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/15/WE z dnia 11 marca 2002 r. w sprawie organizacji czasu pracy osób wykonujących czynności w trasie w zakresie transportu drogowego ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 3577/92 z dnia 7 grudnia 1992 r. dotyczące stosowania zasady swobody świadczenia usług w transporcie morskim w obrębie państw członkowskich (kabotaż morski) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie warunków obsady załogowej w regularnych serwisach pasażerskich i promowych między państwami członkowskimi (COM(1998)0251),
- uwzględniając dyrektywę Rady 1999/63/WE z dnia 21 czerwca 1999 r. dotyczącą Umowy w sprawie organizacji czasu pracy marynarzy przyjętej przez Stowarzyszenie Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) i Federację Związków Zawodowych Pracowników Transportu w Unii Europejskiej (FST) ⁽⁵⁾, zmienioną dyrektywą Rady 2009/13/WE z dnia 16 lutego 2009 r. w sprawie wdrożenia Umowy zawartej między Stowarzyszeniem Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) a Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) w sprawie Konwencji o pracy na morzu z 2006 r. ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie skutecznych inspekcji pracy jako strategii poprawy warunków pracy w Europie ⁽⁷⁾,
- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/344 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie utworzenia europejskiej platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej ⁽⁸⁾,
- uwzględniając podstawowe normy w dziedzinie pracy ustanowione przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP), konwencje i zalecenia MOP dotyczące administracji pracy i inspekcji pracy, które stanowią punkt odniesienia, na poziomie międzynarodowym, w dążeniu do zagwarantowania stosowania przepisów prawnych w zakresie warunków pracy i ochrony pracowników,
- uwzględniając sprawozdanie Eurofound pt. „Pracownicy delegowani w Unii Europejskiej (2010)” ⁽⁹⁾ oraz sprawozdania krajowe,
- uwzględniając Europejski słownik stosunków pracy przygotowany przez Eurofound ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 maja 2015 r. zatytułowany „Program UE – Lepsze wyniki dzięki lepszemu stanowiению prawa” (COM(2015)0215),
- uwzględniając ekspertyzę Parlamentu z 2015 r. pt. „Unijne prawa socjalne i pracownicze a prawo rynku wewnętrznego UE”,
- uwzględniając badanie Komisji z 2015 r. pt. „Systemy ustalania wynagrodzeń i minimalne stawki wynagrodzeń stosowane wobec pracowników delegowanych zgodnie z dyrektywą 96/71/WE w wybranych państwach członkowskich i sektorach”,

⁽¹⁾ Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 80 z 23.3.2002, s. 35.

⁽³⁾ Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 364 z 12.12.1992, s. 7.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 167 z 2.7.1999, s. 33.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2009, s. 30.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0012.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 65 z 11.3.2016, s. 12.

⁽⁹⁾ <http://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2010/working-conditions-industrial-relations/posted-workers-in-the-european-union>

⁽¹⁰⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/observatories/eurwork/industrial-relations-dictionary>

Środa, 14 września 2016 r.

- uwzględniając przeprowadzone przez Uniwersytet w Gandawie i sfinansowane przez Komisję badanie z 2015 r. pt. „Nietypowe formy zatrudnienia w lotnictwie”,
  - uwzględniając przemówienie na temat sytuacji Unii wygłoszone w Parlamencie Europejskim w dniu 9 września 2015 r. przez przewodniczącego Komisji,
  - uwzględniając art.52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinie Komisji Transportu i Turystyki oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0255/2016),
- A. mając na uwadze, że praca nierejestrowana i pozorowane samozatrudnienie mogą prowadzić do zakłóceń konkurencji, co powoduje długotrwałe szkody dla systemów zabezpieczenia społecznego i prowadzi do wzrostu niepewnych form zatrudnienia i obniżenia poziomu ochrony pracownika i ogólnie jakości miejsc pracy, w związku z czym należy je zwalczać; mając na uwadze, że nasilająca się tendencja do korzystania z outsourcingu i podwykonawstwa może stwarzać okazję do nadużywania lub obchodzenia obowiązującego prawa pracy i prawa socjalnego; mając na uwadze, że wyeliminowanie takich nadużyć ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania swobody przepływu na rynku wewnętrznym i solidarności w całej Unii;
- B. mając na uwadze, że swobodny przepływ pracowników ustanowiony w art. 45 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, swoboda przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług są podstawowymi zasadami rynku wewnętrznego;
- C. mając na uwadze, że Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, której sygnatariuszami są wszystkie państwa członkowskie, stanowi, że należy zapewnić równość kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach; mając na uwadze, że w odniesieniu do dumpingu socjalnego kluczowym wyzwaniem dla UE jest zwiększenie poziomu zatrudnienia kobiet, poprawa sytuacji kobiet na rynku pracy oraz usunięcie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn;
- D. mając na uwadze, że jedną z głównych zasad polityki UE jest spójność społeczna, co oznacza stałe zbliżanie na bieżąco wynagrodzeń i gwarantowanego zabezpieczenia społecznego w przypadku wszystkich pracowników, czy to na miejscu, czy mobilnych; mając na uwadze, że w Unii utrzymują się znaczne różnice w warunkach pracy i wynagrodzeniach oraz mając na uwadze, że pozytywna konwergencja społeczna to klucz do dobrobytu i zwiększenia popytu wewnętrznego w całej Unii; mając na uwadze, że dysproporcje płacowe to jeden z głównych powodów wyjazdu pracowników z rodzimych krajów;
- E. mając na uwadze, że w art. 9 TFUE wśród podstawowych zasad Unii zapisano wspieranie wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewnianie odpowiedniej ochrony socjalnej, zwalczanie wykluczenia społecznego, a także zapewnianie wysokiego poziomu kształcenia, szkolenia oraz ochrony zdrowia ludzkiego; mając na uwadze, że w wyniku kryzysu i wysokiej stopy bezrobocia w większości państw członkowskich pogłębiają się nierówności;
- F. mając na uwadze, że wciąż istnieją różnice w płacach kobiet i mężczyzn oraz że mimo obowiązującego prawodawstwa UE i zaleceń „miękkiego prawa” postęp w tej dziedzinie jest bardzo ograniczony; mając na uwadze, że dumping socjalny zaostrza tę sytuację, wraz z różnicami w płacach kobiet i mężczyzn prowadząc do różnic w emeryturach kobiet i mężczyzn, co sprawia, że starsze kobiety są bardziej zagrożone ubóstwem niż starsi mężczyźni;
- G. mając na uwadze, że handel ludźmi, a zwłaszcza handel kobietami, nie tylko z państw trzecich do UE, ale także między państwami UE, często wiąże się z fałszywymi umowami o pracę;
- H. mając na uwadze coraz większy zakres dumpingu socjalnego, będący konsekwencją stosunków pracy o cechach eksterytorialnych;

Środa, 14 września 2016 r.

- I. mając na uwadze rozległe powiązania między bezpieczeństwem i ochroną pasażerów a odpowiednimi warunkami pracy w sektorze transportu;
- J. mając na uwadze, że utworzenie jednolitego europejskiego obszaru transportu zostało potwierdzone jako ostateczny cel białej księgi w sprawie transportu z 2011 r.;
- K. mając na uwadze zapowiedź Komisji, że w ciągu 2016 r. zamierza zaproponować nowe inicjatywy dotyczące transportu drogowego, obejmujące aspekty społeczne;
- L. mając na uwadze, że sektor transportu drogowego ma zasadnicze znaczenie dla społeczeństwa i gospodarki Unii Europejskiej i stanowi prawie trzy czwarte (72 %) całego krajowego transportu towarowego; mając na uwadze, że przewozi on więcej pasażerów niż kolej nadziemna, podziemna i tramwaje razem wzięte i zatrudnia ponad 2,2 % ogółu ludności w wieku produkcyjnym w UE (5 mln osób);
- M. mając na uwadze, że dobre warunki pracy, które chronią zdrowie fizyczne i psychiczne, są podstawowym prawem pracowników⁽¹⁾ i stanowią wartość samą w sobie;
- N. mając na uwadze, że przewodniczący Komisji Jean-Claude Juncker w dniu 15 lipca 2014 r. i w swoim orędziu o stanie Unii w 2015 r. podkreślił, że potrzebny jest uczciwszy i w jeszcze większym stopniu paneuropejski rynek pracy, co można osiągnąć dzięki wspieraniu i gwarantowaniu swobodnego przepływu obywateli jako podstawowego prawa Unii, przy czym należy unikać przypadków nadużyć i ryzyka dumpingu socjalnego;
- O. mając na uwadze, że Trybunał Sprawiedliwości w swoim orzeczeniu w sprawie C-341/05 Laval z dnia 18 grudnia 2007 r.⁽²⁾ położył nacisk na prawo do podjęcia działań zbiorowych przeciwko możliwemu dumpingowi socjalnemu oraz podkreślił, że takie działanie musi mieć wyważony charakter, aby nie ograniczyć podstawowych swobód UE, takich jak swoboda świadczenia usług;
- P. mając na uwadze, że Europejską kartę społeczną należy uznać za wyraz konsensusu między państwami członkowskimi w obszarze podstawowych praw społecznych;
- Q. mając na uwadze, że wzrost liczby nadużyć i coraz szersze stosowanie dumpingu socjalnego osłabia poparcie dla zasad rynku wewnętrznego i konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, podważa prawa pracowników europejskich i wiarę w integrację europejską oraz uwypukla potrzebę prawdziwej konwergencji społecznej; mając na uwadze, że głównymi sektorami, których to dotyczy, są rolnictwo, budownictwo mieszkaniowe i inżynieryjne, sektor gastronomiczny i spożywczy, transport, służba zdrowia, usługi opiekuńcze i domowe;
- R. mając na uwadze istotne znaczenie zasady równego traktowania pracowników w całej Unii Europejskiej i podstawowej konwergencji społecznej na jednolitym rynku; mając na uwadze, że art. 45 TFUE stanowi, że swoboda przepływu obejmuje zniesienie wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową między pracownikami państw członkowskich w zakresie zatrudnienia, wynagrodzenia i innych warunków pracy i zatrudnienia;
- S. mając na uwadze, że dumping – społeczny, podatkowy i ekologiczny – jest sprzeczny z europejskimi wartościami, ponieważ zagraża ochronie praw obywateli UE⁽³⁾;
- T. mając na uwadze, że zdecydowana większość państw członkowskich nie dokonała transpozycji dyrektywy 2014/67/UE, mimo że ostateczny termin transpozycji upłynął 18 czerwca 2016 r.; mając na uwadze, że istotna jest ocena wpływu wdrożenia tej dyrektywy po jej transpozycji we wszystkich państwach członkowskich w celu poznania jej faktycznego wpływu w dziedzinie walki z różnymi nadużyciami finansowymi dotyczącymi systemu delegowania pracowników i ochrony pracowników delegowanych;

⁽¹⁾ Art. 31 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej: „Każdy pracownik ma prawo do warunków pracy szanujących jego zdrowie, bezpieczeństwo i godność”.

⁽²⁾ EU:C:2007:809.

⁽³⁾ Zob. teksty przyjęte, P8_TA(2015)0252.

Środa, 14 września 2016 r.

- U. mając na uwadze, że pracownicy delegowani stanowią około 0,7 % całej siły roboczej w UE ⁽¹⁾;
- V. mając na uwadze, że w UE jest 1,92 mln pracowników delegowanych, głównie w sektorze budownictwa (43,7 % wszystkich pracowników delegowanych) oraz w usługach, transporcie, telekomunikacji i rolnictwie;
- W. mając na uwadze, że swobodny przepływ osób jest niezbędny dla integracji europejskiej, lecz jest także podstawowym warunkiem osiągnięcia celów spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, po to by osiągnąć wysoką i zrównoważoną konkurencyjność we wszystkich państwach członkowskich;
- X. mając na uwadze, że Trybunał Sprawiedliwości stwierdził w orzeczeniu w sprawie C-396/13, że dyrektywa 96/71/WE ma w zamyśle z jednej strony zapewnić uczciwą konkurencję pomiędzy przedsiębiorstwami krajowymi i przedsiębiorstwami świadczącymi usługi transgraniczne, a z drugiej strony zapewnić pracownikom delegowanym stosowanie jednego podstawowego zestawu przepisów bezwzględnie obowiązujących dotyczących ochrony minimalnej przyjmującego państwa członkowskiego;
- Y. mając na uwadze, że delegowanie pracowników powinno ułatwić wymianę umiejętności i doświadczeń zawodowych, a nie prowadzić do dumpingu socjalnego;
- Z. mając na uwadze, że europejskie federacje organizacji pracodawców oraz związków zawodowych mogą odegrać ważną rolę w walce z dumpingiem socjalnym;
- AA. mając na uwadze, że podjęto zobowiązanie do niezwiększania obciążeń finansowych przedsiębiorstw, w szczególności MŚP;
- AB. mając na uwadze, że ustalanie wynagrodzeń wchodzi w zakres kompetencji państw członkowskich;
- AC. mając na uwadze, że Trybunał Sprawiedliwości stwierdził w orzeczeniu w sprawie C-396/13, że przyjmujące państwo członkowskie jest uprawnione do ustalania minimalnych stawek wynagrodzenia oraz metody obliczania i oceny przyjętych kryteriów;
- AD. mając na uwadze, że przewodniczący Komisji stwierdził, że „za tą samą pracę w tym samym miejscu powinno przysługiwać to samo wynagrodzenie” ⁽²⁾; mając na uwadze, że konieczne jest wyjaśnienie prawne tego oświadczenia i jego stosowania;

I. Wzmocnienie kontroli i koordynacji między państwami członkowskimi i przez państwa członkowskie

1. uważa, że choć nie ma prawnie uznanej i podzielanej definicji dumpingu socjalnego, pojęcie to obejmuje szeroki zakres zamierzonych nadużyć i sytuacji obchodzenia obowiązującego prawodawstwa europejskiego i krajowego (w tym przepisów i powszechnie stosowanych umów zbiorowych) umożliwiających rozwój nieuczciwej konkurencji poprzez niezgodne z prawem obniżenia kosztów pracy i kosztów operacyjnych oraz prowadzących do naruszeń praw pracowniczych i wycisku pracowników; uważa, że skutki takich nadużyć i sytuacji mogą wywierać wpływ w trzech głównych wymiarach:

- aspekt gospodarczy: stosowanie przez niektóre podmioty gospodarcze nielegalnych praktyk jak praca nierejestrowana lub dopuszczanie się nadużyć takich jak pozorowane samozatrudnienie może prowadzić do poważnych zakłóceń rynku, które szkodzą przedsiębiorstwom działającym w dobrej wierze, w szczególności MŚP;
- aspekt społeczny: dumping społeczny może prowadzić do dyskryminowania i nieuczciwego traktowania pracowników w UE oraz do pozbawiania ich możliwości skutecznego korzystania z przysługujących im praw socjalnych i pracowniczych, w tym dotyczących wynagrodzeń i ochrony socjalnej;
- aspekt finansowy i budżetowy: niepłacenie podatków i składek na ubezpieczenie społeczne w wyniku dumpingu socjalnego stanowi zagrożenie dla stabilności finansowej systemów zabezpieczenia społecznego i finansów publicznych państw członkowskich;

⁽¹⁾ Zob. Jozef Pacolet i Frederic De Wispelaere, Posting of workers [Delegowanie pracowników]: Sprawozdanie na temat dokumentów przenośnych A1 wydanych w 2012 i 2013 r., s. 15. Według danych Eurostatu w 2013 r. cała siła robocza w UE liczyła 243 mln osób (Labour force survey overview 2013, Eurostat) (http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Archive:Labour_force_survey_overview_2013).

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines_en.pdf

Środa, 14 września 2016 r.

2. uważa, że zapewnienie równych szans i uczciwej konkurencji w całej UE oraz wyeliminowanie dumpingu socjalnego ma kluczowe znaczenie; podkreśla, że inspektoraty pracy i partnerzy społeczni odgrywają zasadniczą rolę, jeśli chodzi o egzekwowanie praw pracowników, określanie godziwego wynagrodzenia w zgodzie z przepisami i praktykami państw członkowskich oraz przekazywanie uwag i wytycznych pracodawcom; zwraca uwagę, że 28 państw członkowskich ratyfikowało konwencję nr 81 MOP w sprawie inspekcji pracy i wzywa państwa członkowskie do zapewnienia wdrażania wszystkich jej postanowień; wzywa Komisję do wspierania państw członkowskich w tworzeniu skutecznych i wydajnych inspekcji pracy oraz do przygotowania zaleceń w oparciu o konwencję nr 81 MOP w sprawie inspekcji pracy w celu zapewnienia przestrzegania norm pracy i ochrony pracowników, w tym przepisów dotyczących czasu pracy, bezpieczeństwa i zdrowia; przypomina o ważnej roli partnerów społecznych polegającej na pilnowaniu przestrzegania obowiązujących przepisów;

3. zwraca się do państw członkowskich o zwiększenie efektywności i zapewnienie odpowiednich zasobów kadrowych i finansowych dla ich organów kontroli (w tym inspekcji warunków socjalnych i inspekcji pracy, agencji oraz biur łącznikowych), w szczególności jeśli chodzi o tłumaczenie ustne i pisemne, między innymi poprzez wymianę najlepszych praktyk; wzywa państwa członkowskie do spełnienia kryterium powoływania jednego inspektora na 10 000 pracowników zgodnie z zaleceniami MOP oraz do upewnienia się, że są oni odpowiednio wyposażeni do egzekwowania europejskich przepisów w zakresie swobodnego przepływu pracowników i usług;

4. zwraca się do państw członkowskich o poprawę współpracy transgranicznej między służbami inspekcji i upowszechnienie elektronicznej wymiany informacji i danych, aby zwiększyć skuteczność kontroli służących zwalczaniu oszustw socjalnych, pozornego samozatrudnienia i pracy nierejestrowanej i zapobieganiu im, uznając przy tym znaczenie ochrony danych i mając na uwadze realizację celu obowiązkowej ściślejszej współpracy i wzajemnej pomocy między państwami członkowskimi; zachęca państwa członkowskie do opracowania programów szkoleniowych na szczeblu UE dla inspektorów, identyfikowania nowych technik obchodzenia przepisów i organizowania współpracy transgranicznej; zauważa prace Komisji związane z finansowaniem programów wzajemnego uczenia się dla inspektorów pracy w państwach członkowskich; podkreśla, że ważne jest zadbanie o dostęp krajowych inspektoratów pracy i partnerów społecznych do wszystkich faktycznych miejsc pracy i powiązanych z nimi miejsc zakwaterowania zapewnionych przez pracodawcę, jeżeli możliwość taką dopuszcza prawo krajowe, i przy pełnym poszanowaniu życia prywatnego, gdyż stanowi to warunek wstępny wykonywania przez nich pracy i sprawdzenia, czy nie występuje zjawisko dumpingu socjalnego; zaleca, aby Komisja rozważyła przekształcenie projektów realizowanych w ramach „Eurodetachment” w stałą platformę wymiany, wspólnych szkoleń i współpracy dla inspektorów pracy (i urzędników biur łącznikowych ds. pracowników delegowanych) zaangażowanych w kontrolę i monitorowanie — tj. platformę, która mogłaby zostać włączona do europejskiej platformy przeciwdziałania pracy nierejestrowanej lub działać w koordynacji z nią;

5. zachęca państwa członkowskie do tworzenia, w stosownych przypadkach, doraźnych dwustronnych grup zadaniowych, a w razie potrzeby wielostronnych grup zadaniowych z udziałem właściwych organów krajowych i inspektorów pracy, aby móc z zastrzeżeniem zgody wszystkich zainteresowanych państw członkowskich dokonywać kontroli transgranicznych na miejscu zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego, w którym odbywają się kontrole, w przypadkach domniemanego dumpingu socjalnego, pracy na nielegalnych warunkach lub oszustw, a także identyfikować firmy przykrywkowe i agencje rekrutacyjne dopuszczające się oszustw oraz wykrywać nadużycia, których skutkiem jest wyzysk pracowników; zwraca uwagę, że powyższe grupy zadaniowe mogłyby pracować w koordynacji z europejską platformą przeciwdziałania pracy nierejestrowanej i Komitetem Starszych Inspektorów Pracy, aby zmniejszyć obciążenia finansowe i że mogłyby one stworzyć sieć krajowych służb inspekcji socjalnej w celu ułatwienia wymiany informacji; jest również zdania, że dobra współpraca między organami krajowymi i partnerami społecznymi ma duże znaczenie dla położenia kresu dumpingowi socjalnemu i dla zapewnienia uczciwej konkurencji w ramach jednolitego rynku;

6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia skuteczniejszego wdrożenia istniejącego ustawodawstwa oraz pogłębienia współpracy między podmiotami w państwach członkowskich odpowiedzialnymi za inspekcje pracy, zwłaszcza transgraniczne inspekcje pracy; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie europejskiej platformy zwalczania pracy nierejestrowanej oraz przyjęte przez nią cele, które zakładają usprawnienie współpracy w zakresie zapobiegania pracy nierejestrowanej i zniechęcania do niej; wyraża nadzieję, że platforma ta będzie pomagała wykrywać przypadki naruszenia krajowego i unijnego prawa pracy oraz unijnych przepisów o swobodnym przepływie pracowników, swobodzie przedsiębiorczości i świadczenia usług i pomoże zająć się takimi przypadkami.

Środa, 14 września 2016 r.

7. podkreśla konieczność uzupełnienia działań zwalczających łamanie praw socjalnych walką z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania, aby zagwarantować uczciwą konkurencję i równe szanse przedsiębiorcom;

8. zauważa, że brak lub nieprawidłowość powiadomień to najczęstsze formy obchodzenia przepisów dotyczących delegowania pracowników; zaleca, aby w przypadku delegowania, we wszystkich państwach członkowskich obowiązywał wymóg składania powiadomień najpóźniej w dniu rozpoczęcia świadczenia usługi oraz aby takie powiadomienia były wprowadzane do europejskiego rejestru, co ułatwiłoby dostęp do nich, wspierałoby koordynację między państwami członkowskimi oraz ograniczyłoby obecne niejasności prawne wynikające z różnych procedur i dokumentów obowiązujących w różnych krajach;

9. podkreśla, że właściwe władze przyjmującego państwa członkowskiego we współpracy z państwem wysyłającym powinny móc zweryfikować wiarygodność formularza A1 w przypadkach poważnych wątpliwości co do tego, czy dane oddelegowanie rzeczywiście miało miejsce; wzywa doraźną administracyjną grupę roboczą ds. formularza A1 do przyspieszenia prac w celu poprawy wiarygodności formularza A1 i do zbadania możliwości ułatwienia nadzoru dzięki zgomadzeniu formularzy A1 w jednym systemie cyfrowym; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dołożenia wszelkich starań, aby system elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego był w pełni operacyjny, aby stosowały go wszystkie państwa członkowskie i aby był dostosowany do potrzeb MŚP; podkreśla, że lepszy dostęp pracowników, pracodawców i inspektorów pracy do informacji, np. poprzez jedną krajową stronę internetową, to jedno z podstawowych narzędzi zwalczania naruszeń przepisów;

10. wzywa państwa członkowskie, by ratyfikowały i wdrożyły konwencję nr 189 MOP w sprawie pracowników domowych; wzywa państwa członkowskie do ustanowienia ram prawnych umożliwiających legalne zatrudnienie pracowników domowych i opiekunów, aby zapewnić pracodawcom pewność prawa, a pracownikom uczciwe warunki zatrudnienia i godne warunki pracy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dokonania oceny zasad i warunków zatrudnienia pracowników domowych oraz, w razie potrzeby, do przedłożenia zaleceń dotyczących usprawnień zgodnie z obowiązującymi traktatami (w szczególności art. 153 ust. 1 TFUE), co obejmuje również odpowiednie szkolenia i działania informacyjne na temat praw i obowiązków tej kategorii pracowników;

11. zwraca uwagę, że w niektórych sektorach kobiety są grupą najbardziej dotkniętą zjawiskiem dumpingu socjalnego, szczególnie na rynku usług domowych i w sektorze opieki (zwłaszcza w odniesieniu do domowych usług opiekuńczych); wzywa Komisję, aby we współpracy z państwami członkowskimi dokonała oceny wszystkich sytuacji, w których kobiety doświadczają dumpingu socjalnego i płacowego lub wykonują pracę nierejestrowaną, a także aby dokonała oceny obowiązującego prawodawstwa unijnego w tej dziedzinie;

12. wzywa państwa członkowskie, by zacieśniły transnarodową i lokalną współpracę między instytucjami publicznymi, związkami zawodowymi i organizacjami pozarządowymi, aby móc rozwiązać często bardzo złożone problemy, z jakimi borykają się pracownicy migrujący, oraz aby uwzględnić warunki pracy i wszystkie inne elementy związane z jakością życia, w tym zdrowie ogólne, integrację społeczną i zakwaterowanie;

13. podkreśla znaczenie przepisów dyrektywy 2014/67/UE w sprawie transgranicznego egzekwowania administracyjnych kar pieniężnych lub grzywn, które to przepisy pomogą zapobiec łamaniu przepisów; uważa, że właściwe organy powinny mieć możliwość nakładania skutecznych, proporcjonalnych i odstraszących sankcji, w tym możliwość zawieszania świadczenia usług w przypadku poważnego naruszenia ustawodawstwa w sprawie delegowania pracowników lub obowiązujących umów zbiorowych; uważa, że wysokość takich grzywn powinna odstraszać oraz że należy ulepszyć udzielanie MŚP informacji o obowiązującym ustawodawstwie dotyczącym delegowania pracowników;

14. wzywa państwa członkowskie do znacznego ulepszenia wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego pracowników delegowanych, aby lepiej wdrażać obowiązujące ustawodawstwo; przypomina swój apel skierowany do Komisji o zbadanie korzyści, jakie przyniosłoby wprowadzenie, i w danym przypadku udostępnienie niedającej się podrobić europejskiej karty ubezpieczenia społecznego lub innego dokumentu elektronicznego na poziomie Unii, na którym byłyby zapisywane wszystkie istotne dane dotyczące ubezpieczenia społecznego na podstawie stosunku pracy⁽¹⁾, a także niezbędne informacje związane z delegowaniem pracownika, w ścisłej zgodności z zasadami ochrony

⁽¹⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie skutecznych inspekcji pracy jako strategii poprawy warunków pracy w Europie (Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0012).

Środa, 14 września 2016 r.

danych, szczególnie w zakresie przetwarzania szczególnie chronionych danych osobowych; podkreśla jednak, że nie może to w żaden sposób ograniczać ani podważać prawa organów i partnerów społecznych państw przyjmujących do rewidowania, kontrolowania i weryfikowania danych zawartych na takiej karcie zgodnie z prawem krajowym i krajowymi praktykami;

15. domaga się sporządzenia – po uprzednim wysłaniu tym firmom ostrzeżenia – ogólnounijnego wykazu firm, w tym firm przykrywek, które dopuściły się poważnych naruszeń europejskiego prawa pracy i przepisów socjalnych, do którego to wykazu będą miały wgląd tylko odpowiednie organy kontroli; domaga się, aby na ustawowy okres odmówić tym firmom dostępu do procedur udzielania zamówień publicznych, dotacji publicznych i funduszy unijnych;

16. wzywa UE i jej państwa członkowskie do współpracy transgranicznej w zakresie informacji dotyczących egzekwowania przepisów, do zapewnienia organom kontroli lepszego dostępu do danych figurujących w krajowych rejestrach elektronicznych państw członkowskich oraz w europejskim rejestrze przedsiębiorców transportu drogowego (ERRU), a także do ujednoczenia wykazu naruszeń powodujących utratę reputacji przewoźników drogowych poprzez zawarcie w tym wykazie przypadków nieprzestrzegania wszelkich stosownych przepisów UE; podkreśla, że odpowiedzialność za łamanie przepisów powinny ponosić osoby wydające polecenia pracownikom;

II. Wypełnienie luk w przepisach w celu wdrożenia krajowego i europejskiego prawa pracy i przepisów socjalnych oraz przestrzeganie zasady równego traktowania i niedyskryminacji

17. wzywa Komisję do podejmowania działań w celu usunięcia niedociągnięć zidentyfikowanych w obowiązujących przepisach, aby skutecznie zwalczać dumping socjalny oraz oszustwa socjalne i podatkowe;

18. wzywa Komisję do uważnego monitorowania wdrażania dyrektywy 2014/67/UE oraz skuteczności platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania nierejestrowanej pracy w ramach zwalczania zjawiska firm przykrywek, upowszechniając zasadę, zgodnie z którą każde przedsiębiorstwo powinno mieć jedną główną siedzibę, a w przypadku swobodnego świadczenia usług z wykorzystaniem pracowników delegowanych, każdy usługodawca powinien prowadzić „rzeczywistą działalność” w państwie, w którym znajduje się jego siedziba, a zatem być rzeczywistą firmą; przypomina, że ważne jest, aby przedsiębiorstwa prowadziły „rzeczywistą działalność” w państwie, z którego pochodzą, co ma być elementem stanowiącym niezbędne kryterium delegowania; przypomina, że Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych PE odrzuciła wniosek w sprawie dyrektywy dotyczącej jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, ponieważ niektóre przepisy tego wniosku mogłyby ułatwiać tworzenie firm prowadzących fikcyjną działalność społeczną i gospodarczą, nie przestrzegających zobowiązań umownych i prawnych oraz powodujących straty rządu miliardów euro z tytułu dochodów podatkowych; wzywa Komisję do rozważenia możliwości przedstawienia wniosku w sprawie przejrzystego i dostępnego rejestru wszystkich przedsiębiorstw unijnych oraz obowiązkowego stosowania systemu elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego;

19. wzywa Komisję Europejską do wszczęcia prac nad nowym sprawozdaniem z postępów dokonanych przez państwa członkowskie w zakresie usprawniania krajowej administracji podatkowej i systemów podatkowych, aby rozwiązać problem oszustw podatkowych, jak zaproponowano w komunikacie Komisji pt. „Plan działania zakładający poprawę skuteczności walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania” (COM(2012)0722);

20. zauważa, że dyrektywa 96/71/WE odnosi się tylko do art. 64 i 74 TFUE, które dotyczą swobody świadczenia usług i swobody przedsiębiorczości, natomiast jednym z głównych celów tej dyrektywy jest ochrona pracowników; przypomina poza tym o znaczeniu art. 151 i 153 TFUE, które wyznaczają UE i jej państwom członkowskim cele takie jak promowanie zatrudnienia, poprawa warunków życia i pracy, odpowiednia ochrona socjalna, promowanie dialogu między partnerami społecznymi oraz przeciwdziałanie wykluczeniu;

21. dostrzega zagrożenia związane z długim łańcuchem podwykonawców; przypomina, że państwa członkowskie w porozumieniu z zainteresowanymi partnerami społecznymi mogą utworzyć mechanizmy „odpowiedzialności solidarnej” na szczeblu krajowym, mające zastosowanie do przedsiębiorstw krajowych i zagranicznych, aby umożliwić lokalnym i zagranicznym pracownikom korzystanie z przysługujących im praw; przypomina, że taka możliwość została potwierdzona w dyrektywie 2014/67/UE; wzywa Komisję do uważnego monitorowania realizacji zobowiązań nałożonych na państwa członkowskie w tej dyrektywie, polegających na podjęciu działań zapewniających, aby w sektorze budowlanym w łańcuchach podwykonawców pracownicy delegowani mogli obciążać odpowiedzialnością za przestrzeganie praw pracowniczych kontrahenta, dla którego pracodawca jest bezpośrednim podwykonawcą;

Środa, 14 września 2016 r.

22. przyjmuje do wiadomości problemy związane z dyrektywą 96/71/WE i jej wdrożeniem; podkreśla znaczenie, jakie ma rozwiązanie tych problemów, aby zapewnić firmom delegującym pracowników oraz firmom lokalnym w państwie przyjmującym sprawiedliwe warunki pracy, przestrzeganie praw pracowniczych i równe warunki działania, co jest szczególnie ważne dla MŚP; wzywa do terminowego wdrożenia dyrektywy 2014/67/UE; odnotowuje propozycję Komisji dotyczącą zmiany dyrektywy 96/71/WE, która polegałaby na ograniczeniu okresów delegowania, wprowadzeniu przepisów dotyczących wynagrodzenia i określeniu warunków zatrudnienia tak, aby zapewnić przestrzeganie zasady równego traktowania i zakazu dyskryminacji ze względu na obywatelstwo lub narodowość, zgodnie z zapisami prawa UE od czasu traktatów założycielskich; podkreśla, że przepisy w sprawie delegowania pracowników powinny być jasne, proporcjonalne i uzasadnione; podkreśla konieczność przestrzegania umów zbiorowych i systemów stosunków pracy w państwie przyjmującym;

Pracownicy mobilni: zwalczanie dumpingu socjalnego w sektorze transportu

23. zwraca się o nasilenie nadzoru nad stosowaniem przepisów dotyczących czasu pracy i odpoczynku w sektorze transportu drogowego; apeluje o usprawnienie urzędów kontrolnych i terminowe wprowadzenie inteligentnych tachografów do użytku zawodowego, aby państwa członkowskie zapewniły właściwe, skuteczne i niedyskryminujące wdrożenie obowiązujących przepisów bez tworzenia niepotrzebnych obciążeń administracyjnych; wzywa Komisję do oceny możliwości utworzenia elektronicznej zintegrowanej dokumentacji dotyczącej wszystkich przewoźników posiadających licencję wspólnotową, aby zebrać wszystkie istotne dane dotyczące przewoźnika, pojazdu i kierowcy zgromadzone podczas kontroli drogowych;

24. domaga się intensywniejszych kontroli nad przestrzeganiem czasu pracy, czasu dyżurów, czasu prowadzenia pojazdu i odpoczynku we wszystkich odpowiednich sektorach, np. w budownictwie, gastronomii, opiece medycznej i transporcie, oraz karania poważnych naruszeń przepisów;

25. zachęca Komisję do rozważenia możliwości utworzenia europejskiej agencji transportu drogowego, aby zapewnić właściwe wdrażanie prawodawstwa UE, propagowanie standaryzacji i współpracy wszystkich państw członkowskich w dziedzinie transportu drogowego;

26. wzywa Komisję do koordynowania i nasilania współpracy organów krajowych w zakresie prawa dotyczącego transportu drogowego, między innymi dzięki wymianie informacji, oraz w zakresie innych działań mających wspierać wdrażanie przepisów i zapewniać operatorom równe warunki działania; zauważa, że egzekwowanie prawa w tej dziedzinie to przede wszystkim obowiązek państw członkowskich; wzywa państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy z Euro Contrôle Route i Europejską Organizacją Policji Ruchu Drogowego (TISPOL), aby zwiększyć egzekwowanie prawa unijnego dotyczącego transportu drogowego przez zapewnienie jego równego i odpowiedniego wdrażania;

27. wzywa Komisję, aby zbiorowo stosowała do mobilnego personelu sektora transportu drogowego art. 8 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 593/2008 (Rzym I), zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Koelzsch (C-29/10 wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 15 marca 2011 r.);

28. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wymiany poglądów w celu wyjaśnienia odpowiednich przepisów tak, aby można było wprowadzić rozróżnienie między pracownikami a osobami pracującymi na własny rachunek z myślą o zwalczaniu pozornego samozatrudnienia i zwraca się do Komisji o przedstawienie konkretnych zaleceń, które byłyby oparte na wskaźnikach oznaczających, że istnieje stosunek pracy zgodnie z konwencją MOP nr 198 dotyczącą stosunku pracy, a które jednocześnie nie dyskryminowałyby rzeczywistych samozatrudnionych pracujących dla niewielkiej liczby zleceniodawców; podkreśla konieczność monitorowania statusu zatrudnienia pracowników takich jak piloci linii lotniczych i maszyniści kolejowi, oraz stosunku pracy z przedsiębiorstwami, dla których pracują; podkreśla, że problem pozornego samozatrudnienia ma poważne konsekwencje w zakresie ochrony socjalnej pracowników i ich bezpieczeństwa oraz może mieć wpływ na uczciwą konkurencję;

29. nie zgadza się na żadną dalszą liberalizację kabotażu, dopóki nie zostaną wzmocnione obecne ramy prawne; zachęca Komisję, by zaproponowała ulepszone przepisy w celu zapewnienia lepszej realizacji kontroli i ich ułatwienia; wzywa Komisję do zmiany dyrektywy w sprawie transportu kombinowanego (92/106/EWG)⁽¹⁾, aby zlikwidować nieuczciwe praktyki, oraz apeluje o kolejne środki zapewniające zgodność z przepisami socjalnymi dotyczącymi transportu kombinowanego;

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego towarów między państwami członkowskimi (Dz.U. L 368 z 17.12.1992, s. 38).

Środa, 14 września 2016 r.

30. wzywa państwa członkowskie, w których obowiązuje system opłat drogowych, aby udostępniały gromadzone dane organom kontroli, które będą je oceniać, aby umożliwić lepszą kontrolę nad przewozami kabotażowymi;

31. zaleca, aby w przypadku przejmowania lub przenoszenia własności spółki wyraźnie określić, których wymogów nie można opuścić, lecz należy utrzymać w nowych umowach w rozumieniu dyrektywy 2001/23/WE⁽¹⁾ w odniesieniu do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejścia przedsiębiorstw;

32. apeluje o ulepszenie rozporządzenia (WE) nr 1008/2008, aby zapewnić wiążące stosowanie krajowych przepisów prawa pracy w odniesieniu do linii lotniczych mających bazy operacyjne w UE oraz aby rozszerzyć definicję i koncepcję pojęcia „główne miejsce prowadzenia działalności”, a także, w kontekście koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i prawa pracy, apeluje o ujednoczenie definicji pojęcia „baza macierzysta/port macierzysty” dla członków załogi w rozporządzeniu (UE) nr 83/2014⁽²⁾ i rozporządzeniu (UE) nr 465/2012⁽³⁾;

33. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby w rozporządzeniu w sprawie Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) i innych istotnych przepisach wsparły bezpośrednie zatrudnienie jako standardowy model i ograniczyły stosowanie nietypowych rodzajów zatrudnienia;

34. domaga się chronienia praw socjalnych załóg lotniczych i personelu pokładowego;

35. wzywa państwa członkowskie, aby zmieniły swoje przepisy prawne tak, aby we wszystkich umowach zawieranych w sektorze lotnictwa zapewnić wysoką jakość zatrudnienia i dobre warunki pracy; uważa, że niepewne warunki pracy stanowią dodatkowe zagrożenie dla bezpieczeństwa; podkreśla, że konkurencyjność nie może być ceną, za jaką „wyprzedaje się” ochronę socjalną pracowników i jakość usług;

36. podkreśla, że należy wzmocnić wymiar społeczny europejskiej strategii w dziedzinie lotnictwa, opublikowanej przez Komisję w dniu 7 grudnia 2015 r., ponieważ wysokiej jakości zatrudnienie i dobre warunki pracy są bezpośrednio związane z utrzymaniem bezpieczeństwa oraz ochroną pasażerów i pracowników; podkreśla ponadto, że Komisja i państwa członkowskie powinny monitorować i zapewnić właściwe wdrożenie krajowych przepisów socjalnych i umów zbiorowych w liniach lotniczych posiadających bazy operacyjne na terytorium UE; w tym kontekście przypomina o związku między normami socjalnymi i środowiskowymi a jakością usług i bezpieczeństwem; uznaje znaczenie, jakie ma określenie minimalnych wymogów szkoleniowych dla pracowników obsługi technicznej w sektorze lotnictwa cywilnego; zwraca się do Komisji o przedstawienie wniosku w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 868/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. dotyczącego ochrony przed subsydiowaniem i nieuczciwymi praktykami cenowymi powodującymi uszczerbek dla przewoźników lotniczych Wspólnoty w świadczeniu usług lotniczych z krajów nienależących do Wspólnoty Europejskiej⁽⁴⁾ oraz o przeanalizowanie przyczyn, dla których nie jest ono stosowane; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zmiany przepisów dotyczących szkolenia początkowego i przyznawania licencji załogom lotniczym w celu usunięcia niedociągnięć prowadzących do wyczerpania pilotów, takie jak umowy „płacenie za latanie” (ang. pay-to-fly);

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejścia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz.U. L 82 z 22.3.2001, s. 16).

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 83/2014 z dnia 29 stycznia 2014 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 965/2012 ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz.U. L 28 z 31.1.2014, s. 17).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie (WE) nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz.U. L 149 z 8.6.2012, s. 4).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 162 z 30.4.2004, s. 1.

Środa, 14 września 2016 r.

37. wzywa Komisję do rozważenia możliwości przedstawienia dodatkowego wniosku w sprawie warunków pracy mających zastosowanie w transporcie morskim, w tym w odniesieniu do załóg statków;

38. uważa, że w sektorze morskim Komisja powinna zapewnić pełne wdrożenie przepisów socjalnych, w tym Konwencji o pracy na morzu z 2006 r. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeanalizowania środków zachęcających do naboru i zatrzymywania wykwalifikowanych marynarzy mających siedzibę w Europie;

Przewidywanie wyzwań związanych z cyfryzacją gospodarki

39. przypomina znaczenie, jakie ma powiązanie rozwoju gospodarki cyfrowej i gospodarki dzielenia się z ochroną pracowników w tym nowym sektorze, w którym uelastycznienie organizacji pracy może prowadzić do form zatrudnienia o niższych standardach w zakresie zabezpieczenia społecznego, czasu pracy, miejsca pracy, szkoleń, udziału pracowników oraz ochrony zatrudnienia; podkreśla, że swoboda zrzeszania się i prawo do rokowań zbiorowych muszą być stosowane w kontekście tych nowych form zatrudnienia zgodnie z Kartą praw podstawowych UE oraz krajową praktyką; podkreśla, że państwa członkowskie muszą dostosować swoje przepisy prawne do gospodarki cyfrowej i gospodarki dzielenia się, oraz zwraca się do Komisji, państw członkowskich i partnerów społecznych o szybkie ocenienie przepisów europejskich stosowanych w tym sektorze oraz, jeżeli zajdzie taka potrzeba, o przygotowanie wniosków w celu uregulowania gospodarki cyfrowej, gospodarki dzielenia się i gospodarki społecznościowej, aby zapewnić uczciwą konkurencję i ochronę praw pracowniczych;

40. zauważa, że cyfryzacja wywiera kluczowy wpływ na europejskie rynki pracy; podkreśla, że z jednej strony cyfryzacja może tworzyć nowe modele biznesowe i nowe miejsca pracy (zwłaszcza dla pracowników wysoko wykwalifikowanych, ale także dla tych z niskimi kwalifikacjami), lecz z drugiej strony może też prowadzić do niepewnych form zatrudnienia; podkreśla, że w strategii jednolitego rynku cyfrowego należy wziąć pod uwagę wymiar socjalny, aby w pełni wykorzystać połączony potencjał zatrudnienia i wzrostu, zapewniając jednocześnie wysoką ochronę zatrudnienia; wzywa Komisję do ukształtowania jednolitego rynku cyfrowego tak, aby był on społecznie sprawiedliwy i zrównoważony; uważa, że należy dostosować istniejące systemy ochrony socjalnej do potrzeb pracowników świadczących usługi w ramach gospodarki cyfrowej i gospodarki dzielenia się, by zapewnić tym pracownikom odpowiednią ochronę socjalną;

41. przypomina, że w niektórych sektorach gospodarki, takich jak rolnictwo, godziny pracy zmieniają się w zależności od wymogów pory roku;

III. W stronę pozytywnej konwergencji społecznej

42. podkreśla, że prawa podstawowe mają charakter nadrzędny; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania i rozszerzania dialogu społecznego, który odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu wysokich standardowo warunków pracy; podkreśla, że prawo pracy i wysokie standardy socjalne mają do odegrania kluczową rolę w równoważeniu gospodarek, wspieraniu dochodów oraz pobudzaniu inwestycji w zdolności; podkreśla, że w tym kontekście unijne akty prawne i dokumenty polityczne muszą przestrzegać praw i swobód związkowych, być zgodne z układami zbiorowymi oraz stać na straży równego traktowania pracowników;

43. wzywa Komisję do podjęcia specjalnych środków mających pomóc kobietom dotkniętym dumpingiem socjalnym poprzez skoncentrowanie wszystkich ogólnych strategii politycznych i środków na osiągnięciu równości, przy uwzględnieniu obecnej segregacji rynku pracy i nierówności w umowach o pracę, czego wyrazem są wciąż istniejące znaczne różnice w wynagrodzeniu kobiet i mężczyzn;

44. podkreśla, że nierówności w Europie pogłębiają się, utrudniając tym samym realizację celów strategii „Europa 2020” w zakresie ubóstwa i zatrudnienia;

45. podkreśla znaczenie, jakie ma wprowadzenie na terytorium Unii i/lub w strefie euro mechanizmów gospodarczych, podatkowych i socjalnych mogących podnieść poziom życia obywateli Unii poprzez zmniejszenie nierównowagi gospodarczej i społecznej; apeluje również, by Komisja uwzględniała opinie w kwestiach socjalnych, aby zagwarantować zwiększoną ochronę pracowników dzięki konwergencji;

Środa, 14 września 2016 r.

46. przypomina o zobowiązaniu Komisji do ustanowienia filaru praw socjalnych i podkreśla potrzebę pozytywnej konwergencji społecznej, aby osiągnąć cele określone w art. 151 TFUE; podkreśla, że ustalenie kryteriów porównawczych dla różnych krajowych systemów zabezpieczenia społecznego nie może zastąpić takiego filaru, a może jedynie stanowić wstępne ramy analizy; podkreśla, że przyjęcie minimalnych praw socjalnych nie powinno prowadzić do obniżenia obowiązujących standardów pracy i standardów socjalnych;
47. zauważa różnice w składkach na ubezpieczenie społeczne odprowadzanych przez pracowników i pracodawców w państwach członkowskich; zwraca się do Komisji o ocenienie gospodarczo-społecznego wpływu tych różnic w kontekście jednolitego rynku;
48. uważa, że płaca umożliwiająca pracownikom prowadzenie godnego życia jest ważna dla spójności społecznej i utrzymania wydajnej gospodarki; wzywa do przestrzegania rokowań zbiorowych i ich promowania; zaleca też określenie minimalnych progów płacowych, jeżeli zajdzie taka potrzeba, zgodnie z praktykami każdego państwa członkowskiego i po konsultacjach z partnerami społecznymi, w celu stopniowego osiągnięcia w miarę możliwości co najmniej 60 % odpowiedniej średniej płacy krajowej, aby uniknąć zbytnich różnic w płacach, stymulować popyt globalny i ożywienie gospodarcze oraz wspierać pozytywną konwergencję społeczną;
49. zauważa potencjalną wartość, jaką mają automatyczne stabilizatory; podkreśla potrzebę połączenia tych stabilizatorów ze skuteczną polityką zatrudnienia, której głównym celem będzie tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości;
50. wzywa Komisję i państwa członkowskie do rozważenia konieczności podjęcia działań na szczeblu UE, aby zająć się różnymi aspektami outsourcingu, w tym rozszerzenia solidarnej odpowiedzialności w łańcuchu podwykonawstwa;
51. podkreśla, że wszyscy podwykonawcy, w tym agencje pracy tymczasowej, które najczęściej wysyłają kobiety do innych państw członkowskich w celu świadczenia usług domowych lub domowych usług opiekuńczych, muszą ponosić odpowiedzialność za niezapłacone wynagrodzenie, nieodprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne, wypadkowe i zdrowotne; podkreśla, że podwykonawcy muszą również być w stanie udzielić pracownikom pomocy w razie złego traktowania i nadużyć ze strony klientów, także w przypadku repatriacji;
52. zwraca się do Komisji o zbadanie możliwości utworzenia instrumentu nakładającego na przedsiębiorstwa obowiązek dochowania większej staranności, a tym samym nakładającego na nie odpowiedzialność zarówno za działania ich filii, jak i podwykonawców prowadzących działalność w państwach trzecich, by zapobiegać łamaniu praw człowieka, korupcji, poważnym obrażeniom ciała i szkodom w środowisku oraz naruszaniu konwencji MOP;
53. uważa, że dyrektywa 96/71/WE i przepisy dotyczące koordynacji systemu zabezpieczeń społecznych muszą być stosowane do zatrudnienia pracowników delegowanych z państw trzecich na podstawie 4. sposobu WTO i w ramach umów o handlu, aby przedsiębiorstwa i pracownicy państw trzecich nie byli traktowani bardziej przychylnie niż przedsiębiorstwa i pracownicy z państw członkowskich;
54. zwraca się do Komisji o uwzględnienie w miarę możliwości zaleceń zawartych w niniejszej rezolucji;
55. podkreśla, że należy lepiej koordynować różne obszary polityki europejskiej;
- o
- o   o
56. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
-

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0349

Filipiny

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie Filipin (2016/2880(RSP))

(2018/C 204/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie sytuacji na Filipinach, w szczególności rezolucję z dnia 8 czerwca 2016 r. ⁽¹⁾ w sprawie Umowy ramowej o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską a Republiką Filipin, z dnia 14 czerwca 2012 r. ⁽²⁾ i z dnia 21 stycznia 2010 r. ⁽³⁾,
  - uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 3 września 2016 r. w sprawie zamachu w Davao,
  - uwzględniając stosunki dyplomatyczne między Filipinami a Unią Europejską (w owym czasie – Europejską Wspólnotą Gospodarczą, EWG), które nawiązano w dniu 12 maja 1964 r. poprzez mianowanie ambasadora Filipin przy EWG,
  - uwzględniając fakt, że Filipiny są członkiem-założycielem Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) wskutek podpisania w dniu 8 sierpnia 1967 r. Deklaracji z Bangkoku,
  - uwzględniając Umowę ramową o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony a Republiką Filipin z drugiej strony,
  - uwzględniając oświadczenie złożone w dniu 8 czerwca 2016 r. przez sekretarza generalnego ONZ Bana Ki-Muna dotyczące poparcia de facto egzekucji pozasądowych,
  - uwzględniając oświadczenie dyrektora wykonawczego Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC) z dnia 3 sierpnia 2016 r. w sprawie sytuacji na Filipinach,
  - uwzględniając oświadczenie rzecznika Sekretarza Generalnego ONZ z dnia 4 września 2016 r. w sprawie Filipin,
  - uwzględniając oświadczenie prasowe Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 4 września 2016 r. w sprawie zamachu terrorystycznego na Filipinach,
  - uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Filipiny i UE łączą długoletnie stosunki dyplomatyczne, gospodarcze, kulturalne i polityczne;
- B. mając na uwadze, że demokracja, praworządność, prawa człowieka oraz dialog z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego zawsze stanowiły istotną część rozmów dwustronnych między UE a Filipinami;
- C. mając na uwadze olbrzymie wyzwania stojące przed nowo wybranym rządem Filipin w zakresie zwalczania nierówności i korupcji oraz prowadzenia procesu pokojowego w tym kraju;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0263.

⁽²⁾ Dz.U. C 332 E z 15.11.2013, s. 99.

⁽³⁾ Dz.U. C 305 E z 11.11.2010, s. 11.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- D. mając na uwadze, że nielegalny handel narkotykami na Filipinach pozostaje poważnym problemem na szczeblu krajowym i międzynarodowym; mając na uwadze, że w 2015 r., według corocznego sprawozdania Departament Stanu USA dla Kongresu, filipińska Agencja Zwalczania Narkotyków (PDEA), będąca najważniejszą agencją egzekwowania prawa w zakresie walki z narkotykami w tym kraju, doniosła, że 8 629 miejscowości lub wsi (barangay), co stanowi około 20 % miejscowości w kraju, zgłosiło przestępstwa związane z narkotykami; mając też na uwadze, że Filipiny uznaje się za państwo o najwyższym odsetku osób zażywających metamfetaminy w Azji Wschodniej;
- E. mając na uwadze, że jednym z głównych elementów kampanii prezydenckiej Rodrigo Dutertego było zobowiązanie do likwidacji wszystkich szczebli przestępczości narkotykowej w całym kraju; mając na uwadze, że podczas swojej kampanii wyborczej i pierwszych dni urzędowania prezydent R. Duterte wielokrotnie apelował do organów ścigania oraz społeczeństwa o zabijanie osób podejrzanych o przemyt narkotyków, które się nie poddadzą, jak również osób zażywających narkotyki;
- F. mając na uwadze, że prezydent R. Duterte publicznie oświadczył, iż nie zamierza ścigać funkcjonariuszy organów egzekwowania prawa ani obywateli, którzy zabili handlarzy stawiających opór podczas aresztowania;
- G. mając na uwadze, że dane opublikowane przez filipińską policję krajową wskazują, że od dnia 1 lipca do dnia 4 września 2016 r. policja zabiła ponad tysiąc osób podejrzanych o handel narkotykami i zażywanie ich, a z innych statystyk policyjnych wynika, że ponad tysiąc domniemanych handlarzy i użytkowników narkotyków w ciągu ostatnich dwóch miesięcy poniosło śmierć z ręki nieznanymi uzbrojonych napastników; mając na uwadze, że – jak doniosła Al Jazeera – aresztowano ponad 15 000 osób podejrzewanych o związki z narkotykami, głównie na podstawie pogłosek i zarzutów wysuwanych przez współobywateli, a niemal 700 000 osób „dobrowolnie” oddało się w ręce policji i zarejestrowało do leczenia w ramach programu Tokhang w celu uniknięcia prześladowania przez policję lub samowolną straż obywatelską;
- H. mając na uwadze, że w dniu 8 czerwca 2016 r. sekretarz generalny ONZ Ban Ki-Mun potępił serię egzekucji pozasądowych oraz uznał je za nielegalne i stanowiące naruszenie podstawowych praw i wolności;
- I. mając na uwadze, że w dniu 18 sierpnia 2016 r. Agnes Callamard, specjalna sprawozdawczyni ONZ ds. pozasądowych, doraźnych lub arbitralnych egzekucji, oraz Dainius Pūras, specjalny sprawozdawca ONZ ds. prawa do zdrowia, wezwali rząd Filipin do położenia kresu obecnej fali egzekucji pozasądowych oraz zabójstw w kontekście zintensyfikowanej kampanii przeciwdziałania przestępczości i narkotynom, wymierzonej w handlarzy narkotyków oraz ich użytkowników;
- J. mając na uwadze, że filipiński senat i komisja ds. praw człowieka podjęły własne niezależne dochodzenia w sprawie tych śmierci;
- K. mając na uwadze, że Filipiny były jednym z pierwszych krajów azjatyckich opowiadających się za zniesieniem kary śmierci w 1987 r.; mając na uwadze, że po przywróceniu kary śmierci została ona ponownie zniesiona na mocy decyzji prezydenta Arroyo w 2006 r.; mając na uwadze, że podczas kampanii wyborczej prezydent R. Duterte zaapelował o jej przywrócenie po raz kolejny, w szczególności w odniesieniu do nielegalnego handlu narkotykami, oraz mając na uwadze, że projekt takiej ustawy jest obecnie rozpatrywany przez Kongres;
- L. mając na uwadze, że inny projekt ustawy rozpatrywany w Kongresie ma na celu obniżenie wieku odpowiedzialności karnej z lat piętnastu do dziewięciu;
- M. mając na uwadze, że w dniu 2 września 2016 r. w wyniku zamachu bombowego, za który odpowiedzialność wzięła organizacja Abu Sajjafa i powiązane ugrupowania, na targu w mieście Davao zginęło co najmniej 14 osób, a 70 zostało rannych; mając na uwadze, że filipińskie siły zbrojne kontynuują ofensywę wojskową przeciwko powiązanim z ISIS bojownikom Abu Sajjafa w południowej prowincji Sulu;
- N. mając na uwadze, że po tym ataku rząd Filipin ogłosił „stan nadzwyczajny z powodu bezprawnej przemocy na Mindanao”;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- O. mając na uwadze, że w dniu 26 sierpnia 2016 r. pod auspicjami rządu norweskiego podpisano bezterminowe zawieszenie broni między rządem Filipin a NDFP (Narodowym Demokratycznym Frontem Filipin), co stanowi prawdziwy przełom w 47-letniej wojnie partyzanckiej, która według szacunków pochłonęła życie około 40 000 osób;
- P. mając na uwadze, że w 2017 r. Filipiny będą przewodniczyć ASEAN oraz że prezydent R. Duterte zapowiedział, iż „podczas przewodnictwa Filipin będziemy wskazywać ASEAN jako wzór regionalizmu i globalnego gracza, który na pierwszym miejscu stawia interes obywateli”;
1. zdecydowanie potępia atak na nocny targ w mieście Davao w dniu 2 września 2016 r. i składa kondolencje rodzinom ofiar; podkreśla, że osoby odpowiedzialne za te zabójstwa powinny zostać pociągnięte do odpowiedzialności, ale wzywa delegaturę UE do ostrożnego monitorowania zawieszenia rządów prawa; wzywa wszystkie państwa, w myśl zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego i odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, do aktywnej współpracy z rządem Filipin i innymi właściwymi organami w tym zakresie;
  2. stanowczo potępia handel narkotykami i narkomanię na Filipinach; podkreśla, że nielegalne narkotyki stanowią zagrożenie dla młodzieży na Filipinach i jeden z najpoważniejszych problemów społecznych;
  3. rozumie, że na Filipinach miliony ludzi cierpią z powodu wysokiego poziomu narkomanii oraz jej konsekwencji; wyraża jednak zdecydowane zaniepokojenie wyjątkowo wysoką liczbą śmiertelnych ofiar działań policji i samowwłażczej straży obywatelskiej w kontekście zintensyfikowanej kampanii przeciwdziałania przestępczości i narkotykom, wymierzonej w handlarzy narkotyków i ich użytkowników, oraz wzywa rząd Filipin do położenia kresu obecnej fali pozasadowych egzekucji i zabójstw;
  4. z zadowoleniem przyjmuje zamiar rządu, by obniżyć wysokie wskaźniki przestępczości i korupcji w kraju, lecz wzywa go do przyjęcia konkretnych i kompleksowych strategii i programów, które powinny też obejmować zapobieganie i rehabilitację zamiast koncentrować się wyłącznie na brutalnych represjach;
  5. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę prezydenta R. Dutertego dotyczącą ożywienia procesu pokojowego z NDFP (Narodowym Demokratycznym Frontem Filipin) i z niecierpliwością oczekuje zakończenia tego konfliktu w najbliższej przyszłości, biorąc pod uwagę to, że według planu negocjacyjnego ostateczne porozumienie w sprawie zakończenia konfliktu zbrojnego można osiągnąć w ciągu jednego roku;
  6. podkreśla, że reagowanie na nielegalny handel narkotykami musi przebiegać w pełnej zgodności z zobowiązaniami krajowymi i międzynarodowymi;
  7. wzywa władze do zapewnienia poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności zgodnie z międzynarodowymi standardami praw człowieka i międzynarodowymi instrumentami ratyfikowanymi przez Filipiny;
  8. zachęca władze do wszczęcia natychmiastowego śledztwa w sprawie wyjątkowo dużej liczby zabitych w trakcie operacji policyjnych;
  9. zauważa, że UNODC jest gotowe dalej współpracować z Filipinami w celu postawienia przemytników narkotyków przed wymiarem sprawiedliwości, przy odpowiednich zabezpieczeniach prawnych zgodnie z międzynarodowymi standardami i normami;
  10. zaleca niezwłoczne ustanowienie krajowego mechanizmu zapobiegania torturom, jak przewidziano w konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur i protokole fakultatywnym do niej;
  11. wzywa rząd Filipin do potępienia działań samowwłażczej straży obywatelskiej i do zbadania jej odpowiedzialności za zabójstwa; wzywa władze Filipin do przeprowadzenia natychmiastowego, dogłębnego, skutecznego i bezstronnego dochodzenia w celu zidentyfikowania wszystkich odpowiedzialnych osób, postawienia ich przed właściwym i bezstronnym sądem cywilnym oraz zastosowania sankcji karnych przewidzianych przez prawo;
  12. wzywa rząd Filipin do zapewnienia odpowiedniej ochrony obrońcom praw człowieka, związkowcom i dziennikarzom;

Czwartek, 15 września 2016 r.

13. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Prezydenta R. Dutertego w programy leczenia uzależnień od narkotyków i wzywa UE, aby wspomogła rząd w staraniach na rzecz odpowiedniego wsparcia osób zażywających narkotyki w celu pozbycia się uzależnienia, jak i do dalszego wspierania reform systemu sądownictwa karnego na Filipinach;
  14. zaleca, aby Filipiny bezzwłocznie ratyfikowały konwencję o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem oraz zapewniły w ustawodawstwie krajowym karalność przypadków wymuszonych zaginięć i egzekucji pozasądowych;
  15. wzywa filipiński Kongres do powstrzymania się od przywrócenia kary śmierci i od obniżenia minimalnego wieku odpowiedzialności karnej;
  16. zauważa, że według wszelkich dowodów empirycznych kara śmierci nie spowoduje zmniejszenia przestępczości narkotykowej, będzie natomiast zaprzepaszczeniem wielkiego osiągnięcia filipińskiego systemu wymiaru sprawiedliwości;
  17. apeluje do UE o wykorzystanie wszystkich dostępnych instrumentów, aby wesprzeć rząd Filipin w przestrzeganiu międzynarodowych zobowiązań w zakresie praw człowieka, szczególnie w ramach Umowy ramowej;
  18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządów państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Filipin, rządów państw członkowskich Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), wysokiemu komisarzowi ONZ ds. praw człowieka oraz sekretarzowi generalnemu ONZ.
-

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0350

Somalia**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie Somalii (2016/2881(RSP))**

(2018/C 204/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Somalii,
- uwzględniając oświadczenia rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w sprawie zamachów, do których doszło w Somalii w dniu 27 lutego 2016 r., 2 czerwca 2016 r., 26 czerwca 2016 r., 26 lipca 2016 r. i 21 sierpnia 2016 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Somalii z dnia 18 lipca 2016 r. i 15 lutego 2016 r.,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini w sprawie decyzji dotyczącej somalijskiego modelu wyborczego,
- uwzględniając porozumienie w sprawie nowego ładu dla Somalii, przyjęte w dniu 16 września 2013 r. w Brukseli,
- uwzględniając strategię UE na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju w regionie Sahelu, przyjętą we wrześniu 2011 r.,
- uwzględniając raport ONZ dotyczący wolności słowa w Somalii, wydany w dniu 4 września 2016 r.,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2297 (2016) przyjętą w dniu 7 lipca 2016 r.,
- uwzględniając raporty Sekretarza Generalnego ONZ dla Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Somalii z dnia 8 stycznia 2016 r. i 9 maja 2016 r.,
- uwzględniając raport Rady Praw Człowieka ONZ z dnia 13 kwietnia 2016 r., przygotowany przez grupę roboczą ds. powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka,
- uwzględniając fakt, że Michael Keating, specjalny przedstawiciel sekretarza generalnego ONZ w Somalii, potępił zamach bombowy dokonany przed hotelem w Mogadiszu w dniu 30 sierpnia 2016 r.,
- uwzględniając ostatni powszechny okresowy przegląd praw człowieka dotyczący Somalii przeprowadzony przed posiedzeniem Rady Praw Człowieka ONZ w styczniu 2016 r.,
- uwzględniając wystosowany w dniu 2 września 2016 r. przez misję Unii Afrykańskiej w Somalii (AMISOM) apel o pomoc w przeciwdziałaniu wykorzystywaniu improwizowanych urządzeń wybuchowych (IED) w Somalii,
- uwzględniając oświadczenie AMISOM z dnia 26 lipca 2016 r., zawierające potępienie zamachów terrorystycznych w Mogadiszu,
- uwzględniając oświadczenie specjalnego przedstawiciela przewodniczącego Komisji Unii Afrykańskiej ds. Somalii, ambasadora Francisco Caetano Madeiry, wydane w dniu 30 sierpnia 2016 r. i zawierające pochwałę somalijskich służb bezpieczeństwa w nawiązaniu do zamachu na hotel w Mogadiszu,
- uwzględniając zawartą w Kotonu umowę o partnerstwie między AKP a UE,

Czwartek, 15 września 2016 r.

- uwzględniając komunikat Rady Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej wydany na 455. posiedzeniu w dniu 2 września 2014 r., a dotyczący zapobiegania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi w Afryce oraz zwalczania tych zjawisk,
  - uwzględniając mandat Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów upoważniający ją do wspierania i ochrony praw człowieka i ludów zgodnie z Afrykańską kartą praw człowieka i ludów,
  - uwzględniając konwencję Organizacji Jedności Afrykańskiej w sprawie zapobiegania terroryzmowi i walki z terroryzmem, przyjętą w 1999 r.,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 oraz art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że po dwóch dziesięcioleciach wojny domowej, terroryzmu i braku kontroli ze strony państwa Somalia weszła w okres przemian o kluczowym znaczeniu; mając na uwadze, że od czasu utworzenia w 2012 r. nowego rządu, cieszącego się poparciem międzynarodowym, Somalia powoli zyskuje stabilność, jednak wyzwaniem dla nowych władz są nadal rebelianci z powiązanej z Al-Kaidą organizacji Asz-Szabab;
- B. mając na uwadze, że mimo pozytywnych zobowiązań i działań politycznych somalijskiego rządu, takich jak utworzenie niezależnej krajowej komisji praw człowieka, brak bezpieczeństwa i konflikt polityczny nadal pomniejsza konkretne postępy w reformowaniu wymiaru sprawiedliwości i sektora bezpieczeństwa;
- C. mając na uwadze, że wobec braku działających sądów cywilnych rząd somalijski korzysta z sądów wojskowych przy osądzaniu i skazywaniu cywilów, co nie daje gwarancji ochrony ich praw; mając na uwadze szerokie uprawnienia śledcze przyznane krajowej agencji wywiadu i bezpieczeństwa (NISA), która nie posiada obecnie mandatu do egzekwowania prawa, co prowadzi do poważnych naruszeń praw procesowych przysługujących osobom przetrzymywanym przez NISA;
- D. mając na uwadze cierpienia i trudności dotyczące mieszkańców Somalii w wyniku ciągłych barbarzyńskich ataków ze strony lokalnych watazków i terrorystów; mając na uwadze, że w dniu 30 sierpnia 2016 r. przed pałacem prezydenckim w Mogadiszu zginęło co najmniej 10 osób: żołnierzy i cywilów; mając na uwadze, że w dniu 26 lipca 2016 r. organizacja Asz-Szabab zaatakowała bazę Unii Afrykańskiej w Mogadiszu, zabijając co najmniej 13 osób, w tym pracowników ONZ, a w miesiącach poprzedzających ten atak donoszono o ostrzałach moździerzowych, w których zginęło ponad 100 osób; mając na uwadze, że Asz-Szabab nadal prowadzi działania również w sąsiedniej Kenii, gdzie regularnie dokonuje zamachów terrorystycznych;
- E. mając na uwadze, że AMISOM, liczącej 22 000 członków misji pokojowej Unii Afrykańskiej, przyznano mandat dotyczący m.in. ograniczenia zagrożenia ze strony Asz-Szabab i innych zbrojnych grup opozycji, zapewnienia bezpieczeństwa, by możliwe było prowadzenie procesu politycznego na wszystkich szczeblach oraz działania stabilizacyjne, dążenie do pojednania i zapewnianie pokoju w Somalii, a także przewidujący stopniowe przekazywanie somalijskim siłom bezpieczeństwa wykonywanych przez AMISOM zadań związanych z bezpieczeństwem, co jest uzależnione od zdolności tych sił do działania; mając na uwadze, że mandat AMISOM przedłużono do dnia 31 maja 2017 r., co Parlament przyjął z zadowoleniem;
- F. mając na uwadze, że Uganda, skąd pochodzą najliczniejsze oddziały, zapowiedziała, że do końca 2017 r. wycofa z Somalii ponad 6 000 żołnierzy; mając na uwadze, że Unia Afrykańska ogłosiła, iż planuje całkowicie wycofać swoje siły do końca 2020 r., a zadania dotyczące bezpieczeństwa będą stopniowo przekazywane somalijskiemu wojsku począwszy od 2018 r.;
- G. mając na uwadze, że oddziały AMISOM niejednokrotnie oskarżano o poważne przypadki łamania praw człowieka, w tym o masowe zabójstwa, a w niektórych przypadkach o wykorzystywanie do celów seksualnych i nadużycia seksualne;
- H. mając na uwadze, że zbliżające się wybory w Somalii to dla Somalijczyków kamień milowy o długotrwałym wpływie na bezpieczeństwo, stabilność i rozwój Somalii i całego regionu;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- I. mając na uwadze, że wybory członków izby wyższej federalnego parlamentu Somalii powinny odbyć się w dniu 25 września 2016 r., a wybory członków izby ludowej federalnego parlamentu Somalii – między 24 września a 10 października 2016 r.; mając na uwadze, że obie izby powinny wybrać prezydenta w dniu 30 października 2016 r.;
- J. mając na uwadze, że proces wyborczy będzie miał kluczowe znaczenie dla demokratycznych wyborów powszechnych, które ma zorganizować w 2020 r. niezależna krajowa komisja wyborcza;
- K. mając na uwadze, że Omar Mohamed Abdulle, przewodniczący federalnego zespołu ds. przeprowadzenia wyborów pośrednich (FIET), ponownie potwierdził, że wybory w 2016 r. odbędą się w wyznaczonym terminie oraz że będą one przejrzyste i wiarygodne;
- L. mając na uwadze, że nadal poważnie ograniczana jest wolność słowa, mająca kluczową rolę w tworzeniu państw demokratycznych; mając na uwadze, że w niedawnym raporcie ONZ dotyczącym wolności słowa w Somalii przedstawiono wciąż trudną sytuację dziennikarzy, obrońców praw człowieka i przywódców politycznych, obejmującą zabójstwa, głównie z rąk Asz-Szabab, aresztowania, zastraszanie oraz zamykanie mediów prezentujących opinie krytyczne; mając na uwadze, że władze rzadko wszczynają dochodzenia w tych sprawach lub ścigają sprawców tych czynów;
- M. mając na uwadze szerokie uprawnienia śledcze przyznane krajowej agencji wywiadu i bezpieczeństwa (NISA), która nie posiada obecnie mandatu do egzekwowania prawa, co prowadzi do poważnych naruszeń praw procesowych przysługujących osobom przetrzymywanym przez NISA;
- N. mając na uwadze, że według raportu ONZ można wskazać 120 przypadków arbitralnego aresztowania i przetrzymywania pracowników mediów w okresie od stycznia 2014 r. do lipca 2016 r.; mając na uwadze, że od stycznia 2015 r. zaledwie 10 spośród 48 aresztowanych dziennikarzy i pracowników mediów postawiono przed sądem;
- O. mając na uwadze, że Somalia nadal należy do krajów o największej na świecie liczbie wieloletnich wysiedleńców i liczy 1,1 mln osób wewnętrznie przesiedlonych, z czego w samym Mogadiszu żyje według szacunków 400 000 osób, a niemal milion uchodźców przebywa w regionie Rogu Afryki; mając na uwadze, że według doniesień Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) tylko w lipcu 2016 r. w wyniku eksmisji i braku bezpieczeństwa spowodowanego trwającą ofensywą wojskową przybyło niemal 28 000 kolejnych wysiedleńców;
- P. mając na uwadze, że w obozach w Kenii przebywa 420 000 somalijskich uchodźców, w tym 350 000 w obozie w Dadaab, a rząd Somalii i Kenii oraz UNHCR uzgodnili zorganizowanie dobrowolnego powrotu 10 000 uchodźców do Somalii, na obszary niekontrolowane przez Asz-Szabab; mając na uwadze, że rząd Kenii oświadczył w maju 2016, że obóz dla uchodźców w Dadaab w północno-wschodniej Kenii zostanie zamknięty najpóźniej z końcem tego roku;
- Q. mając na uwadze, że nadal dochodzi do zabójstw dzieci, ich arbitralnego zatrzymywania i wcielania do sił zbrojnych, mimo że w styczniu 2015 r. Somalia ratyfikowała konwencję ONZ o prawach dziecka, a w listopadzie 2015 r. zatwierdziła deklarację w sprawie bezpiecznych szkół, zobowiązując się do podjęcia konkretnych działań w celu ochrony uczniów i placówek oświatowych;
- R. mając na uwadze, że UE przekazała 286 mln EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju (2014-2020), głównie na realizację porozumienia w sprawie nowego ładu dla Somalii, a konkretnie na tworzenie struktur państwowych i zapewnianie pokoju, bezpieczeństwa żywnościowego i odporności na kryzysy oraz na edukację; mając na uwadze, że UE zobowiązała się również do wspierania AMISOM z wykorzystaniem Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce;
1. wyraża głębokie współczucie dla ofiar niedawnych ataków terrorystycznych w Somalii i ich rodzin i szczerze ubolewa nad utratą istnień ludzkich; jednocześnie stanowczo potępia sprawców tych ataków, przypisywanych ugrupowaniu rebelianckiemu Asz-Szabab;
  2. apeluje o wzmocnienie struktur bezpieczeństwa narodowego oraz ochrony ludności, jak również o dodatkowe wsparcie ze strony społeczności międzynarodowej dla wysiłków AMISOM i rządu Somalii na rzecz budowania pokoju i stabilności;

Czwartek, 15 września 2016 r.

3. przypomina, że trwałą stabilność i pokój można osiągnąć jedynie poprzez włączenie społeczne, zrównoważony rozwój i dobre rządy oparte na zasadach demokratycznych i praworządności, w których istnieje pełne poszanowanie godności i praw człowieka;
4. zwraca uwagę na potrzebę wszechstronnego dialogu między sektorami społecznymi kraju, który objąłby klany i plemiona tworzące naród somalijski i pozwolił osiągnąć wzajemne zrozumienie i konsensus, a tym samym zaprowadzić długotrwały i stabilny pokój;
5. z zadowoleniem przyjmuje poparcie przez rząd i przywódców regionalnych nowej polityki bezpieczeństwa narodowego i apeluje do rządu o przyspieszenie jej wdrażania z uwagi na wciąż istniejące zagrożenie ze strony Asz-Szabab;
6. wzywa UE i jej partnerów międzynarodowych do utrzymania zdecydowanego zaangażowania we współpracę z Somalią na rzecz budowania prawowitych instytucji i pozostającego w gestii Somalii sektora bezpieczeństwa, tak by przeciwdziałać terroryzmowi i zapewnić ochronę wszystkim obywatelom; podkreśla, że ma to kluczowe znaczenie dla konstruktywnego rozwoju Somalii i bezpieczeństwa w regionie;
7. apeluje do Unii Afrykańskiej (UA) o dopilnowanie, by wszystkie państwa udzielające pomocy wojskowej przekazywały CCTARC (działającej w AMISOM Komórce ds. Śledzenia, Analizowania i Reagowania w przypadku Ofiar Cywilnych) informacje na temat doniesień o ofiarach cywilnych lub dochodzeniach prowadzonych w tym zakresie przez państwa udzielające pomocy wojskowej oraz by informacje te były również przekazywane ONZ, zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2297 (2016), i włączane do planów operacyjnych AMISOM;
8. zwraca się do rządu i UE, w ramach jej działań na rzecz praworządności w Somalii, o dopilnowanie, by NISA była objęta skutecznymi mechanizmami nadzoru oraz o budowanie fachowej wiedzy technicznej somalijskiego wydziału śledczego (CID), tak aby mógł on prowadzić wnikliwe i skuteczne dochodzenia przy jednoczesnym poszanowaniu praw człowieka;
9. z zadowoleniem przyjmuje prowadzone przez UA dochodzenie w sprawie zarzutów o przemoc seksualną ze strony oddziałów AMISOM, wzywa do całkowitego zastosowania się do zaleceń raportu i, zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2272 (2016), apeluje do UA i państw udzielających pomocy wojskowej o dopilnowanie, by zarzuty zostały odpowiednio i dokładnie zbadane, a sprawcy stanęli przed sądem;
10. zwraca się do UE o skuteczniejsze monitorowanie i budowanie zdolności, aby zagwarantować pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców nadużyć popełnionych przez AMISOM, zważywszy zwłaszcza na fakt, że UE odpowiada za większość finansowania tej misji;
11. zwraca uwagę na obiecujące postępy poczynione od 2012 r. na drodze do bardziej pluralistycznych wyborów i rozliczalnego rządu; z zadowoleniem przyjmuje decyzję krajowego forum przywódców o promowaniu w ciągu następnych dwóch lat zakładania i rejestracji partii politycznych w oczekiwaniu na wybory w 2020 r., w oparciu o zasadę „jedna osoba, jeden głos”, jak również próbę odbudowy instytucji państwowych i przyjęcie ważnych nowych ustaw w sprawie partii politycznych i utworzenia niezależnej krajowej komisji praw człowieka; pozytywnie ocenia decyzje podjęte w celu zwiększenia reprezentacji kobiet; podkreśla kluczowe znaczenie wiarygodnego, pluralistycznego, przejrzystego i rozliczalnego procesu wyborczego zapewniającego wybranym przywódcom niezbędną legitymację;
12. uznaje pozytywny wkład, jaki Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Wsparcia dla Somalii (UNSOS) wniosło w postępy poczynione przez AMISOM i Misję Narodów Zjednoczonych ds. Pomocy Somalii (UNSOM), zapewniając pomoc wojskową oraz zasoby finansowe i materialne, by zagwarantować ochronę ludności cywilnej w Somalii;
13. wzywa somalijską armię krajową i AMISOM do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu powstrzymania prób zakłócenia zbliżającego się procesu wyborczego ze strony militarne ugrupowania rebeliantów Asz-Szabab; podkreśla, że zagwarantowanie procesu wyborczego powinno być najważniejszym priorytetem;
14. potępia werbowanie i wykorzystywanie dzieci jako żołnierzy i informatorów, w tym wykorzystywanie schwytych dzieci-żołnierzy i dezertersów; wzywa rząd Somalii do powstrzymania tej praktyki;

Czwartek, 15 września 2016 r.

15. apeluje o wzmocnienie środków na rzecz ochrony dzieci dotkniętych konfliktem zbrojnym oraz ich ochrony przed werbowaniem i wykorzystywaniem przez siły i grupy zbrojne; wzywa władze do traktowania dzieci podejrzanych o powiązania z Asz-Szabab przede wszystkim jako ofiary i do kierowania się dobrem dziecka i międzynarodowymi standardami ochrony jako zasadami przewodnimi;
16. przypomina, że nie ma bezpieczeństwa bez rozwoju, ani rozwoju bez bezpieczeństwa; apeluje o większą spójność między działaniami na rzecz bezpieczeństwa i na rzecz rozwoju oraz o zwiększenie nacisku na programy mające na celu zarówno wspieranie rozwoju gospodarczego i społecznego, jak i walkę z opóźnieniami w rozwoju oraz przyczynami i podstawami terroryzmu; przypomina o konieczności zagwarantowania podstawowych usług i wsparcia uwolnionym osobom, a w szczególności zapewnienia trwałej reintegracji uchodźców powracających do kraju; podkreśla potrzebę przyspieszenia konsolidacji struktur administracyjnych państwa somalijskiego oraz instytucji świadczących tego rodzaju usługi;
17. apeluje do państw przyjmujących uchodźców z Somalii o realną ocenę stanu bezpieczeństwa w wielu regionach Somalii w momencie odsyłania uchodźców z powrotem do Somalii;
18. wyraża głębokie zaniepokojenie atakami na organizacje humanitarne w Somalii; podkreśla kluczowe znaczenie pomocy humanitarnej udzielanej, zgodnie z zasadami niezależności i neutralności, osobom potrzebującym;
19. przypomina, że wolność słowa odgrywa zasadniczą rolę w budowaniu demokratycznego państwa, zwłaszcza w czasach przemian politycznych; wzywa rząd Somalii do dokonania przeglądu kodeksu karnego, nowej ustawy medialnej i innych przepisów celem dostosowania ich do międzynarodowych zobowiązań Somalii w zakresie prawa do wolności słowa oraz mediów;
20. stanowczo potępia liczne zabójstwa, aresztowania, powszechne zastraszanie, zamykanie mediów prezentujących opinie krytyczne, konfiskaty sprzętu i blokowanie stron internetowych; wzywa władze somalijskie do podjęcia natychmiastowych działań w celu dopilnowania, by wszystkie te przypadki łamania prawa do wolności słowa zostały dokładnie zbadane, a ich sprawcy stanęli przed sądem;
21. wyraża uznanie dla UNSOM i Biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w związku z opublikowaniem w dniu 4 września 2016 r. raportu na temat prawa do wolności słowa w Somalii, który jest pierwszym publicznym raportem ONZ dotyczącym praw człowieka w Somalii; apeluje do ONZ o częstsze przedstawianie publicznych raportów;
22. wzywa władze do przyjęcia i wdrożenia odpowiednich ram prawnych i przeprowadzenia koniecznych reform sądownictwa, by zaspokoić panujące wśród obywateli pragnienie sprawiedliwości i ochrony, gdyż bezkarności nie można tolerować;
23. wyraża zaniepokojenie rosnącą liczbą eksmisji przesiedleńców z publicznych i prywatnych infrastruktur w głównych miastach Somalii; przypomina, że eksmisje te muszą być zgodne z odpowiednimi krajowymi i międzynarodowymi ramami prawnymi; zwraca się do rządu federalnego Somalii i wszystkich zainteresowanych podmiotów o znalezienie konkretnych i trwałych rozwiązań problemu przesiedleńców; zwraca się do rządu Somalii o stworzenie, przy wsparciu jego partnerów, godnych warunków dla dobrowolnego powrotu uchodźców, kiedy tylko pozwoli na to stan bezpieczeństwa w kraju;
24. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Unii Afrykańskiej, prezydentowi, premierowi i parlamentowi Somalii, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, Radzie Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, Radzie Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE.

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0351

Zimbabwe

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie Zimbabwe (2016/2882(RSP))

(2018/C 204/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Zimbabwe,
  - uwzględniając oświadczenie delegatury UE z dnia 12 lipca 2016 r. w sprawie przemocy,
  - uwzględniając oświadczenie delegatury UE z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie uprowadzenia Itai Dzamarego,
  - uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2016/220 z dnia 15 lutego 2016 r. zmieniającą decyzję 2011/101/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Zimbabwe ⁽¹⁾,
  - uwzględniając całościowe porozumienie polityczne podpisane w 2008 r. przez trzy główne partie polityczne, tj. ZANU PF, MDC-T i MDC,
  - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z czerwca 1981 r., ratyfikowaną przez Zimbabwe,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z grudnia 1948 r.,
  - uwzględniając Konstytucję Zimbabwe,
  - uwzględniając umowę z Kotonu,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że obywatele Zimbabwe cierpią od wielu lat pod rządami autorytarnego reżimu na czele z prezydentem Mugabe, który utrzymuje się u władzy za pomocą korupcji, przemocy, sfałszowanych wyborów i brutalnego aparatu bezpieczeństwa; mając na uwadze, że ludność Zimbabwe od dziesięcioleci nie korzysta z prawdziwej wolności oraz że wiele osób w wieku poniżej 30 lat nie zna zatem niczego poza życiem w ubóstwie i brutalnymi represjami;
- B. mając na uwadze, że w pogrążonym w kryzysie kraju znów narasta niepokój w związku z deficytem kasowym, powszechnym bezrobociem, korupcją aparatu państwowego oraz dążeniem władz do stłumienia wolności słowa i opozycji politycznej; mając na uwadze, że poszczególne grupy określają obecnie swoje stanowiska w oczekiwaniu na okres po ustąpieniu prezydenta Mugabe;
- C. mając na uwadze, że od upadku koalicji rządowej w 2013 r. pracę Tendai Bitiego na rzecz ustabilizowania gospodarki i zwiększenia dochodów rządowych niweczy powrót do systemu protekcji, kleptokracji i strachu; mając na uwadze, że Zimbabwe doświadcza obecnie najgorszego kryzysu gospodarczego od czasu hiperinflacji w 2008 r.; mając na uwadze, że faktycznie rząd stanął u progu bankructwa;
- D. mając na uwadze, że od maja 2016 r. tysiące demonstrantów – nieformalnych przedsiębiorców, bezrobotnych młodych ludzi i przedstawicieli różnych zawodów – wyszło na ulice w szeregu centrów miejskich w całym Zimbabwe, by zaprotestować przeciwko utracie miejsc pracy, masowemu bezrobociu i nieumiejętności spełnienia przez rząd podstawowych oczekiwań ekonomicznych ludności, takich jak rynek pracy zapewniający zatrudnienie, pracownicy w sektorze publicznym otrzymujący na czas wynagrodzenia, solidna i stabilna waluta oraz przystępny system cenowy; mając na uwadze, że tylko armia otrzymuje regularne wypłaty w walucie, która ma jakąkolwiek wartość;

⁽¹⁾ Dz.U. L 40 z 17.2.2016, s. 11.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- E. mając na uwadze, że ruch protestacyjny pod przewodnictwem duchownego Evana Mawarire posługujący się hasztagiem #ThisFlag zyskał poparcie kościołów i klasy średniej, które dotychczas starały się trzymać z dala od ulicznych protestów;
- F. mając na uwadze, że w dniu 6 lipca 2016 r. ruch opozycyjny #ThisFlag zaapelował o narodowy dzień „nieobecności” w proteście przeciwko bierności rządu wobec korupcji, bezkarności i ubóstwu; mając na uwadze, że doprowadziło to do masowego zamknięcia większości sklepów i firm w stolicy oraz do brutalnej reakcji władz;
- G. mając na uwadze, że lider społecznego ruchu #Tajamuka powiązanego z lipcową akcją nieobecności Promise Mkwanzani, którego aresztowano i oskarżono o podburzanie do przemocy w strefie publicznej, został zwolniony za kaucją; mając na uwadze, że inna działaczka ruchu Linda Masarira została aresztowana w czasie protestów w lipcu 2016 roku i od tego czasu wciąż przebywa w areszcie;
- H. mając na uwadze, że obecnie wiele demonstracji jest organizowanych za pośrednictwem mediów społecznościowych, a także mając na uwadze, że władze Zimbabwe zablokowały dostęp do internetu i aplikację WhatsApp, by utrudnić protesty;
- I. mając na uwadze, że w czasie demonstracji aresztowano setki osób; mając na uwadze, że w dniu 26 sierpnia 2016 r. w stolicy Harare doszło do krwawych starć, kiedy policja zignorowała orzeczenie sądowe i zaatakowała tysiące protestujących zebranych pod auspicjami Narodowego Programu na rzecz Reformy Wyborczej (Nera), by domagać się przeprowadzenia niezrealizowanych reform przed wyczekiwanymi z niecierpliwością wyborami krajowymi planowanymi w 2018 r.; mając na uwadze, że wiele z zatrzymanych osób nadal przebywa w areszcie i że w przypadku wielu z nich nieznanne jest nawet miejsce pobytu;
- J. mając na uwadze, że prezydent Mugabe pozostaje u władzy od uzyskania przez kraj niepodległości w 1980 r. i dąży do reelekcji, a także mając na uwadze, że kilku członków jego rządu potępiło apele o reformę wyborczą przed wyborami w 2018 r.;
- K. mając na uwadze, że weterani walki o niepodległość, dawniej sojusznicy prezydenta Mugabe w partii rządzącej, zbojkotowali jego przemowę w dniu 8 sierpnia 2016 r., potępiając jego dyktatorskie skłonności i nieumiejętność rozwiązania poważnego kryzysu gospodarczego nękającego kraj od 2000 r.; mając na uwadze, że prezydent uznał ten bojkot za zdradę i w odwecie nakazał aresztowanie trzech członków Krajowego Związku Weteranów Niepodległości;
- L. mając na uwadze, że w dniu 2 września 2016 r. policja, powołując się na instrument ustawowy 101A, zakazała wszystkich demonstracji w centrum Harare, kilka godzin przed dużą demonstracją planowaną w stolicy przez 18 partii politycznych;
- M. mając na uwadze, że w dniu 7 września 2016 r. Sąd Najwyższy uchylił ten zakaz na siedem dni, a także mając na uwadze, że orzeczenie to zostało wydane zaledwie kilka dni po ingerencji prezydenta Mugabe w niezawisłość wymiaru sprawiedliwości, który ostro zaatakował sędziów w Zimbabwe za „lekkomyślne” wyroki umożliwiające demonstracje przeciwko jego rządowi;
- N. mając na uwadze, że Komisja Praw Człowieka Zimbabwe stwierdziła, że pomoc żywnościowa uruchomiona w celu niesienia pomocy mieszkańcom wiosek dotkniętych suszą w całym kraju była rozdzielana według linii partyjnej, co oznacza, że urzędnicy ZANU PF odmawiali pomocy żywnościowej zwolennikom partii opozycyjnej; mając na uwadze, że rząd Zimbabwe ogłosił stan klęski żywiołowej w lutym 2016 r., szacując, że około 4,5 mln osób potrzebuje pomocy żywnościowej do stycznia 2017 r. oraz że prawie połowa ludności wiejskiej głoduje;
- O. mając na uwadze, że dnia 9 marca 2016 r. przypadła pierwsza rocznica uprowadzenia obrońcy praw człowieka Itai Dzamarego; mając na uwadze, że Sąd Najwyższy nakazał rządowi poszukiwania I. Dzamarego oraz składanie co dwa tygodnie sprawozdań z postępów aż do ustalenia miejsca jego pobytu;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- P. mając na uwadze, że Zimbabwe jest sygnatariuszem umowy z Kotonu, która stanowi w art. 96, że poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności jest zasadniczym elementem współpracy AKP-UE;
- Q. mając na uwadze, że w lutym 2016 r. przedłużono do 20 lutego 2017 r. niewielką liczbę unijnych środków ograniczających wobec reżimu w Zimbabwe; mając na uwadze, że zamrożenie aktywów i zakaz podróżowania będzie nadal obowiązywał wobec prezydenta Mugabe, Grace Mugabe oraz Zimbabwe Defence Industries; mając na uwadze, że nadal obowiązywać będzie embargo na broń; mając na uwadze, że UE zniosła wcześniej ograniczenia wobec 78 osób i 8 podmiotów;
- R. mając na uwadze, że z krajowego programu orientacyjnego na rzecz Zimbabwe przyznano 234 mln EUR na okres 2014–2020 w ramach 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju, z przeznaczeniem przede wszystkim na trzy główne sektory, mianowicie na ochronę zdrowia, rozwój gospodarczy oparty na rolnictwie oraz na sprawowanie rządów i rozwój instytucjonalny;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie wzrostem przemocy wobec demonstrantów w ostatnich miesiącach w Zimbabwe; z niepokojem odnotowuje niedawno ogłoszony miesięczny zakaz demonstracji; wzywa rząd i wszystkie partie w Zimbabwe do przestrzegania prawa do pokojowych demonstracji w celu rozwiązania rzeczywistych problemów oraz apeluje do władz Zimbabwe o przeprowadzenie dochodzenia w sprawie doniesień o nadużywaniu siły i innych przypadkach łamania praw człowieka przez część funkcjonariuszy policji w tym kraju, oraz o pociągnięcie ich do odpowiedzialności;
  2. wyraża zaniepokojenie wzrostem liczby arbitralnych aresztowań obrońców praw człowieka i osób biorących udział w pokojowych i legalnych demonstracjach oraz wzywa do poszanowania praworządności i konstytucji;
  3. wzywa władze Zimbabwe do niezwłocznego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych;
  4. potępia niedawne oświadczenia prezydenta Mugabe, w których zaatakował on wymiar sprawiedliwości Zimbabwe, i wzywa władze Zimbabwe do nieingerowania w niezależność wymiaru sprawiedliwości;
  5. przypomina, że w całościowym porozumieniu politycznym Zimbabwe zobowiązało się do zapewnienia zgodności prawodawstwa, procedur i praktyk z międzynarodowymi zasadami i prawem dotyczącym praw człowieka, w tym z wolnością zgromadzeń, zrzeszania się i wypowiedzi;
  6. zwraca uwagę na szczególnie trudną sytuację wielu kobiet w Zimbabwe oraz na konieczność poszanowania praw kobiet;
  7. uważa, że Rada i Komisja powinny starannie przeanalizować stosowność ponownego nałożenia niektórych środków ograniczających przy wyraźnym wskazaniu, że zostaną one zniesione, a wsparcie finansowe udostępnione po tym, jak Zimbabwe wyraźnie wejdzie na drogę ku demokracji, praworządności i poszanowaniu praw człowieka, oraz – w szczególności – że pomoc będzie świadczona w celu wspierania wolnego i sprawiedliwego procesu wyborczego i na rzecz reformy policji;
  8. wzywa do pokojowego przekazania władzy w oparciu o wolne i uczciwe wybory, zasadę praworządności i poszanowanie praw człowieka w celu stworzenia wolnej, dostatniej i pluralistycznej demokracji;
  9. zdecydowanie potępia utrudnianie rozdzielania pomocy żywnościowej do celów politycznych; podkreśla zaniepokojenie wszelkimi dalszymi środkami, które mogłyby zaszkodzić produkcji rolnej, oraz wzywa do podjęcia działań w celu poprawy bezpieczeństwa żywnościowego;
  10. wyraża stałe zaniepokojenie porwaniem Itai Dzamarego; domaga się, aby przestrzegano zasady habeas corpus oraz by osoby odpowiedzialne za uprowadzenie zostały postawione przed sądem;
  11. podkreśla, że UE musi zagwarantować, że środki finansowe przyznane Zimbabwe na krajowy program orientacyjny rzeczywiście są przekazywane zainteresowanym sektorom, oraz wzywa rząd Zimbabwe do umożliwienia Komisji nieograniczonego dostępu do projektów finansowanych przez UE oraz do większej otwartości na pomoc techniczną w przypadku wspólnie uzgodnionych projektów i programów;

Czwartek, 15 września 2016 r.

12. podkreśla, że ważne jest, aby UE mogła rozpocząć dialog polityczny z władzami Zimbabwe na mocy art. 8 i 96 umowy z Kotonu, co potwierdzi zaangażowanie UE we wspieranie lokalnej ludności;
  13. wzywa Południowoafrykańską Wspólnotę Rozwoju i Wspólnotę Narodów do wznowienia udzielania pomocy Zimbabwe w powrocie na drogę ku demokracji;
  14. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządowi i parlamentowi Zimbabwe, rządowi państw należących do Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju, Unii Afrykańskiej, Parlamentowi Panafrykańskiemu, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE oraz sekretarzowi generalnemu Wspólnoty Narodów.
-

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0356

Główne cele na 17. konferencję stron konwencji CITES w Johannesburgu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie strategicznych celów UE na 17. sesję konferencji stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES), która odbędzie się w Johannesburgu (Republika Południowej Afryki) w dniach od 24 września do 5 października 2016 r. (2016/2664(RSP))

(2018/C 204/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wielką skalę spadku różnorodności biologicznej na świecie, który stanowi 6. falę masowego wymierania gatunków,
  - uwzględniając rolę lasów i lasów deszczowych, które stanowią największe na świecie zasoby różnorodności biologicznej środowiska lądowego i podstawowe ramy życiowe dla gatunków dzikiej fauny i flory oraz ludów tubylczych,
  - uwzględniając zbliżającą się 17. sesję konferencji stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES), która odbędzie się w Johannesburgu (Republika Południowej Afryki) w dniach od 24 września do 5 października 2016 r.,
  - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych nr 69/314 w sprawie walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą, przyjętą dnia 30 lipca 2015 r.,
  - uwzględniając pytania skierowane do Rady i Komisji w sprawie głównych celów na konferencję stron konwencji CITES w Johannesburgu (Republika Południowej Afryki) w dniach od 24 września do 5 października 2016 r. (O-000088/2016 – B8-0711/2016 i O-000089/2016 – B8-0712/2016),
  - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że CITES jest najszerszym światowym porozumieniem w sprawie ochrony dzikiej przyrody (181 umawiających się stron, w tym UE i jej 28 państw członkowskich);
- B. mając na uwadze, że celem konwencji CITES jest zapewnienie, by międzynarodowy handel dzikimi zwierzętami i roślinami nie zagrażał przetrwaniu gatunków w stanie dzikim;
- C. mając na uwadze, że według Czerwonej Księgi Gatunków Zagrożonych prowadzonej przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN) wyginięcie grozi ponad 23 000 gatunków, które stanowią około 30 % z 79 837 gatunków oszacowanych przez IUCN;
- D. mając na uwadze, że w deszczowych lasach równikowych żyje od 50 do 80 % lądowych gatunków zwierząt i roślin; mając na uwadze, że ekosystemy te są obecnie szczególnie zagrożone, między innymi z powodu komercyjnego wykorzystywania gatunków, zwłaszcza eksploatacji drewna tropikalnego i podglebia; mając na uwadze, że wylesianie i nielegalna sprzedaż drewna mają zgubny wpływ na ochronę fauny i flory leśnej;
- E. mając na uwadze, że intensywne rybołówstwo, komercyjne polowania, a także niekontrolowana eksploatacja mikroorganizmów i zasobów podmorskich stanowią zagrożenie dla różnorodności biologicznej mórz;
- F. mając na uwadze, że znacząco spada liczebność wielu gatunków, na które poluje się dla trofeów; mając na uwadze, że w ciągu 10 lat w państwach członkowskich UE zadeklarowano przywóz w postaci trofeów myśliwskich blisko 117 000 okazów dzikich gatunków wymienionych w załącznikach do konwencji CITES;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- G. mając na uwadze, że nielegalny handel dziką fauną i florą stał się dziedziną zorganizowanej przestępczości transgranicznej i ma istotny negatywny wpływ na różnorodność biologiczną i na warunki życia miejscowej ludności, gdyż pozbawia ją legalnych dochodów, bezpieczeństwa i stabilności;
- H. mając na uwadze, że nielegalny handel dziką fauną i florą stał się czwartym co do wielkości – po handlu narkotykami, handlu ludźmi i handlu bronią – czarnym rynkiem; mając na uwadze, że internet odgrywa kluczową rolę w ułatwianiu handlu dziką fauną i florą; mając na uwadze, że również grupy terrorystyczne wykorzystują tego rodzaju handel do celów samofinansowania; mając na uwadze niedostateczny poziom kar za czyny zabronione związane z handlem dziką fauną i florą;
- I. mając na uwadze, że korupcja odgrywa kluczową rolę w handlu dziką fauną i florą;
- J. mając na uwadze, że istnieją dowody wskazujące, iż schwytanym na wolności okazom nadaje się legalny status przez niezgodne z prawem wykorzystanie zezwoleń CITES i wniosków o prowadzenie hodowli w niewoli;
- K. mając na uwadze, że UE jest głównym rynkiem przeznaczenia i tranzytu dla nielegalnego handlu dziką fauną i florą, zwłaszcza w przypadku handlu ptakami, żółwiami, gadami i gatunkami roślin⁽¹⁾, które są ujęte w załącznikach do konwencji CITES;
- L. mając na uwadze, że coraz więcej egzotycznych gatunków będących przedmiotem nielegalnego handlu przetrzymuje się w Europie i na świecie w charakterze zwierząt domowych; mając na uwadze, że ucieczka tych zwierząt może prowadzić do ich niekontrolowanego rozprzestrzenienia się, co będzie wpływać na środowisko, zdrowie publiczne i bezpieczeństwo;
- M. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie zapewniają znaczące wsparcie finansowe i logistyczne na rzecz konwencji CITES oraz zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą w wielu państwach trzecich;
- N. mając na uwadze, że gatunki objęte konwencją CITES są wymienione w załącznikach w zależności od statusu ich ochrony oraz stopnia, w jakim są one przedmiotem handlu międzynarodowego, przy czym załącznik I obejmuje gatunki zagrożone wyginięciem, w przypadku których obrót handlowy jest zakazany, natomiast załącznik II zawiera gatunki, w przypadku których handel musi podlegać kontroli, by uniknąć wykorzystywania uniemożliwiającego ich przetrwanie;
- O. mając na uwadze, że wzmoczoną ochroną objęte są gatunki wymienione w załączniku I do konwencji CITES, zgodnie z którym zakazany jest wszelki obrót handlowy tymi gatunkami, oraz że wszelkie zezwolenia na sprzedaż skonfiskowanych okazów lub produktów (np. kości słoniowej, produktów z tygrysa lub rogu nosorożca) szkodziłyby realizacji celu konwencji CITES;
- P. mając na uwadze, że starania na rzecz zwiększenia przejrzystości w procesie podejmowania decyzji mają zasadnicze znaczenie;
1. z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie UE do konwencji CITES; uważa, że przystąpienie do tej konwencji to ważny krok, dzięki któremu UE może dalej realizować szersze cele swojej polityki ochrony środowiska oraz działania służące regulacji międzynarodowego handlu zagrożonymi wyginięciem gatunkami dzikiej fauny i flory, a także propagować politykę na rzecz zrównoważonego rozwoju ujętą w programie działań ONZ do roku 2030;
  2. w szczególności przyjmuje z zadowoleniem fakt, że UE uczestniczy w konferencji stron po raz pierwszy jako strona, i popiera propozycje wysunięte przez UE i jej państwa członkowskie, w szczególności zaproponowane rezolucje na temat korupcji oraz trofeów myśliwskich, rozszerzenia ochrony CITES na określone gatunki przywożone do UE, głównie jako zwierzęta domowe, oraz proponowane poprawki do rezolucji nr 13.7 (Rev. CoP 14) dotyczącej kontroli handlu dobrami osobistymi i majątkiem gospodarstwa domowego;
  3. podkreśla, że przystąpienie Unii Europejskiej do konwencji CITES sprawiło, iż status prawny UE w ramach tej konwencji stał się bardziej przejrzysty w stosunku do stron trzecich konwencji; uważa, że logiczne i konieczne jest zapewnienie, by Unia Europejska mogła w pełni realizować swoje cele w ramach polityki ochrony środowiska; przypomina, że po przystąpieniu Komisja może prowadzić negocjacje w imieniu Unii Europejskiej oraz wyrażać jej spójne stanowisko w kwestiach związanych z CITES, jak również odgrywać istotną rolę w negocjacjach podczas konferencji stron;

⁽¹⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570008/IPOL_STU\(2016\)570008_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570008/IPOL_STU(2016)570008_EN.pdf)

Czwartek, 15 września 2016 r.

4. podkreśla, że Unia Europejska przystąpiła do konwencji CITES w 2015 r. i że na konferencjach stron CITES będzie miała 28 głosów w sprawach podlegających jej kompetencjom; w związku z tym popiera zmiany w regulaminie konferencji stron, odzwierciedlające tekst konwencji CITES w sprawie głosowania przez regionalne organizacje integracji gospodarczej oraz spójne z zapisami innych międzynarodowych umów zawieranych od lat, jak również wnosi zastrzeżenia do liczenia głosów Unii Europejskiej na podstawie liczby państw członkowskich posiadających odpowiednią akredytację na posiedzenie, na którym odbywa się dane głosowanie;
5. przychylnie odnosi się do niedawno przyjętego planu działania UE na rzecz zwalczania handlu dziką fauną i florą, mającego na celu zapobieganie takiemu handlowi w drodze eliminowania jego podstawowych przyczyn, lepszego wdrożenia i egzekwowania obowiązujących przepisów oraz skuteczniejszego zwalczania zorganizowanej przestępczości przeciwko dzikiej przyrodzie; popiera włączenie do planu działania specjalnego rozdziału dotyczącego umocnienia globalnego partnerstwa państw pochodzenia, konsumpcji i tranzytu na rzecz zwalczania handlu dziką fauną i florą; apeluje też do UE i jej państw członkowskich o przyjęcie i wdrożenie wzmocnionego planu działania, który będzie dowodził silnego zaangażowania Europy w zwalczanie handlu dziką fauną i florą;
6. popiera inicjatywę Komisji i państw członkowskich polegającą na uzgodnieniu światowych wytycznych dotyczących polowań dla trofeów w ramach CITES, w celu lepszego kontrolowania na skalę międzynarodową zrównoważonego pochodzenia trofeów myśliwskich gatunków wymienionych w załączniku I lub II;
7. wzywa UE i jej państwa członkowskie do przestrzegania zasady ostrożności w odniesieniu do ochrony gatunków we wszystkich decyzjach w sprawie dokumentów roboczych oraz wniosków w sprawie objęcia wykazem (jak określono w rezolucji z konferencji stron konwencji CITES nr 9.24 (Rev. CoP16)) – zwłaszcza w zakresie przywozu trofeów myśliwskich z gatunków objętych wykazem CITES – przy uwzględnieniu w szczególności zasady „użytkownik płaci”, zasady działania zapobiegawczego oraz podejścia ekosystemowego; ponadto wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby opowiedziały się za zniesieniem zwolnień z wymogu posiadania zezwolenia w odniesieniu do wszystkich trofeów myśliwskich z gatunków objętych wykazem CITES;
8. domaga się, aby wszystkie decyzje na 17. konferencji stron konwencji CITES podejmowano w oparciu o dokładną analizę naukową, bezstronne konsultacje z zainteresowanymi państwami zasięgu oraz we współpracy z lokalnymi społecznościami; podkreśla, że we wszystkich przepisach dotyczących dzikiej fauny i flory należy motywować ludność z obszarów wiejskich do zaangażowania się w ochronę przyrody, przez powiązanie odnoszonych przez nią korzyści ze stanem różnorodności biologicznej;
9. zachęca strony konwencji CITES do zacieśnienia współpracy oraz poprawy koordynacji i synergii między konwencjami dotyczącymi różnorodności biologicznej na wszystkich stosownych szczeblach;
10. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia współpracy, koordynacji i szybkiej wymiany informacji między wszystkimi właściwymi organami uczestniczącymi w realizacji konwencji CITES, zwłaszcza służbami celnymi, policją, weterynaryjną kontrolą graniczną, służbami fitosanitarnymi oraz innymi organami;
11. zachęca UE i państwa członkowskie do promowania i wspierania inicjatyw mających na celu zwiększenie ochrony przed wpływem handlu międzynarodowego w odniesieniu do gatunków, dla których Unia Europejska stanowi znaczący rynek tranzytowy lub docelowy;
12. wyraża zaniepokojenie faktem, że granica między handlem legalnym i nielegalnym jest bardzo cienka, jeśli chodzi o obrót gatunkami i ich produktami pochodnymi, oraz że ze względu na połączone efekty działalności człowieka i globalnego ocieplenia większość dzikich gatunków fauny i flory jest obecnie zagrożona wyginięciem;
13. nalega, by UE przyjęła przepisy mające na celu ograniczenie nielegalnego handlu w drodze delegalizacji przywozu, wywozu, sprzedaży, nabywania lub kupowania dzikich zwierząt lub roślin, które zostały zebrane, przywłaszczone, przetransportowane lub sprzedane z naruszeniem prawa kraju pochodzenia lub tranzytu;

Czwartek, 15 września 2016 r.

14. w szczególności zobowiązuje się do silnego zachęcania państw członkowskich do: wprowadzenia zakazu wywozu surowej kości słoniowej, jak uczyniły to już Niemcy, Szwecja, Zjednoczone Królestwo i niektóre stany USA; zwiększenia nadzoru nad pozwoleńiami na dopuszczenie do obrotu na ich terytoriach; skutecznego zwalczania nadużyć, zwłaszcza na granicach; wprowadzenia praktyki niszczenia nielegalnie pozyskanej kości słoniowej oraz do zaostrzenia kar za handel gatunkami chronionymi (przede wszystkim słońiami, nosorożcami, tygrysami, ssakami z rzędu naczelnych i odmianami tropikalnego drewna);

15. nawiązując do art. III, IV i V konwencji, zachęca UE i jej państwa członkowskie oraz inne strony konwencji CITES do propagowania i wspierania inicjatyw na rzecz poprawy dobrostanu żywych zwierząt objętych wykazem CITES w obrocie handlowym; do inicjatyw takich zalicza się mechanizmy mające zapewnić, by zwierzęta były „przygotowane i wysyłane w taki sposób, aby ograniczyć do minimum ryzyko uszkodzenia, utraty zdrowia lub okrutnego traktowania”, by miejsca przeznaczenia były „odpowiednio wyposażone do celów przetrzymywania zwierząt oraz dbania o nie”, oraz by w należyty sposób dbano o dobrostan żywych okazów w trakcie ich konfiskowania;

16. jest zaniepokojony skutkami, jakie inwestowanie w gatunki wymierające (tzw. „banking on extinction”), czyli nabywanie produktów z myślą o rychłym wymarciu określonych gatunków, może ze sobą nieść dla ochrony zagrożonej fauny i flory; zachęca strony konwencji CITES i Sekretariat CITES do prowadzenia dalszych badań, mających odpowiedzieć na pytanie, czy nowe produkty i technologie finansowe, takie jak bitcoin, odgrywają w tym przypadku wspomagającą rolę;

17. uznaje, że obserwatorzy CITES odgrywają istotną rolę, ponieważ dostarczają wiedzę fachową dotyczącą gatunków i handlu oraz udzielają wsparcia przy budowaniu potencjału przez strony;

Przejrzystość działań organów decyzyjnych

18. uważa, że przejrzystość procesów decyzyjnych w międzynarodowych instytucjach działających na rzecz środowiska stanowi klucz do ich skutecznego funkcjonowania; z zadowoleniem przyjmuje wszelkie dobrowolne i proceduralne wysiłki służące zwiększeniu przejrzystości w zarządzaniu CITES; zdecydowanie sprzeciwia się stosowaniu tajnych głosowań, które są ogólnie stosowaną praktyką w ramach CITES;

19. z zadowoleniem przyjmuje podjętą przez 16. konferencję stron decyzję o wprowadzeniu wymogu, by członkowie Komitetu ds. Zwierząt i Komitetu ds. Roślin przedstawiali oświadczenia na temat wszelkich konfliktów interesów; przyznaje jednak, że wymóg ten jest oparty wyłącznie na samoocenie dokonywanej przez członków; ubolewa, że dotychczas nie przedłożono żadnych oświadczeń o potencjalnych konfliktach interesów członków tych komitetów;

20. wzywa Sekretariat CITES do zbadania możliwości powołania niezależnej komisji rewizyjnej lub rozszerzenia mandatu stałego komitetu w celu uwzględnienia niezależnego organu rewizyjnego, aby stworzyć odgórną gwarancję w odniesieniu do przepisów dotyczących konfliktu interesów;

21. wyraża przekonanie, że przejrzystość jest niezbędna do procesu finansowania i jest niezbędnym warunkiem dobrego zarządzania, i w związku z tym popiera zaproponowaną przez UE rezolucję dotyczącą projektów sponsorowanych delegatów ⁽¹⁾;

Sprawozdawczość

22. uważa, że identyfikowalność jest istotna dla legalnego i zrównoważonego handlu o charakterze komercyjnym lub niekomercyjnym, a także dla działań UE w dziedzinie zwalczania korupcji, nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz kłusownictwa, które jest uznawane za czwarty pod względem wielkości nielegalny rynek na świecie; w związku z tym podkreśla potrzebę wdrożenia przez wszystkie strony systemu elektronicznego wydawania zezwoleń, który powinien być przejrzysty i wspólny dla wszystkich stron; przyznaje jednak, że niektóre strony mają z tym problemy techniczne i zachęca do udzielania wsparcia w budowaniu zdolności w celu umożliwienia wdrożenia systemu elektronicznego wydawania zezwoleń przez wszystkie strony;

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/environment/cites/pdf/cop17/Res%20sponsored%20delegate%20project.pdf>

Czwartek, 15 września 2016 r.

23. z zadowoleniem przyjmuje decyzję podjętą na 16. konferencji stron w odniesieniu do przedkładania przez strony konwencji CITES systematycznych sprawozdań na temat nielegalnego handlu; uważa, że nowy format rocznego sprawozdania na temat nielegalnego handlu, przedstawiony w zawiadomieniu CITES nr 2016/007, to ważny krok do zwiększenia wiedzy na temat nielegalnego handlu dziką fauną i florą, i zachęca wszystkie strony konwencji CITES do przedkładania dokładnych oraz systematycznych sprawozdań na temat nielegalnego handlu z wykorzystaniem zalecanego formatu;

24. przyjmuje z zadowoleniem inicjatywy sektora prywatnego, takie jak inicjatywy podejmowane przez Zrzeszenie Międzynarodowego Transportu Lotniczego w sprawie wprowadzenia elektronicznego obiegu dokumentów w lotniczym transporcie towarowym; uważa, że rozwój takich inicjatyw w zakresie identyfikowalności, szczególnie w sektorze transportu, jest ważnym narzędziem gromadzenia danych wywiadowczych;

25. podkreśla znaczenie procesu wydawania zezwoleń w skutecznym gromadzeniu danych, a zatem kluczową rolę odgrywaną przez organy zarządzające; powtarza, że organy wydające zezwolenia muszą być niezależne, zgodnie z art. VI konwencji CITES;

Nielegalny handel dziką fauną i florą a korupcja

26. zwraca uwagę na przypadki korupcji, w których podmioty z organów wydających zezwolenia celowo dopuściły się nadużyć, wydając zezwolenia; apeluje do Sekretariatu CITES i Stałego Komitetu CITES, aby potraktowały te przypadki jako sprawę priorytetową i pilną;

27. podkreśla, że korupcję można wykryć na każdym etapie łańcucha handlu dziką fauną i florą i może ona występować w krajach pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia i podważać skuteczność, należyte wykonanie i powodzenie konwencji CITES; uważa w związku z tym, że solidne i skuteczne środki antykorupcyjne mają zasadnicze znaczenie w walce z nielegalnym handlem dziką fauną i florą;

28. podnosi poważne obawy dotyczące zamierzonego nadużycia kodów źródłowych do nielegalnego handlu okazami schwytanymi na wolności przez niezgodne z prawem wykorzystanie kodów dla zwierząt hodowlanych w przypadku gatunków CITES; wzywa 17. konferencję stron do przyjęcia solidnego systemu rejestrowania, monitorowania i certyfikacji handlu okazami wyhodowanymi w niewoli i okazami hodowlanymi, zarówno w krajach pochodzenia, jak i w UE, w celu zapobiegania takim nadużyciom;

29. zachęca strony konwencji CITES do opracowania dalszych wytycznych i wspierania tworzenia dodatkowych technik i metod rozróżniania gatunków pochodzących z hodowli i gatunków dzikich;

30. potępia wysoki stopień nielegalnej działalności zorganizowanych grup przestępczych i sieci z naruszeniem konwencji, które często wykorzystują korupcję do ułatwiania handlu dziką fauną i florą i udaremniają wysiłki na rzecz egzekwowania prawa;

31. wzywa strony, które jeszcze nie podpisały lub nie ratyfikowały Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz Konwencji ONZ przeciwko korupcji, aby uczyniły to bez dalszej zwłoki;

32. z zadowoleniem przyjmuje międzynarodowe zobowiązania na mocy rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 69/314 (lipiec 2015 r.), m.in. dotyczące zwalczania korupcji (art. 10)⁽¹⁾;

33. popiera inicjatywy podejmowane przez państwa członkowskie UE, które wzywają do podjęcia działań na szczeblu światowym w walce z korupcją w ramach CITES; zachęca strony konwencji CITES do poparcia wniosku UE dotyczącego rezolucji przeciwko działaniom ułatwiającym korupcję prowadzonym z naruszeniem konwencji;

⁽¹⁾ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/314

Czwartek, 15 września 2016 r.

Egzekwowanie prawa

34. wzywa do terminowego i pełnego stosowania sankcji przewidzianych w konwencji CITES wobec stron, które nie przestrzegają kluczowych aspektów konwencji, a w szczególności wzywa UE i jej państwa członkowskie do skorzystania z dostępnych mechanizmów w celu zachęcenia stron do wykonywania konwencji CITES i innych umów międzynarodowych mających na celu ochronę przyrody i różnorodności biologicznej;

35. podkreśla znaczenie wspólnej międzynarodowej współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami w łańcuchu egzekwowania prawa, aby wzmocnić zdolności egzekwowania prawa na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym; z zadowoleniem przyjmuje ich wkład i wzywa do jeszcze większego zaangażowania; podkreśla znaczenie powołania specjalnych służb i wyspecjalizowanych jednostek policji do skuteczniejszej walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą; podkreśla znaczenie wspólnych międzynarodowych działań kontrolnych w ramach ICCWC⁽¹⁾ i w tym kontekście gratuluje udanej operacji COBRA III⁽²⁾; z zadowoleniem przyjmuje wsparcie UE dla ICCWC;

36. przyznaje, że rośnie nielegalny handel dziką fauną i florą oraz pochodzącymi z niej produktami w internecie i apeluje do stron konwencji CITES, aby współpracowały z organami ścigania i jednostkami ds. walki z cyberprzestępczością oraz z Międzynarodowym konsorcjum zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą w celu określenia najlepszych praktyk i wzorcowych środków krajowych w zakresie zwalczania nielegalnego handlu elektronicznego;

37. zachęca strony do przyjęcia i realizacji przejrzystej i skutecznej polityki mającej na celu zniechęcenie do konsumpcji produktów otrzymanych z zagrożonych gatunków dzikich zwierząt, zwiększenie świadomości konsumentów co do skutków ich konsumpcji dla dzikich gatunków oraz informowanie na temat zagrożeń związanych z sieciami nielegalnego handlu;

38. wzywa strony do wspierania rozwoju środków utrzymania dla społeczności lokalnych zamieszkałych w bliskim sąsiedztwie dzikich gatunków objętych konwencją i do zaangażowania tych społeczności w zwalczanie kłusownictwa oraz do promowania informacji na temat skutków handlu gatunkami fauny i flory zagrożonymi wyginieciem;

39. apeluje o dalszą współpracę międzynarodową w celu ułatwienia długoterminowego budowania zdolności reagowania, poprawy wymiany informacji i danych wywiadowczych oraz koordynacji wysiłków zmierzających do egzekwowania prawa przez organy rządowe;

40. zwraca się do stron o zagwarantowanie skutecznego ścigania osób popełniających czyny zabronione związane z dzikimi gatunkami oraz nakładania na nie sankcji proporcjonalnych do wagi tych czynów;

Finansowanie

41. zwraca uwagę na konieczność zwiększenia środków na rzecz ochrony dzikiej fauny i flory oraz programów budowania potencjału;

42. podkreśla, że należy przeznaczyć odpowiednie zasoby na rzecz Sekretariatu CITES, zwłaszcza z uwagi na zwiększony zakres obowiązków i dodatkowe obciążenie pracą; podkreśla także konieczność terminowego deponowania wkładów finansowych stanowiących zobowiązanie stron CITES;

43. zachęca strony, aby rozważyły zwiększenie podstawowego budżetu CITES, uwzględniające inflację i zapewniające prawidłowe funkcjonowanie konwencji CITES;

44. zachęca do rozszerzania finansowania programów na rzecz budowania zdolności za pomocą partnerstwa publiczno-prywatnego w innych obszarach konwencji CITES, jak również do finansowania bezpośredniego w celu wsparcia wdrażania konwencji;

⁽¹⁾ Międzynarodowe konsorcjum zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą obejmujące Sekretariat CITES, Interpol, Światową Organizację Celną, Biuro ONZ ds. narkotyków i przestępczości zorganizowanej i Bank Światowy.

⁽²⁾ Wspólna międzynarodowa operacja policji i służb celnych, przeprowadzona w maju 2015 r.

Czwartek, 15 września 2016 r.

45. z zadowoleniem przyjmuje finansowanie konwencji CITES przez UE udzielane poprzez Europejski Fundusz Rozwoju i zachęca UE do zapewniania w ten sposób dalszego, ukierunkowanego wsparcia finansowego, a w dłuższej perspektywie także do dalszego wspierania konkretnej i ukierunkowanej pomocy finansowej;

Zmiany w załącznikach do CITES

46. wyraża zdecydowane poparcie dla propozycji gatunków, które należy objąć wykazem przedłożonych przez UE i jej państwa członkowskie;

47. wzywa wszystkie strony konwencji CITES oraz wszystkich uczestników 17. konferencji stron do przestrzegania kryteriów określonych w konwencji dotyczących umieszczania gatunków w załącznikach, jak również do przyjęcia podejścia ostrożnościowego w celu zapewnienia efektywnego wysokiego poziomu ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem; zauważa, że wiarygodność CITES zależy od możliwości zmiany pozycji w wykazie w odpowiedzi na negatywne i pozytywne tendencje, w związku z czym z zadowoleniem przyjmuje możliwość umieszczenia gatunków na dalszej pozycji wyłącznie wówczas, gdy zachodzi taka potrzeba, według ustalonych kryteriów naukowych i na podstawie dowodów potwierdzających prawidłowe funkcjonowanie wykazu CITES;

Afrykańskie słonie i handel kością słoniową

48. zauważa, że wraz z podwojeniem liczby przypadków nielegalnego uśmiercania i potrojeniem ilości skonfiskowanej kości słoniowej w ostatnim dziesięcioleciu, kryzys, który dotknął afrykańskie słonie (*Loxodonta africana*) wskutek kłusownictwa mającego na celu handel kością słoniową, cały czas niesie ze sobą niszczycielskie skutki i prowadzi do spadku liczebności populacji w całej Afryce, stanowiąc zagrożenie dla utrzymania milionów ludzi, ponieważ nielegalny handel kością słoniową szkodliwie wpływa na rozwój gospodarczy, wzmacnia zorganizowaną przestępczość, sprzyja korupcji, napędza konflikty oraz zagraża bezpieczeństwu w regionie i kraju, zapewniając bojówkom źródło finansowania; wzywa w związku z tym UE i jej państwa członkowskie do poparcia wniosków, które zwiększyłyby ochronę afrykańskich słoni, ograniczając tym samym nielegalny handel kością słoniową;

49. z zadowoleniem przyjmuje wniosek złożony przez Benin, Burkinę Faso, Republikę Środkowoafrykańską, Czad, Kenię, Liberię, Niger, Nigerię, Senegal, Sri Lankę i Ugandę, wspierany przez Koalicję na Rzecz Słoni Afrykańskich, mający na celu umieszczenie wykazu wszystkich populacji słoni w Afryce w załączniku I, co uprościłoby wdrożenie międzynarodowego zakazu handlu kością słoniową i stanowiłoby jasny przekaz dla świata co do globalnej determinacji w zakresie zapobiegania wymarciu słoni afrykańskich;

50. apeluje do UE i wszystkich stron o zachowanie bieżącego moratorium i tym samym o sprzeciw wobec propozycji Namibii i Zimbabwe dotyczących handlu kością słoniową, mających na celu wyeliminowanie ograniczeń w handlu powiązanych z adnotacjami do wykazu załącznika II dotyczącymi populacji słoni w tych krajach;

51. zauważa, że dążenia, aby za pomocą konwencji CITES ograniczyć kłusownictwo i nielegalny handel za sprawą pozwolenia na legalną sprzedaż kości słoniowej nie przyniosły rezultatu i handel kością słoniową znacznie wzrósł; wzywa zainteresowane strony do podejmowania dalszych wysiłków w celu realizacji krajowych planów działania na rzecz zwalczania handlu kością słoniową; popiera działania dotyczące zarządzania zapasami kości słoniowej i ich niszczenia;

52. przypomina apel ujęty w rezolucji Parlamentu z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie przestępczości przeciwko dzikiej przyrodzie⁽¹⁾, wzywający wszystkie 28 państw członkowskich do wprowadzenia moratorium na cały przywóz i wywóz w celach handlowych, sprzedaż krajową, zakup kłów oraz surowej i obrobionej kości słoniowej do momentu, aż populacje dzikich słoni nie będą zagrożone przez kłusownictwo; odnotowuje, że Niemcy, Francja, Niderlandy, Zjednoczone Królestwo, Austria, Szwecja, Republika Czeska, Słowacja i Dania już postanowiły nie wydawać żadnych zezwoleń na wywóz przedkonwencyjnej surowej kości słoniowej; zachęca w związku z tym UE i jej państwa członkowskie do wprowadzenia zakazu wywozu i przywozu kości słoniowej oraz zakazu jakiegokolwiek sprzedaży i zakupu kości słoniowej w celach handlowych w UE;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0031.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Nosorożec afrykański

53. ubolewa nad propozycją Suazi, aby zalegalizować handel rogami występującego tam nosorożca afrykańskiego (*Ceratotherium simum simum*), co ułatwiłoby wprowadzanie rogów pozyskanych z kłusownictwa do legalnego obrotu handlowego i podważyło wysiłki podejmowane na rzecz ograniczenia popytu i krajowe zakazy handlu, jak również mogłoby napędzać nielegalne polowania na nosorożca w Afryce i Azji; apeluje do UE i wszystkich stron, aby sprzeciwiły się tej propozycji i w związku z tym wzywa Suazi do jej wycofania;

Lew afrykański

54. zauważa, że chociaż populacja lwa afrykańskiego (*Panthera leo*) doświadczyła w ciągu ostatnich 21 lat drastycznego domyślnego spadku o 43% i ostatnio została wyniszczona w 12 państwach afrykańskich, to znacznie wzrósł międzynarodowy handel produktami z lwów; apeluje do UE i wszystkich stron, aby poparły propozycję Nigru, Czadu, Wybrzeża Kości Słoniowej, Gabonu, Gwinei, Mali, Mauretanii, Nigerii, Rwandy i Togo dotyczącą uwzględnienia w załączniku I do konwencji CITES wszystkich populacji lwa afrykańskiego;

Łuskowce

55. zauważa, że najczęściej nielegalnie sprzedawanym i kupowanym na świecie ssakiem są łuskowce, zarówno ze względu na ich mięso, jak i wykorzystanie łusek w medycynie tradycyjnej, co grozi całkowitym wyginieniem wszystkich ośmiu gatunków łuskowca (*Manis crassicaudata*, *M. tetradactyla*, *M. tricuspis*, *M. gigantea*, *M. temminckii*, *M. javanica*, *M. pentadactyla*, *M. culionensis*); z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym liczne propozycje uwzględnienia w załączniku I do konwencji CITES wszystkich azjatyckich i afrykańskich gatunków łuskowców;

Tygrysy i inne wielkie koty azjatyckie

56. apeluje do UE i wszystkich stron, aby opowiedziały się za przyjęciem decyzji wnioskowanych przez Stały Komitet CITES, ustanawiających surowe warunki hodowli tygrysów i handlu gatunkami tygrysa hodowanymi w niewoli oraz produktami z nich, jak również za wnioskiem Indii, które zachęcają strony do wymiany zdjęć skonfiskowanych gatunków tygrysa i produktów z tygrysa, co pomogłoby organom ścigania w identyfikacji poszczególnych tygrysów na podstawie ich unikalnego układu pręg; wzywa UE, aby rozważyła podczas 17. konferencji stron CITES zapewnienie funduszy na wdrożenie tych decyzji oraz apeluje o zamknięcie farm tygrysów i wyeliminowanie handlu częściami tygrysów hodowanych w niewoli oraz produktami z takich tygrysów;

Handel zwierzętami domowymi

57. zauważa, że rynek egzotycznych zwierząt domowych jest coraz większy, zarówno na skalę międzynarodową, jak i w UE, oraz że przedłożono liczne wnioski o sporządzenie wykazu gadów, płazów, ptaków, ryb i ssaków zagrożonych międzynarodowym handlem ukierunkowanym na rynek zwierząt domowych; apeluje do wszystkich stron, aby poparły te wnioski w celu zapewnienia lepszej ochrony tych zagrożonych gatunków przed wykorzystywaniem w ramach handlu na rynku zwierząt domowych;

58. wzywa państwa członkowskie do opracowania wykazu zwierząt egzotycznych, które można zgodnie z prawem hodować w domu;

Drewno agarowe i palisander

59. przyznaje, że nielegalna wycinka drzew to jedna z najbardziej destrukcyjnych zbrodni przeciwko dzikiej przyrodzie, ponieważ zagraża nie tylko pojedynczym gatunkom, ale całym siedliskom, a zapotrzebowanie na palisander (*Dalbergia* spp.) przeznaczony na rynki azjatyckie cały czas wzrasta; wzywa UE i wszystkie strony do poparcia wniosku Argentyny, Brazylii, Gwatemali i Kenii, które apelują o włączenie rodzaju *Dalbergia* do załącznika II do konwencji CITES, z wyjątkiem gatunków ujętych w załączniku I, ponieważ będzie to stanowiło decydujący wkład w wysiłki mające na celu wyeliminowanie nie zrównoważonego handlu palisandrem;

Czwartek, 15 września 2016 r.

60. zauważa, że bieżące odstępstwa od wymogów CITES mogą umożliwić wywóz proszku żywicznego z drewna agarowego (*Aquilaria* spp. oraz *Gyrinops* spp.) po ekstrakcji oraz pakowanie innych produktów na potrzeby sprzedaży detalicznej przed ich wywozem, aby ominąć przepisy dotyczące przywozu; w związku z tym wzywa UE i wszystkie strony do poparcia wniosku Stanów Zjednoczonych, które domagają się zmiany adnotacji w celu uniknięcia luk umożliwiających handel tym bardzo wartościowym aromatycznym drewnem;

Pozostałe gatunki

61. apeluje do UE i wszystkich stron, aby:

- poparły wniosek Peru dotyczący zmiany adnotacji do załącznika II w odniesieniu do wikunii (*Vicugna vicugna*), gdyż skonsoliduje to wymogi w zakresie oznakowania na potrzeby międzynarodowego handlu tym gatunkiem;
- poparły wniosek Fidżi, Indii, Palau i Stanów Zjednoczonych, które domagają się włączenia łodzików (*Nautilidae* spp.) do załącznika II, mając na uwadze, że międzynarodowy handel muszlami łodzików w postaci wyrobów jubilerskich i dekoracyjnych stanowi poważne zagrożenie dla tego biologicznie zagrożonego gatunku;
- sprzeciwiły się wnioskowi Kanady, która domaga się przeniesienia sokoła wędrownego (*Falco peregrinus*) z załącznika I do załącznika II, gdyż może to skutkować znacznym nasileniem nielegalnego handlu tym gatunkiem;

62. przypomina, że apogon kardynał (*Pterapogon kauderni*) znajduje się w prowadzonym przez IUCN wykazie gatunków zagrożonych wyginięciem oraz że znaczna część populacji tego gatunku wyginęła, w tym niektóre populacje zostały w całości wytrzebione, z uwagi na wciąż ogromny popyt na ten gatunek na rynku akwarystycznym, głównie w Unii Europejskiej i Stanach Zjednoczonych; wzywa zatem Unię Europejską i jej państwa członkowskie do poparcia wpisania apogona kardynała do załącznika I, zamiast do załącznika II;

63. stwierdza, że międzynarodowy obrót surowym lub przetworzonym korałem wzrósł, podobnie jak popyt na rynku na koral szlachetny, co zagraża równoważności koralu szlachetnego; wzywa Unię Europejską i wszystkie strony do poparcia przyjęcia przedstawionego przez Stany Zjednoczone sprawozdania na temat koralu szlachetnego w handlu międzynarodowym;

o

o o

64. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, stronom konwencji CITES oraz Sekretariatowi CITES.

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0357

Stosowanie dyrektywy o usługach pocztowych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie stosowania dyrektywy o usługach pocztowych (2016/2010(INI))

(2018/C 204/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 49 i 56 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) dotyczące swobody przedsiębiorczości i swobodnego świadczenia usług wewnątrz Unii,
- uwzględniając art. 101 i 102 TFUE dotyczące reguł konkurencji mających zastosowanie do przedsiębiorstw,
- uwzględniając art. 14 TFUE,
- uwzględniając protokół nr 26 do TFUE w sprawie usług świadczonych w interesie ogólnym,
- uwzględniając dyrektywę 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług⁽¹⁾, zmienioną dyrektywą 2002/39/WE i dyrektywą 2008/6/WE (zwaną dalej „dyrektywą o usługach pocztowych”),
- uwzględniając decyzję Komisji z dnia 10 sierpnia 2010 r. ustanawiającą Europejską Grupę Regulacji Rynku Usług Pocztowych⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającą dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽⁶⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie stosowania dyrektywy o usługach pocztowych (COM(2015)0568) oraz dołączony do niego dokument roboczy służb Komisji (SWD(2015)0207),

⁽¹⁾ Dz.U. L 15 z 21.1.1998, s. 14.

⁽²⁾ Dz.U. C 217 z 11.8.2010, s. 7.

⁽³⁾ Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 63.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 maja 2015 r. pt. „Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy” (COM(2015)0192),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 grudnia 2013 r. pt. „Plan działania na rzecz budowy jednolitego rynku usług dostawy przesyłek: Wzmocnienie zaufania do usług dostawy oraz wspieranie handlu elektronicznego” (COM(2013)0886),
  - uwzględniając zieloną księgę Komisji z dnia 29 listopada 2012 r. pt. „Zintegrowany rynek usług dostawy paczek jako impuls rozwoju handlu elektronicznego w UE” (COM(2012)0698),
  - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 stycznia 2012 r. pt. „Spójne ramy na rzecz wzmocnienia zaufania na jednolitym rynku cyfrowym handlu elektronicznego i usług online” (COM(2011)0942),
  - uwzględniając białą księgę Komisji z dnia 28 marca 2011 r. pt. „Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu” (COM(2011)0144),
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie zintegrowanego rynku dostaw paczek w celu wspierania wzrostu handlu elektronicznego w UE ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie „W kierunku aktu o jednolitym rynku cyfrowym” ⁽²⁾,
  - uwzględniając art.52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Transportu i Turystyki oraz opinie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych i Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A8-0254/2016),
- A. mając na uwadze, że rynek pocztowy to w dalszym ciągu obszar gospodarki o dużych perspektywach wzrostu, a jednocześnie zaostrejającej się konkurencji, mimo że według bazy danych Komisji Europejskiej ze statystykami pocztowymi w latach 2012–2013 odnotowano w UE spadek wolumenu pocztowych usług listowych średnio o 4,85 %, co odpowiada spadkowi wolumenu przesyłek listowych w ostatnich 10 latach, co w dużej mierze wynika z ich zastąpienia przesyłkami elektronicznymi;
- B. mając na uwadze, że wdrożenie dyrektywy o usługach pocztowych przyczyniło się do otwarcia krajowych rynków przesyłek listowych na konkurencję, jednak zmiany następowały powoli i nie doprowadziły do stworzenia rynku wewnętrznego usług pocztowych, przez co w większości państw członkowskich ten sektor jest nadal zdominowany przez operatorów świadczących usługi powszechne;
- C. mając na uwadze, że wykorzystanie ICT stale przyczynia się do wzrostu sektora usług pocztowych, oferując możliwości dla innowacji i umożliwiając rozszerzenie rynku;
- D. mając na uwadze, że nowi konkurencji skupiają się głównie na dużych klientach biznesowych na obszarach o dużej gęstości zaludnienia;
- E. mając na uwadze, że rynek usług dostawy paczek jest innowacyjnym, szybko rozwijającym się sektorem, w którym występuje duża konkurencja i który w okresie 2008–2011 odnotował wzrost na poziomie 33 % pod względem wolumenu, a także mając na uwadze, że handel elektroniczny jest czynnikiem napędzającym wzrost rynku;
- F. mając na uwadze, że w związku z powszechnym wykorzystaniem zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych (dronów) pojawiły się nowe, szybkie, przyjazne środowisku i skuteczne sposoby dostarczania paczek, zwłaszcza na obszarach o niskiej gęstości zaludnienia, obszarach odizolowanych i odległych;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0067.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0009.

Czwartek, 15 września 2016 r.

G. mając na uwadze, że konsumenci oraz małe przedsiębiorstwa donoszą, że problemy z dostawą paczek, a zwłaszcza wysokie ceny dostawy, zniechęcają ich do sprzedawania większej ilości produktów innym państwom członkowskim lub kupowania od nich większej ilości produktów;

I. Usługi powszechne: zwiększenie niezależności krajowych organów regulacyjnych

1. zauważa, że minimalne standardy związane obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (przesyłki pocztowe o masie do 2 kg, paczki pocztowe o masie 10-20 kg, przesyłki polecone i wartościowe oraz inne usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, takie jak dostawa gazet i czasopism), które uregulowano w UE w szczególności poprzez zagwarantowanie minimalnego zakresu podstawowych usług w każdej części UE, a jednocześnie umożliwienie państwom członkowskim stosowania wyższych standardów, ogólnie spełniają potrzeby klientów, zwraca jednak przy tym uwagę, że pewne wymogi szczegółowe są określane przez krajowe organy regulacyjne, którym powierzono to zadanie;

2. zauważa, że podstawowym zadaniem krajowych organów regulacyjnych jest spełnianie ogólnego celu dyrektywy o usługach pocztowych, polegającego na trwałym zapewnieniu świadczenia usługi powszechnej; wzywa państwa członkowskie do wsparcia roli i niezależności krajowych organów regulacyjnych przez wprowadzenie wysokich kryteriów kwalifikacji zawodowych dla personelu przy zagwarantowaniu sprawiedliwego i niedyskryminacyjnego dostępu do szkoleń zawodowych, ustalonego gwarantowanego okresu sprawowania urzędu oraz ochrony prawnej przed zwolnieniem bez podania przyczyny, a w razie zwolnienia podanie wyczerpującej listy przyczyn uzasadniających zwolnienie (np. poważne naruszenie prawa), tak aby organy te mogły wypełniać swoje obowiązki wynikające z dyrektywy o usługach pocztowych w sposób neutralny, przejrzysty oraz terminowy;

3. uważa, że jakiegokolwiek rozszerzenie roli krajowych organów regulacyjnych w ramach nowych regulacji na rynku paczek powinno przewidywać rozwiązanie problemu wybiórczego traktowania rynku w sektorze dostaw oraz ustanowienie minimalnych standardów dla wszystkich operatorów, aby zapewnić uczciwą i sprawiedliwą konkurencję;

4. uważa, że spełnienie wymogu niezależności jest możliwe tylko wówczas, gdy funkcje regulacyjne krajowych organów regulacyjnych są pod względem strukturalnym i funkcjonalnym oddzielone od działań związanych z własnością lub kontrolą operatora pocztowego; uważa, że w celu zapobiegania konfliktom interesów nie należy zezwalać wyższym urzędnikom krajowych organów regulacyjnych na podjęcie pracy u publicznego operatora pocztowego lub innych zainteresowanych stron w okresie co najmniej sześciu miesięcy po zakończeniu zatrudnienia w krajowym organie regulacyjnym; uważa, że w tym celu państwa członkowskie powinny wprowadzić przepisy prawa umożliwiające nakładanie sankcji za naruszenie ww. obowiązku;

5. zwraca się do Komisji o ułatwienie i wzmocnienie współpracy i koordynacji pomiędzy krajowymi organami regulacyjnymi w celu zwiększenia efektywności i interoperacyjności w dostawach transgranicznych oraz w celu monitorowania regulacyjnych działań krajowych organów regulacyjnych, w tym świadczenia usług powszechnych, z myślą o zapewnieniu jednolitego podejścia do stosowania prawa europejskiego oraz harmonizacji rynku pocztowego w UE;

6. przypomina, że dyrektywa o usługach pocztowych zapewnia państwom członkowskim elastyczność niezbędną do zajęcia się specyfiką lokalną i zapewnienia długoterminowej stabilności świadczenia usługi powszechnej, przy jednoczesnym zaspokajaniu potrzeb użytkowników i dostosowywaniu się do zmian środowiska technicznego, gospodarczego i społecznego;

7. zauważa, że Komisja potwierdziła, iż dyrektywa o usługach pocztowych nie wymaga od operatorów świadczących powszechną usługę żadnej szczególnej struktury własnościowej; uważa, że nie należy uniemożliwiać operatorom świadczącym usługę powszechną inwestowania w świadczenie efektywnych i wysokiej jakości usług pocztowych ani wprowadzania innowacji w tym zakresie;

II. Utrzymanie usług powszechnych oraz stworzenie warunków dla uczciwej konkurencji: dostęp do usług, jakość usług i potrzeby użytkowników

8. uważa, że istnieje tendencja do zawężania zakresu obowiązku świadczenia usługi powszechnej (USO); zachęca do propagowania dokonywania wyboru przez konsumenta co do dostarczania pism w ramach obowiązku świadczenia usługi powszechnej; podkreśla w związku z tym znaczenie zapewnienia, na przystępnych warunkach, wysokiej jakości usług powszechnych, których zakres obejmuje co najmniej pięć dni doręczenia i pięć dni wybierania przesyłek w tygodniu dla każdego obywatela; zauważa, że aby zapewnić długoterminową trwałość usługi powszechnej oraz ze względu na specyfikę

Czwartek, 15 września 2016 r.

poszczególnych państw i ich sytuacji geograficznej, niektóre państwa członkowskie dopuszczają pewną elastyczność; przypomina, że chociaż dyrektywa dopuszcza pewną elastyczność, to nie powinna ona być przekraczana w uregulowaniach krajowych;

9. przypomina, że usługa powszechna musi ewoluować odpowiednio do warunków technicznych, gospodarczych i społecznych, a także do potrzeb użytkowników, oraz że dyrektywa o usługach pocztowych zapewnia państwom członkowskim elastyczność niezbędną do zajęcia się specyfiką lokalną i zapewnienia długoterminowej stabilności świadczenia usług powszechnych;

10. uważa, że można i trzeba zwiększyć geograficzny zasięg i geograficzną dostępność powszechnych usług dostarczania paczek, w szczególności dla obywateli niepełnosprawnych i o ograniczonej możliwości poruszania się oraz dla obywateli w odległych regionach; podkreśla znaczenie zapewnienia pozbawionego barier dostępu do usług pocztowych oraz spójności między dyrektywą o usługach pocztowych a aktem w sprawie dostępności;

11. zwraca uwagę, że w wielu państwach członkowskich zmniejszenie się liczby przesyłek listowych sprawia, że świadczenie powszechnych usług pocztowych staje się coraz trudniejsze; uznaje, że wielu wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną, aby finansować obowiązek świadczenia usługi powszechnej, wykorzystuje dochody z działalności handlowej innej niż obowiązek świadczenia usługi powszechnej, takiej jak usługi finansowe lub doręczenie paczek;

12. zauważa, że istnieją przypadki nieuczciwej konkurencji w sektorze pocztowym i wzywa odpowiednie organy do nakładania sankcji w przypadku niewłaściwego postępowania;

13. wzywa państwa członkowskie i Komisję do monitorowania świadczenia usług pocztowych jako usług publicznych, aby zapewnić, by rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych była stosowana w sposób proporcjonalny, przejrzysty i sprawiedliwy;

14. podkreśla, że jest bardzo ważne, by ceny w ramach obowiązku świadczenia usługi powszechnej były przystępne i zapewniały dostęp wszystkim użytkownikom do świadczonych usług; przypomina, że krajowe organy regulacyjne muszą wyraźnie zdefiniować przystępność cenową przesyłki z korespondencją, a państwa członkowskie mogą zachować lub wprowadzić bezpłatne usługi pocztowe dla niewidomych i niedowidzących;

15. wzywa państwa członkowskie do zachowania spójności społecznej i terytorialnej oraz powiązanych wymogów w zakresie jakości i zwraca uwagę, że państwa członkowskie mogą już dostosowywać określone elementy do lokalnego zapotrzebowania poprzez stosowanie elastyczności przewidzianej w dyrektywie 97/67/WE; przyznaje, że sieci i usługi pocztowe mają duże znaczenie dla obywateli UE; wzywa państwa członkowskie do stosowania narzędzi pomocy państwa tylko w wyjątkowych przypadkach, zgodnie z unijną polityką konkurencji w sposób przejrzysty, niedyskryminujący i odpowiedni oraz do zapewnienia klientom stałego dostępu do usług pocztowych przez zagwarantowanie w stosownych przypadkach minimalnej liczby usług w jednym punkcie dostępu; wzywa Komisję do zapewnienia, by fundusze kompensacyjne były proporcjonalne, a procedury udzielania zamówień publicznych przejrzyste i uczciwe;

16. zwraca się do państw członkowskich o zapewnienie, by otwarcie rynku w dalszym ciągu przynosiło korzyści wszystkim użytkownikom, zwłaszcza konsumentom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom, przy jednoczesnym ścisłym monitorowaniu rozwoju sytuacji rynkowej; zachęca do dalszego usprawniania usług pod względem ich terminu realizacji, wachlarza i niezawodności;

17. wzywa Komisję do udoskonalenia obecnej definicji usługi powszechnej, żeby określała minimalny, gwarantowany poziom usług dla konsumentów, dostosowała obowiązek świadczenia usługi powszechnej do zmian rynkowych, uwzględniała zmiany rynkowe w różnych państwach członkowskich oraz stymulowała wzrost gospodarczy i wspierała spójność społeczną; podkreśla jednak, że, biorąc pod uwagę ograniczenia charakteryzujące każdy rynek, należy pozostawić pewną elastyczność operatorom w organizacji tej usługi powszechnej; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia procedur wydawania zezwoleń zgodnie z obowiązującą dyrektywą i do dalszej harmonizacji procedur wydawania zezwoleń w celu ograniczenia nieuzasadnionych barier na rynku wewnętrznym, nie tworząc przy tym zbędnych obciążeń administracyjnych;

Czwartek, 15 września 2016 r.

18. podkreśla, że zastosowanie łatwo dostępnych i przystępnych cenowo procedur pojednawczych stwarza interesujący potencjał służący wypracowaniu łatwego rozwiązania w perspektywie krótkoterminowej zarówno dla operatorów, jak i konsumentów w przypadku wystąpienia sporu; zachęca Komisję do wprowadzenia przepisów dotyczących praw konsumentów korzystających z usług pocztowych;

19. wzywa Komisję, by – sporządzając wnioski ustawodawcze – brała pod uwagę digitalizację oraz możliwości, jakie ze sobą niesie, a także specyficzne cechy poszczególnych państw członkowskich, jak również ogólne tendencje obserwowane na rynkach usług pocztowych i dostaw paczek;

20. przypomina, że zwolnienie z VAT usług pocztowych musi być stosowane w sposób ograniczający do minimum zakłócenie konkurencji pomiędzy byłymi monopolistami a podmiotami wchodzącymi na rynek, przy jednoczesnym zagwarantowaniu długoterminowej trwałości obowiązku świadczenia usługi powszechnej, tak aby wszyscy operatorzy mogli nadal korzystać ze swobody świadczenia usług pocztowych w całej Europie; odnotowuje, że zagwarantowanie zwolnień z podatku VAT dla historycznego usługodawcy w odniesieniu do usług innych niż usługi powszechne, w sytuacji gdy inni dostawcy usług podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT, stanowi istotną przeszkodę w rozwoju konkurencji na rynku;

21. wzywa Komisję do zapewnienia równych warunków działania zarówno operatorom poczty tradycyjnej, jak i podmiotom działającym na dynamicznie rozwijającym się rynku doręczania przesyłek, a także wśród operatorów pocztowych oraz podmiotów wchodzących na rynek; sugeruje, że Komisja powinna być upoważniona do oceny, czy procedury przetargowe stanowią niesprawiedliwe obciążenie;

22. apeluje do państw członkowskich, aby wzięły pod uwagę, że byli operatorzy nie mogą być uprzywilejowani przy korzystaniu z pomocy państwa ani też nie mogą być poszkodowani z powodu obowiązku świadczenia usługi publicznej lub ponoszenia kosztów wynikających z poprzednio zaciągniętych zobowiązań w porównaniu do nowych podmiotów wchodzących na rynek;

23. uważa, że konkurencja i rynek są siłą napędową innowacji oraz rozwoju usług dodanych, oraz zwraca się do Komisji o wsparcie – z uwzględnieniem zasady proporcjonalności i uzasadnienia ekonomicznego – innowacji w tym sektorze, żeby wspierać usługi dodane, takie jak identyfikacja i śledzenie, punkty odbioru/nadania, możliwość wybór terminu dostawy, dogodne procedury zwrotu oraz dostęp do łatwych procedur odwoławczych; docenia prace i inwestycje już podjęte przez operatorów pocztowych w tej dziedzinie;

24. apeluje, by Komisja ściśle nadzorowała wsparcie państw członkowskich na rzecz obowiązków świadczenia usługi publicznej oraz innych kosztów operatorów świadczących usługi pocztowe wynikających z poprzednio zaciągniętych zobowiązań zgodnie z głównym zbiorem zasad dotyczących kontroli pomocy państwa w odniesieniu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (ramy usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym z 2012 r.);

25. uważa, że jakość usług należy oceniać według standardów określonych w dyrektywie i że powinna ona odpowiadać potrzebom konsumentów, żeby ulepszyć interoperacyjność i jakość usług;

26. zauważa, że europejscy operatorzy pocztowi zainwestowali w modernizację swoich sieci łączności i wprowadzili innowacyjne, przyjazne dla użytkowników usługi dla konsumentów i MŚP będących detalistami internetowymi, którzy wykorzystują transgraniczny handel elektroniczny; uważa, że inwestycje te należy chronić za pomocą sprawiedliwych warunków dostępu;

27. ponawia swoje poparcie dla forum użytkowników usług pocztowych, które Komisja utworzyła w 2011 r. i które ułatwia dyskusje między użytkownikami, operatorami, związkami zawodowymi i innymi podmiotami na tematy takie jak zadowolenie użytkowników końcowych, wymogi przedsiębiorstw korzystających z usług oraz sposoby poprawy dostaw w handlu elektronicznym; uważa, że forum jest bardzo przydatne i powinno się gromadzić regularnie, aby wskazywać możliwości ulepszenia usług pocztowych i doręczania paczek;

III. Wymiar transgraniczny i handel elektroniczny

28. zwraca się do państw członkowskich, aby zapewniły interoperacyjność i modernizację sieci pocztowych oraz, w przypadku kilku operatorów świadczących usługi powszechne, aby zapobiegały utrudnieniom w transporcie przesyłek pocztowych oraz zapewniły małym i średnim przedsiębiorstwom dostęp do atrakcyjnych finansowo usług dostaw transgranicznych, poprawiając przejrzystość taryf stosowanych przez operatorów pocztowych;

Czwartek, 15 września 2016 r.

29. uważa, że rynek usług dostawy paczek jest innowacyjnym, szybko rozwijającym się sektorem; zwraca uwagę na znaczenie przystępnych cenowo i niezawodnych usług dostawy paczek dla pełnego wykorzystania jednolitego rynku cyfrowego; przypomina, że otwarcie tego sektora na konkurencję stało się stymulatorem dla rozwoju usług dodanych, takich jak identyfikacja i śledzenie, punkty odbioru/nadania, elastyczny termin dostawy oraz procedury zwrotu; uważa w związku z tym, że wszelkie nowe przepisy dotyczące tego rynku muszą być proporcjonalne i muszą opierać się na rzetelnych dowodach gospodarczych;

30. zauważa w tym kontekście, że należy brać pod uwagę wszystkie korzyści płynące ze stosowania nowych technologii, w tym drony, ponieważ mogłyby one ułatwić świadczenie usług, zwłaszcza na terenach słabo zaludnionych, odizolowanych lub oddalonych, przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektów bezpieczeństwa i ochrony środowiska;

31. jest zdania, że dynamiki rynku usług doręczania paczek, który jest innowacyjnym, szybko rozwijającym się sektorem charakteryzującym się wysoką konkurencyjnością, nie można hamować nieuzasadnionymi uregulowaniami prawnymi oraz niepotrzebną biurokracją;

32. zwraca się do Komisji o nasilenie w razie potrzeby nadzoru nad usługami dostawy paczek, który będzie zmierzał do modelu opartego na wynikach, oraz o zachęcanie – bez naruszania kompetencji krajowych organów regulacyjnych – do przystępności opłat transgranicznych i do wykrywania nieuczciwych, antykonkurencyjnych i monopolistycznych praktyk; zachęca do zapewnienia większej przejrzystości taryf oraz dostępności usług, w szczególności dla klientów detalicznych oraz małych i średnich przedsiębiorców;

33. z zadowoleniem odnosi się do propozycji Komisji dotyczącej udzielenia osobom trzecim przejrzystego i niedyskryminacyjnego dostępu transgranicznego do wszystkich elementów sieci, powiązanych z nią obiektów, odnośnych usług oraz systemów informacyjnych sieci pocztowych; jest zdania, że skuteczne wykorzystanie infrastruktury może przynieść korzyści ekonomiczne operatorom świadczącym usługi powszechne i poprawić konkurencję w zakresie dostaw transgranicznych;

34. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zgromadzenia większej ilości danych dotyczących rynku usług dostaw paczek, aby lepiej ocenić rozwój tego sektora gospodarki oraz jego rozwój strukturalny;

35. podkreśla, jak ważne jest podniesienie jakości usług i ochrona praw konsumentów dla odzyskania odpowiedniego poziomu zaufania konsumentów; uważa, że odpowiedzią na brak zaufania może być większa przejrzystość w zakresie cen, sposobów dostawy, warunków i jakości/wydajności (szybkość, zasięg geograficzny, opóźnienia i postępowanie z uszkodzonymi lub zagubionymi przesyłkami), a także wprowadzenie znaków zaufania;

36. zwraca się do państw członkowskich i Komisji o zwiększenie przejrzystości w zakresie warunków ustalania cen oraz świadczenia usług publicznych (sposoby dostawy, ostateczne miejsce doręczenia, niezawodność), szczególnie w handlu elektronicznym; domaga się kontroli przejrzystości, jeżeli ceny nie są kontrolowane przez konkurencję lub są zbyt wysokie; podkreśla znaczenie, jakie ma zmniejszenie rozbieżności cen dostawy krajowej i transgranicznej, oraz wspiera środki mające na celu poprawę wiedzy konsumentów oraz ich zdolności do porównywania struktury cen krajowych i transgranicznych; wzywa krajowe organy regulacyjne, by oceniały przystępność cen na niektórych połączeniach transgranicznych, zwracając szczególną uwagę na nadmierne rozbieżności;

37. wzywa Komisję, by wspierała strategię handlu elektronicznego i transgranicznej dostawy paczek; sugeruje wspieranie interoperacyjności na całej długości łańcucha dostaw oraz opracowanie publicznie dostępnych najlepszych praktyk dla detalicznych sprzedawców internetowych;

38. podkreśla znaczenie wprowadzenia prostego, skutecznego i transgranicznego mechanizmu zarządzania skargami i rozwiązywania sporów; podkreśla, że dyrektywa w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów oraz platforma internetowa utworzona na mocy rozporządzenia (UE) nr 524/2013 w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich mogą być korzystne dla konsumentów i przedsiębiorstw w przypadku transakcji transgranicznych; jest zaniepokojony faktem, że chociaż termin transpozycji upłynął w lipcu 2015 r., do tej pory tylko 24 państwa

Czwartek, 15 września 2016 r.

członkowskie transponowały dyrektywę, a w konsekwencji miliony obywateli europejskich są pozbawione ważnego mechanizmu dochodzenia roszczeń; uważa, że europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń może być dla konsumentów i przedsiębiorstw przydatnym mechanizmem dochodzenia roszczeń w przypadku transakcji transgranicznych; wzywa do wprowadzania mechanizmów odpowiedniego dochodzenia roszczeń konsumentom w branży usług pocztowych, jeśli zajdzie taka konieczność;

39. zachęca państwa członkowskie, aby wspierały redukcję kosztów przez poprawę interoperacyjności procesów wysyłki i odbioru paczek oraz aby opracowały europejskie standardy dla zintegrowanych systemów śledzenia; docenia postępy poczynione przez sektor w zakresie transgranicznej obsługi klienta i MŚP w drodze zapewnienia większej interoperacyjności i systemów śledzenia przesyłek; zachęca do ustanowienia otwartych narzędzi i wskaźników jakości usług, tak aby konsumenci mogli porównać oferty różnych dostawców usług; z zadowoleniem przyjmuje postępy, które potwierdzają rynkowe podejście, jakie popiera i którego domaga się Parlament; zachęca do stworzenia platform współpracy i wymiany informacji między podmiotami realizującymi dostawy w celu stworzenia szerszej gamy opcji dostaw i rozwiązań w zakresie zwrotów dla konsumentów;

40. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zbadania zgodności działania transgranicznej dostawy paczek z poszczególnymi przepisami wynikającymi z międzynarodowych umów handlowych (np. przepisów Światowego Związku Pocztowego – UPU, przepisów Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego – ICAO) lub z unijnego prawa (np. unijnego kodeksu celnego), w szczególności w odniesieniu do obowiązku świadczenia usługi powszechnej, gdzie istnieje możliwość nadużyć i wywoływania zakłóceń na rynku; zachęca Unię Europejską do wystąpienia o członkostwo w Światowym Związku Pocztowym, aby stworzyć w pełni zintegrowany europejski sektor usług pocztowych;

41. popiera zasadę gromadzenia informacji statystycznych na rynku dostawy paczek dla lepszego poznania jego głównych podmiotów, struktury konkurencji i rozwoju;

IV. Wymiar społeczny: poprawa warunków zatrudnienia

42. wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania wszystkim pracownikom w sektorze usług pocztowych godziwych warunków pracy, w tym wymaganego poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa, miejsca zatrudnienia lub rodzaju umowy; podkreśla znaczenie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, w szczególności z uwagi na przemiany demograficzne i wysoką mobilność pracowników sektora usług pocztowych; z zadowoleniem przyjmuje współpracę Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) z sektorowymi partnerami społecznymi w ramach kampanii „Stres w pracy? Nie, dziękuję!”;

43. zauważa, że w wyniku postępu technicznego i digitalizacji w sektorze usług pocztowych nastąpiły w ostatnich latach znaczne zmiany, a modernizacja i dywersyfikacja usług pocztowych wywiera silny wpływ na warunki pracy i zatrudnienie w tym sektorze;

44. zwraca uwagę, że liberalizacja sektora usług pocztowych doprowadziła w niektórych państwach członkowskich do znacznych różnic w warunkach pracy i w wysokości wynagrodzeń pomiędzy operatorami świadczącymi usługi powszechne a konkurującymi z nimi operatorami świadczącymi określone usługi pocztowe; uważa, że zwiększona konkurencja nie powinna prowadzić do stosowania nielegalnych praktyk w aspekcie społecznym ani do pogorszenia warunków pracy;

45. zwraca uwagę, że przedsiębiorstwa mają możliwość rozwijania i rozszerzania swej produkcji w sposób innowacyjny, w szczególności na obszarach peryferyjnych, co powinno również przynieść skutek w postaci wsparcia zatrudnienia.

46. zauważa, że w sektorze tym wzrosła liczba osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy, osób wykonujących pracę tymczasową zlecaną za pośrednictwem agencji i osób samozatrudnionych oraz że zmiany prowadzą ogólnie do bardziej elastycznych umów o pracę, co w niektórych przypadkach może prowadzić do niepewnego zatrudnienia bez odpowiedniej ochrony pracowników; z zadowoleniem przyjmuje rozwój nowych modeli czasu pracy pracowników, którzy dzięki nim są np. w stanie lepiej godzić życie zawodowe i rodzinne, mogą się kształcić, wykonując jednocześnie pracę zawodową, lub mają możliwość pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy; zauważa, że nowe, elastyczne umowy o pracę muszą wykluczać potencjalne zagrożenia, takie jak nadmierne obciążanie pracowników lub

Czwartek, 15 września 2016 r.

wynagrodzenie nieadekwatne do wykonywanej pracy; wyraźnie wskazuje zatem na konieczność elastyczności rynku pracy z jednej strony oraz zabezpieczenia ekonomicznego i społecznego pracowników z drugiej strony; podkreśla, że zmniejszania kosztów pracy przez pogarszanie warunków pracy i obniżanie standardów zatrudnienia nie należy uważać za elastyczność; wzywa Komisję i państwa członkowskie do monitorowania działań na rzecz walki z pozornym samozatrudnieniem w sektorze pocztowym; mówiąc ogólniej, apeluje do państw członkowskich, aby nie dopuścili do sytuacji, w której elastyczność umów o pracę wpływa negatywnie na pracowników;

47. docenia ważną rolę związków zawodowych, które – we współpracy z operatorami świadczącymi usługę powszechną – starają się w wielu państwach członkowskich nadać przemianom w sektorze usług pocztowych charakter sprzyjający pod względem społecznym; podkreśla znaczenie silnych i niezależnych partnerów społecznych w sektorze usług pocztowych, zinstytucjonalizowanego dialogu społecznego i zaangażowania pracowników w sprawy ich przedsiębiorstw;

48. podkreśla, jak ważne jest monitorowanie przestrzegania wymogów dotyczących okresów prowadzenia pojazdu i odpoczynku oraz godzin pracy w sektorze usług pocztowych; uważa, że monitorowanie powinno odbywać się z zastosowaniem cyfrowych urządzeń monitorujących zainstalowanych w pojazdach; przypomina, że rozporządzenie (UE) nr 165/2014 w sprawie tachografów w transporcie drogowym nie ma zastosowania do pojazdów o masie całkowitej poniżej 3,5 tony; domaga się z tego powodu wzmocnienia kontroli w odniesieniu do czasu pracy i odpoczynku; przypomina, że wszystkie zadania wykonywane pracownika należy zaliczać do jego czasu pracy; podkreśla również, jak istotne jest monitorowanie przestrzegania europejskiego i krajowego prawodawstwa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, również w odniesieniu do stanu pojazdów, przez wszystkie osoby zaangażowane w doręczanie przesyłek pocztowych, niezależnie od tego, czy są one pracownikami samozatrudnionymi, podwykonawcami, pracownikami tymczasowymi czy pracownikami kontraktowymi;

49. uważa, iż konieczne jest zapewnienie równowagi pomiędzy swobodną konkurencją, potrzebami konsumentów, trwałością usługi powszechnej i jej finansowaniem oraz utrzymywaniem miejsc pracy;

50. wyraża zaniepokojenie z powodu prób obejścia obowiązujących przepisów dotyczących płacy minimalnej poprzez zwiększanie obciążenia pracą do poziomu uniemożliwiającego wykonanie zadań w trakcie płatnych godzin pracy;

51. pozytywnie ocenia kluczowe prace Komisji ds. dialogu społecznego w sektorze usług pocztowych i zwraca uwagę na projekt europejskich partnerów społecznych zatytułowany „Managing demographic challenges and finding sustainable Solutions by the social partners in the postal sector” („Podejmowanie wyzwań demograficznych i wyszukiwanie rozwiązań zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju przez partnerów społecznych w sektorze usług pocztowych”);

52. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby zgromadziły więcej danych o wskaźnikach i warunkach zatrudnienia w sektorze usług pocztowych, aby móc lepiej ocenić rzeczywistą sytuację po całkowitym otwarciu rynków oraz szybko reagować na zmiany i rozwiązywać ewentualne problemy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do ścisłego monitorowania nowych metod zautomatyzowanego dostarczania przesyłek pocztowych oraz ich wpływu na warunki pracy i zatrudnienia, a także do dokonania – w razie potrzeby – oceny konieczności aktualizacji prawodawstwa w dziedzinie spraw socjalnych i zatrudnienia w celu dostosowania się do zmian zachodzących w sektorze usług pocztowych; zachęca partnerów społecznych, aby w miarę potrzeby aktualizowali w podobny sposób układy zbiorowe w celu zapewnienia wysokich standardów pracy i zatrudnienia;

o

o o

53. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0358

Dostęp do finansowania dla MŚP i zwiększenie różnorodności finansowania MŚP w unii rynków kapitałowych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie dostępu do finansowania dla MŚP i zwiększenia różnorodności finansowania MŚP w ramach unii rynków kapitałowych (2016/2032(INI))

(2018/C 204/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie poprawy dostępu MŚP do finansowania ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie zmiany wytycznych Komisji dotyczących oceny skutków oraz w sprawie roli testu MŚP ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie rocznego sprawozdania Europejskiego Banku Inwestycyjnego za rok 2014 ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 lutego 2016 r. w sprawie raportu rocznego Europejskiego Banku Centralnego za rok 2014 ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie tworzenia unii rynków kapitałowych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie interpretacji prawa podatkowego i innych środków o podobnym charakterze lub skutkach ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego polityki konkurencji UE ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie bilansu obecnej sytuacji i przyszłych wyzwań związanych z regulacją usług finansowych w UE: wpływ unijnych ram dotyczących regulacji finansowych i unii rynków kapitałowych oraz dalsze działania na rzecz ich usprawnienia ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 września 2015 r. w sprawie przedsiębiorstw rodzinnych w Europie ⁽⁹⁾,
- uwzględniając debatę z dnia 13 kwietnia 2016 r. bazującą na pytaniach wymagających odpowiedzi ustnej zadanych przez grupy PPE, S&D, ECR, ALDE i GUE/NGL na temat przeglądu współczynnika wsparcia MŚP ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 24 z 22.1.2016, s. 2.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0069.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0200.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0063.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0268.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0408.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0004.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0006.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0290.

⁽¹⁰⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+CRE+20160413+ITEM-024+DOC+XML+V0//PL>.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 grudnia 2011 r. zatytułowany „Plan działania na rzecz ułatwienia dostępu do finansowania dla MŚP” (COM(2011)0870),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 września 2015 r. zatytułowany „Plan działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych” (COM(2015)0468),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 października 2015 r. zatytułowany „Usprawnianie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw” (COM(2015)0550),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka” ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2011/7/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych ⁽²⁾,
- uwzględniając dokument EBC z grudnia 2015 r. zatytułowany „Survey on the Access to Finance of Enterprises in the euro area – April to September 2015” („Analiza dostępu do finansowania dla przedsiębiorstw w strefie euro w okresie kwiecień-wrzesień 2015 r.”),
- uwzględniając drugi dokument konsultacyjny Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego dotyczący przeglądu metody standardowej dotyczącej ryzyka kredytowego z grudnia 2015 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie oceny rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości (COM(2015)0301),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Crowdfunding in the EU Capital Markets Union” („Finansowanie społecznościowe w unii rynków kapitałowych UE”) (SWD(2016)0154),
- uwzględniając zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw ⁽³⁾,
- uwzględniając biuletyn miesięczny Europejskiego Banku Centralnego z lipca 2014 r. ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 stycznia 2016 r. zatytułowany „Pakiet środków przeciwdziałających unikaniu opodatkowania: kolejne kroki na drodze do zapewnienia skutecznego opodatkowania i zwiększenia przejrzystości podatkowej w UE” (COM(2016)0023),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 30 listopada 2015 r. dotyczący rozporządzenia w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych (COM(2015)0583),
- uwzględniając raport Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w sprawie MŚP i współczynnika wsparcia MŚP ⁽⁵⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 lipca 2015 r. pt. „Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia: rola krajowych banków prorozwojowych we wspieraniu planu inwestycyjnego dla Europy” (COM(2015)0361),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji na rok 2016 przedłożone w ramach mechanizmu ostrzegania z dnia 26 listopada 2015 r. (COM(2015)0691),

⁽¹⁾ Dz.U. C 19 z 22.1.2014, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. L 48 z 23.2.2011, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36.

⁽⁴⁾ https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/art2_mb201407_pp79-97en.pdf.

⁽⁵⁾ EBA/OP/2016/04 z 23.3.2016 r.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz opinie Komisji Budżetowej, Komisji Rozwoju Regionalnego i Komisji Kultury i Edukacji (A8-0222/2016),
- A. mając na uwadze, że mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz spółki o średniej kapitalizacji odgrywają istotną rolę dla gospodarki europejskiej, jeżeli chodzi o zatrudnienie i wzrost gospodarczy – w 2014 r. MŚP odpowiadały za 67 % całkowitego zatrudnienia, 71,4 % wzrostu zatrudnienia i 58 % wartości dodanej sektora przedsiębiorstw niefinansowych w UE ⁽¹⁾;
- B. mając na uwadze, że w prawodawstwie Unii nie określono żadnej wyraźnej definicji MŚP, poza określonymi kategoriami „małe przedsiębiorstwa” i „średnie przedsiębiorstwa” w dyrektywie o rachunkowości;
- C. mając na uwadze, że europejskie MŚP są bardzo zróżnicowane i obejmują dużą liczbę mikroprzedsiębiorstw, które często działają w tradycyjnych sektorach, a także rosnącą liczbę nowych przedsiębiorstw rozpoczynających działalność i szybko rozrastających się przedsiębiorstw innowacyjnych; mając na uwadze, że te modele biznesowe napotykają różne problemy i stąd mają różne potrzeby finansowe;
- D. mając na uwadze, że większość europejskich MŚP działa głównie w skali krajowej; mając na uwadze, że stosunkowo niewiele MŚP prowadzi działalność transgraniczną na terenie UE, a te, które prowadzą eksport poza Unię stanowią niewielką mniejszość;
- E. mając na uwadze, że 77 % niespłaconej kwoty finansowania MŚP w Europie jest zapewnione przez banki ⁽²⁾;
- F. mając na uwadze, że finansowanie MŚP powinno się odbywać na jak najszerszej podstawie, aby zapewnić tym przedsiębiorstwom optymalny dostęp do finansowania na każdym etapie ich rozwoju; mając na uwadze, że obejmuje to odpowiednie otoczenie regulacyjne dla wszystkich kanałów finansowania, takich jak kredyty bankowe, finansowanie na rynkach kapitałowych, skrypty dłużne, leasing, finansowanie społecznościowe, venture capital, pożyczki społecznościowe etc.;
- G. mając na uwadze, że inwestorzy instytucjonalni, na przykład zakłady ubezpieczeń, wnoszą istotny wkład w finansowanie MŚP dzięki przenoszeniu i transformacji ryzyka;
- H. mając na uwadze, że w swoim raporcie w sprawie MŚP i współczynnika wsparcia MŚP z marca 2016 r. EUNB stwierdził, iż nie ma dowodów na to, że współczynnik wsparcia MŚP zapewnił dodatkowy bodziec dla kredytowania MŚP w porównaniu z dużymi korporacjami; mając na uwadze, że EUNB przyznał zarazem, iż za wcześnie może być jednak na wyciąganie ostatecznych wniosków, biorąc pod uwagę ograniczenia związane z przeprowadzoną oceną, zwłaszcza jeżeli chodzi o dostępność danych, stosunkowo niedawne wprowadzenie współczynnika wsparcia MŚP, fakt, że nakładanie się działań mogło utrudnić określenie skutków tego współczynnika oraz wykorzystanie dużych korporacji jako grupy kontrolnej; mając na uwadze, że EUNB stwierdził, iż generalnie banki o większej kapitalizacji pożyczają więcej MŚP, a mniejsze i młodsze firmy są bardziej podatne na zapaść kredytową niż firmy większe i starsze; mając na uwadze, że EUNB podkreślił również, iż współczynnik wsparcia MŚP został wprowadzony przez ustawodawcę jako środek zapobiegawczy, aby nie zagrozić kredytowaniu MŚP;
- I. mając na uwadze, że kryzys zaszkodził w większym stopniu finansowaniu mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw niż finansowaniu dużych przedsiębiorstw, mimo pewnej poprawy w ostatnim czasie, oraz że MŚP w strefie euro doświadczały i nadal w pewnym zakresie doświadczały skutków podwyższenia przez banki wymogów dotyczących zabezpieczenia ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Sprawozdanie roczne Komisji w sprawie europejskich MŚP, 2014/2015.

⁽²⁾ Opublikowany przez EBC dokument zatytułowany „Survey on the Access to Finance of Enterprises in the euro area – April to September 2015” („Analiza dostępu do finansowania dla przedsiębiorstw w strefie euro w okresie kwiecień-wrzesień 2015 r.”)

⁽³⁾ Opublikowany przez EBC dokument zatytułowany „Survey on the Access to Finance of Enterprises in the euro area – April to September 2015” („Analiza dostępu do finansowania dla przedsiębiorstw w strefie euro w okresie kwiecień-wrzesień 2015 r.”)

Czwartek, 15 września 2016 r.

- J. mając na uwadze, że od czasu pierwszej tury badań ankietowych dotyczących dostępu przedsiębiorstw do finansowania „znalezienie klientów” pozostaje głównym problemem dla MŚP w strefie euro, natomiast „dostęp do finansowania” jest klasyfikowany znacznie niżej na liście problemów; mając na uwadze, że ostatnie badanie, opublikowane w grudniu 2015 r., pokazało, że istnieją znaczne różnice między państwami strefy euro, jeżeli chodzi o dostępność finansowania zewnętrznego dla MŚP; mając na uwadze, że dostęp do finansowania jest wciąż większym problemem dla MŚP niż dla dużych przedsiębiorstw;
- K. mając na uwadze, że krajowe i regionalne banki prorozwojowe odgrywają ważną rolę jako katalizatory długoterminowego finansowania; mając na uwadze, że zintensyfikowały one swoją działalność, dążąc do zrównoważenia koniecznego procesu delewarowania w sektorze bankowości komercyjnej; mając na uwadze, że odgrywają one również istotną rolę we wdrażaniu innych unijnych instrumentów finansowych, które nie wchodzą w zakres Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych;
- L. mając na uwadze, że poprawa dostępu MŚP do finansowania nie powinna prowadzić do obniżenia standardów i regulacji finansowych;
- M. mając na uwadze, że w Szwajcarii bank WIR stanowi uzupełniający system walutowy, który służy MŚP głównie w sektorze hotelarsko-restauracyjnym, budownictwie, przemyśle wytwórczym, handlu detalicznym i usługach specjalistycznych; mając na uwadze WIR oferuje mechanizm rozliczania, w którym przedsiębiorstwa mogą kupować od siebie bez użycia franków szwajcarskich; mając jednak na uwadze, że WIR jest często stosowany w połączeniu z frankiem szwajcarskim w transakcjach dwuwalutowych; mając na uwadze, że handel w WIR stanowi 1-2 % PKB Szwajcarii; mając na uwadze, że WIR okazał się antycykliczny w odniesieniu do PKB, a tym bardziej w odniesieniu do liczby bezrobotnych;
- N. mając na uwadze, że według danych z kwietnia 2015 r. dyrektywa w sprawie opóźnień w płatnościach z 2011 r. została prawidłowo wdrożona do prawa krajowego przez jedynie 21 z 28 państw członkowskich, mimo iż termin transpozycji upłynął ponad dwa lata wcześniej;
- O. mając na uwadze, że Komisja ostrzega w sprawozdaniu w ramach mechanizmu ostrzegania na 2016 r., że z jednej strony „coraz ważniejszym źródłem wzrostu staje się popyt wewnętrzny, w szczególności wyraźniejsze ożywienie inwestycji”, a z drugiej strony, „pomimo niedawnego wzrostu spożycia popyt wewnętrzny pozostaje stłumiony, co wynika częściowo ze znacznej presji na zmniejszanie zadłużenia w kilku państwach członkowskich”;
- P. mając na uwadze, że dyrektywa Rady 2004/113/WE zabrania dyskryminacji ze względu na płeć w dostępie do dóbr i usług, w tym usług finansowych; mając na uwadze, że dostęp do finansowania został uznany za jedną z głównych barier napotykaną przez kobiety-przedsiębiorców; mając na uwadze, że kobiety-przedsiębiorcy zazwyczaj rozpoczynają działalność dysponując mniejszym kapitałem, mniej pożyczają i korzystają raczej ze wsparcia finansowego rodziny niż z kredytów lub inwestycji kapitałowych;

Zróżnicowane potrzeby finansowe zróżnicowanego sektora MŚP

1. zwraca uwagę na zróżnicowanie MŚP, w tym mikroprzedsiębiorstw, oraz spółek o średniej kapitalizacji w państwach członkowskich pod względem modelu biznesowego, wielkości, położenia geograficznego, otoczenia społeczno-gospodarczego, stopnia rozwoju, struktury finansowej, formy prawnej i różnego poziomu kształcenia w dziedzinie przedsiębiorczości;
2. zwraca uwagę na stojące przed MŚP wyzwania wynikające z różnic między państwami członkowskimi i regionami pod względem potrzeb i warunków finansowania MŚP, zwłaszcza jeżeli chodzi o ilość dostępnego finansowania oraz jego koszt, które są uzależnione od czynników specyficznych dla danego MŚP oraz dla kraju i regionów, w których mają siedzibę, w tym takich elementów jak zmienność gospodarcza, wolne tempo wzrostu i większa niestabilność finansowa; zwraca również uwagę na inne wyzwania dla MŚP, takie jak dostęp do klientów; podkreśla, że rynki kapitałowe są sfragmentaryzowane i regulowane w różny sposób w całej UE i że osiągnięty pewien stopień integracji został utracony w wyniku kryzysu;
3. podkreśla, że zapotrzebowanie na zróżnicowane i bardziej skuteczne możliwości publicznego i prywatnego finansowania MŚP nie ustaje po fazie rozruchu tych przedsiębiorstw, lecz trwa przez cały cykl ich istnienia, a także zwraca uwagę, że aby zagwarantować finansowanie przedsiębiorstwom, niezbędne jest strategiczne podejście długoterminowe; podkreśla, że dostęp do finansowania jest również istotny w przypadku przenoszenia własności przedsiębiorstw; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wsparcia MŚP w tym procesie, w tym w pierwszych latach działalności; zwraca uwagę na potrzebę przyjęcia zróżnicowanego i dostosowanego podejścia w zakresie regulacji i w zakresie inicjatyw, które będą

Czwartek, 15 września 2016 r.

wspierane; podkreśla, że nie ma uniwersalnego modelu finansowania, i wzywa Komisję do wsparcia rozwoju szerokiego zakresu odpowiednio dostosowanych programów, instrumentów i inicjatyw, aby wspierać przedsiębiorstwa w fazie rozruchu, wzrostu i przeniesienia własności, z uwzględnieniem ich wielkości, obrotu i potrzeb w zakresie finansowania; zwraca uwagę, że przedsiębiorstwa prowadzone przez kobiety działają częściej w sektorze usług i częściej bazują na zasobach niematerialnych niż przedsiębiorstwa prowadzone przez mężczyzn; zwraca uwagę, że niewielki odsetek kobiet prowadzących MŚP częściowo jest skutkiem utrudnionego dostępu do finansowania; wyraża ubolewanie, że europejski instrument mikrofinansowy Progress, którego celem jest promowanie równych szans dla kobiet i mężczyzn, wykazał stosunek mężczyzn do kobiet 60:40 w przypadku mikrokredytów w 2013 r.; wzywa zatem Komisję do dopilnowania, aby jej programy mające na celu ułatwienie dostępu do źródeł finansowania dla MŚP nie były niekorzystne dla kobiet-przedsiębiorców;

4. wzywa Komisję do dokonania oceny dyskryminacji, jakich doświadczają MŚP prowadzone przez inne słabsze grupy społeczne;

5. uważa, że zdywersyfikowany, dobrze uregulowany i stabilny sektor usług finansowych oferujący szeroki wachlarz opłacalnych zindywidualizowanych metod finansowania najlepiej spełnia rzeczywiste potrzeby MŚP i gospodarki realnej w zakresie finansowania, umożliwiając długoterminowy zrównoważony rozwój; podkreśla w tym kontekście znaczenie tradycyjnych modeli bankowości, w tym małych banków regionalnych, spółdzielczych kas oszczędnościowych i instytucji publicznych; zauważa w związku z tym potrzebę zapewnienia jednakowego skoncentrowania się na poprawie dostępu do finansowania dla mikroprzedsiębiorstw i przedsiębiorców indywidualnych;

6. zachęca MŚP, aby traktowały całą UE jako ich rynek rodzimy oraz aby wykorzystywały możliwości jednolitego rynku do zaspokojenia swoich potrzeb w zakresie finansowania; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy Komisji wspierające MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up na unowocześnionym jednolitym rynku i wzywa Komisję do dalszego opracowywania wniosków dostosowanych do potrzeb MŚP; uważa, że inicjatywa Startup Europe powinna pomagać małym innowacyjnym przedsiębiorstwom, wspierając je do czasu, gdy staną się one w pełni funkcjonalne; podkreśla w tym kontekście znaczenie konwergencji przepisów i procedur w całej Unii oraz wdrożenia programu Small Business Act; wzywa Komisję do podjęcia działań następczych w związku z programem Small Business Act, co mogłoby jeszcze bardziej pomóc przedsiębiorstwom w przezwyciężeniu barier, zarówno fizycznych, jak i regulacyjnych; uznaje w tym kontekście, że innowacje są kluczowym czynnikiem warunkującym zrównoważony wzrost i zatrudnienie w UE oraz że należy zwrócić szczególną uwagę na innowacyjne MŚP; podkreśla potencjalną rolę polityki spójności UE i funduszu regionalnego UE jako źródła finansowania MŚP; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania koordynacji, spójności i synergii między europejskimi instrumentami i programami wspierającymi MŚP, takimi jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne; wzywa Komisję i państwa członkowskie do propagowania całościowego podejścia do rozpowszechniania informacji na temat wszystkich unijnych możliwości finansowania; wzywa państwa członkowskie i Komisję do poczynienia znacznych postępów w kierunku dalszego uproszczenia, aby finansowanie było bardziej atrakcyjne dla MŚP;

7. przypomina, że bardziej zharmonizowane otoczenie prawne i biznesowe sprzyjające terminowym płatnościom w transakcjach handlowych ma kluczowe znaczenie dla dostępu do finansowania; w tym kontekście zwraca uwagę na problemy finansowe, z jakimi zmagają się MŚP, oraz na sytuację niepewności doświadczaną przez dostawców wynikającą z opóźnień w płatnościach ze strony dużych firm oraz organów i instytucji publicznych; wzywa Komisję, aby podczas przeglądu dyrektywy dotyczącej opóźnień w płatnościach rozważyła wprowadzenie konkretnych środków mających na celu ułatwienie płatności dla MŚP; wzywa Komisję do upublicznienia jej sprawozdania w sprawie wdrożenia dyrektywy w sprawie opóźnień w płatnościach oczekiwanego na 16 marca 2016 r., a w razie potrzeby do sformułowania nowych wniosków, które zminimalizują ryzyko zakłóceń w płatnościach transgranicznych i ogólnie w przepływach pieniężnych;

8. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji na rzecz wznowienia prac mających na celu stworzenie prawdziwego europejskiego rynku detalicznych usług finansowych w postaci publikacji Zielonej księgi w sprawie detalicznych usług finansowych (2015); wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na cechy szczególne MŚP oraz do zadbania o to, by działalność transgraniczna w dziedzinie detalicznych usług finansowych doprowadziła do poprawy dostępu MŚP do finansowania;

9. zwraca uwagę, że przedsiębiorstwom typu start-up i mikroprzedsiębiorstwom jest szczególnie trudno uzyskać odpowiednie finansowanie oraz zidentyfikować i spełnić regulacyjne wymogi finansowe, szczególnie na etapie rozwoju; zwraca uwagę na brak harmonizacji w krajowych przepisach dotyczących zakładania MŚP; zachęca państwa członkowskie

Czwartek, 15 września 2016 r.

do dalszych działań mających na celu ograniczenie przeszkód administracyjnych i utworzenie punktów kompleksowej obsługi informujących o wszystkich wymogach regulacyjnych wobec przedsiębiorców; w tym kontekście wzywa państwa członkowskie, EBI i krajowe banki prorozwojowe do przedstawiania informacji na temat możliwości finansowania i systemów gwarancji kredytowych;

10. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji mającą na celu identyfikację nieuzasadnionych barier i przeszkód dla finansowania gospodarki realnej, zwłaszcza MŚP, w tym mikroprzedsiębiorstw, przez sektor finansowy; podkreśla fakt, że osiągnięcie dobrze funkcjonującego europejskiego rynku kapitałowego stanowi jedno z najważniejszych zadań dla sektora finansowego; podkreśla znaczenie uproszczenia lub zmiany przepisów, które spowodowały niezamierzone konsekwencje dla MŚP lub utrudniły ich rozwój; podkreśla, że nie powinno to prowadzić do niepotrzebnego obniżania finansowych standardów regulacyjnych, zaś powinno umożliwić uproszczenie prawodawstwa; podkreśla również, że nowe propozycje Komisji nie mogą wprowadzać bardziej złożonych uregulowań, które mogą negatywnie wpłynąć na inwestycje; uważa, że europejskie podejście do regulacji finansowych i unii rynków kapitałowych powinno należycie uwzględniać zmiany zachodzące w skali międzynarodowej, aby unikać niepotrzebnych rozbieżności i powielania przepisów oraz utrzymać wizerunek Europy jako atrakcyjnego miejsca dla międzynarodowych inwestorów; podkreśla, że europejska gospodarka musi być atrakcyjna dla dużej liczby bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ), w tym BIZ realizowanych od podstaw, które stymulują nie tylko rynki kapitałowe, ale także sektor private equity, jak również venture capital oraz inwestycje w przemysł europejski; uważa również, że Komisja i państwa członkowskie powinny przyjąć strategiczny plan wsparcia finansowania MŚP w celu ich umiędzynarodowienia;

11. ponownie podkreśla, że zmienione przepisy dotyczące zamówień publicznych i umów koncesyjnych nie powinny utrudniać MŚP i mikroprzedsiębiorstw dostępu do rynku zamówień;

12. wzywa Komisję i Radę do poświęcenia większej uwagi obawom MŚP dotyczącym strony popytowej oraz do odzwierciedlenia ich w bardziej właściwy sposób w zaleceniu dotyczącym polityki gospodarczej strefy euro, w zaleceniach dla poszczególnych krajów i w ocenie ex post przestrzegania przez państwa członkowskie tychże zaleceń;

Pożyczki bankowe dla MŚP

13. zwraca uwagę, że pożyczki bankowe są tradycyjnie najważniejszym zewnętrznym źródłem finansowania MŚP w Unii Europejskiej, jako że kredyty bankowe stanowią ponad trzy czwarte finansowania MŚP w Unii (w porównaniu z mniej niż jedną drugą w USA), co sprawia, że MŚP są szczególnie narażone na trudności w przypadku zmniejszenia akcji kredytowej przez banki; zwraca uwagę, że kryzys finansowy przyczynił się do fragmentacji warunków udzielania kredytów przez banki oraz finansowania bankowego; ubolewa nad faktem, że wciąż istnieją różnice – choć coraz mniejsze – w warunkach kredytowych dla MŚP zlokalizowanych w różnych krajach strefy euro, które odzwierciedlają również różnice w percepcji ryzyka i warunkach gospodarczych; zwraca uwagę na wkład unii bankowej w przeciwdziałanie tej fragmentacji; zwraca się do państw członkowskich, aby w pełni wdrożyły dyrektywę Rady 2004/113/WE i aby współpracowały z sektorem finansowym w zakresie ich obowiązku zapewnienia pełnego i sprawiedliwego dostępu MŚP do kredytów bankowych; podkreśla istotną i ugruntowaną rolę banków, które posiadają wiedzę na temat uwarunkowań regionalnych i lokalnych, w zapewnianiu finansowania MŚP ze względu na ich długotrwałe relacje z tymi firmami; podkreśla, że tam, gdzie istnieją dobrze rozwinięte lokalne banki, okazują się one skuteczne w udzielaniu kredytów MŚP oraz unikaniu strat; podkreśla w związku z tym znaczenie rozwijania lokalnych banków;

14. podkreśla, że cyfryzacja postępuje, a zatem pojawiają się nowe źródła finansowania, jednak lokalna obecność tradycyjnych instytucji kredytowych, zwłaszcza na wyspach i archipelagach, a także obszarach wiejskich, odległych i peryferyjnych, wciąż ma istotne znaczenie dla dostępu MŚP do finansowania;

15. zachęca banki, aby traktowały całą UE jako ich rynek wewnętrzny i korzystały z potencjału jednolitego rynku, aby oferować finansowanie MŚP, także tym, które mają siedzibę w innym państwie członkowskim niż dany bank;

16. zachęca Komisję do zbadania możliwości wprowadzenia programów „Funding for Lending”, które udostępniłyby bankom środki finansowe EBC wyłącznie w celu udzielania kredytów MŚP; wzywa Komisję do dokonania oceny możliwości opracowania nowych inicjatyw mających na celu przyciągnięcie inwestycji;

Czwartek, 15 września 2016 r.

17. wskazuje na istotną rolę krajowych i regionalnych instytucji i banków prorozwojowych w finansowaniu sektora MŚP; przypomina ich główną rolę w segmencie EFIS ukierunkowanym na MŚP oraz ich rolę w angażowaniu państw członkowskich w projekty EFIS; uważa, że EFIS stanowi ważne źródło finansowania MŚP; uważa, że EBI/EFI powinny podwoić starania, aby zapewnić MŚP wiedzę fachową potrzebną w uzyskaniu dostępu do finansowania i instrumentów ułatwiających kontakty z inwestorami, takimi jak między innymi europejski fundusz aniołów biznesu; wzywa Komisję do dokonania oceny roli krajowych/regionalnych banków prorozwojowych jako katalizatora długoterminowego finansowania dla MŚP, a w szczególności do zidentyfikowania i upowszechniania najlepszych praktyk i zachęcania państw członkowskich, w których takie podmioty obecnie nie istnieją, do tworzenia krajowych/regionalnych banków prorozwojowych na tej podstawie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz do zapewnienia ściślejszej współpracy i spójności między wszystkimi strategiami inwestycyjnymi UE ukierunkowanymi na MŚP, w tym EFIS, funduszami regionalnymi UE oraz Europejskim Funduszem Inwestycyjnym (EFI);

18. ponownie podkreśla, że ważną kwestią jest również zwiększenie zdolności banków do udzielania pożyczek MŚP oraz zwiększenie ich możliwości w tym zakresie; zaznacza, że finansowanie jedynie za pośrednictwem rynków kapitałowych nie zapewni wystarczających środków i odpowiednich rozwiązań z zakresu finansowania, w tym dostępu MŚP do kapitału; zauważa, że dywersyfikacja źródeł kredytów doprowadziłaby do większej stabilności sektora finansowego;

19. podkreśla, że zdrowy, stabilny i prężny sektor bankowy oraz unia rynków kapitałowych stanowią warunek wstępny zwiększenia dostępu MŚP do finansowania; zwraca uwagę, że rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych (CRR) i dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV), a zwłaszcza wyższy poziom i jakość kapitału, stanowią bezpośrednią reakcję na kryzys oraz podstawę przywrócenia stabilności sektora finansowego; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja uważa kredytowanie MŚP za jeden z priorytetowych obszarów w przeglądzie CRR; zwraca uwagę, że Komisja analizuje możliwości skorzystania przez wszystkie państwa członkowskie z lokalnych unii kredytowych, których działalność nie byłaby objęta zakresem unijnych przepisów dotyczących wymogów kapitałowych wobec banków; podkreśla, że konieczna jest rozważa przy regulowaniu unii kredytowych, aby zagwarantować zarówno stabilność finansową, jak i możliwość oferowania przez unie kredytowe kredytów o konkurencyjnym oprocentowaniu;

20. zwraca uwagę na wielorakie wymogi kapitałowe dotyczące banków oraz ich możliwe negatywne skutki dla kredytowania MŚP, przypominając zarazem, że wymogi te wprowadzono w reakcji na kryzys finansowy; podkreśla konieczność uniknięcia wymogów podwójnej sprawozdawczości i wielokrotnych kanałów raportowania, a mówiąc ogólniej – zbędnych obciążeń administracyjnych dla instytucji kredytowych, zwłaszcza mniejszych banków; wzywa Komisję, by dokonała oceny wpływu wymogów regulacyjnych wobec banków na kredytowanie MŚP, przy wsparciu EUNB i Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego;

21. zwraca uwagę, że kredytowanie MŚP nie było przyczyną kryzysu finansowego; przypomina, że współprawodawcy podjęli decyzję o wprowadzeniu do przepisów CRR/CRD IV współczynnika wsparcia MŚP, którego celem było pozostawienie wymogów kapitałowych dotyczących kredytowania MŚP na poziomie Bazylei II, a nie Bazylei III; podkreśla znaczenie współczynnika wsparcia MŚP dla utrzymania i zwiększenia akcji kredytowej banków wobec MŚP; odnotowuje raport EUNB z marca 2016 r. w sprawie współczynnika wsparcia MŚP; obawia się, że jego likwidacja może mieć negatywne skutki; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza utrzymać ten współczynnik wsparcia, poddać go dalszej analizie i zbadać, czy należy podwyższyć próg, aby jeszcze bardziej zwiększyć dostęp MŚP do kredytów bankowych; wzywa Komisję do zbadania, czy współczynnik ten można ponownie skalibrować, między innymi pod kątem wielkości i progu, a także do zbadania ewentualnych powiązań z innymi wymogami regulacyjnymi, jak również z elementami zewnętrznymi, takimi jak położenie geograficzne i sytuacja społeczno-gospodarcza, aby zwiększyć jego efekty; wzywa Komisję do zbadania możliwości wprowadzenia tego współczynnika na stałe; wzywa Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego do opowiedzenia się za współczynnikiem wsparcia MŚP oraz do rozważenia możliwości obniżenia opłat kapitałowych dla ekspozycji na MŚP;

22. podkreśla, że ostrożna ocena ryzyka i ocena informacji jakościowych jest jednym z największych atutów banków, szczególnie w przypadku złożonego procesu, jakim jest kredytowanie MŚP; jest zdania, że wiedza o MŚP i świadomość ich specyfiki w sektorze bankowym powinna ulec dalszej poprawie; podkreśla poufny charakter informacji kredytowych otrzymywanych przez banki w ramach procesu oceny zdolności kredytowej MŚP;

Czwartek, 15 września 2016 r.

23. z zadowoleniem przyjmuje różne realizowane obecnie inicjatywy mające na celu zwiększenie dostępności ustandaryzowanych i przejrzystych informacji kredytowych dotyczących MŚP, które mogą zwiększyć zaufanie inwestorów; podkreśla jednak konieczność zastosowania zasady proporcjonalności przy wnioskowaniu o takie informacje kredytowe;

24. podkreśla, że proporcjonalność to naczelną zasadą obowiązującą instytucje europejskie, europejskie urzędy nadzoru i Jednolity Mechanizm Nadzorczy podczas opracowywania i wdrażania regulacji, norm, wytycznych i praktyk nadzorczych; wzywa Komisję, aby w porozumieniu ze współprawodawcami przedstawiła europejskim organom nadzorczym oraz EBC/Jednolitemu Mechanizmowi Nadzorczemu dalsze wytyczne dotyczące tego, w jaki sposób należy stosować zasadę proporcjonalności, a także aby zachęcała do utrzymania tej zasady bez obniżania obecnych standardów regulacyjnych, za to z umożliwieniem uproszczenia prawodawstwa;

25. podkreśla korzyści płynące z gwarancji udzielanych przez strony trzecie w umowach kredytowych na rzecz przedsiębiorców; domaga się większego uwzględnienia tych gwarancji przy ocenie ratingów kredytowych, a także norm ostrożnościowych i praktyk nadzorczych;

26. przypomina, że instytucje kredytowe muszą na żądanie przedstawić MŚP uzasadnienie swoich decyzji ratingowych; wzywa Komisję, aby dokonała oceny stosowania tego przepisu, wzmocniła przepisy określone w art. 431 ust. 4 CRR, a także zachęcała do przekazywania MŚP informacji zwrotnych; zwraca uwagę na trwające dyskusje Komisji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami mające na celu poprawę jakości i spójności takich informacji zwrotnych; zwraca uwagę, że informacje te mogą być punktem wyjścia do znalezienia źródeł informacji i porad na temat finansowania pozabankowego;

27. stwierdza, że ratingi kredytowe są ważnym i często decydującym elementem decyzji inwestycyjnej; zwraca uwagę, że w niektórych państwach członkowskich istnieją wewnętrzne systemy oceny kredytowej, które są zarządzane przez krajowe banki centralne, służą do oceny kwalifikowania zabezpieczeń i umożliwiają MŚP uzyskanie oceny ich zdolności kredytowej; wzywa Komisję, EBC i krajowe banki centralne do dalszego zbadania, czy i jak te systemy mogą zostać wykorzystane, aby pomóc MŚP w uzyskaniu dostępu do rynków kapitałowych;

28. wzywa Komisję i EUNB do przedstawienia dalszych wytycznych dotyczących wdrożenia obowiązujących przepisów w zakresie udzielania zwłoki; wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny skutków obecnych przepisów w zakresie udzielania zwłoki dla kredytów zagrożonych i przypomina, że kredyty zagrożone w bilansach banków utrudniają udzielanie nowych kredytów, szczególnie dla MŚP; podkreśla, że wprowadzenie limitu de minimis dla drobnych naruszeń pomogłoby zapobiec zbędnemu i nieuzasadnionemu obniżeniu zdolności kredytowej MŚP; zwraca uwagę na trwające obecnie konsultacje Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego na temat definicji ekspozycji zagrożonych i udzielania zwłoki;

29. stwierdza, że ograniczenia nakładane na zakup obligacji skarbowych przez banki lub zwiększenie wagi tych obligacji mogłyby spowodować wzrost kosztów kredytów i luki konkurencyjnej w UE, chyba że działania te będą prowadzone przy przestrzeganiu określonych warunków;

30. odnotowuje środki przyjęte przez EBC w dniu 10 marca 2016 r., zwłaszcza nową serię czterech ukierunkowanych dłuższych operacji refinansujących (TLTRO II), które zachęcą banki do udzielania kredytów realnej gospodarce; podkreśla, że sama polityka monetarna nie wystarczy, by ożywić wzrost i inwestycje, oraz że musi jej towarzyszyć odpowiednia polityka budżetowa i reformy strukturalne;

31. podkreśla znaczenie instytucji publicznych jako alternatywy dla bankowości prywatnej jako źródła finansowania dla MŚP;

32. wzywa Komisję do rozważenia zastosowania zasady proporcjonalności do przedterminowej spłaty pożyczek w całej UE, jak np. górnego limitu opłat w przypadku MŚP i większej przejrzystości w umowach dla MŚP;

Pozabankowe źródła finansowania MŚP

33. wzywa państwa członkowskie do wspierania kultury podejmowania ryzyka i rynków kapitałowych; ponownie podkreśla, że edukacja finansowa MŚP jest kluczem nie tylko do zwiększenia akcji kredytowej ze strony banków, ale także do zwiększenia wykorzystania i akceptacji rozwiązań wykorzystujących rynki kapitałowe, jak również do zmotywowania kobiet i młodzieży do podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej, umożliwiając lepszą ocenę kosztów, korzyści i powiązanych rodzajów ryzyka; podkreśla znaczenie jasnych wymogów dotyczących informacji finansowych; apeluje do państw członkowskich, aby do programów nauczania szkół średnich i wyższych wprowadziły podstawowe zasady edukacji

Czwartek, 15 września 2016 r.

finansowej i etyki biznesu celem zachęcenia młodych ludzi do zaangażowania w działalność MŚP; wzywa państwa członkowskie i Komisję do poszerzenia znajomości zagadnień finansowych wśród MŚP oraz do zwiększenia ich dostępu do wiedzy i umiejętności finansowych, a także do zapewnienia wymiany najlepszych praktyk; podkreśla jednak, że same MŚP także ponoszą odpowiedzialność w tym zakresie;

34. podkreśla korzyści płynące ze wspierania MŚP przez uwolnienie kapitału przedsiębiorstwa z przeznaczeniem na dodatkowe inwestycje w trwałą wzrost;

35. zauważa, że unia rynków kapitałowych stanowi szansę zarówno na wypełnienie luki w obecnych ramach, jak i na ujednoczenie przepisów transgranicznych; podkreśla, że gdy kredyty bankowe nie spełniają potrzeb finansowych i biznesowych MŚP, powstaje próżnia w kapitale; zwraca uwagę, że obecnemu rozwojowi unii rynków kapitałowych i unii bankowej muszą towarzyszyć prowadzone regularnie działania mające na celu konwergencję procesów i procedur UE oraz ocenę istniejących finansowych ram regulacyjnych, w szczególności pod kątem ich skutków dla MŚP oraz ogólnej stabilności makrofinansowej i makroekonomicznej; podkreśla, że takiej oceny należy dokonać z uwzględnieniem zaleceń dotyczących praktyczności wprowadzonych środków; wzywa Komisję do zapewnienia odpowiednich, należycie dostosowanych ram regulacyjnych dla podmiotów dostarczających finansowanie dla MŚP, które nie będą dla nich obciążeniem i zyskają zaufanie inwestorów; uważa, że w kompleksowej i dobrze skonstruowanej unii rynków kapitałowych wszyscy uczestnicy rynku o tej samej istotnej charakterystyce powinni podlegać tym samym zasadom, mieć równy dostęp do szeregu instrumentów finansowych lub usług i być traktowani jednakowo, gdy działają na rynku; z zadowoleniem przyjmuje plan działania Komisji na rzecz unii rynków kapitałowych, mający na celu zapewnienie łatwiejszego dostępu MŚP do bardziej zróżnicowanych możliwości finansowania; podkreśla, że bankowe i kapitałowe modele finansowania powinny się uzupełniać;

36. przypomina, że dostęp do rynków kapitałowych, takich jak rynek długu i rynek akcji, wiąże się ze znacznym kosztem dla MŚP; podkreśla, że potrzebne są współmierne uregulowania, nakładające na MŚP mniej złożone i mniej uciążliwe wymogi w zakresie ujawniania informacji i notowania na rynkach kapitałowych, aby uniknąć powielania działań oraz aby obniżyć koszty dostępu tych przedsiębiorstw do rynków kapitałowych, a jednocześnie nie stwarzać zagrożenia dla ochrony inwestorów lub stabilności finansowej o znaczeniu systemowym; odnotowuje wprowadzenie minimalnego systemu obowiązków informacyjnych dla MŚP w obecnie dyskutowanym wniosku Komisji dotyczącym nowego rozporządzenia w sprawie prospektu emisyjnego; zwraca uwagę, że regulacje nie powinny tworzyć zbyt dużych przeszkód przy przechodzeniu np. z jednej kategorii wielkości do innej bądź między firmami notowanymi i nienotowanymi na giełdzie; jest zatem zdania, że należy preferować podejście stopniowe, w którym na kolejnych etapach wzrastają wymogi regulacyjne; w związku z tym odnosi się do przewidzianych w MiFID II rynków rozwoju MŚP i domaga się szybkiego wdrożenia tego instrumentu;

37. podkreśla znaczenie przejrzystości, standaryzacji i publicznej dostępności informacji o finansowaniu MŚP dla banków, inwestorów, organów nadzoru i innych zainteresowanych stron, aby zrozumieć profil ryzyka i podejmować świadome decyzje, a także obniżyć koszty finansowania; uważa, że celowi temu mogłoby służyć utworzenie europejskiej bazy danych gromadzącej informacje o strategiach biznesowych i potrzebach finansowych MŚP, w której MŚP mogłyby dobrowolnie umieszczać swoje dane i aktualizować je; wzywa Komisję, aby rozważyła wprowadzenie jednolitego numeru identyfikacyjnego dla MŚP; zwraca również uwagę na potencjał struktur łączących podmioty bankowe i niebankowe, aby zapewnić wsparcie MŚP; z zadowoleniem przyjmuje strategię informacyjną Komisji wobec MŚP, zwłaszcza identyfikację najbardziej istotnych możliwości wsparcia i doradztwa dla MŚP, które poszukują alternatywnego finansowania w każdym państwie członkowskim oraz propagują przykłady najlepszych praktyk na szczeblu UE, jak również analizę możliwości wsparcia paneuropejskich systemów informacji dopasowujących MŚP i dostawców alternatywnego finansowania;

38. przypomina, że standardy rachunkowości są o tyle kluczowe, o ile skutecznie organizują sposób przekazywania informacji organom nadzoru i inwestorom i ponieważ obciążenia administracyjne nakładane na przedsiębiorstwa są różne w zależności od mających zastosowanie standardów rachunkowości; przyjmuje do wiadomości toczące się dyskusje na temat korzyści z określenia specjalnych wspólnych standardów rachunkowości dla MŚP i oczekuje na dalsze refleksje w tej kwestii;

39. podkreśla, że nowa innowacyjna technologia finansowa (FinTech) może przyczynić się do lepszego dopasowania MŚP do potencjalnych inwestorów; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wspierały rozwój inicjatyw z zakresu FinTech oraz aby przeanalizowały potencjalne zagrożenia oraz zapotrzebowanie na odpowiednie zharmonizowane unijne ramy prawne bez tłamszenia innowacji;

Czwartek, 15 września 2016 r.

40. podkreśla potrzebę wsparcia innowacji za pomocą platform kredytowych; zachęca banki, by uznały wykorzystywanie takich innowacyjnych technologii za szansę; podkreśla, że alternatywne źródła finansowania stanowią rozwiązanie, z których mogą korzystać w szczególności start-upy, kobiety-przedsiębiorcy i innowacyjne MŚP; wzywa Komisję do zbadania, czy harmonizacja unijnych ram prawnych dotyczących alternatywnych źródeł finansowania jest potrzebna i czy może zwiększyć dostępność tego typu finansowania dla MŚP w całej UE; przypomina, że aby system ten był skuteczny, zarówno MŚP, jak i pożyczkodawca muszą być w pełni świadomi potencjalnych zagrożeń/szans związanych z tym mechanizmem finansowania; stwierdza, że obowiązujące przepisy i zasady dotyczące finansowania społecznościowego w poszczególnych państwach członkowskich znacznie się między sobą różnią i nie wydają się wspierać działalności transgranicznej; z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzoną przez Komisję ocenę obowiązujących przepisów regulujących finansowanie społecznościowe; popiera przyjęte podejście polegające na ciągłym monitorowaniu rynku oraz zmian regulacyjnych, a także zachęcaniu do ścisłego dostosowania podejść regulacyjnych, wymianie najlepszych praktyk i ułatwianiu inwestycji transgranicznych; przypomina zarazem, że finansowanie społecznościowe i pożyczki społecznościowe nie powinny być nadmiernie uregulowane, gdyż zahamowałyby to ich rozwój; wzywa Komisję do promowania nowych platform dla inwestycji na niepublicznym rynku kapitałowym, takich jak finansowanie typu mezzanine i anioły biznesu; wzywa Komisję do zachęcania do bezpiecznych pożyczek indywidualnych na rzecz przedsiębiorstw w ramach pożyczek społecznościowych lub obligacji detalicznych; podkreśla konieczność zadbania o to, by te nowe formy finansowania były w pełni zgodne z odpowiednią ordynacją podatkową i przepisami finansowymi, tak aby nie stały się instrumentem służącym unikaniu opodatkowania lub nieprzejrzystości finansowej; podkreśla konieczność dokonania przeglądu obowiązujących przepisów pod tym kątem;

41. odnotowuje propozycje Komisji dotyczące ram prostej, przejrzystej i standardowej sekurytyzacji oraz kalibracji wymogów ostrożnościowych dla banków; stwierdza, że sekurytyzacja MŚP wiąże się zarówno z ryzykiem, jak i korzyściami; zwraca uwagę na możliwe skutki tych propozycji dla inwestowania w MŚP i kredytowania MŚP przez banki; podkreśla potrzebę przejrzystości w odniesieniu do ryzyka bazowego oraz potrzebę wsparcia stabilności systemu finansowego;

42. zwraca uwagę, że różnorodność krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności i związana z tym niepewność prawa stanowią jedną z przeszkód dla transgranicznego inwestowania w MŚP i start-upy; uważa, że uproszczone i ujednoczone przepisy w tej dziedzinie byłyby wsparciem dla przedsiębiorstw typu start-up, mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP, a także poprawiłyby otoczenie biznesowe w UE; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym decyzję Komisji, aby rozwiązać ten problem za pomocą wniosku ustawodawczego, jak stwierdzono w Planie działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych, oraz z niecierpliwością oczekuje na ten nowy wniosek; uważa, że Komisja powinna rozważyć różne opcje wdrożenia unijnych ram prawnych dotyczących niewypłacalności i przedstawić zalecenia dla państw członkowskich, tak by mogły one przyjąć lub wdrożyć prawodawstwo przewidujące skuteczne i przejrzyste zasady postępowania w przypadku niewypłacalności, terminowy proces restrukturyzacji, jak również usunięcie obciążeń administracyjnych i regulacyjnych nałożonych na MŚP, zgodnie z zaleceniami dla poszczególnych krajów;

43. zwraca uwagę na potencjał funduszy venture capital i finansowania z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka, w szczególności w zakresie finansowania nienotowanych przedsiębiorstw typu start-up i innowacyjnych MŚP; zwraca uwagę, że rynki te są słabo rozwinięte w UE; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji mającą na celu zmianę przepisów dotyczących EuVECA i EuSEF; podkreśla ponadto, że Komisja powinna się pilnie zająć fragmentacją rynku wzdłuż granic krajowych w całym europejskim sektorze funduszy inwestycyjnych;

44. podkreśla wpływ struktury systemów opodatkowania osób prawnych i opodatkowania dochodów, a także ewentualnych ulg podatkowych, na wewnętrzne możliwości finansowania MŚP; zwraca uwagę na fakt, że w wielu państwach członkowskich opodatkowanie MŚP i niektórych przedsiębiorstw wielonarodowych znacznie się różni, co negatywnie wpływa na konkurencyjność MŚP i poważnie obniża skuteczność finansowania MŚP z różnych źródeł; podkreśla, że z powodu nieuczciwych praktyk podatkowych niektórych międzynarodowych firm MŚP płacą nawet 30 % więcej podatków niż płaciłyby w przypadku uczciwych praktyk podatkowych, co w konsekwencji wpływa na ich wewnętrzne możliwości finansowania; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście przedstawiony przez Komisję pakiet środków przeciwdziałających unikaniu opodatkowania, mający na celu stworzenie prostszych, skuteczniejszych i bardziej sprawiedliwych systemów opodatkowania w UE; podkreśla, że państwa członkowskie powinny dążyć do sprawiedliwego,

Czwartek, 15 września 2016 r.

skutecznego i przejrzystego systemu podatkowego, który przyciąga finansowanie i inwestycje, aby stworzyć lepsze warunki dla powstawania i rozwoju MŚP; podkreśla konieczność wprowadzenia finansowych wyjątków dla MŚP, zwłaszcza w fazie początkowej ich rozwoju, aby zapewnić im wystarczające fundusze na kolejne etapy rozwoju; podkreśla, że potrzebna jest polityka podatkowa, która zmniejszy ogólne obciążenie podatkowe i obniży opodatkowanie pracy i przedsiębiorstw; podkreśla znaczenie zajęcia się problemem polegającym na tym, że system podatkowy sprzyja finansowaniu dłużnemu względem finansowania kapitałem własnym;

45. podkreśla, że bezpośrednia pomoc państwa, która nie zakłóca korzyści, jakie przynosi konkurencja, jest czasem potrzebna, aby zapewnić niezbędne fundusze start-upom, mikroprzedsiębiorstwom i MŚP, zwłaszcza kiedy warunki społeczno-gospodarcze nie pozwalają na dostęp do innych źródeł finansowania; podkreśla znaczenie przejrzystości w programach publicznych i pomocy państwa wspierającej inwestowanie w MŚP, a także rolę nowych instytucji zajmujących się finansowaniem i inwestycjami;

46. wzywa państwa członkowskie do analizy doświadczeń ze szwajcarską walutą WIR, którą wprowadzono do obiegu w 1934 r. i która opiera się na wzajemnym rozliczaniu należności w ramach stowarzyszenia MŚP, a także do bazowania na tych doświadczeniach, mając na względzie, że WIR odnosi sukcesy jako stabilizator makroekonomiczny w momentach, gdy dostęp do kredytów jest utrudniony lub następuje kryzys płynności;

47. wzywa Komisję do przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu rocznego sprawozdania wyjaśniającego stan zaawansowania inicjatyw wdrożeniowych oraz ich wpływ na poprawę dostępu do finansowania dla MŚP w Europie; wzywa Komisję, aby w razie potrzeby przedstawiła w nim własną ocenę strategicznego kierunku i zalecanych zmian;

48. wzywa Komisję do przeprowadzenia kontroli istniejących instrumentów, takich jak fundusze strukturalne i inne istotne programy, aby ocenić adekwatność ich wsparcia finansowego dla MŚP pod kątem zakładanych celów i, w razie potrzeby, pod kątem ich wpływu na łagodzenie skutków kryzysu w MŚP;

49. dostrzega rosnące znaczenie mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP w sektorze kultury i sektorze kreatywnym dla inwestycji, wzrostu, innowacji i zatrudnienia, a także ich kluczową rolę w utrzymywaniu i propagowaniu różnorodności kulturowej i językowej;

50. podkreśla, że po opublikowaniu przez Komisję w październiku 2013 r. wyników badania pt. „Survey on access to finance for cultural and creative sectors” [Badanie dotyczące dostępu do finansowania w sektorze kultury i sektorze kreatywnym] okazało się, że przedsiębiorstwa z branży kultury i branży kreatywnej mają ogromne trudności z uzyskiwaniem kredytów, a szacowane niedobory środków finansowych wynoszą od 8 do 13,3 mld EUR;

51. podkreśla, że według danych Eurostatu w 2014 r. 2,9 % siły roboczej UE, tj. ok. 6,3 mln osób, było zatrudnionych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, co jest porównywalne z odsetkiem zatrudnienia w sektorze bankowym i ubezpieczeniowym; podkreśla ponadto, że udział sektora kultury i sektora kreatywnego w gospodarce europejskiej wynosi prawie 4,5 %, a blisko 1,4 mln małych i średnich przedsiębiorstw tworzy i rozpowszechnia kulturalne i kreatywne treści w całej Europie, a także że zatrudnienie w tych sektorach stale rośnie od 2008 r. oraz że należą one do najszybciej rozwijających się branż gospodarki europejskiej i odpowiadają za około 4,2 % całkowitego PKB UE;

52. uznaje, że kultura i innowacje są kluczowymi czynnikami, które pomagają regionom przyciągać inwestycje; podkreśla, że offshoring zatrudnienia w sektorze kultury i sektorze kreatywnym jest mało prawdopodobny, ponieważ wiążą się one z konkretnymi kompetencjami kulturowymi i historycznymi, które również przyczyniają się do ochrony różnorodności tradycyjnej sztuki i rzemiosła; zwraca uwagę na znaczenie wspierania MŚP, które prowadzą działalność w językach mniejszości lub językach rzadziej używanych oraz chronią i propagują różnorodność kulturową i językową Europy, a ponadto podkreśla znaczenie wspierania inicjowanych przez młodych ludzi przedsięwzięć typu start-up związanych z ochroną kultury i dziedzictwem;

53. podkreśla, że dalsze wspieranie branży kultury i branży kreatywnej oraz inwestowanie w nie przyczyni się do tworzenia nowych miejsc pracy i zwalczania bezrobocia młodzieży, biorąc pod uwagę, jak wielu młodych ludzi studiuje na kierunkach związanych z tą dziedziną; zauważa, że – jak stwierdzono w jednym z ostatnich badań – w sektorze kultury i sektorze kreatywnym zatrudnionych było więcej osób w wieku od 15 do 29 lat niż w jakimkolwiek innym sektorze

Czwartek, 15 września 2016 r.

gospodarki (19,1 % całkowitego zatrudnienia w tych sektorach w porównaniu z 18,6 % w pozostałej gospodarce) ⁽¹⁾; zachęca państwa członkowskie do wspierania rozwoju kompetencji kulturowych i kreatywnych oraz do ustanowienia sieci rozwoju umiejętności biznesowych między systemami kształcenia i szkolenia, przedsiębiorstwami sektora kreatywnego oraz instytucjami kultury i sztuki w celu pobudzania podejścia międzydyscyplinarnego; zachęca UE i państwa członkowskie, aby upowszechniały rozwiązania sprzyjające rozwojowi talentów i umiejętności w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, na przykład za pośrednictwem innowacyjnych i elastycznych dotacji w celu wspierania kreatywności i innowacyjności oraz rozwoju talentów;

54. zauważa, że zgodnie z badaniem przeprowadzonym przez Komisję w 2013 r. przeszkody w dostępie do finansowania w sektorze kultury i sektorze kreatywnym są bardzo specyficzne oraz że przedsiębiorstwa z tych branż mają większe trudności w przyciąganiu kapitału i inwestycji ze względu na ograniczone bazy danych, brak łatwo dostępnych informacji na temat źródeł finansowania, brak umiejętności biznesowych, uzależnienie od publicznych systemów finansowania oraz brak dostatecznych informacji, co wynika z problemów z oceną ryzyka i wyceną takich wartości niematerialnych i prawnych jak prawa własności intelektualnej;

55. w związku z tym podkreśla, że aby poprawić dostęp do finansowania w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, konieczne są sektorowe rozwiązania dotyczące dostępu do finansowania, a mianowicie rozwój wiedzy specjalistycznej w zakresie oceny konkretnych ryzyk związanych z brakiem zabezpieczeń trwałych, uzależnieniem od wartości niematerialnych i niepewnością co do popytu na rynku w okresie przemian cyfrowych; zauważa, że ta wiedza specjalistyczna jest potrzebna zarówno mikroprzedsiębiorstwom oraz MŚP, jak i instytucjom finansowym; podkreśla, że prawa własności intelektualnej mogą stanowić akceptowalne zabezpieczenie; podkreśla znaczenie zharmonizowanych ram prawnych obejmujących przepisy w obszarze opodatkowania i własności intelektualnej w UE, które mogłyby ułatwić przyciąganie inwestycji i finansowania MŚP z sektora kultury i sektora kreatywnego;

56. z zadowoleniem przyjmuje system poręczeń programu Kreatywna Europa, który mimo poważnego opóźnienia jest jednym z kluczowych środków stanowiących odpowiedź na pilną potrzebę zapewnienia dostępu do finansowania kredytowego innowacyjnym i zrównoważonym projektom w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, obejmującym mikroprzedsiębiorstwa, MŚP, mniejsze stowarzyszenia nienastawione na zysk i organizacje pozarządowe, oraz jednym z kluczowych sposobów zagwarantowania niezbędnego uczciwego wynagradzania twórców; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę na rzecz programu zintegrowanych szkoleń oferowanych bankierom i pośrednikom finansowym w ramach systemu poręczeń; zaleca zdecydowanie wprowadzenie w życie w 2016 r. niezbędnych środków przewidzianych w pierwotnym wniosku Komisji; przypomina, że zgodnie z przeprowadzoną przez Komisję oceną ex ante luka finansowa może przekroczyć 1 mld EUR rocznie oraz że jest to kwota utraconych inwestycji, ponieważ przedsiębiorstwa posiadające solidne strategie biznesowe i dobre profile ryzyka albo nie otrzymują pożyczek, albo rezygnują ze starania się o nie z powodu braku wystarczających aktywów stanowiących zabezpieczenie;

57. z zadowoleniem przyjmuje opublikowane przez grupę ekspertów z państw członkowskich nowe sprawozdanie na temat dostępu do finansowania w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, które zostało sporządzone w oparciu o otwartą metodę koordynacji i w którym podkreślono, że Komisja ma wprowadzić w życie zawarte w nim zalecenia, aby stworzyć bardziej efektywne i innowacyjne instrumenty, a także by ułatwić dostęp do finansowania;

o

o o

58. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

⁽¹⁾ Cultural times – the first global map of cultural and creative industries [Czasy kultury – pierwsza ogólna mapa branży kultury i branży kreatywnej], grudzień 2015 r.

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0359

Jak najlepiej wykorzystać potencjał MŚP w zakresie tworzenia miejsc pracy?

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie jak najlepszego wykorzystania potencjału małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w zakresie tworzenia miejsc pracy (2015/2320(INI))

(2018/C 204/20)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 173 i 49,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany: „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając „Small Business Act” (COM(2008)0394),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Sprawność regulacyjna UE” (COM(2013)0685),
- uwzględniając przygotowany przez Komisję Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Plan działania na rzecz ułatwienia dostępu do finansowania dla MŚP” (COM(2011)0870),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu” (COM(2012)0173),
- uwzględniając Plan inwestycyjny dla Europy,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie komunikatu „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu” ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie poprawy dostępu MŚP do finansowania ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie sposobu, w jaki Unia Europejska może przyczynić się do zapewnienia warunków sprzyjających działalności przedsiębiorstw i ich powstawaniu w celu tworzenia miejsc pracy ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach (dyrektywa 2011/7/UE),
- uwzględniając Program UE na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI),
- uwzględniając program UE w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”,
- uwzględniając Program UE na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie konsultacji dotyczących dziesięciu najbardziej obciążających regulacji oraz zmniejszenia obciążenia MŚP regulacjami UE ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 332 E z 15.11.2013, s. 81.

⁽²⁾ Dz.U. C 24 z 22.1.2016, s. 2.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0394.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0459.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji zatytułowane „Zmniejszanie obciążeń regulacyjnych dla MŚP. Dostosowanie przepisów UE do potrzeb mikroprzedsiębiorstw” (COM(2011)0803),
- uwzględniając przygotowany przez Komisję dokument pt. „Annual Report on European SMEs 2013/2014 – A Partial and Fragile Recovery” [Sprawozdanie roczne dotyczące europejskich MŚP – częściowy i niepewny wzrost],
- uwzględniając sprawozdanie Eurofoundu ze stycznia 2013 r. zatytułowane „Born global: The potential of job creation in new international businesses” [Charakter globalny – potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy w nowych przedsiębiorstwach międzynarodowych],
- uwzględniając sprawozdanie Eurofoundu z 2013 r. zatytułowane „Public policy and support for restructuring in SMEs” [Polityka publiczna i wsparcie publiczne służące restrukturyzacji w MŚP],
- uwzględniając sprawozdanie Eurofoundu z 2016 r. zatytułowane „ERM annual report 2015: Job creation in SMEs” [Raport roczny ERM za 2015 r.: tworzenie miejsc pracy w MŚP],
- uwzględniając sprawozdanie Eurofoundu z 2012 r. zatytułowane „Środki publiczne na rzecz wspierania samozatrudnienia oraz tworzenia miejsc pracy w przedsiębiorstwach jednoosobowych i mikroprzedsiębiorstwach”,
- uwzględniając sprawozdanie Eurofoundu z 2011 r. zatytułowane „MŚP w czasie kryzysu: zatrudnienie, stosunki pracy i partnerstwa lokalne”,
- uwzględniając sprawozdanie Eurofoundu z 2011 r. zatytułowane „Reprezentacja pracowników na poziomie zakładu pracy w Europie”,
- uwzględniając sprawozdanie Eurofoundu z 2014 r. zatytułowane „Dialog społeczny w mikroprzedsiębiorstwach i małych przedsiębiorstwach”,
- uwzględniając badanie Komisji Europejskiej z 2015 r. dotyczące analizy dostępu do finansowania dla przedsiębiorstw (SAFE),
- uwzględniając przygotowany przez Komisję dokument pt. „Annual Report on European SMEs 2014/2015 – SMEs start hiring again” [Sprawozdanie roczne dotyczące europejskich MŚP 2014/2015 – MŚP ponownie zatrudniają pracowników],
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 września 2015 r. w sprawie utworzenia konkurencyjnego rynku pracy w Unii XXI w.: dostosowanie umiejętności i kwalifikacji do zapotrzebowania i perspektyw na rynku pracy jako sposób na wyjście z kryzysu ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 lipca 2015 r. w sprawie inicjatywy w zakresie zielonego zatrudnienia: pełne wykorzystanie potencjału zielonej gospodarki pod względem tworzenia miejsc pracy ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2012 r. w sprawie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP): konkurencyjność i możliwości działalności gospodarczej ⁽³⁾,
- uwzględniając zalecenie Komisji 2003/361/WE dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw,
- uwzględniając badanie Eurobarometru z 2015 r. poświęcone umiędzynarodowieniu małych i średnich przedsiębiorstw,
- uwzględniając badanie OECD z 2015 r. zatytułowane „Financing SMEs and Entrepreneurs 2012: an OECD scoreboard” [Finansowanie MŚP i przedsiębiorców w 2015 r. – tabela wyników OECD],

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0321

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0264

⁽³⁾ Dz.U. C 68 E z 7.3.2014, s. 40.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinie Komisji Budżetowej i Komisji Rozwoju Regionalnego (A8-0248/2016),
- A. mając na uwadze, że MŚP (liczba MŚP prowadzących działalność w UE-28 w 2014 r. wynosiła 22,3 mln ⁽¹⁾) tworzą więcej miejsc pracy niż inne przedsiębiorstwa w sektorze prywatnym, zapewniając około dwóch trzecich miejsc pracy w całym sektorze prywatnym UE, oraz że przedsiębiorcy i MŚP w istotnym stopniu przyczyniają się do społeczno-gospodarczego rozwoju UE; przypomina, że wspieranie MŚP jest równoznaczne ze zwalczaniem bezrobocia i bezrobocia wśród młodych Europejczyków, które wynosi odpowiednio 8,9 % i 19,4 % ⁽²⁾; mając na uwadze, że liczba osób bezrobotnych – ok. 23 mln osób w 2015 r. – pozostaje rekordowo wysoka;
- B. mając na uwadze, że w 2014 r. MŚP w ogromnym stopniu przyczyniły się do wzrostu zatrudnienia, nawet do 71 % w sektorze pozafinansowym gospodarki;
- C. mając na uwadze, że na tworzenie miejsc pracy w MŚP ma wpływ szereg czynników wewnętrznych i zewnętrznych, gdzie pośród tych ostatnich zasadniczymi warunkami są możliwość stawienia czoła konkurencji (w tym przedsiębiorstwom wielonarodowym i szarej strefie), obciążeniom administracyjnym i całkowitym kosztom produkcji, a także dostęp do finansowania i wykwalifikowanych pracowników;
- D. mając na uwadze, że przeprowadzone niedawno przez Eurofound badanie wskazuje, iż MŚP, które tworzą miejsca pracy są często młode, innowacyjne, aktywne na arenie międzynarodowej, zlokalizowane na obszarach miejskich oraz są prowadzone przez wykwalifikowanych menedżerów i posiadają kompleksowe strategie rozwoju i inwestycji;
- E. mając na uwadze, że MŚP odgrywają istotną rolę w umacnianiu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, a zarazem przyczyniają się do bardziej inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu; mając na uwadze rolę, którą odgrywają MŚP na poziomie regionalnym, w szczególności na obszarach wiejskich;
- F. mając na uwadze, że chociaż 90 % światowego wzrostu ma miejsce poza UE, zaledwie 13 % MŚP prowadzi działalność międzynarodową poza granicami UE;
- G. mając na uwadze zróżnicowaną charakterystykę MŚP w obrębie UE, tj. skalę i wpływ na gospodarkę krajową; mając na uwadze, że istnieją historyczne powody tych różnic;
- H. mając na uwadze niedobór i niedostosowanie umiejętności w całej UE, a także przepływ wykwalifikowanych pracowników głównie z państw objętych rozszerzeniem z 2004 r. oraz państw ze strefy euro ogarniętej kryzysem do innych państw członkowskich, doprowadziły do powstania regionów peryferyjnych z brakiem wykwalifikowanych pracowników z powodu zjawiska drenażu mózgów;
- I. mając na uwadze, że pomimo przepisów dotyczących rynku wewnętrznego w całej UE utrzymują się znaczne różnice w zakresie ram regulacyjnych dotyczących MŚP, w szczególności w odniesieniu do poziomu pewności przyszłych zmian regulacyjnych i ogólnej jakości prawnej regulacji;
- J. mając na uwadze, że przedstawiciele MŚP wskazują wysokie koszty pracy jako jedno z głównych ograniczeń w tworzeniu nowych miejsc pracy i oczekują redukcji tych kosztów, przy czym najwyższe koszty pracy odnotowano w nadmiernie rozbudowanych przepisami i biurokratycznych systemach;
- K. mając na uwadze, że MŚP, ze względu na strukturę mniejszych rozmiarów, trudniej jest przestrzegać norm regulacyjnych niż wielkim przedsiębiorstwom;

⁽¹⁾ Sprawozdanie roczne na temat europejskich MŚP 2014/2015 (http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review/index_en.htm).

⁽²⁾ Dane z lutego 2016 r. (<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7225076/3-04042016-BP-EN.pdf/e04dadf1-8c8b-4d9b-af51-bfc2d5ab8c4a>).

Czwartek, 15 września 2016 r.

- L. mając na uwadze, że kanały reprezentacji pracowników i dialog społeczny nie są tak powszechne w małych i średnich przedsiębiorstwach jak w większych zakładach i związki zawodowe w niektórych państwach traktują jako priorytet zwiększenie reprezentacji pracowników w MŚP, na przykład poprzez zachęcanie do tworzenia rad zakładowych w MŚP ⁽¹⁾;
- M. mając na uwadze, że gospodarka społeczna i oparta na solidarności zapewnia zatrudnienie ponad 14 milionom osób, które stanowią około 6,5 % zatrudnionych w UE; mając na uwadze, że w UE działają 2 miliony przedsiębiorstw gospodarki społecznej i opartej na solidarności, które stanowią 10 % przedsiębiorstw w Unii; mając na uwadze, że przedsiębiorstwa społeczne wykazały się odpornością w czasie kryzysu gospodarczego;
- N. mając na uwadze, że MŚP lepiej opierają się kryzysowi gospodarczemu, jeśli chodzi o utratę miejsc pracy – w szczególności spółdzielnie pracy działające w przemyśle i sektorze usługowym wykazały większą odporność w tym zakresie od czasu kryzysu z 2008 r. w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami w tych samych sektorach;
- O. mając na uwadze, że przejęcia przedsiębiorstw przez pracowników w formie spółdzielczej okazały się udanym sposobem przejęcia przedsiębiorstw, co pokazuje ich wysoki współczynnik przeżywalności ⁽²⁾;
- P. mając na uwadze, że zbyt wiele miejsc pracy pozostaje nieobsadzonych ze względu na niską mobilność zawodową oraz niedopasowanie niektórych systemów kształcenia i szkolenia do realiów rynku pracy;
- Q. mając na uwadze, że zielony sektor gospodarki podczas recesji był jednym z głównych twórców netto miejsc pracy w Europie, a MŚP z długoterminowym planem działania w zielonej gospodarce tworzą miejsca pracy, które są bardziej odporne na aktualne skutki zewnętrzne zglobalizowanej gospodarki ⁽³⁾;
- R. mając na uwadze, że ogólnie trudne jest znalezienie danych dotyczących warunków umów i organizacji pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach;
- S. mając na uwadze, że według Eurofoundu w wielu państwach warunki pracy, w tym godziny pracy, są częściej bardziej elastyczne i ustalane w sposób mniej formalny w MŚP niż w dużych przedsiębiorstwach; mając na uwadze, że skutki początkowej fazy kryzysu wydają się wpływać na powszechniejsze stosowanie istniejących „wewnętrznych” elastycznych praktyk, ponieważ organizacje starają się sprostać zmieniającym się zewnętrznym okolicznościom i wymaganiom;
- T. mając na uwadze, że EBC twierdzi, iż kryzys zadłużeniowy zwiększył koszty finansowania w przypadku banków w krajach strefy euro objętych kryzysem, a te były następnie przeniesione na MŚP w postaci wyższych stóp procentowych lub mniejszych pożyczek;
- U. mając na uwadze, że budżet UE powinien zostać wykorzystany do wsparcia tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy zapewniających wykwalifikowanym pracownikom długoterminowe zatrudnienie, a także do pobudzenia potencjału MŚP do tworzenia godnych i trwałych miejsc pracy;
- V. mając na uwadze, że dostęp do finansowania stanowi wciąż jedną z głównych barier dla tworzenia i wzrostu MŚP, zwłaszcza w przypadku przedsiębiorstw społecznych, między innymi z uwagi na brak dostatecznie zróżnicowanego wachlarza instrumentów kapitałowych i kapitału wysokiego ryzyka w Unii, który jest potrzebny na ścieżce wzrostu przedsiębiorstwa;
- W. mając na uwadze, że ze względów historycznych niektóre społeczeństwa postrzegają przedsiębiorców raczej negatywnie, co w pewnych przypadkach znajduje również odzwierciedlenie w dyskryminacyjnym traktowaniu sektora MŚP przez rządy, w porównaniu, na przykład, ze sprzyjającym środowiskiem stworzonym w tych krajach dla inwestycji zagranicznych, w szczególności dla korporacji wielonarodowych;
- X. mając na uwadze, że nierówne warunki działania dla korporacji wielonarodowych i MŚP wynikają również z praktyki przenoszenia zysków do państw uznawanych za raje podatkowe;

⁽¹⁾ Sprawozdanie Eurofoundu z 2011 r. pt. „Reprezentacja pracowników na poziomie zakładu pracy w Europie”.

⁽²⁾ Publikacja Europejskiej Konfederacji Spółdzielni Pracy, Spółdzielni Socjalnych i Przedsiębiorstw Partycypatywnych (CECOP) z 2013 r. pt. „Business Transfers to Employees under the Form of a Cooperative in Europe” („Przeniesienie własności przedsiębiorstw na pracowników w formie spółdzielni w Europie”).

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0264.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Y. mając na uwadze, że badania Komisji nie zawierają szczegółowej oceny potencjalnego wpływu przyszłego transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP) na MŚP w różnych państwach członkowskich;

Potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy i wykwalifikowana siła robocza

1. przypomina, że prawie 99 % europejskich firm to MŚP, które są tym samym podstawą gospodarki UE;
2. uważa, że w celu zapewnienia w sektorze MŚP lepszych warunków do tworzenia jakościowych miejsc pracy państwa członkowskie i Komisja muszą rozwiązać następujące problemy, których nasilenie w poszczególnych państwach członkowskich i regionach jest nierównomierne: brak umiejętności, niedoszacowanie przyszłych potrzeb w zakresie umiejętności, niedopasowanie umiejętności, drenaż mózgow, niepotrzebne obciążenia regulacyjne i brak pewności regulacyjnej we wszystkich obszarach, niedostateczny dialog pomiędzy zainteresowanymi stronami rynku pracy, ograniczony dostęp do finansowania i zamówień publicznych, mały potencjał innowacyjny i ograniczony dostęp do nowych technologii, niedostateczne wsparcie dla MŚP w ramach publicznych strategii inwestycyjnych, szara strefa gospodarki i nadużycia oraz uprzywilejowana pozycja korporacji wielonarodowych;
3. uważa, że rozwiązanie powyższych problemów strukturalnych doprowadziłoby między innymi do uczciwszej konkurencji i rozszerzenia składek na ubezpieczenia społeczne i bazy podatkowej na większą liczbę podmiotów gospodarczych, co z kolei umożliwiłoby państwom członkowskim finansowanie strategii politycznych sprzyjających tworzeniu miejsc pracy, w szczególności w MŚP, i zagwarantowało sprawiedliwą konkurencję między państwami członkowskimi i sprawiedliwsze warunki rynkowe;
4. podkreśla potrzebę stworzenia otoczenia regulacyjnego, które zachęca do inwestycji i jednocześnie sprzyja zrównoważonemu wzrostowi i tworzeniu wysokiej jakości miejsc pracy;
5. przyznaje, że między innymi koszty pracy, jako część prowadzenia działalności gospodarczej, mają wpływ na potencjał MŚP w zakresie tworzenia miejsc pracy i mogą wpływać na konkurencyjność; podkreśla w tym kontekście, że należy przenieść obciążenia podatkowe z pracy na inne źródła opodatkowania, które miałyby mniej szkodliwy wpływ na zatrudnienie i wzrost gospodarczy, równocześnie gwarantując odpowiednie zabezpieczenie społeczne;
6. podkreśla, że należy osiągnąć wysoki poziom ochrony pracowników, a obniżanie kosztów pracy przez mniejszą ochronę pracowników nie powinno być sposobem na zmniejszenie bezrobocia; przestrzega ponadto, że zmniejszanie zarobków i praw pracowników może prowadzić do nasilenia zjawiska ucieczki kwalifikacji i zagraża bezpieczeństwu zatrudnienia, co naraża MŚP na ryzyko niedoboru wykwalifikowanych pracowników, prowadząc jednocześnie do niepewności w Europie; jest zdania, że większa elastyczność rynku pracy nie powinna prowadzić do zmniejszenia ochrony pracowników, ponieważ nie sprzyja ona zwiększaniu potencjału MŚP do tworzenia miejsc pracy;
7. uważa, że niepotrzebna akademizacja niektórych zawodów nie pomaga rozwiązać problemu niedoboru kwalifikacji w MŚP; uważa, że należy przeznaczyć większe środki publiczne na edukację i szkolenia zawodowe, a w szczególności na system dualny wdrażany we współpracy z MŚP; podkreśla, że dualny system edukacji i szkoleń zawodowych stanowi ważny instrument zmniejszenia bezrobocia młodzieży, i apeluje o wspieranie MŚP, które szkolą młodzież na wykwalifikowanych specjalistów i wnoszą w ten sposób istotny wkład we włączanie młodzieży w rynek pracy oraz jej włączenie społeczne; zwraca uwagę, że dualny system kształcenia stosowany w jednym państwie członkowskim nie może być automatycznie przenoszony na grunt innego państwa członkowskiego;
8. wzywa państwa członkowskie do stworzenia silnie ugruntowanej kultury przedsiębiorczości poprzez włączanie odnośnych umiejętności do edukacji i szkoleń zawodowych;
9. uważa, że państwa członkowskie powinny wspierać programy praktyk zawodowych w MŚP, w tym za pomocą zachęt finansowych i podatkowych oraz ram jakości, w tym odpowiednią ochronę bezpieczeństwa i zdrowia; przypomina, że MŚP potrzebują bardzo konkretnych umiejętności; podkreśla, że w związku z tym należy również wspierać dualny system kształcenia oraz połączenie kształcenia z możliwościami w zakresie odbycia stażu, ponieważ odgrywają one istotną rolę społeczną i gospodarczą jako instrumenty promowania równych szans dla wszystkich obywateli;

Czwartek, 15 września 2016 r.

10. wzywa państwa członkowskie do rozwijania form współpracy z udziałem wszystkich szczebli administracji, przedsiębiorstw (w tym przedsiębiorstw związanych z gospodarką społeczną) związków zawodowych, instytucji edukacyjnych i innych zainteresowanych stron, z myślą o dostosowaniu ich systemów kształcenia i szkoleń do zwalczania rozdziewięku pomiędzy umiejętnościami/kwalifikacjami i potrzebami rynku pracy, w szczególności w odniesieniu do MŚP; wzywa, aby zachęcać pracowników do bardziej nieformalnych szkoleń, w tym do zdobywania kwalifikacji w trakcie pracy i dzielenia się wiedzą;

11. podkreśla kluczową rolę przedsiębiorstw, w tym MŚP i mikroprzedsiębiorstw, we współpracy z decydentami politycznymi i partnerami społecznymi w ramach transformacji systemów kształcenia i szkolenia zawodowego w Europie, zarówno w odniesieniu do metod, jak i opracowywania programów nauczania, aby skupić się na rozwoju umiejętności związanych z pracą w XXI wieku, w szczególności umiejętności cyfrowych, umiejętności krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów i pracy zespołowej; podkreśla w tym kontekście znaczenie wiedzy praktycznej i doświadczenia;

12. zwraca uwagę na znaczenie usunięcia niedoboru wykwalifikowanej kadry, z którym borykają się innowacyjne MŚP; uważa, że Komisja musi kłaść nacisk na ułatwianie odpowiednich szkoleń i kształcenia, które mogą przyczynić się do usunięcia tego niedoboru, jeśli chodzi o kwalifikacje z zakresu ICT niezbędne dla innowacyjnych MŚP;

13. uważa, że w celu zrównoważenia popytu i podaży pracy państwa członkowskie powinny przeprowadzić reformy systemów kształcenia uwzględniające zmieniający się kontekst społeczny oraz znaczenie innowacji technologicznych i nauczania co najmniej jednego języka obcego;

14. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniego szkolenia oraz ustawicznego rozwoju zawodowego nauczycieli w celu promowania aktualnych metod nauczania i rozwoju umiejętności i kompetencji na miarę XXI wieku;

15. apeluje o podjęcie dodatkowych środków na rzecz integracji pokolenia 50+ na rynku pracy, w biznesie, edukacji lub szkoleniu w celu zapobiegania długotrwałemu bezrobociu i ryzyku wykluczenia społecznego w przypadku tej kategorii pracowników i ich rodzin;

16. uważa, że małe i średnie przedsiębiorstwa odgrywają ważną rolę w tworzeniu zielonych miejsc pracy; zachęca do dalszych inwestycji w potencjał MŚP w celu przekształcenia wyzwań ekologicznych w możliwości biznesowe;

17. dostrzega coraz ważniejszą rolę samozatrudnienia i mikroprzedsiębiorstw, które mają zasadnicze znaczenie dla pobudzenia ducha innowacji i przedsiębiorczości; jest jednak zaniepokojony nasilającym się zjawiskiem fikcyjnego samozatrudnienia w całej UE, którego nie powinno się traktować jako pozytywnego elementu przyczyniającego się do wzrostu liczby mikroprzedsiębiorstw, a raczej jako przyczynę niepewności zatrudnienia i czynnik prowadzący do niekorzystnych warunków pracy, mniejszej ochrony socjalnej lub braku tej ochrony, a także podważający wizerunek przedsiębiorczości, stawiając wiele osób w trudnej sytuacji, stwarzając tym samym nowe problemy społeczne, które muszą zostać rozwiązane;

18. podkreśla, że obciążenia administracyjne wynikające z regulacji są niewspółmiernie większe dla osób pracujących na własny rachunek i dla mikroprzedsiębiorstw niż dla dużych przedsiębiorstw; uważa w związku z tym, że wszelkie środki dotyczące fikcyjnego samozatrudnienia muszą być wyraźnie ukierunkowane i nie mogą stwarzać jakichkolwiek zbędnych obciążeń administracyjnych dla jednostek;

19. wyraża zaniepokojenie z powodu niepewnych warunków pracy dużej liczby osób pracujących na własny rachunek oraz ich wzrastającego poziomu ubóstwa; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania sieci współpracy mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw w formie spółdzielni (takich jak spółdzielnie producentów indywidualnych, spółdzielnie osób pracujących w wolnych zawodach, spółdzielnie MŚP, spółdzielnie w ramach określonej działalności i spółdzielnie pracy), gdyż takie sieci wyraźnie wzmacniają stabilność i wpływają na wzrost potencjału zatrudnienia tworzących je podmiotów;

Czwartek, 15 września 2016 r.

20. odnotowuje plan inwestycyjny dla Europy, którego celem jest tworzenie nowych miejsc pracy i wspieranie innowacyjności i konkurencyjności oraz wyraża nadzieję, że Europejski portal projektów inwestycyjnych, jako przejrzysty wykaz projektów w UE, w które warto inwestować, pomoże w ukierunkowaniu inwestorów na istniejące możliwości, na rzecz finansowania MŚP i rozwoju start-upów jako ważnego i zrównoważonego sposobu na zmniejszenie bezrobocia i promowanie długotrwałego zatrudnienia wysokiej jakości; wzywa zatem do stworzenia różnych kategorii z odpowiednimi programami, które należy uwzględnić w ramach Europejskiego portalu projektów inwestycyjnych w celu umożliwienia MŚP oraz firmom rozpoczynającym działalność korzystania w pełni z jego funkcjonowania;

21. przypomina, że UE zobowiązała się do umocnienia swojej bazy przemysłowej przez ustalenie celu co najmniej 20 % udziału produkcji przemysłowej w PKB do roku 2020, który powinien wzrosnąć do 30 % w 2030 r.; uważa, że jest to kluczowym warunkiem wstępnym dla skutecznej poprawy sytuacji w zakresie zatrudnienia w Europie;

22. podkreśla rolę przepisów prognostycznych i ułatwiania procesów w kontekście szybkiego rozwoju sektora opartych na wiedzy i wysoce innowacyjnych MŚP, w tym przedsiębiorstw społecznych i przedsiębiorczości spółdzielczej, podkreślając jego znaczenie dla inteligentnej specjalizacji, biorąc pod uwagę program UE dla miast oraz oczekując na pakt amsterdamski, a ponadto podkreśla rolę tworzenia takich sieci i struktur patronackich jak europejskie partnerstwo innowacyjne;

23. zwraca uwagę, że MŚP w państwach członkowskich, które nie mają publicznych banków inwestycyjnych, mogą być w bardziej niekorzystnym położeniu niż ich odpowiedniki w krajach z publicznymi bankami inwestycyjnymi, jako że ocena interesu publicznego nie stanowi priorytetu dla prywatnych instytucji bankowych;

24. wzywa państwa członkowskie do egzekwowania przepisów dotyczących równego dostępu MŚP do zamówień publicznych;

25. wzywa państwa członkowskie, by przyczyniły się do tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw spółdzielczych, ponieważ okazały się one bardziej odporne w okresie kryzysu i mniej podatne na utratę miejsc pracy niż przeciętne przedsiębiorstwa, a także do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, które nie będą przenoszone; wzywa EBI i Komisję, by informowały Parlament na bieżąco o konkretnych środkach podjętych do tej pory z myślą o zwiększeniu dostępu do finansowania spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych;

26. uważa, że polityki unijne i krajowe powinny koncentrować się nie tylko na MŚP rozpoczynających działalność i na tworzeniu nowych miejsc pracy w MŚP i w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego wspierania przenoszenia własności przedsiębiorstw jako narzędzia służącego utrzymaniu istniejących miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, którym grozi zamknięcie; wzywa do promowania przenoszenia własności przedsiębiorstw na pracowników w formie spółdzielni jako udanego sposobu przenoszenia własności przedsiębiorstw;

27. wzywa UE do zaangażowania w większym zakresie władz państw członkowskich, oraz władz lokalnych i regionalnych, instytucji szkolnictwa wyższego i instytucji szkoleniowych, stowarzyszeń społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorstw, związków zawodowych i instytucji finansowych w celu promowania i pełnego wykorzystania źródeł finansowania dostępnych w UE (np. EFIS, EFS, EFRR, COSME, Horyzont 2020 i Erasmus+), tak aby przezwyciężyć trudności w dostępie do informacji, doradztwa i finansowania, co nadal pozostaje jedną z głównych przeszkód we wzroście MŚP i ich potencjale w zakresie tworzenia miejsc pracy; podkreśla poza tym znaczenie transgranicznych programów wsparcia MŚP w ramach europejskiej inicjatywy badawczej EUREKA dla ułatwienia współpracy między MŚP i instytucjami badawczymi; wzywa Komisję i państwa członkowskie do lepszej koordynacji instrumentów finansowych dla MŚP;

28. podkreśla w tym kontekście, że obecnie szkolenia i informacje na temat tych źródeł finansowania są zdecydowanie niewystarczające w stosunku do rzeczywistych potrzeb oraz licznych możliwości płynących z dostępu do finansowania;

Czwartek, 15 września 2016 r.

29. wzywa Komisję, aby we współpracy z krajowymi punktami kontaktowymi opracowała zdecydowane i skuteczne kampanie promocyjne skierowane wyłącznie do MŚP, dotyczące akcji „Szybka ścieżka do innowacji” (Fast Track to Innovation) będącej elementem programu „Horyzont 2020”;

30. wzywa MŚP (w tym mikroprzedsiębiorstwa), jak również organy lokalne i regionalne do czerpania pełnych korzyści z dostępnych możliwości łączenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz EFIS, biorąc pod uwagę, że są to dwa uzupełniające się instrumenty; zaleca łączenie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz EFIS w ramach tematycznych i międzynarodowych platform inwestycyjnych oraz zwraca się do Komisji i grupy EBI o zwiększenie wysiłków na rzecz stworzenia tych platform w celu propagowania produktów grupy EBI i poprawy dostępu MŚP do finansowania;

31. podkreśla potrzebę zwiększenia inwestycji na badania, innowacje, szkolenia specjalistyczne i rozwój, aby pobudzić jakościowy wzrost europejskich MŚP i wykorzystać ich potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy; podkreśla fakt, że przewidziano kwotę 75 mld EUR na wsparcie MŚP w ramach segmentu przeznaczanego dla MŚP w EFIS; wyraża zadowolenie z powodu pomyślnego wdrożenia finansowania MŚP w ramach EFIS w dotychczas zatwierdzonych projektach;

32. wzywa Komisję, aby ta w ramach rewizji wieloletnich ram finansowych 2014–2020 znalazła sposób na całościowe skompensowanie cięć dokonanych na korzyść EFIS w środkach programu „Horyzont 2020”, biorąc pod uwagę jego znaczenie dla rozwoju gospodarczego i tworzenia miejsc pracy, w szczególności w sektorze MŚP;

33. z zadowoleniem przyjmuje tendencję do wykorzystywania instrumentów finansowych do wsparcia MŚP, jednak wyraża przekonanie, że finansowanie z dotacji należy utrzymać tam, gdzie odgrywa ono kluczową i niezbędną rolę w promowaniu innowacji, rozwoju i badań, które są niezbędne dla tworzenia miejsc pracy i przyszłego sukcesu gospodarczego Europy;

34. wzywa państwa członkowskie i Komisję, w ramach całościowego podejścia do wspierania MŚP, do dalszego znacznego uproszczenia finansowania UE do 2017 r. w związku z wdrażaniem projektów, zarządzaniem nimi i ich monitorowaniem/kontrolą, w szczególności dzięki wprowadzeniu jednolitej ogólnounijnej elektronicznej procedury zamówień publicznych, pełnej e-spójności, jednorazowej kontroli opartej na ryzyku, ograniczeniu wymogów dotyczących danych i informacji oraz eliminacji nadmiernie rygorystycznego wdrażania w drodze szeroko zakrojonej optymalizacji regulacyjnej; podkreśla jednak potrzebę zapewnienia właściwej równowagi między uproszczeniem z jednej strony, a wykrywaniem nieprawidłowości, w tym oszustw, i zapobieganiem im z drugiej strony; zwraca się do Komisji, aby w toku śródkresowego przeglądu/rewizji przedstawiła wnioski dotyczące zmian legislacyjnych rozporządzeń dotyczących polityki spójności w celu ułatwienia dostępu do finansowania MŚP, a w szczególności przedsiębiorstwom typu start-up, które chcą się rozwijać; przypomina, że według szacunków Komisji europejskie elektroniczne zamówienia publiczne, przejrzystość i ograniczenie wydatków administracyjnych mogłyby umożliwić oszczędności rzędu 50 mld EUR rocznie;

35. wzywa Komisję, by przed zainicjowaniem szeroko zakrojonej debaty z udziałem Parlamentu na temat przyszłych ram finansowych oraz polityki spójności w okresie po 2020 r. przeprowadziła niezbędne analizy ilościowe skutków strategii politycznych i instrumentów wsparcia dotyczących MŚP, co umożliwiłoby przeprowadzenie prac przygotowawczych dzięki monitorowaniu wyników i ocenie ich skuteczności w porównaniu z innymi formami pomocy, które nie dotyczą przedsiębiorstw poniżej określonej wielkości;

36. podkreśla znaczenie dostępności wspomagających unijnych środków finansowych oraz elektronicznych usług publicznych dla MŚP zlokalizowanych na mniejszych obszarach miejskich i na obszarach wiejskich, które zwiększają ich potencjał zatrudnienia i przyczyniają się do rozwoju gospodarczego na obszarach zagrożonych wyludnieniem;

37. wzywa MŚP do zwalczania między innymi z różnicowaniem ze względu na płeć na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia i płac, poprzez zapewnienie lub wspieranie ośrodków opieki nad dziećmi, urlopy opiekuńcze, elastyczne godziny pracy dla opiekunów oraz zapewnienie równego wynagrodzenia za taką samą pracę dla kobiet i mężczyzn;

Czwartek, 15 września 2016 r.

38. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia lokalnej infrastruktury opieki nad dziećmi w celu ułatwienia rodzicom dostępu do siły roboczej;
39. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zintensyfikowania szkoleń i kształcenia w dziedzinie ICT oraz nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki w celu zapewnienia obecnej i przyszłej sile roboczej odpowiednich umiejętności cyfrowych; zachęca Komisję i państwa członkowskie do wspierania programów, takich jak otwarte kursy online, które szkolą bezrobotnych młodych ludzi w zakresie umiejętności cyfrowych; zachęca jednocześnie do podjęcia podobnych inicjatyw na rzecz pokolenia 50+/aktywnych seniorów;
40. podkreśla potrzebę zastosowania ukierunkowanych zachęt dla przedsiębiorstw typu start-up, MŚP i mikroprzedsiębiorstw w celu ułatwienia ich tworzenia i funkcjonowania, a także potrzebę uproszczenia zatrudniania wykwalifikowanej siły roboczej i szkolenia pracowników;
41. uważa, że trzeba dodatkowo wzmocnić przyuczanie do zawodu i szkolenia zawodowe w Europie;
42. zachęca państwa członkowskie, samorządy regionalne, instytucje oświatowe i partnerów społecznych, by umożliwili młodym ludziom zdobycie umiejętności z zakresu przedsiębiorczości, a także ulepszyli sposoby uznawania i zatwierdzenia nieformalnego wykształcenia i umiejętności; podkreśla również znaczenie doradztwa w zakresie przedsiębiorczości skierowanego do młodych przedsiębiorców i MŚP w początkowej fazie rozwoju, aby zwiększyć wskaźniki skuteczności i trwałość firm i miejsc pracy;
43. jest mocno przekonany, że należy zachować dyplom mistrzowski;
44. z zadowoleniem przyjmuje program „Erasmus” dla młodych przedsiębiorców, który pomaga młodym przedsiębiorcom w zdobyciu wiedzy i przydatnych umiejętności koniecznych do założenia i/lub prowadzenia z powodzeniem firmy; uważa, że państwa członkowskie i Komisja powinny dodatkowo promować takie programy, aby rozpowszechnić wiedzę o nich wśród grup docelowych oraz pomóc młodym ludziom rozwijać ich własną działalność gospodarczą i odnieść sukces;
45. wzywa państwa członkowskie, by przyjęły ramy prawne sprzyjające promowaniu i wspieraniu zatrudnienia młodych ludzi w MŚP lub zachęcaniu ich do zakładania własnej działalności gospodarczej, w tym dzięki lepszemu dostępowi do informacji i doradztwa dostosowanego do konkretnych potrzeb, łatwiejszemu dostępowi do metod finansowania i brania pożyczek oraz tworzeniu punktów kompleksowej obsługi; uważa, że takie ramy powinny obejmować również promocję programów praktyk dla studentów, aby mogli oni uzyskać pierwsze praktyczne doświadczenie w MŚP, gwarantując im jednocześnie odpowiednie zabezpieczenie społeczne;
46. zauważa, że należy podjąć środki mające na celu umożliwienie uznawania w większym stopniu kwalifikacji i dyplomów w całej Europie, w tym dyplomów i certyfikatów internetowych, takich jak te dostarczane przez masowy otwarty kurs internetowy (MOOC) oraz zatwierdzania kształcenia nieformalnego, aby umożliwić specjalistom wniesienie wkładu w postaci swej wiedzy i umiejętności w całej Europie;
47. z zadowoleniem przyjmuje wniosek legislacyjny Komisji w sprawie niewypłacalności przedsiębiorstw, obejmujący wcześniejszą restrukturyzację i możliwość przyznania drugiej szansy, jako środek zmniejszający lęk przed porażką i gwarantujący, że przedsiębiorcy będą mieli zapewnioną drugą szansę;
48. podkreśla, że społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw ma długą europejską tradycję i że do dnia dzisiejszego społecznie odpowiedzialne przedsiębiorstwa nadal stanowią przykład; podkreśla, że MŚP mogą odgrywać ważną rolę w zapewnieniu zrównoważonego rozwoju środowiskowego, społecznego i gospodarczego;

Korzystne i stabilne ramy prawne

49. wzywa państwa członkowskie, by unikały nadmiernej regulacji, która hamuje konkurencyjność przedsiębiorstw i ich potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy; uważa, że usunięcie niepotrzebnych przeszkód regulacyjnych i administracyjnych wraz z rozwojem racjonalnych i zrównoważonych uregulowań, w tym dzięki systematycznemu stosowaniu testu MŚP i skutecznemu wdrażaniu w państwach członkowskich, stanowią odpowiedni kierunek działań, który pozwoli obniżyć koszty MŚP oraz zwiększyć ich potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy; podkreśla jednak, że nie powinno to podważać ochrony pracowników;

Czwartek, 15 września 2016 r.

50. uważa, że korzystne i stabilne środowisko regulacyjne, w tym immanentna jednoznaczność uregulowań, to podstawowy wymóg, jaki trzeba spełnić celem zagwarantowania tworzenia trwałych i dobrej jakości miejsc pracy w MŚP; uważa, że ta pewność regulacyjna musi obejmować, między innymi, prawo zobowiązań oraz przepisy podatkowe i socjalne, ochronę pracowników jak również interpretacje prawa podatkowego oraz pewność prawa i skuteczność procedur; uważa, że najlepszym sposobem na osiągnięcie stabilności ram prawnych jest stałe zaangażowanie partnerów społecznych w proces podejmowania decyzji;

51. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia faktu, że jeżeli wpływ wymogów administracyjnych jest nieproporcjonalnie bardziej odczuwalny przez MŚP, należy systematycznie włączać środki mające na celu zmniejszenie obciążeń i przeszkód, gwarantując jednocześnie, że pracownicy otrzymywać będą odpowiednią ochronę w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa; podkreśla w związku z tym, że konkretne przeszkody wymagają zindywidualizowanych rozwiązań, z uwzględnieniem dużej różnorodności MŚP;

52. podkreśla znaczenie skutecznej, elastycznej, przyjaznej dla MŚP i reagującej na ich potrzeby administracji publicznej w państwach członkowskich, aby promować przedsiębiorczość, ułatwiać rozwój MŚP i umożliwić im osiągnięcie pełnego potencjału tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy;

53. wzywa Komisję, by ułatwiła skuteczną wymianę najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, jeśli chodzi o różne otoczenia regulacyjne dla MŚP; z zadowoleniem przyjmuje zatem sieć przedstawicieli MŚP, których rolą jest wprowadzenie ulepszeń do procesu konsultacji z krajowymi MŚP i zacieśnienie współpracy między państwami w UE; zachęca również do współpracy między MŚP i lokalnymi władzami oraz sektorem oświaty, co może okazać się korzystne dla tworzenia klastrów biznesowych i inkubatorów przedsiębiorczości i tym samym prowadzić do zwiększenia potencjału tworzenia miejsc pracy przez MŚP; zachęca MŚP do członkostwa w organizacjach przedstawicielskich, aby ich głos stał się słyszalny na poziomie krajowym i europejskim, jak to ma najczęściej miejsce w przypadku korporacji wielonarodowych; zachęca również stowarzyszenia MŚP do lepszego wspierania MŚP i odgrywania bardziej znaczącej roli jako wiarygodnego partnera społecznego;

54. wzywa państwa członkowskie do przeglądu zasad mających zastosowanie do MŚP i pełnego zastosowania zasady „najpierw myśl na małą skalę”, tak aby usunąć nieuzasadnione obciążenia, z którymi zmagają się MŚP, i osiągnąć pewność regulacyjną i podatkową, jako warunek wstępny stabilnego i wysokiej jakości zatrudnienia;

55. podkreśla, jak ważne jest spełnienie warunku wstępnego programu Small Business Act w celu poprawy otoczenia i procedur administracyjnych z myślą o rozwoju przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, a także przyczynienia się do lepszego wykorzystania przez MŚP możliwości finansowania;

56. uważa, że nierówności istniejące między MŚP a przedsiębiorstwami wielonarodowymi muszą zostać zlikwidowane, aby umożliwić MŚP przeznaczanie dodatkowych zasobów oraz inwestycji publicznych na tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy;

57. wzywa państwa członkowskie do tworzenia zachęt za pośrednictwem opodatkowania dla wzrostu gospodarczego i działania „aniołów biznesu”, funduszy załączkowych i przedsiębiorstw w sektorach na wczesnym etapie rozwoju;

58. zwraca uwagę na regionalne różnice i nierówności, jeżeli chodzi o dostęp MŚP do środków finansowych udostępnianych przez krajowe banki prorozwojowe, programy finansowane przez UE oraz inne prywatne i publiczne instytucje finansujące; wzywa do zapewnienia wszystkim MŚP – zwłaszcza w regionach słabiej rozwiniętych, uboższych i bardziej oddalonych lub odizolowanych, które doświadczają poważnych problemów związanych z wyludnieniem i/lub rozproszeniem oraz w krajach przeżywających trudności finansowe i gospodarcze – równych warunków dostępu do finansowania pochodzącego ze wspieranych przez UE instrumentów finansowych w przypadku korzystania z pośredników;

59. uważa, że tylko przy ułatwionym dostępie do finansowania z zastosowaniem współczynnika korygującego MŚP stworzona zostanie dla MŚP stabilna sytuacja finansowa umożliwiająca wzrost gospodarczy i utrzymująca dzięki temu miejsca pracy;

Czwartek, 15 września 2016 r.

60. podkreśla, że mikrokredyty skierowane głównie do mikroprzedsiębiorców i osób w niekorzystnej sytuacji, które pragną podjąć samozatrudnienie, są metodą przezwyciężenia przeszkód w dostępie do tradycyjnych usług bankowych; z zadowoleniem przyjąłby inicjatywy z zakresu inteligentnych uproszczeń, mające na celu poprawę skuteczności oceny projektów ubiegających się o mikrofinansowanie; z zadowoleniem przyjąłby również środki z zakresu rozliczalności ukierunkowane na pośredników finansowych, które nie będą nakładać nadmiernych obciążeń ani w sposób nieracjonalny zwiększać kosztów;
61. zwraca uwagę na ryzyko niewypłacalności i upadłości, na jakie narażone są MŚP, które stają w obliczu opóźnień w płatnościach; wzywa Komisję i państwa członkowskie do poprawy stanu egzekwowania dyrektywy w sprawie opóźnień w płatnościach; wzywa ponadto państwa członkowskie, aby rozważyły zastosowanie odpowiednich mechanizmów finansowych, takich jak gwarancje bankowe;
62. wzywa Komisję do opracowania europejskiego rozporządzenia ramowego w celu ułatwienia stworzenia paneuropejskiego finansowania społecznościowego i rynków inwestycji społecznych;
63. wzywa Komisję, aby ułatwiła sekurytyzację kredytów dla mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP w celu zwiększenia ich dostępu do kredytów;
64. wzywa Komisję i państwa członkowskie do poprawy ram regulacyjnych dla przedsiębiorstw społecznych;
65. dostrzega istotność uwzględniania sytuacji, szczególnych potrzeb oraz trudności z przestrzeganiem przez mikro- i małe przedsiębiorstwa wymogów w kontekście wdrażania środków BHP na szczeblu przedsiębiorstwa; podkreśla, że podnoszenie poziomu wiedzy, wymiana dobrych praktyk, konsultacje, przyjazne użytkownikom przewodniki i platformy online są niezwykle ważne jeśli chodzi o pomoc MŚP i mikroprzedsiębiorstwom w skuteczniejszym stosowaniu się do wymogów regulacyjnych BHP; wzywa Komisję, EU-OSHA i państwa członkowskie do dalszego opracowywania praktycznych narzędzi i wytycznych, które wesprą MŚP i mikroprzedsiębiorstwa oraz ułatwią i poprawią przestrzeganie przez nie wymogów w zakresie BHP;
66. z zadowoleniem przyjmuje powstanie w państwach członkowskich platformy EU-OSHA ds. interaktywnej oceny ryzyka online (OiRA), a także innych narzędzi elektronicznych ułatwiających ocenę ryzyka i mających na celu propagowanie przestrzegania przepisów i kultury zapobiegania zagrożeniom, w szczególności w mikro- i małych przedsiębiorstwach; nalega na państwa członkowskie, by korzystały z europejskich środków przeznaczonych na finansowanie działań w zakresie BHP ogólnie, a w szczególności na rozwój narzędzi elektronicznych w celu wspierania MŚP;
67. wzywa Komisję, aby w czasie przeglądu ram strategicznych nadal uwzględniała specyfikę i szczególną sytuację MŚP i mikroprzedsiębiorstw, by pomóc tym przedsiębiorstwom w wypełnieniu celów wyznaczonych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;
68. wzywa Komisję, by przyjęła –w stosownych przypadkach i w ramach zaleceń dla poszczególnych krajów będących częścią europejskiego semestru – zróżnicowane podejście, aby poprawić otoczenie dla MŚP, uwzględniając sytuację w poszczególnych krajach oraz charakterystyczne dla danych regionów w UE różnice strukturalne, aby zwiększyć spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną; wzywa ponadto Komisję, by położyła nacisk na MŚP, w szczególności na mikroprzedsiębiorstwa;
69. zauważa, że cel tematyczny 3 „Zwiększanie konkurencyjności MŚP” sprawił, iż państwa członkowskie położyły w programach operacyjnych nacisk na zwiększenie potencjału wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w sektorze MŚP; podkreśla, że ani przyszły nieoczekiwany ogólnounijny kryzys, ani ważne inicjatywy nie powinny prowadzić do zmniejszenia zobowiązań bądź płatności związanych z celem tematycznym 3 i odpowiednimi instrumentami określonymi w dziale 1b budżetu ogólnego UE; uznaje, że MŚP mają słabą pozycję kapitałową i w związku z tym podkreśla, że aby ograniczyć ryzyko niewypłacalności, należy minimalizować opóźnienia płatności faktur w ramach polityki spójności; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie, by nadal usprawniały tempo regulowania płatności na rzecz MŚP;

Czwartek, 15 września 2016 r.

70. zauważa, że zarówno w sprawozdaniu rocznym dotyczącym europejskich MŚP w latach 2014–2015, jak i w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na rok 2016 ujawniono różnice regionalne w otoczeniu MŚP oraz inne rozbieżności, którymi państwa członkowskie powinny zająć się skutecznie przed końcem okresu programowania, a działaniom tym powinny towarzyszyć wysiłki na rzecz poprawy umiędzynarodowienia MŚP w drodze usuwania barier pozataryfowych;

71. wzywa państwa członkowskie o ograniczonej decentralizacji zarządzania funduszami UE do przechylenia szali zdolności administracyjnych w zakresie pomocy technicznej oraz lokalnych i regionalnych systemów wsparcia MŚP (w tym mikroprzedsiębiorstw), obejmujących większy dostęp do finansowania i rozwiązań informatycznych, w stronę władz lokalnych, ponieważ umożliwi to osiągnięcie bardziej zrównoważonych w skali regionalnej wyników i wskaźników wykorzystania funduszy, szczególnie w słabiej rozwiniętych regionach.

72. podkreśla, że przy inkubatorach przedsiębiorczości należy ustanowić specjalistów ds. rozwoju przedsiębiorstw, aby przedsiębiorstwa typu start-up były istotnym narzędziem w tworzeniu trwałych miejsc pracy i zatrzymywania potencjału wewnątrz spółek przy jednoczesnym ograniczeniu „sprzedaży ważnych idei” dla czystego zysku;

73. zwraca uwagę na potrzebę ułatwienia dostępu do jednolitego rynku przez usunięcie nieuzasadnionych pozostałych barier administracyjnych oraz zwalczanie niesprawiedliwej konkurencji, zakłóceń rynku, fikcyjnego samozatrudnienia i firm przykrywek; wzywa państwa członkowskie, by zapewniły warunki równego dostępu do poszczególnych rynków krajowych dla MŚP, w szczególności przy transgranicznym świadczeniu usług; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje duże skupienie uwagi na MŚP w strategii jednolitego rynku na 2015 r. oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do kontynuacji pozytywnych inicjatyw z zastosowaniem konkretnych środków, które zapewniają wymierne rezultaty dla MŚP;

74. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia ram prawnych sprzyjających zakładaniu firm jako jednego ze sposobów zwalczania szarej strefy gospodarki, która w szczególności szkodzi MŚP, i do pełnego wykorzystania nowo powstałej platformy do zwalczania pracy nierejestrowanej; uznaje, że recesja gospodarcza i środki zastosowane w wielu państwach członkowskich przyczyniły się do zwiększenia szarej strefy gospodarki;

75. jest przekonany, że integracja uchodźców na rynku pracy nigdy się nie powiedzie bez aktywnego i znacznego wsparcia mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw w UE;

76. podkreśla, że kompleksowa nauka języka przez uchodźców ma największe znaczenie; podkreśla, że powinna się ona rozpoczynać tak wcześnie, jak to możliwe i że znajomość języka zawodowego przez uchodźców jest niezbędna dla integracji z przedsiębiorstwami;

77. podkreśla, że potrzebne są dalsze starania i zachęty, aby promować i ułatwiać zakładanie MŚP, w tym przedsiębiorstw społecznych i mikroprzedsiębiorstw, przez osoby z najbardziej narażonych grup, oraz zwalczać w tym kontekście dyskryminację; podkreśla, że rozwój umiejętności przez całe życie i doradztwo są istotnymi narzędziami służącymi zapewnieniu równych szans; jest zdania, że odpowiednie organy w państwach członkowskich muszą służyć MŚP wsparciem i doradztwem w zakresie integracji najbardziej narażonych grup na rynku pracy;

78. apeluje, aby mikroprzedsiębiorstwa oraz MŚP nie mogły być w żaden sposób zobowiązane do przedkładania sprawozdań niefinansowych dotyczących ich dobrowolnej działalności społecznej; podkreśla, że prowadziłoby to do nieproporcjonalnie dużych kosztów administracyjnych i zagroziłoby zaangażowaniu społecznemu przedsiębiorstw zamiast je promować;

79. podkreśla fakt, który Parlament w sposób jednoznaczny przedstawił w rezolucji z dnia 6 lutego 2013 r. w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR) ⁽¹⁾, że w ramach CSR w wolnym społeczeństwie działania dobroczynne nigdy nie mogą stać się obowiązkowe; jest przekonany, że obowiązkowy charakter CSR doprowadziłby do zmniejszenia gotowości ludzi do dobroczynności;

80. podkreśla, że branża pracy tymczasowej ma szczególne znaczenie dla MŚP i należy ją rozpatrywać w sposób zróżnicowany;

⁽¹⁾ Dz.U. C 24 z 22.1.2016, s. 33.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Równe warunki konkurencji

81. zauważa, że w niektórych przypadkach polityka konkurencji UE może prowadzić do faworyzowania dużych podmiotów rynkowych, które charakteryzują się większym efektem skali niż MŚP; podkreśla w związku z tym, że zasady konkurencji w UE muszą gwarantować dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw równe szanse, aby wyrównać brak efektu skali w przypadku MŚP i umożliwić tym samym ich umiędzynarodowienie i zwiększyć ich potencjał tworzenia miejsc pracy, w szczególności w kontekście nowych międzynarodowych umów handlowych;

82. apeluje do państw członkowskich, aby podmioty prawa publicznego podczas świadczenia usług w pierwszym rzędzie ograniczały się do obszaru im właściwego, dzięki czemu ich specjalny status podatkowy nie powodowałaby zakłócenia konkurencji dotyczącego MŚP;

83. zwraca uwagę, że małe i średnie przedsiębiorstwa w całej Europie charakteryzują się różnorodnością modeli działalności gospodarczej i form prawnych oraz że należy zagwarantować równe warunki działania dla nich wszystkich, w tym dla podmiotów gospodarki społecznej;

84. uważa, że brak sprawiedliwego dostępu MŚP do rynków, informacji, doradztwa, usług publicznych, umiejętności i finansowania w całej UE jest szkodliwy w zakresie tworzenia miejsc pracy przez nie i jest wynikiem licznych różnic strukturalnych, jeśli chodzi o wielkość i wydajność przedsiębiorstw; uważa zatem, że te różnice powinny być wzięte pod uwagę przy ocenie unijnej polityki konkurencji oraz funkcjonowania rynku wewnętrznego;

85. uważa, że w przypadku rekrutacji wykwalifikowanych pracowników ważnym aspektem zapewniającym przewagę konkurencyjną jest obraz MŚP jako atrakcyjnego pracodawcy gwarantującego dobre warunki pracy i zatrudnienia;

86. uważa, że uregulowania prawne powinny służyć interesowi ogólnemu i mieć na celu między innymi kształtowanie konkurencyjnego rynku, z równymi szansami dla wszystkich, ochronę pracowników, ochronę BHP, promowanie innowacji i ochronę środowiska naturalnego; w związku z tym podkreśla konieczność dysponowania przejrzystymi i skutecznymi ramami prawnymi, które nie będą nakładać na MŚP niepotrzebnych obciążeń biurokratycznych przy stosowaniu tych ram;

87. zauważa, że w regionach, gdzie rozwój gospodarczy koncentruje się na przyciąganiu bezpośrednich inwestycji zagranicznych, korporacje wielonarodowe mogą być w niektórych przypadkach traktowane w sposób uprzywilejowany w kwestiach prawnych; uważa, że preferencyjne traktowanie korporacji wielonarodowych powinno zostać przeanalizowane, aby zmniejszyć ich potencjalnie negatywny wpływ na MŚP, przy zagwarantowaniu równych warunków konkurencji dla MŚP oraz zwiększeniu ich zdolności do tworzenia miejsc pracy; dostrzega fakt, że wiele małych i średnich przedsiębiorstw jest tworzonych w celu wsparcia korporacji wielonarodowych i ich pracowników poprzez zapewnianie łańcucha dostaw towarów i usług; zwraca uwagę na potrzebę ścisłego monitorowania poszanowania praw pracowniczych w tych przypadkach i z zadowoleniem przyjmuje działania OECD mające na celu zwiększenie przejrzystości międzynarodowego systemu podatkowego i wzywa do szybkiego wdrożenia środków przeciwdziałania BEPS;

88. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia zasady opodatkowania dochodów w miejscu, gdzie są one generowane, a także innych środków przeciwko praktykom przenoszenia zysków przez korporacje wielonarodowe w celu zapewnienia równych szans w konkurencji z MŚP a przez to ich potencjału do tworzenia miejsc pracy;

89. zauważa, że udoskonalone ramy regulacyjne i skuteczne egzekwowanie prawa mogą przyczynić się do rozwiązania problemu szarej strefy gospodarki i unikania opodatkowania;

90. uważa, że umowy handlowe z krajami trzecimi powinny brać pod uwagę charakterystyczne dla regionów UE różnice strukturalne w sektorze MŚP na terenie Unii i oceniać ich wpływ na przyszłe perspektywy zatrudnienia i prawa pracownicze oraz wynagrodzenie pracowników MŚP;

91. wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny oddziaływania proponowanych umów TTIP i przyznania Chinom statusu gospodarki rynkowej na ilość i jakość nowoutworzonych miejsc pracy w sektorze MŚP we wszystkich państwach członkowskich; podkreśla, że taka ocena oddziaływania powinna zawierać szczegółową analizę rodzajów MŚP i sektorów, które mogą być dotknięte ich konsekwencjami;

92. zauważa szanse, jakie stwarza jednolity rynek cyfrowy; jednak zwraca uwagę na potrzebę oceny z punktu widzenia MŚP korzyści i wyzwań w odniesieniu do ich wzrostu i potencjału tworzenia miejsc pracy w różnych państwach członkowskich, jak również w kwestii wpływu na pracowników i systemy zabezpieczeń społecznych; zaleca Komisji, by tworzyła warunki niezbędne do stopniowego wdrażania i przystosowywania MŚP do działania w obrębie jednolitego rynku cyfrowego;

Czwartek, 15 września 2016 r.

93. uważa, że wspieranie digitalizacji w sektorze publicznym (administracja elektroniczna) oraz zwiększenie dostępności usług szerokopasmowych na obszarach oddalonych zmniejszyłyby koszty zakładania i prowadzenia działalności w przypadku MŚP, umożliwiając im dalsze zwiększanie zdolności do tworzenia nowych miejsc pracy;

94. zachęca MŚP do promowania telepracy i inteligentnej organizacji pracy, które stanowią skuteczne narzędzia pozwalające na obniżenie kosztów materialnych przedsiębiorstw, a jednocześnie umożliwiające pracownikom jak najlepsze godzenie życia zawodowego z życiem rodzinnym;

95. z zadowoleniem przyjmuje istnienie portali informacyjnych skierowanych przede wszystkim do MŚP, takich jak portal Źródła Finansowania na stronie Twoja Europa, oraz wzywa Komisję do dalszej poprawy ich funkcjonalności, dostępności i przekształcania ich w bardziej interaktywne instrumenty; podkreśla w szczególności znaczenie zapewnienia w sposób skuteczny dostępu do nowego jednolitego portalu cyfrowego noszącego nazwę „Single Digital Getaway”, ogłoszonego w strategii jednolitego rynku jako punkt dostępu on-line do wszystkich informacji i usług związanych z jednolitym rynkiem;

o

o o

96. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0360

Stosowanie dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie stosowania dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy („dyrektywa w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy”) (2015/2116(INI))**

(2018/C 204/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 2 i 5, oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 6, 8, 10, 19 i 153,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 20, 21, 23 i 26,
- uwzględniając Europejską kartę społeczną przyjętą na posiedzeniu Rady Europy oraz zawarte w niej postanowienia dotyczące praw socjalnych i pracowniczych,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
- uwzględniając przyjęte przez Komitet do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ końcowe wnioski dotyczące wstępnego sprawozdania Unii Europejskiej (październik 2015 r.),
- uwzględniając wstępne sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. wolności religii i przekonań Hansa Bielefeldta złożone zgodnie z rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 68/170 w sprawie wolności religii i przekonań;
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę dotyczącą równouprawnienia płci (dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (wersja preredagowana) ⁽²⁾),
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy („dyrektywa”) ⁽³⁾,
- uwzględniając wytyczne Rady UE z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań,
- uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wymogów dostępności produktów i usług (COM(2015)0615),
- uwzględniając wspólne sprawozdanie Komisji w sprawie stosowania dyrektywy Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne („dyrektywa w sprawie równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe”) oraz dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy („dyrektywa w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy”) (COM(2014)0002),

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.⁽²⁾ Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23.⁽³⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010–2020: Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier” (COM(2010)0636),
- uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (COM(2008)0426),
- uwzględniając komunikat Komisji dotyczący niedyskryminacji i równych szans dla wszystkich – strategia ramowa (COM(2005)0224),
- uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie lepszego stanowienia prawa zawarte w 2016 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 września 2015 r. w sprawie utworzenia konkurencyjnego rynku pracy w Unii XXI w.: dostosowanie umiejętności i kwalifikacji do zapotrzebowania i perspektyw na rynku pracy jako sposób na wyjście z kryzysu ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 września 2015 r. w sprawie przedsiębiorczości społecznej i innowacji społecznych w zwalczaniu bezrobocia ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 września 2015 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej (2013–2014) ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 września 2015 r. w sprawie dążenia ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 8 lipca 2015 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2015 r. ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2013 r. zatytułowaną „Wpływ kryzysu na dostęp słabszych grup społecznych do usług opieki” ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2011 r. w sprawie mobilności i integracji osób niepełnosprawnych oraz europejskiej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych 2010–2020 ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 listopada 2010 r. w sprawie wyzwań demograficznych i solidarności między pokoleniami ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie wspierania dostępu młodzieży do rynków pracy, poprawy statusu osób odbywających staże i praktyki zawodowe ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie postępów osiągniętych w zakresie równych szans i niedyskryminacji w UE (transpozycja dyrektywy 2000/43/WE i dyrektywy 2000/78/WE) ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0321.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0320.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0286.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0293.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0261.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 83.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 75 z 26.2.2016, s. 130.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 131 E z 8.5.2013, s. 9.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 74 E z 13.3.2012, s. 19.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 351 E z 2.12.2011, s. 29.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 212 E z 5.8.2010, s. 23.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 279 E z 19.11.2009, s. 23.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- uwzględniając analizę Biura Analiz Parlamentu Europejskiego na temat wdrażania dyrektywy 2000/78/WE w odniesieniu do zasady niedyskryminacji ze względu na religię lub przekonania,
  - uwzględniając szczegółową analizę Biura Analiz Parlamentu Europejskiego zatytułowaną „Ocena wdrożenia dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy”,
  - uwzględniając badanie Parlamentu Europejskiego zatytułowane „Racjonalne usprawnienia i zakłady pracy chronionej dla osób niepełnosprawnych: koszty i zwrot z inwestycji”,
  - uwzględniając badanie Parlamentu Europejskiego zatytułowane „Różne traktowanie pracowników poniżej 25. roku życia pod względem dostępu do rynku pracy”,
  - uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zatytułowane „Europejska gwarancja dla młodzieży: rozpoczęto wdrażanie, lecz wciąż istnieją zagrożenia”,
  - uwzględniając opinię Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej w sprawie sytuacji w zakresie równości w Unii Europejskiej 10 lat po początkowym wdrożeniu dyrektyw w sprawie równości,
  - uwzględniając porównawczą analizę prawną Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej dotyczącą ochrony przed dyskryminacją ze względu na orientację seksualną, tożsamość płciową i cechy płciowe w UE,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, a także opinie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0225/2016),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z TUE Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności, jak również poszanowania praw człowieka, a także zwalcza wykluczenie społeczne i dyskryminację;
- B. mając na uwadze, że TFUE stanowi, że przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia dąży do zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną;
- C. mając na uwadze, że wszystkie 28 państw członkowskich dokonało transpozycji dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy oraz że pomimo różnic w transpozycji i wdrożeniu tej dyrektywy zdobyło cenne doświadczenie;
- D. mając na uwadze, że dyrektywy dotyczące równego traktowania zakazują dyskryminacji bezpośredniej i pośredniej oraz napastowania i nakłaniania do dyskryminacji;
- E. mając na uwadze, że w swoim drugim sprawozdaniu z wdrożenia (COM(2014)0002) Komisja wspomniała, iż samo prawodawstwo nie wystarczy do zapewnienia pełnej równości oraz że należy zwiększyć świadomość na temat istniejących potrzeb w zakresie ochrony przy jednoczesnym wykorzystaniu środków UE oraz wzmocnieniu krajowych organów ds. równości;
- F. mając na uwadze, że rzeczywistą niedyskryminację w obszarze zatrudnienia i pracy uda się zapewnić, tylko jeżeli dyskryminacja będzie zwalczana kompleksowo we wszystkich dziedzinach życia, podobnie jak inne przeszkody, które ograniczają wolność i równość, uniemożliwiają pełny rozwój osobisty oraz efektywny udział pracowników w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym ich państw członkowskich;
- G. mając na uwadze, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej podkreślił w sprawie Römera⁽¹⁾, że dyrektywa w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy sama w sobie nie ustanawia zasady równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy, lecz zapewnia ogólne ramy walki z dyskryminacją z różnych względów;

⁽¹⁾ Wyrok z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie C-147/08, Römer [2011] ECR I-3591.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- H. mając na uwadze, że chociaż wzrósł poziom percepcji dyskryminacji, wiele ofiar w dalszym ciągu nie jest świadomych swoich praw lub nie ma odwagi podjąć kroków prawnych przeciwko praktykom dyskryminacyjnym z powodu różnych czynników, takich jak brak zaufania do organów państw członkowskich czy skomplikowane i długie procedury prawne;
- I. mając na uwadze, że jak wskazują dowody zebrane przez Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA), rasizm, ksenofobia, homofobia, transfobia i inne podobne formy nietolerancji są szeroko rozpowszechnione mimo działań podejmowanych przez rządy i społeczeństwo obywatelskie w całej UE; mając na uwadze, że panujący klimat społeczny i polityczny w coraz większym stopniu toleruje programy ekstremistyczne, rasistowskie i ksenofobiczne, które wykorzystują lęki związane z bezrobociem, kryzysem uchodźczym, wyobcowaniem uwarunkowanym częściowo przepływami migracyjnymi oraz bezpieczeństwem w obliczu terroryzmu i innych wyzwań geopolitycznych, co osłabia podstawowe wartości UE;
- J. mając na uwadze ankietę FRA dotyczącą LGBT⁽¹⁾ oraz sprawozdanie FRA „Being Trans in Europe” („Bycie osobą transpłciową w Europie”)⁽²⁾, w których zwrócono uwagę na utrzymującą się dyskryminację osób LGBT w dostępie do i na rynku pracy;
- K. mając na uwadze, że dyrektywa w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy określa tylko minimalne wymagania, lecz państwa członkowskie mogą zapewnić wyższy poziom ochrony oraz wprowadzać do przepisów krajowych środki pozytywne w tej dziedzinie; mając na uwadze, że samo prawodawstwo nie wystarczy do zapewnienia pełnej równości i że należy je poprzeć odpowiednimi działaniami politycznymi;
- L. mając na uwadze, że kobiety są najbardziej dotknięte bezrobociem i doświadczają negatywnej dyskryminacji w dostępie do zatrudnienia, szczególnie kobiety w ciąży i matki, w tym matki karmiące piersią;
- M. mając na uwadze, że dyrektywa w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy obejmuje tylko takie aspekty jak wolność religii i przekonań, niepełnosprawność, wiek i orientacja seksualna, ale na mocy dyrektywy w sprawie równości rasowej państwa członkowskie są też zobowiązane do zwalczania dyskryminacji ze względu na rasę i pochodzenie etniczne w dziedzinie zatrudnienia; mając na uwadze, że religia jest czasem wykorzystywana jako substytut rasy, jeśli chodzi o dyskryminację w zatrudnieniu, w oparciu o prawdziwą lub postrzeganą przynależność do danej religii;
- N. mając na uwadze, że wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w państwach członkowskich wynosi znacznie poniżej 50 % w porównaniu ze wskaźnikiem zatrudnienia populacji ogólnej wynoszącym 70 % oraz że stopa bezrobocia osób niepełnosprawnych (18,3 %) jest niemal dwukrotnie wyższa od stopy bezrobocia ogółu populacji (9,9 %); mając na uwadze, że za średnimi wskaźnikami UE kryją się duże różnice na poziomie krajowym;
- O. mając na uwadze, że w większości przypadków to na kobietach spoczywa główna odpowiedzialność za opiekę nad dziećmi, osobami starszymi, innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu, rodziną i gospodarstwem domowym oraz że odpowiedzialność ta jest jeszcze większa, jeżeli mają niepełnosprawne dzieci; mając na uwadze, że ma to bezpośredni wpływ na dostęp kobiet do zatrudnienia i ich rozwój zawodowy oraz może negatywnie oddziaływać na warunki ich zatrudnienia, zmuszając je na przykład często do pracy w niepełnym wymiarze czasu lub podejmowania niepewnego zatrudnienia, a wszystkie te czynniki powodują zróżnicowanie wynagrodzeń i emerytur ze względu na płeć;
- P. mając na uwadze, że rodziny monoparentalne, w szczególności samotne matki, są dużo częściej dotknięte ubóstwem pracujących oraz że wszystkie przyjmowane środki powinny być ukierunkowane na rodziców samotnie wychowujących dzieci;
- Q. mając na uwadze, że szeroki zakres umiejętności i kompetencji zdobywanych przez kobiety przy wypełnianiu obowiązków rodzinnych wzbogaca ich rozwój osobisty i zawodowy; mając na uwadze, że w związku z tym kompetencje te powinny być doceniane przez społeczeństwo i pracodawców;
- R. mając na uwadze, że Unia Europejska zмага się z poważnym kryzysem gospodarczym, finansowym i społecznym, którego skutki odczuwają przede wszystkim kobiety na rynku pracy i w życiu osobistym, ponieważ są one bardziej narażone na nietrwałość zatrudnienia i bezrobocie oraz na brak zabezpieczenia społecznego;

⁽¹⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/eu-lgbt-survey-european-union-lesbian-gay-bisexual-and-transgender-survey-main>

⁽²⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/being-trans-eu-comparative-analysis-eu-lgbt-survey-data>

Czwartek, 15 września 2016 r.

- S. mając na uwadze, że brak optymalnych rozwiązań prawnych na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym przekłada się na dyskryminację pracujących rodziców;
- T. mając na uwadze, że Parlament przyjął już środki polityczne, m.in. dyrektywę w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie, i odnośnych środków, i że takie środki mogą zwiększyć równouprawnienie kobiet w obszarze zatrudnienia oraz poprawić ich dostęp do stanowisk kierowniczych; mając na uwadze, że należy uznać prawodawstwo za zasadnicze narzędzie zapewniania równouprawnienia płci, które trzeba jednak połączyć z procedurami normatywnymi i kampaniami w celu wprowadzenia równouprawnienia nie tylko do prawodawstwa, lecz również do opinii publicznej;
- U. mając na uwadze, że choć teoretycznie w państwach członkowskich wdrożono politykę równego traktowania, kobiety na rynku pracy wciąż są ofiarami bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie; mając na uwadze, że istnieje wiele różnych form dyskryminacji pośredniej i że należy je objąć standardową definicją, zgodnie z którą dyskryminacja polega na stosowaniu różnych zasad do porównywalnych sytuacji lub stosowaniu tej samej zasady do różnych sytuacji; mając na uwadze, że kobiety nie zawsze są informowane o przysługujących im prawach, które wynikają z obowiązującego prawodawstwa europejskiego i ustawodawstwa krajowego dotyczącego równości i dyskryminacji, lub mają wątpliwości co do skuteczności zgłaszania przypadków dyskryminacji; podkreślając w związku z tym znaczenie dokumentów informacyjnych i poradników, a także kampanii i portali informacyjnych;
- V. mając na uwadze, że nierówności społeczne, szczególnie w dziedzinie równego traktowania w miejscu pracy, można zwalczać wyłącznie za pośrednictwem strategii politycznych gwarantujących lepszy podział dóbr, w oparciu o realną waloryzację wynagrodzeń, wspieranie praw pracowniczych i przepisów regulujących godziny pracy i ochronę pracy, szczególnie za pomocą umów zbiorowych oraz gwarantowanego powszechnego i bezpłatnego dostępu do wysokiej jakości publicznej opieki zdrowotnej i edukacji;
- W. mając na uwadze, że niemal jedna piąta młodych ludzi w UE poszukuje pracy, a całkowity koszt finansowy bezrobocia młodzieży oszacowano na 153 mld EUR rocznie ⁽¹⁾ i że bardzo niepokojące są też dodatkowe koszty społeczne;
- X. mając na uwadze, że dane z szóstego europejskiego badania warunków pracy (EWCS) ⁽²⁾ przeprowadzonego przez Eurofound potwierdzają, że w ciągu ostatnich 10 lat poczyniono niewielkie postępy w ograniczaniu dyskryminacji zgłaszanej przez pracowników;
- Y. mając na uwadze, że dane z szóstego EWCS wskazują, iż 7 % pracowników zgłasza dyskryminację przynajmniej z jednego powodu, i potwierdzają zgłaszanie przez pracowników dowodów dyskryminacji z wielu powodów;
- Z. mając na uwadze, że wskaźnik zatrudnienia niepełnosprawnych kobiet w UE (44 %) jest znacząco niższy niż wskaźnik zatrudnienia niepełnosprawnych mężczyzn (52 %), a także mając na uwadze, że wskaźnik zatrudnienia kobiet w grupie wiekowej 55–65 lat w niektórych państwach członkowskich wynosi około lub poniżej 30 %, a różnica zatrudnienia ze względu na płeć jest najwyższa (14,5 punktu procentowego (p.p.) w porównaniu do luki wśród osób w średnim wieku 30–54 lata – 12,4 p.p. i grupy osób młodych w wieku 20–29 lat – 8,3 p.p.); mając na uwadze, że młodszy i starsi pracownicy, a zwłaszcza kobiety, są szczególnie dotknięci bezrobociem długotrwałym, a także mając na uwadze, że oceniono stosowanie i wdrożenie dyrektywy 2006/54/WE i że w swojej rezolucji z dnia 8 października 2015 r. ⁽³⁾ Parlament wyraził poważne obawy co do wdrożenia zapisanych w niej przepisów dotyczących wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania mężczyzn i kobiet w dziedzinie zatrudnienia i pracy;

⁽¹⁾ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR15_03/SR15_03_PL.pdf

⁽²⁾ http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1568pl.pdf

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0351.

Czwartek, 15 września 2016 r.

AA. mając na uwadze, że starsi pracownicy są nadal często narażeni na dyskryminację ze względu na wiek, napotykają stereotypy i bariery; mając na uwadze, że dyskryminacja ze względu na wiek dotyczy wszystkich grup wiekowych i że biorąc pod uwagę jej konsekwencje, społeczeństwo, które dąży do realizacji celów społecznych i gospodarczych, potrzebuje doświadczenia, zaangażowania oraz pomysłowości wszystkich pokoleń i powinno się kierować zasadą solidarności międzypokoleniowej;

1. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że prawie wszystkie państwa członkowskie włączyły do swoich konstytucji ogólną zasadę równego traktowania z uwzględnieniem konkretnych przyczyn dyskryminacji; wyraża jednak ubolewanie, że tylko kilka państw członkowskich w sposób systematyczny dopilnowało, by wszystkie istniejące teksty prawne były zgodne z zasadą równego traktowania, a jeszcze mniej systematycznie je stosuje ⁽¹⁾ oraz że wielu Europejczyków nadal doświadcza dyskryminacji w życiu codziennym;

2. wyraża nadzieję, że wszystkie państwa członkowskie usuną przeszkody naturalne, społeczne i ekonomiczne uniemożliwiające powszechne wprowadzenie w życie zasady równości oraz ograniczające wolność europejskich obywateli;

3. wyraża ubolewanie, że w istniejących instrumentach prawnych UE różne aspekty istoty ludzkiej są traktowane rozłącznie, w związku z czym pojęcie uniwersalnych, niepodzielnych i powiązanych ze sobą praw człowieka sprawdza się jako zasada prawa bardziej w teorii niż w praktyce;

4. wyraża ubolewanie z powodu wzrostu liczby przypadków dyskryminacji i napastowania, w tym w miejscu pracy i w szczególności ze względu na płeć, narodowość, pochodzenie społeczne i niepełnosprawność, a także dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, tożsamość płciową, pochodzenie etniczne i religię, zwłaszcza względem kobiet muzułmańskich i osób LGBTI; ubolewa jednocześnie z powodu ogólnie niskiego poziomu zgłaszania wszelkich form dyskryminacji, zwłaszcza dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność i dyskryminacji osób LGBTI; wzywa w związku z tym Komisję do położenia szczególnego nacisku na wszelkiego rodzaju dyskryminację podczas monitorowania wdrożenia dyrektywy 2000/78/WE ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy oraz podkreśla konieczność zwiększania wiedzy osób LGBTI o przysługujących im prawach, np. za pośrednictwem organów ds. równości, związków zawodowych i organizacji pracodawców;

5. podkreśla, jak ważne jest jak najszybsze osiągnięcie porozumienia, oraz wzywa Radę do przełamania impasu w celu znalezienia pragmatycznego rozwiązania i przyspieszenia bez dalszej zwłoki przyjęcia horyzontalnej dyrektywy antydyskryminacyjnej zaproponowanej przez Komisję w 2008 r. i zatwierdzonej w Parlamencie; uważa, że jest to warunek wstępny, aby zapewnić skonsolidowane i spójne unijne ramy prawne chroniące przed dyskryminacją ze względu na religię i przekonania, niepełnosprawność, wiek i orientację seksualną poza miejscem zatrudnienia; zauważa, że nie należy akceptować żadnych nieuzasadnionych ograniczeń zakresu stosowania dyrektywy; uważa, że kluczowym elementem jest też konsolidacja ram prawnych UE w zakresie zwalczania przestępstw z nienawiści, zważywszy, że podobne przestępstwa są powszechne także w środowisku pracy;

6. zwraca uwagę, że według unijnej Agencji Praw Podstawowych wszelkie formy dyskryminacji, w tym dyskryminacja z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminację krzyżową, w znacznym stopniu utrudniają wykorzystanie kapitału ludzkiego i stanowią barierę dla rozwoju kariery; podkreśla, że ofiarami takiej dyskryminacji często są osoby niepełnosprawne;

7. z zaniepokojeniem odnotowuje brak w niektórych państwach członkowskich orzecznictwa interpretującego „dyskryminację pośrednią”, a także trudności związane z definicją tego pojęcia przy transpozycji dyrektywy w niektórych państwach członkowskich; proponuje, by w przypadku takich problemów interpretacyjnych Komisja służyła państwom członkowskim poradą;

8. zauważa, że rzeczywistą niedyskryminację w obszarze zatrudnienia i pracy uda się zapewnić, tylko jeżeli dyskryminacja będzie kompleksowo zwalczana we wszystkich innych dziedzinach życia na przykład za pomocą wsparcia wspólnotowego oraz takich narzędzi ustawodawczych i koordynacyjnych jak strategie i ramy na poziomie państw członkowskich i UE, łącznie z możliwością wprowadzania środków z zakresu działania pozytywnego;

⁽¹⁾ EPRS, „The Employment Equality Directive – Evaluation of its implementation” [Ocena wdrożenia dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy].

Czwartek, 15 września 2016 r.

Religia i przekonania

9. odnotowuje, że zakaz dyskryminacji ze względu na religię lub przekonania został transponowany we wszystkich państwach członkowskich, chociaż dyrektywa nie definiuje faktycznych warunków⁽¹⁾;
10. zauważa powiązanie pomiędzy dyskryminacją ze względu na religię i przekonania oraz rasę i pochodzenie etniczne i uważa, że niektóre grupy mniejszości religijnych są szczególnie narażone na dyskryminację w miejscu pracy ze względu na religię, co udokumentowano w badaniach krajowych i europejskich, w szczególności prowadzonych przez Agencję Praw Podstawowych;
11. jest zdania, że ochronę przed dyskryminacją ze względu na religię i przekonania w Unii Europejskiej zapewniają obecnie zarówno przepisy dotyczące praw człowieka, jak i prawo antydyskryminacyjne oraz że wywierają one na siebie wzajemny wpływ;
12. podkreśla, że z badań wynika, iż do najbardziej dyskryminowanych grup religijnych w obszarze zatrudnienia należą Żydzi, sikhowie i muzułmanie (zwłaszcza kobiety); zaleca przyjęcie europejskich ram krajowych strategii na rzecz zwalczania antysemityzmu i islamofobii;
13. uznaje duże znaczenia orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w zakresie niedyskryminacji ze względu na religię lub przekonania, a ponadto z zadowoleniem przyjmuje rolę, jaką odegrał on dzięki swoim decyzjom dotyczącym wykładni dyrektywy, oraz z zainteresowaniem oczekuje na przyszłe pierwsze decyzje Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w tej sprawie; wyraża ubolewanie z powodu małej liczby spraw kierowanych do sądów, co kontrastuje z dużą liczbą przypadków dyskryminacji ujawnianych w badaniach dotyczących wiktymizacji, lecz nie rozpatrywanych przez wymiar sprawiedliwości;
14. uważa, że należy postrzegać spójne stosowanie przepisów antydyskryminacyjnych jako ważny element strategii zapobiegania radykalizacji z uwagi na to, że w coraz bardziej ksenofobicznym i islamofobicznym kontekście dyskryminacja społeczności religijnych, w tym uchodźców i migrantów, może przyczynić się do ich religijnej radykalizacji, zakłócać skuteczną integrację na rynku pracy oraz mieć wpływ na dostęp do wymiaru sprawiedliwości w związku ze statusem pobytowym tych osób;
15. uważa, że organy wymiaru sprawiedliwości powinny skupić się bardziej na dopilnowaniu, by manifestacje przekonań religijnych były dokonywane w dobrej wierze, a nie na ocenie zasadności czy prawidłowości religii lub przekonań;
16. uważa, że konieczna jest dalsza harmonizacja w następstwie decyzji sądów krajowych i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przy ocenie zasady świeckości państwa w świetle przepisów art. 4 ust. 2 dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy w odniesieniu do etosu;
17. stwierdza na podstawie orzecznictwa dostępnego na poziomie unijnym i krajowym, że w prawie Unii i w prawie krajowym należy przewidzieć obowiązek zapewnienia racjonalnych usprawnień w odniesieniu do wszystkich rodzajów dyskryminacji, w tym ze względu na religię i przekonania, pod warunkiem że nie będzie się to wiązało z nieproporcjonalnymi obciążeniami dla pracodawców lub usługodawców;
18. wzywa państwa członkowskie do uznania podstawowego prawa do wolności sumienia;
19. jest zdania, że należy uznać, iż zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dyrektywa zapewnia ochronę przed dyskryminacją ze względu na religię lub przekonania pracodawcy;
20. uważa, że ogólny wyjątek określony w art. 2 ust. 5 jest szeroko sformułowany, w związku z czym konieczny jest postęp w zakresie jego stosowania, co jest szczególnie ważne w kontekście kryzysu uchodźczego i migracyjnego, oraz wyraża nadzieję, że organy wymiaru sprawiedliwości bardzo dokładnie ocenią jego granice zgodnie z zasadą proporcjonalności;

⁽¹⁾ *Ibidem.*

Czwartek, 15 września 2016 r.

21. stwierdza, że wolność religii jest ważną zasadą, której pracodawcy powinni przestrzegać; podkreśla jednak, że urzeczywistnianie tej zasady jest kwestią wchodzącą w zakres pomocniczości;

Niepełnosprawność

22. podkreśla, że „dyskryminacja ze względu na niepełnosprawność” oznacza jakiegokolwiek różnicowanie, wykluczanie lub ograniczanie ze względu na niepełnosprawność, którego celem lub skutkiem jest naruszenie lub zniweczenie uznania wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności, korzystania z nich lub ich wykonywania na równych zasadach z innymi osobami w sferze politycznej, gospodarczej, społecznej, kulturalnej, obywatelskiej lub w jakiegokolwiek innej; zauważa, że obejmuje to wszelkie formy dyskryminacji, w tym odmowę racjonalnego usprawnienia ⁽¹⁾;

23. zachęca państwa członkowskie do dokonywania wykładni prawa UE w sposób, który stworzy podstawę szerokiego pojęcia niepełnosprawności zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, łącząc elementy zapewniające równość traktowania osób niepełnosprawnych i traktując odmowę racjonalnego usprawnienia jako formę dyskryminacji zgodnie z ww. konwencją; ubolewa nad tym, że w niektórych państwach członkowskich nadal obowiązują przepisy wymagające udowodnienia 50 % niezdolności do pracy i przedłożenia wyłącznie oficjalnego orzeczenia lekarskiego;

24. zauważa, że dyrektywa 2000/78/WE sama w sobie nie zawiera definicji pojęcia niepełnosprawności; podkreśla, że zaapelowano do Trybunału Sprawiedliwości UE o indywidualne zdefiniowanie pojęcia niepełnosprawności w sprawie Chacón Navas; przypomina, że również inne sprawy wymagały wyjaśnienia pojęcia niepełnosprawności oraz znaczenia, jakie należy przypisać racjonalnym usprawnieniom dla osób niepełnosprawnych, które pracodawca musi zagwarantować zgodnie z art 5 dyrektywy (HK Danmark C-335/11 oraz C-337/11);

25. ubolewa nad tym, że wskaźnik zatrudnienia kobiet niepełnosprawnych jest niższy niż 50 %, co wskazuje na podwójną dyskryminację, z którą się borykają i która utrudnia im pełne uczestnictwo w życiu społecznym;

26. uważa, że choroba śmiertelna, tzn. choroba lub stan fizyczny, w którego przypadku można zasadnie oczekiwać, że doprowadzi do śmierci w ciągu maksymalnie 24 miesięcy od daty zdiagnozowania przez lekarza, może zostać uznany za niepełnosprawność, jeśli utrudnia udział danej osoby w życiu zawodowym;

27. podkreśla spoczywający na pracodawcy obowiązek zapewnienia racjonalnych usprawnień dla wszystkich niepełnosprawnych pracowników, do których można zaliczyć pracowników z chorobą śmiertelną;

28. podkreśla, że charakter niektórych chorób śmiertelnych może powodować zmienność osłabienia funkcji fizycznych, umysłowych i psychicznych, a zatem pracodawcy są zobowiązani do regularnego przeglądu racjonalnych usprawnień w celu zapewnienia pełnego wsparcia pracowników w pełnionych obowiązkach;

29. podkreśla znaczenie ochrony pracowników niepełnosprawnych, w tym osób z chorobami śmiertelnymi, przed wszelkimi formami dyskryminacji w miejscu pracy; podkreśla szczególnie potrzebę ochrony tych pracowników przed niesprawiedliwym zwolnieniem;

30. zauważa, że istnieją dowody potwierdzające, iż inwestowanie w odpowiednie racjonalne usprawnienia dla osób niepełnosprawnych jest opłacalne oraz przynosi korzyści nie tylko pod względem włączenia społecznego, lecz także zwiększenia produktywności i ograniczenia nieobecności w pracy ⁽²⁾; ubolewa, że wiele państw członkowskich nie wprowadziło odpowiednich racjonalnych usprawnień;

31. podkreśla znaczenie pracy dla osób niepełnosprawnych i osób dotkniętych ciężką, przewlekłą lub nieuleczalną chorobą oraz opowiada się za koncepcjami integracyjnego rynku pracy, które gwarantują obu grupom zabezpieczenie i prawa;

32. wzywa państwa członkowskie i Komisję do dopilnowania, by prawa i usługi związane z zatrudnieniem, w tym racjonalne usprawnienia w kontekście dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy, były przenośne i zgodne ze swobodą przepływu osób niepełnosprawnych;

⁽¹⁾ Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, 13 grudnia 2006 r., art. 2.

⁽²⁾ Parlament Europejski, Departament Tematyczny A: Polityka Gospodarcza i Naukowa, „Reasonable Accommodation and Sheltered Workshops for People with Disabilities: Costs and Returns of Investments” [Racjonalne usprawnienia i zakłady pracy chronionej dla osób niepełnosprawnych: koszty i zwroty z inwestycji].

Czwartek, 15 września 2016 r.

33. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wszystkie państwa członkowskie oferują dotacje, dofinansowanie lub ulgi podatkowe na przykład pracodawcom zapewniającym racjonalne usprawnienia, co zachęca ich do takiego kształtowania miejsc pracy, by przystosowywać i otwierać rynek pracy dla osób niepełnosprawnych, oraz do dopilnowania, by wszyscy mieli i wykonywali równe prawa człowieka i podstawowe wolności; zaleca państwom członkowskim zapewnienie, a Komisji wspieranie szkoleń na temat racjonalnych usprawnień dla organów krajowych, regionalnych i lokalnych, aby umożliwić im proponowanie wytycznych dotyczących tych usprawnień oraz zapobiegania wykluczeniu określonych grup szczególnie wrażliwych; wzywa do dialogu z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami, takimi jak związki zawodowe i pracodawcy, w celu określenia wytycznych dotyczących praktyk w zakresie racjonalnych usprawnień, które należy wprowadzić;

34. podkreśla potrzebę uznania klauzul społecznych w procedurach udzielania zamówień publicznych jako potencjalne narzędzie osiągnięcia celów polityki społecznej; jest zdania, że odpowiedzialne społecznie udzielanie zamówień publicznych mogłoby być wykorzystywane jako instrument integracji osób niepełnosprawnych i innych grup szczególnie wrażliwych na rynku pracy;

35. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia ram jakości staży w celu zapewnienia racjonalnych usprawnień i dostępu osobom niepełnosprawnym;

36. podkreśla znaczenie powszechnej normy projektowania przestrzeni publicznych i środowiska pracy uwzględniającej potrzeby osób niepełnosprawnych zgodnie z uwagą ogólną w sprawie dostępności ⁽¹⁾ przyjętą przez komitet ONZ w dniu 11 kwietnia 2014 r. oraz zwraca uwagę na zobowiązania UE dotyczące dostępności w celu osiągnięcia trwałej poprawy warunków pracy dla wszystkich europejskich pracowników;

37. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania modeli inteligentnej organizacji pracy (ang. smart working), które umożliwiają osobom niepełnosprawnym pracę z domu, z wszystkimi płynącymi stąd korzyściami pod względem jakości życia i produktywności;

38. zauważa, że osoby niepełnosprawne wnoszą cenny wkład do całego społeczeństwa, oraz wzywa państwa członkowskie do korzystania z funduszy strukturalnych, w szczególności Europejskiego Funduszu Społecznego, w celu dostosowywania miejsc pracy i zapewniania osobom niepełnosprawnym niezbędnej pomocy w miejscu pracy, a także w celu poprawy kształcenia i szkolenia z myślą o zwiększeniu wskaźnika ich zatrudnienia na wolnym rynku pracy oraz zwalczaniu bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych; zwraca uwagę na art. 7 i art. 96 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ⁽²⁾, które propagują równe szanse, niedyskryminację i włączenie społeczne osób niepełnosprawnych we wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w ogóle oraz w programach operacyjnych w szczególności, a ponadto podkreśla, że ocena ex ante powinna określać adekwatność planowanych środków promujących równość szans i zapobiegających wszelkiej dyskryminacji; uważa, że można by też kierować finansowanie europejskie i krajowe na przykład do MŚP, które zachęcają pracowników do udziału w kursach umożliwiających im utrzymanie zatrudnienia;

39. wzywa państwa członkowskie do zweryfikowania systemów ubezpieczeń pracowniczych w celu przeciwdziałania dyskryminacji osób niepełnosprawnych;

40. zachęca państwa członkowskie do rozważenia korzyści płynących z wprowadzenia środków działania pozytywnego, na przykład przez połączenie pasywnej polityki rynku pracy (ulgi podatkowe i zachęty finansowe) z aktywną polityką rynku pracy – tj. poradnictwem i doradztwem, szkoleniem i kształceniem oraz pośrednictwem pracy – w celu wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych;

41. zachęca państwa członkowskie do opracowania i wprowadzenia w życie całościowych ram dotyczących środków na rzecz dostępu osób niepełnosprawnych do wysokiej jakości miejsc pracy, łącznie z możliwością stosowania na przykład kar za nieprzestrzeganie przepisów antydyskryminacyjnych, z których finansowana byłaby integracja na wolnym rynku pracy oraz inne działania w tym obszarze;

⁽¹⁾ Uwaga ogólna nr 2 (2014) w sprawie art. 9: „Dostępność”: <https://documentsddsny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/033/13/PDF/G1403313.pdf?OpenElement>

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013.

Czwartek, 15 września 2016 r.

42. zachęca państwa członkowskie do stałego wspierania pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, aby stworzyć korzystne warunki i zapewnić odpowiednie wsparcie na wszystkich etapach zatrudnienia (nabór, retencja i rozwój kariery);

43. wzywa wszystkie zainteresowane podmioty do zwrócenia szczególnej uwagi na integrację osób z zaburzeniami umysłowymi i psychospołecznymi oraz do przygotowania kompleksowej kampanii na rzecz zwiększenia wiedzy na temat Komitetu do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych i zwalczania uprzedzeń wobec osób niepełnosprawnych, zwłaszcza osób z zaburzeniami psychospołecznymi i umysłowymi, osób ze spektrum zaburzeń autystycznych oraz starszych osób niepełnosprawnych, w miejscu pracy; domaga się, aby wszystkie materiały związane m.in. z budowaniem potencjału, szkoleniami, podnoszeniem świadomości i publicznymi oświadczeniami były upubliczniane w dostępnych formatach;

44. jest zaniepokojony opóźnieniem w średniookresowej ocenie europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności 2010–2020; wzywa Komisję do przeglądu tej strategii na podstawie wniosków końcowych dotyczących wstępnego sprawozdania Unii Europejskiej przyjętego przez Komitet do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ w dniu 7 września 2015 r. oraz do włączenia do tego procesu organizacji reprezentujących osoby niepełnosprawne;

45. ubolewa, że Komisja nie zajęła się jeszcze nierównym traktowaniem ze względu na wiek we wdrażaniu Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i strategii w sprawie niepełnosprawności; wzywa zatem Komisję do zwiększania wiedzy na temat praw osób niepełnosprawnych i ich dyskryminacji oraz do zajmowania się tymi kwestiami;

Wiek

46. podkreśla istotny wkład, który starsi pracownicy wnoszą do społeczeństwa oraz konkurencyjności przedsiębiorstw; podkreśla znaczenie angażowania starszych pracowników, aby mogli przekazywać wiedzę i doświadczenie młodszym pracownikom w kontekście aktywnego starzenia się, oraz ubolewa nad tym, że wiek jest istotną przyczyną dyskryminacji w zakresie zatrudnienia; uważa za godne ubolewania, że osoby starsze nadal mają często do czynienia ze stereotypami i barierami na rynku pracy, oraz apeluje o międzypokoleniową sprawiedliwość opartą na solidarności, wzajemnym poszanowaniu, odpowiedzialności i gotowości, by troszczyć się o siebie nawzajem;

47. wzywa państwa członkowskie do wspierania dostępu do zatrudnienia i integracji na rynku pracy wszystkich pracowników niezależnie od ich wieku oraz do stosowania środków w celu ochrony wszystkich pracowników w miejscu pracy w zakresie wynagrodzenia, szkolenia, rozwoju kariery, zdrowia i bezpieczeństwa itd.;

48. stwierdza, że jednostronne odmładzanie kadr nie prowadzi do zwiększenia innowacyjności, lecz do marnotrawienia doświadczeń, wiedzy i umiejętności;

49. wzywa państwa członkowskie, by zachęcały pracodawców do zatrudniania ludzi młodych, ale jednocześnie zapewniały i uznawały równe traktowanie pod względem wynagrodzeń oraz ochrony socjalnej, łącznie z niezbędnymi szkoleniami zawodowymi;

50. z niepokojem zauważa, że Trybunał Sprawiedliwości UE określa solidarność między pokoleniami jako pierwszy i najważniejszy cel uzasadniający różnice w traktowaniu ze względu na wiek ⁽¹⁾, ponieważ w państwach członkowskich, które mają wyższe wskaźniki zatrudnienia starszych pracowników, mają też o wiele lepsze wyniki w zakresie wprowadzania młodzieży na rynek pracy;

51. przypomina, że prawodawstwo UE dotyczące polityki starzenia się musi być skutecznie wdrażane w celu zwalczania i zapobiegania dyskryminacji ze względu na wiek;

⁽¹⁾ Dokument roboczy służb Komisji „Załączniki do wspólnego sprawozdania w sprawie stosowania dyrektywy w sprawie równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe (2000/43/WE) oraz dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy (2000/78/WE)” (SWD(2014)0005).

Czwartek, 15 września 2016 r.

52. zauważa, że dzięki realizowanym strategiom politycznym rośnie odsetek osób w wieku 55–64 lata wśród pracującej ludności w państwach członkowskich UE; wyraża jednak ubolewanie, że wskaźnik zatrudnienia w tej grupie rośnie zbyt wolno i w dalszym ciągu wynosi poniżej 50 % w UE28; podkreśla zatem, że cyfryzacja ma istotny wpływ na rynek pracy dzięki tworzeniu nowych miejsc pracy i bardziej elastycznych warunków pracy, takich jak telepraca, co może być skutecznym narzędziem przeciwdziałania wykluczeniu osób w wieku powyżej 50 lat i niewykwalifikowanych osób w średnim wieku; podkreśla w tym kontekście, że stała poprawa umiejętności cyfrowych dzięki oferowaniu pracownikom możliwości szkoleń, doskonalenia zawodowego i przekwalifikowania jest zasadniczym warunkiem czerpania korzyści z cyfryzacji; uważa też, że możliwości przyszłego tworzenia nowych miejsc pracy na rynku cyfrowym będą wymagać dalszych wysiłków państw członkowskich na rzecz rozwiązania niedopasowania umiejętności, w szczególności w przypadku osób w wieku powyżej 50 lat;

53. podkreśla, że w przypadku środków przeciw dyskryminacji ze względu na wiek zasadniczo należy unikać rozróżnień między dziećmi lub osobami starszymi i że każda forma bezpodstawnej dyskryminacji ze względu na wiek musi być odpowiednio zwalczana;

54. zauważa, że w szczególności starsi pracownicy znajdują się w bardziej niepewnych warunkach, i wzywa Komisję, by przeanalizowała we współpracy z państwami członkowskimi nasilający się problem bezrobocia osób w wieku powyżej 50 lat oraz stworzyła skuteczne narzędzia, takie jak szkolenia zawodowe i zachęty lub dofinansowanie dla pracodawców, w celu ponownej integracji starszych pracowników na rynku pracy i chronienia ich przed niesprawiedliwymi zwolnieniami;

55. podkreśla potrzebę podnoszenia umiejętności cyfrowych ludności aktywnej zawodowo i zwraca uwagę, że cyfryzacja będzie wspierać włączenie społeczne oraz pomoże osobom starszym i pracownikom niepełnosprawnym pozostać dłużej na rynku pracy dzięki wykorzystywaniu możliwości związanych ze sztuczną inteligencją; uważa za ważne, aby kierować wpływem rynku cyfrowego na zatrudnienie w sposób sprawiedliwy społecznie i zrównoważony; podkreśla, że wielu pracodawców nie zatrudnia pracowników w starszym wieku ze względu na stereotypy dotyczące brakujących lub przestarzałych kwalifikacji; w związku z tym wzywa do włączenia uczenia się przez całe życie i kształcenia ustawicznego dla pracowników wszystkich grup wiekowych do refleksji na temat ogłoszonej przez Komisję przyszłej europejskiej strategii na rzecz umiejętności;

56. przypomina, że najważniejszym zasobem UE i państw członkowskich są zasoby ludzkie; jest zdania, że e-umiejętności są niezbędne dla starszych pracowników w wieku powyżej 55 lat w celu ich ochrony przed wykluczeniem z rynku pracy i wspierania przy poszukiwaniu nowego zatrudnienia; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania we współpracy z partnerami społecznymi strategii na rzecz umiejętności łączących kształcenie i pracę, a w związku z tym do inwestowania i wspierania uczenia się przez całe życie oraz stworzenia dostępnych, niedrogich i kompleksowych programów szkoleń oraz zmiany kwalifikacji w celu rozwijania umiejętności cyfrowych i miękkich, w tym przystosowania się do środowiska wirtualnego (rozszerzona rzeczywistość), które umożliwiają starzejącej się ludności lepsze dostosowanie do rosnącego popytu na e-umiejętności w wielu różnych sektorach; w związku z tym podkreśla, że starsi pracownicy w wieku powyżej 55 lat, a zwłaszcza kobiety, powinni mieć stały dostęp do szkoleń w zakresie ICT; zachęca też państwa członkowskie i Komisję do przygotowania strategii na rzecz zmniejszenia przepaści cyfrowej i wspierania równego dostępu do nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych;

57. z zadowoleniem przyjmuje program prac europejskich partnerów społecznych na lata 2015–2017, który koncentruje się na aktywnym starzeniu się; wzywa partnerów społecznych do skupienia się na kwestiach związanych z dyskryminacją ze względu na wiek, kształceniem ustawicznym, bezpieczeństwem i higieną pracy oraz godzeniem życia zawodowego z rodzinnym w celu stworzenia ram europejskich wspierających umiejętność przystosowania zawodowego i zdrowie wszystkich pracowników;

58. podkreśla, że w celu przygotowania ukierunkowanych i skutecznych strategii na rzecz aktywnego starzenia się, niezbędne są rzetelne dane statystyczne dotyczące sytuacji osób starszych i zmian demograficznych; wzywa Komisję, by zapewniła gromadzenie kompleksowych danych wysokiej jakości dotyczących statusu społecznego osób starszych, ich zdrowia, praw i poziomu życia;

Czwartek, 15 września 2016 r.

59. przypomina, że wspieranie środowiska przyjaznego dla osób starszych to istotne narzędzie wspierania starszych pracowników i osób poszukujących pracy oraz promowania społeczeństw integracyjnych, które oferują wszystkim równe szanse; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym projekt zarządzany wspólnie przez Komisję i WHO mający na celu dostosowanie globalnego przewodnika WHO po miastach przyjaznych osobom starszym do kontekstu europejskiego;

60. z zadowoleniem przyjmuje realizowaną przez EU-OSHA kampanię „Zdrowe miejsca pracy dla wszystkich grup wiekowych”; podkreśla znaczenie skutecznych przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zachęt dla przedsiębiorstw do przyjmowania metod zapobiegawczych; domaga się aktywnego ukierunkowania kampanii na firmy różnej wielkości;

61. wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia publicznych systemów emerytalnych, by zagwarantować wszystkim emerytom godny dochód;

62. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym; podkreśla, że równowaga ta jest wyzwaniem także dla starszych pracowników, ponieważ 18 % mężczyzn i 22 % kobiet między 55 a 64 rokiem życia zajmuje się członkami rodziny wymagającymi opieki, a ponad połowa dziadków opiekuje się regularnie wnukami; zaleca, by nowa inicjatywa na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym obejmowała w pełni działania wspierające opiekunów nieformalnych i dziadków aktywnych zawodowo, jak również młodych rodziców;

63. wzywa państwa członkowskie, aby wspierały bezpłatne usługi publiczne wysokiej jakości, które gwarantują właściwą i niezbędną opiekę nad dziećmi, osobami chorymi i starszymi oraz pomoc dla tych grup;

Orientacja seksualna

64. zauważa, że do sądów krajowych i Trybunału Sprawiedliwości UE trafiła jedynie niewielka liczba spraw dotyczących dyskryminacji ze względu na orientację seksualną;

65. przypomina, że – niezależnie od tego, że liczba państw członkowskich, które rozszerzyły zakaz dyskryminacji ze względu na orientację seksualną na wszystkie obszary objęte dyrektywą w sprawie równości rasowej, wzrosła z 10 w 2010 r. do 13 w 2014 r. – ochrona przed dyskryminacją ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową jest nadal ograniczona ⁽¹⁾;

66. przypomina, że w wielu państwach członkowskich zakres ochrony osób transseksualnych przed dyskryminacją pozostaje niepewny, szczególnie w obszarze zatrudnienia, kształcenia i opieki zdrowotnej; apeluje o przyjęcie środków na rzecz skutecznego wdrażania ustawodawstwa krajowego transponującego dyrektywę w sprawie równego traktowania kobiet i mężczyzn; zwraca uwagę, że takie środki mogłyby poprawić definicje prawne w celu zapewnienia ochrony wszystkich osób transgenderowych, a nie tylko osób transpłciowych, które przechodzą lub przeszły zmianę płci ⁽²⁾;

67. jest zaniepokojony niskim poziomem wiedzy na temat praw w zakresie dyskryminacji oraz istnienia organów i organizacji oferujących wsparcie ofiarom dyskryminacji, przy czym większą świadomość mają osoby LGBTI; uważa, że organy krajowe, regionalne i lokalne wspólnie ze wszystkimi odpowiednimi organizacjami zainteresowanych podmiotów powinny znacząco zintensyfikować działania uświadamiające skierowane do ofiar, pracodawców i innych grup; zwraca uwagę, że kluczowymi partnerami w tych działaniach są krajowe organizacje LGBTI;

⁽¹⁾ Agencja Praw Podstawowych UE (2015 r.) „Ochrona przed dyskryminacją ze względu na orientację seksualną, tożsamość płciową i cechy płciowe w Unii Europejskiej: porównawcza analiza prawna”.

⁽²⁾ Ibid.

Czwartek, 15 września 2016 r.

68. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia wzajemnego uznawania statusu partnerskiego, majątkowych stosunków małżeńskich i praw rodzicielskich; wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia szczególnej dyskryminacji, z którą zmagają się osoby interseksualne w miejscu pracy, oraz do przeglądu przepisów i praktyk w celu zapobiegania dyskryminacji tych osób;

Aspekty horyzontalne i zalecenia

69. wyraża zaniepokojenie z powodu braku pewności i jasności prawa w odniesieniu do dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, który często jest wynikiem istnienia różnych i fragmentarycznych przepisów oraz norm w państwach członkowskich; odnotowuje istotny wkład Equinet przy opracowywaniu wspólnych norm i uważa, że wymaga to odpowiedniego wsparcia;

70. ubolewa, że dyrektywa 2000/78/WE nie zawiera konkretnych przepisów dotyczących dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, mimo że stwierdza się w niej, iż ofiarami tego rodzaju dyskryminacji często padają kobiety, a ponadto zauważa, że połączenie dwóch lub więcej form dyskryminacji może prowadzić do problemów wynikających z różnic między poziomem ochrony gwarantowanej w przypadku każdej z tych form; wzywa państwa członkowskie i Komisję do zwalczania wszelkich form dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie oraz do zapewnienia stosowania zasady niedyskryminacji i równego traktowania na rynku pracy oraz w zakresie dostępu do zatrudnienia; zaleca, by organy krajowe, regionalne i lokalne, organy egzekwowania prawa, w tym inspektorzy pracy, krajowe organy ds. równości i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, intensywniej monitorowały powiązania pomiędzy płcią a innymi przyczynami w przypadkach i praktykach dotyczących dyskryminacji;

71. podkreśla, że brak obiektywnych, porównywalnych i segregowanych według kryterium równości danych dotyczących przykładów dyskryminacji i nierówności utrudnia udowodnienie występowania dyskryminacji, a w szczególności dyskryminacji pośredniej; zauważa, że art. 10 dyrektywy 2000/78/WE umożliwia przeniesienie ciężaru dowodu na stronę pozwaną w przypadku ustalenia faktów, które nasuwają przypuszczenie o zaistnieniu dyskryminacji bezpośredniej lub pośredniej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do gromadzenia danych dotyczących równości w ramach zakresu stosowania dyrektywy w precyzyjny i systematyczny sposób oraz przy udziale partnerów społecznych, krajowych organów ds. równości i sądów krajowych;

72. wzywa Komisję i państwa członkowskie, do przedstawienia – między innymi w ramach krajowego procesu sprawozdawczego oraz w corocznym wspólnym sprawozdaniu w sprawie zabezpieczenia społecznego i integracji społecznej – zharmonizowanych i jednorodnych danych statystycznych w celu wypełnienia wszystkich luk w obszarze gromadzenia danych na temat równości płci; wzywa Komisję do wystąpienia z inicjatywami w celu wsparcia gromadzenia danych za pośrednictwem zalecenia dla państw członkowskich oraz zlecenia Eurostatowi zorganizowania konsultacji zmierzających do uwzględnienia kwestii segregacji danych dotyczących wszystkich przyczyn dyskryminacji we wskaźnikach europejskich sondaży społecznych w celu podjęcia działań i praktycznych środków na rzecz zwalczania wszystkich form dyskryminacji związanej z rekrutacją i z rynkiem pracy;

73. zaleca, aby podczas gromadzenia danych statystycznych dotyczących zatrudnienia państwa członkowskie zawarły w sondażu poświęconym pracy opcjonalne pytania w celu wykrycia możliwej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek i orientację seksualną;

74. podkreśla, że w procesie legislacyjnym na wszystkich szczeblach należy uwzględniać obciążenia biurokratyczne dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, a planowane środki powinny podlegać ocenie proporcjonalności;

75. zwraca uwagę na istotną rolę krajowych organów ds. równości we wdrażaniu dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy, przyczynianiu się do zwiększania wiedzy i gromadzenia danych, współpracy z partnerami społecznymi oraz innymi zainteresowanymi podmiotami, a także zajmowaniu się kwestią niedostatecznego zgłaszania przypadków dyskryminacji oraz upraszczaniu i ułatwianiu składania skarg przez ofiary dyskryminacji; apeluje o wzmocnienie roli krajowych organów ds. równości, zabezpieczenie ich bezstronności, rozwój ich działalności i zwiększenie potencjału, w tym przez zapewnienie odpowiedniego finansowania;

Czwartek, 15 września 2016 r.

76. wzywa państwa członkowskie do większego zaangażowania we wdrażanie zasady równości kobiet i mężczyzn w polityce zatrudnienia; apeluje o aktywne stosowanie budżetowania z uwzględnieniem aspektu płci, między innymi dzięki propagowaniu przez Komisję wymiany najlepszych praktyk, a także o wprowadzenie środków wspierających zatrudnianie kobiet na sprawiedliwych zasadach, bez niepewnych form zatrudnienia, przy zapewnieniu zdrowej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz możliwości uczenia się przez całe życie, a także środków, które zmniejszą lukę płacową i emerytalną oraz generalnie poprawią pozycję kobiet na rynku pracy;

77. zwraca się do państw członkowskich o stworzenie neutralnych pod względem płci systemów klasyfikacji i oceny miejsc pracy, uznając je za nieodzowny środek propagowania równego traktowania;

78. podkreśla, że polityka w zakresie równego traktowania powinna zmierzać do rozwiązania kwestii stereotypów męskich i żeńskich zawodów oraz ról;

79. przypomina, że partnerzy społeczni mają do odegrania zasadniczą rolę w procesie informowania pracowników i pracodawców oraz zwiększania ich wiedzy na temat walki z dyskryminacją;

80. uważa, że należy nadal koncentrować się na równoważeniu antagonistycznych praw, takich jak wolność religii i przekonań oraz wolność słowa, w przypadkach nękania z tych względów;

81. wzywa państwa członkowskie, aby rozwijały i wzmocniały krajowe organy inspekcji pracy oraz zapewniły im odpowiednie warunki oraz zasoby finansowe i ludzkie pozwalające na skuteczną obecność w terenie i zwalczanie niepewnych form zatrudnienia, pracy nieregulowanej, dyskryminacji na rynku pracy i dyskryminacji płacowej, zwłaszcza pod kątem równego traktowania mężczyzn i kobiet;

82. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania godzenia życia zawodowego z prywatnym przez konkretne działania, w tym zaproponowanie nowego wniosku ustawodawczego dotyczącego urlopu macierzyńskiego w celu zapewnienia kobietom prawa powrotu do pracy po ciąży, urlopie macierzyńskim i rodzicielskim, prawa do skutecznej ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, ochrony uprawnień socjalnych przewidzianych dla matek, a także do podejmowania środków zapobiegających niesprawiedliwemu zwalnianiu pracownic w czasie ciąży itd., jak również wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie urlopów opiekuńczych oraz przez wzmocnienie przepisów dotyczących urlopu ojcowskiego;

83. odnotowuje ograniczony dostęp do wymiaru sprawiedliwości w wielu sprawach dotyczących dyskryminacji; podkreśla znaczenie dostępu do informacji dla ofiar dyskryminacji; uważa za niezbędne, by państwa członkowskie podjęły stosowne kroki w celu zapewnienia rozsądnego, dostępnego i przystępnego doradztwa prawnego oraz pomocy prawnej dla ofiar na wszystkich etapach postępowania sądowego, w tym doradztwa poufnego i bezpośredniego, oraz wsparcia emocjonalnego, osobistego i moralnego ze strony organów ds. równości lub odpowiednich podmiotów pośredniczących; ponadto wzywa państwa członkowskie do zwalczania nękania i przemocy w miejscu pracy, które naruszają godność osoby i/lub stwarzają atmosferę zastraszenia w pracy;

84. uważa, że należy usprawnić mechanizmy składania skarg na poziomie krajowym przez wzmocnienie krajowych organów ds. równości w celu poprawy dostępu do mechanizmów sądowych i pozasądowych oraz przez zwiększenie zaufania do władz, zapewnienie pomocy prawnej, oferowanie doradztwa prawnego i wsparcia oraz uproszczenie często długotrwałych i skomplikowanych procedur prawnych; zachęca państwa członkowskie do tworzenia platform, które mogłyby przyjmować skargi i udzielać bezpłatnego wsparcia w zakresie ścigania przypadków dyskryminacji i mobbingu w miejscu pracy;

85. apeluje w odniesieniu do przypadków dyskryminacji, mobbingu i/lub stalkingu w miejscu pracy o przyjęcie przepisów służących ochronie demaskatorów i ich prywatności;

86. przypomina, że w niektórych przypadkach prowadzenie spraw sądowych i zapewnienie odpowiedniej reprezentacji jest nadal problematyczne, oraz wzywa państwa członkowskie do zastanowienia się nad sposobami pomocy ofiarom w tym względzie, na przykład za pomocą sądowych zwolnień podatkowych i obniżenia podatku, pomocy prawnej wyspecjalizowanych organizacji pozarządowych oraz przez zapewnienie środków ochrony prawnej i odpowiedniej reprezentacji; podkreśla znaczenie legitymacji procesowej organizacji pozarządowych mających uzasadniony interes w odpowiednich procedurach sądowych i/lub administracyjnych;

Czwartek, 15 września 2016 r.

87. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że sankcje przewidziane w przepisach antydyskryminacyjnych państw członkowskich są zasadniczo zgodne z dyrektywą w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy; ponadto podkreśla ważną rolę wyspecjalizowanych antydyskryminacyjnych organów publicznych w rozwiązywaniu problemów związanych z sankcjami i odwołaniami; jest jednak zaniepokojony, że pod względem poziomu i kwoty przyznawanej rekompensaty sądy krajowe mają tendencję do stosowania niższej skali sankcji przewidzianych prawem⁽¹⁾; podkreśla, że Komisja musi bacznie przyglądać się obowiązującym przepisom dotyczącym sankcji i dochodzenia roszczeń w państwach członkowskich w celu zapobiegania sytuacjom, w których – jak stwierdził Trybunał Sprawiedliwości UE – prawo krajowe nakłada w przypadku dyskryminacji czysto symboliczne kary lub przewiduje jedynie nagany;

88. wyraża zaniepokojenie niskim odsetkiem osób należących do społeczności romskiej na rynku pracy; podkreśla potrzebę wzmocnienia roli organizacji pozarządowych działających na rzecz tej mniejszości etnicznej, aby wesprzeć jej udział w rynku pracy; zwraca również uwagę na znaczenie organizacji pozarządowych w udzielaniu informacji o prawach przysługujących Romom lub pomocy przy zgłaszaniu przypadków dyskryminacji, co ostatecznie przyczynia się do poprawy gromadzenia danych;

89. wzywa państwa członkowskie do korzystania z przewidzianej w dyrektywie możliwości działań pozytywnych w przypadku grup, których dotyczy poważna i strukturalna dyskryminacja, np. Romów;

90. z zadowoleniem stwierdza, że zdecydowana większość państw członkowskich przewidziała jakąś formę działań pozytywnych w zakresie stosowania dyrektywy;

91. podkreśla potrzebę rozpowszechniania odpowiednich decyzji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a także wymiany decyzji sądów krajowych zgodnych z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i dotyczących przepisów dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy;

92. podkreśla znaczenie zapewnienia wsparcia dla opiekunów nieformalnych łączących pracę i obowiązki opiekuńcze (np. elastyczne godziny pracy, opieka zastępcza), by osoby te (głównie kobiety) mogły zapewnić opiekę swoim rodzinom i wносить ogromny wkład w społeczeństwo, ale by nie ponosiły kary za ten wkład teraz lub na późniejszym etapie życia;

93. uważa, że konieczne jest zapewnienie odpowiednich szkoleń dla pracowników organów krajowych, regionalnych i lokalnych oraz organów egzekwowania prawa i inspektorów pracy; uważa, że szkolenia dla wszystkich zainteresowanych podmiotów, np. sędziów, prokuratorów, pracowników wymiaru sprawiedliwości, prawników, śledczych, policji i personelu więziennego w zakresie przepisów dotyczących niedyskryminacji w obszarze zatrudnienia i odnośnego orzecznictwa mają kluczowe znaczenie, podobnie jak szkolenia poświęcone zrozumieniu kulturowemu i nieświadomym uprzedzonym;

94. uważa za konieczne, by Komisja zapewniła prywatnym przedsiębiorstwom, w tym MŚP i mikroprzedsiębiorstwom, modele ram równości i różnorodności, które później mogą być powielane i dostosowywane do ich potrzeb; wzywa zainteresowane podmioty gospodarcze do wyjścia poza obietnice dotyczące przestrzegania równości i różnorodności, między innymi dzięki corocznemu informowaniu o inicjatywach podejmowanych w tym obszarze z pomocą, jeżeli tak postanowią, organów ds. równości;

95. wzywa pracodawców do stworzenia dla swoich pracowników środowiska pracy wolnego od dyskryminacji przez poszanowanie i wdrażanie obowiązujących dyrektyw antydyskryminacyjnych w oparciu o zasadę równego traktowania niezależne od płci, rasy lub pochodzenie etnicznego, religii lub przekonań, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej; wzywa Komisję do monitorowania realizacji środków w tym zakresie;

96. przypomina, jak ważną rolę odgrywają partnerzy społeczni, organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie w oferowaniu pomocy ofiarom, a ponadto podkreśla, że osobom cierpiącym z powodu dyskryminacji często łatwiej jest zwrócić się do nich niż do innych podmiotów; apeluje zatem o wspieranie organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających w tym obszarze;

⁽¹⁾ EPRS, op. cit.

Czwartek, 15 września 2016 r.

97. apeluje o zapewnienie edukacji o prawach człowieka i edukacji obywatelskiej, które zwiększają świadomość i akceptację różnorodności oraz których celem jest stworzenie integracyjnego środowiska przez zachęcanie do przedefiniowania norm i niestosowania obraźliwych stereotypów;

98. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania edukacji obywatelskiej i nauki o prawach człowieka w szkołach podstawowych i średnich;

99. uważa za konieczne, aby Komisja przyjęła europejskie ramy krajowych strategii na rzecz zwalczania antysemityzmu, islamofobii i innych form rasizmu;

100. wzywa państwa członkowskie do opracowania odpowiednich programów reintegracji na rynku pracy więźniów po odbyciu kary;

101. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwiania odpowiednim zainteresowanym podmiotom, w tym organizacjom społeczeństwa obywatelskiego i organom ds. równości, dostępu do finansowania umożliwiającego im organizowanie kampanii informacyjnych i edukacyjnych dotyczących dyskryminacji w obszarze zatrudnienia; wzywa sektor prywatny do wniesienia własnego wkładu w tworzenie antydyskryminacyjnego środowiska pracy;

102. wzywa państwa członkowskie, by dążyły do zapewnienia wymiany najlepszych praktyk w dziedzinie walki z dyskryminacją w miejscu pracy;

103. wzywa organizacje partnerów społecznych do rozwijania wewnętrznej świadomości nierówności w obszarze zatrudnienia i do przedstawienia propozycji radzenia sobie z kwestiami na szczeblu organizacji/przedsiębiorstw dotyczącymi sektorowych negocjacji zbiorowych, szkoleń i kampanii skierowanych do członków i pracowników;

104. wzywa państwa członkowskie i Komisję do angażowania partnerów społecznych (związków zawodowych i pracodawców) oraz społeczeństwa obywatelskiego, w tym organów ds. równości, w skuteczne stosowanie zasady równości w obszarze zatrudnienia i pracy w celu wspierania równego traktowania; ponadto wzywa państwa członkowskie do poprawy dialogu społecznego oraz wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk;

o

o o

105. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0361

Działalność, oddziaływanie i wartość dodana Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji w latach 2007–2014**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie działalności, oddziaływania i wartości dodanej Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji w latach 2007–2014 (2015/2284(INI))**

(2018/C 204/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1309/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (2014–2020) i uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1927/2006 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 546/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1927/2006 ustanawiające Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1927/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji ⁽³⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z działalności Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji w latach 2013 i 2014 (COM(2015)0355),
- uwzględniając ocenę ex post Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG) – sprawozdanie końcowe, z sierpnia 2015 r.,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 7/2013 pt. „Czy Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji zapewnił wartość dodaną UE dzięki wsparciu reintegracji zawodowej zwalnianych pracowników?”,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Obserwatorium Restrukturyzacji (ERM) Eurofund z 2012 r. pt. „Po restrukturyzacji – rynek pracy, warunki pracy i zadowolenie z życia”,
- uwzględniając badanie Eurofund pt. „Wartość dodana Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji: porównanie doświadczeń Niemiec i Finlandii (2009)”,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Obserwatorium Restrukturyzacji (ERM) Eurofund z 2009 r. pt. „Restrukturyzacja w czasie recesji”,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie przyszłości Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 7 września 2010 r. w sprawie finansowania i funkcjonowania Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 855.⁽²⁾ Dz.U. L 167 z 29.6.2009, s. 26.⁽³⁾ Dz.U. L 406 z 30.12.2006, s. 1.⁽⁴⁾ Dz.U. C 56 E z 26.2.2013, s. 119.⁽⁵⁾ Dz.U. C 308 E z 20.10.2011, s. 30.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- uwzględniając przyjęte przez Parlament Europejski od stycznia 2007 r. rezolucje w sprawie uruchomienia EFG, w tym uwagi Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych w sprawie złożonych wniosków,
  - uwzględniając poświęcone EFG obrady specjalnej grupy roboczej Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, jak również opinie Komisji Budżetowej, Komisji Handlu Międzynarodowego, Komisji Kontroli Budżetowej, Komisji Rozwoju Regionalnego oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0227/2016),
- A. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (EFG) został utworzony w celu zapewnienia wsparcia dla pracowników zwalnianych w związku z poważnymi zmianami strukturalnymi w światowym handlu i wyrażenia solidarności z nimi; mając na uwadze, że celem EFG jest przyczynienie się do inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu i wspieranie trwałego zatrudnienia dzięki przygotowaniu zwolnionych pracowników do nowej pracy i wspieranie ich; mając na uwadze, że celem EFG jest podejmowanie działań w odniesieniu do sytuacji nadzwyczajnych przez podejmowanie szybkich interwencji i udzielanie krótkoterminowej pomocy w odpowiedzi na poważne i nieprzewidziane trudności na rynku pracy wiążące się z masowymi zwolnieniami na szeroką skalę, w przeciwieństwie do Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), który także wspiera zwolnionych pracowników, ale którego celem jest podejmowanie działań w związku z długoterminowymi zaburzeniami równowagi strukturalnej, głównie poprzez programy uczenia się przez całe życie; uważa, że EFG powinien dalej funkcjonować poza wieloletnimi ramami finansowymi (WRF) w następnym okresie programowania;
- B. mając na uwadze, że restrukturyzacja w ostatnich latach stała się bardziej rozpowszechniona, ulegając intensyfikacji w niektórych sektorach i wchodząc do innych sektorów; mając na uwadze, że przedsiębiorstwa ponoszą odpowiedzialność za często nieprzewidziany wpływ tych decyzji na społeczności oraz strukturę gospodarczą i społeczną danego państwa członkowskiego; mając na uwadze, że EFG pomaga amortyzować negatywne skutki tych decyzji restrukturyzacyjnych; mając na uwadze, że coraz więcej wniosków EFG jest związanych ze strategiami restrukturyzacyjnymi dużych przedsiębiorstw i korporacji wielonarodowych, o których zazwyczaj decyduje się bez udziału pracowników ani ich przedstawicieli; mając na uwadze, że przenoszenie produkcji, delokalizacja, zamknięcia, fuzje, nabycia, przejęcia, reorganizacja produkcji i outsourcing działalności są najpowszechniejszymi formami restrukturyzacji;
- C. mając na uwadze, że zdolność adaptacji i proaktywność przy zmianie pracy lub wykonywanych czynności może jednak być osłabiona przez brak bezpieczeństwa, ponieważ przejście do nowego miejsca pracy łączy się z ryzykiem bezrobocia, niższej pensji i braku bezpieczeństwa socjalnego; mając na uwadze, że reintegracja zawodowa beneficjentów wniosków EFG będzie bardziej skuteczna, jeśli doprowadzi do zatrudnienia o wysokiej jakości;
- D. mając na uwadze, że spółdzielnie przeprowadzają restrukturyzacje w sposób społecznie odpowiedzialny oraz że szczególnie spółdzielczy model zarządzania, oparty na wspólnej własności, demokratycznym uczestnictwie i kontroli sprawowanej przez członków, a także zdolność funkcjonowania wyłącznie na bazie własnych zasobów finansowych i sieci wsparcia wyjaśniają, dlaczego spółdzielnie potrafią bardziej elastycznie i innowacyjnie zarządzać restrukturyzacją na przestrzeni czasu oraz lepiej realizować nowe przedsięwzięcia;
- E. mając na uwadze, że w art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 zobowiązano Komisję do przedkładania co dwa lata Parlamentowi i Radzie sprawozdania z działalności EFG z poprzednich dwóch lat w ujęciu ilościowym i jakościowym;
- F. mając na uwadze, że brakuje europejskich ram prawnych dotyczących informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji, przygotowania do restrukturyzacji i zarządzania nią w celu przewidywania zmian i uniknięcia utraty miejsc pracy; mając na uwadze, że Parlament zażądał w swojej rezolucji z dnia 15 stycznia 2013 r.⁽¹⁾, by Komisja, zgodnie z art. 225 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej i po konsultacji z partnerami społecznymi przedłożyła jak najszybciej wniosek dotyczący aktu prawnego w sprawie informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji, przygotowania do restrukturyzacji i zarządzania nią (zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami określonymi w załączniku do swojej rezolucji); mając na uwadze, że przepisy prawa krajowego znacznie się różnią pod względem

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 30.12.2015, s. 23.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- odpowiedzialności pracodawców za pracowników w tym procesie; mając na uwadze, że dwukrotnie konsultowano się z europejskimi partnerami społecznymi w tej sprawie oraz że Komisja nie podjęła żadnych działań; mając na uwadze, że Komisja w rozczarujący sposób zareagowała na rezolucje Parlamentu w sprawie informacji, konsultacji i restrukturyzacji, co podkreśla potrzebę podjęcia konkretnych kroków w tym obszarze; mając na uwadze, że zasadnicze znaczenie mają dobrze rozwinięte systemy regulujące stosunki pracy, które dają pracownikom i ich przedstawicielom prawa w obszarze konsultacji i informacji; mając na uwadze, że wzmocniona dyrektywa w sprawie informacji i konsultacji mogłyby przyczynić się do zagwarantowania, że negocjacje dotyczące odpowiedniego planu odbywają się na sprawiedliwych warunkach i w sposób terminowy;
- G. mając na uwadze, że minimalna liczba progowa zwolnień została obniżona z 1 000 do 500 i że dopuszczono możliwość, że w wyjątkowych okolicznościach lub na małych rynkach pracy wnioski o wsparcie z EFG zostaną wzięte pod uwagę, jeżeli zwolnienia mają poważny wpływ na zatrudnienie i lokalną, regionalną lub krajową gospodarkę;
- H. mając na uwadze, że od dnia 1 stycznia 2014 r. osoby pracujące w przeszłości na własny rachunek mogą również zostać beneficjentami i otrzymać pomoc; mając na uwadze, że Komisja powinna zadbać o to, by z EFG zaspokajane były także specyficzne potrzeby osób samozatrudnionych, ponieważ jest coraz więcej osób zatrudnionych na własny rachunek; mając na uwadze, że do dnia 31 grudnia 2017 r. młode osoby niepracujące, niekształące się ani nieszkolące się (NEET) i mieszkające w regionach kwalifikujących się w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych mogą korzystać z pomocy w ramach EFG w liczbie równej liczbie objętych pomocą beneficjentów;
- I. mając na uwadze, że celem obecnego EFG jest nie tylko wspieranie zwolnionych pracowników, ale także okazanie solidarności z nimi;
- J. mając na uwadze, że pierwotny budżet EFG wynosił 500 mln EUR na rok; mając na uwadze, że obecny budżet wynosi 150 mln EUR na rok i że od momentu ustanowienia budżetu średnio wydatkuje się z niego ok. 70 mln EUR na rok;
- K. mając na uwadze, że pierwotny poziom współfinansowania został ustalony na 50 %, następnie zwiększony do 65 % na okres 2009–2011, potem przywrócony do poziomu 50 % w latach 2012–2013, a obecnie wynosi 60 %;
- L. mając na uwadze, że między rokiem 2007 a 2014 zgłoszono 134 wnioski z 20 państw członkowskich w odniesieniu do 122 121 pracowników, którzy mają zostać objęci pomocą; mając na uwadze, że łączna wnioskowana kwota wynosi 561,1 mln EUR; zauważa, że w latach 2007–2013 wskaźnik wykonania budżetu wynosił tylko 55 %; mając na uwadze, że w latach 2007–2014 największa liczba wniosków przypadła na sektor produkcyjny, w szczególności na sektor motoryzacyjny – 29 tys. ze 122 121 pracowników, czyli 23 % całkowitej liczby objętej złożonymi wnioskami; mając na uwadze, że obecnie skutki kryzysu gospodarczego są poważniejsze i bardziej odczuwalne w małych przedsiębiorstwach zatrudniających poniżej 500 pracowników;
- M. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Obrachunkowy zaleca Parlamentowi, Komisji i Radzie, by zastanowiły się nad ograniczeniem funduszy UE do działań, w odniesieniu do których istnieje największe prawdopodobieństwo, że przyniosą wartość dodaną, a nie finansowały już istniejące krajowe systemy wspierania dochodów pracowników, jak przewidziano w art. 7 ust. 1 lit. b); mając na uwadze, że środki EFG mają największą wartość dodaną, jeśli są wykorzystane do współfinansowania usług dla zwolnionych pracowników normalnie nieobjętych systemami zasiłków dla bezrobotnych w państwach członkowskich, gdzie usługi te skupiają się na szkoleniach, a nie na zasiłkach, oraz w tych przypadkach, w których zostały zindywidualizowane i uzupełniają główne środki wsparcia, w szczególności w odniesieniu do zwolnionych najbardziej narażonych grup pracowników; w związku z tym zauważa potrzebę inwestowania w potencjał byłych pracowników oraz znaczenie pełnej oceny potrzeb i wymogów dotyczących umiejętności na lokalnych rynkach pracy, ponieważ powinno to stanowić podstawę do szkoleń i rozwoju kompetencji w celu szybkiej reintegracji pracowników na rynku pracy; przypomina, że państwa członkowskie mają obowiązek skutecznego wykonania budżetu EFG;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- N. mając na uwadze, że EFG nie rozwiązuje problemu bezrobocia w UE; mając na uwadze, że rozwiązanie kryzysu związanego z bezrobociem w UE wymaga umieszczenia ochrony miejsc pracy w centrum polityki UE; mając na uwadze, że stopy bezrobocia w państwach Unii Europejskiej, zwłaszcza wśród ludzi młodych i długotrwale bezrobotnych, wymagają pilnych działań umożliwiających stworzenie bezrobotnym nowych perspektyw zawodowych;
- O. mając na uwadze, że okresem odniesienia dla oceny EFG na potrzeby niniejszego sprawozdania są lata 2007–2014; mając na uwadze, że ocena ex post Komisji obejmuje lata 2007–2013 i że sprawozdanie z kontroli Trybunału Obrachunkowego obejmuje okres 2007–2012;
- P. mając na uwadze, że przy wdrażaniu EFG powinny być przestrzegane i propagowane zasady równouprawnienia płci i niedyskryminacji, które należą do podstawowych wartości Unii i zostały zapisane w strategii „Europa 2020”;
1. przyjmuje do wiadomości ocenę ex post EFG i pierwsze dwuletnie sprawozdanie; odnotowuje, że Komisja spełnia swój obowiązek sprawozdawczy; uważa, że wspomniane sprawozdania, a także inne sprawozdania, nie wystarczają do pełnego zapewnienia przejrzystości i skuteczności EFG; wzywa państwa członkowskie, które skorzystały z EFG, aby upubliczniły wszystkie dane i oceny wniosków oraz by uwzględniły ocenę wpływu pod kątem płci; zdecydowanie zachęca państwa członkowskie do terminowego upubliczniania ich wniosków i sprawozdań końcowych na mocy obecnego rozporządzenia; uważa w związku z tym, że chociaż Komisja spełnia swój obowiązek sprawozdawczy, to mogłaby upublicznić wszystkie odpowiednie dokumenty związane z przypadkami wsparcia z EFG, a także swoje wewnętrzne sprawozdania z wizyt sporządzone po wizytach kontrolnych oceniających bieżące stosowanie przepisów w państwach członkowskich;
  2. z zadowoleniem przyjmuje przedłużenie finansowania z jednego roku do dwóch lat; przypomina, że zgodnie z badaniami Eurofund 12 miesięcy to nie był wystarczający okres, by pomóc wszystkim zwolnionym pracownikom, w szczególności grupom najbardziej narażonym, takim jak pracownicy o niskich kwalifikacjach, starsi pracownicy, kobiety, a w szczególności rodzice samotnie wychowujący dzieci;
  3. zauważa, że oceny EFG pokazują, że na wyniki działań funduszu wpływ mają czynniki takie jak poziom wykształcenia i kwalifikacje pracowników, do których skierowane są te działania, a także chłonność właściwych rynków pracy i PKB krajów otrzymujących wsparcie z funduszu; podkreśla, że na czynniki te wpływ mają głównie długoterminowe środki, które można skutecznie wspierać za pomocą europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI); podkreśla konieczność uwzględniania tych czynników i sytuacji na lokalnym rynku pracy w każdym przypadku udzielania wsparcia z EFG; zauważa, że większa synergia między EFG a EFSI jest ważna dla osiągnięcia szybszych i bardziej konkretnych wyników; podkreśla, że z EFSI można finansować środki następcze w obszarach wspieranych z EFG, pobudzając inwestycje, ogólny wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy; podkreśla, że interwencje z EFG powinny być nakierowane na inwestycje, które wnoszą pozytywny wkład we wzrost gospodarczy i zatrudnienie, edukację, umiejętności, mobilność geograficzną pracowników oraz powinny być skoordynowane z istniejącymi programami UE, aby pomagać ludziom w znalezieniu pracy i wspierać przedsiębiorczość, zwłaszcza w regionach i sektorach już odczuwających niekorzystne skutki globalizacji lub restrukturyzacji gospodarki; podkreśla, że zintegrowane podejścia oparte na programowaniu wielofunduszowym powinny być preferowane, by w sposób zrównoważony rozwiązywać problem zwolnień i bezrobocia dzięki wydajnej alokacji zasobów oraz ściślejszej koordynacji i większej synergii, zwłaszcza między EFS a EFRR; jest głęboko przekonany, że zintegrowana strategia programowania wielofunduszowego zmniejszyłaby ryzyko przenoszenia produkcji przemysłowej i stworzyłaby sprzyjające warunki jej powrotu do UE;
  4. jest zdania, że funkcjonowanie EFG polepszyło się dzięki zreformowaniu rozporządzenia; przyznaje, że poprawa ta uprościła państwom członkowskim procedury dostępu do EFG i że powinno to pociągnąć za sobą częstsze wykorzystywanie tego instrumentu przez państwa członkowskie; wzywa Komisję do zaproponowania działań mających na celu usunięcie barier dotyczących ograniczeń administracyjnych, które stanowią przeszkodę w skorzystaniu z EFG; jest przekonany, że EFG nie powinien przyjąć makroekonomicznej funkcji stabilizacyjnej;
  5. stwierdza, że zmniejszone środki przeznaczone na EFG w budżecie rocznym okazały się do tej pory wystarczające, by zapewnić niezbędną i podstawową pomoc i wsparcie osobom, które straciły pracę; podkreśla jednak, że od 2014 r. zakres stosowania EFG został rozszerzony, aby uwzględnić młodzież NEET i kryterium związane z kryzysem, a w przypadku znacznego zwiększenia liczby wniosków lub dodania nowych prerogatyw środki muszą być niewystarczające i będą musiały zostać zwiększone, by nadal zapewniać skuteczne funkcjonowanie EFG;

Czwartek, 15 września 2016 r.

6. podkreśla znaczenie silnego dialogu społecznego opartego na wzajemnym zaufaniu i wspólnej odpowiedzialności jako najlepszego instrumentu służącego do znajdowania kompromisowych rozwiązań i wspólnych koncepcji przy przewidywaniu procesów restrukturyzacyjnych, zarządzaniu tymi procesami oraz zapobieganiu im; podkreśla, że pomogłoby to w zapobieganiu utracie pracy, a zatem wnioskiem EFG;

7. zauważa znaczący wzrost liczby wniosków w okresie obowiązywania odstępstwa w latach 2009–2011, kiedy było możliwe składanie wniosków na podstawie kryteriów związanych z kryzysem, a zakres ten został następnie rozszerzony w latach 2014–2020, by trwale uwzględnić kryterium związane z kryzysem, a także osoby prowadzące działalność na własny rachunek; przyjmuje z zadowoleniem przedłużenie tego odstępstwa poza 2013 r.; zauważa, że ponad połowa całkowitej liczby projektów w latach 2007–2014 była związana z kryzysem; podkreśla, że negatywne skutki kryzysu gospodarczego są nadal widoczne w niektórych państwach członkowskich;

8. odnotowuje, że w latach 2007–2014 dwadzieścia państw członkowskich wnioskowało łącznie o kwotę 542,4 mln EUR i przeznaczyło ją na 131 interwencji skierowanych do 121 380 pracowników;

9. stwierdza, że Komisja usprawniła bazę danych EFG zawierającą dane ilościowe na temat przypadków wsparcia z EFG do celów statystycznych, co ułatwiło państwom członkowskim składanie wniosków, a Komisji analizowanie i porównywanie danych dotyczących przypadków wsparcia z EFG; odnotowuje ponadto, że Komisja włączyła EFG do wspólnego systemu dzielonego zarządzania funduszami, co powinno skutkować większą liczbą prawidłowych i kompletnych wniosków oraz dalszym skróceniem czasu koniecznego do przyjęcia wniosku złożonego przez państwo członkowskie; zauważa, że system ten umożliwił uproszczenie wniosków w państwach członkowskich i wzywa Komisję do przyspieszenia procesu rozpatrywania wniosków, tak aby umożliwić szybkie finansowanie w celu zmaksymalizowania oddziaływania;

10. wzywa Komisję, by w pełni przewidywała oddziaływanie decyzji dotyczących polityki handlowej na rynek pracy w UE, biorąc również pod uwagę, oparte na dowodach informacje dotyczące tego oddziaływania, które zostały uwypuklone przez wnioski EFG; wzywa Komisję do przeprowadzenia dokładnej oceny skutków ex ante i ex post, w tym oceny skutków społecznych, z uwzględnieniem ewentualnych skutków dla zatrudnienia, konkurencyjności i gospodarki, a także wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznej koordynacji ex -ante między DG ds. Handlu i DG ds. Zatrudnienia; wzywa Parlament do regularnego organizowania wspólnych wysłuchań Komisji Handlu Międzynarodowego oraz Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych w celu przyczynienia się do poprawy koordynacji między polityką handlową a EFG oraz jej monitorowania; uważa, że należy energiczniej korzystać z EFG, aby stawić czoła procesom przenoszenia produkcji i kryzysom sektorowym spowodowanym wahaniami popytu na świecie; zdecydowanie sprzeciwia się jakiegokolwiek inicjatywie, by traktować EFG w jego obecnej postaci i z jego obecnym budżetem jako narzędzie interwencji w odniesieniu do miejsc pracy utraconych w Unii Europejskiej wskutek strategii handlowych przyjętych na poziomie UE, w tym wskutek przyszłych lub obecnych umów handlowych; podkreśla potrzebę silnej spójności między polityką handlową a polityką przemysłową oraz potrzebę unowocześnienia unijnych instrumentów ochrony handlu;

11. wzywa Komisję do przyznawania statusu gospodarki rynkowej jedynie tym partnerom handlowym, które spełniają pięć ustanowionych przez nią kryteriów; w związku z tym apeluje do Komisji o wprowadzenie jasnej i skutecznej strategii w kwestiach dotyczących przyznawania statusu gospodarki rynkowej państwom trzecim, aby chronić konkurencyjność naszych przedsiębiorstw i nadal dążyć do zwalczania wszelkich przejawów nieuczciwej konkurencji;

12. podkreśla, że jednym z głównych celów EFG jest pomoc pracownikom, którzy stracili pracę w wyniku poważnych zmian w unijnym handlu towarami lub usługami, jak określono w art. 2 lit. a) rozporządzenia; jest zdania, że istotnym zadaniem EFG jest zapewnienie wsparcia pracownikom zwolnionym w wyniku negatywnych konsekwencji sporów handlowych; w związku z tym wzywa Komisję do sprecyzowania, że utrata miejsc pracy w wyniku sporów handlowych, które powodują poważne zmiany w unijnym handlu towarami lub usługami, jest w pełni objęta zakresem stosowania EFG;

13. podkreśla fakt, że EFG w żadnym wypadku nie może zastępować poważnej polityki zapobiegania i antycypowania restrukturyzacji; podkreśla znaczenie prawdziwej polityki przemysłowej na szczycie Unii Europejskiej, zmierzającej do osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu;

Czwartek, 15 września 2016 r.

14. wzywa Komisję do przeprowadzenia ocen wpływu globalizacji na poszczególne sektory i przedstawienia na ich podstawie propozycji wspierających przedsiębiorstwa w przewidywaniu zmian w sektorach i przygotowaniu na nie pracowników w perspektywie zwolnień;

15. podkreśla, że niektóre państwa członkowskie wolały korzystać z EFS zamiast EFG ze względu na wyższy poziom współfinansowania w przypadku EFS, szybsze wdrażanie środków EFS, brak płatności zaliczkowej z EFG i długotrwałość procedury zatwierdzania wniosków o wsparcie z EFG; uważa jednak, że zwiększenie wskaźnika współfinansowania i bardziej terminowy proces składania i zatwierdzania wniosków przewidziany w nowym rozporządzeniu rozwiązują niektóre z tych problemów; wyraża ubolewanie, że wsparcie z EFG wciąż nie objęło zwolnionych pracowników we wszystkich państwach członkowskich i wzywa państwa członkowskie do korzystania z tego wsparcia w przypadku masowych zwolnień;

16. zwraca uwagę na fakt, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału Obrachunkowego średni czas zatwierdzania wniosku w ramach EFG wynosi 41 tygodni; domaga się, by dolożyć wszelkich starań na rzecz przyspieszenia procedur; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz zmniejszenia opóźnień i usprawnienia procesu składania wniosków; podkreśla, że wzmocnienie potencjału państw członkowskich jest niezbędne w tym względzie, i zdecydowanie zaleca, aby wszystkie państwa członkowskie zaczęły jak najszybciej wdrażać działania; zauważa, że wiele państw członkowskich już to czyni;

17. zauważa, że bolączką EFG jest poważny brak wiedzy o nim wśród niektórych państw członkowskich, partnerów społecznych i przedsiębiorstw; zwraca się do Komisji o poprawę komunikacji skierowanej do państw członkowskich, krajowych i lokalnych sieci związkowych oraz szerokiego odbiorcy; wzywa państwa członkowskie do promowania wiedzy o EFG wśród pracowników i ich przedstawicieli oraz do czynienia tego w sprawny sposób, tak aby zagwarantować, że jak największa liczba potencjalnych beneficjentów dotrze do funduszu i uzyska z niego wsparcie; wzywa także do szerszego propagowania korzyści wynikających z wyników osiągniętych przez EFG;

18. przypomina o znaczeniu gwarancji, które zapobiegają przenoszeniu produkcji przedsiębiorstw korzystających z finansowania UE w określonym czasie, co może prowadzić do potrzeby uruchomienia systemów dodatkowego wsparcia z powodu zwolnień;

Beneficjenci EFG

19. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego stwierdzenie, że prawie wszyscy pracownicy kwalifikujący się do pomocy w ramach EFG mogli skorzystać ze zindywidualizowanych i skoordynowanych środków dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb, a odsetek ponownego zatrudnienia wyniósł prawie 50 % wśród pracowników objętych pomocą finansową; zauważa, że brak terminowej i skutecznej realizacji programów EFG w niektórych państwach członkowskich doprowadził do niedostatecznego wykorzystania, uważa, że włączenie objętych pomocą beneficjentów lub ich przedstawicieli, partnerów społecznych, lokalnych placówek poradnictwa i orientacji zawodowej dla ludzi młodych i innych zainteresowanych stron we wstępną ocenę i w sporządzanie wniosku ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia beneficjentom korzystnych wyników; wzywa Komisję, by wspierała państwa członkowskie w opracowywaniu innowacyjnych środków i programów oraz by w ramach przeglądu dokonała oceny, w jakim stopniu w zamyśle skoordynowanego pakietu zindywidualizowanych usług zdołano przewidzieć przyszłe perspektywy rynku pracy i potrzebne umiejętności i czy wpisywał się on w strategię przechodzenia na zasobooszczędną i zrównoważoną gospodarkę; wzywa państwa członkowskie – zgodnie z art. 7 obecnego rozporządzenia – do podjęcia dalszych wysiłków w celu opracowania skoordynowanego pakietu zindywidualizowanych usług na rzecz zasobooszczędnej i zrównoważonej gospodarki; zauważa, że innowacyjność i oszczędne gospodarowanie zasobami mają kluczowe znaczenie dla odbudowy przemysłu oraz dywersyfikacji gospodarczej;

20. odnotowuje, że spośród 73 projektów zbadanych przez Komisję w sprawozdaniu z oceny ex-post średni udział beneficjentów w wieku 55 lat lub powyżej wyniósł 15 %, a beneficjentów w wieku 15–24 lat – 5 %; w związku z tym wyraża zadowolenie, że w nowym rozporządzeniu położono nacisk na starszych i młodszych pracowników oraz że w niektórych wnioskach uwzględniono młodzież NEET; zauważa, że średni udział kobiet wśród beneficjentów wyniósł 33 %, a mężczyzn – 67 %; zauważa, że dane te odzwierciedlają proporcje płci wśród pracowników, które mogą różnić się w zależności od sektora; wzywa zatem Komisję do dopilnowania tego, by we wszystkich wnioskach EFG przestrzegano równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz zwraca się do państw członkowskich o gromadzenie danych z perspektywy płci, aby sprawdzić, w jaki sposób wpływa to na wskaźnik ponownego zatrudnienia kobiet będących beneficjentami tego wsparcia; zauważa, że w niektórych wnioskach o wsparcie z EFG liczba beneficjentów objętych pomocą jest niska w porównaniu z łączną liczbą kwalifikujących się beneficjentów, co może prowadzić do nieoptymalnego poziomu oddziaływania;

Czwartek, 15 września 2016 r.

21. uważa, że włączenie młodzieży NEET we wnioskach o wkład z EFG często wymaga różnych rodzajów interwencji i uważa, że wszystkie odpowiednie podmioty, także partnerzy społeczni, grupy społeczności lokalnych i organizacje młodzieżowe muszą być reprezentowane na etapie wdrażania każdego programu i powinny one promować środki konieczne do zapewnienia jak największego udziału młodzieży NEET; w tym kontekście zachęca państwa członkowskie, by posiadały silną główną agencję odpowiedzialną za koordynowanie wdrażania programu, zapewnienie specjalnego i stałego wsparcia, aby pomóc młodzieży NEET w zakończeniu programu, a także za zapewnienie maksymalnego wydatkowania funduszy z programu; uważa, że niezależny przegląd, ze szczególnym naciskiem na kwestię udziału młodzieży NEET, określi lepsze praktyki; zdecydowanie uważa, że odstępstwo na rzecz włączenia społecznego młodzieży NEET powinny być kontynuowane do końca okresu programowania w grudniu 2020 r.;

22. wzywa Komisję, by włączyła do oceny śródkresowej EFG jakościową i ilościową ocenę wsparcia z EFG dla osób niekształcących się, niepracujących ani niezsokających się, szczególnie biorąc pod uwagę wdrażanie gwarancji dla młodzieży i niezbędne synergie między budżetami krajowymi, EFS i Inicjatywą na rzecz zatrudnienia ludzi młodych;

23. zauważa, że według oceny ex post, we wszystkich 73 zbadanych wnioskach średni wskaźnik objęcia beneficjentów pomocą wyniósł 78 %; obejmuje to 20 wniosków, w który wskaźnik ten wyniósł 100 % lub więcej; podkreśla jednak, że w przypadku każdego wniosku maksymalny wskaźnik objęcia pomocą wynosi 100 %, a zatem użycie danych większych niż 100 % wypacza je i sugeruje znacznie wyższy wskaźnik objęcia pomocą, niż ma to faktycznie miejsce; stwierdza, że to samo odnosi się do wskaźnika wykonania budżetu; zwraca się do Komisji, by dostosowała swoje dane liczbowe, by zapewnić dokładniejsze oszacowanie wskaźników objęcia beneficjentów pomocą i wskaźnika wykonania budżetu;

24. wyraża zadowolenie, że za sprawą EFG beneficjenci przede wszystkim znaleźli nowe zatrudnienie dzięki zindywidualizowanej pomocy w poszukiwaniu pracy i zaktualizowali swoje umiejętności dzięki programom szkoleniowym bądź dodatkom na koszty przeniesienia; przyjmuje także z zadowoleniem fakt, że za sprawą EFG udało się umożliwić niektórym pracownikom zwrot ku przedsiębiorczości dzięki pomocy w zakresie rozpoczęcia lub przejścia działalności gospodarczej; podkreśla w rezultacie godny uwagi pozytywny wpływ, jaki ma wsparcie z EFG na poczucie własnej wartości, poczucie niezależności i na motywację; podkreśla, że wsparcie z EFG zwiększyło spójność społeczną umożliwiając ludziom ponowne znalezienie zatrudnienia i unikanie pułapek bezrobocia;

25. zauważa, że według danych ze sprawozdania ex-post beneficjenci EFG mają zwykle znacznie niższy niż przeciętny poziom wykształcenia, a tym samym mniejsze transferowalne umiejętności, które w normalnych okolicznościach ograniczają ich możliwości zatrudnienia, co skutkuje tym, że są oni bardziej narażeni na rynku pracy; jest zdania, że EFG może zaoferować najlepszą unijną wartość dodaną przy wspieraniu szkoleń i programów przekwalifikowania pracowników, które to szkolenia i programy wspierają szczególnie niskowkwalifikowane grupy słabsze społecznie, koncentrują się na umiejętnościach potrzebnych na rynku pracy i wzmacniają przedsiębiorczość;

26. niemniej przeprowadzone w ramach oceny ex-post badanie dało niejednoznaczne rezultaty: 35 % ankietowanych osób stwierdziło, że jakość nowego miejsca pracy była lepsza lub znacznie lepsza, 24 % orzekło, że taka sama, a 41 % oceniło ją jako gorszą lub znacznie gorszą; ponieważ jednak brakuje systematycznych danych mogących stanowić podstawę oceny, zaleca Komisji, by gromadziła bardziej szczegółowe informacje na temat wpływu interwencji z EFG i ich jakości w celu podejmowania na późniejszym etapie działań naprawczych, które mogą okazać się konieczne;

Efektywność kosztowa i wartość dodana EFG

27. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o elastyczniejszą i skuteczniejszą realizację budżetu EFG, koncentrując się na wynikach, skutkach i wartości dodanej, bez narażania na szwank odpowiedniego i przejrzystego wykorzystania funduszy oraz zgodności z przepisami; uważa, że należy przyspieszyć procedurę wykorzystywania funduszu, by zwiększyć jego skuteczność wobec zwolnionych pracowników; wyraża zaniepokojenie z powodu dysproporcji między wsparciem wnioskowanym z EFG a kwotami zwracanymi przez państwa członkowskie, odnotowując, że średni wskaźnik wykonania budżetu wynosi zaledwie 45 %; w związku z tym wzywa Komisję do dokładnego zbadania powodów niskich wskaźników wykonania i do zaproponowania środków służących wyeliminowaniu wąskich gardeł i zapewnieniu optymalnego wykorzystania funduszu; zauważa, że wskaźnik ponownego zatrudnienia po zakończeniu działań finansowanych z EFG waha się znacząco i wynosi od 4 % do 86 %, i podkreśla w związku z tym znaczenie

Czwartek, 15 września 2016 r.

aktywnych i sprzyjających integracji instrumentów rynku pracy; zauważa, że niektóre państwa członkowskie stale osiągają lepsze wyniki w wydatkowaniu środków z EFG; proponuje, by Komisja nadal dostarczała wytyczne i umożliwiała państwom członkowskim dzielenie się najlepszymi praktykami przy wnioskowaniu o fundusze z EFG i ich wykorzystywaniu w celu zapewnienia jak najwyższego wskaźnika ponownego zatrudnienia za każde wydane euro;

28. uważa, że nie należy zwiększać poziomu współfinansowania wynoszącego 60 %;

29. zauważa, że według oceny ex-post dokonanej przez Komisję średnio jedynie 6 % środków EFG wykorzystano na pokrycie kosztów administrowania i zarządzania;

30. zwraca uwagę, że konsultacje z zainteresowanymi stronami wykazały, że najistotniejszym aspektem efektywności kosztowej była liczba ponownie zatrudnionych pracowników, którzy płacą obecnie podatki i składki na zabezpieczenie społeczne zamiast pobierać zasiłki dla bezrobotnych lub inne świadczenia społeczne;

31. zauważa, że w szeregu przypadków wsparcia z EFG wyższe koszty działań określonych w art. 7 ust. 4 rozporządzenia w sprawie EFG osłabiały ogólny wpływ inwestycji finansowanych przez EFG; wzywa Komisję do rozwiązywania problemu takich kosztów przez wprowadzenie limitów;

32. odnotowuje sformułowaną w ocenie ex post propozycję, by alternatywna ocena skutków była istotnym elementem zrozumienia wartości dodanej EFG; ubolewa nad faktem, że tego rodzaju ocena nie została jeszcze dokonana;

33. z zadowoleniem przyjmuje stwierdzenie Trybunału Obrachunkowego, że EFG wnosi prawdziwą unijną wartość dodaną, gdy jest stosowany do współfinansowania usług dla zwolnionych pracowników lub wypłaty świadczeń normalnie nieobjętych systemem zasiłków dla bezrobotnych w państwach członkowskich, co przyczynia się do większej spójności społecznej w Europie; podkreśla, że w niektórych państwach członkowskich nie istnieją obecnie systemy zabezpieczenia społecznego pozwalające wyjść naprzeciw potrzebom pracowników, którzy stracili pracę;

34. ubolewa, że zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału Obrachunkowego jedna trzecia środków z EFG przeznaczona jest na pokrycie krajowych systemów wspierania dochodów pracowników, bez zapewnienia wartości dodanej UE; podkreśla, że w nowym rozporządzeniu w sprawie EFG limit kosztów dla środków specjalnych, takich jak zasiłki na szukanie pracy i środki zachęty dla pracodawców w zakresie rekrutacji pracowników, ustalono na 35 % wszystkich kosztów skoordynowanego pakietu, oraz że działania wspierane przez EFG nie mają na celu zastąpienia pasywnych środków ochrony socjalnej zapewnianych przez państwa członkowskie w ramach systemów krajowych; podkreśla, że EFG nie może być wykorzystywany do zastępowania obowiązków pracodawców wobec pracowników; ponadto zachęca Komisję do określenia przy następnym przeglądzie rozporządzenia, że EFG nie może być wykorzystywany do zastępowania obowiązków państw członkowskich wobec zwolnionych pracowników;

35. ubolewa, że wskaźniki wykonania budżetu wynoszą od 3 % do 110 %, przy średnim wskaźniku wykonania równym 55 %; uważa, że sytuacja ta odzwierciedla niekiedy niedociągnięcia na etapie planowania lub wdrażania i powinna zostać poprawiona poprzez lepiej zaprojektowane i lepiej realizowane projekty;

36. wyraża ubolewanie z powodu zmniejszenia środków na EFG; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dodatkowego wsparcia EFG w celu zapewnienia spełnienia potrzeb; wzywa Komisję do zapewnienia odpowiedniej liczby pracowników w stosunku do nakładu pracy oraz do unikania niepotrzebnych opóźnień;

37. jest zdania, że EFG i EFS powinny być wykorzystywane do tego, by wzajemnie się uzupełniać w celu zapewnienia rozwiązań zarówno krótkoterminowych, a bardziej ogólnie – długoterminowych; przyjmuje do wiadomości stwierdzenie, że zasadniczo państwa członkowskie skutecznie koordynowały działania EFG z działaniami EFS i z instrumentami rynku pracy na poziomie krajowym i że przeprowadzona przez Trybunał Obrachunkowy kontrola nie wykryła żadnych przypadków pokrywania się różnych działań lub podwójnego finansowania;

38. wyraża zadowolenie w związku ze sprawozdaniem Komisji z działalności EFG w latach 2013 i 2014, z którego wynika, że nie zgłoszono Komisji żadnych nieprawidłowości w ramach rozporządzenia EFG w latach 2013 i 2014 ani nie zakończono żadnych postępowań w odniesieniu do nieprawidłowości związanych z EFG w 2013 i 2014 r.;

Czwartek, 15 września 2016 r.

Wpływ na MŚP

39. odnotowuje, że MŚP stanowią 99 % wszystkich przedsiębiorstw w UE i zatrudniają zdecydowaną większość pracowników w UE; wyraża w tym kontekście obawę, że EFG ma bardzo ograniczony wpływ na MŚP mimo oczywistych możliwości objęcia wsparciem także MŚP przy spełnieniu pewnych kryteriów; przyjmuje wyjaśnienie Komisji, że zwolnieni pracownicy dostawców niższego szczebla nigdy nie byli w sposób umyślny wykluczeni, ale zwraca się do Komisji Europejskiej o dopuszczenie w szerszym zakresie do EFG małych i średnich przedsiębiorstw, które są znaczącymi podmiotami gospodarki europejskiej, np. poprzez położenie większego nacisku na przepis art. 8 lit. d) dotyczący potrzeby określenia dostawców, producentów znajdujących się poniżej w łańcuchu dostaw i podwykonawców przedsiębiorstwa dokonującego zwolnień lub przez wyciąganie wniosków z poprzednich przypadków, kiedy to z EFG korzystały MŚP, przedsiębiorstwa społeczne i spółdzielnie w celu promowania najlepszych praktyk; podkreśla, że należy lepiej uwzględnić zasadę proporcjonalności między pracownikami z MŚP i z dużych przedsiębiorstw;

40. uważa, że powinno się w większym stopniu stosować odstępstwa od progów kwalifikowalności, w szczególności na korzyść MŚP; podkreśla znaczenie mechanizmu przewidzianego w art. 4 lit. b) obecnego rozporządzenia dla MŚP, gdyż umożliwi on restrukturyzację sektorów gospodarki dotkniętych kryzysem lub globalizacją na szczeblu regionalnym w odniesieniu do poszczególnych przypadków; zdaje sobie sprawę z trudności, jakie następczą wnioski z tego tytułu oraz wzywa Komisję, aby ułatwiała państwom członkowskim sprostanie tym trudnościom, aby uczynić EFG praktycznym rozwiązaniem dla zwolnionych pracowników; ponadto wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględniania zasady „najpierw myśl na małą skalę” na etapie planowania i składania wniosków;

41. odnotowuje koncentrację wniosków w przemyśle wytwórczym i budownictwie oraz w szczególności w przemyśle motoryzacyjnym i lotniczym, a pomoc kierowana jest głównie do dużych przedsiębiorstw; wzywa państwa członkowskie i władze regionalne posiadające wyłączne kompetencje do proaktywnego wspierania zwolnionych pracowników MŚP, przedsiębiorstw społecznych i spółdzielni poprzez wykorzystanie elastyczności przewidzianej w art. 4 ust. 2 obecnego rozporządzenia, szczególnie w odniesieniu do wniosków zbiorowych obejmujących MŚP i innych narzędzi promujących silniejsze wsparcie i większy dostęp dla MŚP; wzywa także do informowania MŚP o możliwościach oferowanych im przez EFG; podkreśla, że pomoc MŚP powinna być postrzegana jako wartość dodana EFG;

42. jest usatysfakcjonowany przedstawionymi w sprawozdaniu wynikami przeprowadzonej przez Komisję kontroli ex post, które wskazują na pozytywne sprzężenie między środkami wykorzystanymi na wspieranie przedsiębiorczości i wskaźnikiem samozatrudnienia na koniec realizacji środków; zwraca jednak uwagę, że średni udział osób samozatrudnionych w ogólnej liczbie beneficjentów wsparcia z EFG wynosi zaledwie 5 % i że należy wykorzystać środki na rzecz zachęcania przedsiębiorców, takie jak dotacje na rozpoczęcie działalności oraz inne zachęty; podkreśla w tym kontekście znaczenie uczenia się przez całe życie oraz sieci wsparcia mentorskiego i wzajemnego; jest zdania, że wiele pozostaje do zrobienia w zakresie wykorzystywania EFG, pojedynczo lub w połączeniu z innymi funduszami, takimi jak EFSI, w celu wspierania przedsiębiorczości oraz zakładania działalności, ale podkreśla, że wsparcie przedsiębiorczości powinno opierać się na zrównoważonych planach biznesowych; wzywa państwa członkowskie do położenia nacisku na udział kobiet i dziewcząt w programach na rzecz przedsiębiorczości;

43. z zadowoleniem przyjmuje starania podjęte przez niektóre państwa członkowskie w celu zwiększenia wykorzystania środków wspierania przedsiębiorczości i gospodarki społecznej w formie dotacji na rozpoczęcie działalności i środków ukierunkowanych na promowanie przedsiębiorczości i spółdzielnie społeczne i usługi dla nowych przedsiębiorców;

Wymogi dotyczące danych

44. jest zdania, że w świetle szeregu czynników utrudniających, takich jak możliwe pominięcia danych, specyfika regionalna i krajowa, różne warunki makro- i mikroekonomiczne, mała liczebność prób oraz istnienie pewnych niezbędnych założeń, metodologiczne podejście Komisji powinno być rygorystyczne i przejrzyste, i obejmować wprowadzenie środków przeciwdziałania brakom, które utrudniają zastosowanie takiego podejścia;

45. podkreśla, że w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego stwierdzono, że niektóre państwa członkowskie nie określiły celów ilościowych w zakresie reintegracji, i że dostępne dane nie są wystarczające, by można było ocenić skuteczność działań w zakresie reintegracji zawodowej pracowników; przyjmuje do wiadomości stwierdzenie Komisji, że rozporządzenie w sprawie EFG nie zawiera celów ilościowych w zakresie ponownego zatrudnienia oraz że poszczególne środki EFG mogą być oceniane wedle innych kryteriów; zaleca w związku z tym, by państwa członkowskie wyznaczyły cele ilościowe w zakresie reintegracji i by dokonywały systematycznego rozróżnienia pomocy z EFG od pomocy z EFS i innych

Czwartek, 15 września 2016 r.

krajowych działań przeznaczonych do pomocy pracownikom dotkniętym masowymi zwolnieniami; ponadto wzywa Komisję, by podała informacje o rodzaju i jakości zatrudnienia osób, które wróciły na rynek pracy, oraz o kształtowaniu się w perspektywie średnioterminowej poziomu integracji na rynku pracy uzyskanej dzięki interwencjom; państwa członkowskie powinny ponadto rozróżniać między dwoma głównymi typami działań EFG, tzn. aktywną polityką rynku pracy i wsparciem dochodów pracowników, oraz dostarczać bardziej szczegółowych informacji na temat środków wykorzystanych przez indywidualnych uczestników, by umożliwić dokładniejszą ocenę kosztów i korzyści związanych z różnymi działaniami; wzywa także Komisję do przekazywania danych o wnioskach EFG niezatwierdzonych na poziomie Komisji i przyczynach ich odrzucenia;

46. przypomina państwom członkowskim o obowiązku dostarczenia przez nie danych dotyczących poziomu reintegracji 12 miesięcy po wdrożeniu odpowiednich działań w trosce o zagwarantowanie koniecznego monitorowania wpływu i skuteczności EFG;

47. podkreśla potrzebę usprawnienia procedur kontrolnych na szczeblu krajowym w celu zapewnienia spójności i wydajności, a także uniknięcia zbędnych powtórzeń między podmiotami działającymi na różnych szczeblach kontroli;

48. zaleca wzmocnienie przepływów informacji i mechanizmów wsparcia między krajowymi osobami wyznaczonymi do kontaktu a regionalnymi lub lokalnymi partnerami ds. realizacji;

49. zaleca, by przeprowadzać bardziej regularnie wzajemne weryfikacje, transnarodowe wymiany bądź łączyć w partnerski sposób nowe wnioski EFG z poprzednimi wnioskami, w celu wymiany dobrych praktyk i doświadczeń związanych z wdrażaniem; zaleca zatem utworzenie platformy najlepszych praktyk, łatwo dostępnej i sprzyjającej lepszej wymianie zintegrowanych rozwiązań;

50. odnotowuje obawy Biura Analiz Parlamentu Europejskiego w odniesieniu do metodyki obliczania korzyści z EFG; podkreśla potrzebę określenia dodatkowych wymogów dotyczących wskaźników wykonania.

51. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby utrzymały przepisy obecnego rozporządzenia w sprawie EFG dotyczące świadczeń dla opiekunów; w tym kontekście wzywa państwa członkowskie do opracowania elastyczne warunki zatrudnienia i szkoleń oraz w miarę możliwości lokowania tych środków w lokalnych społecznościach, ponieważ wiele zwolnionych kobiet może mieć mniejsze możliwości elastycznego przemieszczania się w poszukiwaniu nowej pracy ze względu na obowiązki rodzinne;

52. wzywa właściwe organy regionalne i lokalne, partnerów społecznych i organizacje społeczeństwa obywatelskiego do koordynowania wysiłków podmiotów działających na rynku pracy, aby w razie przyszłych zwolnień umożliwić lepszy dostęp do wsparcia finansowego z EFG; ponadto apeluje o większe zaangażowanie partnerów społecznych w monitorowanie i ocenę działalności funduszu, w szczególności o włączenie w te działania przedstawicieli organizacji kobiecych, aby poświęcić większą uwagę aspektom płci.

53. zwraca się do Komisji o rozważenie przekazania oceny EFG do Eurofound zgodnie z wymogami art. 20 rozporządzenia; uważa, że w ramach takiego wniosku Komisja mogłaby zapewnić Eurofound niezbędne zasoby finansowe, odpowiadające bieżącemu wydatkowi EFG związanym z oceną oraz kosztom w zakresie zasobów ludzkich; ponadto, jako że główną przeszkodą dla lepszej oceny jest brak właściwych danych, Komisja mogłaby wymagać dostarczenia przez państwa członkowskie danych do Eurofound;

o

o o

54. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.

Wtorek, 13 września 2016 r.

II

(Komunikaty)

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2016)0323

Wniosek o uchylenie immunitetu Istvána Ujhelyiego**Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wniosku o uchylenie immunitetu Istvána Ujhelyiego (2015/2237(IMM))**

(2018/C 204/23)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek o uchylenie immunitetu Istvána Ujhelyiego, wydany postanowieniem sądu dla centralnego okręgu w Peszcie (Węgry) z dnia 26 listopada 2014 r. w związku z postępowaniem karnym toczącym się przed tym sądem, przekazany przez Stałego Przedstawiciela Węgier przy UE w dniu 15 lipca 2015 r. i ogłoszony na posiedzeniu plenarnym w dniu 7 września 2015 r.,
- po wysłuchaniu wyjaśnień Istvána Ujhelyiego w dniu 28 stycznia 2016 r., zgodnie z art. 9 ust. 5 Regulaminu,
- uwzględniając art. 8 i 9 protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, jak również art. 6 ust. 2 aktu dotyczącego wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich z dnia 20 września 1976 r.,
- uwzględniając wyroki wydane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniach 12 maja 1964 r., 10 lipca 1986 r., 15 i 21 października 2008 r., 19 marca 2010 r., 6 września 2011 r. oraz 17 stycznia 2013 r.⁽¹⁾,
- uwzględniając art. 4 ust. 2 węgierskiej ustawy zasadniczej,
- uwzględniając art. 10 ust. 2 węgierskiej ustawy LVII z 2004 r. w sprawie statusu węgierskich posłów do Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając art. 74 ust. 3 i art. 79 ust. 2 węgierskiej ustawy XXXVI z 2012 r. o Zgromadzeniu Narodowym,

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 maja 1964 r., Wagner/Fohrmann i Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 lipca 1986 r., Wybot/Faure i inni, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; wyrok Sądu z dnia 15 października 2008 r., Mote/Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 października 2008 r., Marra/De Gregorio i Clemente, C-200/07 i C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; wyrok Sądu z dnia 19 marca 2010 r., Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; wyrok Sądu z dnia 6 września 2011 r., Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; wyrok Sądu z dnia 17 stycznia 2013 r., Gollnisch/Parlament, T-346/11 i T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- uwzględniając art. 5 ust. 2, art. 6 ust. 1 oraz art. 9 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A8-0229/2016),
  - A. mając na uwadze, że sąd dla centralnego okręgu w Peszcie złożył wniosek o uchylenie immunitetu parlamentarnego posła do Parlamentu Europejskiego Istvána Ujhelyiego w związku z toczącym się przed nim postępowaniem;
  - B. mając na uwadze, że wniosek sądu jest związany z postępowaniem karnym w sprawie zarzutu popełnienia przestępstwa zniesławienia w związku z wypowiedziami Istvána Ujhelyiego z dnia 25 kwietnia 2014 r., które dotyczyły pewnej osoby na Węgrzech;
  - C. mając na uwadze, że zgodnie z art. 8 Protokołu nr 7 wobec posłów do Parlamentu Europejskiego nie można prowadzić dochodzenia, postępowania sądowego, ani też ich zatrzymywać z powodu ich opinii lub stanowiska zajętego przez nich w głosowaniu w czasie wykonywania przez nich obowiązków służbowych;
  - D. mając na uwadze, że zgodnie z art. 9 Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej w trakcie sesji Parlamentu Europejskiego posłowie do Parlamentu Europejskiego korzystają na terytorium swojego państwa z immunitetów przyznawanych członkom parlamentu ich państwa;
  - E. mając na uwadze, że zgodnie z art. 4 ust. 2 węgierskiej ustawy zasadniczej posłom do parlamentu przysługuje immunitet i wynagrodzenie w celu wspierania ich niezależności;
  - F. mając na uwadze, że na mocy art. 10 ust. 1 węgierskiej ustawy LVII z 2004 r. w sprawie statusu węgierskich posłów do Parlamentu Europejskiego takiemu posłowi przysługuje taki sam zakres immunitetu, z jakiego korzysta poseł do parlamentu węgierskiego;
  - G. mając na uwadze, że zgodnie z art. 74 ust. 3 węgierskiej ustawy XXXVI z 2012 r. o Zgromadzeniu Narodowym wniosek o uchylenie immunitetu przed wniesieniem aktu oskarżenia składa do przewodniczącego prokurator, a po wniesieniu aktu oskarżenia – sąd;
  - H. mając na uwadze, że zgodnie z art. 79 ust. 2 węgierskiej ustawy XXXVI z 2012 r. o Zgromadzeniu Narodowym osoba zarejestrowana jako kandydat w wyborach do parlamentu korzysta z tego samego immunitetu, zatem wypowiedzi z dnia 25 kwietnia 2014 r. mogą być objęte bezwzględnym immunitetem parlamentu węgierskiego z tym wyjątkiem, że o uchyleniu immunitetu postanawia Państwowa Komisja Wyborcza, a wniosek o uchylenie immunitetu składa się do przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej;
  - I. mając na uwadze, że przedmiotowe wypowiedzi miały miejsce w dniu 25 kwietnia 2014 r., kiedy István Ujhelyi nie był posłem do Parlamentu Europejskiego, lecz posłem do parlamentu narodowego;
  - J. mając na uwadze, że zarzuty wobec Istvána Ujhelyiego nie dotyczą opinii lub stanowiska zajętego przez niego w głosowaniu w czasie wykonywania obowiązków posła do Parlamentu Europejskiego oraz że dlatego bezwzględny immunitet z art. 8 Protokołu nr 7 nie znajduje zastosowania;
    1. postanawia uchylić immunitet Istvána Ujhelyiego;
    2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do niezwłocznego przekazania niniejszej decyzji i sprawozdania właściwej komisji właściwemu organowi na Węgrzech.
-

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0324

Wniosek Rosaria Crocetty o skorzystanie z przywilejów i immunitetu**Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wniosku Rosaria Crocetty o skorzystanie z przywilejów i immunitetu (2016/2015(IMM))**

(2018/C 204/24)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Rosaria Crocetty z dnia 7 stycznia 2016 r. dotyczący skorzystania z przywilejów i immunitetu w związku z postępowaniem karnym toczącym się przed trzecią izbą karną sądu w Palermo we Włoszech (RGNR nr 20445/2012), ogłoszony na posiedzeniu plenarnym w dniu 21 stycznia 2016 r.,
  - po wysłuchaniu wyjaśnień Rosaria Crocetty w trybie art. 9 ust. 5 Regulaminu,
  - uwzględniając art. 8 i 9 protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, jak również art. 6 ust. 2 aktu dotyczącego wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich z dnia 20 września 1976 r.,
  - uwzględniając wyroki wydane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniach 12 maja 1964 r., 10 lipca 1986 r., 15 i 21 października 2008 r., 19 marca 2010 r., 6 września 2011 r. oraz 17 stycznia 2013 r.⁽¹⁾,
  - uwzględniając art. 595 włoskiego kodeksu karnego,
  - uwzględniając art. 5 ust. 2 oraz art. 7 i 9 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A8-0230/2016),
- A. mając na uwadze, że były poseł do Parlamentu Europejskiego Rosario Crocetta złożył wniosek o skorzystanie z immunitetu parlamentarnego w związku z postępowaniem karnym toczącym się przed trzecią izbą karną sądu w Palermo, mając na uwadze, że według aktu wydanego przez prokuraturę Rosariowi Crocette zarzuca się, że dopuścił się zniesławiających wypowiedzi, czyli czynów podlegających karze na mocy art. 595 włoskiego kodeksu karnego;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z art. 8 Protokołu nr 7 wobec posłów do Parlamentu Europejskiego nie można prowadzić dochodzenia, postępowania sądowego, ani też ich zatrzymywać z powodu ich opinii lub stanowiska zajętego przez nich w głosowaniu w czasie wykonywania przez nich obowiązków służbowych; mając na uwadze, że taki immunitet, w zakresie w jakim ma chronić swobodę wypowiedzi i niezależność posłów europejskich, należy uznać za immunitet bezwzględny, który uniemożliwia wszczęcie postępowania sądowego z uwagi na wyrażoną opinię lub stanowisko zajęte w głosowaniu w ramach wykonywania obowiązków parlamentarnych⁽²⁾;
- C. mając na uwadze, że Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że opinia, aby mogła być objęta immunitetem, powinna być wypowiedziana przez posła do Parlamentu Europejskiego „w czasie wykonywania [przez niego] obowiązków służbowych”, z czego wynika tym samym wymóg związku między wyrażoną opinią a obowiązkami parlamentarnymi; mając na uwadze, że związek między wyrażoną opinią a obowiązkami parlamentarnymi powinien być bezpośredni i oczywisty⁽³⁾;

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 maja 1964 r., Wagner/Fohrmann i Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 lipca 1986 r., Wybot/Faure i inni, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; wyrok Sądu z dnia 15 października 2008 r., Mote/Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 października 2008 r., Marra/De Gregorio i Clemente, C-200/07 i C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; wyrok Sądu z dnia 19 marca 2010 r., Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 września 2011 r., Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; wyrok Sądu z dnia 17 stycznia 2013 r., Gollnisch/Parlament, T-346/11 i T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

⁽²⁾ Sprawy połączone C-200/07 i C-201/07 Marra, op. cit., pkt 27.

⁽³⁾ Sprawa C-163/10 Patriciello, op. cit., pkt 33 i 35.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- D. mając na uwadze, że przedmiotowe wypowiedzi miały miejsce w czasie, kiedy Rosario Crocetta był posłem do Parlamentu Europejskiego;
  - E. mając na uwadze, że z działalności parlamentarnej Rosaria Crocetty widać, że zawsze aktywnie walczył z przestępczością zorganizowaną i jej wpływem na Unię i państwa członkowskie; mając na uwadze, że poseł skupiał się także na wpływie systematycznej korupcji na politykę i gospodarkę, zwłaszcza w odniesieniu do zamówień publicznych w dziedzinie polityki ochrony środowiska;
  - F. mając na uwadze, że okoliczności sprawy, wynikające z przedstawionych Komisji Prawnej dokumentów oraz z wysłuchania w komisji, wskazują na to, iż wypowiedzi Rosaria Crocetty miały bezpośredni i oczywisty związek z jego obowiązkami parlamentarnymi;
  - G. mając na uwadze, że można zatem uznać, iż Rosario Crocetta działał, wykonując obowiązki służbowe posła do Parlamentu Europejskiego;
    - 1. postanawia wyrazić zgodę na skorzystanie przez Rosaria Crocettę z przywilejów i immunitetu;
    - 2. zobowiązuje przewodniczącego do niezwłocznego przekazania niniejszej decyzji oraz sprawozdania właściwej komisji właściwym władzom Republiki Włoskiej i Rosariowi Crocettie.
-

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0325

Wniosek o uchylenie immunitetu Sotiriosa Zarianopouloza**Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wniosku o uchylenie immunitetu Sotiriosa Zarianopouloza (2016/2083(IMM))**

(2018/C 204/25)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek o uchylenie immunitetu Sotiriosa Zarianopouloza ogłoszony na posiedzeniu plenarnym w dniu 27 kwietnia 2016 r., przekazany przez prokuratora Sądu Najwyższego Grecji dnia 28 marca 2016 r. w związku z postępowaniem, jakie prokurator zamierza wszcząć w sprawie przestępstw popełnionych w Salonikach (sprawa ABM A2015/1606),
- uwzględniając okoliczność, że Sotirios Zarianopoulos zrezygnował z prawa do udzielenia wyjaśnień na mocy art. 9 ust. 5 Regulaminu,
- uwzględniając art. 8 i 9 protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, jak również art. 6 ust. 2 aktu z dnia 20 września 1976 r. dotyczącego wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich,
- uwzględniając wyroki wydane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniach 12 maja 1964 r., 10 lipca 1986 r., 15 i 21 października 2008 r., 19 marca 2010 r., 6 września 2011 r. oraz 17 stycznia 2013 r.⁽¹⁾,
- uwzględniając art. 62 konstytucji Republiki Greckiej,
- uwzględniając art. 5 ust. 2, art. 6 ust. 1 oraz art. 9 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A8-0233/2016),
- A. mając na uwadze, że prokurator Sądu Najwyższego Grecji zwrócił się o uchylenie immunitetu poselskiego Sotiriosa Zarianopouloza w związku z postępowaniem w sprawie o popełnienie zarzucanego przestępstwa;
- B. mając na uwadze, że w myśl art. 9 Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej korzystają na terytorium swojego państwa z immunitetów przyznawanych członkom parlamentu ich państwa;
- C. mając na uwadze, że w myśl art. 62 Konstytucji Republiki Greckiej w trakcie kadencji parlamentarnej żaden poseł nie może być ścigany, aresztowany, uwięziony ani objęty innymi środkami ograniczającymi bez zgody Izby Deputowanych;
- D. mając na uwadze, że władze greckie zamierzają wszcząć postępowanie przeciwko Sotiriosowi Zarianopoulosowi w związku z niedopełnieniem obowiązków wynikających z prawa popełnionym ze współsprawcami;
- E. mając na uwadze, że zarzucany czyn dotyczy wydania w 2011 r. przez Radę Miasta Saloniki rzekomo niezgodnych z prawem zezwoleń na wykorzystanie przestrzeni publicznej do rozmieszczenia stołów i krzeseł w strefie dla pieszych, oraz że postępowanie prowadzone jest przeciwko Sotiriosowi Zarianopoulosowi jako byłemu członkowi rady miasta;
- F. mając na uwadze, że zarzucany czyn nie ma żadnego związku z wykonywaniem przez Sotiriosa Zarianopouloza mandatu posła do Parlamentu Europejskiego, lecz z pełnieniem przez niego wcześniej mandatu członka Rady Miasta Saloniki;

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 maja 1964 r., Wagner/Fohrmann i Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 lipca 1986 r., Wybot/Faure i inni, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; wyrok Sądu z dnia 15 października 2008 r., Mote/Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 października 2008 r., Marra/De Gregorio i Clemente, C-200/07 i C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; wyrok Sądu z dnia 19 marca 2010 r., Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 września 2011 r., Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; wyrok Sądu z dnia 17 stycznia 2013 r., Gollnisch/Parlament, T346/11 i T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Wtorek, 13 września 2016 r.

- G. mając na uwadze, że zarzucany czyn nie dotyczy opinii wyrażonych lub głosów oddanych w ramach wykonywania obowiązków danego posła do Parlamentu Europejskiego w rozumieniu art. 8 Protokołu nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej;
- H. mając na uwadze, że nie istnieją podstawy, aby zakładać, że celem postępowania ma być zaszkodzenie politycznej działalności posła (*fumus persecutionis*), ponieważ zarzuty dotyczą wszystkich członków ówczesnej rady miasta;
1. postanawia uchylić immunitet Sotiriosa Zarianopoulou;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do bezzwłocznego przekazania władzom greckim niniejszej decyzji wraz ze sprawozdaniem właściwej komisji.
-

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0362

Przyjęcie poprawek do wniosku Komisji (wykładnia art. 61 ust. 2 Regulaminu)**Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie przyjęcia poprawek do wniosku Komisji (wykładnia art. 61 ust. 2 Regulaminu) (2016/2218(REG))**

(2018/C 204/26)

Parlament Europejski,

— uwzględniając pismo przewodniczącej Komisji Spraw Konstytucyjnych z dnia 13 września 2016 r.,

— uwzględniając art. 226 Regulaminu,

1. przyjmuje następującą wykładnię art. 61 ust. 2 Regulaminu:

„Nic nie stoi na przeszkodzie, aby po sporządzeniu sprawozdania przez właściwą komisję, do której sprawa została odesłana, Parlament zdecydował o przeprowadzeniu – w stosownych przypadkach – debaty podsumowującej.”

2. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej decyzji do wiadomości Radzie oraz Komisji.

Wtorek, 13 września 2016 r.

III

(Akty przygotowawcze)

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2016)0326

Porozumienie UE-Chiny w związku z przystąpieniem Chorwacji do UE ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Porozumienia w formie wymiany listów między Unią Europejską a Chińską Republiką Ludową na podstawie art. XXIV ust. 6. oraz art. XXVIII Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT) z 1994 r. odnoszącego się do zmian list koncesyjnych Republiki Chorwacji w związku z jej przystąpieniem do Unii Europejskiej (15561/2015 – C8-0158/2016 – 2015/0298(NLE))

(Zgoda)

(2018/C 204/27)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (15561/2015),
  - uwzględniając zawarcie Porozumienia w formie wymiany listów między Unią Europejską a Chińską Republiką Ludową zgodnie z art. XXIV: ust. 6 i art. XXVIII Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT) z 1994 r. w sprawie zmiany list koncesyjnych Republiki Chorwacji w związku z jej przystąpieniem do Unii Europejskiej (15562/2015),
  - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na podstawie art. 207 ust. 4 akapit pierwszy oraz art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (v) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0158/2016),
  - uwzględniając art. 99 ust. 1 akapit pierwszy i trzeci, art. 99 ust. 2 oraz art. 108 ust. 7 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0231/2016),
1. wyraża zgodę na zawarcie Umowy;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Chińskiej Republiki Ludowej.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0327

Porozumienie UE-Urugwaj w związku z przystąpieniem Chorwacji do UE ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Porozumienia w formie wymiany listów między Unią Europejską a Wschodnią Republiką Urugwaju na podstawie art. XXIV ust. 6. oraz art. XXVIII Układu ogólnego w sprawie tariff celnych i handlu (GATT) z 1994 r. odnoszącego się do zmian list koncesyjnych Republiki Chorwacji w związku z jej przystąpieniem do Unii Europejskiej (06870/2016 – C8-0235/2016 – 2016/0058(NLE))

(Zgoda)

(2018/C 204/28)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (06870/2016),
  - uwzględniając projekt Porozumienia w formie wymiany listów między Unią Europejską a Wschodnią Republiką Urugwaju na podstawie art. XXIV ust. 6. oraz art. XXVIII Układu ogólnego w sprawie tariff celnych i handlu (GATT) z 1994 r. odnoszącego się do zmian list koncesyjnych Republiki Chorwacji w związku z jej przystąpieniem do Unii Europejskiej (06871/2016),
  - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 207 ust. 4 akapit pierwszy i art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (v) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0235/2016),
  - uwzględniając art. 99 ust. 1 akapit pierwszy i trzeci, art. 99 ust. 2, a także art. 108 ust. 7 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0241/2016),
1. wyraża zgodę na zawarcie umowy;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz Wschodniej Republici Urugwaju.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0328

Mianowanie członka Trybunału Obrachunkowego – Lazaros Stavrou Lazarou

Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie powołania Lazarosa Stavrou Lazarou na członka Trybunału Obrachunkowego (C8-0190/2016 – 2016/0807(NLE))

(Konsultacja)

(2018/C 204/29)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 286 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0190/2016),
  - uwzględniając art. 121 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0258/2016),
- A. mając na uwadze, że Komisja Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego dokonała oceny kwalifikacji kandydata, zwłaszcza pod kątem wymogów określonych w art. 286 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- B. mając na uwadze, że na posiedzeniu w dniu 5 września 2016 r. Komisja Kontroli Budżetowej przystąpiła do przesłuchania zgłoszonego przez Radę kandydata na stanowisko członka Trybunału Obrachunkowego;
1. wydaje pozytywną opinię w sprawie propozycji Rady dotyczącej powołania Lazarosa Stavrou Lazarou na członka Trybunału Obrachunkowego;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej decyzji Radzie oraz do wglądu Trybunałowi Obrachunkowemu, jak również pozostałym instytucjom Unii Europejskiej i organom kontroli w państwach członkowskich.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0329

Mianowanie członka Trybunału Obrachunkowego – João Figueiredo**Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie powołania João Alexandre’a Tavaresa Gonçalvesa de Figueiredo na członka Trybunału Obrachunkowego (C8-0260/2016 – 2016/0809(NLE))****(Konsultacja)**

(2018/C 204/30)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 286 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0260/2016),
  - uwzględniając art. 121 swojego Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0259/2016),
- A. mając na uwadze, że Komisja Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego dokonała oceny kwalifikacji kandydata, zwłaszcza pod kątem wymogów określonych w art. 286 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- B. mając na uwadze, że na posiedzeniu w dniu 5 września 2016 r. Komisja Kontroli Budżetowej przystąpiła do przesłuchania kandydata zgłoszonego przez Radę na stanowisko członka Trybunału Obrachunkowego;
1. wydaje pozytywną opinię w sprawie propozycji Rady dotyczącej powołania João Alexandre’a Tavaresa Gonçalvesa de Figueiredo na członka Trybunału Obrachunkowego;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej decyzji Radzie oraz do wglądu Trybunałowi Obrachunkowemu, jak również pozostałym instytucjom Unii Europejskiej i organom kontroli w państwach członkowskich.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0330

Mianowanie członka Trybunału Obrachunkowego – Leo Brincat

Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie nominacji Leo Brincata na członka Trybunału Obrachunkowego (C8-0185/2016 – 2016/0806(NLE))

(Konsultacja)

(2018/C 204/31)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 286 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0185/2016),
  - uwzględniając art. 121 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0257/2016),
- A. mając na uwadze, że Komisja Kontroli Budżetowej dokonała oceny kwalifikacji kandydata, zwłaszcza pod kątem wymogów określonych w art. 286 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- B. mając na uwadze, że na posiedzeniu w dniu 5 września 2016 r. Komisja Kontroli Budżetowej przystąpiła do przesłuchania kandydata zgłoszonego przez Radę na stanowisko członka Trybunału Obrachunkowego;
1. wydaje negatywną opinię w sprawie nominacji Leo Brincata na członka Trybunału Obrachunkowego przez Radę oraz wzywa Radę do wycofania tej nominacji i przedstawienia Parlamentowi nowej nominacji;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej decyzji Radzie oraz do wiadomości Trybunałowi Obrachunkowemu, jak również innym instytucjom Unii Europejskiej i organom kontroli w państwach członkowskich.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0331

Statystyki dotyczące handlu zagranicznego z państwami trzecimi (uprawnienia delegowane i wykonawcze) ***II

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. dotyczące stanowiska Rady w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 471/2009 w sprawie statystyk Wspólnoty dotyczących handlu zagranicznego z państwami trzecimi w odniesieniu do powierzenia Komisji uprawnień delegowanych i wykonawczych do przyjmowania niektórych środków (08536/1/2016 – C8-0226/2016 – 2013/0279(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: drugie czytanie)

(2018/C 204/32)

Parlament Europejski,

- uwzględniając stanowisko Rady w pierwszym czytaniu (08536/1/2016 – C8-0226/2016),
  - uwzględniając swoje stanowisko przyjęte w pierwszym czytaniu⁽¹⁾ dotyczące wniosku Komisji przedstawionego Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2013)0579),
  - uwzględniając art. 294 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 76 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie do drugiego czytania przedstawione przez Komisję Handlu Międzynarodowego (A8-0240/2016),
1. zatwierdza stanowisko Rady przyjęte w pierwszym czytaniu;
  2. stwierdza, że akt prawny zostaje przyjęty zgodnie ze stanowiskiem Rady;
  3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do podpisania wraz z przewodniczącym Rady aktu prawnego zgodnie z art. 297 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
  4. zobowiązuje swojego sekretarza generalnego do podpisania aktu prawnego po stwierdzeniu, że wszystkie procedury zostały prawidłowo zakończone, oraz do przygotowania, w porozumieniu z sekretarzem generalnym Rady, jego publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
  5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Teksty przyjęte w dniu 12.3.2014, P7_TA(2014)0226.

Wtorek, 13 września 2016 r.

P8_TA(2016)0332

Statystyka dotycząca cen gazu ziemnego i energii elektrycznej ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiej statystyki dotyczącej cen gazu ziemnego i energii elektrycznej oraz uchylającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/92/WE dotyczącą wspólnotowej procedury w celu poprawy przejrzystości cen gazu i energii elektrycznej dla końcowych odbiorców przemysłowych (COM(2015)0496 – C8-0357/2015 – 2015/0239(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2018/C 204/33)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2015)0496),
  - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 338 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0357/2015),
  - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając zobowiązanie przedstawiciela Rady przekazane pismem z dnia 22 czerwca 2016 r., do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu Europejskiego, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0184/2016),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
  2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego wniosku lub zastąpienie go innym tekstem;
  3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2015)0239

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 września 2016 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/... w sprawie europejskiej statystyki dotyczącej cen gazu ziemnego i energii elektrycznej oraz uchylającego dyrektywę 2008/92/WE

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2016/1952.)

Środa, 14 września 2016 r.

P8_TA(2016)0339

Protokół do Umowy UE-Szwajcaria w sprawie swobodnego przepływu osób (przystąpienie Chorwacji do UE) ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Protokołu do Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób, dotyczącego udziału Republiki Chorwacji w charakterze Umawiającej się strony w następstwie jej przystąpienia do Unii Europejskiej (14381/2013 – C8-0120/2016 – 2013/0321(NLE))

(Zgoda)

(2018/C 204/34)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (14381/2013),
  - uwzględniając Protokół do Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób dotyczący udziału Republiki Chorwacji w charakterze Umawiającej się Strony w następstwie jej przystąpienia do Unii Europejskiej (14382/2013),
  - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 217, art. 218 ust. 6 lit. a) i art. 218 ust. 8 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0120/2016),
  - uwzględniając art. 99 ust. 1 akapity pierwszy i trzeci, art. 99 ust. 2 oraz art. 108 ust. 7 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8-0216/2016),
1. wyraża zgodę na zawarcie protokołu;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządów i parlamentom państw członkowskich oraz Konfederacji Szwajcarskiej.

Środa, 14 września 2016 r.

P8_TA(2016)0340

Trójstronny szczyt społeczny ds. wzrostu i zatrudnienia ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie trójstronnego szczytu społecznego ds. wzrostu i zatrudnienia oraz uchylającej decyzję 2003/174/WE (05820/2014 – C8-0164/2016 – 2013/0361(APP))

(Specjalna procedura ustawodawcza – zgoda)

(2018/C 204/35)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (05820/2014),
  - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 352 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0164/2016),
  - uwzględniając swoją rezolucję przejściową z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie trójstronnego szczytu społecznego ds. wzrostu i zatrudnienia ⁽¹⁾,
  - uwzględniając art. 99 ust. 1 akapit pierwszy i trzeci Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8-0252/2016),
1. wyraża zgodę na projekt decyzji Rady;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0377.

Środa, 14 września 2016 r.

P8_TA(2016)0341

Wymagania techniczne mające zastosowanie do statków żeglugi śródlądowej ***II

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie stanowiska Rady przyjętego w pierwszym czytaniu w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej wymagania techniczne mające zastosowanie do statków żeglugi śródlądowej, zmieniającej dyrektywę 2009/100/WE i uchylającej dyrektywę 2006/87/WE (07532/2/2016 – C8-0227/2016 – 2013/0302(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: drugie czytanie)

(2018/C 204/36)

Parlament Europejski,

- uwzględniając stanowisko Rady w pierwszym czytaniu (07532/2/2016 – C8-0227/2016),
  - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 21 stycznia 2014 r. ⁽¹⁾,
  - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 31 stycznia 2014 r. ⁽²⁾,
  - uwzględniając swoje stanowisko przyjęte w pierwszym czytaniu ⁽³⁾ dotyczące wniosku Komisji przedstawionego Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2013)0622),
  - uwzględniając art. 294 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 76 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie do drugiego czytania przedstawione przez Komisję Transportu i Turystyki (A8-0256/2016),
1. zatwierdza stanowisko Rady przyjęte w pierwszym czytaniu;
  2. stwierdza, że akt prawny zostaje przyjęty zgodnie ze stanowiskiem Rady;
  3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do podpisania wraz z przewodniczącym Rady aktu prawnego zgodnie z art. 297 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
  4. zobowiązuje swojego sekretarza generalnego do podpisania aktu prawnego po stwierdzeniu, że wszystkie procedury zostały prawidłowo zakończone, oraz do przygotowania, w porozumieniu z sekretarzem generalnym Rady, jego publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;
  5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 177 z 11.6.2014, s. 58.

⁽²⁾ Dz.U. C 126 z 26.4.2014, s. 48.

⁽³⁾ Teksty przyjęte w dniu 15.4.2014, P7_TA(2014)0343.

Środa, 14 września 2016 r.

P8_TA(2016)0342

Umowa o partnerstwie gospodarczym między UE a państwami Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju (SADC) objętymi umową o partnerstwie gospodarczym ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a państwami SADC UPG, z drugiej strony (10107/2016 – C8-0243/2016 – 2016/0005(NLE))

(Zgoda)

(2018/C 204/37)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (10107/2016),
  - uwzględniając projekt Umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a państwami SADC, z drugiej strony (05730/2016),
  - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 207 ust. 3 i 4, art. 209 ust. 2 i art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0243/2016),
  - uwzględniając art. 99 ust. 1 akapit pierwszy i trzeci i ust. 2, a także art. 108 ust. 7 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinię Komisji Rozwoju (A8-0242/2016),
1. wyraża zgodę na zawarcie umowy;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz państw SADC UPG (Botswana, Lesotho, Mozambik, Namibia, Republika Południowej Afryki i Suazi).

Środa, 14 września 2016 r.

P8_TA(2016)0347

Sprzeciw wobec rozporządzenia delegowanego Komisji: dokumenty zawierające kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 30 czerwca 2016 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) przez ustanowienie regulacyjnych standardów technicznych w zakresie prezentacji, treści, przeglądu i zmiany dokumentów zawierających kluczowe informacje oraz warunków spełnienia wymogu przekazania takich dokumentów (C(2016)03999 – 2016/2816(DEA))

(2018/C 204/38)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji C(2016)03999 („rozporządzenie delegowane”),
- uwzględniając art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP), w szczególności jego art. 8 ust. 5, art. 10 ust. 2 i art. 13 ust. 5,
- uwzględniając art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/79/WE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/77/WE,
- uwzględniając projekty regulacyjnych standardów technicznych przedłożone w dniu 6 kwietnia 2016 r. przez Wspólny Komitet Europejskich Urzędów Nadzoru na mocy art. 10 i 56 rozporządzeń (UE) nr 1093/2010, (UE) nr 1094/2010 oraz (UE) nr 1095/2010,
- uwzględniając pismo wystosowane w dniu 30 czerwca 2016 r. do Komisji przez przewodniczącego Komisji Gospodarczej i Monetarnej, a także pismo przewodniczącego Komisji Gospodarczej i Monetarnej z dnia 12 lipca 2016 r.,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Gospodarczej i Monetarnej,
- uwzględniając art. 105 ust. 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że niezwykle istotne jest zapewnienie konsumentom porównywalnych informacji dotyczących produktów inwestycyjnych w celu wspierania równych warunków działania na rynku, niezależnie od rodzaju pośrednika finansowego, który tworzy te produkty lub wprowadza je do obrotu;
- B. mając na uwadze, że usunięcie ryzyka kredytowego z obliczania klasyfikacji ryzyka produktów ubezpieczeniowych byłoby mylące dla inwestorów;

Środa, 14 września 2016 r.

- C. mając na uwadze, że nadal konieczne jest wyjaśnienie, jak traktować produkty o większej liczbie opcji, szczególnie w kontekście wyraźnego wyłączenia przyznanego funduszom UCITS na mocy rozporządzenia (UE) nr 1286/2014;
  - D. mając na uwadze, że metodologia obliczania przyszłych scenariuszy wyników zastosowana w akcie delegowanym przyjętym przez Komisję zawiera błędy, w związku z czym nie spełnia wynikającego z rozporządzenia (UE) nr 1286/2014 wymogu przekazywania informacji, które są „dokładne, rzetelne, jasne [...] i nie wprowadzają [...] w błąd”, i w szczególności nie pokazuje w przypadku niektórych PRIIP – nawet w scenariuszu niekorzystnym i nawet dla produktów, które regularnie powodowały straty w zalecanym minimalnym okresie utrzymywania – że inwestorzy mogą stracić pieniądze;
  - E. mając na uwadze, że brak w rozporządzeniu delegowanym szczegółowych wytycznych dotyczących „ostrzeżenia przed błędnym zrozumieniem” stwarza poważne ryzyko niespójnego wdrożenia tego elementu w dokumencie zawierającym kluczowe informacje na całym jednolitym rynku;
  - F. mając na uwadze, że Parlament nadal uważa, iż konieczna jest dalsza standaryzacja sytuacji, w których należy stosować ostrzeżenie przed błędnym zrozumieniem, w formie dodatkowego mandatu upoważniającego do wprowadzania regulacyjnych standardów technicznych;
  - G. mając na uwadze, że jeżeli zasady określone w rozporządzeniu delegowanym pozostaną niezmienione, istnieje ryzyko, iż staną się one sprzeczne z duchem i celem przepisów mających zapewnić inwestorom indywidualnym jasne, porównywalne i zrozumiałe informacje na temat PRIIP, które nie będą wprowadzały ich w błąd;
  - H. mając na uwadze, że w piśmie z dnia 30 czerwca 2016 r. skierowanym do Komisji przez przewodniczącego Komisji Gospodarczej i Monetarnej zespół negocjacyjny Parlamentu zwrócił się do Komisji o ocenę, czy konieczne jest odroczenie wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 1286/2014;
    - 1. wyraża sprzeciw wobec rozporządzenia delegowanego Komisji;
    - 2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i do powiadomienia jej, że rozporządzenie delegowane nie może wejść w życie;
    - 3. wzywa Komisję do przedstawienia nowego aktu delegowanego uwzględniającego powyższe uwagi;
    - 4. wzywa Komisję do rozważenia propozycji przesunięcia daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) nr 1286/2014 bez zmiany innych postanowień poziomu 1 w celu zapewnienia sprawnego wdrożenia wymogów określonych w tym rozporządzeniu i w rozporządzeniu delegowanym oraz w celu uniknięcia stosowania poziomu 1 bez uprzedniego wprowadzenia w życie regulacyjnych standardów technicznych;
    - 5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.
-

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0348

Mianowanie nowego Komisarza**Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie zatwierdzenia mianowania Juliana Kinga na członka Komisji (C8-0339/2016 – 2016/0812(NLE))**

(2018/C 204/39)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 246 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
  - uwzględniając pkt 6 Porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską ⁽¹⁾,
  - uwzględniając złożoną dnia 25 czerwca 2016 r. rezygnację Jonathana Hilla ze stanowiska członka Komisji,
  - uwzględniając pismo Rady z dnia 15 lipca 2016 r., zgodnie z którym Rada skonsultowała się z Parlamentem w sprawie decyzji dotyczącej mianowania Juliana Kinga członkiem Komisji, która ma zostać przyjęta za wspólnym porozumieniem z przewodniczącym Komisji (C8-0339/2016),
  - uwzględniając wysłuchanie Juliana Kinga przeprowadzone przed Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, które odbyło się dnia 12 września 2016 r., oraz oświadczenie w sprawie oceny wydane po przeprowadzeniu wysłuchania,
  - uwzględniając art. 118 i załącznik XVI do Regulaminu,
1. zatwierdza mianowanie Juliana Kinga na członka Komisji;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej decyzji Radzie, Komisji i rządów państw członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 20.11.2010, s. 47.

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0352

Dokument podróży do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiego dokumentu podróży do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (COM(2015)0668 – C8-0405/2015 – 2015/0306(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2018/C 204/40)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2015)0668),
  - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 79 ust. 2 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0405/2015),
  - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając zobowiązanie przedstawiciela Rady, przekazane pismem z dnia 30 czerwca 2016 r., do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu Europejskiego, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0201/2016),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
  2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego wniosku lub zastąpienie go innym tekstem;
  3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2015)0306

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 15 września 2016 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/... w sprawie ustanowienia europejskiego dokumentu podróży do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz uchylającego zalecenie Rady z dnia 30 listopada 1994 r.

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2016/1953.)

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0353

Prospekt emisyjny publikowany w związku z ofertą publiczną lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych ***I

Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 15 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z ofertą publiczną lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych (COM(2015)0583 – C8-0375/2015 – 2015/0268(COD)) ⁽¹⁾

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

[Poprawka 1, chyba że wskazano inaczej]

(2018/C 204/41)

POPRAWKI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (*)

do wniosku Komisji

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z ofertą publiczną lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,**uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽²⁾,****po konsultacji** z Komitetem Regionów,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Sprawa została odesłana do właściwej komisji w celu ponownego rozpatrzenia zgodnie z art. 61 ust. 2 akapit drugi regulaminu (A8-0238/2016).

(*) Poprawki: tekst nowy lub zmieniony został zaznaczony kursywą i wytłuszczonym drukiem; symbol ■ sygnalizuje skreślenia.

⁽¹⁾ Dz.U. C 177 z 18.5.2016, s. 9.

⁽²⁾ Dz.U. C 195 z 2.6.2016, s. 1.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia ... [(Dz.U. ...)/(dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym)] oraz decyzja Rady z dnia ....

Czwartek, 15 września 2016 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niniejsze rozporządzenie stanowi zasadniczy krok w kierunku utworzenia unii rynków kapitałowych, określonej w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów zatytułowanym „Plan działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych” z 30 września 2015 r. Celem unii rynków kapitałowych jest zapewnienie przedsiębiorstwom pomocy w pozyskiwaniu bardziej zróżnicowanych źródeł kapitału z dowolnych źródeł w Unii Europejskiej (zwanej dalej „Unią”) oraz sprawienie, aby rynki skuteczniej funkcjonowały i oferowały inwestorom i oszczędzającym dodatkowe możliwości zainwestowania swoich pieniędzy, w celu pobudzenia wzrostu i tworzenia miejsc pracy.
- (2) W dyrektywie 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ ustanowiono zharmonizowane zasady i przepisy w sprawie prospektu emisyjnego sporządzanego, zatwierdzanego i publikowanego w związku z ofertą publiczną lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych na rynku regulowanym. Ze względu na zmiany ustawodawcze i rynkowe, które zaszły od wejścia w życie wspomnianej wyżej dyrektywy, dyrektywę tę należy zastąpić.
- (3) Ujawnianie informacji w przypadku ofert publicznych papierów wartościowych lub dopuszczania papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym odgrywa kluczową rolę w ochronie inwestorów, ponieważ eliminuje asymetrię informacji pomiędzy nimi a emitentami. Ujednolicenie tego obowiązku informacyjnego umożliwi ustanowienie transgranicznego mechanizmu paszportów, który ułatwia skuteczne funkcjonowanie rynku wewnętrznego w zakresie szerokiej gamy papierów wartościowych.
- (4) Rozbieżne podejścia doprowadziłyby do fragmentacji rynku wewnętrznego, ponieważ emitenci, oferujący i osoby wnioskujące o dopuszczenie do obrotu podlegałyby w poszczególnych państwach członkowskich różnym przepisom i prospektom emisyjnym zatwierdzonym w jednym państwie członkowskim mogłyby nie zostać dopuszczone do stosowania w innych państwach członkowskich. Wobec braku zharmonizowanych ram służących zapewnieniu jednolitego obowiązku informacyjnego i funkcjonowania paszportu w Unii istnieje zatem prawdopodobieństwo, że różnice w ustawodawstwie państw członkowskich stworzyłyby przeszkody utrudniające sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego papierów wartościowych. W związku z tym, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego i poprawić warunki jego funkcjonowania, zwłaszcza w odniesieniu do rynków kapitałowych, oraz aby zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów i inwestorów, należy określić na poziomie Unii wspólne ramy regulacyjne dotyczące prospektów emisyjnych.
- (5) Aby zapewnić jednolity sposób stosowania w Unii przepisów bezpośrednio nakładających zobowiązania na osoby zaangażowane w przygotowywanie ofert publicznych papierów wartościowych oraz dopuszczanie papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym, właściwe i konieczne jest nadanie przepisom dotyczącym ujawniania informacji na temat oferty publicznej papierów wartościowych lub dopuszczenia papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym formy rozporządzenia. Ponieważ ramy prawne przepisów dotyczących prospektów emisyjnych muszą koniecznie zawierać środki określające szczegółowo wymogi w odniesieniu do wszystkich innych aspektów związanych nieodłącznie z prospektami emisyjnymi, nawet niewielkie odstępstwa od podejścia stosowanego w odniesieniu do jednego z tych aspektów mogą doprowadzić do znacznych utrudnień w zakresie transgranicznych ofert papierów wartościowych, notowań na kilku rynkach regulowanych równoległe oraz unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumentów. W związku z tym wybór rozporządzenia jako instrumentu prawnego, który jest bezpośrednio stosowany bez potrzeby przyjęcia przepisów krajowych, ograniczy możliwość uchwalenia rozbieżnych środków na szczeblu krajowym, a także powinien zapewnić jednolite podejście i zwiększenie pewności prawa oraz zapobiec powstawaniu znaczących utrudnień w zakresie ofert transgranicznych i notowań na kilku rynkach równoległe. Wybór rozporządzenia wzmocni także zaufanie do przejrzystości rynków w całej Unii oraz przyczyni się do zmniejszenia zawilości regulacyjnych, jak również kosztów badań i kosztów przestrzegania przepisów ponoszonych przez przedsiębiorstwa.
- (6) Ocena dyrektywy **Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/73/UE** ⁽²⁾ wykazała, że niektóre zmiany wprowadzone tą dyrektywą nie przyczyniły się do realizacji jej pierwotnych celów oraz że należy wprowadzić dalsze zmiany w systemie prospektu emisyjnego w Unii, aby uprościć i udoskonalić jego stosowanie oraz zwiększyć jego skuteczność, a także zwiększyć międzynarodową konkurencyjność Unii, przyczyniając się tym samym do ograniczenia obciążeń administracyjnych.

⁽¹⁾ *Dyrektywa 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych i zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 64).*

⁽²⁾ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/73/UE z dnia 24 listopada 2010 r. zmieniająca dyrektywę 2003/71/WE w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych oraz dyrektywę 2004/109/WE w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym (Dz.U. L 327 z 11.12.2010, s. 1).*

Czwartek, 15 września 2016 r.

- (7) Celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie ochrony inwestorów i sprawności rynku, a tym samym wzmocnienie jednolitego rynku kapitałowego. Dostarczanie informacji, które, biorąc pod uwagę charakter emitenta i papierów wartościowych, jest niezbędne, aby umożliwić inwestorom podejmowanie świadomych decyzji inwestycyjnych, pozwala zapewnić, wraz z zasadami prowadzenia działalności, ochronę inwestorów. Ponadto informacje takie stanowią skuteczny środek zwiększenia zaufania do papierów wartościowych i w ten sposób przyczyniają się do prawidłowego funkcjonowania i rozwoju rynków papierów wartościowych. Właściwym sposobem udostępnienia takich informacji jest publikacja prospektu emisyjnego.
- (8) Obowiązki informacyjne zawarte w niniejszym rozporządzeniu nie stanowią przeszkody w nakładaniu innych szczególnych wymogów w odniesieniu do dopuszczenia do obrotu papierów wartościowych na rynku regulowanym (przed wszystkim dotyczących ładu korporacyjnego) przez państwa członkowskie, właściwy organ lub giełdę (za pomocą jej regulaminu). Tego rodzaju wymogi nie mogą bezpośrednio ani pośrednio ograniczać możliwości sporządzania, zawartości ani rozpowszechniania prospektu emisyjnego zatwierdzonego przez właściwy organ.
- (9) Nieudziałowe papiery wartościowe emitowane przez państwo członkowskie lub władze regionalne lub lokalne państwa członkowskiego, przez międzynarodowe instytucje o charakterze publicznym, których członkiem jest jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba, przez Europejski Bank Centralny lub przez banki centralne państw członkowskich nie powinny wchodzić w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia, a tym samym niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć na nie wpływu.
- (10) Zakres wymogu sporządzania prospektu emisyjnego powinien obejmować oferty publiczne zarówno udziałowych, jak i nieudziałowych papierów wartościowych lub papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynkach regulowanych w celu zapewnienia ochrony inwestorów. Niektóre z papierów wartościowych objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia uprawniają posiadacza do nabycia zbywalnych papierów wartościowych lub do uzyskania kwoty pieniężnej w drodze rozliczenia gotówkowego ustalonego poprzez odniesienie do innych instrumentów, przede wszystkim zbywalnych papierów wartościowych, walut, stóp procentowych lub stóp zwrotu, towarów giełdowych lub innych wskaźników lub mierników. Zakres niniejszego rozporządzenia obejmuje w szczególności warranty subskrypcyjne, warranty opcyjne i certyfikaty, kwity depozytowe i papiery zamienne, np. papiery wartościowe zamienne według wyboru inwestora.
- (11) Aby zapewnić zatwierdzenie i paszportowanie prospektu emisyjnego, a także nadzór nad przestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia, dotyczących w szczególności działalności reklamowej, w odniesieniu do każdego prospektu należy wskazać właściwy organ. W związku z tym w niniejszym rozporządzeniu należy wyraźnie określić macierzyste państwo członkowskie, które posiada najodpowiedniejsze kompetencje do zatwierdzenia prospektu.
- (12) W przypadku ofert publicznych papierów wartościowych o **łącznej** wartości w Unii poniżej **1 000 000** EUR koszt sporządzenia prospektu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem prawdopodobnie jest nieproporcjonalny w stosunku do przewidywanych wpływów z tej oferty. Wymóg dotyczący sporządzenia prospektu emisyjnego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie powinien zatem mieć zastosowania do ofert o tak małej wartości. **Zgodnie z niniejszym rozporządzeniem** państwa członkowskie **nie** powinny **stosować wymogów sporządzenia prospektu emisyjnego w przypadku ofert papierów wartościowych o łącznej wartości poniżej tego progu. Ponadto państwa członkowskie** powinny powstrzymać się od nakładania **innych** obowiązków informacyjnych na poziomie krajowym, które **mogłyby stanowić** nieproporcjonalne lub niepotrzebne obciążenie w odniesieniu do takich ofert, a tym samym pogłębiałyby fragmentację rynku wewnętrznego. **Jeżeli państwa członkowskie nakładają takie obowiązki informacyjne na szczeblu krajowym, powinny poinformować Komisję i ESMA o obowiązujących zasadach.**
- (12a) **Komisja powinna przeanalizować takie obowiązki informacyjne na szczeblu krajowym oraz uwzględnić wyniki w pracach nad finansowaniem społecznościowym, biorąc pod uwagę konieczność unikania fragmentacji rynku wewnętrznego. Istotne jest, by otoczenie regulacyjne na poziomie Unii gwarantowało przedsiębiorstwom wystarczające możliwości pozyskania kapitału. Dlatego – zgodnie z ideą unii rynków kapitałowych oraz w celu uwolnienia inwestycji – Komisja powinna przedstawić inicjatywę ustawodawczą mającą na celu uregulowanie i harmonizację finansowania społecznościowego w całej Unii.**
- (13) **Ponadto biorąc pod uwagę różne rozmiary rynków finansowych w całej Unii, należy umożliwić państwom członkowskim wyłączenie ofert publicznych papierów wartościowych o wartości nieprzekraczającej 5 000 000 EUR z obowiązku sporządzania prospektu emisyjnego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Państwa członkowskie powinny w szczególności dysponować swobodą uznania w zakresie ustanawiania w swoich przepisach krajowych progu w przedziale od 1 000 000 EUR do 5 000 000 EUR wyrażonego jako całkowita wartość oferty w okresie 12 miesięcy, począwszy od którego to progu wspomniane wyłączenie powinno mieć**

Czwartek, 15 września 2016 r.

zastosowanie, biorąc pod uwagę poziom ochrony inwestorów krajowych, który państwa członkowskie uznają za stosowny. **Państwa członkowskie powinny powiadomić Komisję i ESMA o wybranym progu. Oferty publiczne papierów wartościowych dokonywane w ramach takiego wyłączenia nie powinny czerpać korzyści z systemu paszportowania na mocy niniejszego rozporządzenia. Ponadto takie oferty powinny zawierać jasne wskazanie, że oferta publiczna nie ma charakteru transgranicznego i w jej ramach nie można zabiegać aktywnie o inwestorów spoza tego państwa członkowskiego.**

- (13a) *Jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się wyłączyć oferty publiczne papierów wartościowych o łącznej wartości nieprzekraczającej 5 000 000 EUR, żaden z przepisów niniejszego rozporządzenia nie powinien uniemożliwiać temu państwu członkowskiemu wprowadzenia zasad na poziomie krajowym, które pozwalają wielostronnym platformom obrotu (MTF) na określenie treści dokumentu dopuszczającego, który musi sporządzić emitent po wstępnym dopuszczeniu do obrotu jego papierów wartościowych. W takim przypadku operator MTF powinien określić sposób przeglądu dokumentu dopuszczającego, co niekoniecznie musiałby się wiązać z formalnym zatwierdzeniem przez właściwy organ lub MTF.*
- (14) W przypadku gdy oferta papierów wartościowych jest skierowana wyłącznie do zamkniętego kręgu inwestorów niebędących inwestorami kwalifikowanymi **lub innymi inwestorami spełniającymi warunki określone w art. 6 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 345/2013**, nie należy wymagać sporządzenia prospektu emisyjnego, ponieważ stanowi ono wówczas nieproporcjonalne obciążenie ze względu na niewielką liczbę osób, których dotyczy dana oferta. Powinno to dotyczyć np. oferty adresowanej do krewnych lub znajomych kadry kierowniczej przedsiębiorstwa.
- (15) Zachęcanie dyrektorów i pracowników do posiadania papierów wartościowych swojego przedsiębiorstwa może mieć pozytywny wpływ na jego zarządzanie oraz pomóc w tworzeniu wartości w perspektywie długoterminowej przez wspieranie zaangażowania i poczucia odpowiedzialności pracowników, zbliżenie poszczególnych interesów udziałowców i pracowników, jak również zapewnienie tym drugim możliwości inwestycyjnych. Posiadanie przez pracowników udziałów w przedsiębiorstwie, w którym są zatrudnieni, jest szczególnie ważne dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), w przypadku których poszczególni pracownicy mogą odgrywać istotną rolę w sukcesie przedsiębiorstwa. W związku z tym nie należy nakładać wymogu sporządzenia prospektu emisyjnego w przypadku ofert składanych w ramach programu akcji pracowniczych w Unii, pod warunkiem że dostępny jest dokument zawierający informacje na temat liczby i charakteru papierów wartościowych oraz przesłanek i szczegółów oferty, aby zagwarantować ochronę inwestorów. W celu zapewnienia równego dostępu do programów akcji pracowniczych wszystkim dyrektorom i pracownikom, niezależnie od tego, czy ich pracodawca posiada siedzibę w Unii czy poza jej terytorium, nie należy już wymagać podejmowania decyzji o równoważności w odniesieniu do rynku danego państwa trzeciego, o ile dostępny jest wspomniany wcześniej dokument. W związku z tym wszyscy uczestnicy programów akcji pracowniczych odniosą korzyści dzięki równemu traktowaniu i równemu dostępowi do informacji.
- (16) Rozwładniające emisje akcji lub papierów wartościowych zapewniające dostęp do akcji często oznaczają transakcje o istotnym wpływie na strukturę kapitału emitenta, jego perspektywy i sytuację finansową, więc informacje na ten temat należy uwzględnić w prospekcie emisyjnym. Natomiast w sytuacji gdy emitent posiada akcje już dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, prospekt emisyjny nie powinien być wymagany w przypadku żadnego kolejnego dopuszczenia do obrotu tych samych akcji na tym samym rynku regulowanym, w tym gdy chodzi o akcje wynikające z zamiany lub wymiany innych papierów wartościowych lub z wykorzystania prawa przenoszonego przez inne papiery wartościowe, pod warunkiem że akcje nowo dopuszczone do obrotu stanowią niewielki odsetek akcji tej samej klasy wyemitowanych już na tym samym rynku regulowanym, chyba że dopuszczeniu temu towarzyszy oferta publiczna objęta zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia. Ta sama zasada powinna mieć bardziej ogólne zastosowanie do papierów wartościowych zamiennych na papiery wartościowe dopuszczone już do obrotu na rynku regulowanym.
- (17) Przy stosowaniu definicji „oferty publicznej papierów wartościowych” decydujące kryterium powinna stanowić zdolność inwestora do podjęcia indywidualnej decyzji o nabyciu lub subskrypcji papierów wartościowych. W związku z tym, w sytuacji gdy papiery wartościowe objęte są ofertą, która nie zawiera elementu indywidualnego wyboru po stronie beneficjenta, w tym w przypadku przydziału papierów wartościowych bez prawa do odstąpienia od takiego przydziału, transakcja tego rodzaju nie powinna być objęta zakresem definicji „oferty publicznej papierów wartościowych” przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- (18) Emitenci, oferujący lub osoby wnioskujące o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym papierów wartościowych, którzy nie podlegają obowiązkowi publikacji prospektu emisyjnego, powinni **być uprawnieni do dobrowolnego sporządzenia, w stosownych przypadkach, pełnego prospektu emisyjnego lub unijnego prospektu emisyjnego na rzecz wzrostu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. W związku z tym powinni oni** korzystać z możliwości paszportu jednolitego, jeżeli dobrowolnie zdecydują, że będą przestrzegać przepisów niniejszego rozporządzenia.
- (19) Obowiązek informacyjny w postaci prospektu emisyjnego nie powinien być wymagany w przypadku ofert ograniczonych do inwestorów kwalifikowanych. Jednakże każda publiczna odsprzedaż lub obrót publiczny w drodze dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym wymaga publikacji prospektu emisyjnego.
- (20) Ważny prospekt emisyjny sporządzony przez emitenta lub osobę odpowiedzialną za sporządzenie prospektu, udostępniony do publicznej wiadomości w momencie ostatecznego plasowania emisji papierów wartościowych poprzez pośredników finansowych lub podczas każdej późniejszej odsprzedaży papierów wartościowych, dostarcza inwestorom wystarczających informacji do tego, by mogli oni podejmować przemyślane decyzje inwestycyjne. Pośrednicy finansowi dokonujący plasowania lub następującej po nim odsprzedaży papierów wartościowych powinni być zatem uprawnieni do korzystania z pierwotnego prospektu emisyjnego opublikowanego przez emitenta lub osobę odpowiedzialną za jego sporządzenie, o ile prospekt ten pozostaje ważny i jest należycie uzupełniony suplementem, a emitent lub osoba odpowiedzialna za sporządzenie takiego prospektu wyraża zgodę na jego wykorzystanie. Emitent lub osoba odpowiedzialna za sporządzenie prospektu emisyjnego powinni mieć możliwość obwarowania swojej zgody warunkami. Zgoda na wykorzystanie prospektu emisyjnego, w tym wszelkie towarzyszące jej warunki, powinna być udzielana w drodze pisemnej umowy umożliwiającej ocenę przez dane strony, czy odsprzedaż lub ostateczne plasowanie emisji papierów wartościowych są zgodne z tą umową. W przypadku udzielenia zgody na wykorzystanie prospektu emitent lub osoba odpowiedzialna za sporządzenie pierwotnego prospektu powinni odpowiadać za zawarte w nim informacje, a w przypadku podstawowego prospektu emisyjnego – za przekazanie i przedłożenie ostatecznych warunków, przy czym nie należy wymagać żadnego innego prospektu emisyjnego. Jednakże od pośrednika finansowego należy wymagać opublikowania nowego prospektu emisyjnego, w przypadku gdy emitent lub osoba odpowiedzialna za sporządzenie prospektu pierwotnego nie wyrazi zgody na jego wykorzystanie. W takiej sytuacji pośrednik finansowy powinien być odpowiedzialny za informacje zawarte w prospekcie emisyjnym, w tym wszelkie informacje włączane przez odniesienie oraz – w przypadku podstawowego prospektu emisyjnego – ostateczne warunki.
- (21) Harmonizacja informacji zawartych w prospekcie emisyjnym powinna zapewniać równoważną ochronę inwestorów na poziomie Unii. Aby umożliwić inwestorom dokonywanie świadomych decyzji inwestycyjnych, **prospekt emisyjny sporządzony na podstawie niniejszego rozporządzenia powinien zawierać istotne i niezbędne** informacje **dotyczące inwestycji w papiery wartościowe, których inwestor wymagałby w racjonalny sposób w celu dokonania przemyślanej oceny aktywów i pasywów, sytuacji finansowej, zysków i strat oraz perspektyw emitenta i ewentualnego gwaranta** oraz praw związanych z papierami wartościowymi. **Takie informacje** powinny być **sporządzane i przedstawiane** w zrozumiałej, zwięzłej formie umożliwiającej łatwą analizę **oraz powinny być dostosowane do typu prospektu emisyjnego** sporządzonego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w tym do prospektów objętych **uproszczonym systemem** obowiązków informacyjnych w odniesieniu do ofert wtórnych i **systemu unijnego prospektu emisyjnego na rzecz rozwoju**. Prospekt emisyjny nie powinien zawierać informacji, które nie są istotne lub specyficzne dla danego emitenta i danych papierów wartościowych, ponieważ mogą one przysłonić informacje istotne z punktu widzenia **inwestorów**, a co za tym idzie osłabić ich ochronę. **Dlatego informacje zawarte w prospekcie emisyjnym powinny być dostosowane w taki sposób, by uwzględnić rodzaj i sytuację emitenta, rodzaj papierów wartościowych, typ inwestora, do którego skierowana jest oferta lub którego dotyczy dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym, oraz prawdopodobną wiedzę takich inwestorów oraz informacje udostępnione im po upublicznieniu na mocy innych wymogów prawnych bądź regulacyjnych.**
- (22) Podsumowanie prospektu emisyjnego powinno stanowić użyteczne źródło informacji dla inwestorów, w szczególności dla inwestorów detalicznych. Powinno ono stanowić samoistną część prospektu emisyjnego oraz skupiać się na informacjach kluczowych dla inwestorów celem umożliwienia im podejmowania decyzji, które oferty i dopuszczenia papierów wartościowych **chcą** dalej **analizować przez przegląd całego prospektu emisyjnego w celu podjęcia świadomej decyzji inwestycyjnej. Powyższe implikuje, że informacje przedstawione w podsumowaniu nie są powtarzane w głównej części prospektu emisyjnego, chyba że jest to absolutnie konieczne.** Tego rodzaju kluczowe informacje powinny obejmować podstawową charakterystykę emitenta, ewentualnego gwaranta i papierów wartościowych oferowanych lub dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, a także związane

Czwartek, 15 września 2016 r.

z nimi ryzyko, w tym unikalne identyfikatory, takie jak identyfikator podmiotu prawnego (LEI) podmiotów uczestniczących w ofercie oraz międzynarodowy kod identyfikujący papier wartościowy (ISIN). Informacje te powinny także obejmować ogólne warunki oferty. W szczególności zawarty w podsumowaniu opis czynników ryzyka powinien ograniczać się do szczegółowych rodzajów ryzyka, które emitent uznaje za najbardziej istotne dla inwestora przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnej. Zawarty w podsumowaniu opis czynników ryzyka powinien być ściśle związany z konkretną ofertą i przygotowywany wyłącznie z myślą o inwestorach, nie powinien natomiast służyć przedstawianiu ogólnych oświadczeń na temat ryzyka inwestycyjnego ani ograniczać odpowiedzialności emitenta, oferującego lub dowolnej osoby działającej w ich imieniu.

- (22a) Podsumowanie powinno zawierać wyraźne ostrzeżenie podkreślające ryzyko, w szczególności dla inwestorów detalicznych, w przypadku papierów wartościowych emitowanych przez banki, które podlegają umorzeniu lub konwersji długu na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE⁽¹⁾.
- (23) Podsumowanie prospektu emisyjnego powinno być krótkie, proste, jasne i łatwe do zrozumienia dla inwestorów. Podsumowanie należy formułować prostym, nietechnicznym językiem, przedstawiając informacje w przystępny sposób. Nie powinno ono natomiast stanowić zbioru fragmentów prospektu emisyjnego. Należy określić maksymalną długość podsumowania w celu zapewnienia, aby inwestorzy nie zniechęcali się do jego czytania, oraz zachęcenia emitentów do dokonywania selekcji informacji istotnych dla inwestorów. **W wyjątkowych przypadkach właściwy organ powinien jednak móc zezwolić emitentowi na sporządzenie dłuższego podsumowania obejmującego do dziesięciu stron formatu A4 po wydrukowaniu, jeżeli wymaga tego złożony charakter działalności emitenta, charakter emisji lub charakter emitowanych papierów wartościowych oraz jeżeli nieuwzględnienie w podsumowaniu dodatkowych informacji oznaczałoby wprowadzenie inwestora w błąd.**
- (24) Aby zapewnić jednolitą strukturę podsumowania prospektu emisyjnego, należy wprowadzić podział na sekcje ogólne i podtytuły, a w treści informacji emitent powinien zawrzeć związane opisy obejmujące w stosownych przypadkach dane liczbowe. Emitenci, którzy przedstawiają informacje w sposób rzetelny i zrównoważony, powinni mieć swobodę uznania w zakresie selekcji informacji, które uznają za istotne i ważne.
- (25) Podsumowanie prospektu emisyjnego powinno być w miarę możliwości wzorowane na dokumencie zawierającym kluczowe informacje wymaganym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014⁽²⁾. W przypadku gdy papiery wartościowe są objęte zakresem stosowania zarówno niniejszego rozporządzenia, jak i rozporządzenia (UE) nr 1286/2014, należy zezwolić na ponowne wykorzystanie pełnej treści dokumentu zawierającego kluczowe informacje w podsumowaniu, tak aby zminimalizować koszty przestrzegania przepisów i obciążenie administracyjne dla emitentów. Nie należy jednak znosić wymogu dotyczącego sporządzenia podsumowania, jeżeli wymagany jest dokument zawierający kluczowe informacje, ponieważ dokument taki nie zawiera kluczowych informacji na temat emitenta, oferty publicznej ani dopuszczenia do obrotu danych papierów wartościowych.
- (26) Żadna osoba nie powinna ponosić odpowiedzialności cywilnej wyłącznie na podstawie podsumowania, w tym jego tłumaczenia, chyba że wprowadza ono w błąd, jest niedokładne lub niezgodne z istotnymi częściami prospektu emisyjnego. W tym celu podsumowanie powinno zawierać jednoznaczne ostrzeżenie.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) (Dz.U. L 352 z 9.12.2014, s. 1).

Czwartek, 15 września 2016 r.

- (27) Emitentom, którzy wielokrotnie pozyskują finansowanie na rynkach kapitałowych, należy zaproponować szczególne formaty dokumentów rejestracyjnych i prospektów emisyjnych, jak również szczególne procedury ich składania i zatwierdzania, aby zapewnić im większą elastyczność oraz umożliwić reagowanie na pojawiające się możliwości wejścia na rynek. W każdym przypadku wspomniane formaty i procedury powinny mieć charakter fakultatywny, a emitenci powinni móc decydować o ich wyborze.
- (28) W odniesieniu do wszystkich nieudziałowych papierów wartościowych, w tym w sytuacji gdy są one emitowane w sposób ciągły lub powtarzalny, lub w ramach programu ofertowego, emitenci powinni mieć możliwość sporządzania prospektu emisyjnego w formie podstawowego prospektu emisyjnego. W podstawowym prospekcie emisyjnym i jego ostatecznych warunkach powinny znajdować się te same informacje, co w prospekcie emisyjnym.
- (29) Należy również sprecyzować, że ostateczne warunki podstawowego prospektu emisyjnego powinny zawierać jedynie informacje z zakresu dokumentu ofertowego dotyczące konkretnie danej emisji i możliwe do określenia jedynie w momencie dokonywania danej emisji. Tego rodzaju informacje mogą przykładowo obejmować międzynarodowy kod identyfikujący papier wartościowy, cenę emisyjną, termin zapadalności, ewentualny kupon, datę wykonania, kurs wykonania i cenę wykupu oraz inne warunki nieznanne w czasie sporządzania podstawowego prospektu emisyjnego. Jeżeli ostateczne warunki nie są zawarte w podstawowym prospekcie emisyjnym, nie powinny one podlegać obowiązkowi zatwierdzenia przez właściwy organ, lecz powinny być jedynie składane wraz z tym prospektem. Inne nowe informacje, które mogą wpłynąć na ocenę emitenta i papierów wartościowych, powinny być zamieszczane w suplemencie do podstawowego prospektu emisyjnego. Ani ostatecznych warunków, ani suplementu nie należy wykorzystywać do celu uwzględniania w nich rodzaju papierów wartościowych, który nie został już opisany w podstawowym prospekcie emisyjnym.
- (30) W ramach podstawowego prospektu emisyjnego emitent sporządza podsumowanie wyłącznie w odniesieniu do każdej oferowanej przez niego emisji w celu ograniczenia obciążeń administracyjnych i poprawy czytelności dla inwestorów. Podsumowanie dotyczące danej emisji powinno zostać załączone do ostatecznych warunków oraz zatwierdzone przez właściwy organ, wyłącznie jeżeli ostateczne warunki są uwzględnione w podstawowym prospekcie emisyjnym lub suplemencie do niego.
- (31) W celu zwiększenia elastyczności i opłacalności podstawowego prospektu emisyjnego emitent powinien mieć możliwość sporządzenia takiego prospektu w formie oddzielnego dokumentu oraz zastosowania uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego jako części składowej tego podstawowego prospektu, w przypadku gdy jest on emitentem dokonującym częstych emisji.
- (32) Emitentów dokonujących częstych emisji należy zachęcać do sporządzania prospektu emisyjnego w formie oddzielnego dokumentu, ponieważ może się to przyczynić do obniżenia ponoszonych przez nich kosztów przestrzegania przepisów niniejszego rozporządzenia oraz umożliwić im szybkie reagowanie na pojawiające się możliwości wejścia na rynek. W związku z tym emitenci, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynkach regulowanych lub wielostronnych platformach obrotu, powinni mieć możliwość, ale nie obowiązek, sporządzania i publikowania w każdym roku obrotowym uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego zawierającego informacje prawne, biznesowe, finansowe, księgowo i informacje na temat akcjonariatu oraz opis dotyczący emitenta w odniesieniu do danego roku obrotowego. Powinno to umożliwić emitentowi zapewnienie aktualności informacji oraz sporządzenie prospektu emisyjnego, gdy warunki rynkowe staną się korzystne w odniesieniu do oferty lub dopuszczenia do obrotu, przez dodanie dokumentu ofertowego i podsumowania. Uniwersalny dokument rejestracyjny powinien być wielofunkcyjny w zakresie, w jakim jego zawartość powinna być taka sama, niezależnie od tego, czy emitent wykorzysta go następnie do celów dokonania oferty lub dopuszczenia do obrotu udziałowych papierów wartościowych, dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów pochodnych. Powinien on służyć jako źródło odniesień dotyczących emitenta, dostarczając inwestorom i analitykom niezbędnych informacji minimalnych pozwalających na wyrobienie sobie poglądu na temat działalności danego przedsiębiorstwa, jego sytuacji finansowej, wyników finansowych i perspektyw, struktury zarządzania i akcjonariatu.
- (33) Emitent, który złożył wniosek o zatwierdzenie uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego i uzyskał takie zatwierdzenie, może przez **dwa** kolejne lata być uznawany za dobrze znany właściwemu organowi. W związku z tym należy zezwolić, aby wszelkie kolejne uniwersalne dokumenty rejestracyjne **i ich zmiany** były składane bez wcześniejszego zatwierdzenia oraz poddawane przeglądowi na zasadzie ex post przez właściwy organ, jeżeli organ ten uzna, że jest to konieczne, **chyba że zmiany te dotyczą pominięcia, istotnego błędu lub istotnej niedokładności, które mogłyby wprowadzić opinię publiczną w błąd w odniesieniu do faktów i okoliczności niezbędnych do dokonania przemyślanej oceny emitenta**. Każdy właściwy organ powinien ustalić częstotliwość takiego przeglądu,

Czwartek, 15 września 2016 r.

uwzględniając na przykład swoją ocenę ryzyka związanego z danym emitentem, jakość wcześniej ujawnianych przez niego informacji lub czas, jaki upłynął od momentu dokonania ostatniego przeglądu przedłożonego uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego.

- (34) Powinna istnieć możliwość wprowadzania zmian do uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, dopóki nie stanie się częścią składową zatwierdzonego prospektu emisyjnego, dobrowolnie przez emitenta – przykładowo w przypadku istotnej zmiany w jego strukturze organizacyjnej lub sytuacji finansowej – lub na wniosek właściwego organu w kontekście przeglądu dokonywanego po przedłożeniu, jeżeli nie są spełnione standardy kompletności, zrozumiałości i spójności. Takie zmiany powinny być publikowane według takich samych zasad, jakie mają zastosowanie do uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego. W szczególności, jeżeli właściwy organ zidentyfikuje pominięcie, istotny błąd lub niedokładność, emitent powinien wprowadzić zmianę w swoim uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym i bez zbędnej zwłoki podać tę zmianę do publicznej wiadomości. Ponieważ nie jest dokonywana oferta publiczna ani nie ma miejsca dopuszczenie do obrotu papierów wartościowych, procedura wprowadzenia zmiany w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym powinna różnić się od procedury uzupełniania prospektu emisyjnego suplementem, która powinna mieć zastosowanie wyłącznie po zatwierdzeniu prospektu.
- (35) W przypadku gdy emitent sporządza prospekt emisyjny składający się z oddzielnych dokumentów, wszystkie jego części składowe powinny podlegać zatwierdzeniu, w tym, w stosownych przypadkach, uniwersalny dokument rejestracyjny i jego zmiany, jeżeli zostały wcześniej przedłożone właściwemu organowi, lecz nie zatwierdzone. **W przypadku emitenta dokonującego częstych emisji wszelkie zmiany do uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego nie powinny wymagać zatwierdzenia przed publikacją, lecz powinna istnieć możliwość poddania ich przeglądowi przez właściwy organ na zasadzie ex post.**
- (36) Aby przyspieszyć proces sporządzania prospektu emisyjnego i ułatwić dostęp do rynków kapitałowych w sposób opłacalny, emitenci dokonujący częstych emisji, którzy sporządzają uniwersalny dokument rejestracyjny, powinni uzyskać korzyść w postaci szybszego procesu zatwierdzenia, ponieważ główna część składowa prospektu emisyjnego została już zatwierdzona lub jest już dostępna na potrzeby dokonania przeglądu przez właściwy organ. Czas niezbędny do uzyskania zatwierdzenia prospektu emisyjnego powinien zostać zatem skrócony, jeżeli dokument rejestracyjny przyjmuje formę uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego.
- (37) O ile emitent postępuje zgodnie z procedurami dotyczącymi składania, upowszechniania i przechowywania informacji regulowanych oraz dotrzymuje terminów określonych w art. 4 i 5 dyrektywy 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾, należy zezwolić na publikowanie rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych wymaganych na mocy dyrektywy 2004/109/WE w ramach uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, chyba że macierzyste państwa członkowskie emitenta są różne w rozumieniu niniejszego rozporządzenia i dyrektywy 2004/109/WE i chyba że język uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego nie spełnia warunków określonych w art. 20 dyrektywy 2004/109/WE. Powinno to zmniejszyć obciążenie administracyjne związane z wielokrotnymi przedłożeniami, bez wpływu na informacje podane do publicznej wiadomości lub nadzór sprawowany nad wspomnianymi sprawozdaniami zgodnie z dyrektywą 2004/109/WE.
- (38) Ważność prospektu emisyjnego powinna być oznaczona jednoznacznym terminem w celu uniknięcia podejmowania decyzji inwestycyjnych na podstawie nieaktualnych informacji. W celu zwiększenia pewności prawa okres ważności prospektu powinien rozpoczynać się wraz z jego zatwierdzeniem, którego datę właściwy organ może łatwo sprawdzić. Oferta publiczna papierów wartościowych w ramach podstawowego prospektu emisyjnego może przekroczyć ważność podstawowego prospektu emisyjnego, wyłącznie jeżeli kolejny podstawowy prospekt emisyjny zostanie zatwierdzony przed wygaśnięciem tego okresu ważności i obejmuje trwającą ofertę.
- (39) Ze względu na swój charakter informacje na temat podatków dochodowych z tytułu papierów wartościowych w prospekcie emisyjnym mogą być jedynie ogólne, zapewniając indywidualnemu inwestorowi niewielką wartość informacyjną. Ponieważ takie informacje muszą obejmować nie tylko państwo siedziby emitenta, lecz również państwa, w których oferta jest przeprowadzana lub w których złożono wniosek o dopuszczenie do obrotu, w przypadku gdy prospekt emisyjny otrzymuje paszport, ich uzyskanie jest kosztowne i może zahamować przeprowadzanie ofert transgranicznych. W związku z tym prospekt emisyjny powinien zawierać jedynie ostrzeżenie o tym, że przepisy podatkowe państwa członkowskiego inwestora i państwa członkowskiego siedziby emitenta mogą mieć wpływ na dochody uzyskiwane z tytułu papierów wartościowych. Prospekt emisyjny nadal

⁽¹⁾ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, s. 38).

Czwartek, 15 września 2016 r.

powinien jednak zawierać odpowiednie informacje na temat podatków, jeżeli proponowana inwestycja ma związek z konkretnym systemem podatkowym, przykładowo w przypadku inwestycji w papiery wartościowe zapewniających inwestorom korzystny sposób traktowania pod względem podatkowym.

- (40) Po dopuszczeniu do obrotu na rynku regulowanym klasy papierów wartościowych inwestorzy otrzymują informacje bieżące ujawniane przez emitenta zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014⁽¹⁾ i dyrektywą 2004/109/WE. Potrzeba przedstawienia pełnego prospektu emisyjnego jest zatem mniej paląca w przypadku kolejnych ofert publicznych lub dopuszczeń do obrotu tego emitenta. Odrębny **uproszczony** prospekt emisyjny powinien w związku z tym być dostępny do wykorzystania w przypadku ofert wtórnych, a jego treść powinna być uproszczona w porównaniu ze zwykłym schematem, biorąc pod uwagę informacje już ujawnione. Inwestorzy muszą jednak otrzymać skonsolidowane i odpowiednio ustrukturyzowane informacje na temat takich elementów, jak warunki oferty i jej kontekst. **W związku z tym uproszczony prospekt emisyjny w przypadku oferty wtórnej powinien zawierać odpowiednio mniej informacji, których inwestorzy wymagaliby w racjonalny sposób w celu zrozumienia perspektyw emitenta i ewentualnego gwaranta, praw związanych z papierami wartościowymi oraz przesłanek oferty oraz jej wpływu na emitenta, w szczególności oświadczenia o kapitale obrotowym, informacje o kapitalizacji i zadłużeniu oraz o skutkach dla ogólnej struktury kapitałowej, jak też zwięzłe podsumowanie istotnych informacji ujawnionych na mocy rozporządzenia (UE) nr 596/2014 od daty ostatniej emisji.**
- (41) **Uproszczony** system obowiązków informacyjnych w odniesieniu do ofert wtórnych należy rozszerzyć na **papiery wartościowe będące w obrocie** na rynkach rozwoju MŚP, ponieważ zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE operatorzy tych rynków mają obowiązek ustanowienia i stosowania przepisów zapewniających obowiązek ujawniania odpowiednich informacji bieżących przez emitentów, których papiery wartościowe są w obrocie w takich systemach. **System powinien mieć również zastosowanie do MTF, innych niż rynek rozwoju MŚP, jeżeli mają one takie same obowiązki informacyjne jak te wymagane w przypadku rynków rozwoju MŚP zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE.**
- (42) **Uproszczony** system obowiązków informacyjnych w odniesieniu do ofert wtórnych powinien być dostępny do użytku wyłącznie po upływie minimalnego okresu od momentu pierwszego dopuszczenia do obrotu danej klasy papierów wartościowych emitenta. 18-miesięczne opóźnienie powinno zapewnić, aby emitent co najmniej raz wywiązał się z obowiązku opublikowania rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z dyrektywą 2004/109/WE lub regulaminem operatora rynku rozwoju MŚP **lub MTF o równoważnych obowiązkach informacyjnych.**
- (43) Jednym z kluczowych celów unii rynków kapitałowych jest ułatwienie dostępu do finansowania na rynkach kapitałowych dla MŚP w Unii. Ponieważ takie przedsiębiorstwa zazwyczaj potrzebują stosunkowo niższe kwoty kapitału niż inni emitenci, koszty sporządzenia **pełnego** prospektu emisyjnego mogą być niewspółmiernie wysokie i mogą zniechęcić je do publicznego oferowania swoich papierów wartościowych. Jednocześnie, ze względu na ich wielkość i mniejsze udokumentowane doświadczenie, MŚP mogą być obciążone **szczególnym** ryzykiem inwestycyjnym **w porównaniu** z większymi emitentami i powinny ujawniać informacje wystarczające dla inwestorów do podjęcia decyzji inwestycyjnej. **Ponadto aby zachęcić MŚP do korzystania z finansowania na rynkach kapitałowych, w niniejszym rozporządzeniu należy zadbać o zwrócenie szczególnej uwagi na rynki rozwoju MŚP. Stanowią one obiecujący instrument pozyskiwania kapitału dla mniejszych, rozwijających się przedsiębiorstw. Sukces takich systemów zależy jednak od ich atrakcyjności dla przedsiębiorstw o określonej wielkości. Podobnie emitenci dokonujący oferty publicznej papierów wartościowych o łącznej wartości w Unii nieprzekraczającej 20 000 000 EUR skorzystaliby z łatwiejszego dostępu do finansowania oferowanego na rynkach kapitałowych, dzięki czemu mogliby rozwijać się i osiągnąć pełny potencjał oraz pozyskiwać środki finansowe bez ponoszenia niewspółmiernie wysokich kosztów. Dlatego też właściwym jest, że niniejsze rozporządzenie ustanawia szczegółowy proporcjonalny system unijnego prospektu emisyjnego na rzecz**

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1)

Czwartek, 15 września 2016 r.

rozwoju dostępny dla MŚP, emitentów dokonujących oferty publicznej papierów wartościowych, które mają zostać dopuszczone do obrotu na rynku rozwoju MŚP, oraz dla emitentów dokonujących oferty publicznej papierów wartościowych o łącznej wartości w Unii nieprzekraczającej 20 000 000 EUR. Należy więc zachować odpowiednią równowagę między opłacalnym dostępem do rynków finansowych a ochroną inwestorów przy wyważaniu treści unijnego prospektu emisyjnego na rzecz rozwoju mającego zastosowanie w odniesieniu do MŚP oraz należy w związku z tym opracować szczególny system obowiązków informacyjnych dla MŚP, aby zrealizować ten cel. Po zatwierdzeniu unijne prospekty na rzecz rozwoju powinny móc korzystać z systemu paszportu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i w związku z tym powinny obowiązywać w odniesieniu do dowolnych ofert publicznych papierów wartościowych w całej Unii.

- (44) **Ograniczone** informacje, które należy ujawniać w **unijnych prospektach emisyjnych na rzecz wzrostu**, powinny być wyważone w sposób skoncentrowany na informacjach mających istotne znaczenie dla przedsiębiorstw tej wielkości i ich inwestorów **przy inwestowaniu w wyemitowane papiery wartościowe** oraz **powinny zapewniać** proporcjonalność między wielkością przedsiębiorstwa i jego potrzebami w zakresie pozyskiwania środków finansowych z jednej strony a kosztami sporządzenia prospektu emisyjnego z drugiej. W celu zapewnienia, aby **takie przedsiębiorstwa** miały możliwość sporządzania prospektów emisyjnych bez ponoszenia kosztów, które są niewspółmierne do ich wielkości, a zatem wielkości pozyskiwanych przez nich środków finansowych, **unijny system prospektów emisyjnych na rzecz wzrostu** powinien być bardziej elastyczny niż system mający zastosowanie do przedsiębiorstw na rynkach regulowanych w zakresie umożliwiającym zagwarantowanie, że ujawniane są kluczowe informacje potrzebne inwestorom.
- (45) **Proporcjonalny** system obowiązków informacyjnych **dla unijnych prospektów emisyjnych na rzecz rozwoju** nie powinien być dostępny, jeżeli papiery wartościowe mają zostać dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym ponieważ inwestorzy na rynkach regulowanych powinni mieć pewność, że emitenci, w których papiery wartościowe inwestują, podlegają jednolitemu zbiorowi przepisów dotyczących obowiązków informacyjnych. W związku z tym na rynkach regulowanych nie powinien istnieć podwójny standard informacyjny **dotyczący dopuszczenia papierów wartościowych** zależny od wielkości emitenta.
- (46) **Unijny prospekt emisyjny na rzecz rozwoju** powinien być **dokumentem znormalizowanym, który emitenci mogą z łatwością wypełnić, oraz powinien zawierać kluczowe informacje dotyczące emitenta, papierów wartościowych i oferty. Komisja** powinna sporządzić akty delegowane, aby określić ograniczony zakres informacji i format znormalizowanego unijnego prospektu emisyjnego na rzecz rozwoju. Ustanawiając szczegóły proporcjonalnego systemu obowiązków informacyjnych dla unijnych prospektów emisyjnych na rzecz wzrostu, Komisja powinna uwzględnić potrzebę dopilnowania, by unijny prospekt emisyjny na rzecz rozwoju był znacznie i faktycznie lżejszy niż pełny prospekt emisyjny, jeśli chodzi o obciążenia administracyjne i koszty dla emitentów, potrzebę uproszczenia dostępu do rynków kapitałowych dla MŚP przy jednoczesnym zapewnieniu zaufania inwestorów do inwestowania w takie przedsiębiorstwa, potrzebę zminimalizowania kosztów i obciążeń dla MŚP, potrzebę uzyskania określonych rodzajów informacji mających szczególne znaczenie dla MŚP, wielkość emitenta oraz okres działania, poszczególne typy i cechy ofert oraz różne rodzaje informacji potrzebnych inwestorom, odnoszących się do różnych rodzajów papierów wartościowych.
- (48) Głównym celem uwzględnienia czynników ryzyka w prospekcie emisyjnym jest zapewnienie, aby inwestorzy dokonywali przemyślanej oceny takiego ryzyka i tym samym podejmowali decyzje inwestycyjne z pełną znajomością stanu faktycznego. Czynniki ryzyka powinny zatem ograniczać się do tych rodzajów ryzyka, które są istotne i szczególne dla danego emitenta i jego papierów wartościowych oraz które są potwierdzone w treści prospektu emisyjnego. Prospekt emisyjny nie powinien obejmować czynników ryzyka, które są ogólne i które pełnią jedynie funkcję zastrzeżeń prawnych, ponieważ mogą one przysłonić bardziej szczegółowe czynniki ryzyka, których inwestorzy powinni być świadomi, uniemożliwiając przedstawienie w prospekcie informacji w łatwej do przeanalizowania, zwięzłej i zrozumiałej formie. **Ponadto ESMA powinna opracować wytyczne dotyczące oceny specyfiki i istotności czynników ryzyka, by pomóc właściwym organom dokonać przeglądu czynników ryzyka w sposób zachęcający do właściwego i ukierunkowanego ujawniania tych czynników przez emitentów.**
- (49) Pominięcie informacji szczególnie chronionych w prospekcie emisyjnym powinno być dozwolone w określonych okolicznościach w drodze odstępstwa udzielonego przez właściwy organ w celu uniknięcia naruszenia interesów emitenta.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- (50) Państwa członkowskie publikują wyczerpujące, zwykle ogólnodostępne informacje na temat swojej sytuacji finansowej. Dlatego też, jeżeli gwarantem oferty papierów wartościowych jest państwo członkowskie, przedstawienie takich informacji w prospekcie emisyjnym nie powinno być obowiązkowe.
- (51) Zezwolenie emitentom na włączenie przez odniesienie dokumentów zawierających informacje, które mają być ujawnione w projekcie emisyjnym **lub podstawowym prospekcie emisyjnym** – pod warunkiem że dokumenty włączone przez odniesienie zostały wcześniej opublikowane w formie elektronicznej – powinno ułatwić procedurę sporządzania prospektu emisyjnego oraz obniżyć koszty ponoszone przez emitentów bez narażenia ochrony inwestorów na szwank. Wspomnianego celu, jakim jest uproszczenie i obniżenie kosztów sporządzania prospektu emisyjnego, nie należy jednak realizować kosztem innych interesów, które prospekt ma chronić, jak np. dostępności informacji. Język informacji włączanych przez odniesienie powinien być zgodny z systemem językowym mającym zastosowanie do prospektów emisyjnych. Informacje włączane przez odniesienie mogą dotyczyć danych historycznych, jednak jeżeli informacje te są już nieaktualne z powodu istotnej zmiany, należy to wyraźnie stwierdzić w prospekcie emisyjnym, a ponadto zamieścić aktualne informacje. **Ponadto emitenci dokonujący częstych emisji powinni mieć prawo decydowania o wprowadzeniu zmian w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym przez dynamiczne odniesienie w prospekcie emisyjnym. Takie dynamiczne odniesienie zagwarantowałoby, że czytelnik zawsze byłby odsyłany do najnowszej wersji uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, bez konieczności sporządzania suplementu. Wykorzystanie dynamicznego odniesienia zamiast suplementu nie powinno naruszać prawa inwestora do wycofania.**
- (52) Wszelkie informacje regulowane ■ powinny kwalifikować się do włączenia przez odniesienie do prospektu emisyjnego. Emitenci, których papiery wartościowe są w obrocie na wielostronnej platformie obrotu, i emitenci, którzy są zwolnieni z obowiązku publikowania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych na mocy art. 8 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2004/109/WE, również powinni mieć możliwość włączania do prospektu emisyjnego przez odniesienie całości lub części swoich rocznych i okresowych informacji finansowych, sprawozdań z badania, sprawozdań finansowych, sprawozdań z działalności lub oświadczeń o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, podlegających obowiązkowi publikacji w formie elektronicznej.
- (53) Nie wszyscy emitenci mają dostęp do odpowiednich informacji i wytycznych dotyczących procedury weryfikacji i zatwierdzania oraz niezbędnych działań, jakie należy podjąć, aby uzyskać zatwierdzenie prospektu emisyjnego, ponieważ właściwe organy w państwach członkowskich stosują różne podejścia. Niniejsze rozporządzenie powinno umożliwić wyeliminowanie tych różnic przez ujednoczenie przepisów mających zastosowanie do procesu weryfikacji i zatwierdzania **oraz przez usprawnienie procesu zatwierdzania przez właściwe organy krajowe** w celu zapewnienia, aby wszystkie właściwe organy przyjęły spójne podejście przy badaniu kompletności, spójności i zrozumiałości informacji zawartych w prospekcie emisyjnym. Wytyczne dotyczące sposobu uzyskania zatwierdzenia prospektu emisyjnego powinny być publicznie dostępne na stronach internetowych właściwych organów. ESMA powinna odgrywać kluczową rolę we wspieraniu konwergencji praktyk nadzorczych w tej dziedzinie przez stosowanie uprawnień przysługujących jej na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010⁽¹⁾. W szczególności ESMA powinna w stosownym terminie przed przegłędem niniejszego rozporządzenia oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1095/2010 przeprowadzić na podstawie niniejszego rozporządzenia wzajemne oceny obejmujące działania właściwych organów. **ESMA powinna opracować centralny system przepływu pracy obejmujący proces zatwierdzania prospektu emisyjnego od rozpoczęcia tworzenia po zatwierdzenie, umożliwiający właściwym organom, ESMA i emitentom zarządzanie wnioskami o zatwierdzenie oraz ich monitorowanie online. System ten zapewniałby kluczowe informacje i funkcje jako narzędzie ESMA i właściwych organów służące ujednoczeniu procesów i procedur zatwierdzania prospektów emisyjnych w całej Unii oraz zapewnienia, by w przyszłości prospekty były zatwierdzane w taki sam sposób w całej Unii.**
- (53a) **ESMA powinna dokonać oceny struktury, finansowania i funkcjonowania centralnego systemu przepływu pracy w kontekście unii rynków kapitałowych wspólnie z właściwymi organami krajowymi.**

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

Czwartek, 15 września 2016 r.

- (54) W celu ułatwienia dostępu do rynków państw członkowskich ważne jest, aby ujawniane były opłaty pobierane przez właściwe organy za zatwierdzanie i składanie prospektów emisyjnych i związanych z nimi dokumentów **oraz by były one rozsądne. Opłaty nakładane na emitentów mających siedzibę w państwie trzecim powinny odzwierciedlać obciążenia związane z taką emisją.**
- (55) Ponieważ internet zapewnia łatwy dostęp do informacji – oraz w celu zapewnienia lepszej dostępności dla inwestorów – prospekt emisyjny powinien być zawsze publikowany w formie elektronicznej. Prospekt emisyjny powinien być publikowany w wyznaczonej części strony internetowej emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu lub, w stosownych przypadkach, na stronie internetowej pośredników finansowych dokonujących plasowania lub sprzedaży papierów wartościowych, w tym również upoważnionych płatników, lub na stronie internetowej rynku regulowanego, na którym papiery wartościowe mają zostać dopuszczone do obrotu, lub na stronie internetowej operatora wielostronnej platformy obrotu, a także powinien być przekazywany ESMA przez właściwy organ wraz z odpowiednimi danymi umożliwiającymi jego klasyfikację. ESMA powinna zapewnić system scentralizowanego gromadzenia informacji na temat prospektów emisyjnych zapewniający ogółowi społeczeństwa bezpłatny dostęp i odpowiednie narzędzia wyszukiwania. **Aby zapewnić inwestorom dostęp do wiarygodnych danych, które można sprawnie i efektywnie wykorzystywać i analizować, takie kluczowe informacje zawarte w prospektach emisyjnych jak kod ISIN identyfikujący papiery wartościowe i LEI identyfikujący emitentów, oferujących i gwarantów powinny mieć format nadający się do przetwarzania automatycznego, także wówczas, gdy wykorzystywane są metadane.** Prospekty emisyjne powinny być publicznie dostępne przez co najmniej 10 lat po ich opublikowaniu w celu zapewnienia, aby okres, w którym są publicznie dostępne, był dostosowany do okresu rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych zgodnie z dyrektywą 2004/109/WE. Prospekt emisyjny powinien być jednak zawsze dostępny **na trwałym nośniku**, nieodpłatnie ■ na wniosek inwestorów.
- (56) Należy również zharmonizować reklamy w celu uniknięcia osłabienia zaufania publicznego i naruszenia sprawnego funkcjonowania rynków finansowych. Uczciwość i dokładność reklam oraz ich spójność z treścią prospektu emisyjnego ma kluczowe znaczenie dla ochrony inwestorów, w tym inwestorów detalicznych. **Bez uszczerbku dla określonego w niniejszym rozporządzeniu systemu paszportu** sprawowanie nadzoru nad tymi reklamami stanowi nieodłączny element funkcji właściwych organów. **Właściwy organ państwa członkowskiego, w którym rozpowszechniane są reklamy, powinien mieć uprawnienia do kontrolowania zgodności działalności reklamowej odnoszącej się do oferty publicznej papierów wartościowych lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym z zasadami, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu. W razie potrzeby macierzyste państwo członkowskie wspiera właściwy organ w państwie, w którym rozpowszechniane są reklamy, w ocenie zgodności reklam z informacjami zawartymi w prospekcie emisyjnym. Bez uszczerbku dla uprawnień określonych w art. 30 ust. 1 weryfikacja reklam przez właściwy organ nie powinna stanowić warunku wstępnego oferty publicznej ani dopuszczenia do obrotu w żadnym przyjmującym państwie członkowskim.**
- (57) Wszelkie nowe znaczące czynniki, istotne błędy lub niedokładności mogące wpływać na ocenę inwestycji, powstające po publikacji prospektu emisyjnego, ale przed zamknięciem oferty lub rozpoczęciem obrotu na rynku regulowanym, powinny zostać odpowiednio ocenione przez inwestorów i dlatego wymagają zatwierdzenia i rozpowszechnienia suplementu do prospektu emisyjnego bez zbędnej zwłoki.
- (58) W celu zwiększenia pewności prawa należy uściślić odnośne terminy, w jakich emitent musi opublikować suplement do prospektu emisyjnego i w jakich inwestorzy mają prawo do wycofania zgody na przyjęcie oferty po opublikowaniu suplementu. Z jednej strony wymóg uzupełnienia prospektu emisyjnego suplementem powinien obowiązywać do momentu ostatecznego upływu terminu ofert lub do momentu rozpoczęcia obrotu papierami wartościowymi na rynku regulowanym, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi później. Z drugiej strony prawo do wycofania zgody na przyjęcie oferty powinno mieć zastosowanie jedynie, gdy prospekt emisyjny odnosi się do oferty publicznej papierów wartościowych, a nowy czynnik, błąd lub niedokładność zaistniały przed ostatecznym zamknięciem oferty i dostawą papierów wartościowych. Stąd prawo do wycofania zgody powinno być związane z momentem zaistnienia nowego czynnika, błędu lub nowej niedokładności będących powodem sporządzenia suplementu, i powinno zakładać, że takie sprawcze zdarzenie zachodzi w chwili, gdy oferta jest otwarta i przed dostawą papierów wartościowych. W celu zwiększenia pewności prawa w suplementie do prospektu emisyjnego należy sprecyzować, kiedy wygasa prawo do wycofania zgody. Pośrednicy finansowi powinni ułatwiać prowadzenie postępowań, gdy inwestorzy korzystają z przysługującego im prawa do wycofania zgody.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- (59) Obowiązek emitenta dotyczący tłumaczenia całego prospektu emisyjnego na wszystkie właściwe języki urzędowe zniechęca do przeprowadzania ofert transgranicznych lub notowania na kilku rynkach równoległe. W celu ułatwienia przeprowadzania ofert transgranicznych, w przypadku gdy prospekt emisyjny został sporządzony w języku zwyczajowo przyjętym za język międzynarodowych finansów, tłumaczeniu na język urzędowy lub języki urzędowe przyjmujących lub macierzystych państw członkowskich **lub na jeden z języków urzędowych używanych w części państwa członkowskiego, w której dany produkt inwestycyjny jest dystrybuowany**, powinno podlegać jedynie podsumowanie.
- (60) **ESMA i** właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego powinien być uprawniony do otrzymania od właściwego organu macierzystego państwa członkowskiego świadectwa potwierdzającego, że prospekt emisyjny **lub indywidualny uniwersalny dokument rejestracyjny w przypadkach zatwierdzenia tylko takiego dokumentu** został sporządzony zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego powinien również powiadomić emitenta lub osobę odpowiedzialną za sporządzenie prospektu emisyjnego **lub uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, stosownie do okoliczności**, o wydaniu świadectwa zatwierdzenia prospektu emisyjnego skierowanego do organu przyjmującego państwa członkowskiego w celu upewnienia emitenta lub osoby odpowiedzialnej za sporządzenie prospektu **lub uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, stosownie do okoliczności**, co do tego, czy powiadomienie faktycznie nastąpiło i kiedy miało miejsce.
- (61) W celu zapewnienia, aby cele niniejszego rozporządzenia zostały w pełni osiągnięte, konieczne jest również włączenie do jego zakresu stosowania papierów wartościowych emitowanych przez emitentów podlegających przepisom państw trzecich. Aby zapewnić wymianę informacji i współpracę z organami państw trzecich w zakresie skutecznego wdrażania niniejszego rozporządzenia, właściwe organy powinny ustaleń w zakresie współpracy ze swoimi odpowiednikami w państwach trzecich. Każde przekazanie danych osobowych dokonywane na podstawie tych ustaleń powinno być zgodne z dyrektywą 95/46/WE oraz z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady.
- (62) Wielość właściwych organów państw członkowskich mających różne obowiązki może generować niepotrzebne koszty i powodować pokrywanie się obowiązków bez zapewnienia jakichkolwiek dodatkowych korzyści. W każdym państwie członkowskim jeden właściwy organ powinien zostać wyznaczony do zatwierdzania prospektów emisyjnych i do przyjęcia odpowiedzialności za sprawowanie nadzoru nad zapewnieniem zgodności z niniejszym rozporządzeniem. Ten właściwy organ powinien zostać ustanowiony jako organ administracyjny oraz w formie umożliwiającej zapewnienie jego niezależności od podmiotów gospodarczych i uniknięcie konfliktów interesów. Wyznaczenie właściwego organu do zatwierdzania prospektów emisyjnych nie powinno wykluczać współpracy między tym właściwym organem a innymi podmiotami, takimi jak podmioty regulujące w obszarze bankowości i ubezpieczeń lub organy odpowiedzialne za notowania, w celu zapewnienia skutecznej weryfikacji i zatwierdzania prospektów emisyjnych jednakowo w interesie emitentów, inwestorów, uczestników rynku i rynków. Delegowanie przez właściwy organ zadań na inny podmiot powinno być dozwolone, wyłącznie jeżeli ma związek z publikowaniem zatwierdzonych prospektów emisyjnych.
- (63) Zbiór skutecznych narzędzi, uprawnień i zasobów, jakim dysponują właściwe organy państw członkowskich, zapewnia skuteczność nadzoru. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem w szczególności określić minimalny zbiór uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych, jakie należy powierzyć właściwym organom państw członkowskich zgodnie z prawem krajowym. Jeżeli wymaga tego prawo krajowe, uprawnienia te powinny być wykonywane na podstawie wniosku do właściwych organów sądowych. Korzystając ze swoich uprawnień na mocy niniejszego rozporządzenia, właściwe organy i ESMA powinny działać obiektywnie i bezstronnie, a także podejmować niezależne decyzje.
- (64) Do celów wykrywania naruszeń niniejszego rozporządzenia konieczne jest, aby właściwe organy miały dostęp do miejsc, które nie są prywatnym miejscem zamieszkania osób fizycznych, w celu zajęcia dokumentów. Dostęp do takich pomieszczeń jest konieczny, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że istnieją dokumenty i inne dane związane z przedmiotem kontroli lub dochodzenia, które mogą być istotne dla udowodnienia naruszenia niniejszego rozporządzenia. Ponadto dostęp do takich pomieszczeń jest niezbędny, jeżeli osoba, od której zażądano już informacji, nie wykonała tego żądania lub też jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, aby sądzić, że w przypadku takiego żądania nie zostałyby ono wykonane lub że dokumenty lub informacje, których żądanie to dotyczy, zostałyby usunięte, zmienione lub zniszczone.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- (65) Zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 8 grudnia 2010 r. „Wzmocnienie systemów sankcji w branży usług finansowych” oraz w celu zapewnienia wypełniania wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu istotne jest podejmowanie przez państwa członkowskie niezbędnych działań mających na celu zapewnienie, aby naruszenia niniejszego rozporządzenia podlegały odpowiednim karom i środkom administracyjnym. Tego rodzaju kary i środki administracyjne powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające oraz powinny zapewniać wspólne podejście w państwach członkowskich i efekt odstrasżający. Niniejsze rozporządzenie nie powinno ograniczać możliwości ustanawiania przez państwa członkowskie wyższych poziomów sankcji administracyjnych.
- (66) Aby zapewnić odstrasżający efekt decyzji podejmowanych przez właściwe organy w odniesieniu do społeczeństwa jako całości, decyzje te powinny być zasadniczo publikowane, chyba że właściwy organ, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, uzna za konieczne publikację na zasadzie anonimowości, opóźnienie publikacji lub niepublikowanie sankcji.
- (67) Chociaż państwa członkowskie mogą ustanawiać przepisy dotyczące kar administracyjnych i sankcji karnych za te same naruszenia, państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do ustanawiania przepisów dotyczących kar administracyjnych za naruszenia niniejszego rozporządzenia, które podlegają krajowemu prawu karnemu do [data rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia]. Zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie nie mają obowiązku nakładania zarówno kar administracyjnych, jak i sankcji karnych za to samo przestępstwo, jednak powinny być w stanie takie kary i sankcje nałożyć, jeżeli zezwala im na to ich prawo krajowe. Utrzymanie sankcji karnych zamiast kar administracyjnych za naruszenia niniejszego rozporządzenia nie powinno jednak ograniczać ani w żaden inny sposób naruszać zdolności właściwych organów do współpracy, udostępniania i wymiany w terminowy sposób informacji z właściwymi organami w innych państwach członkowskich do celów niniejszego rozporządzenia, w tym po skierowaniu odnośnych naruszeń do właściwych organów sądowych w ramach postępowania karnego.
- (68) Demaskatorzy mogą zwracać uwagę właściwych organów na nowe informacje, co pomaga tym organom w wykrywaniu przypadków naruszenia niniejszego rozporządzenia oraz w nakładaniu za nie sankcji. Niniejsze rozporządzenie powinno więc zapewnić istnienie odpowiednich ustaleń, umożliwiających demaskatorom ostrzeganie właściwych organów o faktycznych lub potencjalnych naruszeniach niniejszego rozporządzenia oraz chroniących te osoby przez środkami odwetowymi.
- (69) W celu sprecyzowania wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu należy powierzyć Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do [ ] informacji minimalnych zawartych w dokumentach, o których mowa w art. 1 ust. 3 lit. f) i g) i w art. 1 ust. 4 lit. d) i e), dostosowania definicji zawartych w art. 2, [ ] formatu prospektu emisyjnego, podstawowego prospektu emisyjnego i ostatecznych warunków oraz konkretnych informacji, które należy zawrzeć w prospekcie emisyjnym, informacji minimalnych zawartych w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym, ograniczonych informacji zawartych w uproszczonym *prospekcie emisyjnym* w przypadku oferty wtórnej i emisji przez MŚP, *konkretnego ograniczonego zakresu informacji i formatu unijnego prospektu emisyjnego na rzecz rozwoju przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu*, reklamy papierów wartościowych wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia i ogólnych kryteriów równoważności prospektów sporządzonych przez emitentów z państwa trzeciego. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, *oraz by konsultacje te były prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymywać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.*
- (70) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego rozporządzenia pod względem równoważności przepisów państw trzecich dotyczących prospektów emisyjnych, należy powierzyć uprawnienia wykonawcze Komisji, aby mogła podejmować decyzje w sprawie takiej równoważności. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Czwartek, 15 września 2016 r.

- (71) Standardy techniczne w zakresie usług finansowych powinny zapewniać należyłą ochronę inwestorów i konsumentów w całej Unii. Skuteczne i właściwe wydaje się powierzenie ESMA, jako organowi dysponującemu wysokim poziomem wiedzy specjalistycznej, opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych, które nie wymagają podejmowania decyzji politycznych, w celu przedłożenia Komisji.
- (72) Komisja powinna przyjąć opracowane przez ESMA projekty regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do treści i formatu prezentacji historycznych kluczowych informacji finansowych do zamieszczenia w podsumowaniu; **kontroli, zatwierdzania, przedkładania i dokonywania przeglądu uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego oraz warunków jego zmiany lub aktualizacji i warunków, w których można utracić status emitenta dokonującego częstych emisji**; informacji włączonych przez odniesienie i innych rodzajów dokumentów wymaganych na mocy prawa Unii; **procedur kontroli i zatwierdzania prospektu emisyjnego**; publikacji prospektu emisyjnego; danych niezbędnych do klasyfikacji prospektów w systemie gromadzenia informacji prowadzonym przez ESMA; **przepisów dotyczących reklam**; sytuacji, w których nowy znaczący czynnik, istotny błąd lub niedokładność w zakresie informacji zawartych w prospekcie wymaga opublikowania suplementu do prospektu; informacji wymienianych między właściwymi organami i ESMA w ramach obowiązku współpracy oraz **minimalnego zakresu porozumienia o współpracy z organami nadzoru w państwach trzecich**. Komisja powinna przyjąć te projekty regulacyjnych standardów technicznych w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE oraz zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
- (73) Komisji należy również powierzyć uprawnienia do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych w drodze aktów wykonawczych na podstawie art. 291 TFUE i zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010. ESMA należy powierzyć zadanie opracowania wykonawczych standardów technicznych celem przedłożenia ich Komisji w odniesieniu do standardowych formularzy, szablonów i procedur dotyczących powiadamiania o świadectwach zatwierdzenia, prospekcie emisyjnym, suplementie do prospektu i tłumaczeniu prospektu lub podsumowaniu, standardowych formularzy, szablonów i procedur współpracy i wymiany informacji między właściwymi organami oraz procedur i formularzy wymiany informacji między właściwymi organami i ESMA.
- (74) Podczas wykonywania uprawnień delegowanych i wykonawczych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem Komisja powinna przestrzegać następujących zasad:
- konieczność zapewnienia zaufania do rynków finansowych wśród inwestorów detalicznych i MŚP przez wspieranie wysokich norm przejrzystości rynków finansowych,
  - konieczność wyważenia obowiązków informacyjnych określonych w prospekcie emisyjnym z uwzględnieniem wielkości emitenta i informacji, które emitent jest zobowiązany ujawnić zgodnie z dyrektywą 2004/109/WE i rozporządzeniem (UE) nr 596/2014,
  - konieczność ułatwienia MŚP dostępu do rynków kapitałowych, przy jednoczesnym zapewnieniu zaufania inwestorów do inwestowania w takie przedsiębiorstwa,
  - konieczność zaoferowania inwestorom szerokiej możliwości dokonywania konkurencyjnych inwestycji oraz poziomu jawności i ochrony dopasowanego do ich sytuacji,
  - konieczność zapewnienia, by niezależne organy regulacyjne w sposób spójny egzekwowały przepisy, w szczególności w odniesieniu do zwalczania przestępczości „białych kołnierzyków”,
  - konieczność zapewnienia wysokiego poziomu przejrzystości i konsultacji ze wszystkimi uczestnikami rynku oraz z Parlamentem Europejskim i Radą,
  - konieczność zachęcania do wprowadzania innowacji na rynkach finansowych, jeżeli mają one być dynamiczne i efektywne,
  - konieczność zapewnienia stabilności całości systemu finansowego przez dokładne i zaangażowane monitorowanie innowacji finansowych,
  - znaczenie zmniejszenia kosztów kapitału i ułatwianie dostępu do niego,
  - konieczność długoterminowego zrównoważenia kosztów i korzyści wszystkich uczestników rynku wynikających ze środków wykonawczych,

Czwartek, 15 września 2016 r.

- konieczność wspierania międzynarodowej konkurencyjności rynków finansowych Unii bez uszczerbku dla bardzo potrzebnego rozszerzenia współpracy międzynarodowej,
  - konieczność ustanowienia równych warunków działania dla wszystkich uczestników rynku, tworząc, zawsze gdy jest to właściwe, przepisy Unii,
  - konieczność zapewnienia spójności przepisów Unii w tej dziedzinie, jako że dysproporcje informacji i brak przejrzystości mogą zagrozić działaniu rynków, a przede wszystkim zaszkodzić konsumentom i małym inwestorom.
- (75) Wszelkie operacje przetwarzania danych osobowych prowadzone w ramach niniejszego rozporządzenia, takie jak wymiana lub przekazywanie danych osobowych przez właściwe organy, powinny odbywać się zgodnie z dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾, zaś wszelka wymiana lub przekazywanie informacji przez ESMA powinny odbywać się zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾.
- (76) Nie później niż pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja powinna przeprowadzić przegląd stosowania niniejszego rozporządzenia i ocenić w szczególności, czy system obowiązków informacyjnych w odniesieniu do ofert wtórnych i MŚP, uniwersalny dokument rejestracyjny i podsumowanie prospektu nadal są właściwe, aby osiągnąć cele przewidziane w niniejszym rozporządzeniu.
- (77) Stosowanie wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu powinno zostać odroczone w celu umożliwienia przyjęcia aktów delegowanych i wykonawczych oraz umożliwienia uczestnikom rynku przyswojenia i zaplanowania stosowania nowych środków.
- (78) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, czyli zwiększenie ochrony inwestorów i efektywności rynku, przy jednoczesnym utworzeniu unii rynków kapitałowych, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza działania konieczne do osiągnięcia wspomnianych celów.
- (79) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (80) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych ■ .

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Cel i zakres

1. Celem niniejszego rozporządzenia jest określenie wymagań dotyczących sporządzania, zatwierdzania i rozpowszechniania prospektów emisyjnych, które mają być publikowane w związku z ofertą publiczną sprzedaży papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym **ustanowionym** w państwie członkowskim.

⁽¹⁾ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

Czwartek, 15 września 2016 r.

2. Niniejsze rozporządzenie, z **wyjątkiem art. 4**, nie ma zastosowania do następujących rodzajów papierów wartościowych:

- a) jednostek uczestnictwa emitowanych przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania **■**;
- b) nieudziałowych papierów wartościowych emitowanych przez państwo członkowskie lub władze regionalne lub lokalne państwa członkowskiego, przez międzynarodowe instytucje publiczne, których członkiem jest jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba, przez Europejski Bank Centralny bądź przez banki centralne państw członkowskich;
- c) udziałów w kapitale banków centralnych państw członkowskich;
- d) papierów wartościowych w całości, bezwarunkowo i nieodwołalnie gwarantowanych przez państwo członkowskie lub przez władze regionalne lub lokalne państwa członkowskiego;
- e) papierów wartościowych emitowanych przez stowarzyszenia mające osobowość prawną lub organizacje non-profit, uznawane przez państwo członkowskie, w celu uzyskania przez nie środków niezbędnych do osiągnięcia ich celów niezwiązanych z przynoszeniem dochodów;

■

- g) niezamiennych udziałów w kapitale, których głównym celem jest zapewnienie posiadaczowi prawa do użytku mieszkania lub innej formy nieruchomości lub jej części, i w przypadku gdy takie udziały nie mogą być sprzedane bez rezygnacji z tego prawa;

■

- i) nieudziałowych papierów wartościowych emitowanych w sposób ciągły lub powtarzalny przez instytucje kredytowe, w przypadku gdy całkowita zagregowana wartość oferty dotyczącej papierów wartościowych w Unii jest mniejsza niż 75 000 000 EUR na instytucję kredytową za okres 12 miesięcy, pod warunkiem że takie papiery wartościowe:
  - (i) nie są podporządkowane, zamienne ani wymienne;
  - (ii) nie dają prawa subskrypcji lub nabycia innych typów papierów wartościowych i nie są powiązane z instrumentem pochodnym.

3. Niniejsze rozporządzenie, z **wyjątkiem art. 4**, nie ma zastosowania do następujących rodzajów ofert publicznych papierów wartościowych:

- a) **■** skierowanej wyłącznie do inwestorów kwalifikowanych;
- b) **■** skierowanej do mniej niż **350** osób fizycznych lub prawnych na państwo członkowskie **i łącznie nie więcej niż 4 000 osób fizycznych lub prawnych w Unii**, innych niż inwestorzy kwalifikowani **lub inni inwestorzy spełniający warunki określone w art. 6 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 345/2013**;
- c) **■** skierowanej do inwestorów, którzy nabywają papiery wartościowe o całkowitej wartości co najmniej 100 000 EUR na inwestora dla każdej osobnej oferty;
- d) **■** oferty papierów wartościowych o całkowitej wartości w Unii mniejszej niż **1 000 000** EUR, przy czym ograniczenie to oblicza się za okres 12 miesięcy;
- e) akcji emitowanych w celu zastąpienia już wyemitowanych akcji tej samej klasy, jeżeli emisja takich nowych akcji nie prowadzi do zwiększenia kapitału wyemitowanego;
- f) papierów wartościowych oferowanych w związku z przejściem przez ofertę wymiany, pod warunkiem że dostępny jest dokument zawierający informacje opisujące transakcję i jej wpływ na emitenta;
- g) papierów wartościowych, które są oferowane lub przydzielone lub mają zostać przydzielone w związku z połączeniem lub podziałem, pod warunkiem że dostępny jest dokument zawierający informacje opisujące transakcję i jej wpływ na emitenta;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- h) dywidend wypłacanych obecnym akcjonariuszom w formie akcji tej samej klasy co akcje, od których płacone są takie dywidendy, pod warunkiem że dostępny jest dokument zawierający informacje na temat liczby i charakteru akcji oraz przesłanek i szczegółów oferty;
- i) papierów wartościowych, które są oferowane lub przydzielone lub mają zostać przydzielone obecnym lub byłym dyrektorom lub pracownikom przez ich pracodawcę lub przez przedsiębiorstwo powiązane, **niezależnie od umiejscowienia w Unii lub poza nią**, pod warunkiem że dostępny jest dokument zawierający informacje na temat liczby i charakteru papierów wartościowych oraz przesłanek i szczegółów oferty lub przydziału.

Państwa członkowskie nie rozszerzają wymogu dotyczącego sporządzania prospektu emisyjnego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem na oferty papierów wartościowych określone w akapicie pierwszym lit. d). Ponadto państwa członkowskie powstrzymują się od nakładania na takie rodzaje ofert papierów wartościowych innych obowiązków informacyjnych na poziomie krajowym, które stanowiłyby nieproporcjonalne lub niepotrzebne obciążenie. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i ESMA o wszelkich obowiązkach informacyjnych stosowanych na poziomie krajowym, dołączając tekst odpowiednich przepisów.

4. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym następujących papierów wartościowych:

- a) papierów wartościowych zamiennych na papiery wartościowe dopuszczone już do obrotu na tym samym rynku regulowanym, pod warunkiem że stanowią, w okresie 12 miesięcy, mniej niż 20 % liczby papierów wartościowych dopuszczonych już do obrotu na tym samym rynku regulowanym;
- b) akcji wynikających z zamiany lub wymiany innych papierów wartościowych lub z wykorzystania prawa przenoszonego przez inne papiery wartościowe, przy czym powstałe w ten sposób akcje są tej samej klasy co akcje dopuszczone już do obrotu na tym samym rynku regulowanym, pod warunkiem że powstałe akcje stanowią, w okresie 12 miesięcy, mniej niż 20 % liczby akcji tej samej klasy dopuszczonych już do obrotu na tym samym rynku regulowanym. Jeżeli prospekt emisyjny sporządzono zgodnie z niniejszym rozporządzeniem lub dyrektywą 2003/71/WE w ramach oferty publicznej lub dopuszczenia do obrotu papierów wartościowych, zapewniając dostęp do akcji, lub jeżeli papiery wartościowe zapewniające dostęp do akcji wyemitowano przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym powstałych akcji niezależnie od ich odsetka w stosunku do liczby akcji tej samej klasy dopuszczonych już do obrotu na tym samym rynku regulowanym;
- c) akcji wyemitowanych w celu zastąpienia akcji tej samej klasy dopuszczonych już do obrotu na tym samym rynku regulowanym, jeżeli emisja takich akcji nie prowadzi do zwiększenia emitowanego kapitału;
- d) papierów wartościowych oferowanych w związku z przejściem przez ofertę wymiany, pod warunkiem że dostępny jest dokument zawierający informacje opisujące transakcję i jej wpływ na emitenta;
- e) papierów wartościowych, które są oferowane lub przydzielone lub mają zostać przydzielone w związku z połączeniem lub podziałem, pod warunkiem że dostępny jest dokument zawierający informacje opisujące transakcję i jej wpływ na emitenta;
- f) akcji, które są oferowane lub przydzielone lub mają zostać przydzielone nieodpłatnie obecnym akcjonariuszom oraz dywidend płatnych w formie akcji tej samej klasy co akcje, w odniesieniu do których płacone są dywidendy, pod warunkiem że wspomniane akcje są tej samej klasy co akcje dopuszczone już do obrotu na tym samym rynku regulowanym i że dostępny jest dokument zawierający informacje na temat liczby i charakteru akcji oraz przesłanek i szczegółów oferty lub przydziału;
- g) papierów wartościowych, które są oferowane lub przydzielone lub mają zostać przydzielone obecnym lub byłym dyrektorom lub pracownikom przez ich pracodawcę lub przez przedsiębiorstwo powiązane, **niezależnie od umiejscowienia w Unii lub poza nią**, pod warunkiem że wspomniane papiery wartościowe są tej samej klasy co papiery wartościowe dopuszczone już do obrotu na tym samym rynku regulowanym i że dostępny jest dokument zawierający informacje na temat liczby i charakteru papierów wartościowych oraz przesłanek i szczegółów oferty lub przydziału;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- h) papierów wartościowych dopuszczonych już do obrotu na innym rynku regulowanym na następujących warunkach:
- i) takie papiery wartościowe lub papiery wartościowe tej samej klasy są dopuszczone do obrotu na tym innym rynku regulowanym od ponad 18 miesięcy;
  - (ii) w przypadku papierów wartościowych po raz pierwszy dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym po dniu 1 lipca 2005 r. dopuszczenie do obrotu na tym innym rynku regulowanym było uzależnione od prospektu emisyjnego zatwierdzonego i opublikowanego zgodnie z dyrektywą 2003/71/WE;
  - (iii) z wyjątkiem sytuacji, gdy zastosowanie ma ppkt (ii), w przypadku papierów wartościowych po raz pierwszy dopuszczonych do notowań po dniu 30 czerwca 1983 r. szczegółowe dane związane z notowaniem zatwierdzone zostały zgodnie z wymaganiami dyrektywy Rady 80/390/EWG⁽¹⁾ lub dyrektywy 2001/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾;
  - (iv) zostały spełnione bieżące obowiązki dotyczące obrotu na takim innym rynku regulowanym; oraz
  - (v) osoba wnioskująca o dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym na mocy niniejszego wyłączenia udostępnia do publicznej wiadomości w państwie członkowskim rynku regulowanego, którego dotyczy wnioski o dopuszczenie do obrotu, w sposób określony w art. 20 ust. 2, dokument o treści zgodnej z art. 7, sporządzony w języku dopuszczonym przez właściwy organ państwa członkowskiego rynku regulowanego, którego dotyczy wnioski o dopuszczenie. W dokumencie stwierdza się, gdzie można otrzymać najbardziej aktualny prospekt emisyjny i gdzie dostępne są informacje finansowe publikowane przez emitenta zgodnie ze spoczywającym na nim obowiązkiem ujawniania informacji bieżących.

6. Zgodnie z art. 42 Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych określających informacje minimalne, które muszą być zawarte w dokumentach, o których mowa w niniejszym artykule ust. 3 lit. f) i g) oraz ust. 4 lit. d) i e).

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
  - a) „papiery wartościowe” oznaczają zbywalne papiery wartościowe zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 44 dyrektywy 2014/65/UE, z wyjątkiem instrumentów rynku pieniężnego określonych w art. 4 ust. 1 pkt 17 dyrektywy 2014/65/UE o terminie zapadalności krótszym niż 12 miesięcy;
  - b) „udziałowe papiery wartościowe” oznaczają akcje i pozostałe zbywalne papiery wartościowe równoważne akcjom w spółkach, jak również wszelkie typy zbywalnych papierów wartościowych dających prawo nabywania jakichkolwiek wymienionych wcześniej papierów wartościowych w wyniku ich zamiany lub wykorzystania prawa przez nie przenieszonego, pod warunkiem że te ostatnie papiery wartościowe emitowane są przez emitenta akcji bazowych lub przez jednostkę należącą do grupy takiego emitenta;
  - c) „nieudziałowe papiery wartościowe” oznaczają wszelkie papiery wartościowe, które nie są udziałowymi papierami wartościowymi;
  - d) „oferta publiczna papierów wartościowych” oznacza komunikat skierowany do odbiorców w dowolnej formie i za pomocą dowolnych środków, przedstawiający wystarczające informacje na temat warunków oferty i oferowanych papierów wartościowych, w celu umożliwienia inwestorowi podjęcia decyzji o nabyciu lub subskrypcji takich papierów wartościowych. Definicja ta ma również zastosowanie do plasowania emisji papierów wartościowych poprzez pośredników finansowych;

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 80/390/EWG z dnia 17 marca 1980 r. koordynująca wymagania dotyczące sporządzania, kontroli i rozpowszechniania szczegółowych danych notowań publikowanych w celu dopuszczenia papierów wartościowych do publicznych notowań giełdowych (Dz.U. L 100 z 17.4.1980, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa 2001/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie dopuszczania papierów wartościowych do publicznego obrotu giełdowego oraz informacji dotyczących tych papierów wartościowych, które podlegają publikacji (Dz.U. L 184 z 6.7.2001, s. 1).

Czwartek, 15 września 2016 r.

- e) „inwestorzy kwalifikowani” oznaczają osoby lub podmioty, które są wymienione w sekcji I pkt 1)–4) załącznika II do dyrektywy 2014/65/UE, oraz osoby lub podmioty traktowane na ich wniosek jako klienci profesjonalni zgodnie z sekcją II załącznika II do dyrektywy 2014/65/UE lub osoby uznawane za uprawnionych kontrahentów zgodnie z art. 30 dyrektywy 2014/65/UE, chyba że takie osoby lub podmioty wnioskowały o to, aby traktować ich jako klientów nieprofesjonalnych. Firmy inwestycyjne i instytucje kredytowe na wniosek emitenta informują go o swojej klasyfikacji z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów dotyczących ochrony danych;
- f) „małe i średnie przedsiębiorstwa” („MŚP”) oznaczają:
- spółki, które zgodnie z ich ostatnimi rocznymi lub skonsolidowanymi sprawozdaniami finansowymi spełniają co najmniej dwa z następujących trzech kryteriów: średnia liczba pracowników w ciągu roku obrotowego wynosi mniej niż 250, całkowity bilans nie przekracza 43 000 000 EUR, a roczny obrót netto nie przekracza 50 000 000 EUR; lub
  - małe i średnie przedsiębiorstwa zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 13 dyrektywy 2014/65/UE;
- g) „instytucja kredytowa” oznacza przedsiębiorstwo zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽¹⁾;
- h) „emitent” oznacza osobę prawną, która emituje lub zamierza emitować papiery wartościowe;
- i) „oferujący” oznacza osobę prawną lub fizyczną, która publicznie oferuje papiery wartościowe;
- j) „rynek regulowany” oznacza rynek **regulowany** zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 21 dyrektywy 2014/65/UE;
- k) „reklama” oznacza ogłoszenie:
- odnoszące się do konkretnej oferty publicznej papierów wartościowych lub do dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym;
  - **publikowane przez emitenta, oferującego, osobę wnioskującą o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym lub gwaranta bądź w ich imieniu;** oraz
  - mające na celu promowanie potencjalnej subskrypcji lub potencjalnego nabycia papierów wartościowych;
- l) „informacje regulowane” oznaczają wszystkie informacje, **które emitent lub każda inna osoba występująca z wnioskiem o dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym bez zgody emitenta, są zobowiązani ujawnić na mocy dyrektywy 2004/109/WE lub na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych państwa członkowskiego przyjętych na mocy art. 2 ust. 1 lit. k) tej dyrektywy oraz na mocy art. 17 i 19 lub rozporządzenia (UE) nr 596/2014;**
- m) „macierzyste państwo członkowskie” oznacza:
- (i) państwo członkowskie, w którym emitent ma swoją siedzibę statutową, w przypadku wszystkich emitentów papierów wartościowych mających siedzibę w Unii niewymienionych w ppkt (ii);
  - (ii) państwo członkowskie, w którym emitent ma siedzibę statutową lub w którym papiery wartościowe zostały lub mają zostać dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, lub w którym papiery wartościowe są objęte ofertą publiczną, wedle uznania emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie, w przypadku wszelkich emisji nieudziałowych papierów wartościowych, których nominal jednostkowy wynosi nie mniej niż 1 000 EUR i w przypadku wszelkich emisji nieudziałowych papierów wartościowych dających prawo nabywania jakichkolwiek zbywalnych papierów wartościowych lub otrzymania kwoty pieniężnej w wyniku ich zamiany lub wykorzystania prawa przez nie przenoszonego, pod warunkiem że emitent nieudziałowych papierów wartościowych nie jest emitentem bazowych papierów wartościowych ani podmiotem należącym do jego grupy. Te same zasady mają zastosowanie do nieudziałowych papierów wartościowych w walucie innej niż euro, pod warunkiem że wartość ich minimalnego nominalu jest prawie równoważna 1 000 EUR;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

Czwartek, 15 września 2016 r.

- (iii) w przypadku wszystkich emitentów papierów wartościowych mających siedziby w państwie trzecim, którzy nie są wymienieni w ppkt (ii) – państwo członkowskie, w którym papiery wartościowe mają być objęte ofertą publiczną po raz pierwszy lub w którym zgłoszony został pierwszy wniosek o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym, wedle uznania emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie, z zastrzeżeniem późniejszego wyboru przez emitentów mających siedziby w państwie trzecim w następujących okolicznościach:
- gdy macierzyste państwo członkowskie nie zostało określone z ich wyboru,
  - zgodnie art. 2 ust. 1 lit. i) ppkt (iii) dyrektywy 2004/109/WE;
- n) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, w którym dokonywana jest oferta publiczna **papierów wartościowych** lub składany jest wniosek o dopuszczenie do obrotu **na rynku regulowanym**, jeżeli nie jest to macierzyste państwo członkowskie;
- na) „właściwy organ” oznacza organ wyznaczany przez każde państwo członkowskie zgodnie z art. 29, chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej;
- o) „przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania” oznaczają **przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS), które uzyskały zezwolenie zgodnie z art. 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE⁽¹⁾, i alternatywne fundusze inwestycyjne (AFI) w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE⁽²⁾**;
- p) „jednostki przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania” oznaczają papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania i reprezentujące prawa uczestników takiego przedsiębiorstwa do ich aktywów;
- q) „zatwierdzenie” oznacza pozytywną decyzję po przeprowadzeniu przez właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego weryfikacji kompletności, spójności i zrozumiałości informacji podanych w prospekcie;
- r) „podstawowy prospekt emisyjny” oznacza prospekt zgodny z art. 8 niniejszego rozporządzenia i, wedle uznania emitenta, ostateczne warunki oferty;
- s) „dni robocze” do celów niniejszego rozporządzenia oznaczają dni robocze **odpowiedniego** właściwego organu, z wyłączeniem sobót, niedziel i dni ustawowo wolnych od pracy, zdefiniowane w prawie krajowym mającym zastosowanie do **tego** właściwego organu krajowego;
- t) „wielostronna platforma obrotu” oznacza wielostronny system zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 22 dyrektywy 2014/65/UE;
- u) „rynek rozwoju MŚP” oznacza rynek rozwoju MŚP zdefiniowany w art. 4 ust. 1 pkt 12 dyrektywy 2014/65/UE;
- v) „emitent z państwa trzeciego” oznacza emitenta mającego siedzibę w państwie trzecim;
- va) „trwały nośnik” oznacza każdy instrument, który:
- (i) **pozwała klientowi na przechowywanie informacji kierowanych do niego osobiście, w sposób umożliwiający przyszłe korzystanie z nich przez okres odpowiedni do celów informacji; oraz**

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

Czwartek, 15 września 2016 r.

(ii) **pozwała na niezmienione odtworzenie przechowywanych informacji.**

2. W celu uwzględnienia rozwoju technicznego na rynkach finansowych Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 42 w celu doprecyzowania niektórych elementów technicznych definicji określonych w niniejszym artykule w ust. 1, z **wyłączeniem** definicji „małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)” w ust. 1 lit. f), z uwzględnieniem sytuacji na poszczególnych rynkach krajowych, przepisów Unii, a także rozwoju gospodarczego.

Artykuł 3

Obowiązek publikacji prospektu emisyjnego i wyłączenie

1. Papiery wartościowe **są** przedmiotem oferty publicznej w Unii **tylko po** wcześniejszej publikacji prospektu emisyjnego **zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.**

2. **Bez uszczerbku dla art. 15** państwo członkowskie może **postanowić** wyłączyć oferty publiczne papierów wartościowych z określonego w ust. 1 **obowiązku publikowania** prospektu emisyjnego, pod warunkiem że **całkowita wartość oferty w Unii** obliczona za okres 12 miesięcy **nie przekracza 5 000 000 EUR.**

Oferty publiczne dokonywane na mocy wyłączenia określonego w akapicie pierwszym:

a) **nie korzystają z systemu paszportu na mocy niniejszego rozporządzenia, w związku z czym art. 23 i 24 nie mają zastosowania;**

b) **zawierają jasne wskazanie, że oferta publiczna nie ma charakteru transgranicznego; oraz**

c) **nie zabiegają aktywnie o inwestorów spoza państwa członkowskiego, o którym mowa w akapicie pierwszym.**

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i ESMA o **wszelkich decyzjach podjętych zgodnie z akapitem pierwszym i o wybranym progu całkowitej wartości, o której mowa w tymże akapicie.**

3. Papiery wartościowe **są** dopuszczane do obrotu na rynku regulowanym **ustanowionym** w Unii **tylko po** wcześniejszej publikacji prospektu emisyjnego.

3a. **W celu uwzględnienia zmian kursów wymiany, w tym inflacji i kursów wymiany walut innych niż euro, Komisja może przyjąć w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 42 środki służące określeniu progu, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.**

Artykuł 4

Dobrowolny prospekt emisyjny

W przypadku gdy oferta publiczna papierów wartościowych lub dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym nie są objęte zakresem niniejszego rozporządzenia, jak **wyszczególniono** w art. 1, emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym ma prawo do dobrowolnego sporządzenia **w stosownych przypadkach** prospektu emisyjnego **lub unijnego prospektu emisyjnego na rzecz rozwoju** zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Taki dobrowolnie sporządzony prospekt emisyjny zatwierdzony przez właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego, ustalonego zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. m), pociąga za sobą wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w prospekcie wymaganym **na mocy niniejszego rozporządzenia** i podlega wszystkim przepisom niniejszego rozporządzenia, pod nadzorem tego właściwego organu.

Artykuł 5

Późniejsza odsprzedaż papierów wartościowych

Każdą późniejszą odsprzedaż papierów wartościowych, które były uprzednio przedmiotem co najmniej jednego rodzaju oferty papierów wartościowych **wyłączonej z zakresu zastosowania niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 1 ust. 3 lit. a)–d)**, uznaje się za oddzielną ofertę i stosuje się definicję określoną w art. 2 ust. 1 lit. d) do celów ustalenia, czy odsprzedaż jest ofertą publiczną papierów wartościowych. Plasowanie emisji papierów wartościowych poprzez pośredników finansowych podlega obowiązkowi publikacji prospektu emisyjnego, jeżeli żaden z warunków określonych w art. 1 ust. 3 lit. a)–d) nie został spełniony w odniesieniu do ostatecznego plasowania.

Czwartek, 15 września 2016 r.

W przypadku takiej późniejszej odsprzedaży papierów wartościowych lub ostatecznego ich plasowania poprzez pośredników finansowych nie jest wymagane sporządzenie kolejnego prospektu emisyjnego, jeżeli dostępny jest ważny prospekt emisyjny zgodnie z art. 12, a emitent lub osoba odpowiedzialna za sporządzenie takiego prospektu wyraża zgodę na jego wykorzystanie w drodze umowy pisemnej.

RODZIAŁ II SPORZĄDZANIE PROSPEKTU EMISYJNEGO

Artykuł 6 Prospekt emisyjny

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 14 ust. 2 i art. 17 ust. 2 prospekt emisyjny zawiera **istotne i niezbędne** informacje, których **inwestor wymagałby w racjonalny sposób w odniesieniu do inwestycji w papiery wartościowe** w celu dokonania przemyślanej oceny:

- a) aktywów i pasywów, sytuacji finansowej, zysków i strat oraz perspektyw emitenta i ewentualnego gwaranta; oraz
- b) praw związanych z takimi papierami wartościowymi.

Tego rodzaju informacje **opracowuje się i** przedstawia się w zrozumiałej, zwięzłej i łatwej do przeanalizowania formie. **Mogą one różnić się od siebie w zależności od:**

- a) **rodzaju emitenta;**
- b) **rodzaju papierów wartościowych;**
- c) **sytuacji emitenta;**
- d) **w stosownych przypadkach – typu inwestora, do którego skierowana jest oferta publiczna lub którego dotyczy dopuszczenie do obrotu, prawdopodobnej wiedzy takiego typu inwestora, a także rynku, na którym dane papiery wartościowe mają zostać dopuszczone do obrotu;**
- e) **wszelkich informacji udostępnianych inwestorom zgodnie z wymogami nałożonymi na emitenta papierów wartościowych na mocy prawa unijnego lub krajowego lub przepisów określonych przez właściwy organ bądź przepisów obowiązujących w systemie obrotu, za pośrednictwem którego lub na którym papiery wartościowe emitenta są notowane lub dopuszczone do obrotu; dostęp do tych informacji można uzyskać za pomocą urzędowo ustanowionego systemu, o którym mowa w art. 21 dyrektywy 2004/109/WE;**
- f) **zastosowania uproszczonego lub proporcjonalnego systemu obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 14 i 15.**

2. Emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym mogą sporządzić prospekt emisyjny jako pojedynczy dokument lub jako oddzielne dokumenty.

W prospekcie emisyjnym złożonym z oddzielnych dokumentów wymagane informacje dzieli się na dokument rejestracyjny, dokument ofertowy i podsumowanie, nie naruszając przepisów art. 8 ust. 7 **oraz art. 7 ust. 1 akapit drugi**. Dokument rejestracyjny zawiera informacje dotyczące emitenta. Dokument ofertowy zawiera informacje dotyczące papierów wartościowych będących przedmiotem oferty publicznej lub papierów wartościowych, które mają zostać dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym.

Artykuł 7 Podsumowanie prospektu emisyjnego

1. Prospekt emisyjny zawiera podsumowanie, **które dostarcza** kluczowych informacji **potrzebnych** inwestorom do zrozumienia charakteru emitenta, gwaranta i papierów wartościowych oferowanych lub dopuszczanych do obrotu na rynku regulowanym i związanego z nimi ryzyka oraz które **powinno być czytane** łącznie z pozostałymi częściami prospektu, **aby pomóc** inwestorom w podjęciu decyzji o ewentualnej inwestycji w takie papiery wartościowe.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, jeżeli prospekt emisyjny dotyczy dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym nieudziałowych papierów wartościowych oferowanych wyłącznie inwestorom kwalifikowanym, nie wymaga się zawarcia w nim podsumowania.

2. Treść podsumowania musi być dokładna, rzetelna, jasna i nie może wprowadzać w błąd. Podsumowanie **należy rozumieć jako wprowadzenie do prospektu emisyjnego i** musi **ono** być spójne z pozostałymi częściami prospektu emisyjnego.

3. Podsumowanie sporządza się w formie krótkiego i zwięzłego dokumentu pisemnego, obejmującego nie więcej niż sześć stron papieru A4 po wydrukowaniu.

Tylko w wyjątkowych przypadkach właściwy organ może jednak zezwolić emitentowi na sporządzenie dłuższego podsumowania obejmującego maksymalnie dziesięć stron formatu A4 po wydrukowaniu, jeżeli wymaga tego złożony charakter działalności emitenta, charakter emisji lub charakter emitowanych papierów wartościowych oraz jeżeli nieuwzględnienie w podsumowaniu dodatkowych informacji groziłoby wprowadzeniem inwestora w błąd.

Podsumowanie musi:

- a) mieć układ i strukturę ułatwiające jego czytanie, a wielkość użytej czcionki musi sprawiać, by było czytelne;
- b) być napisane językiem i stylem ułatwiającym zrozumienie informacji, w szczególności językiem przejrzystym, nietechnicznym, zwięzłym i zrozumiałym **dla danego typu inwestorów.**

4. Podsumowanie składa się z czterech następujących sekcji:

- a) wprowadzenia zawierającego **ogólne i szczegółowe** ostrzeżenia, **między innymi przed tym, w jakim zakresie inwestorzy mogą stracić swoje inwestycje w przypadku najbardziej pesymistycznego scenariusza;**
- b) kluczowych informacji na temat emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu **na rynku regulowanym;**
- c) kluczowych informacji na temat papierów wartościowych;
- d) kluczowych informacji na temat samej oferty lub dopuszczenia do obrotu.

5. Wprowadzenie **do** podsumowania zawiera:

- a) nazwę papierów wartościowych **i ich międzynarodowe kody identyfikujące (ISIN);**
- b) informacje na temat tożsamości i danych kontaktowych emitenta, **w tym jego identyfikator podmiotu prawnego (LEI);**
- c) **informacje na temat tożsamości i danych kontaktowych oferującego, w tym jego LEI (jeżeli posiada osobowość prawną),** lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu;
- d) informacje na temat tożsamości i danych kontaktowych macierzystego właściwego organu i datę sporządzenia dokumentu.

Do celów akapitu pierwszego lit. d), jeżeli prospekt emisyjny składa się z odrębnych dokumentów zatwierdzonych przez różne właściwe organy, wprowadzenie do podsumowania zawiera nazwy i dane kontaktowe wszystkich tych właściwych organów.

Wprowadzenie zawiera następujące ostrzeżenia:

- a) podsumowanie powinno być rozumiane jako wprowadzenie do prospektu emisyjnego;
- b) każda decyzja o inwestycji w papiery wartościowe powinna być oparta na rozważeniu przez inwestora całości prospektu emisyjnego;
- c) w przypadku wystąpienia do sądu z roszczeniem odnoszącym się do informacji zamieszczonych w prospekcie emisyjnym skarżący inwestor może na mocy ustawodawstwa państwa członkowskiego mieć obowiązek poniesienia kosztów przetłumaczenia prospektu emisyjnego przed rozpoczęciem postępowania sądowego; oraz

Czwartek, 15 września 2016 r.

d) odpowiedzialność cywilna dotyczy wyłącznie tych osób, które przedłożyły podsumowanie, w tym jego tłumaczenia, jednak tylko w przypadku, gdy podsumowanie wprowadza w błąd, jest nieprecyzyjne lub niespójne w przypadku czytania go łącznie z pozostałymi częściami prospektu emisyjnego, bądź gdy nie przedstawia, w przypadku czytania go łącznie z pozostałymi częściami prospektu emisyjnego, kluczowych informacji mających pomóc inwestorom w podjęciu decyzji o inwestycji w dane papiery wartościowe.

6. Sekcja, o której mowa w ust. 4 lit. b), zawiera następujące informacje:

a) w podsekcji zatytułowanej „Kto jest emitentem papierów wartościowych?” – krótki opis emitenta papierów wartościowych zawierający co najmniej informacje na temat:

- jego siedziby i formy prawnej, **jego LEI**, przepisów prawa, na mocy których prowadzi działalność, i jego kraju założenia,
- jego działalności podstawowej,
- jego głównych akcjonariuszy, w tym czy jest on bezpośrednio lub pośrednio podmiotem posiadanym lub kontrolowanym i przez kogo;
- tożsamości jego głównych dyrektorów **wykonawczych oraz zarządu**;
- tożsamości jego biegłych rewidentów;

b) w podsekcji zatytułowanej „Jakie są kluczowe informacje finansowe dotyczące emitenta?” – wybór historycznych kluczowych informacji finansowych, w tym – w stosownych przypadkach – informacji pro forma przedstawionych dla każdego roku obrotowego w okresie objętym historycznymi informacjami finansowymi oraz każdego późniejszego okresu śródrocznego wraz z danymi porównywalnymi z tego samego okresu w poprzednim roku obrotowym. Wymóg dotyczący przedstawienia porównywalnych informacji bilansowych spełnia się przez przedstawienie informacji bilansowych na koniec roku;

c) w podsekcji zatytułowanej „Jakie są kluczowe rodzaje ryzyka typowe dla emitenta?” – krótki opis nie więcej niż **10** najistotniejszych czynników ryzyka typowych dla emitenta, zawartych w **prospekcie emisyjnym, w tym w szczególności ryzyka operacyjnego i inwestycyjnego**.

7. Sekcja, o której mowa w ust. 4 lit. c), zawiera następujące informacje:

a) w podsekcji zatytułowanej „Jakie są główne cechy papierów wartościowych?” – krótki opis papierów wartościowych oferowanych lub dopuszczonych do obrotu, zawierający co najmniej informacje na temat:

- ich rodzaju i klasy, **ich kodu ISIN**, ich waluty, nominału, wartości nominalnej, liczby wyemitowanych papierów wartościowych, terminu zapadalności papierów wartościowych,
- praw związanych z danymi papierami wartościowymi,
- **względnego uprzywilejowania papierów wartościowych w strukturze kapitału emitenta w przypadku niewypłacalności, w tym w stosownych przypadkach na temat stopnia podporządkowania papierów wartościowych i ich traktowania na wypadek restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na mocy dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków**;
- wszelkich ograniczeń dotyczących swobodnej zbywalności papierów wartościowych,
- w stosownych przypadkach, polityki dywidendowej lub polityki wypłat;

b) w podsekcji zatytułowanej „Na jakich rynkach papiery wartościowe będą przedmiotem obrotu?” – wskazanie, czy oferowane papiery wartościowe są lub będą przedmiotem wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym lub **na** wielostronnej platformie obrotu, oraz wskazanie wszystkich rynków, na których papiery wartościowe są lub mają być przedmiotem obrotu;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- c) w podsekcji zatytułowanej „Czy papiery wartościowe są objęte gwarancją?” – krótki opis charakteru i zakresu ewentualnej gwarancji oraz krótki opis gwaranta, **w tym jego LEI**;
- d) w podsekcji zatytułowanej „Jakie są kluczowe rodzaje ryzyka typowe dla papierów wartościowych?” – krótki opis nie więcej niż **10** najistotniejszych czynników ryzyka typowych dla papierów wartościowych, zawartych w **prospekcie emisyjnym**.

W przypadku gdy na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014⁽¹⁾ wymagane jest przygotowanie dokumentu zawierającego kluczowe informacje, emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu mogą zastąpić treść określoną w niniejszym ustępie informacjami określonymi w art. 8 ust. 3 lit. b)–i) rozporządzenia (UE) nr 1286/2014. W takim przypadku oraz gdy jedno podsumowanie dotyczy kilku rodzajów papierów wartościowych, które różnią się jedynie pod względem bardzo niewielu szczegółów, takich jak cena emisyjna lub termin zapadalności, zgodnie z art. 8 ust. 8 akapit ostatni ograniczenie długości określone w ust. 3 wydłuża się o trzy dodatkowe strony w formacie A4 w odniesieniu do każdego dodatkowego rodzaju papierów wartościowych.

8. Sekcja, o której mowa w ust. 4 lit. d), zawiera następujące informacje:

- a) w podsekcji zatytułowanej „Na jakich warunkach i w ramach jakiego harmonogramu mogę inwestować w dane papiery wartościowe?” – w stosownych przypadkach, ogólne warunki, zasady i przewidywany harmonogram oferty, szczegółowe informacje dotyczące dopuszczenia do obrotu, plan dystrybucji, wielkość i wartość procentowa natychmiastowego rozwodnienia wynikającego z oferty i oszacowanie łącznych kosztów emisji lub oferty, w tym szacowany koszt, jakim emitent lub oferujący obciążają inwestora;
- b) w podsekcji zatytułowanej „Dlaczego emitent sporządził dany prospekt emisyjny?” – krótki opis przesłanek oferty lub dopuszczenia do obrotu, jak również wykorzystania i szacunkowej wartości netto wpływów.

9. W każdej z sekcji opisanych w ust. 6, 7 i 8 emitent może dodać podtytuły, jeżeli uzna to za konieczne.

10. Podsumowanie nie może zawierać odniesień do innych części prospektu emisyjnego ani informacji włączanych przez odniesienie.

11. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia treści i formatu prezentacji historycznych kluczowych informacji finansowych, o których mowa w ust. 6 lit. b), uwzględniając różne rodzaje papierów wartościowych i emitentów, **a także dbając o to, by przedstawione informacje były krótkie, zwięzłe i zrozumiałe**.

ESMA przekazuje te projekty regulacyjnych standardów technicznych Komisji do dnia **[po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]** r.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 8

Podstawowy prospekt emisyjny

1. W przypadku nieudziałowych papierów wartościowych prospekt emisyjny może, wedle uznania emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym, składać się z podstawowego prospektu emisyjnego zawierającego istotne informacje dotyczące emitenta i papierów wartościowych objętych ofertą publiczną lub papierów wartościowych, które mają być dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) (Dz.U. L 352 z 9.12.2014, s. 1).

Czwartek, 15 września 2016 r.

2. Podstawowy prospekt emisyjny zawiera następujące informacje:
  - a) wykaz informacji, które zostaną umieszczone w ostatecznych warunkach oferty;
  - b) szablon zatytułowany „formularz ostatecznych warunków”, który należy wypełnić w przypadku każdej pojedynczej emisji;
  - c) adres strony internetowej, na której zostaną opublikowane ostateczne warunki.

3. Ostateczne warunki przedstawia się w formie oddzielnego dokumentu lub zamieszcza w podstawowym prospekcie emisyjnym lub suplementie do niego. Ostateczne warunki sporządza się w formie zrozumiałej i ułatwiającej analizę.

Ostateczne warunki obejmują jedynie informacje związane z dokumentem ofertowym i nie są wykorzystywane jako suplement do podstawowego prospektu emisyjnego. W takich przypadkach zastosowanie ma art. 17 ust. 1 lit. a).

4. Jeżeli ostateczne warunki nie są zawarte ani w podstawowym prospekcie emisyjnym, ani w suplementie, emitent podaje je do wiadomości publicznej zgodnie z art. 20 i niezwłocznie przekazuje właściwemu organowi macierzystego państwa członkowskiego przed rozpoczęciem oferty publicznej lub dopuszczeniem do obrotu.

Ostateczne warunki zawierają jasne i wyraźne oświadczenie wskazujące, że:

- a) ostateczne warunki przygotowano do celów niniejszego rozporządzenia i muszą być one interpretowane w związku z podstawowym prospektem emisyjnym i suplementem lub suplementami do niego w celu uzyskania wszystkich istotnych informacji;
- b) podstawowy prospekt emisyjny i suplement(-y) do niego jest (są) publikowany(-e) zgodnie z art. 20;
- c) podsumowanie pojedynczej emisji załącza się do ostatecznych warunków.

5. Podstawowy prospekt emisyjny można sporządzić jako pojedynczy dokument lub jako oddzielne dokumenty.

W przypadku gdy emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym złożyli wcześniej dokument rejestracyjny dotyczący danego rodzaju nieudziałowych papierów wartościowych lub uniwersalny dokument rejestracyjny, jak określono w art. 9, i na późniejszym etapie zdecydowali się sporządzić podstawowy prospekt emisyjny, prospekt ten składa się z następujących informacji:

- a) informacji zawartych w dokumencie rejestracyjnym lub uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym;
- b) informacji, które poza tym byłyby zamieszczone w odpowiednim dokumencie ofertowym, z pominięciem ostatecznych warunków, w przypadku gdy ostateczne warunki nie są zamieszczone w podstawowym prospekcie emisyjnym.

6. Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych rodzajów papierów wartościowych zawarte w podstawowym prospekcie emisyjnym są wyraźnie rozdzielone.

7. Podsumowanie sporządza się tylko wtedy, gdy ostateczne warunki zostaną **zamieszczone w podstawowym prospekcie emisyjnym zgodnie z ust. 3** lub przedłożone oraz gdy takie podsumowanie dotyczy określonej pojedynczej emisji.

8. Podsumowanie pojedynczej emisji podlega tym samym wymogom co ostateczne warunki określone w niniejszym artykule i stanowi załącznik do tych warunków.

Podsumowanie pojedynczej emisji jest zgodne z art. 7 i zapewnia kluczowe informacje na temat podstawowego prospektu emisyjnego i ostatecznych warunków. Podsumowanie zawiera następujące dane:

- a) informacje zawarte w podstawowym prospekcie emisyjnym, które odnoszą się jedynie do pojedynczej emisji, w tym **niezbędne** informacje na temat emitenta;
- b) opcje zawarte w podstawowym prospekcie emisyjnym, które mają zastosowanie wyłącznie do pojedynczej emisji, określone w ostatecznych warunkach;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- c) odpowiednie informacje podane w ostatecznych warunkach, które wcześniej pozostawiono niewypełnione w podstawowym prospekcie emisyjnym.

W przypadku gdy ostateczne warunki dotyczą kilku rodzajów papierów wartościowych, które różnią się jedynie pod względem bardzo niewielu szczegółów, takich jak cena emisyjna czy termin zapadalności, dozwolone jest załączenie jednego podsumowania pojedynczej emisji dla wszystkich tych papierów wartościowych, pod warunkiem że informacje dotyczące różnych papierów wartościowych są wyraźnie rozdzielone.

9. Informacje zawarte w podstawowym prospekcie emisyjnym uzupełnia się w razie potrzeby, zgodnie z art. 22, uaktualnionymi informacjami dotyczącymi emitenta i papierów wartościowych objętych ofertą publiczną lub papierów wartościowych, które mają być dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym.

10. Oferta publiczna może być kontynuowana po wygaśnięciu ważności podstawowego prospektu emisyjnego, w ramach którego została rozpoczęta, pod warunkiem że kolejny podstawowy prospekt emisyjny zostanie zatwierdzony nie później niż ostatniego dnia ważności poprzedniego podstawowego prospektu emisyjnego. Ostateczne warunki takiej oferty zawierają wyraźne ostrzeżenie na pierwszej stronie, wskazujące ostatni dzień ważności poprzedniego podstawowego prospektu emisyjnego oraz sytuację, w której opublikowany zostanie kolejny podstawowy prospekt emisyjny. W kolejnym podstawowym prospekcie emisyjnym przedstawia się lub włącza przez odniesienie formularz ostatecznych warunków z wcześniejszego podstawowego prospektu i umieszcza się odniesienie do ostatecznych warunków, które dotyczą kontynuowanej oferty.

Prawo do wycofania zgody przyznane na mocy art. 22 ust. 2 ma również zastosowanie do inwestorów, którzy wyrazili zgodę na nabycie lub subskrypcję papierów wartościowych w okresie ważności poprzedniego podstawowego prospektu emisyjnego, chyba że dane papiery wartościowe zostały już im przekazane.

Artykuł 9

Uniwersalny dokument rejestracyjny

1. Każdy emitent mający siedzibę statutową w państwie członkowskim, którego papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub wielostronnej platformie obrotu, może sporządzić dokument rejestracyjny w każdym roku obrotowym w formie uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego opisującego organizację przedsiębiorstwa, działalność, sytuację finansową, wyniki finansowe i perspektywy, strukturę zarządzania i akcjonariatu.

2. **Każdy emitent**, który zdecyduje się sporządzić uniwersalny dokument rejestracyjny w każdym roku obrotowym, przekazuje go do zatwierdzenia właściwemu organowi swojego macierzystego państwa członkowskiego zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 19 ust. 2, 4 i 5.

W przypadku gdy emitent uzyskał zatwierdzenie uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego przez właściwy organ w każdym roku obrotowym przez **dwa** kolejne lata, kolejne uniwersalne dokumenty rejestracyjne **lub zmiany w tych uniwersalnych dokumentach rejestracyjnych** może przedkładać właściwemu organowi bez wcześniejszego zatwierdzenia, **chyba że zmiany te dotyczą pominięcia, istotnego błędu lub istotnej niedokładności, które mogłyby wprowadzić opinię publiczną w błąd w odniesieniu do faktów i okoliczności niezbędnych do dokonania przemyślanej oceny emitenta.**

W przypadku gdy emitent nie złoży następnie uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego w jednym roku obrotowym, traci przywilej składania bez zatwierdzenia, a wszystkie kolejne uniwersalne dokumenty rejestracyjne są przekazywane właściwemu organowi do zatwierdzenia, dopóki warunek określony w akapicie drugim nie zostanie ponownie spełniony.

3. Emitenci, których dokument rejestracyjny sporządzony zgodnie z załącznikiem I lub XI do rozporządzenia (WE) nr 809/2004⁽¹⁾ był zatwierdzany przez właściwy organ przed dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia przez co najmniej **dwa** kolejne lata i których dokument rejestracyjny był następnie składany, zgodnie z art. 12 ust. 3 dyrektywy 2003/71/WE, lub zatwierdzany co roku, mogą składać uniwersalny dokument rejestracyjny bez wcześniejszego zatwierdzenia zgodnie z ust. 2 akapit drugi, począwszy od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 809/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonujące dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji zawartych w prospektach emisyjnych oraz formy, włączenia przez odniesienie i publikacji takich prospektów emisyjnych oraz rozpowszechniania reklam (Dz.U. L 149 z 30.4.2004, s. 1).

Czwartek, 15 września 2016 r.

4. Po zatwierdzeniu lub złożeniu bez zatwierdzenia uniwersalny dokument rejestracyjny oraz zmiany do niego, o których mowa w ust. 7 i 9, są podawane do wiadomości publicznej bez zbędnej zwłoki i zgodnie z ustaleniami określonymi w art. 20.
5. Uniwersalny dokument rejestracyjny spełnia wymogi językowe ustanowione w art. 25.
6. Informacje można włączyć przez odniesienie do uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego zgodnie z warunkami określonymi w art. 18.
7. Po złożeniu lub zatwierdzeniu uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego emitent może w każdej chwili zaktualizować informacje zawarte w tym dokumencie poprzez przekazanie właściwemu organowi zmian do tego dokumentu.
8. Właściwy organ może w każdej chwili dokonać przeglądu treści uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, który został złożony bez wcześniejszego zatwierdzenia, oraz treści zmian do tego dokumentu.

Przegląd prowadzony przez właściwy organ obejmuje weryfikację kompletności, spójności i zrozumiałości informacji podanych w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym i zmianach do tego dokumentu.

9. Jeżeli właściwy organ w trakcie przeglądu stwierdzi, że uniwersalny dokument rejestracyjny nie spełnia standardów kompletności, zrozumiałości i spójności lub że potrzebne są zmiany lub dodatkowe informacje, powiadamia o tym emitenta.

Emitent musi uwzględnić wniosek właściwego organu dotyczący zmiany lub dodatkowych informacji dopiero w kolejnym uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym złożonym na kolejny rok obrotowy, z wyjątkiem sytuacji gdy emitent chce wykorzystać ten dokument jako część składową prospektu emisyjnego złożonego do zatwierdzenia. W takim przypadku emitent przedstawia zmiany do uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego najpóźniej w momencie złożenia wniosku, o którym mowa w art. 19 ust. 5.

W drodze odstępstwa od akapitu drugiego, jeżeli właściwy organ powiadamia emitenta o tym, że jego wniosek w sprawie wprowadzenia zmian dotyczy pominięcia lub istotnego błędu lub niedokładności, które mogą wprowadzić opinię publiczną w błąd w odniesieniu do faktów i okoliczności niezbędnych do przeprowadzenia przemyślanej oceny emitenta, emitent przedstawia zmianę do uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego bez zbędnej zwłoki.

10. Przepisy ust. 7 i 9 mają zastosowanie tylko wtedy, gdy uniwersalny dokument rejestracyjny nie jest wykorzystywany jako część składowa prospektu emisyjnego. Ilekroć uniwersalny dokument rejestracyjny jest wykorzystywany jako składowa część prospektu emisyjnego, jedynie przepisy art. 22 dotyczące uzupełniania prospektu mają zastosowanie w okresie między zatwierdzeniem prospektu emisyjnego a ostatecznym zamknięciem oferty publicznej lub, w odpowiednim przypadku, rozpoczęciem obrotu na rynku regulowanym, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi później.

11. Emitent spełniający warunki opisane w ust. 2 akapit pierwszy i drugi lub w ust. 3 posiada status emitenta dokonującego częstych emisji i korzysta z szybszego procesu zatwierdzenia opisanego w art. 19 ust. 5, pod warunkiem że:

- a) po złożeniu lub przedstawieniu do zatwierdzenia każdego uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego emitent przekazuje właściwemu organowi pisemne potwierdzenie, że wszystkie informacje regulowane, jakie jest zobowiązany ujawnić na mocy dyrektywy 2004/109/WE, w stosownych przypadkach, i rozporządzenia (UE) nr 596/2014, zostały przekazane i opublikowane zgodnie z wymogami ustanowionymi w tych aktach; oraz
- b) jeżeli właściwy organ dokonuje przeglądu, o którym mowa w ust. 8, emitent zmienia swój uniwersalny dokument rejestracyjny zgodnie z ustaleniami określonymi w ust. 9.

Jeżeli emitent nie spełnia któregokolwiek z powyższych warunków, traci status emitenta dokonującego częstych emisji.

Czwartek, 15 września 2016 r.

12. Jeżeli uniwersalny dokument rejestracyjny przekazany właściwemu organowi lub zatwierdzony przez właściwy organ zostanie podany do publicznej wiadomości najpóźniej cztery miesiące po zakończeniu roku obrotowego i będzie zawierał informacje, które należy ujawnić w rocznym sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 4 dyrektywy 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾, uznaje się, że emitent wywiązał się ze spoczywającego na nim na mocy tego artykułu obowiązku opublikowania rocznego sprawozdania finansowego.

Jeżeli uniwersalny dokument rejestracyjny lub zmiana do tego dokumentu przekazane właściwemu organowi lub zatwierdzone przez właściwy organ zostaną podane do publicznej wiadomości najpóźniej trzy miesiące po zakończeniu pierwszych sześciu miesięcy roku obrotowego i będą zawierały informacje, które należy ujawnić w półrocznym sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 5 dyrektywy 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, uznaje się, że emitent wywiązał się ze spoczywającego na nim na mocy tego artykułu obowiązku opublikowania półrocznego sprawozdania finansowego.

W przypadkach, o których mowa w akapicie pierwszym lub drugim, emitent:

- a) zamieszcza w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym wykaz odniesień określający, w którym miejscu uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego można znaleźć poszczególne elementy wymagane zgodnie z rocznymi i półrocznymi sprawozdaniami finansowymi;
- b) przedkłada uniwersalny dokument rejestracyjny zgodnie z art. 19 ust. 1 dyrektywy 2004/109/WE i udostępnia go w ramach urzędowo ustanowionego systemu, o którym mowa w art. 21 ust. 2 dyrektywy 2004/109/WE;
- c) zamieszcza w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym oświadczenie osoby upoważnionej sformułowane zgodnie z wymogami określonymi w art. 4 ust. 2 lit. c) i w art. 5 ust. 2 lit. c) dyrektywy 2004/109/WE.

13. Przepisy ust. 12 mają zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy macierzyste państwo członkowskie emitenta ustalone na potrzeby niniejszego rozporządzenia stanowi również jego macierzyste państwo członkowskie zgodnie z przepisami dyrektywy 2004/109/WE oraz gdy uniwersalny dokument rejestracyjny został sporządzony zgodnie z wymogami dotyczącymi języka ustanowionymi w art. 20 dyrektywy 2004/109/WE.

14. **ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych**, aby określić procedurę kontroli, zatwierdzania, składania i przeglądu uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, a także warunki wprowadzania zmian w tym dokumencie oraz okoliczności, w których może dojść do utraty statusu emitenta dokonującego częstych emisji.

ESMA przekazuje te projekty regulacyjnych standardów technicznych Komisji do dnia [po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 10

Prospekty emisyjne składające się z oddzielnych dokumentów

1. Emitent, którego dokument rejestracyjny jest już zatwierdzony przez właściwy organ, ma obowiązek sporządzenia jedynie dokumentu ofertowego i podsumowania, jeżeli papiery wartościowe objęte są ofertą publiczną lub dopuszczane do obrotu na rynku regulowanym. W takim przypadku dokument ofertowy i podsumowanie podlegają osobnemu zatwierdzeniu.

Jeżeli od dnia zatwierdzenia dokumentu rejestracyjnego doszło do wystąpienia nowego znaczącego czynnika, istotnego błędu lub niedokładności odnoszących się do informacji zawartych w dokumencie rejestracyjnym, które mogą wpłynąć na ocenę papierów wartościowych, suplement do dokumentu rejestracyjnego przedkłada się do zatwierdzenia razem z dokumentem ofertowym i podsumowaniem. W tym przypadku prawo do wycofania zgody, o którym mowa w art. 22 ust. 2, nie ma zastosowania.

Dokument rejestracyjny oraz – w stosownych przypadkach – suplement do tego dokumentu wraz z dokumentem ofertowym i podsumowaniem stanowią prospekt emisyjny po zatwierdzeniu przez właściwy organ.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, s. 38).

Czwartek, 15 września 2016 r.

2. Emitent, którego uniwersalny dokument rejestracyjny jest już zatwierdzony przez właściwy organ **lub który złożył uniwersalny dokument rejestracyjny bez zatwierdzenia zgodnie z art. 9 ust. 2 akapit drugi**, ma obowiązek sporządzenia jedynie dokumentu ofertowego i podsumowania, jeżeli papiery wartościowe objęte są ofertą publiczną lub dopuszczane do obrotu na rynku regulowanym. W takim przypadku dokument ofertowy, podsumowanie oraz wszelkie zmiany w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym przedłożone od chwili zatwierdzenia **lub złożenia** uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, z **wyjątkiem zmian w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym emitenta dokonującego częstych emisji, zgodnie z art. 19 ust. 5**, podlegają osobnemu zatwierdzeniu.

W przypadku gdy emitent przedstawił uniwersalny dokument rejestracyjny bez zatwierdzenia, zatwierdzeniu podlega cała dokumentacja łącznie ze zmianami do uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, mimo że dokumenty te w dalszym ciągu traktuje się jako odrębne.

Uniwersalny dokument rejestracyjny, zmieniony zgodnie z przepisami art. 9 ust. 7 lub 9, wraz z dokumentem ofertowym i podsumowaniem, stanowi prospekt emisyjny po zatwierdzeniu przez właściwy organ.

Artykuł 11

Odpowiedzialność związana z prospektem emisyjnym

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiedzialność za informacje podane w prospekcie emisyjnym spoczywała na emitencie lub jego organach administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych, oferującym, osobie wnioskującej o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym lub gwarancie. Osoby odpowiedzialne są wyraźnie wskazane w prospekcie emisyjnym za pomocą ich imion i nazwisk oraz funkcji lub w przypadku osób prawnych za pomocą ich nazw i statutowych siedzib oraz przedstawione są ich oświadczenia, że według ich najlepszej wiedzy informacje zawarte w prospekcie emisyjnym są zgodne ze stanem faktycznym i że prospekt emisyjny nie pomija niczego, co mogłoby wpływać na jego znaczenie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne w sprawie odpowiedzialności cywilnej miały zastosowanie do osób odpowiedzialnych za informacje podane w prospekcie emisyjnym.

Państwa członkowskie zapewniają jednak, aby żadna osoba nie ponosiła odpowiedzialności cywilnej wyłącznie na podstawie podsumowania, w tym jego tłumaczenia, chyba że jest ono wprowadzające w błąd, niedokładne lub niezgodne w zestawieniu z pozostałymi częściami prospektu emisyjnego lub nie dostarcza w zestawieniu z pozostałymi częściami prospektu emisyjnego kluczowych informacji mających pomagać inwestorom przy podejmowaniu decyzji o inwestycji w takie papiery wartościowe. Podsumowanie zawiera wyraźne ostrzeżenie w tym zakresie.

3. Odpowiedzialność za informacje podane w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym spoczywa na osobach, o których mowa w ust. 1, wyłącznie w przypadku, gdy uniwersalny dokument rejestracyjny jest wykorzystywany jako część składowa zatwierdzonego prospektu emisyjnego. Przepisy te nie naruszają przepisów art. 4 i 5 dyrektywy 2004/109/WE, jeżeli informacje, o których mowa w tych artykułach, są uwzględnione w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym.

Artykuł 12

Ważność prospektu emisyjnego, podstawowego prospektu emisyjnego i dokumentu rejestracyjnego

1. Prospekt emisyjny lub podstawowy prospekt emisyjny, niezależnie od tego, czy stanowi on pojedynczy dokument, czy też składa się z oddzielnych dokumentów, zachowuje ważność przez okres 12 miesięcy od dnia jego zatwierdzenia w przypadku ofert publicznych lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym, o ile został uzupełniony suplementem wymaganym na podstawie art. 22.

Jeżeli prospekt emisyjny lub podstawowy prospekt emisyjny składa się z oddzielnych dokumentów, termin ważności tych dokumentów rozpoczyna bieg z dniem zatwierdzenia dokumentu ofertowego.

2. Dokument rejestracyjny, w tym wcześniej złożony lub zatwierdzony uniwersalny dokument rejestracyjny, o którym mowa w art. 9, zachowuje ważność i może być wykorzystywany jako część składowa prospektu emisyjnego przez okres 12 miesięcy od dnia jego złożenia lub zatwierdzenia.

Upływ terminu ważności takiego dokumentu rejestracyjnego nie wywiera wpływu na ważność prospektu emisyjnego, którego część składową stanowi ten dokument.

Czwartek, 15 września 2016 r.

ROZDZIAŁ III TREŚĆ I FORMAT PROSPEKTU EMISYJNEGO

Artykuł 13

Informacje minimalne i format

1. Zgodnie z art. 42 Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące formatu prospektu emisyjnego, podstawowego prospektu emisyjnego oraz ostatecznych warunków i schematów określających szczegółowe informacje, które muszą być zawarte w prospekcie emisyjnym, aby uniknąć powielania informacji, w przypadku gdy prospekt emisyjny składa się z oddzielnych dokumentów.

Przy **sporządzaniu** różnych schematów prospektów emisyjnych należy zwrócić uwagę w szczególności na następujące kwestie:

- a) różne rodzaje informacji potrzebnych inwestorom, odnoszących się do udziałowych papierów wartościowych w porównaniu z nieudziałowymi papierami wartościowymi; przyjmuje się spójne podejście do informacji wymaganych w prospekcie emisyjnym w przypadkach papierów wartościowych mających podobne uzasadnienie gospodarcze, przede wszystkim w odniesieniu do pochodnych papierów wartościowych;
- b) poszczególne typy i cechy ofert oraz dopuszczania do obrotu na rynku regulowanym nieudziałowych papierów wartościowych;
- c) używaną formę i informacje wymagane w podstawowych prospektach emisyjnych odnoszących się do nieudziałowych papierów wartościowych, w tym warrantów w każdej formie;
- d) w stosownych przypadkach – charakter publiczny emitenta;
- e) w stosownych przypadkach – specyficzny charakter działalności prowadzonej przez emitenta.

Komisja w szczególności sporządza dwa oddzielne i zasadniczo różne schematy prospektów emisyjnych określające wymogi informacyjne odnoszące się do nieudziałowych papierów wartościowych, dostosowane do poszczególnych klas inwestorów – kwalifikowanych lub niekwalifikowanych – do których skierowana jest oferta, z uwzględnieniem różnych potrzeb informacyjnych tych inwestorów.

2. Zgodnie z art. 42 Komisja przyjmuje akty delegowane ustanawiające schematy, w których określa się informacje minimalne, jakie powinny znaleźć się w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym, a także specjalny schemat uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego instytucji kredytowych.

Tego rodzaju schemat służy zagwarantowaniu, by uniwersalny dokument rejestracyjny zawierał wszelkie niezbędne informacje na temat emitenta, tak aby zapewnić możliwość korzystania z tego samego uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego na potrzeby kolejnych ofert publicznych lub dopuszczania do obrotu udziałowych papierów wartościowych, dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów pochodnych. Jeżeli chodzi o informacje finansowe, wyniki przedsiębiorstwa oraz informacje dotyczące sytuacji finansowej, perspektyw i ładu korporacyjnego, informacje takie muszą być w możliwie największym stopniu zgodne z informacjami, które należy ujawnić w rocznych i półrocznych sprawozdaniach finansowych, o których mowa w art. 4 i 5 dyrektywy 2004/109/WE, uwzględniając sprawozdanie z działalności i oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego.

3. Akty delegowane, o których mowa w ust. 1 i 2, opierają się na standardach w dziedzinie informacji finansowych i niefinansowych określonych przez międzynarodowe organizacje komisji papierów wartościowych, w szczególności przez IOSCO, i na załącznikach I, II i III do niniejszego rozporządzenia. Wspomniane akty delegowane przyjmuje się do dnia **[sześć miesięcy przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia]** r.

Artykuł 14

Uproszczony system obowiązków informacyjnych w odniesieniu do ofert wtórnych

1. W przypadku oferty publicznej papierów wartościowych lub dopuszczenia papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym na sporządzenie **uproszczonego** prospektu emisyjnego w ramach **uproszczonego** systemu obowiązków informacyjnych w odniesieniu do ofert wtórnych mogą zdecydować się następujące osoby:

Czwartek, 15 września 2016 r.

- a) emitenci, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, na rynku rozwoju MŚP **lub na MTF, innych niż rynek rozwoju MŚP, objęci obowiązkami informacyjnymi co najmniej równoważnymi tym, które obowiązują dla rynku rozwoju MŚP, zgodnie z art. 33 ust. 3 lit. d), e), f) oraz g) MiFID**, od co najmniej 18 miesięcy i którzy emitują więcej papierów wartościowych tej samej klasy;
- b) emitenci, których udziałowe papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, na rynku rozwoju MŚP **lub na MTF, innych niż rynek rozwoju MŚP, objęci obowiązkami informacyjnymi co najmniej równoważnymi tym, które obowiązują dla rynku rozwoju MŚP, zgodnie z art. 33 ust. 3 lit. d), e), f) oraz g) MiFID**, od co najmniej 18 miesięcy i którzy emitują nieudziałowe papiery wartościowe;
- c) oferujący klasę papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym lub na rynku rozwoju MŚP **lub na MTF, innych niż rynek rozwoju MŚP, objęci obowiązkami informacyjnymi co najmniej równoważnymi tym, które obowiązują dla rynku rozwoju MŚP, zgodnie z art. 33 ust. 3 lit. d), e), f) oraz g) MiFID**, od co najmniej 18 miesięcy.

Uproszczony prospekt określony w akapicie pierwszym zawiera podsumowanie, o którym mowa w art. 7, specjalny dokument rejestracyjny, z którego mogą korzystać osoby wymienione w lit. a), b) i c), oraz specjalny dokument ofertowy, z którego mogą korzystać osoby wymienione w lit. a) i c).

Do celów lit. a), b) i c) akapit pierwszy ESMA publikuje regularnie aktualizowany wykaz MTF innych niż rynki rozwoju MŚP, objętych obowiązkami informacyjnymi co najmniej równoważnymi tym, które obowiązują dla rynku rozwoju MŚP, zgodnie z art. 33 ust. 3 lit. d), e), f) oraz g) MiFID.

2. **Zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ust. 1 i nie naruszając przepisów art. 17 ust. 2, uproszczony prospekt emisyjny, o którym mowa w ust. 1, musi zawierać ograniczone informacje, jakich inwestor wymagałby w racjonalny sposób w odniesieniu do oferty wtórnej w celu dokonania świadomej oceny:**

- a) **perspektyw** emitenta i ewentualnego gwaranta, **■** w oparciu o **■** informacje finansowe przedstawione w prospekcie lub włączone do prospektu przez odniesienie i obejmujące wyłącznie ostatni rok obrotowy;
- b) **■** **praw** związanych z papierami wartościowymi;
- c) przesłanek oferty oraz jej wpływu na emitenta, **w szczególności oświadczenia o kapitale obrotowym, informacji o kapitalizacji i zadłużeniu oraz o skutkach dla ogólnej struktury kapitałowej, jak też zwięzłego podsumowania istotnych informacji ujawnionych na mocy rozporządzenia (UE) nr 596/2014 od daty ostatniej emisji.**

Podsumowanie musi zawierać jedynie istotne informacje wymagane w ramach uproszczonego systemu obowiązków informacyjnych w odniesieniu do ofert wtórnych.

Informacje zawarte w **uproszczonym** prospekcie emisyjnym, **o których mowa w ust. 1, sporządza się i przedstawia ■** w zwięzłej i zrozumiałej formie umożliwiającej łatwą analizę, dzięki czemu inwestorzy mogą podjąć świadomą decyzję inwestycyjną.

3. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 42, aby określić ograniczone informacje, **o których mowa w ust. 2, a** które powinny zostać uwzględnione w schematach stosowanych w ramach **uproszczonego** systemu obowiązków informacyjnych **określonego w ust. 1.**

Przy określaniu ograniczonych informacji, które mają być zawarte w schematach stosowanych w ramach uproszczonego systemu obowiązków informacyjnych, Komisja bierze pod uwagę potrzebę ułatwienia dostępu do rynków kapitałowych, znaczenie obniżenia kosztów kapitału oraz zwiększenia dostępu do kapitału, a także informacje, które emitent jest już zobowiązany ujawnić zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 596/2014 i – w stosownych przypadkach – zgodnie z dyrektywą 2004/109/WE. W celu uniknięcia nakładania zbędnych obciążeń na emitentów Komisja wyważa wymagania tak, aby skupiały się one na informacjach, które mają istotne znaczenie w przypadku ofert wtórnych i są proporcjonalne.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Wspomniane akty delegowane przyjmuje się do dnia [sześć miesięcy przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia] r.

Artykuł 15

Unijny prospekt emisyjny na rzecz rozwoju

1. W przypadku oferty publicznej papierów wartościowych **do sporządzenia unijnego prospektu emisyjnego na rzecz rozwoju** w ramach **proporcjonalnego** systemu obowiązków informacyjnych **określonego w niniejszym artykule uprawnione są następujące podmioty, chyba że odnośne** papiery wartościowe **mają zostać** dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym:

- a) MŚP;
- b) emitenci inni niż MŚP, jeśli oferta publiczna dotyczy papierów wartościowych, które mają zostać dopuszczone do obrotu na rynku rozwoju MŚP;
- c) emitenci inni niż ci, o których mowa w lit. a) i b), jeśli całkowita wartość oferty publicznej papierów wartościowych w Unii, obliczana za okres 12 miesięcy, nie przekracza 20 000 000 EUR.

Unijny prospekt emisyjny na rzecz rozwoju zatwierdzony zgodnie z niniejszym artykułem zachowuje ważność w odniesieniu do wszystkich ofert publicznych papierów wartościowych w dowolnej liczbie przyjmujących państw członkowskich, zgodnie z warunkami określonymi w art. 23, 24 i 25.

Unijny prospekt emisyjny na rzecz rozwoju podlegający systemowi obowiązków informacyjnych, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest dokumentem znormalizowanym, który emitenci mogą z łatwością wypełnić.

1a. Unijny prospekt emisyjny na rzecz rozwoju składa się z następujących trzech głównych elementów:

- a) kluczowe informacje na temat emitenta, takie jak:
  - i) nazwa emitenta oraz nazwiska osób odpowiedzialnych za sporządzenie prospektu emisyjnego;
  - (ii) ogólne informacje o firmie i aktualnej działalności handlowej oraz perspektywy emitenta;
  - (iii) czynniki ryzyka związane z emitentem;
  - (iv) informacje finansowe, które mogą zostać włączone przez odniesienie;
- b) kluczowe informacje na temat papierów wartościowych, takie jak:
  - i) liczba i rodzaj papierów wartościowych wchodzących w skład oferty;
  - (ii) warunki papierów wartościowych oraz opis wszelkich praw związanych z papierami wartościowymi;
  - (iii) czynniki ryzyka związane z papierami wartościowymi;
- c) kluczowe informacje na temat oferty, takie jak:
  - i) warunki oferty, łącznie z ceną emisyjną;
  - (ii) przesłanki oferty i planowane wykorzystanie dochodów netto.

3. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 42, aby określić **ograniczony zakres informacji i format właściwy dla znormalizowanego unijnego prospektu emisyjnego na rzecz rozwoju, o którym mowa w ust. 1 i 1a. W aktach tych, prostym językiem i w stosowanych przypadkach za pomocą włączenia przez odniesienie, określone są informacje wymagane w schematach prospektów emisyjnych.**

Czwartek, 15 września 2016 r.

Komisja, określając konkretny ograniczony zakres informacji i format znormalizowanego unijnego prospektu emisyjnego na rzecz rozwoju, wyważa wymogi informacyjne tak, aby koncentrowały się na:

- a) informacjach, które mają istotne znaczenie w przypadku inwestycji w papiery wartościowe emitowane dla inwestorów;*
- b) konieczności zapewnienia proporcjonalności między wielkością przedsiębiorstwa a jego potrzebami w zakresie pozyskiwania środków finansowych oraz*
- c) koszcie sporządzenia prospektu emisyjnego.*

W swoich pracach Komisja uwzględnia następujące elementy:

- potrzebę dopilnowania, by unijny prospekt emisyjny na rzecz rozwoju był znacznie i faktycznie lżejszy niż pełny prospekt emisyjny, jeśli chodzi o obciążenia administracyjne i koszty dla emitentów;*
- konieczność ułatwienia MŚP dostępu do rynków kapitałowych, przy jednoczesnym zapewnieniu zaufania inwestorów do inwestycji w takie przedsiębiorstwa;*
- konieczność minimalizacji kosztów i obciążeń dla MŚP;*
- potrzebę uzyskania określonych rodzajów informacji mających szczególne znaczenie dla MŚP;*
- wielkość emitenta oraz to, jak długo działa jego przedsiębiorstwo;*
- poszczególne rodzaje i cechy ofert;*
- różne rodzaje informacji potrzebne inwestorom, odnoszące się do poszczególnych rodzajów papierów wartościowych.*

Wspomniane akty delegowane przyjmuje się do dnia [sześć miesięcy przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia] r.

■

Artykuł 16

Czynniki ryzyka

1. Czynniki ryzyka wymieniane w prospekcie emisyjnym ograniczają się do czynników ryzyka specyficznych dla danego emitenta lub dla danych papierów wartościowych, które mają istotne znaczenie przy podejmowaniu świadomej decyzji inwestycyjnej i które zostały potwierdzone w treści dokumentu rejestracyjnego i dokumentu ofertowego. ■

1a. Do czynników ryzyka zalicza się także czynniki wynikające ze stopnia podporządkowania danego papieru wartościowego i wpływu na przewidywaną wysokość lub przewidywany termin wypłat na rzecz posiadaczy papierów wartościowych w przypadku postępowania upadłościowego lub innej podobnej procedury, w tym, w stosownych przypadkach, postępowania będącego skutkiem niewypłacalności instytucji kredytowej lub jej uporządkowanej likwidacji bądź restrukturyzacji zgodnie z dyrektywą 2014/59/UE (dyrektywa w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków).

2. ESMA opracowuje wytyczne ■ dotyczące oceny specyfiki i istotności czynników ryzyka oraz procesu przyporządkowywania czynników ryzyka ■. Ponadto ESMA opracowuje wytyczne, które pomagają właściwym organom dokonać przeglądu czynników ryzyka w sposób zachęcający do właściwego i ukierunkowanego ujawniania czynników ryzyka przez emitentów.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Artykuł 17

Pominięcie informacji

1. W przypadku braku możliwości zawarcia w prospekcie emisyjnym informacji na temat ostatecznej ceny lub liczby papierów wartościowych będących przedmiotem oferty publicznej:

- a) w prospekcie emisyjnym zamieszcza się informacje o kryteriach lub warunkach, w oparciu o które można ustalić pominięte wartości, lub – jeżeli chodzi o cenę – podaje się informacje o cenie maksymalnej; lub
- b) zgoda na nabycie lub subskrypcję papierów wartościowych może być wycofana przez co najmniej dwa dni robocze po przedstawieniu ostatecznej ceny i liczby papierów wartościowych, które będą oferowane publicznie.

Ostateczna cena i liczba oferowanych papierów wartościowych przedstawiane są właściwemu organowi macierzystego państwa członkowskiego i publikowane zgodnie z art. 20 ust. 2.

2. Właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego może zezwolić na pominięcie w prospekcie emisyjnym niektórych informacji, które powinny się w nim znaleźć, jeżeli uzna, że spełniony jest dowolny z poniższych warunków:

- a) ujawnienie takich informacji byłoby sprzeczne z interesem publicznym;
- b) ujawnienie takich informacji mogłoby poważnie zaszkodzić emitentowi, pod warunkiem że pominięcie tych informacji nie groziłoby wprowadzeniem opinii publicznej w błąd co do stanu faktycznego i okoliczności istotnych dla świadomej oceny dotyczącej emitenta, oferującego lub ewentualnego gwaranta oraz praw związanych z papierami wartościowymi, do których odnosi się prospekt emisyjny;
- c) tego rodzaju informacje mają niewielkie znaczenie w odniesieniu do danej oferty lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym i nie wywarłyby wpływu na ocenę sytuacji finansowej i perspektyw emitenta, oferującego lub gwaranta.

Właściwy organ co roku przekazuje ESMA sprawozdanie dotyczące informacji, na pominięcie których wyraził zgodę.

3. Bez uszczerbku dla odpowiednich informacji udzielanych inwestorom, w wyjątkowym przypadku gdy określone informacje, które mają być zawarte w prospekcie emisyjnym, nie są właściwe dla sfery działalności emitenta lub dla formy prawnej remitenta lub dla papierów wartościowych, do których odnosi się prospekt emisyjny, prospekt emisyjny zawiera informacje równoważne wymaganym, chyba że takie informacje nie istnieją.

4. Jeżeli gwarantem papierów wartościowych jest państwo członkowskie, emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym mogą przy sporządzaniu prospektu emisyjnego zgodnie z art. 4 pominąć informacje o takim państwie członkowskim.

5. **ESMA może opracować projekt wytycznych** w celu określenia przypadków, w których dopuszcza się możliwość pominięcia informacji zgodnie z ust. 2, biorąc pod uwagę treść wspomnianych w ust. 2 sprawozdań przekazywanych ESMA przez właściwe organy.

Artykuł 18

Włączenie przez odniesienie

1. Informacje mogą zostać włączone do prospektu emisyjnego **lub podstawowego prospektu emisyjnego** przez odniesienie, jeżeli zostały wcześniej lub równocześnie opublikowane w formie elektronicznej, jeżeli zostały sporządzone w języku spełniającym wymogi ustanowione w art. 25 i **złożone w kontekście obowiązków informacyjnych na mocy prawa Unii lub złożone zgodnie z zasadami systemu obrotu lub rynku rozwoju MŚP**:

- a) **dokumenty**, które zostały zatwierdzone przez właściwy organ ■ lub przekazane takiemu organowi zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- b) **dokumenty**, o których mowa w art. 1 ust. 3 lit. f) i g) oraz w art. 1 ust. 4 lit. d) i e);
- c) **dokumenty zawierające** informacje regulowane zdefiniowane w art. 2 ust. 1 lit. l);
- d) **dokumenty zawierające** roczne i śródroczne informacje finansowe;
- e) **sprawozdania** z badania i **sprawozdania finansowe**;
- f) **sprawozdania** z działalności **zdefiniowane** w art. 19 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE ⁽¹⁾;
- g) **oświadczenia** o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego **zdefiniowane** w art. 20 dyrektywy 2013/34/UE;
- h) **sprawozdania** o wynagrodzeniach **zdefiniowane** w art. [X] [zmienionej dyrektywy dotyczącej praw akcjonariuszy ⁽²⁾];
- ha) **sprawozdania roczne lub informacje, których ujawnienie jest wymagane na mocy art. 22 i 23 dyrektywy 2011/61/UE**;
- i) **akt założycielski i statut**.

Informacje te muszą stanowić najnowsze informacje dostępne emitentowi.

Jeżeli tylko niektóre części dokumentu zostały włączone przez odniesienie, w prospekcie emisyjnym zawiera się oświadczenie stanowiące, że części dokumentu, które nie zostały włączone przez odniesienie, nie mają znaczenia dla inwestora, albo że zostały one omówione w innej części prospektu.

2. Włączając informacje przez odniesienie, emitenci, oferujący lub osoby wnioskujące o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym zapewniają dostępność tych informacji. W szczególności w prospekcie emisyjnym przedstawia się wykaz odniesień, aby zapewnić inwestorom możliwość łatwego zidentyfikowania poszczególnych elementów informacji, oraz hiperłącza do wszystkich dokumentów zawierających informacje, które zostały włączone przez odniesienie.

3. W miarę możliwości wraz z pierwszym projektem prospektu emisyjnego przedłożonym właściwemu organowi, a w każdym przypadku w trakcie procesu przeglądu prospektu, emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym przedkładają w formie elektronicznej umożliwiającej wyszukiwanie wszelkie informacje włączone do prospektu emisyjnego przez odniesienie, chyba że informacje takie zostały już zatwierdzone przez właściwy organ zatwierdzający prospekt lub przekazane temu organowi.

4. ESMA może opracować projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu zaktualizowania wykazu **dokumentów określonych** w ust. 1, poprzez włączenie do niego dodatkowych rodzajów dokumentów, które zgodnie z prawem Unii muszą zostać przekazane organowi publicznemu lub zatwierdzone przez organ publiczny.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

ROZDZIAŁ IV

REGUŁY DOTYCZĄCE ZATWIERDZANIA I PUBLIKACJI PROSPEKTU EMISYJNEGO

Artykuł 19

Weryfikacja i zatwierdzanie prospektu emisyjnego

1. Prospekt emisyjny nie może zostać opublikowany, dopóki nie zostanie zatwierdzony **w całości lub wszystkie jego części składowe nie zostaną zatwierdzone** przez **odpowiedni** właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

⁽²⁾ [Dz.U. C , , s.].

Czwartek, 15 września 2016 r.

2. Właściwy organ zawiadamia emitenta, oferującego lub osobę wnioskującą o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym o swojej decyzji dotyczącej zatwierdzenia prospektu emisyjnego w terminie 10 dni roboczych od przekazania projektu prospektu emisyjnego.

Właściwy organ powiadamia ESMA o zatwierdzeniu prospektu emisyjnego i każdego suplementu do niego w tym samym czasie, w którym powiadamia o zatwierdzeniu emitenta, oferującego lub osobę wnioskującą o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, przedłuża się do 20 dni roboczych, jeżeli oferta publiczna obejmuje papiery wartościowe wyemitowane przez emitenta, który nie posiada żadnych papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym i który nie oferował wcześniej papierów wartościowych w formie oferty publicznej.

Termin 20 dni roboczych obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do pierwszego przedłożenia projektu prospektu emisyjnego. W przypadku konieczności dokonania kolejnych przedłożeń zgodnie z ust. 4 obowiązuje termin wyznaczony w ust. 2.

4. Jeżeli właściwy organ stwierdzi, że projekt prospektu emisyjnego nie spełnia standardów kompletności, zrozumiałości i spójności niezbędnych do jego zatwierdzenia, lub jeżeli uzna, że należy wprowadzić w nim zmiany lub uzupełnić go o dodatkowe informacje:

a) zawiadamia emitenta, oferującego lub osobę wnioskującą o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym o przedłożeniu projektu prospektu emisyjnego lub dodatkowych informacji, przedstawiając **szczegółowe** uzasadnienie **tej decyzji**, w terminie 10 dni roboczych; oraz

b) termin, o którym mowa w ust. 2 i 3, rozpoczyna bieg dopiero w dniu przekazania zmienionego projektu prospektu emisyjnego lub żądanych dodatkowych informacji właściwemu organowi.

5. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 2 i 4 termin, o którym mowa w tych ustępach, ulega skróceniu do 5 dni roboczych w przypadku emitentów dokonujących częstych emisji, o których mowa w art. 9 ust. 11. Emitent dokonujący częstych emisji informuje właściwy organ co najmniej 5 dni roboczych przed planowanym terminem złożenia wniosku o zatwierdzenie.

Emitent dokonujący częstych emisji przekazuje właściwemu organowi wniosek zawierający konieczne zmiany do uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego oraz, w stosownych przypadkach, do dokumentu ofertowego i podsumowania przedstawionych do zatwierdzenia.

Emitent dokonujący częstych emisji nie ma obowiązku uzyskania zatwierdzenia zmian w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym, chyba że zmiany te dotyczą pominięcia, istotnego błędu lub istotnej niedokładności, które mogłyby wprowadzić opinię publiczną w błąd w odniesieniu do faktów i okoliczności niezbędnych do dokonania przemyślanej oceny emitenta.

6. Właściwe organy zamieszczają na swoich stronach internetowych wytyczne dotyczące procedury weryfikacji i zatwierdzania, aby ułatwić sprawne i terminowe zatwierdzanie prospektów emisyjnych. W wytycznych przedstawia się informacje na temat punktów kontaktowych związanych z zatwierdzaniem wniosków. Emitent lub osoba odpowiedzialna za sporządzenie prospektu emisyjnego ma możliwość bezpośredniego komunikowania się i wchodzenia w interakcję z pracownikami właściwego organu w trakcie procesu zatwierdzania prospektu.

9. Wysokość opłat pobieranych przez właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego z tytułu zatwierdzenia prospektów emisyjnych, dokumentów rejestracyjnych, w tym uniwersalnych dokumentów rejestracyjnych, suplementów i zmian, a także wysokość opłat pobieranych z tytułu przekazania uniwersalnych dokumentów rejestracyjnych, zmian do nich i ostatecznych warunków **musi być uzasadniona i proporcjonalna** i podaje się ją do wiadomości publicznej przynajmniej na stronie internetowej właściwego organu.

10. **ESMA może opracować projekt regulacyjnych standardów technicznych określających** procedury weryfikacji kompletności, zrozumiałości i spójności prospektu emisyjnego oraz procedury zatwierdzania tego prospektu.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Czwartek, 15 września 2016 r.

11. ESMA korzysta z uprawnień przysługujących jej na mocy rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 do wspierania konwergencji praktyk nadzorczych w zakresie procedur weryfikacji i zatwierdzania stosowanych przez właściwe organy przy ocenianiu kompletności, spójności i zrozumiałości informacji zawartych w prospekcie emisyjnym. **W tym celu ESMA opracowuje wytyczne skierowane do właściwych organów i dotyczące nadzoru nad prospektami oraz ich stosowania, które to wytyczne obejmują sprawdzenie zgodności z niniejszym rozporządzeniem oraz z aktami delegowanymi i wykonawczymi wydanymi na jego podstawie, a także zastosowanie odpowiednich środków i sankcji administracyjnych w przypadku naruszeń zgodnie z art. 36 i 37.** [Popr. 2] W szczególności ESMA wspiera konwergencję w obszarze skuteczności, metodyki i terminowości weryfikacji informacji przedstawionych w prospekcie emisyjnym przez właściwe organy, **w stosownych przypadkach korzystając z procedury wzajemnej oceny.**

11a. ESMA opracowuje centralny system przepływu pracy obejmujący proces zatwierdzania prospektu od rozpoczęcia tworzenia po zatwierdzenie, umożliwiający właściwym organom, ESMA i emitentom zarządzanie wnioskami o zatwierdzenie oraz monitorowanie ich online i w całej Unii.

12. Nie naruszając przepisów art. 30 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, ESMA organizuje i przeprowadza przynajmniej jedną wzajemną ocenę procedur weryfikacji i zatwierdzania stosowanych przez właściwe organy, uwzględniając ocenę powiadomień o zatwierdzeniu wymienianych między właściwymi organami. Wzajemna ocena służy również ocenieniu wpływu różnych podejść do weryfikacji i zatwierdzania stosowanych przez właściwe organy na zdolność emitenta do pozyskania kapitału w Unii Europejskiej. Sprawozdanie z wzajemnej oceny publikuje się najpóźniej po upływie trzech lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia. W ramach wspomnianej wzajemnej oceny ESMA **uwzględni porady** Grupy Interesariuszy z Sektora Giełd i Papierów Wartościowych, o której mowa w art. 37 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 20

Publikacja prospektu emisyjnego

1. Po zatwierdzeniu prospektu emisyjnego emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym podaje ten prospekt do wiadomości publicznej z odpowiednim wyprzedzeniem i najpóźniej w chwili rozpoczęcia oferty publicznej lub dopuszczenia stosownych papierów wartościowych do obrotu.

W przypadku pierwszej oferty publicznej klasy akcji, które zostały po raz pierwszy dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, prospekt udostępnia się najpóźniej sześć dni roboczych przed wygaśnięciem oferty.

2. Prospekt emisyjny, niezależnie od tego, czy jest on pojedynczym dokumentem, czy też składa się z oddzielnych dokumentów, uznaje się za podany do wiadomości publicznej w chwili jego opublikowania w formie elektronicznej na dowolnej z poniższych stron internetowych:

- a) stronie internetowej emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu;
  - b) stronie internetowej pośredników finansowych dokonujących plasowania lub sprzedaży papierów wartościowych, uwzględniając upoważnionych płatników;
  - c) stronie internetowej rynku regulowanego, na którym papiery wartościowe mają zostać dopuszczone do obrotu, lub – w stosownych przypadkach – na stronie internetowej operatora wielostronnej platformy obrotu.
3. Prospekt emisyjny publikuje się w wyznaczonej części strony internetowej, która musi być łatwo dostępna z poziomu strony głównej. Prospekt emisyjny musi zostać zapisany w formacie zapewniającym możliwość jego pobrania, wydrukowania i przeszukiwania, którego to formatu nie można modyfikować.

Dokumenty zawierające informacje włączone do prospektu emisyjnego przez odniesienie oraz suplementy lub ostateczne warunki związane z prospektem muszą zostać udostępnione w tej samej części strony internetowej, w której udostępniono prospekt – w razie konieczności można zamieścić hiperłącza do tych dokumentów.

Nie naruszając prawa do wycofania zgody, o którym mowa w art. 22 ust. 2, emitenci dokonujący częstych emisji, o których mowa w art. 9 ust. 11, mogą – zamiast sporządzania suplementu – zdecydować się na wprowadzenie zmian w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym przez dynamiczne odesłanie do najbardziej aktualnej wersji uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego.

Czwartek, 15 września 2016 r.

4. Dostęp do prospektu emisyjnego nie może być uzależniony od zakończenia procesu rejestracji, zaakceptowania zastrzeżenia prawnego ani uiszczenia opłaty.

5. Właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego publikuje na swojej stronie internetowej wszystkie zatwierdzone prospekty emisyjne lub przynajmniej wykaz zatwierdzonych prospektów, w tym hiperłącza do wydzielonych części stron internetowych, o których mowa w ust. 3, a także informacje na temat przyjmującego państwa członkowskiego (przyjmujących państw członkowskich), w którym (w których) prospekty zostały zgłoszone zgodnie z art. 24. Opublikowany wykaz wraz z hiperłączami jest na bieżąco aktualizowany, a każdy element pozostaje na stronie internetowej przez okres wskazany w ust. 7.

W chwili powiadomienia ESMA o zatwierdzeniu prospektu emisyjnego lub jakiegokolwiek suplementu do niego właściwy organ przekazuje ESMA egzemplarz prospektu i wszelkich suplementów do niego w formie elektronicznej wraz z danymi, których ESMA potrzebuje do sklasyfikowania prospektu w systemie gromadzenia informacji, o którym mowa w ust. 6, oraz do sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w art. 45.

Właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego publikuje informacje na temat wszystkich powiadomień otrzymanych zgodnie z art. 24 na swojej stronie internetowej.

6. Najpóźniej w dniu rozpoczęcia oferty publicznej lub dopuszczenia stosownych papierów wartościowych do obrotu ESMA publikuje na swojej stronie internetowej wszystkie prospekty emisyjne otrzymane od właściwych organów, w stosownych przypadkach wraz z suplementami do nich, ostatecznymi warunkami i powiązаныmi tłumaczeniami, a także informacje na temat przyjmującego państwa członkowskiego (przyjmujących państw członkowskich), w którym (w których) prospekty zostały zgłoszone zgodnie z art. 24. Opublikowanie prospektów zapewnia się poprzez ich wprowadzenie do systemu gromadzenia informacji zapewniającego ogółowi społeczeństwa możliwość uzyskania nieodpłatnego dostępu do tych prospektów i skorzystania z funkcji wyszukiwania. **Kluczowe informacje zawarte w prospektach emisyjnych, takie jak międzynarodowy kod identyfikujący papier wartościowy (ISIN) i identyfikator LEI emitenta, oferującego i gwaranta, powinny mieć format nadający się do przetwarzania automatycznego, także wówczas, gdy wykorzystywane są metadane.**

7. Wszystkie zatwierdzone prospekty emisyjne pozostają publicznie dostępne **w formacie cyfrowym** przez co najmniej 10 lat od dnia ich publikacji na stronach internetowych, o których mowa w ust. 2 i 6.

8. Jeżeli prospekt emisyjny składa się z szeregu dokumentów lub jeżeli zawiera informacje włączone do niego przez odniesienie, dokumenty i informacje składające się na prospekt mogą zostać opublikowane i być dystrybuowane niezależnie od siebie, o ile zostaną podane do wiadomości publicznej zgodnie z przepisami ust. 2. Każdy dokument wchodzący w skład prospektu emisyjnego musi wskazywać miejsce, w którym można uzyskać dostęp do pozostałych dokumentów, które zostały już zatwierdzone przez właściwy organ lub przekazane temu organowi.

9. Treść i forma prospektu emisyjnego lub suplementów do prospektu emisyjnego podawanych do wiadomości publicznej muszą zawsze odpowiadać treści i formie pierwotnej wersji prospektu i suplementów zatwierdzonych przez właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego.

10. Emitent, oferujący, osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu lub pośrednicy finansowi dokonujący plasowania lub sprzedaży papierów wartościowych dostarczają egzemplarz prospektu emisyjnego **na trwałym nośniku** nieodpłatnie każdej osobie fizycznej lub prawnej, która tego zażąda. Obowiązek dostarczenia prospektu emisyjnego w formie papierowej ogranicza się do jurysdykcji, w których jest składana oferta publiczna lub w których ma miejsce dopuszczenie do obrotu zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

11. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji procedur przedstawionych w niniejszym artykule ESMA może opracować projekt regulacyjnych standardów technicznych doprecyzowujących wymagania w zakresie publikacji prospektu emisyjnego.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

12. ESMA opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych określających dane niezbędne do sklasyfikowania prospektów, o których mowa w ust. 5.

Czwartek, 15 września 2016 r.

ESMA przekazuje te projekty regulacyjnych standardów technicznych Komisji do dnia [należy podać datę przypadającą **po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia**] r.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 21

Reklamy

1. Każda reklama dotycząca oferty publicznej papierów wartościowych lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym podlega zasadom określonym w niniejszym artykule.
2. Reklamy muszą wskazywać, że prospekt emisyjny został lub zostanie opublikowany, i określać, gdzie inwestorzy mogą lub będą mogli go otrzymać.
3. Reklamy muszą być wyraźnie oznaczone jako takie. Informacje zawarte w reklamie muszą być dokładne i nie mogą wprowadzać w błąd. Informacje zawarte w reklamie muszą być również zgodne z informacjami zawartymi w prospekcie emisyjnym, jeżeli został już opublikowany, lub z informacjami, które mają znaleźć się w prospekcie emisyjnym, jeżeli prospekt emisyjny zostanie opublikowany w późniejszym terminie.
4. Wszystkie informacje dotyczące oferty publicznej **papierów wartościowych** lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym ujawniane w formie ustnej lub pisemnej, nawet jeżeli nie są przeznaczone do celów reklamowych, muszą być zgodne z informacjami zawartymi w prospekcie emisyjnym.

W przypadku gdy istotne informacje są ujawniane przez emitenta lub oferującego i skierowane do jednego lub większej liczby wybranych inwestorów w formie ustnej lub pisemnej, informacje takie muszą być ujawnione wszystkim pozostałym inwestorom, do których skierowana jest oferta, niezależnie od tego, czy na mocy niniejszego rozporządzenia jest wymagana publikacja prospektu emisyjnego. W przypadku gdy wymagana jest publikacja prospektu emisyjnego, informacje takie zawiera się w prospekcie emisyjnym lub w suplemencie do prospektu emisyjnego zgodnie z przepisami art. 22 ust. 1.

5. Właściwy organ państwa członkowskiego, w którym rozpowszechniane są reklamy, posiada uprawnienia do kontrolowania zgodności działalności reklamowej odnoszącej się do oferty publicznej papierów wartościowych lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym z zasadami, o których mowa w ust. 2–4.

W razie potrzeby właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego wspiera właściwy organ w państwie członkowskim, w którym rozpowszechniane są reklamy, w ocenie zgodności reklam z informacjami zawartymi w prospekcie emisyjnym.

Bez uszczerbku dla uprawnień określonych w art. 30 ust. 1 weryfikacja reklam przez właściwy organ nie stanowi warunku wstępnego oferty publicznej papierów wartościowych ani dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym w żadnym przyjmującym państwie członkowskim.

5b. Właściwy organ nie pobiera żadnych opłat za weryfikację reklam zgodnie z niniejszym artykułem.

5c. Właściwy organ państwa członkowskiego, w którym rozpowszechniane są reklamy, może uzgodnić z właściwym organem macierzystego państwa członkowskiego, jeśli jest to inny właściwy organ, że właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego posiada uprawnienia do kontrolowania zgodności działalności reklamowej z zasadami, o których mowa w ust. 5. W przypadku takiego uzgodnienia właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego niezwłocznie informuje o tym fakcie emitenta i ESMA.

6. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania przepisów dotyczących reklam ustanowionych w ust. 2–4 i 5a niniejszego rozporządzenia, w tym w celu sprecyzowania przepisów dotyczących rozpowszechniania reklam oraz ustanowienia procedur współpracy między właściwymi organami macierzystego państwa członkowskiego a właściwymi organami państwa członkowskiego, w którym rozpowszechniane są reklamy.

Czwartek, 15 września 2016 r.

ESMA przekazuje te projekty regulacyjnych standardów technicznych Komisji do dnia [po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 22

Suplementy do prospektu emisyjnego

1. Każdy nowy znaczący czynnik, istotny błąd lub niedokładność odnoszące się do informacji zawartych w prospekcie emisyjnym, które mogą wpłynąć na ocenę papierów wartościowych i które powstały lub zostały zauważone w okresie między zatwierdzeniem prospektu emisyjnego a ostatecznym zamknięciem oferty publicznej lub rozpoczęciem obrotu na rynku regulowanym, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi później, wymienia się w suplemencie do prospektu emisyjnego bez zbędnej zwłoki.

Tego rodzaju suplement zatwierdza się w taki sam sposób jak prospekt emisyjny, maksymalnie w ciągu pięciu dni roboczych, po czym publikuje się go na co najmniej takich samych warunkach jak warunki obowiązujące w momencie publikacji pierwotnego prospektu zgodnie z art. 20. W razie potrzeby do podsumowania i wszelkich tłumaczeń podsumowania również załącza się suplement w celu uwzględnienia nowych informacji przedstawionych w suplemencie do prospektu emisyjnego.

2. Jeżeli prospekt emisyjny odnosi się do oferty publicznej papierów wartościowych, inwestorom, którzy wyrazili zgodę na nabycie lub subskrypcję papierów wartościowych jeszcze przed publikacją suplementu, przysługuje prawo do wycofania tej zgody, z którego mogą skorzystać w terminie **pięciu** dni roboczych od publikacji suplementu, o ile nowy czynnik, błąd lub niedokładność, o których mowa w ust. 1, zaistniały przed ostatecznym zamknięciem oferty publicznej lub wydaniem papierów wartościowych, w zależności od tego, które z tych zdarzeń miało miejsce wcześniej. Termin ten może zostać przedłużony przez emitenta lub oferującego. Ostateczny termin wygaśnięcia prawa do wycofania zgody określa się w suplemencie.

Jeżeli zgodnie z art. 20 ust. 3 emitent zdecyduje się na wprowadzenie zmian w uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym przez dynamiczne odesłanie do najbardziej aktualnej wersji uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego zamiast suplementu, nie wpływa to na prawo inwestora do wycofania zgody, o czym mowa w akapicie pierwszym.

3. Jeżeli emitent przygotowuje suplement dotyczący informacji zawartych w podstawowym prospekcie emisyjnym, które dotyczą tylko jednej emisji lub szeregu pojedynczych emisji, prawo inwestorów do wycofania wyrażonej zgody przysługujące im zgodnie z przepisami ust. 2 obejmuje wyłącznie daną emisję (dane emisje) i nie ma zastosowania do żadnych innych emisji papierów wartościowych w oparciu o podstawowy prospekt emisyjny.

4. Jeżeli nowy znaczący czynnik, istotny błąd lub niedokładność, o których mowa w ust. 1, odnoszą się wyłącznie do informacji zawartych w **dokumencie rejestracyjnym lub w** uniwersalnym dokumencie rejestracyjnym i jeżeli taki **dokument rejestracyjny lub** uniwersalny dokument rejestracyjny wchodzi jednocześnie w skład szeregu prospektów emisyjnych, sporządza się i przedstawia do zatwierdzenia tylko jeden suplement. W takim przypadku w suplemencie należy wymienić wszystkie prospekty emisyjne, do których się on odnosi.

5. Badając suplement przed jego zatwierdzeniem, **bez uszczerbku dla art. 20 ust. 3 akapit drugi a**, właściwy organ może zwrócić się z wnioskiem o włączenie wersji skonsolidowanej uzupełnianego prospektu emisyjnego do suplementu w charakterze załącznika, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia zrozumiałości informacji przedstawionych w prospekcie. Tego rodzaju wniosek traktuje się jak wniosek o udzielenie dodatkowych informacji składany zgodnie z art. 19 ust. 4.

6. W celu zapewnienia spójnej harmonizacji przepisów niniejszego artykułu oraz w celu uwzględnienia zmian technicznych zachodzących na rynkach finansowych ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających sytuacje, w których wystąpienie nowego znaczącego czynnika, istotnego błędu lub niedokładności w odniesieniu do informacji zamieszczonych w prospekcie emisyjnym wiąże się z koniecznością opublikowania suplementu do prospektu emisyjnego.

Czwartek, 15 września 2016 r.

ESMA przekazuje te projekty regulacyjnych standardów technicznych Komisji do dnia [po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie *niniejszego rozporządzenia*] r.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

ROZDZIAŁ V

OFERTY TRANSGRANICZNE, DOPUSZCZENIA DO OBROTU I UŻYCIĘ JĘZYKÓW

Artykuł 23

Zakres unijny zatwierdzania prospektów emisyjnych i uniwersalnych dokumentów rejestracyjnych

1. Nie naruszając przepisów art. 35, jeżeli oferta publiczna lub dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym ma miejsce w jednym państwie członkowskim lub większej ich liczbie lub w państwie członkowskim innym niż macierzyste państwo członkowskie, prospekt emisyjny zatwierdzony w macierzystym państwie członkowskim i wszelkie suplementy do niego zachowują ważność do celów oferty publicznej lub dopuszczenia do obrotu w dowolnej liczbie przyjmujących państw członkowskich, o ile ESMA oraz właściwy organ każdego przyjmującego państwa członkowskiego zostały powiadomione zgodnie z art. 24. Właściwe organy przyjmujących państw członkowskich nie mogą wszczynać żadnych postępowań zatwierdzających ani administracyjnych w odniesieniu do prospektów emisyjnych.

Postanowienia ust. 1 akapit pierwszy stosuje się odpowiednio do już zatwierdzonych uniwersalnych dokumentów rejestracyjnych.

Jeżeli prospekt emisyjny przedstawiono do zatwierdzenia w więcej niż jednym państwie członkowskim i zawiera on uniwersalny dokument rejestracyjny, który już został zatwierdzony w innym państwie członkowskim, właściwy organ rozpatrujący wniosek o zatwierdzenie prospektu emisyjnego nie analizuje ponownie uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, lecz akceptuje jego wcześniejsze zatwierdzenie.

2. Jeżeli po zatwierdzeniu prospektu emisyjnego ujawnione zostaną nowe znaczące czynniki, istotne błędy lub niedokładności, o których mowa w art. 22, właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego wymaga zatwierdzenia publikacji suplementu zgodnie z art. 19 ust. 1. ESMA i właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego mogą poinformować właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego o konieczności przekazania nowych informacji.

Artykuł 24

Powiadomienie

1. Właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego powiadamia właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego, na wniosek emitenta lub osoby odpowiedzialnej za sporządzenie prospektu emisyjnego, w terminie trzech dni roboczych od otrzymania takiego wniosku lub – jeżeli wniosek został złożony razem z projektem prospektu emisyjnego – w terminie jednego dnia roboczego od dnia zatwierdzenia prospektu emisyjnego, przekazując temu właściwemu organowi świadectwo zatwierdzenia potwierdzające, że prospekt emisyjny został sporządzony zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, oraz egzemplarz tego prospektu w formie elektronicznej. **ESMA tworzy portal, na którym każdy właściwy organ krajowy umieszcza takie informacje.**

W stosownych przypadkach do powiadomienia, o którym mowa w akapicie pierwszym, załącza się tłumaczenie prospektu emisyjnego lub podsumowania wykonane w ramach obowiązków emitenta lub osoby odpowiedzialnej za sporządzenie prospektu.

Jeżeli uniwersalny dokument rejestracyjny został zatwierdzony zgodnie z art. 9, akapit pierwszy i drugi niniejszego ustępu stosuje się odpowiednio.

Emitenta lub osobę odpowiedzialną za sporządzenie prospektu emisyjnego **lub uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, stosownie do przypadku**, powiadamia się o wydaniu świadectwa zatwierdzenia w tym samym czasie co właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego.

Czwartek, 15 września 2016 r.

2. W świadectwie zamieszcza się informacje o zastosowaniu przepisów art. 17 ust. 2 i 3 wraz z uzasadnieniem.
3. Właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego powiadamia ESMA o wydaniu świadectwa zatwierdzenia prospektu emisyjnego w tym samym czasie, w którym powiadamiany jest właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego.
4. Jeżeli ostateczne warunki zgłoszonego wcześniej podstawowego prospektu emisyjnego nie zostały uwzględnione ani w podstawowym prospekcie emisyjnym, ani w suplementie, właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego przekazuje takie ostateczne warunki właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego (przyjmujących państw członkowskich) oraz ESMA w formie elektronicznej niezwłocznie po ich złożeniu.
5. Właściwe organy nie pobierają żadnych opłat z tytułu dokonania powiadomienia lub odebrania powiadomienia dotyczącego prospektów emisyjnych i suplementów do nich **lub uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, stosownie do przypadku**, ani z tytułu wszelkich powiązanych działań nadzorczych, niezależnie od tego, czy takie działania są podejmowane w macierzystym państwie członkowskim, czy w przyjmującym państwie członkowskim (przyjmujących państwach członkowskich).
6. Aby zapewnić jednolite warunki stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia i aby wziąć pod uwagę zmiany techniczne zachodzące na rynkach finansowych, ESMA może opracowywać projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia standardowych formularzy, szablonów i procedur dotyczących powiadamiania o wydaniu świadectwa zatwierdzenia, prospektu emisyjnego, suplementu do prospektu emisyjnego **lub uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego** i tłumaczenia prospektu lub podsumowania.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 25

Użycie języków

1. Jeżeli oferta publiczna jest dokonywana lub wniosek o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym jest składany wyłącznie w macierzystym państwie członkowskim, prospekt emisyjny sporządza się w języku dopuszczonym przez właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego
2. Jeżeli oferta publiczna jest dokonywana lub wniosek o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym jest składany w jednym państwie członkowskim lub w większej ich liczbie, z wyłączeniem macierzystego państwa członkowskiego, prospekt emisyjny sporządza się w języku dopuszczonym przez właściwe organy tych państw członkowskich albo w języku przyjętym w sferze międzynarodowych finansów, wedle uznania emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu.

Właściwy organ każdego przyjmującego państwa członkowskiego **żąda** przetłumaczenia podsumowania, o którym mowa w art. 7, na swój język urzędowy lub na swoje języki urzędowe ale nie może zażądać przetłumaczenia żadnej innej części prospektu emisyjnego. [Popr. 3]

Do celów weryfikacji i zatwierdzania przez właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego prospekt sporządza się w języku dopuszczonym przez ten organ albo w języku przyjętym w sferze międzynarodowych finansów, wedle uznania emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu.

3. Jeżeli oferta publiczna jest dokonywana lub wniosek o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym jest składany w więcej niż jednym państwie członkowskim, w tym w macierzystym państwie członkowskim, prospekt emisyjny sporządza się w języku dopuszczonym przez właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego oraz udostępnia się go również w języku dopuszczonym przez właściwe organy poszczególnych przyjmujących państw członkowskich albo w języku przyjętym w sferze międzynarodowych finansów, wedle uznania emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu.

Właściwy organ każdego przyjmującego państwa członkowskiego może zażądać przetłumaczenia podsumowania, o którym mowa w art. 7, na swój język urzędowy lub na swoje języki urzędowe, ale nie może zażądać przetłumaczenia żadnej innej części prospektu emisyjnego.

Czwartek, 15 września 2016 r.

4. Ostateczne warunki i podsumowanie danej emisji sporządza się w tym samym języku co język, w którym sporządzono zatwierdzony podstawowy prospekt emisyjny.

Jeżeli ostateczne warunki zostały przekazane właściwemu organowi przyjmującego państwa członkowskiego lub – w przypadku gdy istnieje więcej niż jedno przyjmujące państwo członkowskie – właściwym organom tych państw członkowskich, ostateczne warunki i podsumowanie danej emisji załączone do tych ostatecznych warunków podlegają wymogom językowym ustanowionym w niniejszym artykule.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE EMITENTÓW MAJĄCYCH SIEDZIBĘ W PAŃSTWACH TRZECICH

Artykuł 26

Oferta papierów wartościowych lub dopuszczenie do obrotu w ramach prospektu emisyjnego sporządzonego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem

1. Prospekt emisyjny emitenta z państwa trzeciego zamierzającego dokonać oferty publicznej papierów wartościowych w Unii lub ubiegać się o dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu na rynku regulowanym **ustanowionym** w Unii w ramach prospektu emisyjnego sporządzonego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem musi zostać zatwierdzony zgodnie z art. 19 przez właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego emitenta.

Prospekt zatwierdzony zgodnie z akapitem pierwszym pociąga za sobą wszystkie prawa i obowiązki przewidziane dla prospektu na mocy niniejszego rozporządzenia, a ponadto prospekt emisyjny i emitent z państwa trzeciego podlegają wszystkim przepisom niniejszego rozporządzenia pod nadzorem właściwego organu macierzystego państwa członkowskiego.

Artykuł 27

Oferta papierów wartościowych lub dopuszczenie do obrotu w ramach prospektu sporządzonego zgodnie z ustawodawstwem państwa trzeciego

1. Właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego emitenta z państwa trzeciego może zatwierdzić prospekt emisyjny dotyczący oferty publicznej lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym sporządzony zgodnie z ustawodawstwem krajowym emitenta z państwa trzeciego i podlegający temu ustawodawstwu, **pod warunkiem że:**

- a) wymogi informacyjne przewidziane w ustawodawstwie państwa trzeciego są równoważne wymogom informacyjnym przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu **oraz**
- b) **właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego zawarł porozumienia o współpracy z odpowiednimi organami nadzoru emitenta z państwa trzeciego zgodnie z art. 28.**

2. W przypadku oferty publicznej lub dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym papierów wartościowych emitowanych przez emitenta z państwa trzeciego w państwie członkowskim innym niż macierzyste państwo członkowskie zastosowanie mają wymagania ustanowione w art. 23, 24 i 25.

W przypadku takich emitentów właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego ma prawo nałożyć dodatkową opłatę odzwierciedlającą koszt, jaki stanowi taka emisja.

3. Komisja **jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych** zgodnie z art. 42 **określających** ogólne kryteria równoważności w oparciu o wymagania określone w art. 6, 7, 8 i 13.

W oparciu o powyższe kryteria Komisja może **przyjąć decyzję wykonawczą stwierdzającą, że wymogi informacyjne przewidziane w ustawodawstwie państwa trzeciego są równoważne wymogom informacyjnym przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu. Taką decyzję wykonawczą** przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 43 ust. 2.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Artykuł 28

Współpraca z państwami trzecimi

1. Do celów art. 27 oraz, w stosownych przypadkach, do celów art. 26 właściwe organy państw członkowskich zawierają porozumienia o współpracy z organami nadzoru państw trzecich w zakresie wymiany informacji z organami nadzoru w państwach trzecich oraz w zakresie egzekwowania zobowiązań wynikających z przepisów niniejszego rozporządzenia w państwach trzecich, **chyba że dane państwo trzecie znajduje się na liście krajów niechętnych współpracy prowadzonej przez Komisję**. Tego rodzaju porozumienia o współpracy zapewniają co najmniej skuteczną wymianę informacji umożliwiającą właściwym organom wywiązywanie się z obowiązków spoczywających na nich na mocy niniejszego rozporządzenia.

Właściwy organ informuje ESMA i pozostałe właściwe organy o zamiarze zawarcia takiego porozumienia.

2. Do celów art. 27 oraz, w stosownych przypadkach, do celów art. 26 ESMA usprawnia i koordynuje opracowywanie porozumień o współpracy między właściwymi organami a odpowiednimi organami nadzoru państw trzecich.

W stosownych przypadkach ESMA usprawnia i koordynuje również proces wymiany – między właściwymi organami – informacji pozyskanych od organów nadzoru państw trzecich, które mogą okazać się istotne przy podejmowaniu działań przewidzianych w art. 36 i 37.

3. Właściwe organy zawierają porozumienia o współpracy w sprawie wymiany informacji z organami nadzoru państw trzecich wyłącznie w przypadku, gdy ujawniane informacje są objęte gwarancjami tajemnicy służbowej, które są co najmniej równoważne gwarancjom określonym w art. 33. Celem takiej wymiany informacji musi być zapewnienie właściwym organom możliwości wywiązywania się z powierzonych im zadań.

3a. ESMA może opracowywać projekty regulacyjnych standardów technicznych określających minimalny zakres porozumienia o współpracy, o którym mowa w ust. 1.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

3b. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu ESMA może opracowywać projekty wykonawczych standardów technicznych, aby określić szablony dokumentu porozumień o współpracy, z którego powinny korzystać właściwe organy państw członkowskich.

ROZDZIAŁ VII

ESMA I WŁAŚCIWE ORGANY

Artykuł 29

Właściwe organy

1. Każde państwo członkowskie wyznacza jeden właściwy organ administracyjny odpowiedzialny za wypełnianie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia oraz za zapewnienie stosowania przepisów przyjętych na mocy niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie informują Komisję, ESMA i pozostałe właściwe organy innych państw członkowskich o wyznaczeniu tego organu administracyjnego.

Właściwy organ jest niezależny od uczestników rynku.

2. Państwa członkowskie mogą upoważnić swój właściwy organ do delegowania zadania polegającego na opublikowaniu zatwierdzonych prospektów emisyjnych w internecie.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Każde delegowanie zadań na inne podmioty przeprowadza się na mocy konkretnej decyzji określającej zadania, które mają być realizowane, oraz warunki ich realizacji, opatrzonej klauzulą zobowiązującą dany podmiot, aby działał i był zorganizowany w taki sposób, by nie dopuścić do wystąpienia konfliktów interesów oraz aby zagwarantować, że informacje pozyskiwane przy wykonywaniu delegowanych zadań nie będą wykorzystywane w nieuczciwy sposób ani nie będą służyły przeciwdziałaniu konkurencji. W takiej decyzji przedstawia się wszystkie ustalenia uzgodnione między właściwym organem a podmiotem, na który delegowano zadania.

Ostateczna odpowiedzialność za monitorowanie zgodności z niniejszym rozporządzeniem oraz za zatwierdzenie prospektu emisyjnego spoczywa na właściwym organie wyznaczonym zgodnie z przepisami ust. 1.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję, ESMA oraz właściwe organy innych państw członkowskich o podjęciu decyzji, o której mowa w akapicie drugim, przekazując szczegółowe informacje na temat warunków delegowania zadań.

3. Przepisy ust. 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla możliwości przyjmowania przez państwo członkowskie odrębnych uzgodnień prawnych i administracyjnych dla europejskich terytoriów zamorskich, za których stosunki zewnętrzne to państwo członkowskie jest odpowiedzialne.

Artykuł 30

Uprawnienia właściwych organów

1. Aby móc wywiązywać się z obowiązków spoczywających na nich na mocy niniejszego rozporządzenia, zgodnie z ustawodawstwem krajowym właściwe organy muszą posiadać co najmniej uprawnienia nadzorcze i dochodzeniowe do:
  - a) zwracania się do emitentów, oferujących lub osób wnioskujących o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym z żądaniem uwzględnienia dodatkowych informacji w prospekcie emisyjnym, w stosownych przypadkach do celów związanych z ochroną inwestorów;
  - b) zwracania się do emitentów, oferujących lub osób wnioskujących o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym oraz osób sprawujących kontrolę nad tymi podmiotami i kontrolowanych przez te podmioty z żądaniem przekazania informacji i dokumentów;
  - c) zwracania się do biegłych rewidentów i kadry kierowniczej emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym oraz do pośredników finansowych powołanych do zrealizowania oferty publicznej lub złożenia wniosku o dopuszczenie do obrotu z żądaniem przekazania informacji;
  - d) zawieszenia oferty publicznej lub dopuszczenia do obrotu na okres jednorazowo nie dłuższy niż **25** kolejnych dni roboczych, jeżeli istnieją uzasadnione powody, aby podejrzewać, że naruszone zostały przepisy niniejszego rozporządzenia;
  - e) ustanowienia zakazu publikowania reklam lub zawieszenia prawa do publikowania reklam lub do zwrócenia się do emitentów, oferujących lub osób wnioskujących o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym lub odpowiednich pośredników finansowych z żądaniem zaprzestania lub zawieszenia działalności reklamowej na okres jednorazowo nie dłuższy niż 10 kolejnych dni roboczych, jeżeli istnieją uzasadnione powody, aby podejrzewać, że naruszone zostały przepisy niniejszego rozporządzenia;
  - f) zakazania publikacji oferty publicznej, jeżeli właściwy organ uzna, że doszło do naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia, lub jeżeli istnieją uzasadnione powody, aby podejrzewać, że mogło dojść do ich naruszenia;
  - g) zawieszenia obrotu na rynku regulowanym lub do wystąpienia do odpowiednich rynków regulowanych z żądaniem zawieszenia obrotu na tych rynkach na okres jednorazowo nie dłuższy niż 10 kolejnych dni roboczych, jeżeli istnieją uzasadnione powody, aby podejrzewać, że naruszone zostały przepisy niniejszego rozporządzenia;
  - h) zakazania obrotu na rynku regulowanym, jeżeli właściwy organ uzna, że doszło do naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia;

Czwartek, 15 września 2016 r.

- i) podania do wiadomości publicznej faktu, że emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu nie wywiązują się ze spoczywających na nich zobowiązań;
- j) zawieszenia weryfikacji przedstawionego do zatwierdzenia prospektu emisyjnego, lub zawieszenia oferty publicznej lub dopuszczenia do obrotu, jeżeli właściwy organ korzysta z uprawnień do wprowadzenia zakazu lub ograniczenia zgodnie z art. 42 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014⁽¹⁾, do chwili wygaśnięcia tego zakazu lub ograniczenia;
- k) odmowy zatwierdzenia dowolnego prospektu emisyjnego sporządzonego przez określonego emitenta, oferującego lub osobę wnioskującą o dopuszczenie do obrotu przez okres nie dłuższy niż 5 lat, jeżeli ten emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu dopuszczali się wielokrotnych i poważnych naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia;
- l) ujawnienia lub zwrócenia się do emitenta z żądaniem ujawnienia wszelkich istotnych informacji, które mogą wywierać wpływ na ocenę papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynkach regulowanych, aby zapewnić inwestorom ochronę lub zagwarantować sprawne działanie rynku;
- m) zawieszania lub wymagania zawieszenia przez odpowiedni rynek regulowany obrotu papierami wartościowymi, jeżeli uzna, że sytuacja emitenta sprawia, iż taki obrót mógłby być szkodliwy dla interesów inwestorów;
- n) przeprowadzania kontroli na miejscu lub dochodzenia w miejscach, które nie są prywatnym miejscem zamieszkania osób fizycznych, oraz wchodzenia w tym celu do pomieszczeń, aby uzyskać dostęp do dokumentacji i innych danych w jakiegokolwiek formie w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że dokumenty i inne dane związane z przedmiotem kontroli lub dochodzenia mogą mieć znaczenie dla udowodnienia przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli wymaga tego prawo krajowe, właściwy organ może zwrócić się do odpowiedniego organu sądowego z wnioskiem o orzeczenie w sprawie wykonywania kompetencji, o których mowa w akapicie pierwszym. Zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 ESMA ma prawo brać udział w kontrolach na miejscu, o których mowa w lit. n), jeżeli są one przeprowadzane wspólnie przez co najmniej dwa właściwe organy.

2. Właściwe organy wykonują swoje funkcje i uprawnienia, o których mowa w ust. 1, **w zakresie w jakim jest to niezbędne do wykonania spoczywającego na nich obowiązku nadzorowania przestrzegania niniejszego rozporządzenia i zatwierdzania prospektu emisyjnego** w którykolwiek z wymienionych poniżej sposobów:

- a) bezpośrednio;
- b) we współpracy z innymi organami;
- c) w drodze przekazania uprawnień takim organom, zachowując odpowiedzialność za wykonanie wspomnianych funkcji i uprawnień;
- d) poprzez składanie wniosków do właściwych organów sądowych.

3. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie odpowiednich środków, aby właściwe organy dysponowały wszelkimi uprawnieniami nadzorczymi i dochodzeniowymi, które są niezbędne do wypełniania ich obowiązków.

4. Uznaje się, że osoba udostępniająca informacje właściwemu organowi zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie narusza jakichkolwiek ograniczeń w ujawnianiu informacji nałożonych przez umowę bądź jakiegokolwiek przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne oraz nie może zostać pociągnięta do jakiegokolwiek odpowiedzialności w związku z takim powiadomieniem.

5. Przepisy ust. 1–3 pozostają bez uszczerbku dla możliwości dokonania przez państwo członkowskie odrębnych uzgodnień prawnych i administracyjnych dla zamorskich terytoriów europejskich, za których stosunki zewnętrzne takie państwo członkowskie jest odpowiedzialne.

Artykuł 31

Współpraca między właściwymi organami

1. Właściwe organy współpracują ze sobą oraz z ESMA do celów niniejszego rozporządzenia. Wymieniają one informacje bez zbędnej zwłoki i współpracują przy czynnościach wyjaśniających, nadzorczych i związanych z egzekwowaniem przepisów.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

Czwartek, 15 września 2016 r.

W przypadku gdy państwa członkowskie postanowiły, zgodnie z art. 36, ustanowić sankcje karne za naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia, zapewniają wprowadzenie odpowiednich środków, tak by właściwe organy miały wszystkie niezbędne uprawnienia do współdziałania z organami sądowymi w ramach ich jurysdykcji na potrzeby otrzymywania szczegółowych informacji dotyczących dochodzeń lub postępowań karnych wszczętych w związku z możliwymi naruszeniami niniejszego rozporządzenia oraz przekazywania podobnych informacji innym właściwym organom i ESMA w celu wypełnienia swojego obowiązku wzajemnej współpracy i współpracy z ESMA do celów niniejszego rozporządzenia.

2. Właściwy organ może odmówić podjęcia działań na podstawie wniosku o informacje lub wniosku o współpracę przy czynnościach wyjaśniających tylko w następujących wyjątkowych okolicznościach:

- a) jeżeli spełnienie wniosku może mieć niekorzystny wpływ na jego własne czynności wyjaśniające lub czynności związane z egzekwowaniem przepisów, lub w stosownych przypadkach na dochodzenie;
- b) jeżeli zostało już wszczęte postępowanie sądowe w sprawie tych samych działań i przeciwko tym samym osobom przed organami państwa członkowskiego, do którego skierowano żądanie;
- c) jeżeli w państwie członkowskim, do którego skierowano żądanie, został już wydany prawomocny wyrok w stosunku do tych osób w związku z tymi samymi czynami.

3. Właściwe organy na wniosek natychmiast dostarczają wszelkie informacje wymagane do celów niniejszego rozporządzenia.

4. Właściwy organ może wystąpić o pomoc do właściwego organu innego państwa członkowskiego w zakresie kontroli na miejscu lub dochodzenia.

Właściwy organ występujący o pomoc informuje ESMA o każdym wniosku, o którym mowa w akapicie pierwszym. W przypadku dochodzenia lub kontroli o zasięgu transgranicznym ESMA koordynuje takiego dochodzenie lub taką kontrolę, jeśli wnosi o to jeden z właściwych organów.

Jeśli właściwy organ otrzyma od właściwego organu innego państwa członkowskiego wniosek o przeprowadzenie kontroli na miejscu lub dochodzenia, może:

- a) samodzielnie przeprowadzić kontrolę na miejscu lub dochodzenie;
- b) zezwolić właściwemu organowi, który złożył wniosek, na udział w kontroli na miejscu lub dochodzeniu;
- c) zezwolić właściwemu organowi, który złożył wniosek, na samodzielne przeprowadzenie kontroli na miejscu lub dochodzenia;
- d) wyznaczyć biegłych rewidentów lub ekspertów do przeprowadzenia kontroli na miejscu lub dochodzenia;
- e) wykonać określone zadania związane z działaniami nadzorczymi wraz z pozostałymi właściwymi organami.

5. Właściwe organy mogą zgłaszać ESMA sytuacje, w których wniosek o współpracę, w szczególności dotyczący wymiany informacji, został rozpatrzony odmownie lub w których nie podjęto w sprawie tego wniosku żadnych działań w odpowiednim terminie. Nie naruszając postanowień art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w sytuacjach, o których mowa w zdaniu pierwszym, ESMA może skorzystać z uprawnienia przysługującego jej na mocy art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

6. ESMA może opracowywać projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia informacji, które mają być przedmiotem wymiany między właściwymi organami, zgodnie z ust. 1.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

7. ESMA może opracowywać projekty wykonawczych standardów technicznych, by ustanawiać standardowe formularze, szablony i procedury do celów współpracy i wymiany informacji pomiędzy właściwymi organami.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie trzecim, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 32

Współpraca z ESMA

1. Do celów niniejszego rozporządzenia właściwe organy współpracują z ESMA zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1095/2010.
2. Właściwe organy niezwłocznie udzielają ESMA wszelkich informacji niezbędnych do wypełniania jej obowiązków zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
3. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu ESMA może opracować projekt wykonawczych standardów technicznych w celu określenia procedur i form wymiany informacji, jak określono w ust. 2.

Komisji przekazuje się uprawnienia do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 33

Tajemnica służbowa

1. Wszystkie informacje wymieniane między właściwymi organami na podstawie niniejszego rozporządzenia, które dotyczą warunków biznesowych lub operacyjnych oraz innych kwestii gospodarczych lub osobistych, uznaje się za informacje poufne oraz obejmuje obowiązkiem zachowania tajemnicy służbowej, chyba że w momencie ich przekazania właściwy organ oświadczy, iż informacje te mogą być ujawnione lub ich ujawnienie jest niezbędne w celu prowadzenia postępowania sądowego.
2. Obowiązek zachowania tajemnicy służbowej ma zastosowanie do wszystkich osób, które pracują lub pracowały dla danego właściwego organu bądź dla dowolnej jednostki, której ten właściwy organ przekazał swoje uprawnienia. Informacje objęte tajemnicą służbową nie mogą zostać ujawnione żadnej innej osobie lub organowi, z wyjątkiem przypadków określonych w prawie Unii lub prawie krajowym.

Artykuł 34

Ochrona danych

W zakresie przetwarzania danych osobowych w ramach niniejszego rozporządzenia właściwe organy wypełniają swoje zadania do celów niniejszego rozporządzenia zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi transponującymi dyrektywę 95/46/WE.

W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych przez ESMA w ramach niniejszego rozporządzenia ESMA przestrzega przepisów rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

Artykuł 35

Środki zapobiegawcze

1. Jeśli właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego stwierdzi nieprawidłowości w działaniu emitenta, oferującego lub osoby wnioskującej o dopuszczenie do obrotu bądź instytucji finansowych odpowiedzialnych za przebieg oferty publicznej lub stwierdzi naruszenie przez te osoby obowiązków spoczywających na nich na mocy niniejszego rozporządzenia, organ ten przekazuje swoje ustalenia właściwemu organowi macierzystego państwa członkowskiego i ESMA.
2. Jeżeli mimo zastosowania środków przez właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego emitent, oferujący lub osoba wnioskująca o dopuszczenie do obrotu bądź instytucja finansowa odpowiedzialna za przebieg oferty publicznej nie zaprzestaje naruszania stosownych przepisów niniejszego rozporządzenia, właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego po powiadomieniu właściwego organu macierzystego państwa członkowskiego i ESMA stosuje wszelkie właściwe środki w celu ochrony inwestorów oraz bez zbędnej zwłoki powiadamia o nich Komisję i ESMA.

Czwartek, 15 września 2016 r.

3. W sytuacjach, o których mowa w ust. 2, ESMA może skorzystać z uprawnienia przysługującego jej na mocy art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

ROZDZIAŁ VIII

ŚRODKI I SANKCJE ADMINISTRACYJNE

Artykuł 36

Środki i sankcje administracyjne

1. Bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych przysługujących właściwym organom na mocy art. 30 oraz prawa państw członkowskich do wprowadzania i nakładania sankcji karnych, państwa członkowskie przyznają właściwym organom – zgodnie z prawem krajowym – uprawnienia do stosowania odpowiednich środków administracyjnych i nakładania sankcji administracyjnych, **które powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Środki i sankcje administracyjne stosuje się i nakłada** co najmniej w odniesieniu do:

- a) naruszeń art. 3, 5 i 6, art. 7 ust. 1–10, art. 8, art. 9 ust. 1–13, art. 10, art. 11 ust. 1 i 3, art. 12, art. 14 ust. 2, art. 15 ust. 1 i 2, art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1 i 3, art. 18 ust. 1–3, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1–4 i 7–10, art. 21 ust. 2–4, art. 22 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 25 niniejszego rozporządzenia;
- b) niepodjęcia współpracy lub niepoddania się czynnościom dochodzeniowym lub kontroli lub wnioskowi objętych art. 30.

Do dnia [12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r. państwa członkowskie mogą postanowić, że nie określą przepisów dotyczących sankcji administracyjnych, o których mowa w akapicie pierwszym, jeżeli naruszenia, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) lub b), już podlegają sankcjom karnym określonym w prawie krajowym. W takim przypadku państwa członkowskie informują szczegółowo Komisję i ESMA o odpowiednich przepisach ich prawa karnego.

Do dnia [12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r. państwa członkowskie szczegółowo powiadamiają Komisję i ESMA o przepisach, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim. Niezwłocznie powiadamiają Komisję i ESMA o wszelkich późniejszych zmianach tych przepisów.

2. Państwa członkowskie zapewniają, zgodnie z prawem krajowym, by w razie wystąpienia naruszeń, o których mowa w ust. 1 lit. a), właściwe organy miały uprawnienia do nakładania co najmniej następujących sankcji administracyjnych i stosowania co najmniej następujących środków administracyjnych:

- a) podania do wiadomości publicznej informacji wskazującej osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za naruszenie oraz charakter naruszenia **zgodnie z art. 40;**
- b) nakazu zobowiązującego osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za naruszenie do zaprzestania określonego postępowania stanowiącego naruszenie;
- c) maksymalnych administracyjnych sankcji pieniężnych w wysokości co najmniej dwukrotnej wartości korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, o ile można je określić;
- d) w przypadku osoby prawnej, maksymalnych administracyjnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej 5 000 000 EUR lub – w przypadku państw członkowskich, których walutą nie jest euro – równowartości tej kwoty w walucie krajowej na dzień [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r. lub 3 % całkowitych rocznych obrotów danej osoby prawnej według ostatniego dostępnego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający.

Czwartek, 15 września 2016 r.

W przypadku gdy dana osoba prawna jest jednostką dominującą lub jednostką zależną jednostki dominującej, od której wymaga się sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z dyrektywą 2013/34/UE, stosowny całkowity roczny obrót stanowi kwota całkowitego rocznego obrotu lub odpowiadający mu rodzaj dochodu zgodnie z odnośnym prawem Unii w dziedzinie rachunkowości, ustalony na podstawie ostatniego dostępnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zatwierdzonego przez organ zarządzający jednostki dominującej najwyższego szczebla;

- e) w przypadku osoby fizycznej, maksymalnych administracyjnych kar pieniężnych w wysokości co najmniej 700 000 EUR lub – w przypadku państw członkowskich, których walutą nie jest euro – równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.
3. Państwa członkowskie mogą przewidzieć dodatkowe sankcje lub środki oraz wyższe kary administracyjne niż te, które przewidziano w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 37

Wykonywanie uprawnień nadzorczych i uprawnień do nakładania sankcji

1. Przy określaniu typu i poziomu sankcji i środków administracyjnych właściwe organy biorą pod uwagę wszystkie istotne okoliczności, w tym w stosownych przypadkach:
- a) wagę naruszenia i czas jego trwania;
  - b) stopień odpowiedzialności osoby odpowiedzialnej za dane naruszenie;
  - c) sytuację finansową osoby odpowiedzialnej za dane naruszenie, której wyznacznikiem jest wysokość całkowitych obrotów odpowiedzialnej osoby prawnej lub roczny dochód i aktywa netto odpowiedzialnej osoby fizycznej;
  - d) wpływ naruszenia na interes inwestorów detalicznych;
  - e) skalę korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez osobę odpowiedzialną za dane naruszenie, lub strat poniesionych przez osoby trzecie w wyniku naruszenia, o ile można je ustalić;
  - f) zakres współpracy osoby odpowiedzialnej za dane naruszenie z właściwym organem, bez uszczerbku dla potrzeby zapewnienia rekompensaty zysków uzyskanych lub strat unikniętych przez tę osobę;
  - g) poprzednie naruszenia popełnione przez osobę odpowiedzialną za dane naruszenie;
  - h) środki zastosowane przez osobę odpowiedzialną za naruszenie po popełnieniu naruszenia, aby zapobiec powtórnemu naruszeniu.
2. W wykonywaniu swoich uprawnień do nakładania sankcji administracyjnych i stosowania innych środków administracyjnych na podstawie art. 36 właściwe organy ściśle współpracują w celu zapewnienia, aby wykonywanie przez nie uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych oraz nakładane przez nie sankcje administracyjne i stosowane przez nie środki administracyjne były skuteczne i odpowiednie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Koordynują one swoje działania w celu uniknięcia powtarzania i pokrywania się działań przy wykonywaniu przysługujących im uprawnień nadzorczych i dochodzeniowych oraz przy nakładaniu sankcji administracyjnych i stosowaniu środków administracyjnych w sprawach transgranicznych.

Artykuł 38

Prawo do odwołania

Państwa członkowskie zapewniają, aby decyzje podejmowane na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia były właściwie uzasadnione i podlegały prawu do odwołania się przed sądem.

Artykuł 39

Zgłaszanie naruszeń

1. Właściwe organy ustanawiają skuteczne mechanizmy umożliwiające zgłaszanie im rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń niniejszego rozporządzenia oraz zachęcające do takiego zgłaszania.

Czwartek, 15 września 2016 r.

2. Mechanizmy, o których mowa w ust. 1, obejmują co najmniej następujące elementy:
- a) szczegółowe procedury odbierania zgłoszeń w sprawie rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń oraz działania następcze w związku z tymi zgłoszeniami, w tym ustanowienie bezpiecznych kanałów komunikacji dla takich zgłoszeń;
  - b) stosowną ochronę pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, którzy zgłaszają naruszenia – co najmniej przed odwetem, dyskryminacją i innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania ze strony ich pracodawcy lub osób trzecich;
  - c) ochronę tożsamości i danych osobowych zarówno osoby zgłaszającej naruszenia, jak i osoby fizycznej, której zarzuca się popełnienie naruszenia, na wszystkich etapach procedury, chyba że takie ujawnienie informacji wymagane jest prawem krajowym w kontekście dalszych czynności dochodzeniowych lub późniejszego postępowania sądowego.
3. Państwa członkowskie mogą przewidzieć zachęty finansowe dla osób oferujących istotne informacje dotyczące rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń niniejszego rozporządzenia, które to zachęty przyznawane są zgodnie z prawem krajowym, jeżeli osoby takie nie podlegają innym już istniejącym obowiązkom zgłaszania takich informacji wynikających z przepisów prawa lub umowy i pod warunkiem że informacje te są nowe oraz że skutkują nałożeniem sankcji administracyjnej lub karnej lub zastosowaniem innego środka administracyjnego z tytułu naruszenia niniejszego rozporządzenia.
4. Państwa członkowskie wymagają, aby pracodawcy zaangażowani w działalność, która jest regulowana do celów usług finansowych, dysponowali odpowiednimi procedurami dotyczącymi zgłaszania rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przez swoich pracowników drogą wewnętrzną za pomocą specjalnego, niezależnego i odrębnego kanału.

Artykuł 40

Publikacja decyzji

1. Właściwe organy publikują na swoich stronach internetowych decyzję nakładającą sankcję administracyjną lub stosującą środek administracyjny za naruszenie niniejszego rozporządzenia niezwłocznie po poinformowaniu o tej decyzji osoby podlegającej sankcji. Publikacja taka obejmuje co najmniej informacje na temat rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości osób odpowiedzialnych. Obowiązek ten nie ma zastosowania do decyzji nakładających środki o charakterze dochodzeniowym.
2. Jeżeli właściwy organ uzna, że opublikowanie tożsamości osób prawnych bądź tożsamości lub danych osobowych osób fizycznych byłoby nieproporcjonalne w oparciu o indywidualną ocenę przeprowadzoną w odniesieniu do proporcjonalności opublikowania takich danych, lub jeżeli takie opublikowanie zagroziłoby stabilności rynków finansowych lub prowadzonym czynnościom dochodzeniowym, państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy:
- a) odroczyły publikację decyzji o nałożeniu sankcji lub zastosowaniu środka do momentu, kiedy przyczyny nieopublikowania przestaną być aktualne;
  - b) opublikowały decyzję nakładającą sankcję lub stosującą środek w sposób zanonimizowany, który jest zgodny z prawem krajowym, jeżeli taka anonimowa publikacja zapewnia skuteczną ochronę odpowiednich danych osobowych; w przypadku podjęcia decyzji o publikacji informacji o sankcji lub środku w sposób zanonimizowany publikacja określonych danych może zostać odroczone o odpowiedni okres, jeśli przewiduje się, że w takim okresie powody uzasadniające anonimową publikację przestaną istnieć;
  - c) nie publikowały decyzji o nałożeniu sankcji lub zastosowaniu środka, jeżeli warianty określone w lit. a) i b) uznaje się za niewystarczające w celu zapewnienia:
    - (i) aby stabilność rynków finansowych nie została zagrożona;

Czwartek, 15 września 2016 r.

(ii) proporcjonalności opublikowania takich decyzji w odniesieniu do środków uznanych za mniej istotne.

3. Jeżeli od decyzji o nałożeniu sankcji lub zastosowaniu środka przysługuje odwołanie do odpowiednich organów sądowych lub innych organów, właściwe organy informują też o tym natychmiast na swojej oficjalnej stronie internetowej oraz zamieszczają na niej wszelkie późniejsze informacje na temat wyniku rozpatrzenia tego odwołania. Ponadto publikuje się również wszelkie decyzje unieważniające poprzednią decyzję nakładającą sankcję lub stosującą środek.

4. Właściwe organy zapewniają, aby wszelkie dane opublikowane zgodnie z niniejszym artykułem widniały na ich oficjalnej stronie internetowej przez co najmniej pięć lat po opublikowaniu. Opublikowane dane osobowe pozostawia się na oficjalnej stronie internetowej właściwego organu jedynie przez okres, który jest niezbędny zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.

Artykuł 41

Zgłaszanie sankcji do ESMA

1. Właściwy organ corocznie przekazuje ESMA zbiorcze informacje dotyczące wszystkich sankcji administracyjnych i środków administracyjnych nałożonych zgodnie z art. 36. ESMA publikuje te informacje w sprawozdaniu rocznym.

W przypadku gdy państwa członkowskie postanowiły, zgodnie z art. 36 ust. 1, ustanowić sankcje karne za naruszenia przepisów, o których mowa w art. 36 ust. 1, ich właściwe organy co roku przedstawiają ESMA zagregowane i anonimowe dane dotyczące wszystkich wszczętych dochodzeń i nałożonych sankcji karnych. ESMA publikuje dane dotyczące nałożonych sankcji karnych w sprawozdaniu rocznym.

2. W przypadku gdy właściwy organ podał do wiadomości publicznej informacje o sankcjach administracyjnych lub karnych lub innych środkach administracyjnych, równocześnie zgłasza te sankcje lub środki administracyjne ESMA.

3. Właściwe organy informują ESMA o wszystkich sankcjach lub środkach administracyjnych nałożonych, lecz nieopublikowanych zgodnie z art. 40 ust. 2 lit. c), w tym o wszelkich odwołaniach ich dotyczących oraz o wyniku takich odwołań. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy otrzymywały informacje oraz orzeczenia kończące postępowanie w sprawie, dotyczące wszelkich nałożonych sankcji karnych, oraz aby przekazywały te dane ESMA. ESMA prowadzi centralną bazę danych o zgłoszonych jej sankcjach wyłącznie do celów wymiany informacji między właściwymi organami. Wspomniana baza danych jest dostępna wyłącznie właściwym organom i jest aktualizowana na podstawie informacji przedstawionych przez właściwe organy.

ROZDZIAŁ IX

AKTY DELEGOWANE I WYKONAWCZE

Artykuł 42

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 1 ust. 6, art. 2 ust. 2, art. 13 ust. 1 i 2, art. 14 ust. 3, art. 15 ust. 3 i art. 27 ust. 3, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Czwartek, 15 września 2016 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 1 ust. 6, art. 2 ust. 2, art. 13 ust. 1 i 2, art. 14 ust. 3, art. 15 ust. 3 i art. 27 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 1 ust. 6, art. 2 ust. 2, art. 13 ust. 1 i 2, art. 14 ust. 3, art. 15 ust. 3 i art. 27 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 43

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Europejski Komitet Papierów Wartościowych ustanowiony na mocy decyzji Komisji 2001/528/WE⁽¹⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

ROZDZIAŁ X

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 44

Uchylenie

1. Dyrektywa 2003/71/WE traci moc ze skutkiem od dnia [*data rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia*] r.
2. Odesłania do dyrektywy 2003/71/WE traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytuje zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia.

4. Prospekty zatwierdzone zgodnie z prawem krajowym transponującym dyrektywę 2003/71/WE przed dniem [*data rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia*] r. w dalszym ciągu podlegają wspomnianemu prawu krajowemu do momentu, gdy wygaśnie ich okres ważności lub gdy upłynie 12 miesięcy od dnia [*data rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia*] r., w zależności od tego, która data przypadnie wcześniej.

Artykuł 45

Sprawozdanie ESMA dotyczące prospektów

1. Na podstawie dokumentów podanych do wiadomości publicznej za pośrednictwem mechanizmów, o których mowa w art. 20 ust. 6, ESMA co roku sporządza sprawozdanie zawierające statystyki dotyczące prospektów zatwierdzonych i zgłoszonych w Unii, a także analizę tendencji, z uwzględnieniem rodzajów emitentów, w szczególności MŚP, i rodzajów emisji, zwłaszcza wartości oferty, rodzaju zbywalnych papierów wartościowych, rodzaju systemu obrotu oraz nominału.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2001/528/WE z dnia 6 czerwca 2001 r. ustanawiająca Europejski Komitet Papierów Wartościowych (Dz.U. L 191 z 13.7.2001, s. 45).

Czwartek, 15 września 2016 r.

2. Sprawozdanie takie zawiera w szczególności:
  - a) analizę zakresu stosowania w całej Unii systemów obowiązków informacyjnych określonych w art. 14 i 15 oraz uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego określonego w art. 9;
  - b) statystyki dotyczące podstawowych prospektów emisyjnych i ostatecznych warunków oraz dotyczące prospektów sporządzonych jako oddzielne dokumenty lub jako pojedynczy dokument;
  - c) statystyki dotyczące średnich i całkowitych kwot pozyskanych w drodze oferty publicznej papierów wartościowych podlegającej niniejszemu rozporządzeniu przez spółki nienotowane na giełdzie, spółki, których papiery wartościowe znajdują się w obrocie na wielostronnych platformach obrotu, w tym na rynkach rozwoju MŚP, oraz spółki, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynkach regulowanych. W stosownych przypadkach w ramach tego rodzaju statystyk zapewnia się podział na pierwsze oferty publiczne i kolejne oferty oraz na udziałowe i nieudziałowe papiery wartościowe;
- ca) **statystyki dotyczące kosztów przygotowania prospektów emisyjnych z uwzględnieniem podziału co najmniej na kategorie emitentów, wielkości emisji i ich lokalizacje, a także kategorie opłat ponoszonych przez emitentów i kategorie usługodawców, którzy je pobierają; tym statystykom towarzyszy analiza skuteczności konkurencji między usługodawcami zaangażowanymi w sporządzanie prospektów emisyjnych i zalecenia dotyczące metod redukcji kosztów.**

Artykuł 46

Przegląd

Do dnia [ ] pięć lat po wejściu w życie **niniejszego rozporządzenia** r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem ustawodawczym.

W sprawozdaniu ocenia się między innymi, czy podsumowanie prospektu, systemy obowiązków informacyjnych określone w art. 14 i 15 oraz uniwersalny dokument rejestracyjny określony w art. 9 nadal są właściwe, aby osiągnąć cele, dla których zostały przewidziane. W sprawozdaniu uwzględnia się wyniki wzajemnej oceny, o której mowa w art. 19 ust. 12.

Artykuł 47

Wejście w życie i stosowanie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [po upływie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie **niniejszego rozporządzenia**].
- 2a. **W drodze odstępstwa od ust. 2 państwa członkowskie mogą zastosować progi określone do celów wyłączenia w art. 1 ust. 3 lit. d) lub możliwość przewidzianą w art. 3 ust. 2, od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.**
3. Do dnia [po upływie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie **niniejszego rozporządzenia**] r. państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne w celu zapewnienia zgodności z art. 11, art. 19 ust. 8, art. 29, 30, 36, 37, 38, 39, 40 i 41.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Czwartek, 15 września 2016 r.

ZAŁĄCZNIK I

PROSPEKT EMISYJNY

I. Streszczenie**II. Tożsamość dyrektorów, członków kadry kierowniczej wyższego szczebla, doradców i biegłych rewidentów**

Celem jest wskazanie przedstawicieli przedsiębiorstwa i innych osób fizycznych zaangażowanych w ofertę przedsiębiorstwa lub dopuszczenie do obrotu; są to osoby odpowiedzialne za sporządzenie prospektu emisyjnego i osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych.

III. Charakterystyka oferty i przewidywany harmonogram

Celem jest przedstawienie istotnych informacji dotyczących przebiegu każdej oferty i określenie najważniejszych terminów odnoszących się do takiej oferty.

A. Charakterystyka oferty

B. Metoda i przewidywany harmonogram

IV. Istotne informacje

Celem jest podsumowanie istotnych informacji o kondycji finansowej przedsiębiorstwa, jego kapitalizacji i czynnikach ryzyka. Jeżeli sprawozdania finansowe zawarte w dokumencie są przeformułowywane w celu odzwierciedlenia istotnych zmian w strukturze grupowej lub zasadach rachunkowości przedsiębiorstwa, wybrane dane finansowe również należy przeformułować.

A. Wybrane dane finansowe

B. Kapitalizacja i zadłużenie

C. Przesłanki oferty i wykorzystanie środków z oferty

D. Czynniki ryzyka

V. Informacje o przedsiębiorstwie

Celem jest przedstawienie informacji o działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, wytwarzanych przez nie produktach lub świadczonych usługach i czynnikach wpływających na jego działalność. Celem jest także przedstawienie informacji dotyczących adekwatności i przydatności rzeczowych aktywów trwałych przedsiębiorstwa, jak również jego planów przyszłego zwiększenia bądź zmniejszenia zdolności produkcyjnych.

A. Historia i rozwój przedsiębiorstwa

B. Ogólny zarys działalności

C. Struktura organizacyjna

D. Rzeczowe aktywa trwałe

VI. Wyniki operacyjne i sytuacja finansowa oraz perspektywy

Celem jest przedstawienie wyjaśnienia przez zarząd czynników, które wpłynęły na kondycję finansową i wyniki operacyjne przedsiębiorstwa w odniesieniu do przeszłych okresów objętych sprawozdaniami finansowymi, oraz przeprowadzonej przez zarząd oceny czynników i tendencji, które zgodnie z przewidywaniami będą mieć znaczący wpływ na kondycję finansową i wyniki operacyjne przedsiębiorstwa w przyszłych okresach.

Czwartek, 15 września 2016 r.

- A. Wyniki operacyjne
- B. Płynność i zasoby kapitałowe
- C. Badania i rozwój, patenty, licencje itp.
- D. Tendencje

VII. Dyrektorzy, członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla i pracownicy

Celem jest przedstawienie informacji dotyczących dyrektorów i kadry kierowniczej przedsiębiorstwa, które umożliwią inwestorom ocenę ich doświadczenia, kwalifikacji i poziomu wynagrodzenia oraz ich relacji z przedsiębiorstwem.

- A. Dyrektorzy i członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla
- B. Wynagrodzenie
- C. Praktyki funkcjonowania organów przedsiębiorstwa
- D. Pracownicy
- E. Struktura akcjonariatu

VIII. Główni akcjonariusze i transakcje z podmiotami powiązаныmi

Celem jest przedstawienie informacji dotyczących głównych akcjonariuszy i innych podmiotów, którzy mogą kontrolować przedsiębiorstwo lub wywierać na nie wpływ. Przedstawiane są również informacje dotyczące transakcji zawieranych przez przedsiębiorstwo z osobami powiązаныmi z przedsiębiorstwem oraz informacje na temat tego, czy warunki takich transakcji są uczciwe dla przedsiębiorstwa.

- A. Główni akcjonariusze
- B. Transakcje z podmiotami powiązаныmi
- C. Interesy ekspertów i doradców

IX. Informacje finansowe

Celem jest określenie, które sprawozdania finansowe należy zawrzeć w dokumencie i jakie okresy należy objąć, oraz wskazanie daty sporządzenia sprawozdania finansowego i innych informacji o charakterze finansowym. Zasady rachunkowości i badania, które zostaną zatwierdzone do wykorzystania przy sporządzaniu i badaniu sprawozdań finansowych, zostaną ustalone zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości i rewizji finansowej.

- A. Skonsolidowane sprawozdania finansowe i inne informacje finansowe
- B. Znaczące zmiany

X. Informacje szczegółowe na temat oferty i dopuszczenia do obrotu

Celem jest przedstawienie informacji dotyczących oferty i dopuszczenia do obrotu papierów wartościowych, planu dystrybucji papierów wartościowych oraz powiązanych zagadnień.

- A. Oferta i dopuszczenie do obrotu
- B. Plan dystrybucji
- C. Rynki
- D. Sprzedający posiadacze papierów wartościowych
- E. Rozwodnienie (jedynie w przypadku udziałowych papierów wartościowych)
- F. Koszty emisji

Czwartek, 15 września 2016 r.

XI. Informacje dodatkowe

Celem jest przedstawienie informacji, z których większość ma charakter ustawowy, które nie są przedstawione w innej części prospektu emisyjnego.

- A. Kapitał zakładowy
  - B. Akt założycielski i statut spółki
  - C. Istotne umowy
  - D. Kontrole dewizowe
  - E. Ostrzeżenie o skutkach podatkowych
  - F. Dywidendy i upoważnienia płatnicy
  - G. Oświadczenia ekspertów
  - H. Dokumenty do wglądu
  - I. Informacje dodatkowe
-

Czwartek, 15 września 2016 r.

ZAŁĄCZNIK II

DOKUMENT REJESTRACYJNY

I. Tożsamość dyrektorów, członków kadry kierowniczej wyższego szczebla, doradców i biegłych rewidentów

Celem jest wskazanie przedstawicieli przedsiębiorstwa i innych osób fizycznych zaangażowanych w ofertę przedsiębiorstwa lub dopuszczenie do obrotu; są to osoby odpowiedzialne za sporządzenie prospektu emisyjnego i osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych.

II. Istotne informacje o emitencie

Celem jest podsumowanie istotnych informacji o kondycji finansowej przedsiębiorstwa, jego kapitalizacji i czynnikach ryzyka. Jeżeli sprawozdania finansowe zawarte w dokumencie są przeformułowywane w celu odzwierciedlenia istotnych zmian w strukturze grupowej lub zasadach rachunkowości przedsiębiorstwa, wybrane dane finansowe również należy przeformułować.

A. Wybrane dane finansowe

B. Kapitalizacja i zadłużenie

C. Czynniki ryzyka

III. Informacje o przedsiębiorstwie

Celem jest przedstawienie informacji o działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, wytwarzanych przez nie produktach lub świadczonych usługach i czynnikach wpływających na jego działalność. Celem jest także przedstawienie informacji dotyczących adekwatności i przydatności rzeczowych aktywów trwałych przedsiębiorstwa, jak również jego planów przyszłego zwiększenia bądź zmniejszenia zdolności produkcyjnych.

A. Historia i rozwój przedsiębiorstwa

B. Ogólny zarys działalności

C. Struktura organizacyjna

D. Rzeczowe aktywa trwałe

IV. Wyniki operacyjne i sytuacja finansowa oraz perspektywy

Celem jest przedstawienie wyjaśnienia przez zarząd czynników, które wpłynęły na kondycję finansową i wyniki operacyjne przedsiębiorstwa w odniesieniu do przeszłych okresów objętych sprawozdaniami finansowymi, oraz przeprowadzonej przez zarząd oceny czynników i tendencji, które zgodnie z przewidywaniami będą mieć znaczący wpływ na kondycję finansową i wyniki operacyjne przedsiębiorstwa w przyszłych okresach.

A. Wyniki operacyjne

B. Płynność i zasoby kapitałowe

C. Badania i rozwój, patenty, licencje itp.

D. Tendencje

Czwartek, 15 września 2016 r.

V. Dyrektorzy, członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla i pracownicy

Celem jest przedstawienie informacji dotyczących dyrektorów i kadry kierowniczej przedsiębiorstwa, które umożliwią inwestorom ocenę ich doświadczenia, kwalifikacji i poziomu wynagrodzenia oraz ich relacji z przedsiębiorstwem.

- A. Dyrektorzy i członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla
- B. Wynagrodzenie
- C. Praktyki funkcjonowania organów przedsiębiorstwa
- D. Pracownicy
- E. Struktura akcjonariatu

VI. Główni akcjonariusze i transakcje z podmiotami powiązаныmi

Celem jest przedstawienie informacji dotyczących głównych akcjonariuszy i innych podmiotów, którzy mogą kontrolować przedsiębiorstwo lub wywierać na nie wpływ. Przedstawiane są również informacje dotyczące transakcji zawieranych przez przedsiębiorstwo z osobami powiązаныmi z przedsiębiorstwem oraz informacje na temat tego, czy warunki takich transakcji są uczciwe dla przedsiębiorstwa.

- A. Główni akcjonariusze
- B. Transakcje z podmiotami powiązаныmi
- C. Interesy ekspertów i doradców

VII. Informacje finansowe

Celem jest określenie, które sprawozdania finansowe należy zawrzeć w dokumencie i jakie okresy należy objąć, oraz wskazanie daty sporządzenia sprawozdania finansowego i innych informacji o charakterze finansowym. Zasady rachunkowości i badania, które zostaną zatwierdzone do wykorzystania przy sporządzaniu i badaniu sprawozdań finansowych, zostaną ustalone zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości i rewizji finansowej.

- A. Skonsolidowane sprawozdania finansowe i inne informacje finansowe
- B. Znaczące zmiany

VIII. Informacje dodatkowe

Celem jest przedstawienie informacji, z których większość ma charakter ustawowy, które nie są przedstawione w innej części prospektu emisyjnego.

- A. Kapitał zakładowy
  - B. Akt założycielski i statut spółki
  - C. Istotne umowy
  - D. Oświadczenia ekspertów
  - E. Dokumenty do wglądu
  - F. Informacje dodatkowe
-

Czwartek, 15 września 2016 r.

ZAŁĄCZNIK III

DOKUMENT OFERTOWY

I. Tożsamość dyrektorów, członków kadry kierowniczej wyższego szczebla, doradców i biegłych rewidentów

Celem jest wskazanie przedstawicieli przedsiębiorstwa i innych osób fizycznych zaangażowanych w ofertę przedsiębiorstwa lub dopuszczenie do obrotu; są to osoby odpowiedzialne za sporządzenie prospektu emisyjnego i osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych.

II. Charakterystyka oferty i przewidywany harmonogram

Celem jest przedstawienie istotnych informacji dotyczących przebiegu każdej oferty i określenie najważniejszych terminów odnoszących się do takiej oferty.

- A. Charakterystyka oferty
- B. Metoda i przewidywany harmonogram

III. Istotne informacje o emitencie

Celem jest podsumowanie istotnych informacji o kondycji finansowej przedsiębiorstwa, jego kapitalizacji i czynnikach ryzyka. Jeżeli sprawozdania finansowe zawarte w dokumencie są przeformułowywane w celu odzwierciedlenia istotnych zmian w strukturze grupowej lub zasadach rachunkowości przedsiębiorstwa, wybrane dane finansowe również należy przeformułować.

- A. Kapitalizacja i zadłużenie
- B. Przesłanki oferty i wykorzystanie środków z oferty
- C. Czynniki ryzyka

IV. Interesy ekspertów

Celem jest przedstawienie informacji dotyczących transakcji zawieranych przez przedsiębiorstwo z ekspertami lub doradcami zatrudnionymi na zasadzie prowizji.

V. Informacje szczegółowe na temat oferty i dopuszczenia do obrotu

Celem jest przedstawienie informacji dotyczących oferty i dopuszczenia do obrotu papierów wartościowych, planu dystrybucji papierów wartościowych oraz powiązanych zagadnień.

- A. Oferta i dopuszczenie do obrotu
- B. Plan dystrybucji
- C. Rynki
- D. Sprzedający posiadacze papierów wartościowych
- E. Rozwodnienie (jedynie w przypadku udziałowych papierów wartościowych)
- F. Koszty emisji

VI. Informacje dodatkowe

Celem jest przedstawienie informacji, z których większość ma charakter ustawowy, które nie są przedstawione w innej części prospektu emisyjnego.

- A. Kontrole dewizowe
  - B. Ostrzeżenie o skutkach podatkowych
  - C. Dywidendy i upoważnieni płatnicy
  - D. Oświadczenia ekspertów
  - E. Dokumenty do wglądu
-

Czwartek, 15 września 2016 r.

ZAŁĄCZNIK IV

Tabela korelacji

(o której mowa w art. 44)

Dyrektywa 2003/71/WE	Niniejsze rozporządzenie
Art. 1 ust. 1	Art. 1 ust. 1
Art. 1 ust. 2) oprócz art. 1 ust. 2 lit. h)	Art. 1 ust. 2
Art. 1 ust. 2 lit. h)	Art. 1 ust. 3 lit. d)
Art. 1 ust. 3	Art. 4
Art. 1 ust. 4	Art. 1 ust. 5 lit. a) i b)
Art. 2 ust. 1	Art. 2 ust. 1
Art. 2 ust. 4	Art. 2 ust. 2
Art. 3 ust. 1	Art. 3 ust. 1
Art. 3 ust. 2 lit. a)	Art. 1 ust. 3 lit. a)
Art. 3 ust. 2 lit. b)	Art. 1 ust. 3 lit. b)
Art. 3 ust. 2 lit. c)	Art. 1 ust. 3 lit. c)
Art. 3 ust. 2 lit. d)	—
Art. 3 ust. 2 lit. e)	—
Art. 3 ust. 2 akapity drugi i trzeci	Art. 5
Art. 3 ust. 3	Art. 3 ust. 3
Art. 3 ust. 4	Art. 1 ust. 5 lit. b)
Art. 4 ust. 1 lit. a)	Art. 1 ust. 3 lit. e)
Art. 4 ust. 1 lit. b)	Art. 1 ust. 3 lit. f)
Art. 4 ust. 1 lit. c)	Art. 1 ust. 3 lit. g)
Art. 4 ust. 1 lit. d)	Art. 1 ust. 3 lit. h)

Czwartek, 15 września 2016 r.

Dyrektywa 2003/71/WE	Niniejsze rozporządzenie
Art. 4 ust. 1 lit. e)	Art. 1 ust. 3 lit. i)
Art. 4 ust. 1 akapity drugi do piątego	—
Art. 4 ust. 2 lit. a)	Art. 1 ust. 4 lit. a)
Art. 4 ust. 2 lit. b)	Art. 1 ust. 4 lit. c)
Art. 4 ust. 2 lit. c)	Art. 1 ust. 4 lit. d)
Art. 4 ust. 2 lit. d)	Art. 1 ust. 4 lit. e)
Art. 4 ust. 2 lit. e)	Art. 1 ust. 4 lit. f)
Art. 4 ust. 2 lit. f)	Art. 1 ust. 4 lit. g)
Art. 4 ust. 2 lit. g)	Art. 1 ust. 4 lit. b)
Art. 4 ust. 2 lit. h)	Art. 1 ust. 4 lit. h)
Art. 4 ust. 3	Art. 1 ust. 6
Art. 5 ust. 1	Art. 6 ust. 1
Art. 5 ust. 2	Art. 7
Art. 5 ust. 3	Art. 6 ust. 2
Art. 5 ust. 4 akapit pierwszy	Art. 8 ust. 1
Art. 5 ust. 4 akapit drugi	Art. 8 ust. 9
Art. 5 ust. 4 akapit trzeci	Art. 8 ust. 4 i art. 24 ust. 4
Art. 5 ust. 5	Art. 13 ust. 1
Art. 6 ust. 1	Art. 11 ust. 1
Art. 6 ust. 2	Art. 11 ust. 2
Art. 7 ust. 1	Art. 13 ust. 1 akapit pierwszy
Art. 7 ust. 2 lit. a)	Art. 13 ust. 1 akapit drugi lit. a)
Art. 7 ust. 2 lit. b)	Art. 13 ust. 2 akapit drugi lit. b)
Art. 7 ust. 2 lit. c)	Art. 13 ust. 2 akapit drugi lit. c)

Czwartek, 15 września 2016 r.

Dyrektywa 2003/71/WE	Niniejsze rozporządzenie
Art. 7 ust. 2 lit. d)	Art. 13 ust. 2 akapit drugi lit. c)
Art. 7 ust. 2 lit. e)	Art. 15
Art. 7 ust. 2 lit. f)	Art. 13 ust. 2 akapit drugi lit. d)
Art. 7 ust. 2 lit. g)	Art. 14
Art. 7 ust. 3	Art. 13 ust. 3
Art. 7 ust. 4	—
Art. 8 ust. 1	Art. 17 ust. 1
Art. 8 ust. 2	Art. 17 ust. 2
Art. 8 ust. 3	Art. 17 ust. 3
Art. 8 ust. 3a	Art. 17 ust. 4
Art. 8 ust. 4	Art. 17 ust. 5
Art. 8 ust. 5	—
Art. 9 ust. 1	Art. 12 ust. 1
Art. 9 ust. 2	Art. 12 ust. 1
Art. 9 ust. 3	Art. 12 ust. 1
Art. 9 ust. 4	Art. 12 ust. 2
Art. 11 ust. 1	Art. 18 ust. 1
Art. 11 ust. 2	Art. 18 ust. 2
Art. 11 ust. 3	Art. 18 ust. 4
Art. 12 ust. 1	Art. 10 ust. 1 akapit pierwszy
Art. 12 ust. 2	Art. 10 ust. 1 akapit drugi
Art. 12 ust. 3	—
Art. 13 ust. 1	Art. 19 ust. 1
Art. 13 ust. 2	Art. 19 ust. 2

Czwartek, 15 września 2016 r.

Dyrektywa 2003/71/WE	Niniejsze rozporządzenie
Art. 13 ust. 3	Art. 19 ust. 3
Art. 13 ust. 4	Art. 19 ust. 4
Art. 13 ust. 5	Art. 19 ust. 7
Art. 13 ust. 6	Art. 19 ust. 8
Art. 13 ust. 7	Art. 19 ust. 10
Art. 14 ust. 1	Art. 20 ust. 1
Art. 14 ust. 2	Art. 20 ust. 2
Art. 14 ust. 3	—
Art. 14 ust. 4	Art. 20 ust. 5
Art. 14 ust. 4a	Art. 20 ust. 6
Art. 14 ust. 5	Art. 20 ust. 8
Art. 14 ust. 6	Art. 20 ust. 9
Art. 14 ust. 7	Art. 20 ust. 10
Art. 14 ust. 8	Art. 20 ust. 11
Art. 15 ust. 1	Art. 21 ust. 1
Art. 15 ust. 2	Art. 21 ust. 2
Art. 15 ust. 3	Art. 21 ust. 3
Art. 15 ust. 4	Art. 21 ust. 4
Art. 15 ust. 5	—
Art. 15 ust. 6	Art. 21 ust. 5
Art. 15 ust. 7	Art. 21 ust. 6
Art. 16 ust. 1	Art. 22 ust. 1
Art. 16 ust. 2	Art. 22 ust. 2
Art. 16 ust. 3	Art. 22 ust. 6

Czwartek, 15 września 2016 r.

Dyrektywa 2003/71/WE	Niniejsze rozporządzenie
Art. 17 ust. 1	Art. 23 ust. 1
Art. 17 ust. 2	Art. 23 ust. 2
Art. 18 ust. 1	Art. 24 ust. 1
Art. 18 ust. 2	Art. 24 ust. 2
Art. 18 ust. 3 akapit pierwszy	Art. 24 ust. 3
Art. 18 ust. 3 akapit drugi	Art. 20 ust. 5 akapit trzeci i art. 20 ust. 6
Art. 18 ust. 4	Art. 24 ust. 6
Art. 19 ust. 1	Art. 25 ust. 1
Art. 19 ust. 2	Art. 25 ust. 2
Art. 19 ust. 3	Art. 25 ust. 3
Art. 19 ust. 4	—
Art. 20 ust. 1	Art. 27 ust. 1
Art. 20 ust. 2	Art. 27 ust. 2
Art. 20 ust. 3	Art. 27 ust. 3
Art. 21 ust. 1	Art. 29 ust. 1
Art. 21 ust. 1a	Art. 32 ust. 1
Art. 21 ust. 1b	Art. 32 ust. 2
Art. 21 ust. 2	Art. 29 ust. 2
Art. 21 ust. 3 lit. a)	Art. 30 ust. 1 lit. a)
Art. 21 ust. 3 lit. b)	Art. 30 ust. 1 lit. b)
Art. 21 ust. 3 lit. c)	Art. 30 ust. 1 lit. c)
Art. 21 ust. 3 lit. d)	Art. 30 ust. 1 lit. d)
Art. 21 ust. 3 lit. e)	Art. 30 ust. 1 lit. e)

Czwartek, 15 września 2016 r.

Dyrektywa 2003/71/WE	Niniejsze rozporządzenie
Art. 21 ust. 3 lit. f)	Art. 30 ust. 1 lit. f)
Art. 21 ust. 3 lit. g)	Art. 30 ust. 1 lit. g)
Art. 21 ust. 3 lit. h)	Art. 30 ust. 1 lit. h)
Art. 21 ust. 3 lit. i)	Art. 30 ust. 1 lit. i)
Art. 21 ust. 3 akapit drugi	Art. 30 ust. 1 akapit drugi
Art. 21 ust. 4 lit. a)	Art. 30 ust. 1 lit. l)
Art. 21 ust. 4 lit. b)	Art. 30 ust. 1 lit. m)
Art. 21 ust. 4 lit. c)	—
Art. 21 ust. 4 lit. d)	Art. 30 ust. 1 lit. n)
Art. 21 ust. 4 akapit drugi	Art. 30 ust. 1 akapit trzeci
Art. 21 ust. 5	Art. 29 ust. 3 i art. 30 ust. 5
Art. 22 ust. 1	Art. 33 ust. 2
Art. 22 ust. 2 akapit pierwszy	Art. 31 ust. 1
Art. 22 ust. 2 akapit drugi	—
Art. 22 ust. 2 akapit trzeci	Art. 31 ust. 5
Art. 22 ust. 3	—
Art. 22 ust. 4	Art. 31 ust. 6 i 7
Art. 23 ust. 1	Art. 35 ust. 1
Art. 23 ust. 2	Art. 35 ust. 2
Art. 24	Art. 43
Art. 24a ust. 1	Art. 42 ust. 2
Art. 24a ust. 2	Art. 42 ust. 4
Art. 24a ust. 3	Art. 42 ust. 1

Czwartek, 15 września 2016 r.

Dyrektywa 2003/71/WE	Niniejsze rozporządzenie
Art. 24b	Art. 42 ust. 3
Art. 24c	Art. 42 ust. 5
Art. 25 ust. 1	Art. 36 ust. 1
Art. 25 ust. 2	Art. 40
Art. 26	Art. 38
Art. 27	—
Art. 28	—
Art. 29	—
Art. 30	—
Art. 31	Art. 46
Art. 32	Art. 47
Art. 33	Art. 47

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0354

Azyl: środki tymczasowe na rzecz Włoch i Grecji *

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady zmieniającej decyzję Rady (UE) 2015/1601 z dnia 22 września 2015 r. ustanawiającą środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji (COM(2016)0171 – C8-0133/2016 – 2016/0089(NLE))

(Konsultacja)

(2018/C 204/42)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2016)0171),
  - uwzględniając art. 78 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0133/2016),
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0236/2016),
1. zatwierdza po poprawkach wniosek Komisji;
  2. zwraca się do Komisji o odpowiednią zmianę jej wniosku, zgodnie z art. 293 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
  3. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
  4. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do wniosku Komisji;
  5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 2

Tekst proponowany przez Komisję

- (2) Zgodnie z art. 4 ust. 2 decyzji (UE) 2015/1601, począwszy od 26 września 2016 r. 54 000 osób ubiegających się o ochronę międzynarodową powinno zostać relokowanych z Włoch i Grecji na terytorium innych państw członkowskich, chyba że do tej daty, zgodnie z art. 4 ust. 3, Komisja wystąpi z wnioskiem o przydział miejsc innym państwom członkowskim (beneficjentom), które znalazły się w sytuacji nadzwyczajnej charakteryzującej się nagłym napływem **obywateli państw trzecich**.

Poprawka

- (2) Zgodnie z art. 4 ust. 2 decyzji (UE) 2015/1601, począwszy od 26 września 2016 r. 54 000 osób ubiegających się o ochronę międzynarodową powinno zostać relokowanych z Włoch i Grecji **zgodnie z liczbami ustalonymi w tej decyzji (mianowicie 12 764 osób ubiegających się o ochronę międzynarodową z Włoch i 41 236 takich osób z Grecji)** na terytorium innych państw członkowskich, chyba że do tej daty, zgodnie z art. 4 ust. 3, Komisja wystąpi z wnioskiem o przydział miejsc innym państwom członkowskim (beneficjentom), które znalazły się w sytuacji nadzwyczajnej charakteryzującej się nagłym napływem **osób**.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 2
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (3) *W art. 1 ust. 2 decyzji (UE) 2015/1601 przewidziano, że Komisja prowadzi stały przegląd sytuacji w odniesieniu do masowego napływu obywateli państw trzecich do państw członkowskich. W stosownych przypadkach Komisja powinna przedłożyć wnioski dotyczące zmiany tej decyzji, aby uwzględnić zmianę sytuacji w terenie i jej wpływ na mechanizm relokacji, a także zmieniającą się presję na państwa członkowskie, w szczególności państwa członkowskie pierwszej linii.*

skreśla się

Poprawka 3
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (3a) *Art. 4 ust. 1 lit. c) decyzji (UE) 2015/1601 przewiduje relokację 54 000 wnioskodawców. Relokację zdefiniowano w art. 2 lit e) tej decyzji jako przekazanie wnioskodawcy z terytorium państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium państwa członkowskiego relokacji. Relokacja nie obejmuje przesiedlania ani przyjmowania osób wymagających ochrony międzynarodowej z państwa trzeciego na terytorium państwa członkowskiego.*

Poprawka 4
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 3 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (3b) *Obowiązkiem Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinno być stałe analizowanie sytuacji odnośnie do masowego napływu obywateli państw trzecich do państw członkowskich.*

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

- (4) W **dniu** 7 marca szefowie państw lub rządów UE uzgodnili, że **dążyć** będą do porozumienia z Turcją w oparciu o szereg zasad, między innymi, iż każdej readmisji Syryjczyka z wysp greckich do Turcji będzie towarzyszyć przesiedlenie innego Syryjczyka z Turcji do państw członkowskich UE, w ramach istniejących zobowiązań. **Te zasady zostały doprecyzowane w komunikacie Komisji dotyczącym dalszych etapów operacyjnych we współpracy między UE a Turcją w dziedzinie migracji, w którym wezwano do podjęcia niezbędnych działań w celu przeniesienia niektórych zobowiązań wynikających z obowiązujących decyzji o relokacji, w szczególności wszystkich lub części obecnie nieprzydzielonych 54 000 miejsc, do tzw. programu 1:1.**

Poprawka

- (4) W **oświadczeniu z dnia** 7 marca szefowie państw lub rządów UE uzgodnili, że będą **dążyć** do porozumienia z Turcją w oparciu o szereg zasad, między innymi, iż każdej readmisji Syryjczyka z wysp greckich do Turcji będzie towarzyszyć przesiedlenie innego Syryjczyka z Turcji do państw członkowskich UE, w ramach istniejących zobowiązań. **Ten system oparty na zasadzie 1:1 należy wdrażać w celu ochrony Syryjczyków uciekających przed wojną i przesładowaniami oraz przy pełnym poszanowaniu prawa do ubiegania się o azyl oraz zasady non-refoulement zapisanych w prawie unijnym, w konwencji genewskiej z dnia 28 lipca 1951 r. oraz w protokole do niej z dnia 31 stycznia 1967 r. dotyczącym statusu uchodźców.**

Poprawka 6

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

- (5) **Można oczekiwać, że przesiedlenie, przyjęcie** ze względów humanitarnych lub inne formy legalnego **przyjęcia** migrantów z Turcji w ramach krajowych i wielostronnych programów **złagodzą presję migracyjną wywieraną** na państwa członkowskie, **które są beneficjentami relokacji na mocy decyzji (UE) 2015/1601, dzięki zapewnieniu** legalnych i bezpiecznych dróg wjazdu do Unii oraz **zniechęcaniu do nielegalnego przekraczania** granicy. **Dlatego solidarne działania państw członkowskich polegające na przyjmowaniu na swoje terytorium syryjskich obywateli przebywających w Turcji, ewidentnie wymagających ochrony międzynarodowej, powinny być uwzględniane w odniesieniu do 54 000 osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej, o których mowa powyżej. Liczba osób przyjętych w ten sposób z Turcji przez dane państwo członkowskie powinna zostać odjęta od liczby osób, które mają być relokowane do tego państwa członkowskiego na mocy decyzji 2015/1601 w odniesieniu do wspomnianych 54 000 osób ubiegających się o ochronę międzynarodową.**

Poprawka

- (5) **Przesiedlanie, przyjmowanie** ze względów humanitarnych lub inne formy legalnego **przyjmowania** migrantów z Turcji **na wielką skalę** w ramach krajowych i wielostronnych programów **są potrzebne w celu złagodzenia presji migracyjnej wywieranej** na państwa członkowskie **poprzez zapewnienie** legalnych i bezpiecznych dróg wjazdu do Unii oraz **poprzez sprawienie, że nie będzie konieczne nielegalne przekraczanie** granicy. **Należy zatem rozszerzyć zakres tych rozwiązań. Jak dotąd do Unii przesiedlono jedynie minimalną liczbę uchodźców syryjskich. W rezolucji z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie sytuacji w regionie Morza Śródziemnego oraz potrzeby opracowania całościowego podejścia UE do migracji Parlament Europejski wezwał do stworzenia większej liczby bezpieczniejszych i zgodnych z prawem możliwości wjazdu uchodźców i osób ubiegających się o azyl do UE, w tym wiążącego i obowiązkowego podejścia legislacyjnego Unii do przesiedlenia, opracowania programów przyjmowania uchodźców ze względów humanitarnych przez wszystkie państwa członkowskie oraz szerszego stosowania wiz humanitarnych. Środki te powinny stanowić uzupełnienie mechanizmów relokacji przyjętych na mocy decyzji (UE) 2015/1523 i (UE) 2015/1601.**

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 7**Wniosek dotyczący decyzji****Motyw 6**

Tekst proponowany przez Komisję

- (6) Do mechanizmów przyjęcia można zaliczyć przesiedlenie, przyjęcie ze względów humanitarnych lub inne legalne sposoby przyjęcia osób ewidentnie wymagających ochrony międzynarodowej, takie jak programy wizowe ze względów humanitarnych, transfery ze względów humanitarnych, programy łączenia rodzin, prywatne projekty sponsorowania, programy stypendialne, programy mobilności zawodowej i inne.

Poprawka

- (6) Do mechanizmów przyjęcia można zaliczyć przesiedlenie, przyjęcie ze względów humanitarnych lub inne legalne sposoby przyjęcia osób ewidentnie wymagających ochrony międzynarodowej, takie jak programy wizowe ze względów humanitarnych, transfery ze względów humanitarnych, programy łączenia rodzin, prywatne projekty sponsorowania, programy stypendialne, **dostęp do edukacji**, programy mobilności zawodowej i inne.

Poprawka 8**Wniosek dotyczący decyzji****Motyw 6 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

- (6a) *Dyrektywa Rady 2003/86/WE^(1a) stanowi, że środki dotyczące łączenia rodziny powinny zostać przyjęte zgodnie z obowiązkiem ochrony rodziny i poszanowania życia rodzinnego zawartym w wielu instrumentach prawa międzynarodowego. Łączenie rodzin nie jest zatem uzależnione od innych strategii politycznych Unii ani od środków solidarnościowych czy nadzwyczajnych. Państwa członkowskie powinny szanować i propagować łączenie rodzin we wszystkich przypadkach.*

Poprawka

- ^(1a) Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz.U. L 251 z 3.10.2003, s. 12).

Poprawka 25**Wniosek dotyczący decyzji****Motyw 6 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

- (6b) *Wiele osób wymagających ochrony międzynarodowej obecnie przebywających w Grecji i we Włoszech nie może zostać objętych kryzysowym mechanizmem relokacji, ponieważ podlegają one pod rozporządzenie (UE) nr 604/2013. Państwa członkowskie powinny szybko wdrożyć prawo do łączenia rodzin na mocy rozporządzenia (UE) nr 604/2013, a w przypadku osób wymagających ochrony powinny wdrożyć przyspieszone procedury, aby umożliwić im jak najszybsze połączenie z rodziną.*

Poprawka

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

- (7) Niniejsza decyzja nie powinna mieć wpływu na zobowiązania podjęte przez państwa członkowskie w ramach programu przesiedleń uzgodnionego w konkluzjach przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 20 lipca 2015 r. i zobowiązania te nie powinny liczyć się jako wypełnianie zobowiązań wynikających z decyzji 2015/1601. **Z tego względu państwo członkowskie, które zdecyduje się na wypełnienie swoich zobowiązań na mocy decyzji (UE) 2015/1601 przez przyjęcie w drodze przesiedlenia Syryjczyków przebywających w Turcji, nie może zaliczać tych działań w poczet zobowiązań wynikających z programu przesiedleń z dnia 20 lipca 2015 r.**

Poprawka

- (7) Niniejsza decyzja nie powinna mieć wpływu na zobowiązania podjęte przez państwa członkowskie w ramach programu przesiedleń uzgodnionego w konkluzjach przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 20 lipca 2015 r. i zobowiązania te nie powinny liczyć się jako wypełnianie zobowiązań wynikających z decyzji 2015/1601.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

- (8) Aby zapewnić odpowiednie monitorowanie sytuacji, państwa członkowskie powinny co miesiąc **składać Komisji sprawozdania dotyczące Syryjczyków** przebywających w Turcji przyjętych na terytorium tych państw **w ramach możliwości przewidzianej w niniejszej zmianie, wskazując przy tym, na podstawie jakiego programu, krajowego czy wielostronnego, przyjęto daną osobę oraz jaką formę legalnego przyjęcia zastosowano.**

Poprawka

- (8) Aby zapewnić odpowiednie monitorowanie sytuacji, państwa członkowskie powinny co miesiąc **informować Komisję o Syryjczykach** przebywających w Turcji przyjętych na terytorium tych państw, **o zastosowanej formie ich przyjęcia oraz o rodzaju systemu, zgodnie z którym do niego doszło.**

Poprawka 11

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

- (8a) **Przesiedlenie nie powinno odbywać się kosztem relokacji. Zarówno przesiedlenie, jak i relokacja stanowią ważne instrumenty solidarności. Relokacja jest jedną z form wyrazu wewnętrznej solidarności między państwami członkowskimi, natomiast przesiedlenie oraz przyjmowanie ze względów humanitarnych i innych należą do form wyrazu solidarności zewnętrznej z państwami trzecimi przyjmującymi większość uchodźców.**

Poprawka

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 12
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 8 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (8b) *Jeżeli chodzi o aktualną liczbę osób ubiegających się o azyl w Grecji, a także rosnącą liczbę wnioskodawców przybywających do Włoch, należy oczekiwać, że zapotrzebowanie na miejsca na potrzeby relokacji w sytuacjach nadzwyczajnych będzie utrzymywać się na wysokim poziomie.*

Poprawka 13
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 8 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (8c) *Według uzyskanych niedawno danych Biura UNHCR w Grecji przebywa obecnie 53 859 osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, z których większość stanowią Syryjczycy (45 %), Irakijczycy (22 %) i Afgańczycy (21 %). Pomimo spadku liczby osób przybywających i z uwagi na polityczny charakter oświadczenia szefów państw lub rządów UE w sprawie współpracy z Turcją wydanego dnia 18 marca 2016 r. jest wysoce niepewne, czy obecny spadek liczby osób ubiegających się o azyl przybywających do Grecji będzie się utrzymywał. Z drugiej strony uchodźcy mogą korzystać z nowych szlaków migracyjnych, takich jak szlak wiodący przez środkową część Morza Śródziemnego do Włoch, na którym Biuro UNHCR odnotowało wzrost liczby migrantów przybywających przez Libię o 42,5 % w porównaniu z analogicznym okresem w 2015 r. Należy zatem oczekiwać, że utrzyma się wysokie zapotrzebowanie na miejsca na potrzeby relokacji.*

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 14
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 8 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (8d) *W komunikacie pt. „Pierwsze sprawozdanie w sprawie relokacji i przesiedlenia” z dnia 16 marca 2016 r. Komisja zwróciła uwagę na niedociągnięcia we wdrażaniu decyzji (UE) 2015/1601. Reakcja państw członkowskich na ogólne wezwanie EASO do 374 ekspertów jest najwyraźniej niewystarczająca, biorąc pod uwagę krytyczną sytuację, w jakiej znajdują się Włochy i Grecja. Pomimo rosnącej liczby małoletnich bez opieki wśród osób ubiegających się o azyl i uchodźców kwalifikujących się do relokacji, relokowano ich bardzo niewiele pomimo decyzji Rady w sprawie relokacji, zakładających priorytetowe traktowanie wnioskodawców wymagających szczególnego traktowania. Niektóre państwa członkowskie po dziś dzień nie udostępniły miejsc, do których można by relokować te osoby. Jedynie 18 państw członkowskich zobowiązało się relokować wnioskodawców z Grecji, zaś 19 państw – z Włoch. Niektóre spośród tych państw zobowiązały się do tego w ograniczonym zakresie w stosunku do całkowitej wielkości swego przydziału.*

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 15
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 8 e (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(8e) *Komisja wszczęła postępowania o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego wobec Włoch i Grecji w związku z wdrażaniem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013^(1a) oraz wobec Grecji w związku z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE^(1b). Jednak nie podjęto żadnych działań prawnych wobec państw członkowskich, które nie wywiązują się z obowiązków określonych w decyzji (UE) 2015/1601.*

^(1a) *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania rozporządzenia (UE) nr 604/2013 w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1077/2011 ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (wersja przekształcona) (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 1).*

^(1b) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 96).*

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 16
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 8 f (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (8f) Państwa członkowskie relokacji muszą w pełni wywiązywać się ze swoich obowiązków określonych w decyzjach (UE) 2015/1523 i (UE) 2015/1601, aby zmniejszyć presję ciążącą na państwach członkowskich pierwszej linii. Państwa członkowskie relokacji powinny niezwłocznie i zdecydowanie nasilić starania podejmowane w reakcji na nagłą sytuację humanitarną w Grecji i zapobiegać pogarszaniu się sytuacji we Włoszech. Dotychczas państwa członkowskie udostępniły jedynie 7 % miejsc na potrzeby relokacji. Do dnia 5 czerwca 2016 r. skuteczną relokacją objęto jedynie 793 osób z Włoch i 2 033 z Grecji. W pierwszym sprawozdaniu w sprawie relokacji i przesiedlenia z dnia 16 marca 2016 r. Komisja zaznaczyła, że państwa członkowskie w ciągu dwóch lat musiałyby osiągnąć poziom relokacji wynoszący co najmniej 5 680 osób miesięcznie, aby wywiązać się ze swoich obowiązków w tym zakresie.

Poprawka 17
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 8 g (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (8g) Afgańczycy także powinni kwalifikować się do relokacji na mocy decyzji (UE) 2015/1601. W 2015 r. liczba wniosków o udzielenie azylu złożonych w Unii przez Afgańczyków osiągnęła bezprecedensowy poziom około 180 000, przez co Afgańczycy stanowili w tym roku drugą co do wielkości grupę osób ubiegających się o azyl w Unii. Zdecydowana większość z nich przybywa do Grecji. Wśród tych osób liczną grupę stanowią małe dzieci bez opieki. Osoby te potrzebują szczególnej ochrony, której Grecja nie jest w stanie zapewnić ze względu na utrzymującą się silną presję azylową. Pogarszający się stan bezpieczeństwa w Afganistanie, przy rekordowo wysokiej liczbie ataków terrorystycznych i ofiar cywilnych w 2015 r., doprowadził do znacznego wzrostu wskaźnika przyznawania Afgańczykom azylu w Unii, tj. z 43 % w 2014 r. do 66 % w 2015 r. według danych Eurostatu.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 18
Wniosek dotyczący decyzji
Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

- (14) **Zważywszy na pilny charakter sytuacji niniejsza** decyzja powinna wejść w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,

Poprawka

- (14) **Niniejsza** decyzja powinna wejść w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,

Poprawka 19
Wniosek dotyczący decyzji
Artykuł 1 – ustęp 1 – punkt - 1 (nowy)
Decyzja (UE) 2015/1601
Artykuł 3 – ustęp 2

Obowiązujący tekst

2. Relokację na podstawie niniejszej decyzji stosuje się wyłącznie w odniesieniu do wnioskodawców posiadających obywatelstwo państwa, w przypadku którego obywateli decyzje o udzieleniu ochrony międzynarodowej stanowią – według najnowszych dostępnych średnich danych Eurostatu dla całej Unii, które są uaktualniane kwartalnie – 75 % lub więcej decyzji wydanych w pierwszej instancji w sprawie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, o których mowa w rozdziale III dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE (1). W przypadku bezpaństwowców bierze się pod uwagę państwo poprzedniego miejsca zwykłego pobytu. W przypadku bezpaństwowców bierze się pod uwagę państwo poprzedniego miejsca zwykłego pobytu. Aktualizacje kwartalne bierze się pod uwagę wyłącznie w odniesieniu do wnioskodawców, w przypadku których nie stwierdzono jeszcze, że mogą być relokowani zgodnie z art. 5 ust. 3 niniejszej decyzji.

Poprawka

-1) art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Relokację na podstawie niniejszej decyzji stosuje się wyłącznie w odniesieniu do wnioskodawców posiadających **obywatelstwo syryjskie, irackie, erytrejskie lub afgańskie bądź** obywatelstwo państwa, w przypadku którego obywateli decyzje o udzieleniu ochrony międzynarodowej stanowią – według najnowszych dostępnych średnich danych Eurostatu dla całej Unii, które są uaktualniane kwartalnie – 75 % lub więcej decyzji wydanych w pierwszej instancji w sprawie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, o których mowa w rozdziale III dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE (1). W przypadku bezpaństwowców bierze się pod uwagę państwo poprzedniego miejsca zwykłego pobytu. W przypadku bezpaństwowców bierze się pod uwagę państwo poprzedniego miejsca zwykłego pobytu. Aktualizacje kwartalne bierze się pod uwagę wyłącznie w odniesieniu do wnioskodawców, w przypadku których nie stwierdzono jeszcze, że mogą być relokowani zgodnie z art. 5 ust. 3 niniejszej decyzji.”

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł – ustęp 1

Decyzja (UE) 2015/1601

Artykuł 4 – ustęp 3a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

W art. 4 decyzji (UE) 2015/1601 dodaje się ustęp 3a w brzmieniu:

skreśla się

„3a. W odniesieniu do relokacji wnioskodawców, o których mowa w ust. 1 lit. c), przyjęcie przez państwo członkowskie na swoje terytorium syryjskich obywateli przebywających w Turcji w ramach krajowych lub wielostronnych programów legalnego przyjęcia osób ewidentnie wymagających ochrony międzynarodowej, innych niż program przesiedleń, który był przedmiotem konkluzji przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 20 lipca 2015 r., powoduje odpowiednią redukcję zobowiązań danego państwa członkowskiego.

Do każdego takiego legalnego przyjęcia powodującego redukcję zobowiązań w zakresie relokacji stosuje się odpowiednio art. 10.

Państwa członkowskie co miesiąc składają Komisji sprawozdanie dotyczące liczby osób legalnie przyjętych do celów niniejszego ustępu, wskazując rodzaj programu, w ramach którego dokonano przyjęcia, oraz formę legalnego przyjęcia, jaką zastosowano.”.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 1 – ustęp 1 – punkt 1 a (nowy)

Decyzja (UE) 2015/1601

Artykuł 5 – ustęp 2

Obowiązujący tekst

Poprawka

2. Państwa członkowskie podają regularnie, nie rzadziej niż co trzy miesiące, liczbę wnioskodawców, których można szybko relokować na ich terytorium, oraz przekazują wszelkie inne istotne informacje.

1a) art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie podają regularnie, nie rzadziej niż co trzy miesiące, liczbę wnioskodawców, których można szybko relokować na ich terytorium, oraz przekazują wszelkie inne istotne informacje. **Państwa członkowskie udostępniają co najmniej jedną trzecią miejsc na potrzeby relokacji do dnia 31 grudnia 2016 r.”.**

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 22**Wniosek dotyczący decyzji****Artykuł 1 – ustęp 1 – punkt 1 b (nowy)**

Decyzja (UE) 2015/1601

Artykuł 5 – ustęp 4

Obowiązujący tekst

4. Po wyrażeniu zgody przez państwo członkowskie relokacji Włochy i Grecja możliwie jak najszybciej podejmują decyzję o relokacji poszczególnych wnioskodawców do danego państwa członkowskiego relokacji, w uzgodnieniu z EASO, i powiadamiają wnioskodawcę zgodnie z art. 6 ust. 4. Państwo członkowskie relokacji może podjąć decyzję o odmowie zgody na relokację danego wnioskodawcy wyłącznie wtedy, gdy istnieją uzasadnione powody, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu.

Poprawka

1b) art. 5 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Po wyrażeniu zgody przez państwo członkowskie relokacji Włochy i Grecja możliwie jak najszybciej podejmują decyzję o relokacji poszczególnych wnioskodawców do danego państwa członkowskiego relokacji, w uzgodnieniu z EASO, i powiadamiają wnioskodawcę zgodnie z art. 6 ust. 4. Państwo członkowskie relokacji może podjąć decyzję o odmowie zgody na relokację danego wnioskodawcy wyłącznie wtedy, gdy istnieją uzasadnione powody, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu. **Jeżeli w terminie dwóch tygodni ze strony państwa członkowskiego relokacji nie wpłynie zgoda na relokację, uznaje się, że to państwo członkowskie wyraziło na nią zgodę.**”

Poprawka 23**Wniosek dotyczący decyzji****Artykuł 1 – ustęp 1 – punkt 1 c (nowy)**

Decyzja (UE) 2015/1601

Artykuł 5 – ustęp 10

Obowiązujący tekst

10. Przewidzianą w niniejszym artykule procedurę relokacji należy przeprowadzić jak najszybciej, nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od momentu, w którym państwo członkowskie relokacji podało liczbę wnioskodawców, o których mowa w ust. 2, **chyba że państwo członkowskie relokacji wyraziło zgodę, o której mowa w ust. 4, później niż dwa tygodnie przed końcem tego dwumiesięcznego terminu. W takim przypadku termin przeprowadzenia procedury relokacji można przedłużyć o okres nieprzekraczający kolejnych dwóch tygodni. Ponadto** termin można również przedłużyć o **kolejne** cztery tygodnie, w odpowiednich przypadkach, jeżeli Włochy lub Grecja wykażą obiektywne, praktyczne przeszkody, które uniemożliwiają dokonanie przekazania.

Poprawka

1c) art. 5 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Przewidzianą w niniejszym artykule procedurę relokacji należy przeprowadzić jak najszybciej, nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od momentu, w którym państwo członkowskie relokacji podało liczbę wnioskodawców, o których mowa w ust. 2. Termin można przedłużyć o cztery tygodnie, w odpowiednich przypadkach, jeżeli Włochy lub Grecja wykażą obiektywne, praktyczne przeszkody, które uniemożliwiają dokonanie przekazania.”

Czwartek, 15 września 2016 r.

P8_TA(2016)0355

Wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich *

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (COM(2016)0071 – C8-0098/2016 – 2016/0043(NLE))

(Konsultacja)

(2018/C 204/43)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2016)0071),
  - uwzględniając art. 148 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0098/2016),
  - uwzględniając swoje stanowisko z dnia 8 lipca 2015 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽¹⁾,
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8-0247/2016),
1. zatwierdza po poprawkach wniosek Komisji;
  2. zwraca się do Komisji o odpowiednią zmianę jej wniosku, zgodnie z art. 293 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
  3. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
  4. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do wniosku Komisji;
  5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw - 1 (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(-1) **Swoją decyzją (UE) 2015/1848 ^(1a) Rada po raz kolejny postanowiła zignorować rezolucję ustawodawczą Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lipca 2015 r. Postawa Rady jest niezgodna z duchem traktatów, gdyż osłabia współpracę między instytucjami unijnymi i zwiększa deficyt demokratyczny wobec obywateli Unii. Parlament Europejski głęboko ubolewa nad podejściem Rady i podkreśla, że jego rezolucja ustawodawcza powinna być wzięta pod uwagę.**

^(1a) **Decyzja Rady (UE) 2015/1848 z dnia 5 października 2015 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityk zatrudnienia państw członkowskich na rok 2015 (Dz.U. L 268 z 15.10.2015, s. 28).**

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0261.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 2**Wniosek dotyczący decyzji****Motyw 1***Tekst proponowany przez Komisję*

- (1) Artykuł 145 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że państwa członkowskie i Unia działają w celu wypracowania skoordynowanej strategii dla zatrudnienia, a w szczególności na rzecz wspierania wysokiego poziomu kwalifikacji i wykształcenia pracowników i ich zdolności do dostosowywania się, jak również wspierania reagujących na zmiany gospodarcze rynków pracy, mając na względzie osiągnięcie celów określonych w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).

Poprawka

- (1) Artykuł 145 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że państwa członkowskie i Unia działają w celu wypracowania skoordynowanej strategii dla zatrudnienia, a w szczególności na rzecz wspierania wysokiego poziomu kwalifikacji i wykształcenia pracowników i ich zdolności do dostosowywania się, jak również wspierania reagujących na zmiany gospodarcze rynków pracy, mając na względzie osiągnięcie celów określonych w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). **Zgodnie z art. 9 i 10 TFUE przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia powinna zapewnić zintegrowany rynek pracy, który będzie sprzyjał włączeniu społecznemu i będzie w stanie poradzić sobie z poważnymi konsekwencjami bezrobocia i zagwarantować wysoki poziom zatrudnienia, stworzyć godne warunki pracy w całej Unii, w tym odpowiednie wynagrodzenia, i zapewnić odpowiednią ochronę socjalną zgodnie z prawem pracy i rokowaniami zbiorowymi oraz zasadą pomocniczości, jak również wysoki poziom kształcenia i szkoleń, a także zwalczać dyskryminację ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.**

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 2

Tekst proponowany przez Komisję

- (2) Zaproponowana przez Komisję strategia „Europa 2020” **umożliwia** Unii ukierunkowanie swojej gospodarki na inteligentny i zrównoważony wzrost, sprzyjający włączeniu społecznemu, któremu towarzyszy wysoki poziom zatrudnienia, wydajności i spójności społecznej. **Pięć głównych celów, które wyszczególniono w ramach odpowiednich wytycznych, to cele wspólne, które wytyczają kierunek działań państw członkowskich, uwzględniając ich pozycje wyjściowe i uwarunkowania krajowe, jak również pozycję wyjściową i uwarunkowania Unii.** Europejska strategia zatrudnienia ma kluczowe znaczenie dla wdrażania celów nowej strategii w zakresie zatrudnienia i rynku pracy.

Poprawka

- (2) Zaproponowana przez Komisję strategia „Europa 2020” **powinna umożliwić** Unii ukierunkowanie swojej gospodarki na inteligentny i zrównoważony wzrost, sprzyjający włączeniu społecznemu, któremu towarzyszy wysoki poziom zatrudnienia, wydajności i spójności społecznej. **Unia potrzebuje całościowej polityki i inwestycji publicznych, które będą zwalczać bezrobocie i ubóstwo. W tym kontekście głęboki niepokój budzą odnotowane dotychczas zmiany wskaźników zatrudnienia i wskaźników społecznych strategii „Europa 2020”, gdyż liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym zamiast zmaleć, wzrosła o pięć milionów, wskaźnik zatrudnienia w niektórych krajach nie powrócił jeszcze do poziomu sprzed kryzysu, a w niektórych państwach członkowskich odsetek młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani niekształcącej się (młodzieży NEET) przekracza 20 %, podczas gdy odsetek osób wcześniej kończących naukę sięga 23 %.** Europejska strategia zatrudnienia ma kluczowe znaczenie dla wdrażania celów nowej strategii w zakresie zatrudnienia, **włączenia społecznego i rynku pracy. Cele te nie zostały jednak zrealizowane, a państwa członkowskie muszą dłożyć większych starań, by osiągnąć oczekiwane wyniki. Realizacja strategii „Europa 2020” w obszarze zatrudnienia i warunków socjalnych musi pozostać głównym celem polityki zatrudnienia państw członkowskich.**

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

- (3) Zintegrowane wytyczne **są** zgodne z konkluzjami Rady Europejskiej. Wyznaczają one dokładny kierunek, w jakim państwa członkowskie powinny zmierzać, opracowując swoje krajowe programy reform i wdrażając reformy, a także odzwierciedlają współzależności zgodnie z paktem stabilności i wzrostu. Wytyczne dotyczące zatrudnienia powinny **stanowić podstawę dla** wszelkich zaleceń, jakie Rada może kierować do poszczególnych państw członkowskich na mocy art. 148 ust. 4 TFUE, **równoległe** z indywidualnymi zaleceniami kierowanymi do państw członkowskich na podstawie art. 121 ust. 2 tego Traktatu. Wytyczne dotyczące zatrudnienia powinny stanowić **również** podstawę opracowania wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu, przesyłanego co roku przez Radę i Komisję Europejską do Rady Europejskiej.

Poprawka

- (3) Zintegrowane wytyczne **powinny być** zgodne z konkluzjami Rady Europejskiej. Wyznaczają one dokładny kierunek, w jakim państwa członkowskie powinny zmierzać, opracowując swoje krajowe programy reform i wdrażając reformy, a także odzwierciedlają współzależności zgodnie z paktem stabilności i wzrostu. Wytyczne dotyczące zatrudnienia powinny **być brane pod uwagę przy formułowaniu** wszelkich zaleceń, jakie Rada może kierować do poszczególnych państw członkowskich na mocy art. 148 ust. 4 TFUE, **przy zachowaniu odpowiedniej równowagi** z indywidualnymi zaleceniami kierowanymi do państw członkowskich na podstawie art. 121 ust. 2 TFUE. **Zalecenia dla poszczególnych krajów powinny uwzględniać nie tylko wskaźniki ekonomiczne, lecz w stosownych przypadkach również wskaźniki zatrudnienia i wskaźniki społeczne, oceniając ex ante proponowane reformy i ich wpływ na obywateli.** Wytyczne dotyczące zatrudnienia powinny **być ustalone w ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim i powinny** stanowić podstawę opracowania wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu, przesyłanego co roku przez Radę i Komisję Europejską do Rady Europejskiej. **Trzy wskaźniki zatrudnienia – współczynnik aktywności zawodowej, bezrobocia młodzieży i bezrobocia długoterminowego – zostały w ostatnim czasie włączone do procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej, a Parlament Europejski w rezolucji z dnia 25 lutego 2016 r.^(1a) wezwał odnośnie państwa członkowskie do zainicjowania w oparciu o te wskaźniki dogłębnej analizy, która może dać początek kolejnym propozycjom i realizacji reform gospodarczych, społecznych i reform rynku pracy.**

^(1a) Teksty przyjęte P8_TA(2016)0058.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

- (4) Analiza krajowych programów reform państw członkowskich zawarta we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu wskazuje na to, że państwa członkowskie nadal powinny skupiać wszystkie wysiłki na priorytetowych obszarach, tj. na podnoszeniu współczynnika aktywności zawodowej i ograniczaniu bezrobocia strukturalnego, zwiększaniu zasobów wykwalifikowanej siły roboczej **odpowiadającej potrzebom** rynku pracy, propagowaniu **jakości zatrudnienia** i uczenia się przez całe życie, poprawie wydajności systemów kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz zwiększaniu liczby osób podejmujących studia wyższe, promowaniu włączenia społecznego i zwalczaniu ubóstwa.

Poprawka

- (4) Analiza krajowych programów reform państw członkowskich zawarta we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu wskazuje na to, że państwa członkowskie **powinny uwzględnić zalecenia Parlamentu Europejskiego w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego, zalecenia dla poszczególnych krajów oraz wytyczne w sprawie zatrudnienia** i nadal powinny skupiać wszystkie wysiłki na priorytetowych obszarach, tj. na podnoszeniu współczynnika aktywności zawodowej i ograniczaniu bezrobocia strukturalnego **przez tworzenie nowych miejsc pracy i wspieranie sprawnie działającego, sprzyjającego włączeniu społecznemu, dynamicznego rynku pracy**, zwiększaniu zasobów wykwalifikowanej siły roboczej **zdolnej reagować na potrzeby** rynku pracy, propagowaniu **godnych miejsc pracy** i uczenia się przez całe życie, poprawie wydajności systemów kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz zwiększaniu liczby osób podejmujących studia wyższe, promowaniu włączenia społecznego i **godzenia życia prywatnego z zawodowym, przeciwdziałaniu wszelkim formom dyskryminacji** i zwalczaniu ubóstwa, **zwłaszcza wśród dzieci, jak również zwiększaniu zdolności starzejącej się populacji**.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący decyzji

Motyw 6 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (6a) 120 mln obywateli Unii, czyli około 25 %, jest zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ta wyjątkowa sytuacja, która cechuje się wysoką liczbą obywateli Unii, którzy są bez pracy, wymaga od Komisji przyjęcia środków w celu zachęcenia państw członkowskich do opracowania systemu minimalnego dochodu obywatelskiego, aby zapewnić tym osobom godziwe warunki życia.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący decyzji

Artykuł 2 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich **określone w załączniku do decyzji Rady z dnia 5 października 2015 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich**⁽⁴⁾ obowiązują również w 2016 r., a państwa członkowskie uwzględniają je w swojej polityce zatrudnienia.

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (UE) 2015/1848 z dnia 5 października 2015 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (Dz.U. L 268 z 15.10.2015, s. 28)

Poprawka

Niniejszym przyjmuje się przedstawione w załączniku wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich. Państwa członkowskie uwzględniają te wytyczne w swojej polityce zatrudnienia i programach reform, w sprawie których przekazywane są sprawozdania zgodnie z art. 148 ust. 3 TFUE.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący decyzji

Załącznik (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Wytyczna 5: Pobudzanie zapotrzebowania na pracę

Państwa członkowskie, we współpracy z regionalnymi i lokalnymi władzami powinny skutecznie i szybko zająć się kwestią bezrobocia, i ułatwiać tworzenie trwałych i wysokiej jakości miejsc pracy oraz w nie inwestować, rozwiązać problem dostępu dla grup ryzyka i zmniejszać przeszkody w zatrudnianiu osób o różnych poziomach umiejętności i we wszystkich sektorach rynku pracy dla przedsiębiorstw, między innymi przez ograniczanie biurokracji, ale respektując standardy pracy i standardy społeczne, promować przedsiębiorczość młodych oraz w szczególności wspierać tworzenie i rozwój mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw w celu zwiększenia wskaźnika zatrudnienia wśród kobiet i mężczyzn. Państwa członkowskie powinny również aktywnie promować między innymi zatrudnienie w białym i zielonym sektorze oraz niebieskiej gospodarce oraz gospodarkę społeczną i sprzyjać innowacjom społecznym.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Należy przenieść obciążenia podatkowe z pracy na inne źródła opodatkowania, które mają mniej niekorzystny wpływ na zatrudnienie i wzrost gospodarczy, przy jednoczesnej ochronie przychodów na potrzeby odpowiedniej ochrony socjalnej i wydatków zorientowanych na inwestycje publiczne, innowacje i tworzenie miejsc pracy. Zmniejszenie opodatkowania pracy powinno być ukierunkowane na odpowiednie składniki obciążenia podatkowego, zwalczanie dyskryminacji oraz usuwanie przeszkód i czynników zniechęcających do uczestnictwa w rynku pracy, zwłaszcza w odniesieniu do osób niepełnosprawnych i osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, przy jednoczesnym poszanowaniu obowiązujących zasad prawa pracy.

Polityka zapewniająca odpowiednie dochody umożliwiające utrzymanie się ma nadal znaczenie dla tworzenia zatrudnienia i zmniejszenia ubóstwa w Unii. Państwa członkowskie powinny zatem, wspólnie z partnerami społecznymi, respektować i zachęcać do korzystania z mechanizmów ustalania płac, co pozwoli na dostosowanie realnych wynagrodzeń do zmian wydajności pracy oraz na skorygowanie dawnych dysproporcji bez podsycania presji deflacyjnej. Te mechanizmy powinny zapewniać wystarczające zasoby na zaspokojenie podstawowych potrzeb, przy uwzględnieniu wskaźników ubóstwa dla każdego państwa członkowskiego. W tym względzie należy właściwie ocenić różnice w poziomach umiejętności i warunkach na lokalnych rynkach pracy w celu zapewnienia płac pozwalających na godziwe życie w całej Unii. Podczas ustalania minimalnych płac zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktyką państwa członkowskie i partnerzy społeczni powinni zapewnić ich adekwatność, a także uwzględnić ich wpływ na ubóstwo pracujących, dochody gospodarstw domowych, łączny popyt, tworzenie miejsc pracy i konkurencyjność.

Państwa członkowskie powinny dążyć do zmniejszania biurokracji, aby odciążać małe i średnie przedsiębiorstwa, gdyż przyczyniają się one w bardzo dużej mierze do tworzenia miejsc pracy.

Wytuczna 6: Zwiększenie podaży pracy i umiejętności

Czwartek, 15 września 2016 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie powinny promować zrównoważoną wydajność i szanse na wysokiej jakości zatrudnienie poprzez zapewnienie należytego dostępu do właściwej wiedzy i umiejętności, dostępnych dla każdego. Specjalną uwagę należy poświęcić opiece zdrowotnej, usługom socjalnym i usługom transportowym, które stoją w obliczu lub w perspektywie średnioterminowej staną w obliczu braków kadrowych. Państwa członkowskie powinny dokonać skutecznych inwestycji w wysokiej jakości, integracyjne systemy kształcenia od wczesnych lat i szkolenia zawodowego, przy jednoczesnym zwiększaniu skuteczności i wydajności w celu podwyższania poziomu wiedzy fachowej i umiejętności siły roboczej, przy jednoczesnym zwiększaniu zróżnicowania umiejętności; pozwoli to lepiej przewidywać i dostosować się do szybko zmieniających się potrzeb dynamicznych rynków pracy w gospodarce, która jest w coraz większym stopniu objęta cyfryzacją. W związku z tym należy wziąć pod uwagę fakt, że umiejętności miękkie, takie jak umiejętność komunikacji, zyskują coraz większe znaczenie w licznych zawodach.

Państwa członkowskie powinny propagować wśród młodych ludzi przedsiębiorczość między innymi przez wprowadzenie dobrowolnych kursów przedsiębiorczości i zachęcanie do tworzenia studenckich przedsiębiorstw w szkołach wyższych i pomaturalnych. Państwa członkowskie, we współpracy z regionalnymi i lokalnymi władzami, powinny zwiększyć wysiłki zmierzające do zapobiegania zbyt wczesnemu porzuceniu nauki przez młodych ludzi, zapewnienia bezproblemowego przechodzenia z etapu kształcenia i szkolenia do życia zawodowego, poprawy dostępu do wysokiej jakości kształcenia dorosłych dla wszystkich i usunięcia barier blokujących ten dostęp, zwracając szczególną uwagę na grupy wysokiego ryzyka i ich potrzeby poprzez przekwalifikowanie w przypadkach, kiedy utrata pracy i zmiany na rynku pracy wymagają ich aktywnej reintegracji. Jednocześnie państwa członkowskie powinny realizować strategie aktywnego starzenia się, aby umożliwić pracę w dobrym stanie zdrowia aż do osiągnięcia wieku emerytalnego.

Zapewniając niezbędny poziom umiejętności wymagany na stale zmieniającym się rynku pracy oraz wspierając kształcenie i szkolenie wraz z programami kształcenia dorosłych, państwa członkowskie powinny mieć na uwadze, że potrzebne są też miejsca pracy niewymagające wysokich kwalifikacji oraz że wysoko wykwalifikowani mają lepsze szanse na zatrudnienie niż średnio i nisko wykwalifikowani.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Dostęp do przystępnej cenowo, wysokiej jakości wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem powinien być priorytetem wszechstronnej polityki i inwestycji w połączeniu ze wsparciem dla rodzin i rodziców oraz środkami pomagającymi godzić rodzicom życie zawodowe z prywatnym, co ma przyczynić się do zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki i zwiększać szanse młodych ludzi na rynku pracy.

Należy skutecznie i szybko rozwiązać problem bezrobocia, w szczególności bezrobocia długotrwałego i wysokiego bezrobocia regionalnego, i zapobiegać mu za pomocą zestawu środków odnoszących się do podaży i popytu. Liczba długotrwanie bezrobotnych i problem niedopasowania umiejętności do potrzeb i ich utrata to problemy, z którymi należy się zmierzyć dzięki kompleksowym i wzajemnie wzmacniającym się strategiom, w tym dzięki udzielaniu zindywidualizowanego i oparte-go o rzeczywiste potrzeby aktywnego wsparcia i zapewnieniu odpowiednich form ochrony społecznej dla długotrwanie bezrobotnych w celu doprowadzenia do ich świadomego i odpowiedzialnego powrotu na rynek pracy. Należy kompleksowo zająć się bezrobociem wśród młodzieży za pomocą wszechstronnej strategii na rzecz zatrudnienia młodzieży. Obejmuje to inwestycje w sektorach, w których mogą powstać wysokiej jakości miejsca pracy dla młodych ludzi, oraz zapewnienie właściwym podmiotom, takim jak służby wsparcia młodzieży, organizatorzy kształcenia i szkolenia, organizacje młodzieżowe i publiczne służby zatrudnienia, środków niezbędnych do pełnej i spójnej realizacji krajowych planów wdrożenia gwarancji dla młodzieży, ale także sprawną absorpcję dostępnych środków przez państwa członkowskie. Należy również ułatwić dostęp do finansowania tym, którzy zdecydowali się na podjęcie działalności gospodarczej, poprzez szerszy dostęp do informacji, redukcję nadmiernej biurokracji oraz możliwość konwertowania kilkumiesięcznego zasiłku dla bezrobotnych w płatną z góry dotację na rozpoczęcie działalności po przedstawieniu biznesplanu i zgodnie z krajowym ustawodawstwem.

Przy opracowywaniu i wprowadzaniu w życie środków walki z bezrobociem państwa członkowskie powinny brać pod uwagę lokalne i regionalne dysproporcje oraz powinny współpracować z lokalnymi służbami zatrudnienia.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Należy zająć się strukturalnymi słabościami w systemach kształcenia i szkolenia w celu zapewnienia wysokiej jakości efektów uczenia się oraz aby zwalczać zjawisko przedwczesnego kończenia nauki i mu zapobiegać, stawiając na wszechstronną edukację wysokiej jakości od najniższego poziomu. Wymaga to elastycznych systemów edukacji z naciskiem na praktykę. Państwa członkowskie, we współpracy z lokalnymi i regionalnymi władzami, powinny poprawić jakość poziomu wykształcenia czyniąc go dostępnym dla wszystkich, stworzyć i ulepszyć dwutorowe systemy kształcenia, dostosowane do ich potrzeb, przez poprawę możliwości szkolenia zawodowego i istniejących ram, takich jak Europass oraz zapewnić, w razie konieczności, odpowiednie przekwalifikowanie zawodowe, tak aby zostały uznane kompetencje nabyte poza formalnym systemem kształcenia. Należy wzmocnić powiązania między kształceniem a pracą, a jednocześnie zapewnić, że edukacja jest na tyle ogólna, że daje solidną podstawę gwarantującą zdolność do zatrudnienia przez całe życie.

Państwa członkowskie powinny lepiej dostosować swoje systemy szkolenia do rynku pracy, aby poprawić przechodzenie z etapu szkolenia do świata pracy. Ma to przede wszystkim znaczenie w związku z cyfryzacją oraz nowymi technologiami, zielonymi miejscami pracy oraz służbą zdrowia.

Dyskryminacja na rynku pracy i dyskryminacja dotycząca dostępu do tego rynku powinna zostać jeszcze bardziej ograniczona, szczególnie w odniesieniu do grup zmagających się z dyskryminacją lub wykluczeniem, takich jak kobiety, osoby starsze, ludzie młodzi, osoby niepełnosprawne i legalni migranci. Na rynku pracy konieczne jest zapewnienie równouprawnienia płci, w tym równych płac, a także dostępu do wysokiej jakości i przystępnej cenowo wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, jak również elastyczności koniecznej, by zapobiec wykluczeniu osób doświadczających przerw w karierze zawodowej ze względu na obowiązki rodzinne, takie jak sprawowanie opieki nad członkami rodziny. W związku z tym państwa członkowskie powinny odblokować dyrektywę o kobietach w zarządzie.

W tym względzie państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę fakt, że odsetek młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się jest wyższy wśród kobiet niż wśród mężczyzn oraz że zjawisko to wynika przede wszystkim ze wzrostu bezrobocia młodzieży, ale także z braku aktywności zawodowej związanej z brakiem wykształcenia.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie powinny w pełni, skutecznie i sprawnie wykorzystywać Europejski Fundusz Społeczny i inne fundusze UE w celu zwalczania ubóstwa, poprawy jakości zatrudnienia, szerszego włączenia społecznego, podniesienia poziomu edukacji, administracji publicznej i usług publicznych. Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych i jego platformy inwestycyjne powinny również zostać wykorzystane do zapewnienia miejsc pracy o wysokiej jakości i wyposażenia pracowników w umiejętności niezbędne do przejścia Unii na zrównoważony model wzrostu gospodarczego.

Wytuczna 7: Poprawa funkcjonowania rynków pracy

Państwa członkowskie powinny ograniczyć segmentację rynku pracy poprzez rozwiązanie problemu niepewności zatrudnienia, niepełnego zatrudnienia, pracy nierejestrowanej i umów o zerowym wymiarze czasu pracy. Przepisy w zakresie ochrony zatrudnienia oraz instytucje zajmujące się tą kwestią powinny zapewniać odpowiednie środowisko dla zatrudnienia, przy zachowaniu odpowiedniego poziomu ochrony pracujących i osób poszukujących pracy lub zatrudnionych na podstawie umów na czas określony, w niepełnym wymiarze czasu pracy, umów nietypowych, umów o świadczenie pracy przez osoby samozatrudnione poprzez aktywne angażowanie partnerów społecznych i zachęcanie do rokowań zbiorowych. Należy zadbać o wysoką jakość zatrudnienia dla wszystkich, przez co rozumie się bezpieczeństwo społeczno-gospodarcze, trwałość, odpowiednie wynagrodzenie, prawa pracownicze, godziwe warunki pracy (co obejmuje bezpieczeństwo i higienę), ochronę socjalną, równouprawnienie płci, możliwości w zakresie kształcenia i szkolenia. Dlatego należy umożliwiać młodym ludziom podejmowanie pracy, powrót na rynek pracy osób długotrwale bezrobotnych i równowagę między życiem zawodowym a prywatnym przez zapewnianie opieki po przystępnej cenie i modernizację organizacji pracy. Zbliżenie warunków pracy na wyższym poziomie powinno być promowane w całej Unii.

Dostęp do rynku pracy powinien sprzyjać przedsiębiorczości, tworzeniu trwałych miejsc pracy we wszystkich sektorach, w tym w obszarze zielonego zatrudnienia, gospodarki społecznej i innowacji społecznych, w celu jak najlepszego wykorzystania umiejętności ludzi, wspierania ich rozwoju przez całe życie oraz wspierania innowacyjności pracowników.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie powinny intensywnie zaangażować parlamenty krajowe, partnerów społecznych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, lokalne i regionalne władze w opracowywanie i wdrażanie odpowiednich reform i polityk, zgodnie z zasadą partnerstwa i praktyką krajową, przy jednoczesnym wspieraniu poprawy funkcjonowania i skuteczności dialogu społecznego na szczeblu krajowym, zwłaszcza w państwach mających poważne problemy spowodowane dewaluacją płac wywołaną niedawną deregulacją rynków pracy oraz osłabieniem negocjacji zbiorowych.

Państwa członkowskie powinny zapewnić podstawowe standardy jakości aktywnej polityki rynku pracy, usprawniając jej ukierunkowanie na cele, działania informacyjne, zasięg oraz powiązania ze środkami wspierającymi, takimi jak zabezpieczenie społeczne. Polityka w tym zakresie powinna mieć na celu lepszy dostęp do rynku pracy, wzmocnienie rokowań zbiorowych i dialogu społecznego i wspieranie zrównoważonych przemian na rynku pracy. Wysoce wykwalifikowane publiczne służby zatrudnienia powinny przy tym udzielać zindywidualizowanego wsparcia i wdrażać systemy pomiaru wyników. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby ich systemy zabezpieczenia społecznego skutecznie aktywizowały i umożliwiały udział w rynku pracy tym, którzy mogą w nim uczestniczyć, chroniły (tymczasowo) tych, którzy są wykluczeni z rynku pracy lub nie są w stanie w nim uczestniczyć, a także przygotowywały ich do ewentualnych trudnych sytuacji życiowych i zmieniających się warunków gospodarczych i społecznych poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. Państwa członkowskie powinny wprowadzić, jako jedno z możliwych działań mających na celu zmniejszenie ubóstwa i zgodnych z krajową praktyką, dochód minimalny proporcjonalny do ich sytuacji społeczno-gospodarczej. Państwa członkowskie powinny promować otwarte dla wszystkich rynki pracy sprzyjające włączeniu społecznemu, a także wprowadzać skuteczne środki przeciwdziałające dyskryminacji.

Należy zadbać o mobilność pracowników jako o podstawowe prawo i kwestię podlegającą swobodnej decyzji w celu wykorzystania całego potencjału europejskiego rynku pracy, w tym przez zwiększanie możliwości przenoszenia uprawnień emerytalnych i efektywnego uznawania kwalifikacji oraz umiejętności, a także likwidację biurokracji i innych przeszkód. Państwa członkowskie powinny jednocześnie zmierzyć się z barierami językowymi, usprawniając system edukacji w tym kierunku. Państwa członkowskie powinny wykorzystywać sieć EURES, aby pobudzać mobilność pracowników. Inwestycje w regionach, w których obserwuje się odpływ siły roboczej powinny być promowane w celu złagodzenia zjawiska drenażu mózgow i zachęcania do powrotu pracowników mobilnych.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Wytyczna 8: Poprawa jakości i wyników systemów kształcenia i szkolenia na wszystkich szczeblach

Państwa członkowskie powinny nadać priorytet dostępowi do przystępnej cenowo, wysokiej jakości opieki nad dziećmi i wczesnej edukacji, ponieważ są to ważne środki wsparcia dla podmiotów działających na rynku pracy, przyczyniające się do zwiększenia ogólnej stopy zatrudnienia przy jednoczesnym wspieraniu zainteresowanych osób w ich obowiązkach. Państwa członkowskie powinny stworzyć kompleksowe strategie i inwestycje niezbędne do wsparcia dla rodzin i rodziców oraz wprowadzić środki pomagające godzić rodzicom życie zawodowe z prywatnym, co ma przyczynić się do zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki i zwiększać szanse młodych ludzi na rynku pracy.

Wytyczna 9: Zagwarantowanie sprawiedliwości społecznej, zwalczanie ubóstwa i promowanie równych szans

Państwa członkowskie, we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, powinny udoskonalić systemy zabezpieczenia społecznego przez zagwarantowanie podstawowych standardów, w celu zapewnienia wydajnej, skutecznej i trwałej ochrony na wszystkich etapach życia jednostki, zagwarantowanie godnego życia, solidarności, dostępu do ochrony socjalnej, pełnego poszanowania praw socjalnych, sprawiedliwości i podjęcia działań niwelujących nierówności, a także zadbania o włączenie społeczne w celu wyeliminowania ubóstwa, w szczególności osób wykluczonych z rynku pracy i słabszych grup. Konieczne jest uproszczenie, lepsze ukierunkowanie i podniesienie poziomu ambicji polityki społecznej, uzupełnione o zapewnienie przystępnej cenowo, wysokiej jakości opieki nad dziećmi i edukacji, skutecznych szkoleń i pomocy w znalezieniu pracy, wsparcie potrzeb mieszkaniowych i dostępna dla wszystkich wysokiej jakości opieka zdrowotna, dostęp do podstawowych usług, takich jak konta w banku i dostęp do internetu, a także podjęcie działań w celu zapobiegania wczesnemu kończeniu nauki oraz na potrzeby walki ze skrajnym ubóstwem, z wykluczeniem społecznym oraz, bardziej ogólnie, ze wszystkimi formami ubóstwa. Szczególnie zdecydowanie należy zwalczać ubóstwo dzieci.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Do tego celu należy użyć różnych uzupełniających się instrumentów ukierunkowanych na indywidualne potrzeby, w tym usług wspomagających aktywizację zawodową i wsparcia dochodu. W tym celu każde państwo członkowskie ustala poziom minimalnego dochodu zgodnie z praktyką krajową, w zależności od specyfiki sytuacji gospodarczej i społecznej danego państwa. Systemy zabezpieczenia społecznego powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby ułatwić dostęp i uwzględnienie wszystkich osób w sposób wolny od dyskryminacji, wspierać inwestycje w kapitał ludzki oraz przyczyniać się do zapobiegania ubóstwu i wyłączeniu społecznemu, a także innym rodzajom ryzyka, takim jak utrata zdrowia lub zatrudnienia, a także chronić przed nimi. Należy położyć szczególny nacisk na dzieci cierpiące ubóstwo z uwagi na długotrwałe bezrobocie rodziców.

Należy zrestrukturyzować systemy emerytalne w celu zapewnienia ich stabilności, bezpieczeństwa i adekwatności dla kobiet i mężczyzn przez wzmocnienie programów emerytalnych, z myślą o zapewnieniu odpowiedniego dochodu na emeryturze, co najmniej powyżej progu ubóstwa. Systemy emerytalne powinny zapewniać konsolidację, dalszy rozwój i umocnienie trzech filarów systemów oszczędności emerytalnych. Powiązanie wieku emerytalnego z oczekiwaną długością życia nie jest jedynym instrumentem walki z wyzwaniem starzenia się. Reformy systemów emerytalnych powinny także, między innymi, odzwierciedlać trendy na rynku pracy, współczynnik urodzeń, sytuację demograficzną, sytuację zdrowotną i materialną, warunki pracy i współczynnik obciążenia ekonomicznego. Najlepszym podejściem do zjawiska starzenia się jest zwiększenie ogólnego zatrudnienia, w oparciu także o inwestycje społeczne w aktywne starzenie się.

Państwa członkowskie powinny zwiększyć jakość, przystępność, dostępność, wydajność i skuteczność systemów opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej oraz ochrony socjalnej, a także godnych warunków pracy w odpowiednich sektorach, przy jednoczesnym utrzymaniu finansowej stabilności tych systemów poprzez poprawę solidarnego finansowania.

Państwa członkowskie powinny zapewnić pełne wykorzystanie Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy unijnych w celu wsparcia walki z ubóstwem, wykluczeniem społecznym i dyskryminacją, poprawienia dostępności dla osób niepełnosprawnych w celu promowania równości kobiet i mężczyzn oraz usprawnienia administracji publicznej.

Czwartek, 15 września 2016 r.

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Zasadniczym celem strategii „Europa 2020” w dziedzinie zatrudnienia, na podstawie którego państwa członkowskie określają swoje cele krajowe, uwzględniając swoje względne pozycje wyjściowe i uwarunkowania krajowe, jest zmierzanie do podwyższenia do roku 2020 wskaźnika zatrudnienia kobiet i mężczyzn w wieku 20–64 lata do 75 %; zmniejszenie odsetka osób przedwcześnie kończących naukę do poniżej 10 %; zwiększenie do co najmniej 40 % odsetka osób w wieku od 30 do 34 lat z wykształceniem wyższym lub równorzędnym; i wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mając na celu uwolnienie od ryzyka ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 milionów obywateli ^(1a).

^(1a) Populację określa się jako liczbę osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem według trzech wskaźników (zagrożenie ubóstwem; deprivacja materialna; gospodarstwo domowe bez osób pracujących), pozostawiając państwom członkowskim swobodę w ustalaniu krajowych wartości docelowych na podstawie najbardziej odpowiednich wskaźników, biorąc pod uwagę własną krajową sytuację i priorytety.

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL